

ĐỐI CHIẾU BỐN SÁCH TIN MỪNG

do
Nhóm Phiên Dịch
CÁC GIỚI KINH PHUNG VỤ
Dịch

ROSA MYSTICA

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO
HÀ NỘI - 2004

**ĐỐI CHIẾU
BỐN SÁCH TIN MỪNG**

Nihil obstat :

Mỹ Tho, ngày 03-10-2004

✠ Phaolô BÙI VĂN ĐỘC

Giám Mục Mỹ Tho

Chủ tịch Ủy Ban GLĐT

Imprimatur :

Nha Trang, ngày 05.10.2004

✠ Phaolô NGUYỄN VĂN HÒA

Giám Mục Nha Trang

Chủ tịch HDGMVN

1. Việc cho *Nihil obstat* và *Imprimatur* Bản dịch ***Đôi Chiếu Bốn Sách Tin Mừng*** là xác nhận nội dung không có gì sai lạc về đức tin và phong hoá. Điều đó không có nghĩa là đồng ý hoàn toàn với những nội dung cũng như cách dịch đã được diễn tả.

2. Việc cho *Nihil obstat* và *Imprimatur* Bản dịch ***Đôi Chiếu Bốn Sách Tin Mừng*** không có nghĩa là bản dịch này được dùng trong phụng vụ.

Sách này được ấn hành với sự giúp đỡ của

Liên Hiệp Thánh Kinh Hội
UNITED BIBLE SOCIETIES

ĐỐI CHIẾU BỐN SÁCH TIN MỪNG

bản dịch có hiệu đính

do
Nhóm Phiên Dịch
CÁC GIỜ KINH PHỤNG VỤ
thực hiện

liên doanh xuất bản với
Nhà Xuất Bản Tôn Giáo
Hà Nội
2004

Bản dịch có hiệu đính của

Trần Phúc Nhân	Trần Ngọc Thao
Hoàng Kim +	Đỗ Xuân Quế
Nguyễn Công Doan	Nguyễn Hữu Phú
Nguyễn Thị Sang	Xuân Ly Băng
Thiện Cẩm	Nguyễn Văn Hoà
Hoàng Đắc Ánh	Nguyễn Ngọc Rao
Trịnh Văn Thâm	Nguyễn Tất Trung
Nguyễn Cao Luật	Nguyễn Đạt Tam
Nguyễn Cao Siêu	Hoàng Ngọc Lễ
Trần Hoà Hưng	Lê Thị Thanh Nga
Phạm Xuân Hưng	Nguyễn Tiến Dũng
Lê Thị Vân Nga	Nguyễn Ngọc Tĩnh

Sắp xếp trình bày :

Trần Hoà Hưng

với sự cộng tác của

Nguyễn Thị Sang

DẪN NHẬP

VÌ SAO CÓ SÁCH NÀY ?

Chỉ có một “Tin Mừng Đức Giê-su Ki-tô” (Mc 1,1) : Đức Giê-su là chủ thể loan báo Tin Mừng này và cũng là đối tượng mà Tin Mừng này rao giảng.

Nhưng Tin Mừng được ghi chép lại dưới bốn hình thức khác nhau : Tin Mừng theo thánh Mát-thêu (Mt), theo thánh Mác-cô (Mc), theo thánh Lu-ca (Lc) và theo thánh Gio-an (Ga). Ngay từ những thế kỷ đầu của Hội Thánh, sự kiện này đã được lưu ý và đã đặt ra những vấn đề. Có những người, như nhóm lạc giáo Docetae (thế kỷ II – III), chủ trương chỉ giữ lại Mc và loại bỏ các Tin Mừng kia. Người khác lại muốn xoá bỏ những dị biệt giữa bốn Tin Mừng và dung hoà bốn bản văn thành một bản văn duy nhất, như bản *Diatesseron* của Ta-ti-a-nô (quãng năm 160).

Nhưng Hội Thánh vẫn luôn luôn tôn trọng sự khác biệt giữa bốn Tin Mừng. Mỗi Tin Mừng trình bày mẫu nhiệm Chúa Giê-su một cách và có những viễn tượng thần học riêng. Muốn xoá bỏ hoặc dung hoà những dị biệt là làm mất đi ý nghĩa phong phú của Lời Chúa.

Trong bốn Tin Mừng, Ga có nhiều nét độc đáo, còn ba Tin Mừng Mt, Mc và Lc có rất nhiều điểm tương đồng trong cấu trúc tổng quát cũng như trong chi tiết các trình thuật, nhưng đồng thời cũng không thiếu những điểm dị biệt. Vì thế, người ta đã xếp bản văn ba Tin Mừng này thành những cột song hành, để nhìn một lần (“nhất lãm”) có thể so sánh giữa ba Tin Mừng (do đó các sách này được gọi là “Tin Mừng Nhất Lãm”). Việc so sánh, đối chiếu này sẽ cho thấy những liên hệ giữa các sách đó, cũng như những nét đặc thù về văn phong và thần học của mỗi tác giả, và như vậy sẽ giúp học hỏi các sách Tin Mừng sâu xa hơn.

Cách đây hơn 50 năm, Đức Cha P.M. Phạm Ngọc Chi trong bộ *Phúc Âm dẫn giải* (ấn bản 1952) có lẽ là người đầu tiên đã in bản đối chiếu một số đoạn Tin Mừng bằng tiếng Việt. Theo gót vị tiền bối, cuốn *Đối chiếu bốn sách Tin Mừng* này cũng nhằm mục tiêu trên.

CÁCH SẮP ĐẶT CỦA SÁCH NÀY

I. Cách phân chia và sắp đặt các đoạn văn

Chúng tôi theo cuốn *Synopse des quatre Évangiles* tiếng Pháp của P. Benoit và M.E. Boismard (ấn bản 2001), đồng thời cũng tham khảo cuốn *Synopsis Quattuor Evangeliorum* tiếng Hy-lạp của Kurt Aland (ấn bản 1997) : xếp song hành không những Mt, Mc, Lc, mà cả Ga nữa, và mỗi Tin Mừng được in lại toàn bộ. Bởi vì ngay trong một sách Tin Mừng đôi khi cũng có những đoạn song hành, cho nên, trong một số trường hợp, có thể có nhiều hơn bốn cột. Trái lại, khi một đoạn Tin Mừng không có song hành thì chiếm cả chiều ngang của trang giấy.

II. Cách trình bày cụ thể

1. Bản văn Kinh Thánh được chia thành những *phân đoạn* có đánh số thứ tự từ §1 đến §376.
2. Ở đầu *dầu mỗi trang*, có ghi nội dung của trang đó : số phân đoạn, xuất xứ các câu Tin Mừng, khi các câu ấy ở đúng chỗ theo thứ tự trong mỗi Tin Mừng.
3. Ở *dầu mỗi phân đoạn*, có ghi xuất xứ các câu Tin Mừng trong phân đoạn đó, khi các câu ấy ở đúng chỗ theo thứ tự trong mỗi Tin Mừng.
4. Ở *dầu mỗi cột*, có ghi ký hiệu sách Tin Mừng có trong cột đó :

a. Khi các câu Tin Mừng ở đúng chỗ theo thứ tự trong mỗi Tin Mừng, thì ký hiệu in chữ đậm (**Mt, Mc, Lc, Ga**) và có ghi xuất xứ (chương và câu).

b. Khi các câu Tin Mừng không ở đúng chỗ, thì ký hiệu in chữ thường (Mt, Mc, Lc, Ga), không ghi xuất xứ, và ở bên trái cột có hàng kẻ dọc đứt quãng ; ngoài ra, ở đầu bản văn có ghi số phân đoạn tại đó bản văn ở đúng chỗ trong sách Tin Mừng.

Ví dụ : §31 (trang 33). Đầu cột 1 và 2 có ghi **Mt** 4,18-22 và **Mc** 1,16-20 là những câu ở đúng chỗ trong sách Tin Mừng. Ở cột 3 chỉ ghi Lc, vì trong cột này Lc 5,1-2.10-11 không ở đúng chỗ trong sách Tin Mừng (do đó bên trái có hàng kẻ dọc đứt quãng) ; chỗ đúng của mấy câu này là §38 (ghi ở đầu).

5. Trong chính bản văn :

a. Các lời dẫn Cựu Ước in chữ *ngiêng* và xuất xứ được ghi ở cuối trang.

b. Khi một vài từ không ở cùng vị trí với bản văn song hành, thì ở chính chỗ của mình có ngoặc đơn trống (), còn ở chỗ hợp với bản văn song hành thì những từ này để trong ngoặc đơn.

Ví dụ : §27 (trang 26), Mc 1,12-13 in là ¹¹⁻¹² (liên) Thần Khí () đẩy Người vào hoang địa (chịu Xa-tan cám dỗ) ¹³ Người ở trong hoang địa suốt bốn mươi ngày ().” Xin đọc là : “¹² Thần Khí *liên* đẩy Người vào hoang địa. ¹³ Người ở trong hoang địa suốt bốn mươi ngày, *chịu Xa-tan cám dỗ*.”

c. Khi một vài từ không có trong nguyên văn Hy-lạp, nhưng được thêm vào trong bản dịch tiếng Việt, thì những từ đó được để trong dấu ngoặc vuông [].

Ví dụ : §352 (trang 317), ở Lc 23,37 : “Phía trên [đầu] Người.”

6. Ở *cuối sách*, để dễ tìm các câu Tin Mừng, có hai mục lục
 - a. Mục lục *theo số các phân đoạn* trong sách *Đối chiếu*.
 - b. Mục lục *theo mỗi sách Tin Mừng*.

Công việc soạn sách *Đối chiếu* này đòi hỏi phải lưu ý đến rất nhiều chi tiết tỉ mỉ. Tuy chúng tôi đã hết sức cố gắng, nhưng có thể vẫn còn những sai sót. Chúng tôi sẵn sàng tiếp thu các nhận xét của độc giả.

Lễ thánh Giê-rô-ni-mô,
ngày 30 tháng 09 năm 2003

Tm. Nhóm Phiên Dịch
CÁC GIỜ KINH PHỤNG VỤ

Trần Phúc Nhân
Trần Ngọc Thao
Trần Hoà Hưng

CÁC LỜI TỰA

§ 1 – 2

1. LỜI TỰA của Ga

Ga 1,1-18

¹ Lúc khởi đầu đã có Ngôi Lời. Ngôi Lời vẫn hướng về Thiên Chúa, và Ngôi Lời là Thiên Chúa.

² Lúc khởi đầu, Người vẫn hướng về Thiên Chúa.

³ Nhờ Ngôi Lời, vạn vật được tạo thành, và không có Người, thì chẳng có gì được tạo thành.

Điều đã được tạo thành

⁴ ở nơi Người là sự sống, và sự sống là ánh sáng cho nhân loại.

⁵ Ánh sáng chiếu soi trong bóng tối, và bóng tối đã không diệt được ánh sáng.

⁶ Có một người được Thiên Chúa sai đến, tên là Gio-an.

⁷ Ông đến để làm chứng, và làm chứng về ánh sáng, để mọi người nhờ ông mà tin.

⁸ Ông không phải là ánh sáng, nhưng ông đến để làm chứng về ánh sáng.

⁹ Ngôi Lời là ánh sáng thật, ánh sáng đến thế gian và chiếu soi mọi người.

¹⁰ Người ở giữa thế gian, và thế gian đã nhờ Người mà được tạo thành, nhưng lại không nhận biết Người.

¹¹ Người đã đến nhà mình, nhưng người nhà chẳng chịu đón nhận.

¹² Còn những ai đón nhận, tức là những ai tin vào danh Người, thì Người cho họ quyền trở nên con Thiên Chúa.

¹³ Họ được sinh ra, không phải do khí huyết, cũng chẳng do ước muốn của người phàm,

hoặc do ước muốn của đàn ông, nhưng do bởi Thiên Chúa.

¹⁴ Ngôi Lời đã trở nên người phàm và cư ngụ giữa chúng ta.

Chúng tôi đã được nhìn thấy vinh quang của Người, vinh quang mà Chúa Cha ban cho Người,

là Con Một đầy tràn ân sủng và sự thật.

¹⁵ Ông Gio-an làm chứng về Người, ông tuyên bố :

“Đây là Đấng mà tôi đã nói : Người đến sau tôi, nhưng trổi hơn tôi, vì có trước tôi.”

¹⁶ Từ nguồn sung mãn của Người, tất cả chúng ta đã lãnh nhận hết ơn này đến ơn khác.

¹⁷ Quả thế, Lễ Luật đã được Thiên Chúa ban qua ông Mô-sê, còn ân sủng và sự thật, thì nhờ Đức Giê-su Ki-tô mà có.

¹⁸ Thiên Chúa, chưa có ai thấy bao giờ ;

nhưng Con Một vốn là Thiên Chúa và là Đấng hằng ở nơi cung lòng Chúa Cha, chính Người đã tỏ cho chúng ta biết.

2. LỜI TỰA của Lc

Lc 1, 1-4

¹ Thưa ngài Thê-ô-phi-lô đáng kính, có nhiều người đã ra công soạn bản tường thuật những sự việc đã được thực hiện giữa chúng ta.

² Họ viết theo những điều đã được truyền lại cho chúng ta do các người đã được chứng kiến ngay từ đầu và là những người phục vụ lời Chúa.

³ Tôi cũng vậy, sau khi đã cẩn thận tra cứu đầu đuôi mọi sự, thì thiết tưởng cũng nên tuân tự viết ra để kính tặng ngài,

⁴ mong ngài sẽ hiểu rõ được rằng giáo huấn ngài đã lãnh nhận thật là vững chắc.

THỜI THƠ ẤU CỦA ĐỨC GIÊ-SU

§ 3 - 18

3. TRUYỀN TIN CHO ÔNG DA-CA-RI-A

Lc 1,5-25

⁵ Thời vua Hê-rô-dê cai trị miền Giu-đê, có một vị tư tế thuộc nhóm A-vi-gia, tên là Da-ca-ri-a ; vợ ông tên là Ê-li-sa-bét cũng thuộc dòng tộc A-ha-ron.

⁶ Hai ông bà là người công chính trước mặt Thiên Chúa, sống đúng theo mọi điều răn và mệnh lệnh của Chúa, không ai chê trách được điều gì.

⁷ Nhưng họ lại không có con, vì bà Ê-li-sa-bét là người hiếm hoi, và cả hai đều đã cao niên.

⁸ Vậy một ngày kia, ông Da-ca-ri-a lo việc tế tự trước nhan Thiên Chúa khi đến phiên của nhóm ông.

⁹ Theo tục lệ của hàng tư tế, ông đã trúng thăm được vào dâng hương trong cung thánh của Đức Chúa.

¹⁰ Trong giờ dâng hương đó, toàn thể dân chúng cầu nguyện ở bên ngoài.

¹¹ Bấy giờ một thiên sứ của Chúa hiện ra với ông, đứng bên phải hương án.

¹² Thấy vậy, ông Da-ca-ri-a bối rối và phát sợ.

¹³ Nhưng thiên sứ bảo ông : “Này ông Da-ca-ri-a, đừng sợ, vì Thiên Chúa đã nhận lời ông cầu xin : bà Ê-li-sa-bét vợ ông sẽ sinh cho ông một con trai, và ông phải đặt tên cho con là Gio-an.

¹⁴ Ông sẽ được vui mừng hơn hễ, và nhiều người cũng sẽ mừng vui vì con trẻ chào đời.

¹⁵ Thật vậy, em sẽ nên cao cả trước mặt Chúa. *Em sẽ không uống rượu và thức có men*^a. Em sẽ được đầy Thánh Thần ngay khi còn trong lòng mẹ.

¹⁶ Em sẽ đưa nhiều con cái Ít-ra-en về với Đức Chúa là Thiên Chúa của họ.

¹⁷ Được đầy thần khí và quyền năng của *ông Ê-li-a*, em sẽ đi trước mặt Chúa, để đưa tâm hồn cha ông quay về với con cháu^b, và để làm cho tâm tư kẻ ngỗ nghịch lại hướng về nẻo chính đường ngay, và chuẩn bị một dân sẵn sàng đón Chúa.”

¹⁸ Ông Da-ca-ri-a thưa với thiên sứ : “*Dựa vào đâu mà tôi biết được*” điều ấy ? Vì tôi đã già, và nhà tôi cũng đã cao niên.”

¹⁹ Thiên sứ đáp : “Tôi là Gáp-ri-en, hằng đứng hầu trước mặt Thiên Chúa, tôi được sai đến nói với ông và loan báo tin mừng ấy cho ông.

²⁰ Này đây ông sẽ bị cám, không nói được, cho đến ngày các điều ấy xảy ra, bởi vì ông đã không tin lời tôi, là những lời sẽ được ứng nghiệm đúng thời đúng buổi.”

²¹ Dân chúng đối ông Da-ca-ri-a, và lấy làm lạ sao ông ở lại trong cung thánh lâu như thế.

²² Lúc đi ra, ông không nói với họ được, và họ biết là ông đã thấy một thị kiến trong cung thánh. Còn ông, ông chỉ làm hiệu cho họ và vẫn bị câm.

²³ Khi thời gian phục vụ đã mãn, ông trở về nhà.

²⁴ Ít lâu sau, bà Ê-li-sa-bét vợ ông có thai, bà ẩn mình năm tháng.

²⁵ Bà tự nhủ : “Chúa đã làm cho tôi như thế đó, khi Người thương cất nỗi hổ nhục tôi phải chịu trước mặt người đời.”

4. TRUYỀN TIN CHO ĐỨC MA-RI-A

Mt	Lc 1,26-38
(§ 13)	²⁶ Bà Ê-li-sa-bét có thai được sáu tháng, thì Thiên Chúa sai thiên sứ Gáp-ri-en đến một thành miền Ga-li-lê, gọi là Na-da-rét,
■ 1, ¹⁸ Bà Ma-ri-a, mẹ Người,	²⁷ gặp một trinh nữ ^d
■ đã thành hôn	đã thành hôn
■ với ông Giu-se...	với một người tên là Giu-se,
■	thuộc gia tộc vua Đa-vít.
■	Trinh nữ ấy tên là Ma-ri-a.
■	²⁸ Thiên sứ vào nhà trinh nữ và nói : “Mừng vui lên, hỡi Đấng đầy ân sủng, Đức Chúa ở cùng bà.”
■	²⁹ Nghe lời ấy, bà rất bối rối, và tự hỏi lời chào như vậy có nghĩa gì.

^a Ds 6,3

^b Mt 3,23t

^c St 15,8

^d Is 7,14

Mt	Lc
<p>đứng ngại đón bà Ma-ri-a vợ ông về, v...”</p> <p>¹⁸...bà đã có thai...</p> <p>²¹“...sẽ sinh con trai và ông phải đặt tên cho con trẻ là Giê-su.”</p> <p>²⁰“...người con bà cứu mang là do quyền năng Thánh Thần...”</p> <p>¹⁸...do quyền năng Thánh Thần.</p>	<p>³⁰Thiên sứ liền nói: “Thưa bà Ma-ri-a, xin đừng sợ, vì bà được đẹp lòng Thiên Chúa.</p> <p>³¹Này đây bà sẽ thụ thai, sinh hạ một con trai, và đặt tên là ‘ Giê-su.</p> <p>³²Người sẽ nên cao cả, và sẽ được gọi là Con Đấng Tối Cao. Đức Chúa là Thiên Chúa sẽ ban cho Người ngai vàng vua Đa-vít, tổ tiên Người.</p> <p>³³Người sẽ trị vì nhà Gia-cóp đến muôn đời, và Nước của Người sẽ vô cùng vô tận.”</p> <p>³⁴Bà Ma-ri-a thưa với thiên sứ: “Việc ấy sẽ xảy ra thế nào, vì tôi không biết đến việc vợ chồng ?”</p> <p>³⁵Thiên sứ đáp :</p> <p>“Thánh Thần sẽ ngự xuống trên bà, và quyền năng Đấng Tối Cao sẽ tỏa bóng trên bà ; vì thế, Đấng Thánh sắp sinh ra sẽ được gọi là Con Thiên Chúa.</p> <p>³⁶Kia bà Ê-li-sa-bét, người họ hàng với bà, tuy già rồi, mà cũng đang cứu mang một người con trai : bà ấy vẫn bị mang tiếng là hiếm hoi, mà nay đã có thai được sáu tháng.</p> <p>³⁷vì đối với Thiên Chúa, không có gì là không thể làm được !.”</p> <p>³⁸Bấy giờ bà Ma-ri-a nói : “Tôi đây là nữ tỳ của Chúa, xin Người thực hiện cho tôi như lời thiên sứ nói”. Rồi thiên sứ từ biệt ra đi.</p>

5. ĐỨC MA-RI-A VIẾNG THĂM BÀ Ê-LI-SA-BẾT

Lc 1,39-45

- ³⁹ Hỡi ấy, bà Ma-ri-a lên đường, vội vã đi đến miền núi, vào một thành thuộc chi tộc Giu-đa.
- ⁴⁰ Bà vào nhà ông Da-ca-ri-a và chào bà Ê-li-sa-bét.
- ⁴¹ Bà Ê-li-sa-bét vừa nghe tiếng bà Ma-ri-a chào, thì đứa con trong bụng nhảy lên, và bà được đầy Thánh Thần,
- ⁴² Bà Ê-li-sa-bét kêu lớn tiếng và nói rằng : “Em được chúc phúc hơn mọi người phụ nữ, và người con em đang cứu mang cũng được chúc phúc.
- ⁴³ Bởi đâu tôi được Thân Mẫu Chúa tôi đến với tôi thế này ?
- ⁴⁴ Quả thật, nay tai tôi vừa nghe tiếng em chào, thì đứa con trong bụng đã nhảy lên vì vui sướng.
- ⁴⁵ Em thật có phúc, vì đã tin rằng Chúa sẽ thực hiện những gì Người đã nói với em.”

6. BÀI CA “NGỢI KHEN” (MAGNIFICAT)

Lc 1,46-56

- ⁴⁶ Bấy giờ bà Ma-ri-a nói :
- “Linh hồn tôi ngợi khen Đức Chúa,
- ⁴⁷ thần trí tôi hớn hở vui mừng vì Thiên Chúa, Đấng cứu độ tôi ^e.
- ⁴⁸ Phận nữ tỳ hèn mọn, Người đoái thương nhìn tôi ^h; từ nay, hết mọi đời sẽ khen tôi diễm phúc.
- ⁴⁹ Đấng Toàn Năng đã làm cho tôi biết bao điều cao cả, danh Người thật chí thánh chí tôn ^l !
- ⁵⁰ Đời nọ tới đời kia, Chúa hằng thương xót những ai kính sợ Người ^l.
- ⁵¹ Chúa giơ tay biểu dương sức mạnh, dẹp tan phường lòng trí kiêu căng.

^e Is 7,14

^f St 18,14

^g Kb 3,18

^h l Sm 1,11

ⁱ Tv 111,9

^j Tv 103,17

- ⁵² Chúa hạ bệ những ai quyền thế, Người nâng cao mọi kẻ khiêm nhường^k.
⁵³ Kẻ đói nghèo, Chúa ban của đầy dư^l, người giàu có, lại đói về tay trắng.
⁵⁴ Chúa độ trì Ít-ra-en, tôi tớ^m của Người,
⁵⁵ như đã hứa cùng cha ông chúng ta,
 vì Người nhớ lại lòng thương xót dành cho tổ phụ Áp-ra-ham và cho con cháu đến muôn đời.”
⁵⁶ Bà Ma-ri-a ở lại với bà Ê-li-sa-bét khoảng ba tháng, rồi trở về nhà.

7. ÔNG GIÒ-AN TẮY GIẢ RA ĐỜI VÀ CHỊU PHÉP CẮT BÌ

Lc 1,57-66

- ⁵⁷ Tới ngày mãn nguyệt khai hoa, bà Ê-li-sa-bét sinh hạ một con trai.
⁵⁸ Nghe biết Chúa đã rộng lòng thương xót bà như vậy, láng giềng và thân thích đều chia vui với bà.
⁵⁹ Khi con trẻ được tám ngày, họ đến làm phép cắt bì, và tính lấy tên cha là Da-ca-ri-a mà đặt cho em.
⁶⁰ Nhưng bà mẹ lên tiếng nói: “Không được! Phải đặt tên cháu là Gio-an.”
⁶¹ Họ bảo bà: “Trong họ hàng của bà, chẳng ai có tên như vậy cả.”
⁶² Rồi họ làm hiệu hỏi người cha, xem ông muốn đặt tên cho em là gì.
⁶³ Ông xin một tấm bảng nhỏ và viết: “Tên cháu là Gio-an.” Ai nấy đều bỡ ngỡ.
⁶⁴ Ngay lúc ấy, miệng lưỡi ông lại mở ra, ông nói được, và chúc tụng Thiên Chúa.
⁶⁵ Láng giềng ai nấy đều kinh sợ, và các sự việc ấy được đồn ra khắp miền núi Giu-đê.
⁶⁶ Ai nghe cũng để tâm suy nghĩ và tự hỏi: “Đứa trẻ này rồi ra sẽ thế nào đây?” Quả thật, có bàn tay Chúa phù hộ em.

8. BÀI CA “CHÚC TỤNG” (BENEDICTUS)

Lc 1,67-80

- ⁶⁷ Bấy giờ, ông Da-ca-ri-a, cha của em, được đầy Thánh Thần, liền tuyên sấm rằng:
⁶⁸ “Chúc tụng Đức Chúa là Thiên Chúa Ít-ra-en” đã viếng thăm cứu chuộc dân Người^p.
⁶⁹ Từ dòng dõi trung thần Đa- vít, Người đã cho xuất hiện Vị Cứu Tinh quyền thế để giúp ta,
⁷⁰ như Người đã dùng miệng các vị thánh ngôn sứ mà phán hứa từ ngàn xưa:
⁷¹ sẽ cứu ta thoát khỏi địch thù, thoát tay mọi kẻ hằng ghen ghét;
⁷² sẽ trọn bề nhân nghĩa với tổ tiên và nhớ lại lời xưa giao ước^q;
⁷³ Chúa đã thể với tổ phụ Áp-ra-ham rằng sẽ giải phóng ta khỏi tay địch thù,
⁷⁴ và cho ta chẳng còn sợ hãi,
⁷⁵ để ta sống thánh thiện công chính trước nhan Người, mà phụng thờ Người suốt cả đời ta.
⁷⁶ Hài Nhi hỡi, con sẽ mang tước hiệu là ngôn sứ của Đấng Tối Cao: con sẽ đi trước Chúa, mở lối cho Người,
⁷⁷ bảo cho dân Chúa biết: Người sẽ cứu độ là tha cho họ hết mọi tội khiên.
⁷⁸ Thiên Chúa ta đầy lòng trắc ẩn, cho Vầng Đông tự chốn cao vời viếng thăm ta,
⁷⁹ soi sáng những ai ngồi nơi tăm tối và trong bóng tử thần^r, dẫn ta bước vào đường nẻo bình an”.
⁸⁰ Cậu bé ngày càng lớn lên, và tinh thần thêm vững mạnh. Cậu sống trong hoang địa cho đến ngày ra mắt dân Ít-ra-en.

9. ĐỨC GIÊ-SU RA ĐỜI

Lc 2,1-7

- ¹ Thời ấy, hoàng đế Au-gút-tô ra chiếu chỉ, truyền kiểm tra dân số trong khắp cả thiên hạ.
² Đây là cuộc kiểm tra đầu tiên, được thực hiện thời ông Qui-ri-ni-ô làm tổng trấn xứ Xy-ri.

^k Hc 10,14 ; G 12,19 ; 5,11

^l Tv 107,9

^m Is 41,8t ; Tv 98,3

ⁿ Mk 7,20 ; 2 Sm 22,51

^o Tv 41,14 ; 72,18 ; 106,48

^p Tv 111,9

^q Lv 26,42 ; Tv 106,45

^r Tv 107,10 ; Is 9,1

³ Ai nấy đều về thành của mình mà khai tên tuổi.

⁴ Bởi thế, ông Giu-se cũng từ thành Na-da-rét, miền Ga-li-lê, lên thành vua Đa-vít gọi là Bê-lem, miền Giu-dê, vì ông thuộc gia tộc và dòng dõi vua Đa-vít.

⁵ Ông lên đó khai tên cùng với bà Ma-ri-a là người đã thành hôn với ông ; Lúc ấy bà đang có thai.

⁶ Khi hai người đang ở đó, thì bà Ma-ri-a đã tới ngày mãn nguyệt khai hoa.

⁷ Bà sinh con trai đầu lòng, lấy tã bọc con, rồi đặt nằm trong máng cỏ, vì hai ông bà không tìm được chỗ trong nhà trọ.

10. NHỮNG NGƯỜI CHẶN CHIẾN ĐẾN VIẾNG THĂM

Lc 2,8-20

⁸ Trong vùng ấy, có những người chẵn chiến sống ngoài đồng và thức đêm canh giữ đàn vật.

⁹ Bỗng thiên sứ của Chúa đứng bên họ, và vinh quang của Chúa chiếu toả chung quanh, khiến họ sợ hãi kinh hoàng.

¹⁰ Nhưng thiên sứ bảo họ : “Anh em đừng sợ.

Này tôi loan báo cho anh em một tin mừng trọng đại, cũng sẽ là niềm vui cho toàn dân :

¹¹ Hôm nay, một Đấng Cứu Độ đã sinh ra cho anh em trong thành vua Đa-vít, Người là Đấng Ki-tô, là Đức Chúa.

¹² Anh em cứ dấu này mà nhận ra Người : anh em sẽ gặp thấy một trẻ sơ sinh bọc tã, nằm trong máng cỏ.”

¹³ Bỗng có đạo binh thiên quốc đông đảo hợp với thiên sứ cất tiếng ca tụng Thiên Chúa rằng :

¹⁴ “Vinh quang Thiên Chúa trên cõi trời cao,

bình an dưới thế cho loài người Chúa thương.”

¹⁵ Khi các thiên sứ rời những người chẵn chiến để về trời, những người này bảo nhau :

“Nào ta sang Bê-lem, để xem sự việc đã xảy ra, như Chúa đã tỏ cho ta biết.”

¹⁶ Họ liền hối hả ra đi và gặp bà Ma-ri-a, ông Giu-se, cùng với Hai Nhi đặt nằm trong máng cỏ.

¹⁷ Thấy thế, họ kể lại điều họ đã được nghe nói về Hai Nhi này.

¹⁸ Tất cả những ai nghe đều kinh ngạc về những gì các người chẵn chiến nói cho biết.

¹⁹ Còn bà Ma-ri-a thì hằng ghi nhớ tất cả những điều ấy, và suy đi nghĩ lại trong lòng.

²⁰ Rồi các người chẵn chiến ra về, vừa đi vừa tôn vinh ca tụng Thiên Chúa, vì mọi điều họ đã được tai nghe mắt thấy, theo như họ đã được loan báo.

11. ĐỨC GIÊ-SU CHỊU PHÉP CẮT BÌ VÀ ĐƯỢC TIẾN DÂNG TRONG ĐỀN THỜ

Mt	Lc 2,21-40
	²¹ Khi được đủ tám ngày, đến lúc phải làm phép cắt bì, Hai Nhi được đặt tên là Giê-su ; tên mà thiên sứ đã gọi trước khi Hai nhi được thụ thai trong lòng mẹ.
	²² Khi đã đủ thời gian, đến ngày các ngài phải được thanh tẩy theo luật Mô-sê, bà Ma-ri-a và ông Giu-se đem con lên Giê-ru-sa-lem, để tiến dâng cho Chúa,
	²³ như đã chép trong Luật Chúa rằng : “Mọi con trai đầu lòng phải được thánh hiến, dành riêng cho Chúa” ⁵ .
	²⁴ Ông bà cũng lên để dâng của lễ theo Luật Chúa truyền, là một đôi chim gáy hay một cặp bồ câu non ¹ .
	²⁵ Hồi ấy ở Giê-ru-sa-lem, có một người tên là Si-mê-ôn. Ông là người công chính và sùng đạo, ông những mong chờ niềm an ủi của Ít-ra-en, và Thánh Thần hằng ngự trên ông.
	²⁶ Ông đã được Thánh Thần linh báo là ông sẽ không thấy cái chết trước khi được thấy Đấng Ki-tô của Đức Chúa.
	²⁷ Được Thần Khí thúc đẩy, ông lên Đền Thờ. Vào lúc cha mẹ Hai Nhi Giê-su đem con tới để làm điều người ta quen làm theo Luật dạy về Hai nhi,
	²⁸ thì ông ẵm lấy Hai Nhi trên tay, và chúc tụng Thiên Chúa rằng :
	²⁹ “Muôn lạy Chúa, giờ đây theo lời Ngài đã hứa, xin để tôi trở này được an bình ra đi.
	³⁰ Vì chính mắt con được thấy ơn cứu độ
	³¹ Chúa đã dành sẵn cho muôn dân :
	³² Đó là ánh sáng soi đường cho dân ngoại, là vinh quang của Ít-ra-en Dân Ngài.”
	³³ Cha và mẹ Hai Nhi ngạc nhiên vì những điều người ta nói về Người.

⁵ Xh 13,2

¹ Lv 5,7 ; 12,8

Mt	Lc
	³⁴ Ông Si-mê-ôn chúc phúc cho hai ông bà, và nói với bà Ma-ri-a, mẹ của Hài Nhi : “Cháu bé này được đặt làm duyên cớ cho nhiều người Ít-ra-en ngã xuống hay đứng lên. Cháu còn là dấu hiệu bị người đời chống báng.
	³⁵ Còn chính bà, một lưỡi gươm sẽ đâm thấu tâm hồn bà. Như vậy, những ý nghĩ từ thâm tâm nhiều người sẽ lộ ra.”
	³⁶ Lại cũng có một nữ ngôn sứ là bà An-na, con ông Pê-ru-ên, thuộc chi tộc A-se. Bà đã nhiều tuổi lắm. Từ khi xuất giá, bà đã sống với chồng được bảy năm,
	³⁷ rồi ở goá, đến nay đã tám mươi tư tuổi. Bà không rời bỏ Đền Thờ, những ăn chay cầu nguyện, đêm ngày thờ phượng Thiên Chúa.
	³⁸ Cũng vào lúc ấy, bà tiến lại gần, cảm tạ Thiên Chúa, và nói về Hài Nhi cho hết thấy những ai đang mong chờ ngày Thiên Chúa cứu chuộc Giê-ru-sa-lem.
2,22-23 (§ 17)	³⁹ Khi hai ông bà đã hoàn tất mọi việc như Luật Chúa truyền, thì trở về thành của mình là Na-da-rét, miền Ga-li-lê.
	⁴⁰ Còn Hài Nhi ngày càng lớn lên, thêm vững mạnh, đầy khôn ngoan, và hằng được ân nghĩa cùng Thiên Chúa.

12. GIA PHẢ ĐỨC GIÊ-SU

Mt 1,1-17	Lc (đảo ngược thứ tự)
¹ Đây là gia phả Đức Giê-su Ki-tô, con cháu vua Đa-vít, con cháu ông Áp-ra-ham :	(§ 26)
² Ông Áp-ra-ham sinh I-xa-ác ; I-xa-ác sinh Gia-cóp ; Gia-cóp sinh Giu-đa và các anh em ông này ;	^{3,34} Áp-ra-ham, I-xa-ác, Gia-cóp,
³ Giu-đa ăn ở với Ta-ma sinh Pe-rét và De-rác ; Pe-rét sinh Khét-rôn ; Khét-rôn sinh A-ram ;	³³ Giu-đa, Pe-rét, Khét-rôn, Ác-ni,
⁴ A-ram sinh Am-mi-na-đáp ; Am-mi-na-đáp sinh Nác-son ; Nác-son sinh Xan-môn ;	Át-min, Am-mi-na-đáp, ³² Nác-son, Xan-môn,
⁵ Xan-môn lấy Ra-kháp sinh Bô-át ; Bô-át lấy Rút sinh Ô-vết ; Ô-vết sinh Gie-sê ;	Bô-át, Ô-vết, Gie-sê,
⁶ Gie-sê sinh Đa-vít. Vua Đa-vít lấy bà vợ ông U-ri-gia sinh Sa-lô-môn ;	³¹ Đa-vít,
⁷ Sa-lô-môn sinh Rô-kháp-am ; Rô-kháp-am sinh A-vi-gia ; A-vi-gia sinh A-xa ;	
⁸ A-xa sinh Giô-sa-phát ; Giô-sa-phát sinh Giô-ram ; Giô-ram sinh Út-đi-gia ;	
⁹ Út-đi-gia sinh Giô-tham ; Giô-tham sinh A-khát ; A-khát sinh Khít-ki-gia ;	
¹⁰ Khít-ki-gia sinh Mơ-na-se ; Mơ-na-se sinh A-môn ; A-môn sinh Giô-si-gia ;	
¹¹ Giô-si-gia sinh Giô-khon-gia và các anh em vua này ; kể đó là thời lưu đày ở Ba-by-lon.	

Mt	Lc (đảo ngược thứ tự)
<p>¹² Sau thời lưu đày ở Ba-by-lon, Giơ-khon-gia sinh San-ti-ên ; San-ti-ên sinh Đơ-rúp-ba-ven ; ¹³ Đơ-rúp-ba-ven sinh A-vi-hút ; A-vi-hút sinh En-gia-kim ; En-gia-kim sinh A-do ; ¹⁴ A-do sinh Xa-đốc ; Xa-đốc sinh A-khim ; A-khim sinh Ê-li-hút ; ¹⁵ Ê-li-hút sinh E-la-da ; E-la-da sinh Mát-than ;</p> <p>Mát-than sinh Gia-cóp ; ¹⁶ Gia-cóp sinh</p> <p>Giu-se, chồng của bà Ma-ri-a, bà là mẹ Đức Giê-su cũng gọi là Đấng Ki-tô.</p> <p>¹⁷ Như thế, tính chung lại thì : từ ông Áp-ra-ham đến vua Đa-vít là mười bốn đời ; từ vua Đa-vít đến thời lưu đày ở Ba-by-lon là mười bốn đời ; và từ thời lưu đày ở Ba-by-lon đến Đức Ki-tô cũng là mười bốn đời.</p>	<p>Na-than, Mát-tát-ta, Mi-na, Ma-li-a ³⁰ En-gia-kim, Giô-nam, Giô-xêp, Giu-đa, Si-mê-ôn, ²⁹ Lê-vi, Mát-tát, Giô-rim, Ê-li-e-de, Giê-su, ²⁸ E, En-mô-dam, Cô-xam, Át-đi, Man-ki, ²⁷ Nê-ri,</p> <p>San-ti-ên, Đơ-rúp-ba-ven,</p> <p>Rê-sa, Giô-kha-nan, ²⁶ Giô-đa, Giô-xêch, Sim-y, Mát-tít-gia, Ma-khát, ²⁵ Nác-gai, Khét-li, Na-khum, A-mốt, Mát-tít-gia, ²⁴ Giô-xêp, Gian-nai, Man-ki, Lê-vi, Mát-tát,</p> <p>²³ Ê-li Giu-se.</p>

13. TRUYỀN TIN CHO ÔNG GIU-SE

Mt 1,18-25	Lc
<p>¹⁸ Sau đây là gốc tích Đức Giê-su Ki-tô : bà Ma-ri-a, mẹ Người, đã thành hôn với ông Giu-se.</p> <p>Nhưng trước khi hai ông bà về chung sống, bà đã có thai do quyển năng Thánh Thần.</p> <p>¹⁹ Ông Giu-se, chồng bà, là người công chính và không muốn tố giác bà, nên mới định tâm bỏ bà cách kín đáo.</p> <p>²⁰ Ông đang toan tính như vậy, thì có thiên sứ của Chúa hiện đến báo mộng cho ông rằng :</p> <p>“Này ông Giu-se, con cháu vua Đa-vít, đừng ngại đón bà Ma-ri-a vợ ông về, vì người con bà sẽ mang là do quyền năng Thánh Thần.</p>	<p>(§ 4) ^{1,27} ...gặp một trinh nữ đã thành hôn với một người tên là Giu-se... Trinh nữ ấy tên là Ma-ri-a.</p> <p>²⁷ ...với một người tên là Giu-se, thuộc gia tộc vua Đa-vít... ³⁰ “Thưa bà Ma-ri-a, xin đừng sợ, vì ... ³⁵ “Thánh Thần sẽ ngự xuống trên bà... vì thế, Đấng Thánh sắp sinh ra...”</p>

Mt	Lc
<p>²¹ Bà sẽ sinh con trai, và ông phải đặt tên cho con trẻ là Giê-su, vì chính Người sẽ cứu dân Người khỏi tội lỗi của họ.”</p> <p>²² Tất cả sự việc này xảy ra là để ứng nghiệm lời Chúa phán xưa qua miệng ngôn sứ :</p> <p>²³ <i>Này đây, Trinh Nữ sẽ thụ thai và sinh hạ một con trai, người ta sẽ gọi tên con trẻ là Em-ma-nu-en”, nghĩa là “Thiên-Chúa-ở-cùng-chúng-ta”.</i></p> <p>²⁴ Khi tỉnh giấc, ông Giu-se làm như thiên sứ của Chúa dạy và đón vợ về nhà.</p> <p>²⁵ Ông không ăn ở với bà, cho đến khi bà sinh một con trai, và ông đặt tên cho con trẻ là Giê-su.</p>	<p>³¹ “Này đây bà sẽ thụ thai, sinh hạ một con trai, và đặt tên là Giê-su.”</p>

14. CÁC NHÀ CHIÊM TINH ĐẾN BÁI LẠY

Mt 2,1-12

¹ Khi Đức Giê-su ra đời tại Bê-lem, miền Giu-đê, thời vua Hê-rô-đê trị vì, có mấy nhà chiêm tinh từ phương Đông đến Giê-ru-sa-lem,

² và hỏi : “Đức Vua dân Do-thái mới sinh, hiện ở đâu ? Chúng tôi đã thấy ngôi sao của Người xuất hiện bên phương Đông, nên chúng tôi đến bái lạy Người.”

³ Nghe tin ấy, vua Hê-rô-đê bối rối, và cả thành Giê-ru-sa-lem cũng xôn xao.

⁴ Nhà vua liền triệu tập tất cả các thượng tế và kinh sư trong dân lại, rồi hỏi cho biết Đấng Ki-tô phải sinh ra ở đâu.

⁵ Họ trả lời : “Tại Bê-lem, miền Giu-đê, vì trong sách ngôn sứ có chép rằng :

⁶ *“Phần người, hỡi Bê-lem, miền đất Giu-đá, người đầu phải là thành nhỏ nhất của Giu-đá, vì người là nơi vị lãnh tụ chân đất Í-ra-en dân Ta sẽ ra đời”.*

⁷ Bấy giờ vua Hê-rô-đê bí mật với các nhà chiêm tinh đến, hỏi cận kề về ngày giờ ngôi sao đã xuất hiện.

⁸ Rồi vua phái các vị ấy đi Bê-lem và dặn rằng : “Xin quý ngài đi dò hỏi tường tận về Hài Nhi, và khi đã tìm thấy, xin báo lại cho tôi, để tôi cũng đến bái lạy Người.”

⁹ Nghe nhà vua nói thế, họ ra đi. Bấy giờ ngôi sao họ đã thấy ở phương Đông, lại dẫn đường cho họ đến tận nơi Hài Nhi ở, mới đứng lại.

¹⁰ Trông thấy ngôi sao, họ mừng rỡ vô cùng.

¹¹ Họ vào nhà, thấy Hài Nhi với thân mẫu là bà Ma-ri-a, liền sấp mình bái lạy Người. Rồi họ mở bảo tráp, lấy vàng, nhũ hương và mộc dược mà dâng tiến.

¹² Sau đó, họ được báo mộng là đừng trở lại gặp vua Hê-rô-đê nữa, nên đã đi lối khác mà về xứ mình.

15. ĐỨC GIÊ-SU TRỐN SANG AI CẬP

Mt 2,13-15

¹³ Khi các nhà chiêm tinh đã ra về, thì thiên sứ của Chúa hiện ra báo mộng cho ông Giu-se rằng : “Này ông, dậy đem Hài Nhi và mẹ Người trốn sang Ai-cập, và cứ ở đó cho đến khi tôi báo lại, vì vua Hê-rô-đê sắp tìm giết Hài Nhi !”

¹⁴ Ông Giu-se liền trốn chạy, và đang đêm, đưa Hài Nhi và mẹ Người lánh sang Ai-cập.

¹⁵ Ông ở đó cho đến khi vua Hê-rô-đê băng hà, để ứng nghiệm lời Chúa phán xưa qua miệng ngôn sứ :

Ta đã gọi con Ta ra khỏi Ai-cập”.

¹ Is 7,14

² Is 8,8-10

³ Mk 5,1

⁴ Hs 11,1

16. CÁC ANH HÀI BỊ GIẾT

Mt 2,16-18

¹⁶ Bấy giờ vua Hê-rô-dê thấy mình bị các nhà chiêm tinh đánh lừa, thì dùng dùng nổi giận, nên sai người đi giết tất cả các con trẻ ở Bê-lem và toàn vùng lân cận, từ hai tuổi trở xuống, tính theo ngày tháng ông đã hỏi cận kê các nhà chiêm tinh.

¹⁷ Thế là ứng nghiệm lời ngôn sứ Giê-rê-mi-a đã nói :

¹⁸ *‘Ô Ra-ma, vâng nghe tiếng khóc than rên rĩ :
tiếng bà Ra-khen khóc thương con mình và không chịu để cho người ta an ủi,
vì chúng không còn nữa.’*

17. TỪ AI-CẬP TRỞ VỀ NA-DA-RÉT

Mt 2,19-23	Lc
<p>¹⁹ Sau khi vua Hê-rô-dê băng hà, thiên sứ của Chúa lại hiện ra với ông Giu-se bên Ai-cập,</p> <p>²⁰ báo mộng cho ông rằng : “Này ông, dậy đem Hài Nhi và mẹ Người về đất Ít-ra-en, vì những kẻ tìm giết Hài Nhi đã chết rồi.”</p> <p>²¹ Ông liền trở dậy đưa Hài Nhi và mẹ Người về đất Ít-ra-en.</p> <p>²² Nhưng vì nghe biết Ác-khê-lao đã kế vị vua cha là Hê-rô-dê, cai trị miền Giu-đê, nên ông sợ không dám về đó. Rồi sau khi được báo mộng,</p> <p>ông lui về miền Ga-li-lê,</p> <p>²³ và đến ở tại một thành kia gọi là Na-da-rét, để ứng nghiệm lời đã phán qua miệng các ngôn sứ rằng : Người sẽ được gọi là người Na-da-rét.</p>	<p>(§ 11)</p> <p>■ 2, ³⁹ Khi hai ông bà đã hoàn tất mọi việc như Luật Chúa truyền, ■ thì trở về ■ thành của mình là Na-da-rét, miền Ga-li-lê.</p>

18. ĐỨC GIÊ-SU NGỒI GIỮA CÁC BẠC THẦY DO-THÁI

Lc 2,41-52

⁴¹ Hằng năm, cha mẹ Đức Giê-su trở về Giê-ru-sa-lem mừng lễ Vượt Qua.

⁴² Khi Người được mười hai tuổi, cả gia đình cùng lên đến, như người ta thường làm trong ngày lễ.

⁴³ Xong kỳ lễ, hai ông bà trở về, còn cậu bé Giê-su thì ở lại Giê-ru-sa-lem, mà cha mẹ chẳng hay biết.

⁴⁴ Ông bà cứ tưởng là cậu về chung với đoàn lũ hành, nên sau một ngày đường, mới đi tìm kiếm giữa đám bà con và người quen thuộc.

⁴⁵ Không thấy con đâu, hai ông bà trở lại Giê-ru-sa-lem mà tìm.

⁴⁶ Sau ba ngày, hai ông bà mới tìm thấy con trong Đền Thờ, đang ngồi giữa các bậc thầy, vừa nghe họ, vừa đặt câu hỏi.

⁴⁷ Ai nghe cậu nói cũng kinh ngạc về trí thông minh và những lời đối đáp của cậu.

⁴⁸ Khi thấy con, hai ông bà sửng sốt, và mẹ Người nói với Người : “Con ơi, sao con lại làm cho cha mẹ như thế ? Con thấy không, cha con và mẹ đây đang phải cực lòng tìm con !”

⁴⁹ Người thưa : “Sao cha mẹ lại tìm con ? Cha mẹ không biết là con có bốn phận ở nhà của Cha con sao ?”

⁵⁰ Nhưng ông bà không hiểu lời Người vừa nói.

⁵¹ Sau đó, Người đi xuống cùng với cha mẹ, trở về Na-da-rét và hằng vâng phục các ngài. Riêng mẹ Người thì hằng ghi nhớ tất cả những điều ấy trong lòng.

⁵² Còn Đức Giê-su ngày càng thêm khôn ngoan, thêm cao lớn và thêm ân nghĩa trước mặt Thiên Chúa và người ta.

NHỮNG BƯỚC ĐẦU TẠI GA-LI-LÊ

§ 19 – 27

19. ÔNG GIO-AN TẮY GIẢ RAO GIẢNG

Mt 3,1-6	Mc 1,1-6	Lc 3,1-6	Ga 1,19-23
11,10 (§ 107)	¹ Khởi đầu Tin Mừng Đức Giê-su Ki-tô, Con Thiên Chúa : ² Trong sách ngôn sứ I-sai-a có chép rằng : <i>Này Ta sai sứ giả của Ta đi trước mặt Con, người sẽ dọn đường cho Con</i> ^z . ³ Có tiếng người hô trong hoang địa : <i>Hãy dọn sẵn con đường cho Đức Chúa, sửa lối cho thẳng để Người đi</i> ^{aa} .	7,27 (§ 107)	c.23b
c.3		c.4	
¹ Hỡi ấy,		¹ Năm thứ mười lăm triều hoàng đế Ti-bê-ri-ô, thời Phong-xi-ô Phi-la-tô làm tổng trấn miền Giu-đê, Hê-rô-dê làm tiểu vương miền Ga-li-lê, người em là Philip-phê làm tiểu vương miền I-tu-rê và Tra-khô-nít, Ly-xa-ni-a làm tiểu vương miền A-bi-lên, ² Kha-nan và Cai-pha làm thượng tế,	
(đến)	⁴ Đúng theo lời đó, (đã xuất hiện)	có lời Thiên Chúa	(§ 1) ^a Có một người được Thiên Chúa sai đến, tên là Gio-an.
ông Gio-an Tẩy Giả ()	ông Gio-an Tẩy Giả ()	phán cùng ông Gio-an, con ông Da-ca-ri-a, trong hoang địa	
(trong hoang địa miền Giu-đê)	trong hoang địa		³ Ông đi đến
rao giảng ()	rao giảng	khắp vùng ven sông Gio-dan, rao giảng	⁷ Ông đến để làm chứng...
kêu gọi	kêu gọi	kêu gọi	
rằng :	người ta chịu phép rửa	người ta chịu phép rửa	
² “Anh em hãy hối cải,	tỏ lòng hối cải	tỏ lòng hối cải	
để được ơn tha tội.”	để được ơn tha tội.	để được ơn tha tội.	
			¹⁰ Đây là lời chứng của ông Gio-an, khi người Do-thái từ Giê-ru-sa-lem cử mấy tư tế

^z Mt 3,1

^{aa} Is 40,3

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>³ Ông chính là người đã được ngôn sứ I-sai-a nói tới :</p> <p><i>Có tiếng người hò trong hoang địa : Hãy dọn sẵn con đường cho Đức Chúa, sửa lối cho thẳng để Người đi ^b.</i></p> <p>⁴ Ông Gio-an mặc áo lông lạc đà, thắt lưng bằng dây da, lấy châu chấu và mật ong rừng làm thức ăn.</p> <p>⁵ Bất cứ giờ, người ta từ Giê-ru-sa-lem và khắp miền Giu-đê,</p>	<p>² Trong sách ngôn sứ I-sai-a có chép rằng :</p> <p><i>Này Ta sai sứ giả của Ta đi trước mặt Con, người sẽ dọn đường cho Con ^{bb}.</i></p> <p>³ Có tiếng người hò trong hoang địa : Hãy dọn sẵn con đường cho Đức Chúa, sửa lối cho thẳng để Người đi ^{cc}.</p> <p>⁶ Ông Gio-an mặc áo lông lạc đà, thắt lưng bằng dây da, ăn châu chấu và mật ong rừng.</p> <p>⁵ Mọi người từ khắp miền Giu-đê và thành Giê-ru-sa-lem</p>	<p>⁴ như có lời chép</p> <p>trong sách ngôn sứ I-sai-a rằng :</p> <p><i>Có tiếng người hò trong hoang địa : Hãy dọn sẵn con đường cho Đức Chúa, sửa lối cho thẳng để Người đi ^b.</i></p> <p>⁵ Mọi thung lũng, phải lấp cho đầy, mọi núi đồi, phải bạt cho thấp, khúc quanh co, phải uốn cho ngay, đường lối lồi, phải san cho phẳng.</p> <p>⁶ Rồi hết mọi người phàm sẽ thấy ơn cứu độ của Thiên Chúa ^{dd}.</p>	<p>và mấy thầy Lê-vi đến hỏi ông : “Ông là ai ?”</p> <p>²⁰ Ông tuyên bố không úp mở, ông tuyên bố rằng : “Tôi không phải là Đấng Ki-tô.”</p> <p>²¹ Họ lại hỏi ông : “Vậy thì thế nào ? Ông có phải là ông Ê-li-a không ?” Ông nói : “Không phải.” - “Ông có phải là vị ngôn sứ không ?” Ông đáp : “Không.”</p> <p>²² Họ liền nói với ông : “Thế ông là ai, để chúng tôi còn trả lời cho những người đã cử chúng tôi đến ? Ông nói gì về chính mình ?”</p> <p>²³ Ông đáp :</p> <p>“Tôi là tiếng người hò trong hoang địa : Hãy sửa đường cho thẳng để Đức Chúa đi ^b, như ngôn sứ I-sai-a đã nói.”</p>

bb MI 3,1

cc Is 40,3

dd Is 40,4-5

Mt	Mc	Lc	Ga
cùng khắp vùng ven sông Gio-đan, kéo đến với ông. ⁶ Họ thú tội, và ông làm phép rửa cho họ trong sông Gio-đan.	kéo đến với ông. Họ thú tội, và ông làm phép rửa cho họ trong sông Gio-đan.		

20. ÔNG GIO-AN TẨY GIẢ RAO GIẢNG

Mt 3,7-10	Mt	Mc	Lc 3,7-9	Ga
⁷ Thấy nhiều người thuộc phái Pha-ri-sêu và phái Xa-đốc đến chịu phép rửa, ông nói với họ rằng : “Nời răn độc kia, ai đã chỉ cho các anh cách trốn cơn thịnh nộ sắp giáng xuống ? ⁸ Vậy các anh hãy sinh hoa quả xứng với lòng hối cải. ⁹ Đừng tưởng có thể tự nhủ rằng : ‘Chúng ta có tổ phụ là ông Áp-ra-ham.’ Quả thế, tôi bảo các anh : Thiên Chúa có thể làm cho những hòn đá này trở nên con cháu ông Áp-ra-ham. ¹⁰ Cái rìu đã đặt sát gốc cây : bất cứ cây nào không sinh quả tốt đều bị chặt đi và quăng vào lửa.”	(§ 288) ■ 23, ³³ “Đồ mãng xà, nời răn độc kia ! ■ Các người trốn đâu cho khỏi hình phạt hỏa ngục ?”		⁷ Đám đông dân chúng kéo đến xin ông Gio-an làm phép rửa ; ông nói với họ : “Nời răn độc kia, ai đã chỉ cho các anh cách trốn cơn thịnh nộ sắp giáng xuống ? ⁸ Vậy các anh hãy sinh những hoa quả xứng với lòng hối cải. Đừng vội tự nhủ rằng : ‘Chúng ta có tổ phụ là ông Áp-ra-ham.’ Quả thế, tôi bảo các anh : Thiên Chúa có thể làm cho những hòn đá này trở nên con cháu ông Áp-ra-ham. ⁹ Cái rìu đã đặt sát gốc cây : bất cứ cây nào không sinh quả tốt đều bị chặt đi và quăng vào lửa.”	

21. MỘT VÀI CHỈ DẪN CỦA ÔNG GIO-AN TẨY GIẢ

Mt	Mc	Lc 3,10-14	Ga
		¹⁰ Đám đông dân chúng hỏi ông rằng : “Vậy chúng tôi phải làm gì ?” ¹¹ Ông trả lời : “Ai có hai áo, thì chia cho người không có ; ai có gì ăn, thì cũng làm như vậy.” ¹² Cũng có những người thu thuế đến chịu phép rửa. Họ hỏi ông : “Thưa thầy, chúng tôi phải làm gì ?” ¹³ Ông bảo họ : “Đừng đòi hỏi gì quá mức đã ấn định cho các anh.” ¹⁴ Binh lính cũng hỏi ông : “Còn anh em chúng tôi thì phải làm gì ?” Ông bảo họ : “Chớ hà hiếp ai, cũng đừng chiếm đoạt của người, hãy bằng lòng với đồng lương của mình.”	

22. ÔNG GIO-AN TẮY GIẢ LOAN BÁO ĐẲNG MÊ-SI-A

Mt 3,11-12	Mc 1,7-8	Lc 3,15-18	Ga 1,24-28
<p>¹¹ Phần tôi, tôi làm phép rửa cho các anh trong nước để giục lòng các anh hối cải.</p> <p>Còn Đấng đến sau tôi, thì quyền thế hơn tôi, tôi không đáng xách dép cho Người.</p> <p>Người sẽ làm phép rửa cho các anh trong Thánh Thần và lửa.</p> <p>¹² Tay Người cầm nia, Người sẽ rì sạch lúa trong sân : thóc mẩy thì sẽ thu vào kho lẫm, còn thóc lép thì bỏ vào lửa không hề tắt mà đốt đi."</p>	<p>⁷ Ông rao giảng rằng :</p> <p>c.8</p> <p>(đang đến sau tôi) "Cớ Đấng quyền thế hơn tôi (), tôi không đáng cúi xuống cởi quai dép cho Người. ⁸Tôi đã làm phép rửa cho anh em bằng nước, còn Người, Người sẽ làm phép rửa cho anh em trong Thánh Thần."</p>	<p>¹⁵ Hỡi đó, dân đang trông đợi, và trong thâm tâm, ai nấy đều tự hỏi : biết đâu ông Gio-an lại chẳng là Đấng Ki-tô !</p> <p>¹⁶ Ông Gio-an trả lời mọi người rằng : "Phần tôi, tôi làm phép rửa cho anh em bằng nước,</p> <p>nhưng (đang đến)</p> <p>có Đấng quyền thế hơn tôi (), tôi không đáng cởi quai dép cho Người.</p> <p>Người sẽ làm phép rửa cho anh em trong Thánh Thần và lửa.</p> <p>¹⁷ Tay Người cầm nia rì sạch lúa trong sân : thóc mẩy thì thu vào kho lẫm, còn thóc lép thì bỏ vào lửa không hề tắt mà đốt đi."</p> <p>¹⁸ Ngoài ra, ông còn khuyên dân nhiều điều khác nữa, mà loan báo Tin Mừng cho họ.</p>	<p>²⁴ Trong nhóm được cử đi, có mấy người thuộc phái Pha-ri-sêu.</p> <p>²⁵ Họ hỏi ông : "Vậy tại sao ông làm phép rửa, nếu ông không phải là Đấng Ki-tô, cũng không phải là ông Ê-li-a hay vị ngôn sứ ?"</p> <p>²⁶ Ông Gio-an trả lời họ rằng : "Phần tôi, tôi làm phép rửa trong nước.</p> <p>Nhưng có một vị đang đứng giữa các ông mà các ông không biết.</p> <p>²⁷ Người đến sau tôi</p> <p>và tôi không xứng đáng cởi quai dép cho Người."</p> <p>²⁸ Các việc đó đã xảy ra tại Bê-ta-ni-a, bên kia sông Gio-dan, nơi ông Gio-an làm phép rửa.</p>

23. ÔNG GIO-AN TẮY GIẢ BỊ BỎ TÙ

Mt	Mc	Lc 3,19-20	Ga
(§ 147) 14,3 Số là vua Hê-rô-đê	(§ 147) 6,17 Số là chính vua Hê-rô-đê	19 Còn tiểu vương Hê-rô-đê thì bị ông Gio-an khiển trách vì đã lấy bà Hê-rô-đi-a là vợ của người anh, và vì tất cả các tội ác tiểu vương đã phạm. 20 Ngoài ra, tiểu vương còn phạm thêm tội này	
đã bắt ông Gio-an xiềng ông lại và tống ngục vì chuyện bà Hê-rô-đi-a, vợ ông Phi-líp-phê, anh của nhà vua.	đã sai người đi bắt ông Gio-an và xiềng ông trong ngục. Lý do là vì vua đã cưới bà Hê-rô-đi-a, vợ ông Phi-líp-phê, anh của nhà vua.	là bỏ tù ông Gio-an.	

24. ĐỨC GIÊ-SU CHỊU PHÉP RỬA

Mt 3,13-17	Mc 1,9-11	Lc 3,21-22	Ga 1,29-34
13 Bấy giờ, Đức Giê-su từ miền Ga-li-lê đến sống Gio-dan, gặp ông Gio-an để xin ông làm phép rửa cho mình.	9 Hỡi ấy, Đức Giê-su từ Na-da-rét miền Ga-li-lê đến,	21 Khi	(§ 25) 35 Hôm sau... 36 (ông chăm chú nhìn) Khi Đức Giê-su đi ngang qua, () và nói : "Đây là Chiên Thiên Chúa.."
			29 Hôm sau ông Gio-an thấy Đức Giê-su tiến về phía mình, liền nói : "Đây là Chiên Thiên Chúa, đây Đấng xóa bỏ tội trần gian. 30 Chính Người là Đấng tôi đã nói tới khi bảo rằng : Có người đến sau tôi, nhưng trội hơn tôi, vì có trước tôi. 31-32 33 Tôi đã không biết Người. Nhưng chính Đấng sai tôi đi làm phép rửa trong nước đã bảo tôi :
		31 "Tôi đã không biết Người, nhưng để Người được tỏ ra cho dân Ít-ra-en, tôi đến làm phép rửa trong nước."	

Mt	Mc	Lc	Ga	
<p>¹⁴ Nhưng ông một mực can Người và nói : “Chính tôi mới cần được Ngài làm phép rửa, thế mà Ngài lại đến với tôi!”</p> <p>¹⁵ Nhưng Đức Giê-su trả lời : “Bấy giờ cứ thế đã. Vì chúng ta nên làm như vậy để giữ trọn đức công chính.” Bấy giờ ông Gio-an mới chiếu theo ý Người.</p>				
<p>¹⁶ Khi Đức Giê-su vừa chịu phép rửa xong, Người lên khỏi nước. Lúc ấy, các tầng trời mở ra.</p> <p>Người thấy Thần Khí Thiên Chúa ngự xuống</p> <p>như chim bồ câu và đến trên Người.</p>	<p>và được ông Gio-an làm phép rửa dưới sông Gio-dan.</p> <p>¹⁰ Vừa lên khỏi nước, Người liền thấy các tầng trời xé ra,</p> <p>và thấy Thần Khí (ngự xuống)</p> <p>tựa chim bồ câu () trên Người.</p>	<p>toàn dân chịu phép rửa, Đức Giê-su cũng chịu phép rửa; rồi đang khi Người cầu nguyện, thì trời mở ra,</p> <p>²² và Thánh Thần ngự xuống () dưới hình dáng thể xác tựa chim bồ câu (trên Người)</p>	<p>³² Ông Gio-an còn làm chứng : “Tôi đã thấy Thần Khí (từ trời ngự xuống)</p> <p>tựa chim bồ câu () và ở lại trên Người.”</p>	<p>“Người thấy Thần Khí ngự xuống</p> <p>và ở lại trên ai, thì người đó chính là Đấng làm phép rửa trong Thánh Thần.”</p> <p>³⁴ Tôi đã thấy, nên xin chứng thực rằng :</p> <p>“Người là Con Thiên Chúa.”</p>
<p>¹⁷ Và có tiếng từ trời phán rằng : “Đây là Con yêu dấu của Cha, Cha hài lòng về Người.”</p>	<p>¹¹ Và có tiếng từ trời phán : “Con là Con yêu dấu của Cha ; Cha hài lòng về Con.”</p>	<p>Và có tiếng từ trời phán : “Con là Con yêu dấu của Cha ; Cha hài lòng về Con.”</p>		

25. CÁC MÔN ĐỆ ĐẦU TIÊN

Mt	Mc	Lc	Ga 1,35-51
			<p>³⁵ Hôm sau, ông Gio-an lại đứng đó với hai người trong nhóm môn đệ của ông.</p> <p>³⁶ Khi Đức Giê-su đi ngang qua, ông chăm chú nhìn và nói : “Đây là Chiên Thiên Chúa.”</p> <p>³⁷ Hai môn đệ nghe ông nói, liền đi theo Đức Giê-su.</p> <p>³⁸ Đức Giê-su quay lại, thấy các ông đi theo mình, thì hỏi : “Các anh tìm gì thế ?”</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
			<p>Họ đáp : “Thưa Ráp-bi (nghĩa là thưa Thầy), Thầy ở đâu ?”</p> <p>³⁹ Người bảo họ : “Đến mà xem.” Họ đã đến xem chỗ Người ở, và ở lại với Người ngày hôm ấy. Lúc đó vào khoảng bốn giờ chiều.</p> <p>⁴⁰ Ông An-rê, anh ông Si-môn Phê-rô, là một trong hai người đã nghe ông Gio-an nói và đi theo Đức Giê-su.</p> <p>⁴¹ Trước hết, ông gặp em mình là ông Si-môn và nói : “Chúng tôi đã gặp Đấng Mê-si-a” (nghĩa là Đấng Ki-tô).</p> <p>⁴² Rồi ông dẫn em mình đến với Đức Giê-su. Đức Giê-su chăm chú nhìn ông Si-môn và nói : Anh là Si-môn, con ông Gio-an, anh sẽ được gọi là Kê-pha” (tức là Phê-rô).</p> <p>⁴³ Hôm sau, Đức Giê-su quyết định đi tới miền Ga-li-lê. Người gặp ông Phi-líp-phê và nói : “Anh hãy theo tôi.”</p> <p>⁴⁴ Ông Phi-líp-phê là người Bết-xai-đa, cùng quê với các ông An-rê và Phê-rô.</p> <p>⁴⁵ Ông Phi-líp-phê gặp ông Na-tha-na-en và nói : “Đấng mà sách Luật Mô-sê và các ngôn sứ nói tới, chúng tôi đã gặp : đó là ông Giê-su, con ông Giu-se, người Na-da-rét.”</p> <p>⁴⁶ Ông Na-tha-na-en liền bảo : “Từ Na-da-rét, có thể có cái gì hay được ?” Ông Phi-líp-phê đáp : “Cứ đến mà xem !”</p> <p>⁴⁷ Đức Giê-su thấy ông Na-tha-na-en đến với mình, thì nói về ông : “Đây đích thật là một người Ít-ra-en, nơi người ấy không có gì gian dối.”</p> <p>⁴⁸ Ông Na-tha-na-en hỏi Người : “Làm sao Ngài biết tôi ?” Đức Giê-su trả lời : “Trước khi Phi-líp-phê gọi anh, lúc anh đang ở dưới cây vả, tôi đã thấy anh.”</p> <p>⁴⁹ Ông Na-tha-na-en nói : “Thưa Thầy, chính Thầy là Con Thiên Chúa, chính Thầy là Vua Ít-ra-en !”</p> <p>⁵⁰ Đức Giê-su đáp : “Vì tôi nói với anh là tôi đã thấy anh ở dưới cây vả, nên anh tin ! Anh sẽ thấy những điều lớn lao hơn.”</p> <p>⁵¹ Người lại nói : “Thật, tôi bảo thật các anh, các anh sẽ thấy trời mở ra, và các thiên sứ của Thiên Chúa lên lên xuống xuống trên Con Người.”</p>

26. GIA PHẢ ĐỨC GIÊ-SU

Mt (đảo ngược thứ tự)	Mc	Lc 3,23-28
<p>(§ 12)</p> <p>I,¹⁶ Gia-cóp sinh Giu-se, chồng của bà Ma-ri-a, bà là mẹ Đức Giê-su cũng gọi là Đấng Ki-tô.</p> <p>¹⁵ Mát-than sinh Gia-cóp ;</p>		<p>²³ Khi Đức Giê-su khởi đầu sứ vụ, Người trạc ba mươi tuổi. Thiên hạ vẫn coi Người là con ông Giu-se.</p> <p>Giu-se là con Ê-li, ²⁴ Ê-li con Mát-tát, Mát-tát con Lê-vi, Lê-vi con Man-ki, Man-ki con Gian-nai, Gian-nai con Giô-xếp, ²⁵ Giô-xếp con Mát-tít-gia, Mát-tít-gia con A-mốt, A-mốt con Na-khum, Na-khum con Khết-li, Khết-li con Nác-gai.</p>

Mt (đảo ngược thứ tự)	Mc	Lc
<p>E-la-da sinh Mát-than ; Ê-li-hút sinh E-la-da ; ¹⁴ A-khim sinh Ê-li-hút ; Xa-đốc sinh A-khim ; A-do sinh Xa-đốc ; ¹³ En-gia-kim sinh A-do ; A-vi-hút sinh En-gia-kim ; Dơ-rúp-ba-ven sinh A-vi-hút ; ¹² San-ti-ên sinh Dơ-rúp-ba-ven. Giơ-khon-gia sinh San-ti-ên ; Sau thời lưu đày ở Ba-by-lon,</p>		<p>²⁶ Nác-gai con Ma-khát, Ma-khát con Mát-tít-gia, Mát-tít-gia con Sim-y, Sim-y con Giô-xếch, Giô-xếch con Giô-đa. ²⁷ Giô-đa con Giô-kha-nan, Giô-kha-nan con Rê-sa, Rê-sa con Dơ-rúp-ba-ven, Dơ-rúp-ba-ven con San-ti-ên, San-ti-ên con Nê-ri, ²⁸ Nê-ri con Man-ki, Man-ki con Át-di, Át-di con Cồ-xam, Cồ-xam con En-mơ-đam, En-mơ-đam con E. ²⁹ E con Giê-su, Giê-su con Ê-li-e-de, Ê-li-e-de con Giô-rim, Giô-rim con Mát-tát, Mát-tát con Lê-vi. ³⁰ Lê-vi con Si-mê-ôn, Si-mê-ôn con Giu-đa, Giu-đa con Giô-xếp, Giô-xếp con Giô-nam, Giô-nam con En-gia-kim, ³¹ En-gia-kim con Ma-li-a, Ma-li-a con Mi-na, Mi-na con Mát-tát-ta, Mát-tát-ta con Na-than,</p>
<p>¹¹ Giô-si-gia sinh Giơ-khon-gia và các anh em vua này ; kể đó là thời lưu đày ở Ba-by-lon. ¹⁰ A-môn sinh Giô-si-gia ; Mơ-na-se sinh A-môn ; Khít-ki-gia sinh Mơ-na-se ; ⁹ A-khát sinh Khít-ki-gia ; Giô-tham sinh A-khát ; Út-di-gia sinh Giô-tham ; ⁸ Giô-ram sinh Út-di-gia ; Giô-sa-phát sinh Giô-ram ; A-xa sinh Giô-sa-phát ; ⁷ A-vi-gia sinh A-xa ; Rơ-kháp-am sinh A-vi-gia ; Sa-lô-môn sinh Rơ-kháp-am ; ⁶ Vua Đa-vít lấy bà vợ ông U-ri-gia sinh Sa-lô-môn ; ông Giê-sê sinh Đa-vít ;</p>		<p>Na-than con Đa-vít. ³² Đa-vít con Giê-sê.</p>

Mt (đảo ngược thứ tự)	Mc	Lc
<p>⁵ Ô-vết sinh Gie-sê ; Bô-át lấy Rút sinh Ô-vết ; Xan-môn lấy Ra-kháp sinh Bô-át ; ⁴ Nác-son sinh Xan-môn ; Am-mi-na-đáp sinh Nác-son ;</p> <p>A-ram sinh Am-mi-na-đáp ; Khét-rôn sinh A-ram ; Pe-rét sinh Khét-rôn ; Giu-đa ăn ở với Ta-ma sinh Pe-rét và De-rác ; ² Gia-cóp sinh Giu-đa và các anh em ông này ; I-xa-ác sinh Gia-cóp ; ông Áp-ra-ham sinh I-xa-ác ;</p>		<p>Gie-sê con Ô-vết, Ô-vết con Bô-át, Bô-át con Xan-môn, Xan-môn con Nác-sôn. ³³ Nác-sôn con Am-mi-na-đáp, Am-mi-na-đáp con Át-min, Át-min con Ác-ni, Ác-ni con Khét-rôn, Khét-rôn con Pe-rét, Pe-rét con Giu-đa. ³⁴ Giu-đa con Gia-cóp, Gia-cóp con I-xa-ác, I-xa-ác con Áp-ra-ham. Áp-ra-ham con Te-rác, Te-rác con Na-kho. ³⁵ Na-kho con Xơ-rúc, Xơ-rúc con Rơ-u, Rơ-u con Pe-léc, Pe-léc con Ê-ve, Ê-ve con Se-lác. ³⁶ Se-lác con Kê-nan, Kê-nan con Ác-pắc-sát, Ác-pắc-sát con Sêm, Sêm con Nô-ê, Nô-ê con La-méc. ³⁷ La-méc con Mơ-thu-se-lác. Mơ-thu-se-lác con Kha-nốc, Kha-nốc con Gie-rét, Gie-rét con Ma-ha-lan-ên, Ma-ha-lan-ên con Kê-nan. ³⁸ Kê-nan con E-nốt, E-nốt con Sét, Sét con A-đam và A-đam là con Thiên Chúa.</p>

27. ĐỨC GIÊ-SU CHỊU CÁM ĐỒ TRONG HOANG ĐỊA

Mt 4,1-11	Mc 1,12-13	Lc 4,1-13
<p>¹ Bấy giờ Đức Giê-su được Thần Khí dẫn vào hoang địa, để chịu quỷ dữ cám dỗ. ² Người ăn chay suốt bốn mươi ngày, bốn mươi đêm, và sau đó, Người thấy đói. ³ Khi ấy tên cám dỗ đến gần Người và nói : “Nếu ông là Con Thiên Chúa,</p>	<p>¹² (liển) Thần Khí () dẫn Người vào hoang địa. (chịu Xa-tan cám dỗ) ¹³ Người ở trong hoang địa suốt bốn mươi ngày, ()</p>	<p>¹ Đức Giê-su được đầy Thánh Thần, từ sông Gio-đan trở về. Người được Thánh Thần dẫn đi trong hoang địa ² suốt bốn mươi ngày, và chịu quỷ dữ cám dỗ. (Người không ăn gì cả) Trong những ngày ấy, () và khi hết thời gian đó, thì Người thấy đói. ³ Khi ấy quỷ dữ nói với Người : “Nếu ông là Con Thiên Chúa</p>

Mt	Mc	Lc
<p>thì truyền cho những hòn đá này hoá bánh đi !”</p> <p>⁴ Nhưng Người đáp : “Có lời chép rằng : <i>Người ta sống không chỉ nhờ cơm bánh, nhưng còn nhờ mọi lời miệng Thiên Chúa phán ra</i>”^e.</p> <p>⁵ Sau đó, quý đấng đem Người đến thành thánh, và đặt Người trên nóc đền thờ, rồi nói với Người : “Nếu ông là Con Thiên Chúa, thì gieo mình xuống đi ! Vì có lời chép rằng : <i>Thiên Chúa sẽ truyền cho thiên sứ lo cho bạn,</i></p> <p>và <i>thiên sứ sẽ tay đỡ tay nâng, cho bạn khỏi vấp chân vào đá</i>”^f.</p> <p>⁷ Đức Giê-su đáp : “Cũng có lời chép rằng : <i>Người chớ thách thức Đức Chúa là Thiên Chúa của người</i>”^g.</p> <p>⁸ Quý đấng lại đem Người lên một ngọn núi rất cao, và chỉ cho Người thấy tất cả các nước thế gian, và vinh hoa của các nước ấy, ⁹ và bảo rằng : “Tôi sẽ cho ông tất cả những thứ đó, nếu ông sấp mình bái lạy tôi.”</p> <p>¹⁰ Đức Giê-su liền nói : “Xa-tan kia, xéo đi ! Vì có lời chép rằng : <i>Người phải bái lạy Đức Chúa là Thiên Chúa của người, và phải thờ phượng một mình Người mà thôi</i>”^h.</p> <p style="text-align: center;">c. 5-7</p>		<p>thì truyền cho hòn đá này hoá bánh đi !”</p> <p>⁴ Nhưng Đức Giê-su đáp lại : “Có lời chép rằng : <i>Người ta sống không chỉ nhờ cơm bánh</i>”^a.</p> <p>⁹ Quý đấng lại đem Đức Giê-su đến đền Giê-ru-sa-lem và đặt Người trên nóc đền thờ, rồi nói với Người : “Nếu ông là Con Thiên Chúa, thì đứng đây mà gieo mình xuống đi ! ¹⁰ Vì có lời chép rằng : <i>Thiên Chúa sẽ truyền cho thiên sứ lo cho bạn, gìn giữ bạn.</i>”</p> <p>¹¹ Lại còn chép rằng : <i>Thiên sứ sẽ tay đỡ tay nâng, cho bạn khỏi vấp chân vào đá</i>”^b.</p> <p>¹² Bấy giờ Đức Giê-su đáp lại : “Đã có lời rằng : <i>Người chớ thách thức Đức Chúa là Thiên Chúa của người</i>”^c.</p> <p>⁵ Sau đó, quý đấng đem Người lên cao, và trong giây lát, chỉ cho Người thấy tất cả các nước thiên hạ.</p> <p>⁶ Rồi nó nói với Người : “Tôi sẽ cho ông toàn quyền cai trị cùng với vinh hoa của các nước này, vì quyền hành ấy đã được trao cho tôi, và tôi muốn cho ai tùy ý. ⁷ Vậy nếu ông bái lạy tôi, thì tất cả sẽ thuộc về ông.”</p> <p>⁸ Đức Giê-su đáp lại : “Có lời chép rằng : <i>Người phải bái lạy Đức Chúa là Thiên Chúa của người, và phải thờ phượng một mình Người mà thôi</i>”^d.</p> <p>⁹ Quý đấng lại đem Đức Giê-su đến Giê-ru-sa-lem và đặt Người trên nóc Đền Thờ, rồi nói với Người : “Nếu ông là Con Thiên Chúa, thì đứng đây mà gieo mình xuống đi !</p>

^e Đnl 8,3^f Tv 91,11t^g Đnl 6,16^h Đnl 6,13

Mt	Mc	Lc
<p>¹¹ Thế rồi quý dũ bỏ Đức Giê-su mà đi, và có các thiên sứ tiến đến hầu hạ Người.</p>	<p>sống giữa loài dã thú, và có các thiên sứ hầu hạ Người.</p>	<p>¹⁰ Vì có lời chép rằng : <i>Thiên Chúa sẽ truyền cho thiên sứ lo cho bạn, gìn giữ bạn.</i> ¹¹ Lại còn chép rằng : <i>Thiên sứ sẽ tay đỡ tay nâng, cho bạn khỏi vấp chân vào đá ⁱⁱ.</i> ¹² Bấy giờ Đức Giê-su đáp lại : “Đã có lời rằng : <i>Người chờ thách thức Đức Chúa là Thiên Chúa của người.</i>” ¹³ Sau khi đã xoay hết cách để cám dỗ quý dũ hạ bỏ Người, chờ đợi thời cơ.</p>

ⁱⁱ Tv 91,11t

SỨ VỤ TẠI GA-LI-LÊ

§ 28 – 155

(và tại Giu-đa – Sa-ma-ri-a, theo Ga)

§ 77-82, 148-150

28. ĐỨC GIÊ-SU BẮT ĐẦU RAO GIẢNG

Mt	Mt 4,12-17	Mc 1,14-15	Lc 4,14-15	Lc
	<p>¹² Khi Đức Giê-su nghe tin ông Gio-an đã bị nộp,</p> <p>Người lánh qua miền Ga-li-lê.</p> <p>¹³ Rồi Người bỏ Na-da-rét, đến ở Ca-phác-na-um, một thành ven biển hồ Ga-li-lê, thuộc địa hạt Đơ-vu-lun và Náp-ta-li.</p> <p>¹⁴ để ứng nghiệm lời ngôn sứ I-sai-a đã nói :</p> <p>¹⁵ <i>Này đất Đơ-vu-lun, và đất Náp-ta-li, hỡi con đường biển, và vùng bên kia sông Gio-dan, hỡi miền Ga-li-lê, đất của dân ngoại !</i></p> <p>¹⁶ <i>Đoàn dân đang ngồi trong cảnh tối tăm đã thấy một ánh sáng huy hoàng, những kẻ đang ngồi trong vùng bóng tối của tử thần nay được ánh sáng bừng lên chiếu rọi ^{jj}.</i></p> <p>¹⁷ Từ lúc đó, Đức Giê-su bắt đầu rao giảng</p> <p>và nói rằng :</p> <p>“Anh em hãy hối cải, vì Nước Trời đã đến gần.”</p>	<p>¹⁴ Sau khi ông Gio-an bị nộp,</p> <p>Đức Giê-su đến miền Ga-li-lê</p> <p>1, ²¹ (§32)</p> <p>rao giảng Tin Mừng của Thiên Chúa.</p> <p>¹⁵ Người nói : “Thời kỳ đã mãn, và Nước Thiên Chúa đã đến gần. Anh em hãy hối cải và tin vào Tin Mừng.”</p>	<p>¹⁴ Được đầy quyền năng Thần Khí, Đức Giê-su trở về miền Ga-li-lê</p> <p>4, ³¹ (§ 32)</p>	

^{jj} Is 8,23 – 9,1

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc
(§ 94) 9,26 Và tiếng đồn về việc này lan ra khắp miền ấy.	(§ 37) 4,24 Danh tiếng Người đồn ra khắp xứ Xy-ri.	(§ 33) 1,28 Lập tức danh tiếng Người lan ra mọi nơi, khắp cả vùng lân cận miền Ga-li-lê.	10b và tiếng đồn về Người lan ra khắp vùng lân cận.	(§ 33) 4,37 Và tin đồn về Người truyền ra khắp nơi trong vùng lân cận.
(§ 97) 9,35 Đức Giê-su đi khắp các thành thị và làng mạc, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời, và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguẩn.	23 Thế rồi Đức Giê-su đi khắp miền Ga-li-lê, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời, và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguẩn trong dân.	(§ 37) 1,39 Rồi Người đi khắp miền Ga-li-lê, rao giảng trong các hội đường của họ...	15 Người giảng dạy trong các hội đường của họ và được mọi người tôn vinh.	(§ 37) 4,44 Và Người rao giảng trong các hội đường miền Giu-đê.

29. TIỆC CƯỚI CA-NA

Ga 2,1-11

¹ Ngày thứ ba, có tiệc cưới tại Ca-na miền Ga-li-lê. Ở đó có thân mẫu Đức Giê-su.

² Đức Giê-su và các môn đệ cũng được mời dự tiệc cưới.

³ Khi thấy thiếu rượu, thân mẫu Đức Giê-su nói với Người: “Họ hết rượu rồi.”

⁴ Đức Giê-su đáp: “Thưa bà, chuyện đó can gì đến bà và con? Giữ của con chưa đến.”

⁵ Thân mẫu Người nói với những kẻ hầu bàn: “Người bảo gì, các anh cứ làm theo.”

⁶ Ở đó có đặt sáu chum đá dùng vào việc thanh tẩy theo thói tục người Do-thái, mỗi chum chứa được khoảng tám mươi hoặc một trăm hai mươi lít nước.

⁷ Đức Giê-su bảo họ: “Các anh đổ đầy nước vào chum đi!” Và họ đổ đầy tới miệng.

⁸ Rồi Người nói với họ: “Bây giờ các anh múc và đem cho ông quản tiệc.” Họ liền đem cho ông.

⁹ Khi người quản tiệc nếm thử nước đã hoá thành rượu (mà không biết rượu từ đâu ra, còn những kẻ hầu bàn đã múc nước thì biết), ông mới gọi chú rể lại

¹⁰ và nói: “Ai ai cũng đãi rượu ngon trước, và khi khách đã ngà ngà mới đãi rượu xoàng hơn. Còn anh, anh lại giữ rượu ngon mãi cho đến bây giờ.”

¹¹ Đức Giê-su đã làm dấu lạ đầu tiên này tại Ca-na miền Ga-li-lê. Người tỏ vinh quang của Người ra và các môn đệ tin vào Người.

30. ĐỨC GIÊ-SU VỀ THĂM NA-DA-RÉT

Mt	Mc	Lc 4,16-30	Ga 2,12
(§ 139) 13,53 Khi Đức Giê-su kể các dụ ngôn ấy xong, Người đi khỏi đó. (§ 144) 54 Người về	(§ 144) 6,1 Đức Giê-su ra khỏi đó và về	16 Rồi Đức Giê-su đến Na-da-rét,	12 Sau đó, Người (xuống Ca-phác-na-um)

Mt	Mc	Lc	Ga
quê,	quê,	là nơi Người đã được dưỡng dục	cùng với thân mẫu, anh em và các môn đệ () và ở lại đó ít ngày.
giảng dạy dân chúng trong hội đường của họ,	có các môn đệ đi theo Người. Đến ngày sa-bát, Người bắt đầu giảng dạy trong hội đường.	(trong ngày sa-bát) Người vào hội đường như Người vẫn quen làm () và đứng lên đọc Sách Thánh. ¹⁷ Họ trao cho Người cuốn sách ngôn sứ I-sai-a. Người mở ra, gấp đoạn chép rằng : ¹⁸ <i>Thần Khí Đức Chúa ngự trên tôi, vì Chúa đã xức dầu tấn phong tôi, để tôi loan báo tin mừng cho kẻ nghèo hèn. Người đã sai tôi đi công bố cho kẻ bị giam cầm biết họ được tha, cho người mù biết họ được sáng mắt, trả lại tự do cho người bị áp bức,</i> ¹⁹ <i>công bố một năm hồng ân của Đức Chúa</i> ¹⁸ . ²⁰ Đức Giê-su cuộn sách lại, trả cho người giúp việc hội đường, rồi ngồi xuống. Trong hội đường, trâm con mắt đều đổ dồn về phía Người. ²¹ Người bắt đầu nói với họ: "Hôm nay đã ứng nghiệm lời Kinh Thánh tai quý vị vừa nghe." ²² Mọi người đều tán thành và thán phục những lời ân sủng từ miệng Người nói ra. Họ bảo nhau :	
khiến họ sửng sốt	Nhiều người nghe sửng sốt		
và nói : "Bởi đâu ông này được khôn ngoan	và nói : Bởi đâu ông này được như thế ? Ông được khôn ngoan như vậy, nghĩa là làm sao ?		
và làm được những phép lạ như thế ?	Ông làm được những phép lạ như thế, nghĩa là gì ?		
⁵⁵ Ông này không phải là con bác thợ sao ? Mẹ của ông không phải là bà Ma-ri-a ; anh em của ông không phải là các ông Gia-cô-bê, Giô-xép, Si-môn và Giu-đa sao ?	¹ Ông này không phải là bác thợ, con bà Ma-ri-a, và là anh em của các ông Gia-cô-bê, Giô-xép, Giu-đa và Si-môn sao ?	"Ông này không phải là con ông Giu-se đó sao ?"	(§ 163) • ^{6, 42} "Ông này không phải là ông Giê-su, con ông Giu-se đó sao ? Cha mẹ ông , chúng ta đều biết cả..."

¹⁸ Is 61,1-2

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁵⁶ Và tất cả chị em của ông không phải là bà con lối xóm với chúng ta sao ? Vậy bởi đâu ông được như thế ?” ⁵⁷ Và họ vấp ngã vì Người.</p>	<p>Chị em của ông không phải là bà con lối xóm với chúng ta tại đây sao ?” Và họ vấp ngã vì Người.</p>	<p>²³ Người nói với họ : “Hẳn là các ông sẽ nói với tôi câu tục ngữ : Thấy lang ới, hãy chữa lấy mình ! Tất cả những gì chúng tôi nghe nói ông đã làm tại Ca-phác-na-um, ông cũng hãy làm tại đây, tại quê ông xem nào !”</p> <p>²⁴ Người nói tiếp : “Tôi bảo thật các ông : không một ngôn sứ nào được chấp nhận tại quê hương mình.</p>	<p>(§ 82) ^{4, 48} Chính Người đã làm chứng rằng : ngôn sứ không được danh giá tại quê hương mình.</p>
<p>Nhưng Đức Giê-su bảo họ : “Ngôn sứ có bị rẻ rúng, thì cũng chỉ là ở chính quê hương và trong gia đình mình mà thôi.” ⁵⁸ Người không làm nhiều phép lạ tại đó, vì họ không tin.</p>	<p>Đức Giê-su bảo họ : “Ngôn sứ có bị rẻ rúng, thì cũng chỉ là ở chính quê hương hay giữa đám bà con thân thuộc, và trong gia đình mình mà thôi.” ³ Người đã không thể làm được phép lạ nào tại đó ; Người chỉ đặt tay trên một vài bệnh nhân và chữa lành họ. ⁶ Người ngạc nhiên vì họ không tin. Rồi Người đi các làng chung quanh mà giảng dạy.</p>	<p>²⁵ “Đúng vậy, tôi bảo các ông : thời ông Ê-li-a, thiếu gì bà goá ở trong nước Ít-ra-en ; khi trời hạn hán suốt ba năm sáu tháng, cả nước phải đói kém dữ dội, ²⁶ thế mà ông Ê-li-a không được sai đến giúp một bà nào cả, nhưng chỉ được sai đến với bà goá thành Xa-rép-ta miền Xi-dôn. ²⁷ Cũng vậy, thời ngôn sứ Ê-li-sa, thiếu gì người mắc bệnh phong ở trong nước Ít-ra-en, thế mà không người nào được sạch, nhưng chỉ có ông Na-a-man, người xứ Xy-ri.” ²⁸ Nghe vậy, mọi người trong hội đường đầy phẫn nộ.</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
		²⁹ Họ đứng dậy, lờ Người ra khỏi thành -thành này được xây trên đống. Họ kéo Người lên sườn đồi, để xô Người xuống vực. ³⁰ Nhưng Người băng qua giữa họ mà đi.	

31. ĐỨC GIÊ-SU KÊU GỌI BỐN MÔN ĐỆ ĐẦU TIÊN

Mt 4,18-22	Mc 1,16-20	Lc
¹⁸ Người đang đi dọc theo biển hồ Ga-li-lê, thì thấy hai anh em kia, là ông Si-môn, cũng gọi là Phê-rô, và người anh là ông An-rê,	¹⁶ Người đang đi dọc theo biển hồ Ga-li-lê, thì thấy ông Si-môn và người anh là ông An-rê,	(§ 38) ■ ^{5,1} Một hôm, (), đám đông chen lấn nhau đến gần Người để nghe lời Thiên Chúa. ■ (Đức Giê-su đang đứng ở bờ hồ Ghê-nê-xa-rét) ■ ² Người thấy hai chiếc thuyền ■ ■ đậu dọc bờ hồ, ■ còn những người đánh cá thì đã ra khỏi thuyền và đang giặt lưới. ■ ■ ³ Đức Giê-su xuống một chiếc thuyền, thuyền đó của ông Si-môn... ■ ¹⁰ Cả hai người con ông Đê-bê-đê, là Gia-cô-bê và Gio-an, bạn chài với ông Si-môn, ... ■ Bấy giờ Đức Giê-su bảo ông Si-môn : ■ “Đừng sợ, từ nay ■ ■ anh sẽ là ■ người thu phục người ta như bắt cá.” ■ ¹¹ Thế là ■ họ đưa thuyền vào bờ, ■ rồi bỏ hết mọi sự mà theo Người.
đang quang chài xuống biển, vì các ông làm nghề đánh cá.	đang quang lưới xuống biển, vì các ông làm nghề đánh cá.	
¹⁹ Người bảo các ông : “Các anh hãy đi theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh nên những kẻ lưới người như lưới cá.” ²⁰ Lập tức	¹⁷ Người bảo các ông : “Các anh hãy đi theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh trở thành những kẻ lưới người như lưới cá.” ¹⁸ Lập tức	
hai ông bỏ chài lưới mà theo Người. ²¹ Đi một quãng nữa, Người thấy hai anh em khác con ông Đê-bê-đê, là ông Gia-cô-bê và người em là ông Gio-an. Hai ông này đang cùng với cha là ông Đê-bê-đê vá lưới ở trong thuyền. Người gọi các ông. ²² Lập tức, các ông bỏ thuyền, bỏ chài lưới	hai ông bỏ chài lưới mà theo Người. ¹⁹ Đi xa hơn một chút, Người thấy ông Gia-cô-bê, con ông Đê-bê-đê, và người em là ông Gio-an. Hai ông này đang vá lưới ở trong thuyền. ²⁰ Người liền gọi các ông. Và các ông bỏ cha mình là ông Đê-bê-đê ở lại trên thuyền với những người làm công, mà đi theo Người.	
mà theo Người.	mà đi theo Người.	

32. ĐỨC GIÊ-SU GIẢNG DẠY TRONG HỘI ĐƯỜNG TẠI CA-PHÁC-NA-UM

Mt	Mc 1,21-22	Lc 4,31-32
(§ 76) 7, ²⁸ Khi Đức Giê-su giảng dạy những điều ấy xong, đám đông dân chúng sửng sốt về lời giảng dạy của Người, ²⁹ vì Người giảng dạy như một Đấng có uy quyền, chứ không như các kinh sư của họ.	²¹ Đức Giê-su và các môn đệ đi vào thành Ca-phác-na-um. Ngay ngày sa-bát, Người vào hội đường và giảng dạy. ²² Thiên hạ sửng sốt về lời giảng dạy của Người, vì Người giảng dạy như một Đấng có uy quyền, chứ không như các kinh sư.	³¹ Người xuống Ca-phác-na-um, một thành miền Ga-li-lê, và ngày sa-bát, Người giảng dạy dân chúng. ³² Họ sửng sốt về lời giảng dạy của Người, vì lời của Người có uy quyền.

33. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA LÀNH MỘT NGƯỜI BỊ QUỶ ÁM

Mt	Mc 1,23-28	Lc 4,33-37
(§ 37) 4, ²⁴ Danh tiếng Người đồn ra khắp xứ Xi-ri.	²³ Lập tức, trong hội đường của họ, có một người bị quỷ ô uế nhập, la lên ²⁴ rằng : “Ông Giê-su Na-da-rét, chuyện chúng tôi can gì đến ông mà ông đến tiêu diệt chúng tôi ? Tôi biết ông là ai rồi : ông là Đấng Thánh của Thiên Chúa !” ²⁵ Nhưng Đức Giê-su quát mắng nó : “Câm đi, hãy xuất khỏi người này !” ²⁶ Thân ô uế lay mạnh người ấy, thét lên một tiếng, và xuất khỏi anh. ²⁷ Mọi người đều sửng sốt đến nỗi họ hỏi nhau : “Thế nghĩa là gì ? Lời giảng dạy thì mới mẻ, người dạy lại có uy quyền. Ông ấy ra lệnh cho các thân ô uế và chúng phải tuân lệnh !” ²⁸ Lập tức danh tiếng Người lan ra mọi nơi, khắp cả vùng lân cận miền Ga-li-lê.	³³ Trong hội đường, có một người bị quỷ thân ô uế nhập, la to lên rằng : ³⁴ “Ôi ! Ông Giê-su Na-da-rét, chuyện chúng tôi can gì đến ông, mà ông đến tiêu diệt chúng tôi ? Tôi biết ông là ai rồi : ông là Đấng Thánh của Thiên Chúa !” ³⁵ Nhưng Đức Giê-su quát mắng nó : “Câm đi, hãy xuất khỏi người này !” Quỷ vật người ấy ngã xuống giữa hội đường, rồi xuất khỏi anh, nhưng không làm hại gì anh. ³⁶ Mọi người đều sửng sốt và nói với nhau : “Lời ấy là thế nào ? Ông ấy lấy uy quyền và năng lực mà ra lệnh cho các thân ô uế, và chúng phải xuất ra !” ³⁷ Và tin đồn về Người truyền ra khắp nơi trong vùng lân cận.

34. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA BÀ MẸ VỢ ÔNG SI-MÔN

Mt	Mc 1,29-31	Lc 4,38-39
(§ 85) 8,14 Đức Giê-su đến nhà ông Phê-rô, thấy bà mẹ vợ ông đang () lên cơn sốt. (nằm liệt và) 15 Người đụng vào tay bà, cơn sốt biến mất và bà trở dậy phục vụ Người.	29 Vừa ra khỏi hội đường, Đức Giê-su đi đến nhà hai ông Si-môn và An-rê. Có ông Gia-cô-bê và ông Gio-an cùng đi theo. 30 Lúc đó, bà mẹ vợ ông Si-môn đang lên cơn sốt, nằm trên giường. Lập tức họ nói cho Người về tình trạng của bà. 31 Người lại gần, cầm lấy tay bà mà đỡ dậy ; cơn sốt biến mất và bà phục vụ các ngài.	38 () rời khỏi hội đường, (Đức Giê-su) đi vào nhà ông Si-môn. Lúc đó, bà mẹ vợ ông Si-môn đang bị sốt nặng. Họ xin Người chữa bà. 39 Đức Giê-su cúi xuống gần bà, nắm đe cơn sốt, và cơn sốt biến mất : tức khắc bà đứng dậy phục vụ các ngài.

35. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA LÀNH NHIỀU NGƯỜI

Mt	Mt	Mc 1,32-34	Lc 4,40-41
(§ 86) 8,16 Chiều đến, người ta đem nhiều kẻ bị quỷ ám tới gặp Đức Giê-su. Người nói một lời là trừ được các thần dữ và Người chữa lành mọi kẻ ốm đau,	(§ 37) 4,24b Thiên hạ đem () mọi kẻ ốm đau, mắc đủ thứ bệnh hoạn tật nguyên : những kẻ bị quỷ ám, kinh phong, bại liệt ; (đến cho Người) và Người đã chữa họ lành.	32 Chiều đến, khi mặt trời đã lặn, người ta đưa mọi kẻ ốm đau và những ai bị quỷ ám đến cho Người. 33 Cả thành xúm lại trước cửa. 34 Đức Giê-su chữa lành nhiều kẻ ốm đau mắc đủ thứ bệnh tật, và trừ nhiều quỷ, nhưng không cho quỷ nói, vì chúng biết Người là ai.	40 Lúc mặt trời lặn, tất cả những ai có người đau yếu mắc đủ thứ bệnh tật, đều đưa tới Người. Người đặt tay trên từng bệnh nhân và chữa họ lành. 41 Quỷ cũng xuất khỏi nhiều người, và la lên rằng : “Ông là Con Thiên Chúa !” Người quát mắng, không cho phép chúng nói, vì chúng biết Người là Đấng Ki-tô.

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>¹⁷ để ứng nghiệm lời ngôn sứ I-sai-a đã nói : <i>Người đã mang lấy các tật nguyên của ta và gánh lấy các bệnh hoạn của ta</i>¹¹.</p>			

36. ĐỨC GIÊ-SU ÂM THẨM RỜI CA-PHÁC-NA-UM

Mt	Mc 1,35-38	Lc 4,42-43
	<p>³⁵ Sáng sớm, lúc trời còn tối mịt, Người đã dậy, đi ra một nơi hoang vắng và cầu nguyện ở đó.</p> <p>³⁶ Ông Si-môn và các bạn tìm kiếm Người.</p> <p>³⁷ Khi gặp Người, các ông thưa : “Mọi người đang tìm Thầy !”</p> <p>³⁸ Người bảo các ông : “Chúng ta hãy đi nơi khác, đến các làng mạc chung quanh, để Thầy còn rao giảng ở đó nữa, vì Thầy ra đi cốt để làm việc đó.”</p>	<p>⁴² Sáng ngày, Người đi ra một nơi hoang vắng.</p> <p>Đám đông tìm Người.</p> <p>Khi gặp được Người, họ muốn giữ Người lại, kéo Người bỏ họ mà đi.</p> <p>⁴³ Nhưng Người nói với họ : (cho các thành khác nữa) “Tôi còn phải loan báo Tin Mừng Nước Thiên Chúa (), vì tôi được sai đi cốt để làm việc đó.”</p>

37. ĐỨC GIÊ-SU GIẢNG DẠY VÀ CHỮA LÀNH

Mt	Mt 4,23-25	Mc 1,39	Lc 4,44
<p>(§ 97)</p> <p>^{9,35} Đức Giê-su đi khắp các thành thị và làng mạc, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyên.</p> <p>(§ 86)</p> <p>^{8,10b} ...người ta đem</p>	<p>²³ Thế rồi Đức Giê-su đi khắp miền Ga-li-lê, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời, và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyên trong dân.</p> <p>²⁴ Danh tiếng Người đồn ra khắp xứ Xy-ri.</p> <p>Thiên hạ đem () mọi kẻ ốm đau, mắc đủ thứ bệnh hoạn tật nguyên :</p>	<p>³⁹ Rồi Người đi khắp miền Ga-li-lê, rao giảng trong các hội đường của họ, và trừ quỷ.</p> <p>(§ 33)</p> <p>^{1,28} Lập tức danh tiếng Người lan ra mọi nơi, khắp cả vùng lân cận miền Ga-li-lê (§ 35)</p> <p>³² ...người ta đưa mọi kẻ ốm đau [³⁴...mắc đủ thứ bệnh tật]</p>	<p>(miền Giu-đê.)</p> <p>⁴⁴ Và Người rao giảng trong các hội đường ()</p> <p>(§ 33)</p> <p>^{4,37} Và tin đồn về Người truyền ra khắp nơi trong vùng lân cận. (§ 35)</p> <p>⁴⁰ ... tất cả những ai có người đau yếu mắc đủ thứ bệnh tật,</p>

¹¹ Is 53,4

Mt	Mt	Mc	Lc
nhiều kẻ bị quỷ ám	những kẻ bị quỷ ám, kinh phong, bại liệt; (đến cho Người)	và những ai bị quỷ ám	
tới gặp Đức Giê-su...	và Người đã chữa họ lành.	đến cho Người. ³⁴ Đức Giê-su chữa lành nhiều kẻ ốm đau mắc đủ thứ bệnh tật...	đều đưa tới Người. Người đặt tay trên từng bệnh nhân và chữa họ lành. (§ 47) ^{6,17b} ... có đồng đảo môn đệ của Người, và đoàn lũ dân chúng
	²⁵ Từ miền Ga-li-lê,	(§ 47) ^{3,7b} Từ miền Ga-li-lê, người ta lũ lượt đi theo Người. Và từ miền Giu-đê,	từ khắp miền Giu-đê,
	vùng Thập Tỉnh, thành Giê-ru-sa-lem,	⁸ từ Giê-ru-sa-lem, từ xứ I-đu-mê,	Giê-ru-sa-lem
	miền Giu-đê và vùng bên kia sông Gio-đan,	từ vùng bên kia sông Gio-đan và vùng phụ cận hai thành Tia và Xi-đôn, người ta lũ lượt đến với Người, vì nghe biết những gì Người đã làm.	cũng như từ miền duyên hải Tia và Xi-đôn. ¹⁸ Họ đến để nghe Người giảng và để được chữa lành bệnh tật.
	dân chúng lũ lượt đến theo Người.		

38. ĐỨC GIÊ-SU KÊU GỌI CÁC MÔN ĐỆ ĐẦU TIÊN

Mt	Mc	Lc 5,1-11	Ga
(§ 31) ^{4,18} Người đang đi đọc theo biển hồ Ga-li-lê,	(§ 31) ^{1,16} Người đang đi đọc theo biển hồ Ga-li-lê,	¹ Một hôm, Đức Giê-su đang đứng ở bờ hồ Ghen-nê-xa-rét, đám đông chen lấn nhau đến gần Người để nghe lời Thiên Chúa. ² Người thấy hai chiếc thuyền	(§ 371) ^{21,4} ... Đức Giê-su đứng trên bãi biển...
thì thấy hai anh em kia, là ông Si-môn, cũng gọi là Phê-rô, và người anh là ông An-rê,	thì thấy ông Si-môn và người anh là ông An-rê,	đậu đọc bờ hồ, còn những người đánh cá thì đã ra khỏi thuyền và đang giặt lưới.	
đang quăng chài xuống biển, vì các ông làm nghề đánh cá	đang quăng lưới xuống biển, vì các ông làm nghề đánh cá.		

Mt	Mc	Lc	Ga
		<p>³ Đức Giê-su xuống một chiếc thuyền, thuyền đó của ông Si-môn, và Người xin ông chèo thuyền ra xa bờ một chút. Rồi Người ngồi xuống, và từ trên thuyền Người giảng dạy đám đông dân chúng.</p> <p>⁴ Nói xong, Người bảo ông Si-môn : “Chèo ra chỗ nước sâu mà thả lưới bắt cá.”</p> <p>⁵ Ông Si-môn đáp : “Lạy Thầy, chúng con đã vất vả suốt đêm mà không bắt được gì cả. Nhưng vâng lời Thầy, con sẽ thả lưới.”</p> <p>⁶ Họ đã làm như vậy,</p> <p>và bắt được rất nhiều cá, đến nỗi hầu như rách cả lưới.</p> <p>⁷ Họ làm hiệu cho các bạn chài trên chiếc thuyền kia đến giúp. Những người này tới, và họ đã đỡ lên được hai thuyền đầy cá, đến gần chìm.</p> <p>⁸ Thấy vậy, ông Si-môn Phê-rô phủ phục dưới chân Đức Giê-su và nói : “Lạy Chúa, xin tránh xa con, vì con là kẻ tội lỗi !”</p> <p>⁹ Quả vậy, thấy mẻ cá vừa bắt được, ông Si-môn và tất cả những người ở đó với ông đều sửng sốt.</p> <p>¹⁰ Cả hai người con ông Dê-bê-đê, là Gia-cô-bê và Gio-an, bạn chài với ông Si-môn, cũng thế.</p> <p>Bấy giờ Đức Giê-su bảo ông Si-môn “Đừng sợ, từ nay</p> <p>anh sẽ là người thu phục người ta như bắt cá.”</p> <p>¹¹ Thế là họ đưa thuyền vào bờ, rồi bỏ hết mọi sự mà theo Người.</p>	<p>^a Người bảo các ông : “Cứ thả lưới xuống bên phải thuyền, thì sẽ bắt được cá.”</p> <p>^b nhưng đêm ấy họ không bắt được gì cả.</p> <p>^b Các ông thả lưới xuống, nhưng không sao kéo lên nổi, vì lưới đầy những cá.</p> <p>¹¹ ... Cá nhiều như vậy mà lưới không bị rách.</p>
<p>(§ 31)</p> <p>¹⁹ Người bảo các ông :</p> <p>“Các anh hãy đi theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh nên những kẻ lưới người như lưới cá.”</p> <p>²⁰ Lập tức</p> <p>hai ông bỏ chài lưới mà theo Người.</p>	<p>(§ 31)</p> <p>¹⁷ Người bảo các ông :</p> <p>“Các anh hãy đi theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh trở thành những kẻ lưới người như lưới cá.”</p> <p>¹⁸ Lập tức</p> <p>hai ông bỏ chài lưới mà theo Người.</p>		

39. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI MẮC BỆNH PHONG

Mt	Mc 1,40-45	Lc 5,12-16
(§ 83)		
8, ¹ Khi Đức Giê-su ở trên núi xuống, dân chúng lũ lượt đi theo Người.		¹² Khi ấy, Đức Giê-su đang ở trong một thành kia ; bỗng có một người toàn thân mắc bệnh phong vừa thấy Người, liền sấp mặt xuống, xin Người rằng : “Thưa Ngài, nếu Ngài muốn, nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch.”
² Bỗng có một người mắc bệnh phong tiến đến, bái lạy Người và nói : “Thưa Ngài, nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch.”	⁴⁰ Có một người mắc bệnh phong đến gặp Người, anh quỳ xuống van xin rằng : “Nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch.”	
³ Người giơ tay đụng vào anh và bảo : “Tôi muốn, anh hãy được sạch.”	⁴¹ Người chạnh lòng thương giơ tay đụng vào anh và bảo : “Tôi muốn, anh hãy được sạch !”	¹³ Người giơ tay đụng vào anh và bảo : “Tôi muốn, anh hãy được sạch.”
Lập tức, anh được sạch bệnh phong.	⁴² Lập tức, bệnh phong biến khỏi anh, và anh được sạch.	Lập tức, bệnh phong biến khỏi anh.
⁴ Rồi Đức Giê-su bảo anh : “Coi chừng, đừng nói với ai cả, nhưng hãy đi trình diện tư tế và tiến dâng của lễ, như ông Mô-sê đã truyền, để làm chứng cho người ta biết.”	⁴³ Nhưng Người nghiêm giọng đuổi anh đi ngay, ⁴⁴ và bảo anh : “Coi chừng, đừng nói gì với ai cả, nhưng hãy đi trình diện tư tế, và vì anh đã được sạch, thì hãy tiến dâng những gì ông Mô-sê đã truyền, để làm chứng cho người ta biết.” ⁴⁵ Nhưng vừa đi khỏi, anh đã bắt đầu rao truyền và loan tin ấy khắp nơi, đến nỗi Người không thể công khai vào thành nào được, mà phải ở lại những nơi hoang vắng ngoài thành. Và dân chúng từ khắp nơi kéo đến với Người.	¹⁴ Rồi Người ra lệnh cho anh không được nói với ai, và Người bảo : “Hãy đi trình diện tư tế, và vì anh đã được sạch, thì hãy tiến dâng như ông Mô-sê đã truyền, để làm chứng cho người ta biết.” ¹⁵ Tiếng đồn về Người ngày càng lan rộng ; dân chúng lũ lượt tuôn đến để nghe Người và để được chữa bệnh. ¹⁶ Nhưng Người lui vào những nơi hoang vắng mà cầu nguyện.

40. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI BẠI LIỆT

Mt	Mc 2,1-12	Lc 5,17-26
(§ 90)	(§ 143)	
9, ¹ Đức Giê-su xuống thuyền, băng qua hồ, trở về thành của mình.	^{5,21} Đức Giê-su lại đi thuyền sang bờ bên kia...	

Mt	Mc	Lc
	<p>2,¹ Vài ngày sau, Đức Giê-su trở lại thành Ca-phác-na-um Hay tin Người ở nhà, ² dân chúng tụ tập lại, đông đến nỗi ngoài cửa cũng không còn chỗ đứng. Người nói lời Thiên Chúa cho họ.</p> <p>³ Bấy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một kẻ bại liệt, có bốn người khiêng.</p> <p>⁴ Nhưng vì có đám đông, nên họ không sao khiêng đến gần Người được. Họ mới dỡ mái nhà, ngay trên chỗ Người ngồi, làm thành một lỗ hổng, rồi thả người bại liệt nằm trên chõng xuống.</p> <p>⁵ Thấy họ có lòng tin như vậy, Đức Giê-su bảo người bại liệt : "Đây con, cứ yên tâm, tội con được tha rồi !" ⁶ Có mấy kinh sư</p>	<p>¹⁷ Một hôm, khi Đức Giê-su giảng dạy, có những người Pha-ri-sêu và thầy dạy luật ngồi đó ; họ đến từ khắp các làng mạc miền Ga-li-lê, Giu-đê và từ Giê- ru-sa-lem. Quyển năng Chúa ở với Người, để Người chữa bệnh. ¹⁸ Bỗng có mấy người khiêng đến một bệnh nhân bị bại liệt nằm trên giường, họ tìm cách đem vào đặt trước mặt Người. ¹⁹ Nhưng vì có đám đông, họ không tìm được lối đem người ấy vào, nên họ mới lên mái nhà, dỡ ngói ra, thả người ấy cùng với cái giường xuống ngay chính giữa, trước mặt Đức Giê-su. ²⁰ Thấy họ có lòng tin như vậy, Người bảo :</p>
<p>² (liền) Người ta () khiêng đến cho Người một kẻ bại liệt nằm trên giường.</p> <p>Thấy họ có lòng tin như vậy, Đức Giê-su bảo người bại liệt : "Đây con, cứ yên tâm, tội con được tha rồi !" ³ Có mấy kinh sư nghĩ bụng rằng : "Ông này nói phạm thượng."</p>	<p>⁵ Thấy họ có lòng tin như vậy, Đức Giê-su bảo người bại liệt : "Đây con, tội con được tha rồi." ⁶ Nhưng có mấy kinh sư đang ngồi đó, họ nghĩ thầm trong bụng rằng : ⁷ "Sao ông này lại dám nói như vậy ? Ông ấy nói phạm thượng ! Ai có thể tha tội, ngoài một mình Thiên Chúa ?" ⁸ Tâm trí Đức Giê-su thấu biết ngay họ đang thầm nghĩ như thế, Người mới bảo họ : "Sao các ông lại nghĩ thầm trong bụng những điều ấy ? ⁹ Trong hai điều : một là bảo người bại liệt : Tội con được tha rồi", hai là bảo :</p>	<p>thả người ấy cùng với cái giường xuống ngay chính giữa, trước mặt Đức Giê-su. ²⁰ Thấy họ có lòng tin như vậy, Người bảo : "Đây anh, tội anh được tha cho anh rồi." ²¹ Các kinh sư và các người Pha-ri-sêu bắt đầu suy nghĩ : "Ông này là ai mà nói phạm thượng như thế ? Ai có thể tha tội, ngoài một mình Thiên Chúa ?" ²² Nhưng Đức Giê-su thấu biết họ đang suy nghĩ như thế, nên Người lên tiếng bảo họ rằng : "Sao các ông lại nghĩ thầm trong bụng như vậy ? ²³ Trong hai điều : một là bảo : "Tội anh được tha cho anh rồi", hai là bảo :</p>
<p>⁴ Nhưng Đức Giê-su biết ý nghĩ của họ, liền nói : "Sao các ông lại nghĩ xấu trong bụng như vậy ? ⁵ Trong hai điều : một là bảo : "Tội con được tha rồi", hai là bảo :</p>	<p>⁷ "Sao ông này lại dám nói như vậy ? Ông ấy nói phạm thượng ! Ai có thể tha tội, ngoài một mình Thiên Chúa ?" ⁸ Tâm trí Đức Giê-su thấu biết ngay họ đang thầm nghĩ như thế, Người mới bảo họ : "Sao các ông lại nghĩ thầm trong bụng những điều ấy ? ⁹ Trong hai điều : một là bảo người bại liệt : Tội con được tha rồi", hai là bảo :</p>	<p>thả người ấy cùng với cái giường xuống ngay chính giữa, trước mặt Đức Giê-su. ²⁰ Thấy họ có lòng tin như vậy, Người bảo : "Đây anh, tội anh được tha cho anh rồi." ²¹ Các kinh sư và các người Pha-ri-sêu bắt đầu suy nghĩ : "Ông này là ai mà nói phạm thượng như thế ? Ai có thể tha tội, ngoài một mình Thiên Chúa ?" ²² Nhưng Đức Giê-su thấu biết họ đang suy nghĩ như thế, nên Người lên tiếng bảo họ rằng : "Sao các ông lại nghĩ thầm trong bụng như vậy ? ²³ Trong hai điều : một là bảo : "Tội anh được tha cho anh rồi", hai là bảo :</p>

Mt	Mc	Lc
<p>“Đứng dậy mà đi”, điều nào dễ hơn ? ⁶ Vậy, để các ông biết : ở dưới đất này, Con Người có quyền tha tội -bấy giờ</p> <p>Đức Giê-su bảo người bại liệt :</p> <p>“Đứng dậy, vác giường mà đi về nhà !”</p> <p>⁷ Người bại liệt đứng dậy, đi về nhà.</p> <p>⁸ Thấy vậy, dân chúng sợ hãi và tôn vinh Thiên Chúa</p> <p>đã ban cho loài người được quyền như thế.</p>	<p>“Đứng dậy, vác chông mà đi”, điều nào dễ hơn ? ¹⁰ Vậy, để các ông biết : ở dưới đất này, Con Người có quyền tha tội,</p> <p>Đức Giê-su nói với người bại liệt : ¹¹ Ta bảo con : Đứng dậy, vác chông mà đi về nhà !”</p> <p>¹² Người bại liệt đứng dậy, và lập tức vác chông đi ra</p> <p>trước mặt mọi người, khiến ai nấy đều sửng sốt và tôn vinh Thiên Chúa.</p> <p>Họ bảo nhau :</p> <p>“Chúng ta chưa thấy vậy bao giờ !”</p>	<p>“Đứng dậy mà đi”, điều nào dễ hơn ? ²⁴ Vậy, để các ông biết : ở dưới đất này, Con Người có quyền tha tội</p> <p>-Đức Giê-su nói với người bại liệt : Tôi bảo anh : Đứng dậy, vác giường mà đi về nhà !” ²⁵ Ngay lúc ấy, người bại liệt trở dậy trước mặt họ,</p> <p>vác cái giường anh đã nằm, vừa đi về nhà vừa tôn vinh Thiên Chúa.</p> <p>²⁶ Mọi người đều sửng sốt và tôn vinh Thiên Chúa. Lòng đầy sợ hãi, họ bảo nhau : “Hôm nay, chúng ta đã thấy những chuyện lạ kỳ !”</p>

41. ĐỨC GIÊ-SU KÊU GỌI ÔNG LÊ-VI

Mt	Mc 2,13-14	Lc 5,27-28
<p>(§ 91)</p> <p>⁹ Bỏ nơi ấy, Đức Giê-su đi ngang qua trạm thu thuế, thì thấy một người tên là Mát-thêu đang ngồi ở đó. Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !”</p> <p>Ông đứng dậy đi theo Người.</p>	<p>¹³ Đức Giê-su lại đi ra bờ biển hồ. Toàn thể dân chúng đến với Người, và Người dạy dỗ họ.</p> <p>¹⁴ Đi ngang qua trạm thu thuế, Người thấy ông Lê-vi là con ông An-phê, đang ngồi ở đó. Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !”</p> <p>Ông đứng dậy đi theo Người.</p>	<p>²⁷ Sau đó, Đức Giê-su đi ra và trông thấy một người thu thuế, tên là Lê-vi, đang ngồi ở trạm thu thuế. Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !” ²⁸ Ông bỏ tất cả, đứng dậy đi theo Người.</p>

42. ĐỨC GIÊ-SU DỪNG BỮA VỚI NHỮNG NGƯỜI TỘI LỖI

Mt	Mc 2,15-17	Lc 5,29-32
<p>(§ 92)</p>		<p>²⁹ Ông Lê-vi làm tiệc lớn đãi Người</p>

Mt	Mc	Lc
<p>9,10 Khi Đức Giê-su đang dùng bữa tại nhà ông ấy, có nhiều người thu thuế và người tội lỗi kéo đến, cùng ngồi ăn với Người và các môn đệ.</p> <p>11 (), những người Pha-ri-sêu (Thấy vậy) nói với các môn đệ Người : “Tại sao Thấy các anh lại ăn với bọn thu thuế, và quân tội lỗi ?”</p> <p>12 Nghe thấy thế, Đức Giê-su nói : “Người khoẻ mạnh không cần thấy thuốc, người đau ốm mới cần.”</p> <p>13 Hãy về học cho biết ý nghĩa của câu này : “<i>Ta muốn lòng nhân chứ đâu cần lễ tế</i>”^{mm}. Vì tôi không đến để kêu gọi người công chính, mà để kêu gọi người tội lỗi.”</p>	<p>15 Khi Đức Giê-su đang dùng bữa tại nhà ông ấy, có nhiều người thu thuế và người tội lỗi cùng ngồi ăn với Đức Giê-su và các môn đệ vì họ đồng và đi theo Người.</p> <p>16 Những kinh sư thuộc nhóm Pha-ri-sêu thấy Người ăn uống với những kẻ tội lỗi và người thu thuế, thì nói với các môn đệ Người : “Sao ông ấy ăn với bọn thu thuế và quân tội lỗi ?”</p> <p>17 Nghe thấy thế, Đức Giê-su nói với họ : “Người khoẻ mạnh không cần thấy thuốc, người đau ốm mới cần.”</p> <p>Tôi không đến để kêu gọi người công chính, mà để kêu gọi người tội lỗi.”</p>	<p>tại nhà ông. Có đồng đảo người thu thuế và những người khác cùng ngồi ăn với các ngài.</p> <p>30 Những người Pha-ri-sêu và những kinh sư thuộc nhóm của họ</p> <p>mỗi lần bầm trách các môn đệ Đức Giê-su rằng : “Tại sao các ông lại ăn uống với bọn thu thuế và quân tội lỗi ?”</p> <p>31 Đức Giê-su đáp lại họ rằng : “Người lành mạnh không cần thấy thuốc, người đau ốm mới cần.”</p> <p>32 Tôi không đến để kêu gọi người công chính, mà để kêu gọi người tội lỗi hối cải.”</p>

43. TRANH LUẬN VỀ VIỆC ĂN CHAY

Mt	Mc 2,18-22	Lc 5,33-39
<p>(§ 93)</p> <p>9,14 Bấy giờ, các môn đệ ông Gio-an tiến lại hỏi Đức Giê-su rằng : “Tại sao chúng tôi và các người Pha-ri-sêu ăn chay, mà môn đệ ông lại không ăn chay ?”</p> <p>15 Đức Giê-su trả lời : “Chẳng lẽ khách dự tiệc cưới lại có thể than khóc, đang khi chàng rể còn ở với họ ?”</p>	<p>18 Bấy giờ các môn đệ ông Gio-an và các người Pha-ri-sêu đang ăn chay ; có người đến hỏi Đức Giê-su : “Tại sao các môn đệ ông Gio-an và các môn đệ người Pha-ri-sêu ăn chay, mà môn đệ ông lại không ăn chay ?”</p> <p>19 Đức Giê-su trả lời : “Chẳng lẽ khách dự tiệc cưới lại có thể ăn chay, khi chàng rể còn ở với họ ?”</p>	<p>33 Họ nói với Người : “Môn đệ ông Gio-an (môn đệ người Pha-ri-sêu cũng thế) ăn chay thường xuyên và đọc kinh cầu nguyện, (), còn môn đệ ông thì ăn với uống !”</p> <p>34 Đức Giê-su trả lời : “Chẳng lẽ các ông lại có thể bắt khách dự tiệc cưới ăn chay, khi chàng rể vẫn ở với họ ?”</p>

^{mm} Hs 6,6

Mt	Mc	Lc
<p>Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ, bấy giờ họ mới ăn chay.</p> <p>¹⁶ Chẳng ai lấy vải mới vá áo cũ, vì miếng vá sẽ co lại, khiến chỗ rách lại càng rách thêm.</p> <p>¹⁷ Người ta cũng không đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, bầu sẽ bị nứt; rượu chảy ra và bầu cũng hư. Nhưng rượu mới thì đổ vào bầu mới; thế là giữ được cả hai."</p>	<p>Bao lâu chàng rể còn ở với họ, họ không thể ăn chay được.</p> <p>²⁰ Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ, bấy giờ họ mới ăn chay trong ngày đó.</p> <p>²¹ Chẳng ai lấy vải mới vá áo cũ, vì như vậy, miếng vá mới sẽ kéo vải cũ, khiến chỗ rách lại càng rách thêm.</p> <p>²² Cũng không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu sẽ làm nứt bầu, thế là rượu cũng mất mà bầu cũng hư. Nhưng rượu mới, bầu cũng phải mới !"</p>	<p>³⁵ Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ, bấy giờ, họ mới ăn chay." trong những ngày đó.</p> <p>³⁶ Đức Giê-su còn kể cho họ dụ ngôn này : "Chẳng ai xé áo mới lấy vải vá áo cũ, vì như vậy, không những họ xé áo mới, mà miếng vải áo mới cũng không ăn với áo cũ.</p> <p>³⁷ "Cũng không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu mới sẽ làm nứt bầu, sẽ chảy ra và bầu cũng hư.</p> <p>³⁸ Nhưng rượu mới thì phải đổ vào bầu mới.</p> <p>³⁹ Cũng không ai uống rượu cũ mà còn thêm rượu mới. Vì người ta nói : "Rượu cũ ngon hơn."</p>

44. MÔN ĐỆ BỨT BÔNG LÚA NGÀY SA-BÁT

Mt	Mc 2,23-28	Lc 6,1-5
<p>(§ 112)</p> <p>¹²,¹ Hôm ấy, vào ngày sa-bát, Đức Giê-su đi băng qua cánh đồng lúa ;</p> <p>các môn đệ thấy đói và bắt đầu bứt bông lúa ăn.</p> <p>² Người Pha-ri-sêu thấy vậy, mới nói với Đức Giê-su: "Ông coi, các môn đệ ông làm điều không được phép làm trong ngày sa-bát!"</p> <p>³ Người đáp : "Các ông chưa đọc trong Sách sao ? Ông Đa-vít đã làm gì, khi ông và thuộc hạ</p>	<p>²³ Vào ngày sa-bát, Đức Giê-su đi ngang qua cánh đồng lúa. Đọc đường, các môn đệ bắt đầu bứt bông lúa.</p> <p>²⁴ Người Pha-ri-sêu liền nói với Đức Giê-su : "Ông coi, tại sao () họ làm điều không được phép làm ?" (ngày sa-bát.)</p> <p>²⁵ Người đáp : "Các ông chưa bao giờ đọc trong Sách sao ? Ông Đa-vít đã làm gì, khi ông và thuộc hạ bị thiếu thốn</p>	<p>¹ Vào một ngày sa-bát, Đức Giê-su đi băng qua một cánh đồng lúa ;</p> <p>các môn đệ bứt bông lúa, vò trong tay mà ăn.</p> <p>² Nhưng có mấy người Pha-ri-sêu nói : "Tại sao các ông làm điều không được phép làm ngày sa-bát?"</p> <p>³ Đức Giê-su trả lời : "Vậy các ông chưa đọc trong Sách sao ? Ông Đa-vít đã làm gì khi ông và thuộc hạ</p>

Mt	Mc	Lc
đói bụng ?	và đói bụng ?	đói bụng ?
⁴ Ông vào nhà Thiên Chúa, và đã cùng thuộc hạ ăn bánh dâng tiến.	²⁶ Dưới thời thượng tế A-bi-a-tha, ông vào nhà Thiên Chúa, ăn bánh dâng tiến, rồi còn cho cả thuộc hạ ăn nữa.	⁴ Ông vào nhà Thiên Chúa lấy bánh dâng tiến mà ăn và cho thuộc hạ ăn.
Thứ bánh này, họ không được phép ăn, chỉ có tư tế mới được ăn mà thôi.	Thứ bánh này không ai được phép ăn, chỉ có tư tế mới được ăn."	Thứ bánh này, không ai được phép ăn, chỉ có tư tế mới được ăn mà thôi."
⁵ Hay các ông chưa đọc trong sách Luật rằng ngày sa-bát, các tư tế trong Đền Thờ vi phạm luật sa-bát mà không mắc tội đó sao ?		
⁶ Tôi bảo các ông : đây còn lớn hơn Đền Thờ nữa.		
⁷ Nếu các ông hiểu được ý nghĩa của câu này : <i>Ta muốn lòng nhân chứ đâu cần lễ tế</i> ^m , tất các ông đã chẳng lên án những kẻ vô tội.	²⁷ Người nói tiếp : "Ngày sa-bát được tạo ra cho loài người, chứ không phải loài người cho ngày sa-bát.	⁵ Rồi Người nói :
⁸ Quả thế, Con Người làm chủ ngày sa-bát."	²⁸ Bởi đó, Con Người làm chủ luôn cả ngày sa-bát."	"Con Người làm chủ ngày sa-bát."

45. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI BẠI TAY NGÀY SA-BÁT

Mt	Mc 3,1-6	Lc 6,6-11	Lc
(§ 113)			(§ 223)
¹² Đức Giê-su rời khỏi đó mà đi vào hội đường của họ.	¹ Đức Giê-su lại vào hội đường.	⁶ Một ngày sa-bát khác, Đức Giê-su vào hội đường và giảng dạy.	^{14,1} Một ngày sa-bát kia, Đức Giê-su đến nhà một ông thủ lãnh nhóm Pha-ri-sêu
¹⁰ Tại đây, có một người bị bại một tay.	Ở đó có một người bị bại một tay.	Ở đó có một người bị bại tay phải.	để dùng bữa : họ để ý dò xét Người.
Người ta hỏi Đức Giê-su	² Họ rình xem Đức Giê-su có chữa người ấy ngày sa-bát không, để tố cáo Người.	⁷ Các kinh sư và những người Pha-ri-sêu rình xem Đức Giê-su có chữa bệnh trong ngày sa-bát không, để tìm được cớ tố cáo Người.	² Ngay lúc ấy, trước mặt Đức Giê-su, có một người mắc bệnh phù thũng.
		⁸ Nhưng Người biết họ đang suy nghĩ như thế,	

^m Hs 6,6

Mt	Mc	Lc	Lc
	³ Đức Giê-su bảo người bại tay : “Anh trở dậy, ra giữa đây !”	nên bảo người bại tay : “Anh trở dậy, ra đứng giữa đây !” Người ấy liền trở dậy và đứng đó.	
	⁴ Rồi Người nói với họ :	⁹ Đức Giê-su nói với họ :	¹ Người lên tiếng nói với các nhà thông luật, và những người Pha-ri-sêu rằng :
rằng :		“Tôi xin hỏi các ông : ngày sa-bát, được phép	“(ngày sa-bát) Có được phép chữa bệnh () hay không ?”
“(ngày sa-bát) Có được phép chữa bệnh () không ?”	“Ngày sa-bát, được phép		
	làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay giết người ?”	làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay huỷ diệt ?”	
Họ hỏi thế là để tố cáo Người.	Nhưng họ làm thinh.		² Nhưng họ làm thinh. Người đỡ lấy bệnh nhân, chữa khỏi và cho về.
¹¹ Người đáp : “Ai trong các ông có một con chiên độc nhất bị sa xuống hố ngày sa-bát, lại không nắm lấy nó và kéo lên sao ?”			³ Rồi Người nói với họ : “Ai trong các ông có đứa con trai hoặc có con bò sa xuống giếng, lại không kéo nó lên ngay, dù là ngày sa-bát ?” ⁴ Và họ không thể đáp lại những lời đó.
¹² Mà người thì quý hơn chiên biết mấy ! Vì thế, ngày sa-bát được phép làm điều thiện.”			
¹³ Rồi Đức Giê-su bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra và tay liền trở lại bình thường lành mạnh như tay kia.	⁵ Đức Giê-su giận dữ rảo mắt nhìn họ, buồn bực vì lòng họ chai đá. Người bảo anh bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra, và tay anh trở lại bình thường.	¹⁰ Người rảo mắt nhìn họ tất cả, rồi bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy làm như vậy và tay anh trở lại bình thường.	
¹⁴ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu	⁶ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu lập tức	¹¹ Nhưng họ	
bàn bạc chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.	bàn tính với phe Hê-rô-đê chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.	giận điên lên, và bàn nhau xem có thể làm gì hại Đức Giê- su.	

46. ĐỨC GIÊ-SU TUYỂN CHỌN MƯỜI HAI TỔNG ĐỒ

Mt	Mc	Lc 6,12-16
5,1 (§ 48)	3,13 (§ 48)	¹² Trong những ngày ấy, Đức Giê-su đi ra núi cầu nguyện, và Người đã thức suốt đêm cầu nguyện cùng Thiên Chúa.
10,1-4 (§ 98)	3,14-19 (§ 49)	¹³ Khi trời sáng, Người kêu các môn đệ lại, chọn lấy mười hai ông và gọi là Tông Đồ. ¹⁴ Đó là ông Si-môn mà Người gọi là Phê-rô, rồi đến ông An-rê, anh của ông ; sau đó là các ông Gia-cô-bê, Gio-an, Phi-líp-phê, Ba-tô-lô-mê-ô, ¹⁵ Mát-thêu, Tô-ma, Gia-cô-bê con ông An-phê, Si-môn gọi là Nhiệt Thành, ¹⁶ Giu-đa con ông Gia-cô-bê, và Giu-đa Ít-ca-ri-ốt, người đã trở thành kẻ phản bội.

47. DÂN CHÚNG ĐẾN VỚI ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mt 4,25	Mc 3,7-12	Lc 6,17-19
(§ 114) 12, ¹⁵ Biết vậy, Đức Giê-su lánh khỏi nơi đó. Dân chúng theo Người rất đông và Người chữa lành tất cả.	²⁵ Từ miền Ga-li-lê, vùng Thập Tỉnh, thành Giê-ru-sa-lem, miền Giu-đê và vùng bên kia sông Gio-đan, dân chúng lũ lượt đến theo Người.	⁷ Đức Giê-su cùng với các môn đệ lánh về phía biển hồ. Từ miền Ga-li-lê, người ta lũ lượt đi theo Người. Và từ miền Giu-đê, ⁸ từ Giê-ru-sa-lem, từ xứ I-đu-mê, từ vùng bên kia sông Gio-đan và vùng phụ cận hai thành Tia và Xi-đôn, người ta lũ lượt đến với Người, vì nghe biết những gì Người đã làm. ⁹ Người bảo các môn đệ dành sẵn cho Người một chiếc thuyền nhỏ, để khỏi bị đám đông chen lấn. ¹⁰ Quả thế, Người đã chữa lành nhiều bệnh nhân, khiến tất cả những ai có bệnh cũng đổ xô đến để sờ vào Người.	¹⁷ Đức Giê-su đi xuống cùng với các ông, Người dừng lại ở một chỗ đất bằng. Tại đó, có đông đảo môn đệ của Người, và đoàn lũ dân chúng từ khắp miền Giu-đê, Giê-ru-sa-lem cũng như từ miền duyên hải Tia và Xi-đôn ¹⁸ Họ đến để nghe Người giảng và để được chữa lành bệnh tật. Những kẻ bị các thần ô uế quấy nhiễu cũng được chữa lành. ¹⁹ Tất cả đám đông sờ vào Người,

Mt	Mc	Mc	Lc	Lc
để các ông trừ chúng và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyئن.	trừ quỷ.			và chữa các bệnh tật.
² Sau đây là tên của mười hai Tông Đồ :	¹⁶ Người lập Nhóm Mười Hai gồm có :			Cv
đứng đầu là ông Si- môn, cũng gọi là Phê-rô, rồi đến ông An-rê, anh của ông ; Sau đó là	ông Si-môn, - Người đặt tên là Phê-rô,		¹⁴ Đó là ông Si-môn mà Người gọi là Phê-rô, rồi đến ông An-rê, anh của ông ; sau đó là các ông	^{1, 13} Đó là các ông :
ông Gia-cô-bê	¹⁷ ông Gia-cô-bê		Gia-cô-bê, Gio-an,	Gio-an, Gia-cô-bê, An-rê,
con ông Dê-bê-đê và ông Gio-an, em của ông ;	con ông Dê-bê-đê, và ông Gio-an em ông Gia-cô-bê -Người đặt tên cho hai ông là Bô-a-nê- ghê, nghĩa là con của thiên lôi- ¹⁸ rồi đến các ông An- rê,		Phi-líp-phê	Phi-líp-phê
³ ông Phi-líp-phê	Phi-líp-phê		Phi-líp-phê	Phi-líp-phê
và ông Ba-tô-lô-mê-ô ; ông Tô-ma và ông Mát-thêu người thu thuế ;	Ba-tô-lô-mê-ô Mát-thêu, Tô-ma, Gia-cô-bê		Ba-tô-lô-mê-ô ¹⁵ Mát-thêu, Tô-ma, Gia-cô-bê	Tô-ma, Ba-tô-lô-mê-ô Mát-thêu,
ông Gia-cô-bê con ông An-phê, và ông Ta-đê-ô ;	con ông An-phê, Ta-đê-ô, Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành,		con ông An-phê, Si-môn gọi là Nhiệt Thành, ¹⁶ Giu-đa con ông Gia-cô-bê, và Giu-đa Ít-ca-ri-ốt, người đã trở thành kẻ phản bội.	Gia-cô-bê con ông An-phê, Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành, và Giu-đa con ông Gia-cô-bê.
⁴ ông Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành,				
và ông Giu-đa Ít-ca- ri-ốt là chính kẻ nộp Người.	¹⁹ và Giu-đa Ít-ca-ri- ốt là chính kẻ nộp Người.			

50. CÁC MỐI PHÚC VÀ CÁC MỐI HOẠ

Mt 5,3-12	Mc	Lc 6,20b-26
³ “Phúc thay ai có tâm hồn nghèo khó, vì Nước Trời là của họ. ⁴ Phúc thay ai hiền lành, vì họ sẽ được Đấng Hứa làm gia nghiệp ^{oo} . ⁵ Phúc thay ai sầu khổ, vì họ sẽ được ủi an.		^{20b} “Phúc cho anh em là những kẻ nghèo khó, vì Nước Thiên Chúa là của anh em.

^{oo} Tv 37,11

Mt	Mc	Lc
<p>⁶ Phúc thay ai khao khát sự công chính, vì họ sẽ được thoả lòng.</p> <p>⁷ Phúc thay ai xót thương người, vì họ sẽ được xót thương.</p> <p>⁸ Phúc thay ai có tâm hồn trong sạch, vì họ sẽ được nhìn thấy Thiên Chúa.</p> <p>⁹ Phúc thay ai xây dựng hoà bình, vì họ sẽ được gọi là con Thiên Chúa.</p> <p>¹⁰ Phúc thay ai bị bách hại vì sự công chính, vì Nước Trời là của họ.</p> <p>¹¹ Phúc cho anh em khi bị Thấy</p> <p>mà bị người ta sỉ vả, bách hại và vu khống đủ điều xấu xa.</p> <p>¹² Anh em hãy vui mừng hơn hờ, vì phần thưởng dành cho anh em ở trên trời thật lớn lao. Quả vậy, các ngôn sứ là những người đi trước anh em cũng đã bị người ta bách hại như thế.</p>		<p>²¹ “Phúc cho anh em là những kẻ bây giờ đang phải đói, vì anh em sẽ được no lòng. “Phúc cho anh em là những kẻ bây giờ đang phải khát, vì anh em sẽ được vui cười.</p> <p>²² “Phúc cho anh em khi bị Con Người mà bị người ta oán ghét, khai trừ, sỉ vả</p> <p>và bị xoá tên như đồ xấu xa. ²³ Ngày đó, anh em hãy vui mừng nhây múa, vì này đây phần thưởng dành cho anh em ở trên trời thật lớn lao. Bởi lẽ các ngôn sứ</p> <p>cũng đã từng bị cha ông họ đối xử như thế.</p> <p>²⁴ “Nhưng khốn cho các người là những kẻ giàu có, vì các người được phần an ủi của mình rồi.</p> <p>²⁵ “Khốn cho các người, hỡi những kẻ bây giờ đang được no nê, vì các người sẽ phải đói. “Khốn cho các người, hỡi những kẻ bây giờ đang được vui cười, vì các người sẽ phải sầu khổ khóc than.</p> <p>²⁶ “Khốn cho các người khi được mọi người ca tụng, vì các ngôn sứ giả cũng đã từng được cha ông họ đối xử như thế.”</p>

51. MUỐI CHO ĐỜI

Mt 5,13	Mc	Lc
<p>¹³ “Chính anh em là muối cho đời. Nhưng muối mà nhạt đi, thì lấy gì muối nó cho mặn lại ?</p>	<p>(§ 177)</p> <p>■ ^{9,50} Muối là cái gì tốt. ■ Nhưng muối mà hết mặn, ■ thì anh em sẽ lấy gì ướp cho mặn lại ?</p>	<p>(§ 229)</p> <p>■ ^{14,34} “Muối quả là một cái gì tốt. ■ Nhưng chính muối mà nhạt đi, ■ thì lấy gì ướp nó cho mặn lại ?</p>

Mt	Mc	Lc
Nó đã thành vô dụng, thì chỉ còn việc quăng ra ngoài cho người ta chà đạp thôi.		<ul style="list-style-type: none"> ■³⁵ Dùng nó để bón ruộng ■ hay trộn phân ■ đều không thích hợp, ■ nên người ta quăng nó ra ngoài. ■ ■ ■ Ai có tai để nghe thì hãy nghe.”

52. ÁNH SÁNG CHO TRẦN GIAN

Mt 5,14-16	Mc	Lc	Lc
<p>¹⁴ “Chính anh em là ánh sáng cho trần gian. Một thành xây trên núi không tài nào che giấu được.</p> <p>¹⁵ Người ta cũng chẳng thấp đèn</p> <p>rồi lại để dưới cái thùng,</p> <p>nhưng</p> <p>đặt trên đế,</p> <p>và đèn soi chiếu cho mọi người trong nhà.</p> <p>¹⁶ Cũng vậy, ánh sáng của anh em phải chiếu tỏa trước mặt thiên hạ, để họ thấy những công việc tốt đẹp anh em làm, mà tôn vinh Cha của anh em, Đấng ngự trên trời.”</p>	<p>(§ 130)</p> <p>■ 4,²¹ “Chẳng lẽ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ mang đèn tới ■ để đặt dưới cái thùng ■ hay dưới gầm giường ? ■ Nào chẳng phải là ■ để đặt trên đế sao ?” 	<p>(§ 130)</p> <p>■ 8,¹⁶ “Chẳng có ai</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ đốt đèn, ■ rồi lấy hũ giấu đi ■ hoặc đặt dưới gầm giường, ■ nhưng ■ đặt trên đế, ■ để những ai đi vào ■ thì nhìn thấy ánh sáng.” 	<p>(§ 201)</p> <p>■ 11,³³ “Chẳng có ai</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ đốt đèn ■ rồi đặt vào chỗ khuất ■ hoặc dưới cái thùng, ■ nhưng ■ đặt trên đế, ■ để những ai đi vào ■ thì nhìn thấy ánh sáng.”

53. ĐỨC GIÊ-SU KIẾN TOÀN LUẬT MÔ-SÊ

Mt 5,17-20	Mt	Mc	Lc	Lc
<p>¹⁷ “Anh em đừng tưởng Thấy đến để bãi bỏ Luật Mô-sê hoặc lời các ngôn sứ. Thấy đến không phải là để bãi bỏ, nhưng là để kiện toàn.</p> <p>¹⁸ Quả thế,</p> <p>Thấy bảo</p> <p>thật anh em,</p> <p>trước khi</p> <p>trời đất qua đi,</p> <p>thì</p> <p>một chấm một phết</p>	<p>(§ 299)</p> <p>■ 24,^{34a}</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ “Thấy bảo ■ thật anh em : ■ thế hệ này ■ sẽ chẳng qua đi... ■ ■ ■³⁵ Trời đất sẽ qua đi, ■ nhưng ■ những lời Thấy nói ■ ■ 	<p>(§ 299)</p> <p>■ 13,^{30a}</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ “Thấy bảo ■ thật anh em : ■ thế hệ này ■ sẽ chẳng qua đi ... ■ ■ ■³¹ Trời đất sẽ qua đi, ■ nhưng ■ những lời Thấy nói ■ ■ 	<p>(§ 299)</p> <p>■ 21,^{32a}</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ “Thấy bảo ■ thật anh em : ■ thế hệ này ■ sẽ chẳng qua đi... ■ ■ ■³³ Trời đất sẽ qua đi, ■ nhưng ■ những lời Thấy nói ■ ■ 	<p>(§ 235)</p> <p>■ 16,¹⁷ “Trời đất qua đi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ còn để hơn là ■ một cái phết

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc
trong Lễ Luật đi, cho đến khi mọi sự được hoàn thành. ¹⁹ Vậy ai bỏ dù chỉ là một trong những điều răn nhỏ nhất ấy, và dạy người ta làm như thế, thì sẽ bị gọi là kẻ nhỏ nhất trong Nước Trời. Còn ai tuân hành và dạy làm như thế, thì sẽ được gọi là lớn trong Nước Trời. ²⁰ “Quả thế, Thầy bảo anh em : nếu anh em không ăn ở công chính hơn các kinh sư và người Pha-ri-sêu, thì sẽ chẳng được vào Nước Trời.”	· · · · · · sẽ chẳng qua đâu. · · · · · · ^{34b} , trước khi · · · mọi điều ấy · · · xảy ra.”	· · · · · · sẽ chẳng qua đâu. · · · · · · ^{30b} cho đến khi · · · mọi điều ấy · · · xảy ra.”	· · · · · · sẽ chẳng qua đâu. · · · · · · ^{12b} trước khi · · · mọi điều ấy · · · xảy ra.”	· · · của Lễ Luật · · · rơi mất.”

54. DỪNG GIẬN GHÉT

Mt 5,21-26	Mc	Lc
²¹ “Anh em đã nghe Luật dạy người xưa rằng : <i>Không được giết người</i> ^{pp} ; ai giết người, thì đáng bị đưa ra toà. ²² Còn Thầy, Thầy bảo cho anh em biết : bất cứ ai giận anh em mình, thì đáng bị đưa ra toà. Ai mắng anh em mình là đồ ngốc, thì đáng bị đưa ra trước Thượng Hội Đồng. Còn ai chửi anh em mình là đồ khùng, thì đáng bị lửa hoả ngục thiêu đốt. ²³ Vậy, khi anh sắp dâng lễ vật trước bàn thờ, mà sức nhớ có người anh em đang có chuyện bất bình với anh, ²⁴ thì hãy để lễ vật lại đó trước bàn thờ, đi làm hoà với người anh em ấy đã, rồi trở lại dâng lễ vật của mình.	(§ 278) ^{11,25} “Khi anh em đứng cầu nguyện, · · · · · · nếu anh em có chuyện bất bình với ai, · · · · · · thì hãy tha thứ cho họ, · · · · · · để Cha của anh em, Đấng ngự trên · · · trời, cũng tha lỗi cho anh em.”	(§ 214) ^{12,27} “Sao các người không tự mình · · · xét xem cái gì là phải ? · · · · · · ³⁸ Thật vậy, khi anh đi
²⁵ Anh hãy mau mau dần xếp		

Mt	Mc	Lc
với đối phương		<ul style="list-style-type: none"> ▪ cùng đối phương ▪ ra tòa, ▪ thì đọc đường
khi còn đang trên đường đi với người ấy,		<ul style="list-style-type: none"> ▪ hãy cố gắng giải quyết với người ấy ▪ cho xong, ▪ kéo người ấy lỗi anh đến quan tòa, ▪ quan tòa lại giao anh ▪ cho nhân viên thừa hành, ▪ và người thừa hành tống anh vào ngục.
kéo đối phương nộp anh cho quan tòa, quan tòa lại giao anh cho thuộc hạ, và anh sẽ bị tống ngục.		<ul style="list-style-type: none"> ▪⁵⁹ Tôi bảo anh, ▪ anh sẽ không ra khỏi đó ▪ trước khi trả hết ▪ đồng xu cuối cùng.”
²⁶ Thấy bảo thật anh, anh sẽ không ra khỏi đó, trước khi trả hết đồng xu cuối cùng.”		

55. KHÔNG ĐƯỢC NGOẠI TÌNH. PHẦN THÂN THỂ LÀM CỖ SA NGÃ

Mt 5,27-30	Mt	Mc	Lc
²⁷ “Anh em đã nghe Luật dạy rằng : <i>Không được ngoại tình</i> ⁹⁸ .			
²⁸ Còn Thấy, Thấy bảo anh em : bất cứ ai nhìn người phụ nữ mà thèm muốn, thì trong lòng đã ngoại tình với người ấy rồi.	(§ 176)	(§ 176)	
²⁹ Nếu mắt phải của anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy móc mà ném đi ; vì thà mất một phần thân thể,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ^{18,9} Nếu mắt anh ▪ làm cớ cho anh sa ngã, ▪ thì hãy móc ▪ mà ném đi ; ▪ thà chặt mắt ▪ mà được vào cõi sống, ▪ còn hơn là có đủ hai mắt ▪ mà bị ném ▪ vào lửa hoả ngục. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ^{9,47} Nếu mắt anh ▪ làm cớ cho anh sa ngã, ▪ thì móc nó đi ; ▪ ▪ thà chặt mắt ▪ mà được vào Nước Thiên Chúa ▪ còn hơn là có đủ hai mắt ▪ mà bị ném ▪ vào hoả ngục, ▪ ⁴⁸ nơi giòi bọ không hề chết ▪ và lửa không hề tắt”. 	
còn hơn là toàn thân bị ném vào hoả ngục.			
³⁰ Nếu tay phải của anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy chặt mà ném đi ; vì thà mất một phần thân thể,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ⁸ Nếu tay ▪ hoặc chân anh ▪ làm cớ cho anh sa ngã, ▪ thì hãy chặt ▪ mà ném đi ; ▪ thà cụt tay ▪ cụt chân ▪ mà được vào cõi sống, ▪ còn hơn là có đủ hai tay ▪ hai chân ▪ mà bị ném ▪ ▪ vào lửa đời đời.” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ⁴³ Nếu tay anh ▪ làm cớ cho anh sa ngã, ▪ thì chặt nó đi ; ▪ ▪ thà cụt một tay ▪ ▪ mà được vào cõi sống ▪ còn hơn là có đủ hai tay ▪ ▪ mà phải sa ▪ hoả ngục, ▪ phải vào lửa không hề tắt.” 	
còn hơn là toàn thân phải sa hoả ngục.”			

⁹⁸ Xh 20,14

⁹⁹ Is 66,24

56. ĐỪNG LY DỊ

Mt 5,31-32	Mt	Mc	Lc
	(§ 246)	(§ 246)	
³¹ “Luật còn dạy rằng : Ai rẫy vợ, thì <i>phải</i> cho vợ chồng <i>thư ly dị</i> ” ³¹ .	19, ⁷ Họ thưa với Người : “Thế sao ông Mô-sê lại truyền dạy phải cho chồng <i>thư ly dị</i> mà rẫy vợ ?” ⁸ Người bảo họ : “Chính vì các ông lòng chai đá đá, nên ông Mô-sê đã cho phép các ông rẫy vợ, chứ <i>thờ</i> ban đầu, không có thế đâu.	10, ⁴ Họ trả lời : “Ông Mô-sê đã cho phép viết <i>chứng thư ly dị</i> mà rẫy vợ.” ⁵ Đức Giê-su nói với họ : “Chính vì các ông lòng chai đá đá, nên ông Mô-sê mới viết điều răn đó cho các ông. ¹⁰ Khi về đến nhà, các môn đệ lại hỏi Người về điều ấy. ¹¹ Người nói :	
³² Còn Thấy, Thấy bảo anh em : ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, bất cứ ai rẫy vợ	⁹ Tôi bảo các ông : Ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình.”	“Ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình đối với vợ mình ; ¹² ai bỏ chồng và lấy chồng khác, thì cũng phạm tội ngoại tình.”	(§ 235) 16, ¹⁸ “Bất cứ ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình ; và ai cưới người đàn bà bị chồng rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”
là <i>đẩy</i> vợ đến chỗ ngoại tình ; và ai cưới người đàn bà bị rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”			

57. ĐỪNG THỀ THỐT

Mt 5,33-37	Mc	Lc
³³ “Anh em còn nghe Luật dạy người xưa rằng : <i>Không được bội thề, nhưng hãy trọn lời thề với Đức Chúa</i> ”.		
³⁴ Còn Thấy, Thấy bảo anh em, đừng thề chỉ cả. Đừng chỉ trời mà thề, vì <i>trời là nơi Ngài Thiên Chúa</i> .		
³⁵ Đừng chỉ đất mà thề, vì <i>đất là bề dưới chân Người</i> ” ³⁵ .		
Đừng chỉ Giê-ru-sa-lem mà thề, vì <i>đó là thành của Đức Vua cao cả</i> ” ³⁶ .		
³⁶ Đừng chỉ lên đầu mà thề, vì anh không thể làm cho một sợi tóc hoá trắng hay đen được.		
³⁷ Nhưng hề ‘có’ thì phải nói ‘có’, ‘không’ thì phải nói ‘không’. Thêm <i>thất điều gì</i> là do ác thần.”		

³⁵ Dnl 24,1³⁶ Xh 20,7 ; Lv 19,12 ; Ds 30,3 ; Dnl 23,22³⁷ Is 66,1³⁸ Tv 48,3

58. KHÔNG ĐƯỢC TRẢ THÙ

Mt 5,38-42	Mc	Lc
<p>³⁸ “Anh em đã nghe Luật dạy rằng : <i>Mắt đền mắt, răng đền răng</i>”^{wv}.</p> <p>³⁹ Còn Thấy, Thấy bảo anh em : đừng chống cự người ác, trái lại, nếu bị ai tát má bên phải, thì hãy đưa cả má bên trái ra nữa.</p> <p>⁴⁰ Nếu ai muốn kiện anh để lấy áo trong của anh, thì hãy để cho nó lấy cả áo ngoài.</p> <p>⁴¹ Nếu có người bắt anh đi một dặm, thì hãy đi với người ấy hai dặm.</p> <p>⁴² Ai xin, thì anh hãy cho ; ai muốn vay mượn, thì anh đừng đoanh mặt đi.”</p>		<p>(§ 59)</p> <p>■ ^{6,29} “Ai vả anh má bên này, thì hãy giữ cả má bên kia nữa.</p> <p>■ Ai đoạt áo ngoài của anh, thì cũng đừng cản nó lấy áo trong.</p> <p>■</p> <p>■ ³⁰ Ai xin, thì hãy cho ; ■ ai lấy cái gì của anh, ■ thì đừng đòi lại.”</p>

59. HÃY YÊU KẼ THÙ

Mt 5,43-48	Mc	Lc 6,27-36
<p>⁴³ “Anh em đã nghe Luật dạy rằng : <i>Hãy yêu người thân cận</i>”^{xx} và hãy ghét kẻ thù.</p> <p>⁴⁴ Còn Thấy, Thấy bảo anh em :</p> <p>hãy yêu kẻ thù</p> <p>và cầu nguyện cho những kẻ ngược đãi anh em.</p> <p>⁴⁵ Như vậy, anh em mới được trở nên con cái của Cha anh em, Đấng ngự trên trời, vì Người cho mặt trời của Người mọc lên soi sáng kẻ xấu cũng như người tốt, và cho mưa xuống trên người công chính cũng như kẻ bất chính.</p> <p>(§ 58)</p> <p>■ ^{5,39} “...nếu bị ai tát má bên phải, thì hãy đưa cả má bên trái ra nữa</p> <p>■ ⁴⁰ Nếu ai muốn kiện anh để lấy áo trong của anh, thì hãy để cho nó lấy cả áo ngoài.</p> <p>■ ⁴² Ai xin, thì anh hãy cho ; ■ ai muốn vay mượn, thì anh đừng đoanh mặt đi.</p> <p>(§ 71)</p> <p>■ ^{7,12} “Vậy tất cả những gì anh em muốn người ta làm cho mình, thì chính anh em cũng hãy làm cho người ta, vì Luật Mô-sê và lời các ngôn sứ là thế đó.”</p>		<p>²⁷ “Thấy bảo anh em là những người đang nghe Thấy đây : hãy yêu kẻ thù và làm ơn cho kẻ ghét anh em, ²⁸ hãy chúc lành cho kẻ ngược đãi anh em và cầu nguyện cho kẻ vu khống anh em.</p> <p>■ ³⁵ và anh em sẽ là con</p> <p>■ Đấng Tối Cao,</p> <p>■</p> <p>■</p> <p>■</p> <p>■ vì Người nhân hậu với cả phường vô ân và quân độc ác.</p> <p>²⁹ Ai vả anh má bên này, thì hãy giữ cả má bên kia nữa.</p> <p>Ai đoạt áo ngoài của anh, thì cũng đừng cản nó lấy áo trong.</p> <p>³⁰ Ai xin, thì hãy cho, ai lấy cái gì của anh, thì đừng đòi lại.</p> <p>³¹ Anh em muốn người ta làm gì cho mình, thì cũng hãy làm cho người ta như vậy.</p>

wv Xh 21,24 ; Lv 24,20 ; Đnl 19,21

xx Lv 19,18

Mt	Mc	Lc
<p>56 Quả thế, nếu anh em yêu mến kẻ yêu mến mình, thì anh em có gì đáng thưởng ? Ngay cả những người thu thuế cũng chẳng làm như thế sao ?</p> <p>47 Nếu anh em chỉ chào hỏi anh em mình thôi, thì anh em có làm gì lạ thường đâu ? Ngay cả người ngoại cũng chẳng làm như thế sao ?</p> <p>44 “..hãy yêu kẻ thù ..”</p> <p>45 “Như vậy, anh em mới được trở nên con cái của Cha anh em, Đấng ngự trên trời, vì Người cho mặt trời của Người mọc lên soi sáng kẻ xấu cũng như người tốt, và cho mưa xuống trên người công chính cũng như kẻ bất chính.”</p> <p>48 Vậy anh em hãy nên hoàn thiện như Cha của anh em ở trên trời là Đấng hoàn thiện.”</p>		<p>32 Nếu anh em yêu mến kẻ yêu mến mình, thì có gì là ân với nghĩa ? Ngay cả người tội lỗi cũng yêu mến kẻ yêu mến họ.</p> <p>33 Và nếu anh em làm ơn cho kẻ làm ơn cho mình, thì có gì là ân với nghĩa ? Ngay cả người tội lỗi cũng làm như thế.</p> <p>34 Nếu anh em cho người ta vay mượn chỉ khi hy vọng đòi lại được, thì có gì là ân với nghĩa ? Cả người tội lỗi cũng cho kẻ tội lỗi vay mượn để được trả lại sòng phẳng.</p> <p>35 Trái lại, anh em hãy yêu kẻ thù, hãy làm ơn và cho vay mượn mà chẳng hề hy vọng được đền trả. Như vậy, phần thưởng dành cho anh em sẽ lớn lao, và anh em sẽ là con Đấng Tối Cao, và Người nhân hậu với cả phường vô ân và quân độc ác. 36 “Anh em hãy có lòng thương cảm, như Cha của anh em là Đấng cảm thương.”</p>

60. BỐ THÍ CÁCH KÍN ĐÁO

Mt 6,1-4	Mc	Lc
<p>1 “Khi làm việc lành phúc đức, anh em phải coi chừng, chớ có phô trương cho thiên hạ thấy. Bằng không, anh em sẽ chẳng được Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, ban thưởng.</p> <p>2 Vậy khi bố thí, đừng có khua chiêng đánh trống, như bọn đạo đức giả thường làm trong hội đường và ngoài phố xá, cốt để người ta khen. Thầy bảo thật anh em, họ đã được phần thưởng rồi.</p> <p>3 Còn anh, khi bố thí, đừng cho tay trái biết việc tay phải làm,</p> <p>4 để việc anh bố thí được kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.”</p>		

61. CẦU NGUYỆN NƠI KÍN ĐÁO

Mt 6,5-8	Mc	Lc
<p>5 “Khi cầu nguyện, anh em đừng làm như bọn đạo đức giả : họ thích đứng cầu nguyện trong các hội đường, hoặc ngoài các ngã ba ngã tư, cho người ta thấy. Thầy bảo thật anh em, họ đã được phần thưởng rồi.</p> <p>6 Còn anh, khi cầu nguyện, hãy vào phòng, đóng cửa lại, và cầu nguyện³⁷ cùng Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.</p>		

³⁷ Is 26,20 ; 2 V 4,33

Mt	Mc	Lc
<p>⁷ “Khi cầu nguyện, anh em đừng lặp lại nhảm như dân ngoại ; họ nghĩ rằng : cứ nói nhiều là được nhận lời.</p> <p>⁸ Đừng bắt chước họ, vì Cha của anh em biết rõ anh em cần gì, trước khi anh em cầu xin.</p>		

62. LỜI CẦU NGUYỆN ĐÍCH THỰC : KINH LẠY CHA

Mt 6,9-15	Mc	Lc
<p>⁹ “Vây, anh em hãy cầu nguyện như thế này : Lạy Cha chúng con là Đấng ngự trên trời, xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển,</p> <p>¹⁰ Nước Cha mau đến, ý Cha thể hiện dưới đất cũng như trên trời.</p> <p>¹¹ Xin Cha cho chúng con hôm nay lương thực hằng ngày ;</p> <p>¹² xin tha tội cho chúng con như chúng con cũng tha cho những người có lỗi với chúng con ;</p> <p>¹³ xin đừng để chúng con sa chước cám dỗ, nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ.</p> <p>¹⁴ Thật vậy, nếu anh em tha thứ lỗi lầm cho người ta, thì Cha của anh em ở trên trời cũng sẽ tha thứ cho anh em.</p> <p>¹⁵ Nhưng nếu anh em không tha thứ cho người ta, thì Cha của anh em cũng sẽ không tha thứ lỗi lầm cho anh em.”</p>	<p>(§ 278)</p> <p>■ 11,²⁸ Khi anh em đứng cầu nguyện, nếu anh em có chuyện bất bình với ai, thì hãy tha thứ cho họ, để Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, cũng tha lỗi cho anh em.”</p>	<p>(§ 193)</p> <p>■ 11,² Người bảo các ông : “Khi cầu nguyện, anh em hãy nói : Lạy Cha, xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển, Nước Cha mau đến, xin Cha cho chúng con ngày nào có lương thực hằng ngày ; xin tha tội cho chúng con, vì chính chúng con cũng tha cho mọi người mắc lỗi với chúng con, và xin đừng để chúng con sa chước cám dỗ.”</p>

63. ĂN CHAY CÁCH KÍN ĐÁO

Mt 6,16-18	Mc	Lc
<p>¹⁶ “ Khi ăn chay, anh em chớ làm bộ rầu rĩ như bọn đạo đức giả : họ làm cho ra vẻ thiếu não, để thiên hạ thấy là họ ăn chay. Thấy bảo thật anh em, họ đã được phần thưởng rồi.</p> <p>¹⁷ Còn anh, khi ăn chay, hãy rửa mặt cho sạch, chải đầu cho thơm,</p> <p>¹⁸ để không ai thấy là anh ăn chay, ngoại trừ Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.”</p>		

64. KHO TÀNG TRÊN TRỜI

Mt 6,19-21	Mt	Mc	Lc
<p>¹⁹ “Anh em đừng tích trữ cho mình những kho tàng dưới đất, nơi mối mọt làm hư nát, và kẻ trộm khoét vách lấy đi.</p>	<p>(§ 249)</p> <p>■ 19,²¹ “...hãy đi bán tài sản của anh và đem cho người nghèo,</p>		<p>(§ 207)</p> <p>■ 12,³³ “Anh em hãy bán tài sản của mình đi mà bố thí.</p>

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>²⁰ Nhưng hãy tích trữ cho mình những kho tàng trên trời, nơi mỗi một không làm hư nát, và kẻ trộm không khoét vách lấy đi.</p> <p>²¹ Vì kho tàng của anh ở đâu, thì lòng anh ở đó."</p>	<p>anh sẽ có được một kho tàng trên trời..."</p>		<p>Hãy sắm lấy những túi tiền không hề cũ rách, một kho tàng không thể hao hụt ở trên trời, nơi kẻ trộm không bén mảng, mỗi một không đục phá ²⁴ Vì kho tàng của anh em ở đâu, thì lòng anh em ở đó."</p>

65. ĐÈN CỦA THÂN THỂ

Mt 6,22-23	Mc	Lc
<p>²² "Đèn của thân thể là con mắt. Vậy nếu mắt anh tốt, thì toàn thân anh sẽ sáng. ²³ Còn nếu mắt anh xấu, thì toàn thân anh sẽ tối. Vậy nếu ánh sáng nơi anh lại thành bóng tối, thì tối biết chừng nào !"</p>	<p>(§ 201) ¹¹, ³⁴ "Đèn của thân thể là con mắt của anh. Khi mắt anh tốt, thì toàn thân anh cũng sáng. Nhưng khi mắt anh xấu, thì thân anh cũng tối. ³⁵ Vậy hãy coi chừng kéo ánh sáng nơi anh lại thành bóng tối. ³⁶ Nếu toàn thân anh sáng, không có phần nào tối tăm, thì nó sẽ sáng hoàn toàn, như khi đèn toả sáng chiếu soi anh."</p>	

66. LÀM TÔI THIÊN CHÚA HOẶC LÀM TÔI TIỀN CỬA

Mt 6,24	Mc	Lc
<p>²⁴ "Không ai có thể làm tôi hai chủ, vì hoặc sẽ ghét chủ này mà yêu chủ kia, hoặc sẽ gắn bó với chủ này mà khinh dể chủ nọ. Anh em không thể vừa làm tôi Thiên Chúa vừa làm tôi Tiền Cửa được.."</p>	<p>(§ 233) ¹⁶, ¹³ "Không gia nhân nào có thể làm tôi hai chủ, vì hoặc sẽ ghét chủ này mà yêu chủ kia, hoặc sẽ gắn bó với chủ này mà khinh dể chủ nọ. Anh em không thể vừa làm tôi Thiên Chúa, vừa làm tôi Tiền Cửa được."</p>	

67. TIN TƯỞNG VÀO CHÚA QUAN PHÒNG

Mt 6,25-34	Mc	Lc
<p>²⁵ "Vì vậy Thầy bảo anh em, đừng lo lắng cho mạng sống anh em : lấy gì mà ăn ; cũng đừng lo lắng cho thân thể anh em : lấy gì mà mặc. Mạng sống chẳng hơn của ăn, và thân thể chẳng hơn áo mặc sao ? ²⁶ Hãy xem chim trời : chúng không gieo, không gặt, không thu tích vào kho ;</p>	<p>(§ 206) ¹², ²² Đức Giê-su nói với các môn đệ rằng : "Vì vậy, Thầy bảo anh em biết, đừng lo lắng cho mạng sống : lấy gì mà ăn ; cũng đừng lo lắng cho thân thể : lấy gì mà mặc ; ²³ vì mạng sống thì hơn của ăn, và thân thể thì hơn áo mặc. ²⁴ Hãy nhìn xem những con quạ : chúng không gieo, không gặt, cũng không có kho có lẫm,</p>	

Mt	Mc	Lc
<p>thế mà Cha của anh em ở trên trời vẫn nuôi chúng. Anh em lại chẳng quý giá hơn chúng sao ? ²⁷ Có ai trong anh em, nhờ lo lắng, mà kéo dài đời mình thêm được dù chỉ một gang tay ?</p> <p>²⁸ Còn về áo mặc cũng thế, lo lắng làm gì ? Hãy ngắm xem hoa huệ ngoài đồng mọc lên thế nào chúng không kéo sợi, không dệt vải ; ²⁹ thế mà, Thầy bảo anh em : ngay cả vua Sa-lô-môn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy. ³⁰ Nếu hoa cỏ ngoài đồng, nay còn, mai đã quải vào lò, mà Thiên Chúa còn mặc đẹp cho như thế, thì huống hồ là anh em, ôi những kẻ kém lòng tin ! ³¹ Vậy, anh em đừng lo lắng tự hỏi : ta sẽ ăn gì, uống gì, hay mặc gì đây ?</p> <p>³² Tất cả những thứ đó, dân ngoại vẫn tìm kiếm. Cha của anh em ở trên trời thừa biết anh em cần tất cả những thứ đó. ³³ Trước hết hãy tìm Nước Thiên Chúa và đức công chính của Người, còn tất cả những thứ kia, Người sẽ thêm cho. ³⁴ Vậy, anh em đừng lo lắng về ngày mai : ngày mai, cứ để ngày mai lo. Ngày nào có cái khổ của ngày ấy.”</p>	<p>thế mà Thiên Chúa vẫn nuôi chúng. Anh em còn quý giá hơn loài chim biết bao ! ²⁵ Có ai trong anh em, nhờ lo lắng, mà kéo dài đời mình thêm được một gang tay ? ²⁶ Vậy, việc nhỏ nhất mà anh em còn làm không được, thì anh em lo lắng về những việc khác làm gì ? ²⁷ Hãy nhìn xem hoa huệ mọc lên thế nào chúng không kéo sợi, không dệt vải, thế mà, Thầy bảo anh em, ngay cả vua Sa-lô-môn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy. ²⁸ Nếu hoa cỏ ngoài đồng, nay còn, mai đã quải vào lò, mà Thiên Chúa còn mặc đẹp cho như thế, thì huống hồ là anh em, ôi những kẻ kém lòng tin ! ²⁹ Phần anh em, đừng tìm xem mình sẽ ăn gì, uống gì, và đừng bận tâm. ³⁰ Tất cả những thứ đó, dân ngoại trên thế gian vẫn tìm kiếm ; nhưng Cha của anh em thừa biết anh em cần những thứ đó. ³¹ Vậy hãy tìm Nước của Người, còn các thứ kia, Người sẽ thêm cho.”</p>	

68. ĐỪNG XÉT ĐOÁN

Mt 7,1-5	Mc	Lc 6,37-42
<p>¹ “Anh em đừng xét đoán, để khỏi bị xét đoán, ² vì anh em xét đoán thế nào, thì anh em cũng sẽ bị xét đoán như vậy ;</p> <p>và anh em đừng bằng đầu nào, thì anh em cũng sẽ được bằng đầu ấy.”</p>	<p>(§ 130)</p> <p>■ ^{4,24} Người nói với các ông : ■ “Hãy để ý tới điều anh em nghe. ■ Anh em đừng bằng đầu nào, ■ thì anh em ■ cũng sẽ được bằng đầu ấy, ■ và sẽ còn được thêm nữa.”</p>	<p>³⁷ “Anh em đừng xét đoán, thì anh em sẽ không bị xét đoán.</p> <p>Anh em đừng lên án, thì sẽ không bị lên án. Anh em hãy tha thứ, thì sẽ được thứ tha. ³⁸ Anh em hãy cho, thì sẽ được cho lại. Một đấu đủ lượng đã dần, đã lức và đầy trần, sẽ được đổ vào vạt áo anh em.</p> <p>Vì anh em đừng đầu nào, thì anh em sẽ được bằng đầu ấy.”</p>

Mt	Mc	Lc
<p>¹⁰ Hoặc nó xin con cá, mà lại cho nó con rắn ?</p> <p>¹¹ Vậy nếu anh em vốn là những kẻ xấu mà còn biết cho con cái mình những của tốt, phương chi Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, hắn Người sẽ ban những của tốt cho những kẻ xin Người ?”</p>		<ul style="list-style-type: none"> • khi con mình xin cá, • mà thay vì cá lại cho nó con rắn ? • ¹² Hoặc nó xin trứng • mà lại cho nó bò cạp ? • ¹³ Vậy nếu anh em vốn là những kẻ xấu • mà còn biết cho con cái mình những của tốt, • phương chi Cha • trên trời • lại không ban Thánh Thần • cho những kẻ xin Người sao ?”

71. KHUÔN VÀNG THUỐC NGỌC

Mt 7,12	Mc	Lc
<p>¹² “Vậy tất cả những gì anh em muốn người ta làm cho mình, thì chính anh em cũng hãy làm cho người ta, vì Luật Mô-sê và lời các ngôn sứ là thế đó.”</p>		<p>(§ 59)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ^{6,31} “Anh em muốn • người ta làm gì cho mình, • thì cũng hãy làm cho người ta như vậy.”

72. HAI CON ĐƯỜNG

Mt 7,13-14	Mc	Lc
<p>¹³ “Hãy qua cửa hẹp mà vào, vì cửa rộng và đường thênh thang thì đưa đến diệt vong, mà nhiều người lại đi qua đó.</p> <p>¹⁴ Còn cửa hẹp và đường chật thì đưa đến sự sống, nhưng ít người tìm được lối ấy.”</p>		<p>(§ 220)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ^{13,23} Có kẻ hỏi Người : • “Thưa Ngài, • những người được cứu thoát thì ít, có phải không ?” • Người bảo họ : • ²⁴ “Hãy phấn đấu • để qua cửa hẹp mà vào, <p>• vì tôi nói cho các người biết :</p> <ul style="list-style-type: none"> • có nhiều người sẽ tìm cách vào • mà không thể được.”

73. CÂY NÀO QUẢ NÀY

Mt	Mt 7,15-20	Mt	Lc 6,43-45
	<p>¹⁵ “Anh em hãy coi chừng các ngôn sứ giả, họ đội lối chiên mà đến với anh em ; nhưng bên trong, họ là sói dữ tham mồi.</p> <p>¹⁶ Cứ xem họ sinh hoa quả nào, thì biết họ là ai. Từ bụi gai,</p>		<ul style="list-style-type: none"> • ⁴⁴ Thật vậy, xem quả • thì biết cây, • Ở bụi gai, • chẳng ai hái được vâ,

Mt	Mt	Mt	Lc
(§ 20) 3,8 "... hãy sinh hoa quả xứng với lòng hối cải."	có ai hái được nho ? Hoặc trong bụi kén, nào ai hái được vả ? 17 Nên hễ cây tốt thì sinh quả tốt, cây xấu thì sinh quả xấu. 18 Cây tốt không thể sinh quả xấu, cũng như cây xấu không thể sinh quả tốt. 19 Bất cứ cây nào không sinh quả tốt, đều bị chặt đi và quăng vào lửa. 20 Vậy, cứ xem họ sinh hoa quả nào, thì biết họ là ai." 10b "Từ bụi gai, có ai hái được nho ? Trong bụi kén, nào ai hái được vả ?"	(§ 119) 12,33 "Cây mà tốt thì quả cũng tốt ; cây mà xấu thì quả cũng xấu, vì xem quả thì biết cây. 34a Nòi rắn độc kia, xấu như các người, thì làm sao nói điều tốt được ? ... 35 Người tốt thì rút ra cái tốt từ kho tàng tốt kẻ xấu thì rút cái xấu từ kho tàng xấu. 34b "... Vì lòng có đầy, miệng mới nói ra."	trong bụi rậm, chẳng ai thu hoạch nho ! 43 "Không có cây nào tốt mà lại sinh quả xấu, cũng chẳng có cây nào xấu mà lại sinh quả tốt. 44 Thật vậy, xem quả thì biết cây. Ở bụi gai, chẳng ai hái được vả, trong bụi rậm, chẳng ai thu hoạch nho ! 45 Người tốt thì lấy ra cái tốt từ kho tàng tốt của lòng mình ; kẻ xấu thì lấy ra cái xấu từ kho tàng xấu. Vì lòng có đầy, miệng mới nói ra."
10 "...bất cứ cây nào không sinh quả tốt đều bị chặt đi và quăng vào lửa." 7 "Nòi rắn độc kia, ..."	(§ 155 +) 15,18-20		

74. PHẢI THỰC HÀNH LỜI ĐỨC GIÊ-SU DẠY

Mt 7,21-23	Mc	Lc 6,46
21 "Không phải bất cứ ai thưa với Thầy : "Lạy Chúa ! Lạy Chúa !" là sẽ được vào Nước Trời cả đâu ! Nhưng chỉ ai thì hành ý muốn của Cha Thầy Đấng ngự trên trời, mới được vào mà thôi. 22 Trong ngày ấy, nhiều người sẽ thưa với Thầy rằng : "Lạy Chúa, lạy Chúa, nào chúng tôi đã chẳng từng nhân danh Chúa mà tuyên sấm, nhân danh Chúa mà trừ quỷ, nhân danh Chúa mà làm nhiều phép lạ đó sao ?"		46 "Tại sao anh em gọi Thầy : 'Lạy Chúa ! Lạy Chúa !', mà anh em không làm điều Thầy dạy ?" (§ 220) 13,26 Bấy giờ các người mới nói :

Mt	Mc	Lc
<p>²³ Và bấy giờ Thầy sẽ tuyên bố với họ : Ta không hề biết các người ;</p> <p><i>xéo đi cho khuất mắt Ta, hỡi bọn làm điều gian ác !”</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ “Chúng tôi đã từng được ăn uống trước mặt ngài, và ngài cũng đã từng giảng dạy trên các đường phố của chúng tôi.” ■ ²⁷ Nhưng ông sẽ đáp lại : ■ “Ta không biết các anh từ đâu đến. ■ <i>Cút đi cho khuất mắt ta, hỡi tất cả những quân làm điều bất chính “ !”</i>

75. XÂY NHÀ TRÊN ĐÁ

Mt 7,24-27	Mc	Lc 6,47-49
<p>²⁴ “Vậy hễ ai nghe những lời Thầy nói đây mà đem ra thực hành,</p> <p>thì ví được như người khôn xây nhà</p> <p>trên đá.</p> <p>²⁵ Dù mưa sa, nước cuốn, hay bão táp ập vào, nhà ấy cũng không sụp đổ, vì nền đã xây trên đá.</p> <p>²⁶ Còn ai nghe những lời Thầy nói đây, mà chẳng đem ra thực hành, thì ví được như người ngu dại xây nhà trên cát.</p> <p>²⁷ Gặp mưa sa, nước cuốn hay bão táp ập vào, nhà ấy sẽ sụp đổ, sụp đổ tan tành.”</p>		<p>⁴⁷ “Ai đến với Thầy, và nghe những lời Thầy dạy mà đem ra thực hành, thì Thầy sẽ chỉ cho anh em biết người ấy ví được như ai.</p> <p>⁴⁸ Người ấy ví được như một người khi xây nhà, đã đào xuống cho sâu và đặt nền móng trên đá.</p> <p>Khi xảy ra lũ lụt, dòng sông</p> <p>có ùa vào nhà đó, thì cũng không lay chuyển nổi, vì nhà đã xây vững chắc.</p> <p>⁴⁹ Còn ai nghe mà không đem ra thực hành, thì ví được như người xây nhà ngay trên mặt đất, không nền móng.</p> <p>Dòng sông</p> <p>ùa vào, nhà sụp đổ ngay; thế là nhà đó bị phá huỷ tan tành.”</p>

76. CÁCH GIẢNG DẠY CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Mt 7,28-29	Mc	Lc 7,1a	Lc
<p>²⁸ Khi Đức Giê-su giảng dạy những điều ấy xong</p> <p>đám đông dân chúng</p> <p>sùng sốt</p> <p>về lời giảng dạy của Người, ²⁹ vì Người giảng dạy</p> <p>như</p> <p>một Đấng có uy quyền,</p> <p>chứ không như các kinh sư của họ.</p>	<p>(§ 32)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 1, ²² Thiên hạ ■ sùng sốt ■ về lời giảng dạy của Người, vì Người giảng dạy ■ như ■ một Đấng có uy quyền, ■ chứ không như các kinh sư. 	<p>^{1a} Sau khi đã nói hết những lời ấy</p> <p>cho dân chúng nghe...</p>	<p>(§ 32)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 4, ³² Họ ■ sùng sốt ■ về lời giảng dạy của Người, ■ vì lời của Người ■ ■ có uy quyền.

^a Tv 6,9

77. ĐỨC GIÊ-SU ĐUỔI NHỮNG NGƯỜI BUÔN BÁN RA KHỎI ĐỀN THỜ

Mt	Mc	Lc	Ga 2,13-25
	(§ 277)		¹³ Gần đến lễ Vượt Qua của người Do-thái, Đức Giê-su lên Giê-ru-sa-lem.
(§ 275)	^{11,15} Thấy trò đến Giê-ru-sa-lem.	(§ 275)	
^{21,12} Đức Giê-su vào Đền Thờ,	Đức Giê-su vào Đền Thờ,	^{19,45} Đức Giê-su vào Đền Thờ,	¹⁴ Người thấy trong Đền Thờ có những kẻ bán bò, chiên, bồ câu, và những người đang ngồi đổi tiền. ¹⁵ Người lấy dây thừng làm roi mà đuổi tất cả,
đuổi tất cả những kẻ đang mua bán trong Đền Thờ,	Người bắt đầu đuổi những kẻ đang mua bán trong Đền Thờ,	Người bắt đầu đuổi những kẻ đang buôn bán trong Đền Thờ,	chiên cũng như bò ra khỏi Đền Thờ ; còn tiền của những người đổi bạc, Người đổ tung ra, và lật nhào bàn của họ. ¹⁶ Người nói
lật bàn của những người đổi bạc và xô ghế của những kẻ bán bồ câu.	lật bàn của những người đổi bạc và xô ghế của những kẻ bán bồ câu. ¹⁶ Người không cho ai được mang đồ vật gì đi qua Đền Thờ. ¹⁷ Người giảng dạy và nói với họ :	¹⁶ và nói với họ :	với những kẻ bán bồ câu : “Đem tất cả những thứ này ra khỏi đây,
¹³ Rồi Người nói với họ : “Có lời chép rằng :	“Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện của muôn dân sao ?”	“Nhà của Ta sẽ là nhà cầu nguyện, mà các người đã biến thành sào huyệt của bọn cướp” !”	đừng biến nhà Cha tôi thành nơi buôn bán.”
<i>Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện,</i>	<i>Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện của muôn dân sao ?</i>	<i>Nhà của Ta sẽ là nhà cầu nguyện,</i>	
thế mà các người lại biến thành sào huyệt của bọn cướp” !”	Thế mà các người đã biến thành sào huyệt của bọn cướp” !”	thế mà các người đã biến thành sào huyệt của bọn cướp” !”	
(§ 279)	(§ 279)	(§ 279)	¹⁷ Các môn đệ của Người nhớ lại lời đã chép : <i>Vì nhiệt tâm lo việc nhà Chúa, mà tôi đây sẽ phải thiệt thân</i> ^b .
^{21,23} ...và hỏi :	^{11,28} ...và hỏi :	^{20,2} và hỏi Người rằng :	¹⁸ Người Do-thái hỏi Đức Giê-su :
“Ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy ?”	“Ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy ?” (□ 342)	“Xin ông cho chúng tôi biết : ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy... ?”	“Ông lấy đâu lạ nào để tỏ cho chúng tôi thấy tại sao ông làm các điều ấy ?”
(§ 342)	^{14,38} “Chúng tôi có nghe ông ấy nói :		¹⁹ Đức Giê-su đáp :
^{26,61} “Ông này đã nói :			

^a Is 56,7 ; Gr 7,11^b Tv 69,10

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>■ tôi có thể phá ■ Đền Thờ Thiên Chúa, ■ và nội trong ba ngày, ■ sẽ xây lại.”</p>	<p>■ Tôi sẽ phá ■ Đền Thờ này ■ do tay người phạm xây dựng, ■ và nội trong ba ngày, ■ tôi sẽ xây ■ một Đền Thờ khác, không ■ phải do tay người phạm !”</p>		<p>“Các ông cứ phá huỷ Đền Thờ này đi ; nội trong ba ngày, tôi sẽ dựng lại.”</p> <p>²⁰ Người Do-thái nói : “Đền Thờ này phải mất bốn mươi sáu năm mới xây xong, thế mà nội trong ba ngày ông dựng lại được sao ?”</p> <p>²¹ Nhưng Đền Thờ Đức Giê-su nói đến là thân thể Người.</p> <p>²² Vậy, khi Người từ cõi chết trở dậy, các môn đệ nhớ lại Người đã nói điều đó, Họ tin vào Kinh Thánh và lời Đức Giê-su đã nói.</p> <p>²³ Trong lúc Đức Giê-su ở Giê-ru-sa-lem vào dịp lễ Vượt Qua, có nhiều kẻ tin vào danh Người bởi đã chứng kiến các dấu lạ Người làm.</p> <p>²⁴ Nhưng chính Đức Giê-su không tin họ, vì Người biết họ hết thấy</p> <p>²⁵ và không cần ai làm chứng về con người. Quả thật, chính Người biết có gì nơi con người.</p>

78. CUỘC ĐỐI THOẠI VỚI ÔNG NI-CÔ-ĐÊ-MÔ

Ga 3, 1-21

¹ Có một người trong nhóm Pha-ri-sêu, tên là Ni-cô-đê-mô, một thủ lãnh của người Do-thái.

² Ông đến gặp Đức Giê-su ban đêm và nói với Người : “Thưa Thầy, chúng tôi biết : Thầy là một vị tôn sư được Thiên Chúa sai đến. Quả vậy, chẳng ai làm được những dấu lạ Thầy làm, nếu Thiên Chúa không ở cùng người ấy.”

³ Đức Giê-su trả lời : “Thật, tôi bảo thật ông, không ai có thể thấy Nước Thiên Chúa, nếu không sinh lại bởi ơn trên.”

⁴ Ông Ni-cô-đê-mô thưa : “Một người đã già rồi, làm sao có thể sinh ra được ? Chẳng lẽ người đó có thể vào lòng mẹ lần thứ hai để sinh ra sao ?”

⁵ Đức Giê-su đáp : “Thật, tôi bảo thật ông, không ai có thể vào Nước Thiên Chúa, nếu không sinh ra bởi nước và Thần Khí.

⁶ Cái gì bởi xác thịt sinh ra là xác thịt ; cái gì bởi Thần Khí sinh ra là thần khí.

⁷ Ông đứng ngạc nhiên vì tôi đã nói : các ông cần phải sinh lại bởi ơn trên.

⁸ Gió muốn thổi đâu thì thổi ; ông nghe tiếng gió, nhưng không biết gió từ đâu đến và đi đâu. Phàm ai bởi Thần Khí mà sinh ra thì cũng vậy.”

⁹ Ông Ni-cô-đê-mô hỏi Người : “Làm sao những chuyện ấy có thể xảy ra được ?”

¹⁰ Đức Giê-su đáp : “Ông là bậc thầy trong dân I-ra-en, mà lại không biết những chuyện ấy !

■ 11 Thật, tôi bảo thật ông :

■ chúng tôi nói những điều chúng tôi biết

■ chúng tôi làm chứng

■ (§ 80)

■ 3, ¹² “...Người làm chứng

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>• ông Gio-an Tẩy Giả đến rao giảng trong hoang địa miền Giu-dê ...</p> <p>•²⁹ Bấy giờ, người ta từ Giê-ru-sa-lem và khắp miền Giu-dê, cùng khắp vùng ven sông Gio-đan kéo đến với ông. •³⁰ Họ thú tội, và ông làm phép rửa cho họ ...</p> <p>(§ 22)</p> <p>•³¹ "...Còn Đấng đến sau tôi thì quyền thế hơn tôi..."</p>	<p>• ông Gio-an Tẩy Giả đã xuất hiện trong hoang địa, rao giảng kêu gọi người ta chịu phép rửa...</p> <p>•²⁹ Mọi người từ khắp miền Giu-dê và thành Giê-ru-sa-lem kéo đến với ông. • Họ thú tội, và ông làm phép rửa cho họ ...</p> <p>(§ 22)</p> <p>•³¹ "Có Đấng quyền thế hơn tôi đang đến sau tôi..."</p>		<p>²³ Còn ông Gio-an, ông cũng đang làm phép rửa tại Ê-nôn, gần Sa-lim, vì ở đấy có nhiều nước, và người ta thường đến chịu phép rửa. ²⁴ Lúc ấy, ông Gio-an chưa bị tống giam. ²⁵ Bấy giờ, có một cuộc tranh luận giữa các môn đệ của ông Gio-an với một người Do-thái về việc thanh tẩy. ²⁶ Họ đến gặp ông Gio-an và nói : "Thưa thầy, người trước đây đã ở với thầy bên kia sông Gio-đan và được thấy làm chứng cho, bây giờ cũng đang làm phép rửa, và mọi người đều đến với ông." ²⁷ Ông Gio-an trả lời : "Chẳng ai có thể nhận được điều gì mà không phải do Trời ban cho. ²⁸ Chính anh em làm chứng cho thầy là thầy đã nói : 'Tôi đây không phải là Đấng Ki-tô, mà là kẻ được sai đi trước mặt Người.' ²⁹ Ai cưới cô dâu, người ấy là chú rể. Còn người bạn của chú rể đứng đó nghe chàng, thì vui mừng hơn hẳn vì được nghe tiếng nói của chàng. Đó cũng là niềm vui của thầy, niềm vui ấy bây giờ đã trọn vẹn. ³⁰ Người phải nổi bật lên, còn thầy phải lu mờ đi."</p>

80. SUY NGHĨ VỀ LỜI CHỨNG CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Ga 3,31-36	Ga
<p>³¹ "Đấng từ trên cao mà đến thì ở trên mọi người ; kể từ đất mà ra thì thuộc về đất và nói những chuyện dưới đất. Đấng từ trời mà đến thì ở trên mọi người ; ³² Người làm chứng về những gì Người đã thấy đã nghe, nhưng chẳng ai nhận lời chứng của Người.</p>	<p>(§ 78)</p> <p>•³,¹² "Nếu tôi nói với các ông về những chuyện dưới đất... ¹³ Không ai đã lên trời, ngoại trừ Con Người, Đấng từ trời xuống. ¹¹ ...chúng tôi nói những điều chúng tôi biết, chúng tôi làm chứng về những điều chúng tôi đã thấy, nhưng các ông không nhận lời chứng của chúng tôi."</p>

Ga	Ga
<p>³³ Ai nhận lời chứng của Người, thì xác nhận Thiên Chúa là Đấng chân thật.</p> <p>³⁴ Quả vậy, Đấng được Thiên Chúa sai đi, thì nói những lời của Thiên Chúa, vì Thiên Chúa ban Thần Khí cho Người vô ngần vô hạn.</p> <p>³⁵ Chúa Cha yêu mến người Con và đã giao phó mọi sự trong tay Người.</p> <p>³⁶ Ai tin vào người Con thì có sự sống đời đời; còn kẻ nào không vâng phục người Con thì không thấy sự sống, nhưng còn thịnh nộ của Thiên Chúa ở lại trên kẻ ấy.”</p>	<p>(§ 149)</p> <p>■ 5,³⁰ “Quả thật, Chúa Cha thương mến người Con... ■ 22 ...nhưng đã trao cho người Con toàn bộ việc xét xử. ■ 24 ...Ai tin vào Đấng đã sai phái tôi, ■ thì có sự sống đời đời.”</p>

81. NGƯỜI PHỤ NỮ SA-MA-RI

Ga 4,1-42

- ¹ Nhóm Pha-ri-sê nghe tin Đức Giê-su thân nạp môn đệ và làm phép rửa cho họ nhiều hơn ông Gio-an.
- ² (Mặc dù không phải chính Đức Giê-su làm phép rửa, nhưng là các môn đệ của Người).
- ³ Biết thế, Đức Giê-su bỏ miền Giu-đê và trở lại miền Ga-li-lê.
- ⁴ Do đó, Người phải băng qua miền Sa-ma-ri.
- ⁵ Vậy, Người đến một thành miền Sa-ma-ri, tên là Xy-kha, gần thửa đất ông Gia-cóp đã cho con là ông Giu-se.
- ⁶ Ở đấy, có giếng của ông Gia-cóp. Vì đi đường mệt mỏi, nên Đức Giê-su ngồi ngay xuống bờ giếng. Lúc đó vào khoảng mười hai giờ trưa.
- ⁷ Có một người phụ nữ Sa-ma-ri đến lấy nước. Đức Giê-su nói với người ấy: “Chị cho tôi uống với!”
- ⁸ Lúc đó, các môn đệ của Người đã vào thành mua thức ăn.
- ⁹ Người phụ nữ Sa-ma-ri liền nói: “Ông là người Do-thái, tôi là phụ nữ Sa-ma-ri, mà ông lại xin tôi cho ông uống sao?” Quả thế, người Do-thái không được giao thiệp với người Sa-ma-ri.
- ¹⁰ Đức Giê-su trả lời: “Nếu chị nhận ra ân huệ Thiên Chúa ban, và ai là người nói với chị: ‘Cho tôi uống với’, thì hẳn chị đã xin, và người ấy đã cho chị nước hằng sống.”
- ¹¹ Chị ấy nói: “Thưa Ngài, Ngài không có gầu, mà giếng lại sâu. Vậy Ngài lấy đâu ra nước hằng sống?”
- ¹² Chẳng lẽ Ngài lớn hơn tổ phụ chúng tôi là Gia-cóp, người đã cho chúng tôi giếng này? Chính tổ phụ đã uống nước giếng này, cả con cháu và đàn gia súc của ngài cũng vậy.”
- ¹³ Đức Giê-su trả lời: “Phàm ai uống nước này, sẽ lại khát.
- ¹⁴ Còn ai uống nước tôi sẽ cho, thì muôn đời sẽ không khát. Và nước tôi cho sẽ trở thành nơi người ấy một mạch nước vọt lên, đem lại sự sống đời đời.”
- ¹⁵ Người phụ nữ nói với Đức Giê-su: “Thưa Ngài, xin Ngài cho tôi thứ nước ấy, để tôi hết khát và khỏi phải đến đây lấy nước.”
- ¹⁶ Người bảo chị ấy: “Chị hãy đi gọi chồng chị, rồi trở lại đây.”
- ¹⁷ Người phụ nữ đáp: “Tôi không có chồng.” Đức Giê-su bảo: “Chị nói: ‘Tôi không có chồng’ là phải, vì chị đã năm đời chồng rồi, và người hiện đang sống với chị không phải là chồng chị. Chị đã nói đúng.”
- ¹⁸ Người phụ nữ nói với Đức Giê-su: “Thưa Ngài, tôi thấy Ngài là một ngôn sứ...”
- ¹⁹ Chúa ông chúng tôi đã thờ phượng Thiên Chúa trên núi này; còn các vị lại bảo: Giê-ru-sa-lem mới chính là nơi phải thờ phượng.”
- ²⁰ Đức Giê-su nói với chị: “Này người phụ nữ, hãy tin tôi: đã đến giờ các người sẽ thờ phượng Chúa Cha, không phải trên núi này hay tại Giê-ru-sa-lem.
- ²¹ Các người thờ Đấng các người không biết; còn chúng tôi thờ Đấng chúng tôi biết, vì nơi cứu độ phát xuất từ dân Do-thái.
- ²² Nhưng giờ đã đến – và chính là lúc này đây – giờ những người thờ phượng đích thực sẽ thờ phượng Chúa Cha trong thần khí và sự thật. Quả thế, Chúa Cha tìm kiếm những ai thờ phượng Người như vậy.
- ²³ Thiên Chúa là thần khí, và những kẻ thờ phượng Người phải thờ phượng trong thần khí và sự thật.”
- ²⁴ Người phụ nữ thưa: “Tôi biết Đấng Mê-si-a, gọi là Đức Ki-tô, sẽ đến. Khi Người đến, Người sẽ loan báo cho chúng tôi mọi sự.”

Ga

- ²⁶ Đức Giê-su nói : “Đấng ấy chính là tôi, người đang nói với chị đây.”
- ²⁷ Lúc đó, các môn đệ vừa về tới. Các ông ngạc nhiên vì thấy Người nói chuyện với một phụ nữ. Tuy thế, không ai dám hỏi : “Thấy cần gì vậy ?” Hoặc “Thấy nói gì với chị ấy ?”
- ²⁸ Người phụ nữ để vò nước lại, vào thành và nói với người ta :
- ²⁹ “Đến mà xem : có một người đã nói với tôi tất cả những gì tôi đã làm. Ông ấy không phải là Đấng Ki-tô sao ?”
- ³⁰ Họ ra khỏi thành và đến gặp Người.
- ³¹ Trong khi đó, các môn đệ thưa với Người rằng : “Thưa Thầy, mời Thầy dùng bữa.”
- ³² Người nói với các ông : “Thầy phải dùng một thứ lương thực mà anh em không biết.”
- ³³ Các môn đệ mới hỏi nhau : “Đã có ai mang gì đến cho Thầy ăn rồi chẳng ?”
- ³⁴ Đức Giê-su nói với các ông : “Lương thực của Thầy là thi hành ý muốn của Đấng đã sai phái Thầy, và hoàn tất công trình của Người.”
- ³⁵ Nào anh em chẳng nói : Còn bốn tháng nữa mới đến mùa gặt ? Nhưng này, Thầy bảo anh em : Ngược mắt lên mà xem, đồng lúa đã chín vàng đang chờ ngày gặt hái !
- ³⁶ Ai gặt thì lãnh tiền công và thu hoa lợi để được sống muôn đời, và như thế, cả người gieo lẫn kẻ gặt đều vui mừng.
- ³⁷ Ở đây, câu tục ngữ “kẻ này gieo, người kia gặt” quả là đúng !
- ³⁸ Thấy sai anh em đi gặt những gì anh em đã không vất vả làm ra. Người khác đã làm lụng vất vả ; còn anh em lại được vào hưởng kết quả công lao của họ.”
- ³⁹ Có nhiều người Sa-ma-ri trong thành đó đã tin vào Đức Giê-su, vì lời người phụ nữ làm chứng : ông ấy nói với tôi mọi việc tôi đã làm.
- ⁴⁰ Vậy, khi đến gặp Người, dân Sa-ma-ri xin Người ở lại với họ, và Người đã ở lại đó hai ngày.
- ⁴¹ Số người tin vì lời Đức Giê-su nói còn đông hơn nữa.
- ⁴² Họ bảo người phụ nữ : “Chúng tôi tin không còn phải vì lời chị kể nữa. Quả thật, chính chúng tôi đã nghe và biết rằng Người thật là Đấng cứu độ trần gian.”

82. ĐỨC GIÊ-SU TRỞ VỀ GA-LI-LÊ

Mt	Mc	Lc	Ga 4,43-45
(§ 144) 13,37...Nhưng Đức Giê-su bảo họ : “Ngôn sứ có bị rẽ rúng, thì cũng chỉ là ở chính quê hương và trong gia đình mình mà thôi.”	(§ 144) 6,4 Đức Giê-su bảo họ : “Ngôn sứ có bị rẽ rúng, thì cũng chỉ là ở chính quê hương mình, hay giữa đám bà con thân thuộc, và trong gia đình mình mà thôi.”	(§ 30) 4,24 Người nói tiếp : “Tôi bảo thật các ông : không một ngôn sứ nào được chấp nhận tại quê hương mình.”	⁴³ Sau hai ngày, Đức Giê-su ra khỏi đó đi Ga-li-lê. ⁴⁴ Chính Người đã làm chứng rằng : ngôn sứ không được danh giá tại quê hương mình. ⁴⁵ Khi Người đến Ga-li-lê, dân chúng trong miền đón tiếp Người, vì đã được chứng kiến tất cả những gì Người làm tại Giê-ru-sa-lem trong dịp lễ, bởi lẽ chính họ cũng đã đi dự lễ.

83. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI MẮC BỆNH PHONG

Mt 8,1-4	Mc	Lc
¹ Khi Đức Giê-su ở trên núi xuống, dân chúng lũ lượt đi theo Người.		(§ 39) 5,12 Khi ấy,

Mt	Mc	Lc
² Bỗng có một người mắc bệnh phong tiến đến, bái lạy Người và nói : "Thưa Ngài, nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch."	(§ 39) ■ ^{1,40} Có một người mắc bệnh phong đến gặp Người, ■ anh quỳ xuống ■ van xin rằng : ■ "Nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch."	■ Đức Giê-su đang ở trong một thành kia ; ■ bỗng ■ có một người toàn thân mắc bệnh phong vừa thấy Người, ■ liền sấp mặt xuống, ■ xin Người rằng : ■ "Thưa Ngài, nếu Ngài muốn, Ngài có thể làm cho tôi được sạch."
³ Người giơ tay đụng vào anh và bảo : "Tôi muốn, anh hãy được sạch." Lập tức, anh được sạch bệnh phong.	■ ²¹ Người chạnh lòng thương giơ tay đụng vào anh và bảo : ■ "Tôi muốn, anh hãy được sạch !" ■ ²² Lập tức, bệnh phong biến khỏi anh, và anh được sạch. ■ ²³ Nhưng Người nghiêm giọng đuổi anh đi ngay,	■ ¹³ Người giơ tay đụng vào anh và bảo : ■ "Tôi muốn, anh hãy được sạch." ■ Lập tức, bệnh phong biến khỏi anh.
⁴ Rồi Đức Giê-su bảo anh : "Coi chừng, đừng nói với ai cả, nhưng hãy đi trình diện tư tế và tiến dâng của lễ, như ông Mô-sê đã truyền, để làm chứng cho người ta biết."	■ ²⁴ và bảo anh : ■ "Coi chừng, đừng nói gì với ai cả, ■ nhưng hãy đi trình diện tư tế, và vì anh đã được sạch, thì hãy tiến dâng những gì ông Mô-sê đã truyền, ■ để làm chứng cho người ta biết."	■ ¹⁴ Rồi Người ra lệnh cho anh không được nói với ai, và Người bảo : ■ "Hãy đi trình diện tư tế, và vì anh đã được sạch, thì hãy tiến dâng những gì ông Mô-sê đã truyền, ■ để làm chứng cho người ta biết."

84. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA ĐẤY TỐ CỦA MỘT ĐẠI ĐỘI TRƯỞNG

Mt 8,5-13	Mc	Lc 7,1 ^b -10	Ga 4,46-54
⁵ Khi Đức Giê-su vào thành Ca-phác-na-um, có một viên đại đội trưởng đến gặp Người và nài xin : ⁶ "Thưa Ngài, tên đầy tớ của tôi bị bại liệt nằm ở nhà, đau đớn lắm." ⁷ Người nói : "Chính tôi sẽ đến chữa nó."	^{1b} ...Đức Giê-su vào thành Ca-phác-na-um ² Một viên đại đội trưởng kia có người nô lệ bệnh nặng gần chết. Ông quý mến người ấy. ³ Khi nghe đồn về Đức Giê-su, ông cho mấy kỳ mục của người Do-thái đi xin Người	^{1b} ...Đức Giê-su vào thành Ca-phác-na-um ² Một viên đại đội trưởng kia có người nô lệ bệnh nặng gần chết. Ông quý mến người ấy. ³ Khi nghe đồn về Đức Giê-su, ông cho mấy kỳ mục của người Do-thái đi xin Người	⁴⁶ Vậy Đức Giê-su trở lại Ca-na miền Ga-li-lê, là nơi Người đã làm cho nước hoá thành rượu. Bấy giờ có một quan chức của nhà vua có đứa con trai đang bị bệnh tại Ca-phác-na-um. ⁴⁷ Khi nghe tin Đức Giê-su từ Giu-dê đến Ga-li-lê, ông tới gặp và xin Người
	đến cứu sống người nô lệ của ông.	đến cứu sống người nô lệ của ông.	xuống chữa con ông vì nó sắp chết. ⁴⁸ Đức Giê-su nói với ông :

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>Viên đại đội trưởng đáp : ⁸ “Thưa Ngài, tôi chẳng đáng Ngài vào nhà tôi, nhưng xin Ngài chỉ nói một lời là đầy tớ của tôi được khỏi bệnh. ⁹ Vì tôi đây, tuy dưới quyền kẻ khác, tôi cũng có lính tráng dưới quyền tôi. Tôi bảo người này : ‘Đi !’, là nó đi, bảo người kia : ‘Đến !’, là nó đến, và bảo người nô lệ của tôi : ‘Làm cái này !’, là nó làm.” ¹⁰ Nghe vậy, Đức Giê-su ngạc nhiên và nói với những kẻ theo Người rằng : “Tôi bảo thật các ông, (trong dân Ít-ra-en) tôi không thấy một người nào () có lòng tin như thế. ¹¹ Tôi bảo các ông : Từ phương đông phương tây, nhiều người sẽ đến dự tiệc</p>		<p>⁴ Họ đến gặp Đức Giê-su và khẩn khoản nài xin Người rằng : “Thưa Ngài, ông ấy đáng được Ngài làm ơn cho. ⁵ Vì ông yêu quý dân ta, và chính ông đã xây cái hội đường cho chúng ta.” ⁶ Đức Giê-su liền đi với họ. Khi Người còn cách nhà viên đại đội trưởng không bao xa, thì ông này cho bạn hữu ra nói với Người : “Thưa Ngài, không dám phiền Ngài quá như vậy, vì tôi chẳng đáng Ngài vào nhà tôi. ⁷ Cũng vì thế, tôi nghĩ mình không xứng đáng đến gặp Ngài. Nhưng xin Ngài nói một lời, thì đầy tớ của tôi được khỏi bệnh. ⁸ Vì tôi đây, tuy ở dưới quyền kẻ khác, tôi cũng có lính tráng dưới quyền tôi Tôi bảo người này : ‘Đi !’, là nó đi ; bảo người kia : ‘Đến !’, là nó đến ; và bảo người nô lệ của tôi : ‘Làm cái này !’, là nó làm.” ⁹ Nghe những lời ấy, Đức Giê-su ngạc nhiên về ông, Người quay lại nói với đám đông đang theo Người rằng : “Tôi bảo các ông, ngay cả trong dân Ít-ra-en, tôi cũng không thấy ai có lòng tin như thế.” (§ 220) ■ 13,²⁹ “(từ đông tây nam bắc) ■ Thiên hạ sẽ () ■ đến dự tiệc ■ trong Nước Thiên Chúa. ■ ²⁸ Bấy giờ các người ■ sẽ phải khóc lóc nghiền răng, ■ khi thấy</p>	<p>“Các ông mà không thấy dấu lạ điểm thiêng thì các ông sẽ chẳng tin đâu !” ⁴⁹ Viên quan chức nói : “Thưa Ngài, xin Ngài xuống trước khi con tôi chết !” ■ ^{50c} ...và đi về. ■ ⁵¹ Ông còn đang đi xuống...</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>cùng các ông Áp-ra-ham, I-xa-ác và Gia-cóp</p> <p>trong Nước Trời. ¹² Nhưng con cái Nước Trời thì sẽ bị tống ra chỗ tối tăm bên ngoài, ở đó người ta sẽ phải khóc lóc ngheến răng.”</p> <p>¹³ Rồi Đức Giê-su nói với viên đại đội trưởng rằng : “Ông cứ về đi ! Ông tin thế nào sẽ được như vậy !”</p> <p>Và () người đầy tớ được khỏi bệnh.</p> <p>(ngay giờ đó).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ các ông ■ Áp-ra-ham, I-xa-ác và Gia-cóp ■ cùng tất cả các ngôn sứ ■ được ở trong Nước Thiên Chúa, ■ còn mình ■ lại bị tống ■ ra ngoài.” <ul style="list-style-type: none"> ■ ⁷ Đức Giê-su liền đi với họ. ■ Khi Người còn cách nhà... <p>¹⁰ Về đến nhà, những người được sai phái đi thấy người nô lệ đã lành mạnh.</p>	<p>⁵⁰ Đức Giê-su bảo :</p> <p>“Ông về đi, con ông sống đó !” Ông ấy tin và lời Đức Giê-su nói với mình, và đi về.</p> <p>⁵¹ Ông còn đang đi xuống, thì gia nhân đã đón gặp và nói</p> <p>là con ông sống rồi.</p> <p>⁵² Ông hỏi họ con ông khá hơn vào giờ nào. Họ đáp : “Hôm qua, vào lúc một giờ trưa thì cậu hết sốt.”</p> <p>⁵³ Người cha nhận ra là vào giờ ấy, Đức Giê-su đã nói với mình : “Con ông sống đó”, nên ông và cả nhà đều tin.</p> <p>⁵⁴ Đó là dấu lạ thứ hai Đức Giê-su đã làm, khi Người từ miền Giu-đê đến miền Ga-li-lê.</p>	

85. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA BÀ MẸ VỢ ÔNG PHÊ-RÔ

Mt 8,14-15	Mc	Lc
<p>¹⁴ Đức Giê-su đến nhà ông Phê-rô,</p> <p>thấy bà mẹ vợ ông đang nằm liệt và lên cơn sốt.</p> <p>¹⁵ Người đụng vào tay bà,</p> <p>cơn sốt biến mất</p> <p>và bà trở dậy phục vụ Người.</p>	<p>(§ 34)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 1,²⁹ Vừa ■ ra khỏi hội đường, ■ Đức Giê-su đi đến ■ nhà hai ông Si-môn và An-rê. ■ Có ông Gia-cô-bê và ông Gio-an ■ cùng đi theo. ■ ³⁰ Lúc đó, bà mẹ vợ ông Si-môn ■ đang lên cơn sốt, nằm trên giường. ■ Lập tức ■ họ nói cho Người về tình trạng của bà. ■ ³¹ Người lại gần, ■ cầm lấy tay bà ■ mà đỡ dậy ; ■ cơn sốt biến mất ■ và bà phục vụ các ngài. 	<p>(§ 34)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 4,³⁸ () rời khỏi hội đường, ■ (Đức Giê-su) đi vào ■ nhà ông Si-môn. ■ ■ ■ Lúc đó, bà mẹ vợ ông Si-môn ■ đang bị sốt nặng. ■ ■ ■ Họ xin Người chữa bà. ■ ³⁹ Đức Giê-su cúi xuống gần bà, ■ ■ ■ ngăm đe cơn sốt, ■ và cơn sốt biến mất : ■ tức khắc ■ bà đứng dậy ■ phục vụ các ngài.

86. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA LÀNH NHIỀU NGƯỜI

Mt 8,16-17	Mt	Mc	Lc
<p>¹⁶ Chiếu đến, người ta đem nhiều kẻ bị quỷ ám tới gặp Đức Giê-su.</p> <p>Người nói một lời là trừ được các thần dữ</p> <p>và Người chữa lành mọi kẻ ốm đau, ¹⁷ để ứng nghiệm lời ngôn sứ I-sai-a đã nói : <i>Người đã mang lấy các tật nguyên của ta và gánh lấy các bệnh hoạn của ta</i> ^c.</p>	<p>(§ 37) 4, ^{24b} Thiên hạ đem () mọi kẻ ốm đau, mắc đủ thứ bệnh hoạn tật nguyên : những kẻ bị quỷ ám, kinh phong, bại liệt ; (đến cho Người) và Người đã chữa họ lành.</p>	<p>(§ 35) 1, ³² Chiếu đến, khi mặt trời đã lặn, người ta đưa mọi kẻ ốm đau và những ai bị quỷ ám đến cho Người. ³³ Cả thành xúm lại trước cửa. ³⁴ Đức Giê-su chữa lành nhiều kẻ ốm đau mắc đủ thứ bệnh tật, và trừ nhiều quỷ, nhưng không cho quỷ nói, vì chúng biết Người là ai.</p>	<p>(§ 35) 4, ⁴⁰ Lúc mặt trời lặn, tất cả những ai có người đau yếu mắc đủ thứ bệnh tật, đều đưa tới Người. Người đặt tay trên từng bệnh nhân và chữa họ lành. ⁴¹ Quỷ cũng xuất khỏi nhiều người, và la lên rằng : “Ông là Con Thiên Chúa !” Người quát mắng, không cho phép chúng nói, vì chúng biết Người là Đấng Ki-tô.</p>

87. NGƯỜI MÔN ĐỆ PHẢI BỎ MỌI SỰ

Mt 8,18-22	Mc	Lc
<p>¹⁸ Thấy xung quanh có đám đông, Đức Giê-su ra lệnh sang bờ bên kia.</p> <p>¹⁹ Một kinh sư tiến đến thưa Người rằng :</p>	<p>(§ 141) 4, ³⁵ Hôm ấy, khi chiếu đến, Đức Giê-su nói với các môn đệ : “Chúng ta sang bờ bên kia đi !”</p>	<p>(§ 141) 8, ²² Một ngày nọ, Đức Giê-su xuống thuyền với các môn đệ. Người nói : “Chúng ta sang bên kia hồ đi !” Rồi thấy trò ra khơi. (§ 184) 9, ²⁷ Đang khi Thấy trò đi đường thì có kẻ thưa Người rằng :</p>

^c Is 53,4

Mt	Mc	Lc
<p>“Thưa Thầy, Thầy đi đâu, tôi cũng xin đi theo.”</p> <p>²⁰ Đức Giê-su trả lời : “Con chồn có hang, chim trời có tổ, nhưng Con Người không có chỗ tựa đầu.”</p> <p>²¹ Một môn đệ khác thưa với Người : “Thưa Ngài, xin cho phép con về chôn cất cha con trước đã.”</p> <p>²² Nhưng Đức Giê-su bảo : “Anh hãy đi theo tôi, cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ.”</p>		<p>“Ngài đi đâu, tôi cũng xin đi theo.”</p> <p>⁵⁸ Người trả lời : “Con chồn có hang, chim trời có tổ, nhưng Con Người không có chỗ tựa đầu.”</p> <p>⁵⁹ Đức Giê-su nói với một người khác : “Anh hãy theo tôi !”</p> <p>Người ấy thưa : “Thưa Ngài xin cho phép tôi về chôn cất cha tôi trước đã.”</p> <p>⁶⁰ Nhưng Đức Giê-su bảo : “Cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ. Còn anh, anh hãy đi loan báo Nước Thiên Chúa.”</p>

88. ĐỨC GIÊ-SU DẠP SỐNG GIÓ

Mt 8,23-27	Mc	Lc
<p>²³ Đức Giê-su xuống thuyền, các môn đệ đi theo Người.</p> <p>²⁴ Bỗng nhiên biển động mạnh khiến sóng ập vào thuyền,</p> <p>nhưng Người vẫn ngủ.</p> <p>²⁵ Các ông lại gần đánh thức Người và nói : “Thưa Ngài, xin cứu chúng con, chúng con chết mất !”</p> <p>²⁶ Đức Giê-su nói : “Sao nhát thế, hỡi những kẻ kém lòng tin !” Rồi Người chỗi dậy, ngắm đe gió và biển :</p> <p>biển liền lặng như tờ.</p>	<p>(§ 141)</p> <p>⁴,³⁶ Bỏ đám đông ở lại, các ông chờ Người đi, vì Người đang ở sẵn trên thuyền ; có những thuyền khác cùng theo Người.</p> <p>³⁷ Một trận cuồng phong nổi lên, sóng ập vào thuyền, đến nỗi thuyền đầy nước.</p> <p>³⁸ Trong khi đó, Đức Giê-su đang ở đằng lái, dựa đầu vào chiếc gối mà ngủ. Các môn đệ đánh thức Người và nói : “Thưa Thầy, chúng ta chết mất, Thầy chẳng lo gì sao ?”</p> <p>³⁹ Người thức dậy, ngắm đe gió, và truyền cho biển : “Im đi ! Câm đi !” Gió liền tắt, và biển lặng như tờ.</p>	<p>(§ 141)</p> <p>⁸,²³ Đang khi các ngài đi thuyền, thì Đức Giê-su thiếp ngủ. Một trận cuồng phong ập xuống hồ ; các ngài bị ngập nước và lâm nguy.</p> <p>³⁴ Các môn đệ lại gần đánh thức Người dậy và nói : “Lạy Thầy, Lạy Thầy ! Chúng ta chết mất !”</p> <p>Người thức dậy, ngắm đe sóng gió, sóng gió liền ngừng và biển lặng ngay.</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁷ Người ta kinh ngạc và nói : “Ông này là người thế nào, mà cả đỉ đến gió và biển cũng tuân lệnh ?”</p>	<p>⁴⁰ Rồi Người bảo các ông : “Sao nhất thế ? Anh em vẫn chưa có lòng tin sao ?” ⁴¹ Các ông sợ hãi kinh hoàng và nói với nhau : “VẬY người này là ai, mà cả đỉ đến gió và biển cũng tuân lệnh ?”</p>	<p>²⁵ Người bảo các ông : “Đức tin anh em ở đâu ?” Các ông hoảng sợ, kinh ngạc và nói với nhau : “VẬY người này là ai mà ra lệnh cho cả sóng gió, và sóng gió phải tuân lệnh ?”</p>

89. HAI NGƯỜI BỊ QUỶ ÁM

Mt 8,28-34	Mc	Lc
<p>²⁸ Khi Đức Giê-su sang bờ bên kia, đến vùng đất của dân Ga-da-ra,</p> <p>thì (từ trong đám mồ mã) có hai người bị quỷ ám () ra đón Người ; chúng rất dữ tợn, đến nỗi không ai dám qua lại lối ấy.</p> <p>²⁹ Chúng la lên</p> <p>rằng : “Hỡi Con Thiên Chúa, chuyện chúng tôi can gì đến ông ? Chưa tới lúc mà ông đã đến đây</p> <p>hành hạ chúng tôi sao ?”</p>	<p>(§ 142)</p> <p>⁵ Đức Giê-su và các môn đệ sang bờ bên kia biển hồ, đến vùng đất của dân Ghê-ra-sa.</p> <p>⁶ Người vừa ra khỏi thuyền, thì từ trong đám mồ mã, có một kẻ bị thần ô uế ám liền ra đón Người.</p> <p>⁷ Anh này thường sống trong đám mồ mã và không ai có thể trời anh lại được, đầu phải dùng đến cả xiềng xích.</p> <p>⁸ Thật vậy, nhiều lần anh bị gông cùm và bị xiềng xích, nhưng anh đã bẻ gãy xiềng xích, đập tan gông cùm. Và không ai có thể kiềm chế anh được.</p> <p>⁹ Suốt đêm ngày, anh cứ ở trong đám mồ mã và trên núi đồi, tru tréo và lấy đá rạch mình.</p> <p>¹⁰ Thấy Đức Giê-su tự dâng xa, anh chạy đến bái lạy Người và kêu</p> <p>lớn tiếng rằng : “Hỡi ông Giê-su, Con Thiên Chúa Tối Cao, chuyện tôi can gì đến ông ? Nhân danh Thiên Chúa, tôi van ông đừng hành hạ tôi !”</p> <p>¹¹ Thật vậy, Đức Giê-su đã bảo nó : “Thần ô uế kia, xuất khỏi người này !”</p>	<p>(§ 142)</p> <p>^{8,26} Đức Giê-su và các môn đệ ghé thuyền vào vùng đất của dân Ghê-ra-sa, đối diện với miền Ga-li-lê.</p> <p>²⁷ Người bước lên bờ thì có một người dân trong thành bị quỷ ám ra đón Người.</p> <p>Từ lâu, anh không mặc quần áo, không ở trong nhà, nhưng ở trong đám mồ mã.</p> <p>²⁸ Thấy Đức Giê-su, anh la lên, phủ phục trước mặt Người, và lớn tiếng nói rằng : “Hỡi ông Giê-su, Con Thiên Chúa Tối Cao, chuyện tôi can gì đến ông ? Tôi xin ông đừng hành hạ tôi !”</p> <p>²⁹ Đó là vì Đức Giê-su đã ra lệnh cho thần ô uế xuất khỏi người ấy.</p>

Mt	Mc	Lc
		Thật vậy, đã nhiều lần quỷ bắt lấy anh, người ta dùng xiềng xích gông cùm mà trói và giữ anh; nhưng anh bứt tung dây trói và bị quỷ lôi vào những nơi hoang vắng.
	⁹ Người hỏi nó : "Tên người là gì ?" Nó thưa : "Tên tôi là Đạo Binh, vì chúng tôi đóng lăm."	¹⁰ Đức Giê-su hỏi anh : "Tên anh là gì ?" Anh thưa : "Đạo Binh", vì nhiều quỷ đã nhập vào anh.
	¹⁰ Nó khẩn khoản nài xin Người đứng đuổi chúng ra khỏi vùng ấy.	¹¹ Lũ quỷ nài xin Người đứng truyền cho chúng rút xuống vực thẳm.
³⁰ Khi ấy, ở đàng xa, có một bầy heo rất đông đang ăn.	¹¹ Ở đó có một bầy heo rất đông đang ăn bên sườn núi.	¹² Ở đó có một bầy heo khá đông đang ăn trên núi.
³¹ Bọn quỷ nài xin Người rằng :	¹² Đám thần ô uế nài xin Người rằng :	Lũ quỷ nài xin Người cho phép chúng
"Nếu ông đuổi chúng tôi, thì xin sai chúng tôi nhập vào bầy heo kia."	"Xin sai chúng tôi đến nhập vào những con heo kia."	nhập vào bầy heo kia.
³² Người bảo : "Đi đi !" Chúng liền ra khỏi hai người đó và nhập vào bầy heo. Thế là tất cả bầy heo	¹³ Người cho phép. Chúng xuất khỏi người đó và nhập vào bầy heo. Cả bầy heo -chững hai ngàn con-	và Người cho phép. ¹³ Lũ quỷ xuất khỏi người đó, nhập vào bầy heo. Cả bầy heo
từ trên sườn núi lao xuống biển và chết đuối hết.	từ trên sườn núi lao xuống biển và chết ngộp dưới đó.	từ trên sườn núi lao xuống hồ và chết ngộp hết.
³³ Các người chăn heo bỏ chạy vào thành, kể lại mọi sự,	¹⁴ Các người chăn heo bỏ chạy, báo tin trong thành và thôn xóm.	Thấy sự việc xảy ra, các người chăn heo bỏ chạy, báo tin trong thành và thôn xóm.
và những gì đã xảy ra cho những người bị quỷ ám.	Thiên hạ đến xem việc gì đã xảy ra.	¹⁵ Thiên hạ ra xem sự việc đã xảy ra.
³⁴ Bấy giờ, cả thành	¹⁵ Họ đến cùng Đức Giê-su và trông thấy kẻ bị quỷ ám ngồi đó, ăn mặc hần hoi và trí khôn tỉnh táo -chính người này đã bị Đạo Binh quỷ nhập vào.	Họ đến cùng Đức Giê-su và thấy kẻ đã được trừ quỷ đang ngồi dưới chân Đức Giê-su, ăn mặc hần hoi và trí khôn tỉnh táo.
ra đón Đức Giê-su, và khi gặp Người,	Họ phát sợ.	Họ phát sợ.
	¹⁶ Những người chứng kiến thuật lại cho họ nghe việc đã xảy ra thế nào cho người bị quỷ ám và chuyện bầy heo.	¹⁶ Những người chứng kiến kể lại cho họ nghe người bị quỷ ám được cứu chữa thế nào.
họ	¹⁷ Bấy giờ họ lên tiếng	¹⁷ Bấy giờ toàn thể dân chúng vùng Ghê-ra-sa
nài xin Người	nài xin Người	xin Người

Mt	Mc	Lc
đi khỏi vùng đất của họ.	rời khỏi vùng đất của họ. ¹⁸ Khi Người xuống thuyền, thì kẻ trước kia đã bị quỷ ám này xin được ở với Người. ¹⁹ Nhưng Người không cho phép, Người bảo : “Anh cứ về nhà với thân nhân, và kể lại cho họ mọi điều Chúa đã làm cho anh, và Người đã thương xót anh như thế nào !” ²⁰ Anh ra đi và bắt đầu rao truyền trong miền Thập Tỉnh mọi điều Đức Giê-su đã làm cho anh. Ai nấy đều kinh ngạc.	rời khỏi họ, vì họ sợ quá. Thế nên Người xuống thuyền trở về. ¹⁸ Kẻ đã được trừ quỷ xin được ở với Người. Nhưng Người bảo anh về và nói : ¹⁹ “Anh cứ trở về nhà và thuật lại mọi điều Thiên Chúa đã làm cho anh.” Anh ra đi, rao truyền cho cả thành mọi điều Đức Giê-su đã làm cho anh.

90. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI BẠI LIỆT

Mt 9,1-8	Mc	Lc
¹ Đức Giê-su xuống thuyền, băng qua hồ, trở về thành của mình.	(§ 143) ^{5,21} Đức Giê-su lại đi thuyền, sang bờ bên kia... (§ 40) ^{2,1} Vài ngày sau, Đức Giêsu trở lại thành Ca-phác-na-um. Hay tin Người ở nhà, ² dân chúng tụ tập lại, đông đến nỗi ngoài cửa cũng không còn chỗ đứng. Người nói lời Thiên Chúa cho họ.	(§ 40) ^{5,17} Một hôm, khi Đức Giê-su giảng dạy, có những người Pha-ri-sêu và thầy dạy luật ngồi đó ; họ đến từ khắp các làng mạc miền Ga-li-lê, Giu-đê và từ Giê- ru-sa-lem. Quyền năng Chúa ở với Người, để Người chữa bệnh.
² (liền) Người ta () khiêng đến cho Người một kẻ bại liệt nằm trên giường.	³ Bấy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một kẻ bại liệt, có bốn người khiêng. ⁴ Nhưng vì có đám đông, nên họ không sao khiêng đến gần Người được. Họ mới dỡ mái nhà, ngay trên chỗ Người ngồi, làm thành một lỗ hổng, rồi thả người bại liệt nằm trên chông	¹⁸ Bỗng có mấy người khiêng đến một bệnh nhân bị bại liệt nằm trên giường, họ tìm cách đem vào đặt trước mặt Người. ¹⁹ Nhưng vì có đám đông, họ không tìm được lối đem người ấy vào, nên họ mới lên mái nhà, dỡ ngói ra, thả người ấy cùng với cái giường

Mt	Mc	Lc
	xuống.	xuống ngay chính giữa,
Thấy họ có lòng tin như vậy,	⁵ Thấy họ có lòng tin như vậy,	trước mặt Đức Giê-su.
Đức Giê-su bảo	Đức Giê-su bảo	²⁰ Thấy họ có lòng tin như vậy,
người bại liệt :	người bại liệt :	Người bảo :
“Này con,	“Này con,	“Này anh,
cứ yên tâm,		
tội con được tha rồi !”	tội con được tha rồi.”	tội anh được tha cho anh rồi.”
³ Có mấy kinh sư	⁶ Nhưng có mấy kinh sư	²¹ Các kinh sư
	đang ngồi đó,	và các người Pha-ri-sêu
nghe bụng rằng :	họ nghe thầm trong bụng rằng :	bắt đầu suy nghĩ :
“Ông này	“Sao ông này	“Ông này là ai
nói phạm thượng.”	lại dám nói như vậy ?	
	Ông ấy nói phạm thượng !	mà nói phạm thượng như thế ?
	Ai có thể tha tội,	Ai có thể tha tội,
	ngoài một mình Thiên Chúa ?”	ngoài một mình Thiên Chúa ?”
⁴ Nhưng Đức Giê-su biết	⁸ Tâm trí Đức Giê-su thấu biết ngay	²² Nhưng Đức Giê-su thấu biết
ý nghĩ của họ,	họ đang thầm nghĩ như thế,	họ đang suy nghĩ như thế,
liền nói :	Người mới bảo họ :	nên Người lên tiếng bảo họ rằng :
“Sao các ông lại nghĩ xấu trong bụng	“Sao các ông lại nghĩ thầm trong	“Sao các ông lại nghĩ thầm trong
như vậy ?	bụng những điều ấy ?	bụng như vậy ?
⁵ Trong hai điều :	⁹ Trong hai điều :	²³ Trong hai điều :
một là bảo :	một là bảo người bại liệt :	một là bảo :
“Tội con được tha rồi”,	“Tội con được tha rồi,	“Tội anh được tha cho anh rồi,
hai là bảo :	hai là bảo :	hai là bảo :
“Đứng dậy	“Đứng dậy,	“Đứng dậy
	vác chông	
mà đi”,	mà đi,	mà đi,
điều nào dễ hơn ?	điều nào dễ hơn ?	điều nào dễ hơn ?
⁶ Vậy, để các ông biết :	¹⁰ Vậy, để các ông biết :	²⁴ Vậy, để các ông biết :
ở dưới đất này,	ở dưới đất này,	ở dưới đất này,
Con Người có quyền tha tội,	Con Người có quyền tha tội,	Con Người có quyền tha tội,
- bây giờ		
Đức Giê-su bảo người bại liệt :	Đức Giê-su nói với người bại liệt :	Đức Giê-su nói với người bại liệt :
	¹¹ Ta bảo con :	Tôi bảo anh :
“Đứng dậy,	Đứng dậy,	Đứng dậy,
vác giường	vác chông	vác giường
mà đi về nhà !”	mà đi về nhà !”	mà đi về nhà !”
⁷ Người bại liệt đứng dậy,	¹² Người bại liệt đứng dậy,	²⁵ Ngay lúc ấy,
	và lập tức	người bại liệt trở dậy trước mặt họ,
đi về nhà.	vác chông	
	đi ra	vác cái giường anh đã nằm,
		vừa đi về nhà
	trước mặt mọi người,	vừa tôn vinh Thiên Chúa.
	khiến	
⁸ Thấy vậy,	ai nấy đều sửng sốt	²⁶ Mọi người đều sửng sốt
dân chúng sợ hãi	và tôn vinh Thiên Chúa.	và tôn vinh Thiên Chúa.
và tôn vinh Thiên Chúa		Lòng đầy sợ hãi,
	Họ bảo nhau :	họ bảo nhau :
	“Chúng ta chưa thấy vậy bao giờ !”	“Hôm nay
đã ban cho loài người được quyền như		chúng ta đã thấy những chuyện lạ kỳ !”
thế.		

91. ĐỨC GIÊ-SU KÊU GỌI ÔNG MÁT-THÊU

Mt 9,9	Mc	Lc
	(§ 41)	(§ 41)
	2, ¹³ Đức Giê-su lại đi ra bờ biển hồ.	5, ²⁷ Sau đó, Đức Giê-su đi ra
	Toàn thể dân chúng đến với Người, và Người dạy dỗ họ.	
⁹ Bờ nơi ấy, Đức Giê-su đi ngang qua trạm thu thuế, thì thấy một người tên là Mát-thêu	¹⁴ Đi ngang qua trạm thu thuế, Người thấy ông Lê-vi	và trông thấy một người thu thuế, tên là Lê-vi,
đang ngồi ở đó.	là con ông An-phê, đang ngồi ở đó.	đang ngồi ở trạm thu thuế.
Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !”	Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !”	Người bảo ông : “Anh hãy theo tôi !”
Ông đứng dậy đi theo Người.	Ông đứng dậy đi theo Người.	²⁸ Ông bỏ tất cả, đứng dậy đi theo Người.

92. ĐỨC GIÊ-SU DỪNG BỮA VỚI NHỮNG NGƯỜI TỘI LỖI

Mt 9,10-13	Mc	Lc
	(§ 42)	(§ 42)
¹⁰ Khi Đức Giê-su đang dùng bữa tại nhà ông ấy, có nhiều người thu thuế và người tội lỗi kéo đến, cùng ngồi ăn với Người và các môn đệ.	2, ⁵ Khi Đức Giê-su đang dùng bữa tại nhà ông ấy, có nhiều người thu thuế và người tội lỗi cùng ngồi ăn với Đức Giê-su và các môn đệ vì họ đồng và đi theo Người.	5, ²⁹ Ông Lê-vi làm tiệc lớn đãi Người tại nhà ông. Có đông đảo người thu thuế và những người khác cùng ngồi ăn với các ngài.
¹¹ (), những người Pha-ri-sêu (Thấy vậy), nói với các môn đệ Người : “Tại sao Thấy các anh lại ăn với bọn thu thuế, và quân tội lỗi ?”	¹⁶ Những kinh sư thuộc nhóm Pha-ri-sêu thấy Người ăn uống với những kẻ tội lỗi và người thu thuế, thì nói với các môn đệ Người : “Sao ông ấy ăn với bọn thu thuế và quân tội lỗi ?”	³⁰ Những người Pha-ri-sêu và những kinh sư thuộc nhóm của họ mỗi lần bầm trách các môn đệ Đức Giê-su rằng : “Tại sao các ông lại ăn uống với bọn thu thuế và quân tội lỗi ?”
¹² Nghe thấy thế, Đức Giê-su nói : “Người khoẻ mạnh không cần thầy thuốc, người đau ốm mới cần.	¹⁷ Nghe thấy thế, Đức Giê-su nói với họ : “Người khoẻ mạnh không cần thầy thuốc, người đau ốm mới cần.	³¹ Đức Giê-su đáp lại họ rằng : “Người lành mạnh không cần thầy thuốc, người đau ốm mới cần.
¹³ Hãy về học cho biết ý nghĩa của câu này : ‘Ta muốn lòng nhân chứ đâu cần lễ tế’ ^d . Vì tôi không đến để kêu gọi người công chính,	Tôi không đến để kêu gọi người công chính,	³² Tôi không đến để kêu gọi người công chính,

^d Hs 6,6

Mt	Mc	Lc
mà để kêu gọi người tội lỗi.”	■ mà để kêu gọi người tội lỗi.”	■ mà để kêu gọi người tội lỗi ■ “hồi cải.”

93. TRANH LUẬN VỀ VIỆC ĂN CHAY

Mt 9,14-17	Mc	Lc
	(§ 43)	(§ 43)
¹⁴ Bấy giờ, các môn đệ ông Gio-an tiến lại hỏi Đức Giê-su rằng : “Tại sao chúng tôi và các người Pha-ri-sêu ăn chay, mà môn đệ ông lại không ăn chay ?” ¹⁵ Đức Giê-su trả lời : “Chẳng lẽ khách dự tiệc cưới lại có thể than khóc, đang khi chàng rể còn ở với họ ? Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ, bấy giờ họ mới ăn chay.	■ ^{2,18} Bấy giờ các môn đệ ông Gio-an và các người Pha-ri-sêu đang ăn chay ; ■ có người đến hỏi Đức Giê-su : ■ “Tại sao các môn đệ ông Gio-an và các môn đệ người Pha-ri-sêu ăn chay, mà môn đệ ông lại không ăn chay ?” ¹⁹ Đức Giê-su trả lời : ■ “Chẳng lẽ khách dự tiệc cưới lại có thể ăn chay, khi chàng rể còn ở với họ ? ■ Bao lâu chàng rể còn ở với họ, họ không thể ăn chay được. ²⁰ Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ, bấy giờ họ mới ăn chay trong ngày đó.	■ ^{5,33} Họ nói với Người : ■ “Môn đệ ông Gio-an (môn đệ người Pha-ri-sêu cũng thế) ăn chay thường xuyên và đọc kinh cầu nguyện, () , còn môn đệ ông thì ăn với uống !” ³⁴ Đức Giê-su trả lời : ■ “Chẳng lẽ các ông lại có thể bắt khách dự tiệc cưới ăn chay, khi chàng rể còn ở với họ ? ³⁵ Nhưng sẽ tới ngày chàng rể bị đem đi khỏi họ ; bấy giờ, họ mới ăn chay trong những ngày đó.” ³⁶ Đức Giê-su còn kể cho họ dụ ngôn này : ■ “Chẳng ai xé áo mới lấy vải vá áo cũ, vì như vậy, không những họ xé áo mới, mà miếng vá với áo mới cũng không ăn với áo cũ. ³⁷ “Không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu mới sẽ làm nứt bầu, sẽ chảy ra và bầu cũng hư. ³⁸ Nhưng rượu mới thì phải đổ vào bầu mới. ³⁹ Cũng không ai uống rượu cũ mà còn thêm rượu mới. Vì người ta nói : ■ “Rượu cũ ngon hơn.”
¹⁶ Chẳng ai lấy vải mới vá áo cũ, vì miếng vá sẽ co lại, khiến chỗ rách lại càng rách thêm.	■ ²¹ Chẳng ai lấy vải mới vá áo cũ, vì như vậy, miếng vá mới sẽ kéo vải cũ, khiến chỗ rách lại càng rách thêm.	■ “Chẳng ai xé áo mới lấy vải vá áo cũ, vì như vậy, không những họ xé áo mới, mà miếng vá với áo mới cũng không ăn với áo cũ. ³⁷ “Không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu mới sẽ làm nứt bầu, sẽ chảy ra và bầu cũng hư. ³⁸ Nhưng rượu mới thì phải đổ vào bầu mới. ³⁹ Cũng không ai uống rượu cũ mà còn thêm rượu mới. Vì người ta nói : ■ “Rượu cũ ngon hơn.”
¹⁷ Người ta cũng không đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, bầu sẽ bị nứt : rượu chảy ra và bầu cũng hư. Nhưng rượu mới thì đổ vào bầu mới : thế là giữ được cả hai.”	■ ²² Cũng không ai đổ rượu mới vào bầu da cũ, vì như vậy, rượu sẽ làm nứt bầu, thế là rượu cũng mất mà bầu cũng hư. Nhưng rượu mới, bầu cũng phải mới !”	

94. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI ĐÀN BÀ BỊ BẰNG HUYẾT VÀ CHO CON GÁI MỘT VỊ THỦ LÃNH SỐNG LẠI

Mt 9,18-26	Mc	Lc
	(§ 143)	
	5, ²¹ Đức Giê-su lại đi thuyền sang bờ bên kia.	(§143)
	Dân chúng đông đảo tụ lại quanh Người.	8, ⁴⁰ Khi Đức Giê-su trở về thì đám đông tiếp đón, vì ai ai cũng đợi chờ Người.
¹⁸ Người còn đang nói với họ như thế, thì bỗng một vị thủ lãnh đến gần	Lúc đó, Người đang ở trên bờ biển hồ. ²² Có một ông trưởng hội đường tên là Gia-ia đi tới.	⁴¹ Bỗng có một người tên là Gia-ia đi tới ; ông là trưởng hội đường.
bái lạy Người và nói :	Vừa thấy Đức Giê-su, ông sụp xuống dưới chân Người, ²³ và khẩn khoản nài xin :	Ông sụp xuống dưới chân Đức Giê-su, nài xin Người vào nhà ông, ⁴² vì ông có một đứa con gái duy nhất độ mười hai tuổi, mà nó lại sắp chết.
“Con gái tôi vừa mới chết. Nhưng xin Ngài đến đặt tay lên cháu, là nó sẽ sống.”	“Con gái nhỏ của tôi gần chết rồi. Xin Ngài đến đặt tay lên cháu, để nó được cứu chữa và được sống.”	
¹⁹ Đức Giê-su đứng dậy đi theo ông ấy, và các môn đệ cũng đi với Người.	²⁴ Người liền ra đi với ông.	
	Dân chúng đông đảo đi theo và chen lấn Người.	Trong khi Người đi, đám đông dân chúng xô lấn Người đến nghẹt thở.
²⁰ Bỗng một người đàn bà bị băng huyết đã mười hai năm	²⁵ Có một bà kia bị xuất huyết đã mười hai năm, bao phen khổ sở vì chạy thầy chạy thuốc đã nhiều đến tán gia bại sản, mà bệnh vẫn không thuyên giảm, lại còn thêm nặng là khác.	⁴³ Có một bà kia bị xuất huyết đã mười hai năm, không ai có thể chữa được.
tiến đến phía sau Người và sờ vào tua áo choàng của Người,	²⁷ Được nghe đồn về Đức Giê-su, bà lách qua đám đông, tiến đến phía sau Người, và sờ vào áo choàng của Người.	⁴⁴ Bà tiến đến phía sau Người và sờ vào tua áo choàng của Người.
²¹ vì bà nghĩ bụng : “Tôi chỉ cần sờ được vào áo choàng của Người thôi là sẽ được cứu chữa !”	²⁸ Vì bà tự nhủ : “Tôi mà sờ được vào áo choàng của Người thôi, là sẽ được cứu chữa.”	
	²⁹ Lập tức , máu cầm lại, và bà cảm thấy trong mình đã được khỏi bệnh.	Tức khắc, máu ngừng chảy.

Mt	Mc	Lc
<p>²² Đức Giê-su quay lại</p>	<p>²⁰ Ngay lúc đó, Đức Giê-su nhận thấy có một năng lực tự nơi mình phát ra, Người liền quay lại giữa đám đông mà hỏi : “Ai đã sờ vào áo tôi ?”</p> <p>³¹ Các môn đệ thưa : “Thầy coi, đám đông chen lấn Thầy như thế mà Thầy còn hỏi : ‘Ai đã sờ vào tôi ?’”</p>	<p>⁴⁵ Đức Giê-su hỏi : “Ai là người đã sờ vào tôi ?” Mọi người đều chối, nên ông Phê-rô nói : “Lạy Thầy, đám đông dân chúng xô đẩy, chen lấn Thầy đấy !”</p> <p>⁴⁶ Nhưng Đức Giê-su nói : “Có người đã sờ vào Thầy, vì Thầy biết có một năng lực tự nơi Thầy phát ra.”</p>
<p>thấy bà</p>	<p>³² Đức Giê-su ngó quanh để nhìn người phụ nữ đã làm điều đó.</p> <p>³³ Bà này sợ phát run lên, vì biết cái gì đã xảy đến cho mình. Bà đến phủ phục trước mặt Người, và nói hết sự thật với Người.</p>	<p>⁴⁷ Người đàn bà thấy mình không giữ kín được nữa, thì run rẩy đến phủ phục trước mặt Người, và kể lại trước mặt toàn dân lý do tại sao bà đã sờ vào Đức Giê-su, và bà đã được khỏi bệnh tức khắc như thế nào.</p>
<p>thì nói : “Này con, cứ yên tâm, lòng tin của con đã cứu chữa con.”</p>	<p>³⁴ Người nói với bà : “Này con, lòng tin của con đã cứu chữa con. Con hãy về bình an và khỏi hẳn bệnh.”</p>	<p>⁴⁸ Đức Giê-su nói với bà : “Này con, lòng tin của con đã cứu chữa con. Con hãy đi bình an.”</p>
<p>Và ngay từ giờ ấy, bà được cứu chữa.</p>	<p>³⁵ Đức Giê-su còn đang nói, thì có mấy người từ nhà ông trưởng hội đường đến báo : “Con gái ông chết rồi, làm phiền Thầy chi nữa ?”</p> <p>³⁶ Nghe được câu nói đó, Đức Giê-su bảo ông trưởng hội đường : “Ông đừng sợ, chỉ cần tin thôi.”</p> <p>³⁷ Rồi Người không cho ai đi theo mình, trừ ông Phê-rô, ông Gia-cô-bê và em ông này là ông Gio-an.</p>	<p>⁴⁹ Đức Giê-su còn đang nói, thì có người từ nhà ông trưởng hội đường đến báo : “Con gái ông chết rồi, đừng làm phiền Thầy nữa !”</p> <p>⁵⁰ Nghe vậy, Đức Giêsu bảo : “Ông đừng sợ, chỉ cần tin thôi, là con gái ông sẽ được cứu chữa.”</p> <p>⁵¹ Khi đến nhà, Người không cho ai vào với mình, trừ ông Phê-rô, ông Gio-an, ông Gia- cô-bê và cha mẹ của đứa bé.</p>
<p>²³ Đức Giê-su đến nhà viên thủ lãnh ;</p>	<p>³⁸ Các ngài đến nhà ông trưởng hội đường.</p>	

Mt	Mc	Lc
thấy phương kèn và đám đông ồn ào,	Đức Giê-su nhìn thấy cảnh ồn ào và người ta khóc lóc, kêu la ầm ĩ.	
²⁴ Người nói :	³⁹ Người bước vào nhà và bảo họ :	³² Mọi người đều đấm ngực khóc thương nó.
“Lui ra ! Con bé có chết đâu, nó ngủ đấy !” Họ chế nhạo Người.	“Sao lại ồn ào và khóc lóc như vậy ?	Đức Giê-su nói : “Đừng khóc !
²⁵ Khi đám đông bị đuổi ra rồi,	Đưa bé có chết đâu, nó ngủ đấy !” ⁴⁰ Họ chế nhạo Người.	Nó có chết đâu, nó ngủ đấy !” ³³ Họ chế nhạo Người, vì biết nó đã chết.
thì Người đi vào, cầm lấy tay con bé,	Nhưng Người đuổi họ ra ngoài hết, rồi đưa cha mẹ đứa bé và những kẻ theo Người cùng đi vào nơi nó đang nằm.	³⁴ Nhưng Người cầm lấy tay nó, lên tiếng gọi :
nó liền trỗi dậy.	⁴¹ Người cầm lấy tay nó và nói : “Ta-li-tha kum”, có nghĩa là : “Này cô bé, Thầy truyền cho con : trỗi dậy đi !”	trỗi dậy đi !” ³⁵ Hồn đứa bé trở lại; tức khắc, nó đứng dậy.
²⁶ Và tiếng đồn về việc này lan ra khắp miền ấy.	⁴² Lập tức, con bé đứng dậy và đi lại được, vì nó đã mười hai tuổi.	Đức Giê-su truyền bảo người ta cho nó ăn.
	Và lập tức, người ta sửng sốt kinh ngạc.	³⁶ Cha mẹ nó kinh ngạc. (§ 28 +)
	⁴³ Đức Giê-su cảm họ không được để một ai biết việc ấy, và bảo họ cho con bé ăn.	Nhưng Người ra lệnh cho họ không được nói với ai về việc đã xảy ra.

95. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA HAI NGƯỜI MÙ

Mt 9,27-31	Mt	Mc	Lc
²⁷ Đang khi Đức Giê-su ra khỏi nơi đó, (đi theo) thì có hai người mù () kêu lên rằng : “Lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi !”	(§ 268 +) ^{20, 29} Khi Đức Giê-su và các môn đệ ra khỏi thành Giê-ri-khô, đông đảo dân chúng đi theo Người. ³⁰ Và kia có hai người mù ngồi bên vệ đường, nghe biết Đức Giê-su đi ngang qua đó, liền kêu lên rằng : “Lạy Ngài, lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi !”		

Mt	Mt	Mc	Lc
	<p>³¹ Đám đông quát nạt, bảo họ im đi, nhưng họ càng kêu lớn hơn nữa : “Lạy Ngài, lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi !”</p>		
<p>²⁸ Khi Đức Giê-su về tới nhà, thì hai người mù ấy tiến lại gần. Người nói với họ : “Các anh có tin là tôi làm được điều ấy không ?” Họ đáp : “Lạy Ngài, chúng tôi tin.”</p>	<p>³² Đức Giê-su dừng lại, gọi họ đến và nói : “Các anh muốn tôi làm gì cho các anh ?” ³³ Họ đáp : “Lạy Ngài, xin cho mắt chúng tôi được mở ra !” ³⁴ Đức Giê-su chạnh lòng thương, sờ vào mắt họ ;</p>		
<p>²⁹ Bấy giờ Người sờ vào mắt họ và nói : “Các anh tin thế nào, sẽ được như vậy.” ³⁰ Mắt họ liền mở ra.</p>	<p>lập tức, họ nhìn thấy được và đi theo Người.</p>	<p>(§ 39) ^{1,42} Lập tức, bệnh phong biến khỏi anh... ⁴³ Nhưng Người nghiêm giọng đuổi anh đi ngay, ⁴⁴ và bảo anh : “Coi chừng, đừng nói gì với ai cả, ...” ⁴⁵ Nhưng vừa đi khỏi, anh đã bắt đầu rao truyền và loan tin ấy khắp nơi...</p>	
<p>Người nghiêm giọng bảo họ : “Coi chừng, đừng cho ai biết !” ³¹ Nhưng ra khỏi đó, họ đã loan tin về Người trong khắp cả vùng.</p>			

96. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI CÂM BỊ QUỶ ÁM

Mt 9,32-34	Mt	Mc	Lc
<p>³² Họ vừa đi ra thì người ta đem đến cho Đức Giê-su một người câm bị quỷ ám.</p> <p>³³ Khi quỷ bị trục xuất rồi, thì người câm nói được.</p> <p>Đám đông dân chúng kinh ngạc, nói rằng :</p> <p>“Ồ Ít-ra-en, chưa hề thấy thế bao giờ !”</p> <p>³⁴ Nhưng người Pha-ri-sêu lại bảo :</p>	<p>(§ 116) ^{12,22} Bấy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một người bị quỷ ám vừa mù lại vừa câm. Người chữa anh, khiến anh nói và thấy được. ²³ Tất cả đám đông dân chúng đều sửng sốt và nói : “Ông này không phải là Con vua Đa-vít sao ?”</p> <p>(§ 117) ²⁴ Nghe vậy, những người Pha-ri-sêu nói rằng :</p>	<p>(§ 117) ^{3,22} Còn các kinh sư từ Giê-ru-sa-lem xuống thì lại nói rằng</p>	<p>(§ 196) ^{11,14} Bấy giờ Đức Giê-su trừ một tên quỷ, [và nó là quỷ] câm. Khi quỷ xuất rồi, thì người câm nói được. Đám đông dân chúng kinh ngạc.</p> <p>(§ 197) ¹⁵ Nhưng trong số đó có mấy người lại nói :</p>

Mt	Mt	Mc	Lc
“Ông ấy dựa thế quý vương mà trừ quý.”	“Ông này trừ được quỷ chỉ là nhờ dựa thế quý vương Bê-en-dê-bun.”	Người bị quỷ vương Bê-en-dê-bun ám và Người dựa thế quý vương mà trừ quỷ.	“Ông ấy dựa thế quý vương Bê-en-dê-bun mà trừ quỷ.”

97. ĐỨC GIÊ-SU THƯƠNG DÂN CHÚNG LẮM THAN

Mt	Mt 9,35-38	Mc	Lc
(§ 37) 4, ²³ Thế rồi Đức Giê-su đi khắp miền Ga-li-lê, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời, và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyền trong dân.	³⁵ Đức Giê-su đi khắp các thành thị và làng mạc, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyền. ³⁶ Đức Giê-su thấy đám đông dân chúng thì chạnh lòng thương, vì họ lấm than vất vả, như bầy chiên không người chăn dắt. ³⁷ Bấy giờ, Người nói với môn đệ rằng : “Lúa chín đầy đồng, mà thợ gặt lại ít. ³⁸ Vậy anh em hãy xin chủ mùa gặt sai thợ ra gặt lúa về.”	(§ 144) 6, ^{6b} Rồi Người đi các làng chung quanh mà giảng dạy. (§ 151) 6, ¹⁴ Ra khỏi thuyền, Đức Giê-su thấy dân chúng đông đảo thì chạnh lòng thương, vì họ như bầy chiên không người chăn dắt.”	(§ 124) 8, ¹ Sau đó, Đức Giê-su đi qua thành thị và làng mạc, rao giảng và loan báo Tin Mừng Nước Thiên Chúa. (§ 185) 10, ² Người bảo các ông : “Lúa chín đầy đồng, mà thợ gặt lại ít. Vậy anh em hãy xin chủ mùa gặt sai thợ ra gặt lúa về.”

Bài giảng về sứ mệnh truyền giáo theo Mt

§ 98 – 104

98. ĐỨC GIÊ-SU SAI NHÓM MƯỜI HAI ĐI GIẢNG. NHẬP ĐỀ BÀI GIẢNG VỀ SỨ MỆNH TRUYỀN GIÁO

Mt 10,1-4	Mc	Lc	Lc
¹ Đức Giê-su gọi mười hai môn đệ lại,	(§ 145) 6, ⁷ Người gọi Nhóm Mười Hai lại	(§ 145) 9, ¹ Đức Giê-su tập họp Nhóm Mười Hai lại,	(§ 185) 10, ¹ Sau đó, Chúa chỉ định bảy mươi [hai] người khác,

Mt	Mc	Lc	Lc
ban cho các ông quyền trên các thần ô uế, để các ông trừ chúng và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyên.	và bắt đầu sai đi từng hai người một. Người ban cho các ông quyền trên các thần ô uế.	ban cho các ông năng lực và uy quyền để trừ mọi thứ quỷ và chữa các bệnh tật.	và sai các ông từng hai người một
² Sau đây là tên của mười hai Tông Đồ :	(§ 49) 3, 16 Người lập Nhóm Mười Hai gồm có : - ông Si-môn, - Người đặt tên là Phê-rô,	(§ 46) 6, 14 ... ông Si-môn mà Người gọi là Phê-rô, rồi đến ông An-rê, anh của ông ;	đi trước, vào tất cả các thành, các nơi mà chính Người định đến.
sau đó là ông Gia-cô-bê con ông Dê-bê-đê và ông Gio-an, em của ông ;	¹⁷ ông Gia-cô-bê con ông Dê-bê-đê, và ông Gio-an em ông Gia-cô-bê, - Người đặt tên cho hai ông là Bô-a-nê-ghe, nghĩa là con của thiên lôi-, ¹⁸ rồi đến các ông An-rê, Phi-líp-phê,	sau đó là các ông Gia-cô-bê, Gio-an, Phi-líp-phê,	Cv 1, 13 ... Phê-rô, Gio-an, Gia-cô-bê,
³ ông Phi-líp-phê và ông Ba-tô-lô-mê-ô ; ông Tô-ma và ông Mát-thêu người thu thuế ;	Ba-tô-lô-mê-ô, Mát-thêu, Tô-ma	Ba-tô-lô-mê-ô, ¹⁵ Mát-thêu, Tô-ma	An-rê, Phi-líp-phê, Tô-ma, Ba-tô-lô-mê-ô, Mát-thêu,
Ông Gia-cô-bê con ông An-phê và ông Ta-đê-ô ; ⁴ ông Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành,	Gia-cô-bê con ông An-phê, Ta-đê-ô, Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành,	Gia-cô-bê con ông An-phê, Si-môn gọi là Nhiệt Thành, ¹⁶ Giu-đa con ông Gia-cô-bê,	Gia-cô-bê con ông An-phê, Si-môn thuộc nhóm Nhiệt Thành, và Giu-đa con ông Gia-cô-bê.
và ông Giu-đa Ít-ca-ri-ốt là chính kẻ nộp Người.	¹⁹ và Giu-đa Ít-ca-ri-ốt là chính kẻ nộp Người.	và Giu-đa Ít-ca-ri-ốt, người đã trở thành kẻ phản bội.	

99. NHỮNG CHỈ THỊ KÈM THEO SỬ MỆNH

Mt 10,5-16	Mc	Lc	Lc
⁵ Đức Giê-su sai mười hai ông ấy đi và chỉ thị rằng : "Anh em đừng đi tới vùng các dân ngoại, cũng đừng vào thành nào của người Sa-ma-ri.	(§ 145) 6, 8 Người chỉ thị cho các ông	(§ 145) 9, 3 Người sai các ông đi	

Mt	Mc	Lc	Lc
⁶ Tốt hơn là hãy đến với các con chiên lạc nhà Ít-ra-en.			
⁷ Đọc đường hãy rao giảng rằng : Nước Trời đã đến gần.		rao giảng Nước Thiên Chúa	
⁸ Anh em hãy chữa lành người đau yếu, làm cho kẻ chết trở lại dậy, cho người mắc bệnh phong được sạch, và khử trừ ma quỷ. Anh em đã được cho không, thì cũng phải cho không như vậy.		và chữa lành người đau yếu.	
⁹ Đừng kiếm (bao bì, vàng bạc hay tiền đồng để giặt lưng.	không được mang gì đi đường, chỉ trừ cây gậy ; Không được mang lương thực, bao bì, tiền giặt lưng ;	³ Người nói : "Anh em đừng mang gì đi đường, đừng mang gậy, bao bì, lương thực, tiền bạc,	(§ 185) 10, ⁴ Đừng mang theo () bao bì, (túi tiền.)
¹⁰ Đi đường, đừng mang () đừng mặc hai áo, đừng đi giày dép hay cầm gậy. Vì làm thợ thì đáng được nuôi ăn.	⁹ được đi dép, nhưng không được mặc hai áo	 cũng đừng có hai áo.	 giày dép. (c.7)
	¹⁰ Người bảo các ông : "Bất cứ ở đâu, khi anh em đã vào nhà nào,		
¹¹ "Khi anh em vào bất cứ thành nào hay làng nào, thì hãy dò hỏi xem ở đó ai là người xứng đáng và hãy ở lại đó cho đến lúc ra đi.	hãy ở lại đó cho đến lúc từ đó ra đi.	⁴ Khi anh em vào bất cứ nhà nào,	
¹² Vào nhà nào, anh em hãy chào nhà ấy.			⁵ Vào bất cứ nhà nào,
¹³ Nếu nhà ấy xứng đáng, thì bình an của anh em sẽ đến với họ ; còn nếu nhà ấy không xứng đáng, thì bình an của anh em sẽ trở về với anh em.		hãy ở lại đó và cũng từ đó mà ra đi.	trước tiên hãy nói : "Chúc nhà này được bình an !" 6 Nếu ở đó, có ai đáng hưởng bình an, thì bình an của anh em sẽ ở lại với người ấy ; bằng không thì bình an đó sẽ trở lại với anh em. ⁷ Hãy ở lại nhà ấy, và ăn uống những gì người ta cho

Mt	Mc	Lc	Lc
(c.10c)			anh em, vì làm thợ thì đáng được trả công. Đừng đi hết nhà nọ đến nhà kia.
			⁸ Vào bất cứ thành nào mà người ta đón tiếp, thì cứ ăn những gì người ta dọn cho anh em.
			⁹ Hãy chữa những người đau yếu trong thành, và nói với họ :
(c.7b)			“Nước Thiên Chúa đã đến gần các ông.”
¹⁴ Nếu	¹¹ Còn nơi nào	⁵ Hễ	¹⁰ Nhưng vào bất cứ thành nào mà
người ta không đón tiếp và không nghe lời anh em, thì khi ra khỏi nhà hay thành ấy,	người ta không đón tiếp và không nghe anh em, thì khi ra khỏi đó,	người ta không đón tiếp anh em, thì khi ra khỏi thành,	người ta không đón tiếp, thì anh em hãy ra các quảng trường mà nói :
anh em hãy giữ bụi chân lại.	hãy giữ bụi đất dưới chân	anh em hãy giữ bụi chân	¹¹ “Ngay cả bụi trong thành các ông dính chân chúng tôi, chúng tôi cũng xin phủ trả lại các ông.
	để tỏ ý cảnh cáo họ.”	để tỏ ý phản đối họ.”	Tuy nhiên các ông phải biết điều này: Nước Thiên Chúa đã đến gần.”
¹⁵ Thấy bảo thật anh em, trong ngày phán xét, đất Xơ-đôm và Gô-mô-ra sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.			¹² Thấy bảo anh em : trong ngày ấy, thành Xơ-đôm sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.”
¹⁶ Này, chính Thầy sai anh em đi như chiến ở giữa bầy sói. Vậy anh em phải khôn như rắn và đơn sơ như bồ câu.”			(§ 185) ³ Này Thầy sai anh em đi như chiến con ở giữa bầy sói.”

100. ĐỨC GIÊ-SU TIÊN BÁO NHỮNG CUỘC BÁCH HẠI

Mt 10,17-25	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
¹⁷ “Hãy đề phòng người đời		(§ 293) ■ ^{13,9} “Phần anh em, anh em hãy coi chừng !		(§ 293) ■ ^{21,12} “Nhưng trước khi tất cả các việc ấy xảy ra, thì người ta sẽ tra tay hại	

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
					(§ 330) 15, 20b “Nếu họ đã ngược đãi Thầy, họ cũng sẽ ngược dãi anh em.
Họ sẽ nộp anh em	(§ 293) 24, 9a “Bấy giờ, người ta sẽ nộp anh em, khiến anh em phải khốn quẫn	Người ta sẽ nộp anh em		và ngược đãi anh em, nộp anh em	
cho các hội đồng, (trong các hội đường của họ)		cho các hội đồng và các hội đường ;		cho các hội đường	
và sẽ đánh đòn anh em ()		anh em sẽ bị đánh đập ;		và bỏ tù,	
18 Anh em sẽ bị điệu ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy		anh em sẽ phải ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy,		điệu anh em đến trước mặt vua chúa quan quyền vì danh Thầy.	(§ 330)
để làm chứng cho họ và cho các dân ngoại biết.		để làm chứng cho họ		để anh em làm chứng.	15, 27 “Cả anh em nữa, anh em cũng làm chứng...”
	14 Tin Mừng này về Vương Quốc sẽ được rao giảng trên khắp thế giới, để làm chứng cho mọi dân tộc được biết.	biết. 10 Nhưng trước tiên, Tin Mừng phải được rao giảng cho mọi dân tộc.	(§ 204)		
19 Khi người ta		11 “Khi người ta điệu anh em	12, 11 “Khi người ta đưa anh em ra trước hội đường, trước mặt những người lãnh đạo và những người cầm quyền,		
nộp anh em,		đi nộp,		14 Vậy anh em hãy ghi lòng tạc đạ điều này, là anh em đừng suy tính trước phải bào chữa cách nào.	
thì anh em đừng lo lắng phải nói làm sao hay phải nói gì, vì trong giờ đó,		thì anh em đừng lo lắng trước phải nói gì, nhưng trong giờ đó,	thì anh em đừng lo lắng phải bào chữa làm sao, hoặc phải nói gì, 12 vì ngay trong giờ đó	là anh em đừng suy tính trước phải bào chữa cách nào. 15 V1	

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
Thiên Chúa sẽ cho anh em biết phải nói gì :		Thiên Chúa cho anh em biết điều gì, thì hãy nói điều ấy :		chính Thầy sẽ cho anh em	
²⁰ thật vậy, không phải chính anh em nói, mà là Thần Khí của Cha anh em		thật vậy, không phải chính anh em nói, mà là Thánh Thần nói.	Thánh Thần sẽ		(§ 327) 14,26 “Nhưng Đấng Bảo Trợ là Thánh Thần
nói trong anh em.			đạy cho anh em biết những điều phải nói.”		Chúa Cha sẽ phái đến nhân danh Thầy, Đấng đó sẽ dạy anh em mọi điều và sẽ làm cho anh em nhớ lại mọi điều Thầy đã nói với anh em.”
²¹ Anh sẽ nộp em, em sẽ nộp anh cho người ta giết ;	^{20b} và người ta sẽ giết anh em ;	¹² Anh sẽ nộp em, em sẽ nộp anh cho người ta giết ;		ăn nói thật khôn ngoan, khiến tất cả địch thủ của anh em không tài nào chống chọi hay cãi lại được. ¹⁶ Anh em sẽ bị chính cha mẹ, anh chị em, bà con và bạn hữu bắt nộp. Họ sẽ làm cho một số người trong anh em phải chết	(§ 330) 16,2 “...kẻ nào
cha sẽ nộp con, con cái sẽ đứng lên chống lại cha mẹ và làm cho cha mẹ phải chết.		cha sẽ nộp con, con cái sẽ đứng lên chống lại cha mẹ và làm cho cha mẹ phải chết.			giết anh em cũng tưởng là mình phụng thờ Thiên Chúa.
²² () anh em sẽ bị mọi người thù ghét.	() anh em sẽ bị mọi dân tộc thù ghét	¹³ () anh em sẽ bị mọi người thù ghét.		¹⁷ () anh em sẽ bị mọi người thù ghét.	(§ 330) 15,18 “Nếu thế gian thù ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã thù ghét Thầy trước.” 15,21 “Nhưng họ sẽ làm tất cả những điều ấy chống lại anh em, vì danh Thầy.”
(Vì danh Thầy.) Nhưng kẻ nào bền chí đến tận cùng, kẻ ấy sẽ được cứu độ.	(Vì danh Thầy.) ¹³ Nhưng kẻ nào bền chí đến tận cùng, kẻ ấy sẽ được cứu độ.”	(Vì danh Thầy.) Nhưng kẻ nào bền chí đến tận cùng, kẻ ấy sẽ được cứu độ.”		(Vì danh Thầy.) ¹⁹ Có bền chí, anh em mới giành được mạng sống mình.	

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
<p>²³ “Khi người ta bắt bỏ anh em trong thành này, thì hãy trốn sang thành khác. Quả thế, Thấy bảo thật anh em : anh em chưa đi hết các thành của Ít-ra-en, thì Con Người đã đến.</p> <p>²⁴ “Trò không hơn thầy, tớ không hơn chủ.</p> <p>²⁵ Trò</p> <p>được như thầy, tớ được như chủ, đã là đủ rồi. Chủ nhà mà người ta còn gọi là Bê-en-dê-bun, huống chi là người nhà.”</p>				<p>(§ 68)</p> <p>6, ⁴⁰ “Trò không hơn thầy,</p> <p>(§ 330)</p> <p>15, ^{20a} “Tôi tớ không lớn hơn chủ.”</p> <p>nhưng học trò nào được huấn luyện đầy đủ sẽ giống như Thầy.”</p>	<p>(§ 330)</p> <p>^{20b} “Nếu họ đã ngược đãi Thầy, họ cũng sẽ ngược đãi anh em.”</p> <p>(§ 330)</p> <p>15, ^{20a} “Tôi tớ không lớn hơn chủ.”</p>

101. HÃY NÓI CÔNG KHAI, ĐỪNG SỢ

Mt 10,26-33	Mc	Lc	Lc
<p>²⁶ “Vậy anh em đừng sợ người đời.</p> <p>Thật ra, không có gì che giấu mà sẽ không lộ ra, không có gì bí mật, mà người ta sẽ không biết.</p> <p>²⁷ Điều Thầy nói với anh em trong bóng tối, thì hãy nói ra giữa ánh sáng ; và điều anh em nghe rỉ tai, thì hãy rao giảng trên mái nhà.</p> <p>²⁸ “Anh em đừng sợ những kẻ giết thân xác</p>	<p>(§ 130)</p> <p>4, ²² “Vì chẳng có gì che giấu mà không được tỏ lộ, chẳng có gì bí ẩn mà không được đưa ra ánh sáng.”</p>	<p>(§ 130)</p> <p>8, ¹⁷ “Vì chẳng có gì che giấu mà lại không được tỏ lộ, chẳng có gì bí ẩn, mà người ta lại không biết và không được đưa ra ánh sáng.”</p>	<p>(§ 204)</p> <p>12, ³ “Không có gì che giấu mà sẽ không lộ ra, không có gì bí mật, mà người ta sẽ không biết.</p> <p>³ Vì thế, tất cả những gì anh em nói trong bóng tối, sẽ được nghe giữa ánh sáng ; và điều anh em rỉ tai trong phòng kín, sẽ được rao giảng trên mái nhà.</p> <p>⁴ Thấy bảo anh em là bạn hữu của Thầy, Anh em đừng sợ những kẻ giết thân xác,</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
mà			mà sau đó
không giết được linh hồn.			không làm gì hơn được nữa.
Đúng hơn, anh em hãy sợ			⁵ Thấy sẽ chỉ cho anh em
Đấng có thể tiêu diệt			biết phải sợ ai :
cả hồn lẫn xác			hãy sợ
trong hoả ngục.			Đấng đã giết rồi,
			lại có quyền ném
			vào hoả ngục.
			Thật vậy, Thấy bảo anh em,
			anh em hãy sợ Đấng ấy.
²⁹ Hai con chim sẽ			⁶ Năm con chim sẽ
chỉ bán được			chỉ bán được
một hào phải không ?			hai hào phải không ?
Thế mà, không một con nào			Thế mà không một con nào
rơi xuống đất			bị bỏ quên
ngoài ý của Cha anh em.			trước mặt Thiên Chúa.
³⁰ Phần anh em,		(§ 293)	
ngay đến		^{21, 18} “Nhưng	⁷ Ngay đến
tóc trên đầu anh em		một sợi tóc trên đầu anh	tóc trên đầu anh em
cũng được đếm cả rồi.		em	cũng được đếm cả rồi.
		cũng không bị mất đâu.”	
³¹ Vậy anh em đừng sợ,			Anh em đừng sợ,
anh em còn quý giá			anh em còn quý giá
hơn muôn ngàn chim sẻ.			hơn muôn ngàn chim sẻ.
			⁸ “Thấy bảo anh em,
³² “Phàm ai tuyên bố			phàm ai tuyên bố
nhận Thấy			nhận Thấy
trước mặt thiên hạ,			trước mặt thiên hạ,
thì Thấy			thì Con Người
cũng sẽ tuyên bố			cũng sẽ tuyên bố
nhận người ấy			nhận người ấy
trước mặt Cha Thấy,			trước mặt các thiên sứ
Đấng ngự trên trời.	(§ 168)	(§ 168)	của Thiên Chúa.
³³ Còn ai chối bỏ Thấy	^{8, 38} “Ai xấu hổ vì tôi	^{9, 36*} Ai xấu hổ vì tôi	⁹ Còn ai chối bỏ Thấy
	và những lời của tôi,	và những lời của tôi,	
trước mặt thiên hạ,			trước mặt thiên hạ,
	giữa thế hệ ngoại tình		
	và tội lỗi này,		
	thì Con Người		
thì Thấy	cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy,	thì Con Người	
cũng sẽ chối bỏ người ấy	khi Người ngự đến	cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy,	thì sẽ bị chối bỏ
	trong vinh quang	trong vinh quang	
		của mình,	
		của Chúa Cha	
trước mặt Cha Thấy,	của Cha Người,		
Đấng ngự trên trời.			
	cùng với các thánh thiên sứ”	và các thánh thiên sứ”.	trước mặt các thiên sứ
			của Thiên Chúa.

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
mạng sống mình	mạng sống mình	mạng sống mình	mạng sống mình	mạng sống mình,	mạng sống mình
vì Thầy,	vì Thầy,	vì tôi	vì tôi,		ở đời này,
thì sẽ tìm được	thì sẽ tìm được	và vì Tin Mừng,	thì sẽ cứu được	thì sẽ bảo tồn được	thì sẽ giữ được
mạng sống ấy.”	mạng sống ấy.”	thì sẽ cứu được	mạng sống ấy.”	mạng sống ấy.”	mạng sống ấy
					để hưởng sự sống
					đời đời.”

104. KẾT THỨC BÀI GIẢNG SỬ MỆNH TRUYỀN GIÁO

Mt 10,40 – 11,1	Mc	Lc	Ga
			(§ 316)
10. ⁴⁰ “Ai đón tiếp anh em là đón tiếp Thầy, và ai đón tiếp Thầy là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.	(§ 174) 9. ^{37b} “và ai đón tiếp Thầy, thì không phải là đón tiếp Thầy, nhưng là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.”	(§ 186) 10. ¹⁶ “Ai nghe anh em là nghe Thầy ; và ai khước từ anh em là khước từ Thầy ; mà ai khước từ Thầy là khước từ Đấng đã sai Thầy đến.”	13. ²⁰ “Thật, Thầy bảo thật anh em : ai đón nhận người Thầy sai phái là đón nhận chính Thầy, và ai đón nhận Thầy là đón nhận Đấng đã sai phái Thầy.”
⁴¹ “Ai đón tiếp một ngôn sứ, vì người ấy là ngôn sứ, thì sẽ được lãnh phần thưởng dành cho bậc ngôn sứ ; ai đón tiếp một người công chính, vì người ấy là người công chính, thì sẽ được lãnh phần thưởng dành cho bậc công chính. ⁴² “Và ai cho một trong những kẻ bé nhỏ này uống, dù chỉ một chén nước lã thôi, vì kẻ ấy là môn đệ của Thầy, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.” ^{11.} ¹ Khi Đức Giê-su ra chỉ thị cho mười hai môn đệ xong, Người rời chỗ đó, đi dạy dỗ và rao giảng trong các thành thị.	(§ 175) 9. ⁴¹ “Ai cho anh em uống một chén nước vì lẽ anh em thuộc về Đấng Ki-tô, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.”		

105. ĐỨC GIÊ-SU CHO CON TRAI MỘT BÀ GOÁ THÀNH NA-IN SỐNG LẠI

Mt	Mc	Lc 7,11-17
		<p>¹¹ Sau đó, Đức Giê-su đi đến thành kia gọi là Na-in, có các môn đệ và dân chúng đông đảo cùng đi với Người.</p> <p>¹² Khi Đức Giê-su đến gần cửa thành, thì người ta đang khiêng một người chết đi chôn, người này là con trai duy nhất, và mẹ anh lại là một bà goá. Có khá đông dân chúng trong thành cùng đi với bà.</p> <p>¹³ Trông thấy bà, Chúa chạnh lòng thương và nói: “Bà đừng khóc nữa !”</p> <p>¹⁴ Rồi Người lại gần, sờ vào quan tài. Các người khiêng dừng lại.</p> <p>Đức Giê-su nói: “Này người thanh niên, tôi bảo anh: hãy trở dậy !”</p> <p>¹⁵ Người chết liền ngồi lên và bắt đầu nói. Đức Giê-su <i>trao anh cho bà mẹ</i> [§].</p> <p>¹⁶ Mọi người đều kinh sợ và tôn vinh Thiên Chúa rằng: “Một vị ngôn sứ vĩ đại đã xuất hiện giữa chúng ta, và Thiên Chúa đã viếng thăm dân Người”.</p> <p>¹⁷ Lời này về Đức Giê-su được loan truyền khắp cả miền Giu-đê và vùng lân cận.</p>

106. CÂU HỎI CỦA ÔNG GIO-AN TẨY GIÁ VÀ CÂU TRẢ LỜI CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Mt 11,2-6	Mc	Lc 7,18-23
<p>² Ông Gio-an lúc ấy đang ngồi tù, nghe biết những việc Đức Ki-tô làm, liền sai môn đệ đến hỏi Người rằng: “³ Thấy có thật là Đấng phải đến không, hay là chúng tôi còn phải đợi ai khác ?”</p> <p>⁴ Đức Giê-su trả lời: “Các anh cứ về thuật lại cho ông Gio-an những điều tai nghe mắt thấy: ⁵ Người mù xem thấy, kẻ què bước đi, người phong được sạch, kẻ điếc nghe được, người chết trở dậy, kẻ nghèo được nghe loan báo Tin Mừng ^h, ⁶ và phúc thay người nào không vấp ngã vì tôi.”</p>		<p>¹⁸ Môn đệ của ông Gio-an báo cho ông biết tất cả những việc ấy; ông Gio-an liền gọi hai người trong nhóm môn đệ lại, ¹⁹ sai họ đến hỏi Chúa rằng: “Thấy có thật là Đấng phải đến không, hay là chúng tôi còn phải đợi ai khác ?”</p> <p>²⁰ Khi đến gặp Đức Giê-su, hai người ấy nói: “Ông Gio-an Tẩy Giá sai chúng tôi đến hỏi Thầy: “Thấy có thật là Đấng phải đến không, hay là chúng tôi còn phải đợi ai khác ?”</p> <p>²¹ Chính giờ ấy, Đức Giê-su chữa nhiều người khỏi bệnh hoạn tật nguyên, khỏi tà thần, và ban cho nhiều người mù được thấy.</p> <p>²² Người trả lời hai người ấy rằng: “Các anh cứ về thuật lại cho ông Gio-an những điều mắt thấy tai nghe: người mù xem thấy, kẻ què bước đi, người phong được sạch, kẻ điếc nghe được, người chết trở dậy, kẻ nghèo được nghe loan báo Tin Mừng, ²³ và phúc thay người nào không vấp ngã vì tôi.”</p>

107. LỜI CHỨNG CỦA ĐỨC GIÊ-SU VỀ ÔNG GIO-AN

Mt 11,7-15	Mc	Lc 7,24-30
<p>⁷ Họ đi rồi, Đức Giê-su bắt đầu nói với đám đông dân chúng về ông Gio-an rằng: “Các người đi xem gì trong hoang địa? Một cây sậy phát phơ trước gió chăng?”</p>		<p>²⁴ Khi những người ông Gio-an sai đến đã ra về, Đức Giê-su bắt đầu nói với đám đông dân chúng về ông Gio-an rằng: “Các người đi xem gì trong hoang địa? Một cây sậy phát phơ trước gió chăng?”</p>

[§] 1 V 17,23

^h Is 26,19; 29,18-19; 35,5-6; 61,1

Mt	Mc	Lc
<p>⁸ Thế thì các người đi xem gì ? Một người mặc gấm vóc lụa là chăng ? Đây những kẻ mặc gấm vóc lụa là</p> <p>thì ở trong cung điện nhà vua.</p> <p>⁹ Thế thì các người đi xem gì ? Một vị ngôn sứ chăng ? Đúng vậy, tôi bảo các người, đây còn hơn cả ngôn sứ nữa !</p> <p>¹⁰ Chính ông là người đã được Kinh Thánh nói tới khi chép rằng : <i>Này Ta sai sứ giả của Ta đi trước mặt Con, người sẽ dọn đường cho Con đến ¹.</i></p> <p>¹¹ “Tôi bảo thật các người, trong số phạm nhân đã lọt lòng mẹ, chưa từng có ai cao trọng hơn ông Gio-an Tẩy Giả; tuy nhiên, kẻ nhỏ nhất trong Nước Trời còn cao trọng hơn ông.</p> <p>¹² Từ thời ông Gio-an Tẩy Giả cho đến bây giờ, Nước Trời phải đương đầu với sức mạnh, ai mạnh sức thì chiếm được.</p> <p>¹³ Cho đến ông Gio-an, tất cả các ngôn sứ cũng như Lễ Luật đều đã tuyên sấm.</p> <p>¹⁴ Và nếu các người muốn chấp nhận, thì ông Gio-an chính là Ê-li-a, người phải đến.</p> <p>¹⁵ Ai có tai thì hãy nghe.”</p>	<p>(§ 19) 1,²</p>	<p>²⁵ Thế thì các người đi xem gì ? Một người mặc gấm vóc lụa là chăng ? Đây những kẻ áo quần lông lầy, đời sống xa hoa thì ở trong hoàng cung.</p> <p>²⁶ Thế thì các người đi xem gì ? Một vị ngôn sứ chăng ? Đúng vậy, tôi bảo các người, đây còn hơn cả ngôn sứ nữa !</p> <p>²⁷ Chính ông là người đã được Kinh Thánh nói tới khi chép rằng : <i>Này Ta sai sứ giả của Ta đi trước mặt Con, người sẽ dọn đường cho Con đến.</i></p> <p>²⁸ “Tôi bảo các người, trong số phạm nhân đã lọt lòng mẹ, không có ai cao trọng hơn ông Gio-an ; tuy nhiên kẻ nhỏ nhất trong Nước Thiên Chúa còn cao trọng hơn ông.</p> <p>²⁹ Nghe ông giảng, toàn dân, kể cả những người thu thuế, đều nhìn nhận Thiên Chúa là Đấng Công Chính và đã chịu phép rửa của ông.</p> <p>³⁰ Còn những người Pha-ri-sêu và các nhà thống luật thì gạt bỏ ý định của Thiên Chúa về họ, và không chịu phép rửa của ông.”</p> <p>(§ 235) ■ 16, ¹⁶ “Cho đến thời ông Gio-an, ■ thì có Lễ Luật và các ngôn sứ ; ■ ■ ■ còn từ thời đó, ■ thì Tin Mừng Nước Thiên Chúa được loan báo, ■ và ai nấy đều dùng sức mạnh mà vào.”</p>

108. ĐỨC GIÊ-SU PHÁN ĐOÁN VỀ THẾ HỆ CỦA NGƯỜI

Mt 11,16-19	Mc	Lc 7,31-35
<p>¹⁶ “Tôi phải ví thế hệ này với ai ?</p> <p>Họ giống như những đứa trẻ ngồi ngoài chợ gọi những đứa khác, ¹⁷ và nói : ‘Bọn tôi thổi sáo cho các bạn, mà các bạn không nhảy múa ; Bọn tôi hát bài đũa đấm, mà các bạn không đấm ngực than van.’</p>		<p>³¹ “Vậy tôi phải ví người thế hệ này với ai ? Họ giống ai ?</p> <p>³² Họ giống như những đứa trẻ ngồi ngoài chợ gọi nhau mà nói : ‘Bọn tôi thổi sáo cho các bạn, mà các bạn không nhảy múa ; Bọn tôi hát bài đũa đấm, mà các bạn không khóc than.’</p>

¹ Mt 3,1

Mt	Mc	Lc
<p>¹⁸ Thật vậy, ông Gio-an đến, không ăn không uống, thì thiên hạ bảo : ‘Ông ấy bị quỷ ám.’</p> <p>¹⁹ Con Người đến, cũng ăn cũng uống như ai, thì thiên hạ lại bảo : ‘Đây là tay ăn nhậu, bạn bè với quần thu thuế và phường tội lỗi.’ Nhưng Đức Khôn Ngoan đã được nhìn nhận là đúng qua hành động.”</p>		<p>³³ “Thật vậy, ông Gio-an Tẩy Giã đến, không ăn bánh, không uống rượu, thì các người bảo : ‘Ông ấy bị quỷ ám.’</p> <p>³⁴ Con Người đến, cũng ăn cũng uống như ai, thì các người lại bảo : ‘Đây là tay ăn nhậu, bạn bè với quần thu thuế và phường tội lỗi.’</p> <p>³⁵ Nhưng Đức Khôn Ngoan đã được tất cả con cái mình nhìn nhận là đúng.”</p>

109. KHỐN CHO NHỮNG THÀNH ĐÃ CHỨNG KIẾN CÁC PHÉP LẠ MÀ KHÔNG HỐI CẢI

Mt 11,20-24	Mt	Mc	Lc
<p>²⁰ Bảy giờ Người bắt đầu quở trách các thành đã chứng kiến phần lớn các phép lạ Người làm mà không hối cải :</p> <p>²¹ “Khốn cho người, hỡi Kho-ra-din ! Khốn cho người, hỡi Bết-xai-da ! Vì nếu các phép lạ đã làm nơi các người mà được làm tại Tia và Xi-đôn, thì họ đã mặc áo vải thô, rắc tro lên đầu tỏ lòng hối cải từ lâu rồi.</p> <p>²² Vì thế, Ta bảo các người, trong ngày phán xét, Tia và Xi-đôn sẽ được xử khoan hồng hơn các người.</p> <p>²³ Còn người nữa, hỡi Ca-phác-na-um, người sẽ được nâng lên đến tận trời ư ? Không ! Người sẽ phải nhào xuống tận âm phủ ! Vì nếu các phép lạ đã làm nơi người mà được làm tại Xơ-đôm, thì thành ấy đã tồn tại cho đến ngày nay.</p> <p>²⁴ Vì thế, Ta bảo các người : trong ngày phán xét, đất Xơ-đôm sẽ được xử khoan hồng hơn các người.”</p>	<p>(§ 99)</p> <p>■ 10, ¹⁵ “Thầy bảo thật anh em, trong ngày phán xét, đất Xơ-đôm và Gô-mô-ra sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.”</p>	<p>(§ 186)</p> <p>■ 10, ¹³ “Khốn cho người, hỡi Kho-ra-din ! ■ Khốn cho người, hỡi Bết-xai-da ! ■ Vì nếu các phép lạ đã làm nơi các người mà được làm tại Tia và Xi-đôn, thì họ đã mặc áo vải thô, ngồi trên tro ■ tỏ lòng hối cải từ lâu rồi. ■ Vì thế, ■ trong cuộc phán xét, Tia và Xi-đôn sẽ được xử khoan hồng hơn các người. ■ ¹⁵ Còn người nữa, hỡi Ca-phác-na-um, người sẽ được nâng lên đến tận trời ư ? ■ Không ! Người sẽ phải nhào xuống tận âm phủ !”</p>	<p>(§ 185)</p> <p>■ 10, ¹² “Thầy bảo anh em : trong ngày ấy, thành Xơ-đôm sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.”</p>

110. CHÚA CHA MẶC KHẢI CHO NHỮNG KẸ BÉ MỌN. CHÚA CHA VÀ NGƯỜI CON

Mt 11,25-27	Mc	Lc
<p>²⁵ Vào lúc ấy, Đức Giê-su cất tiếng nói : “Lạy Cha là Chúa Tể trời đất, con xin ngợi khen Cha, vì Cha đã giấu không cho bậc khôn ngoan thông thái biết những điều này, nhưng lại mặc khải cho những kẻ bé mọn. ²⁶ Vâng, lạy Cha, vì đó là điều đẹp ý Cha. ²⁷ “Cha tôi đã giao phó mọi sự cho tôi. Và không ai biết rõ người Con, trừ Chúa Cha ; cũng như không ai biết rõ Chúa Cha, trừ người Con và kẻ mà người Con muốn mặc khải cho.”</p>		<p>(§ 188) ■ 10.²⁵ Ngay giờ ấy, ■ được Thánh Thần tác động, ■ Đức Giê-su hoan hỉ và nói : ■ “Lạy Cha là Chúa Tể trời đất, ■ con xin ngợi khen Cha, ■ vì Cha đã giấu kín ■ không cho bậc khôn ngoan thông thái ■ biết những điều này, ■ nhưng lại mặc khải cho những kẻ bé mọn. ■ Vâng, lạy Cha, vì đó là điều đẹp ý Cha . ■ ²² “Cha tôi đã giao phó mọi sự cho tôi. ■ Và không ai biết người Con là ai, ■ trừ Chúa Cha, ■ cũng như không ai biết Chúa Cha là ai, ■ trừ người Con, ■ và kẻ mà người Con muốn mặc khải cho.”</p>

111. HÃY MANG LẤY ÁCH CỦA TÔI

Mt 11,28-30	Mc	Lc
<p>²⁸ “Tất cả những ai đang vất vả mang gánh nặng nề, hãy đến cùng tôi, tôi sẽ cho nghỉ ngơi bồi dưỡng. ²⁹ Anh em hãy mang lấy ách của tôi, và hãy học với tôi, vì tôi có lòng hiền hậu và khiêm nhường. <i>Tâm hồn anh em sẽ được nghỉ ngơi bồi dưỡng</i>^k. ³⁰ Vì ách tôi êm ái, và gánh tôi nhẹ nhàng.”</p>		

112. MÔN ĐỆ BỨT BÔNG LÚA NGÀY SA-BÁT

Mt 12,1-8	Mc	Lc
<p>¹ Hôm ấy, vào ngày sa-bát, Đức Giê-su đi băng qua cánh đồng lúa ; các môn đệ thấy đói và bắt đầu bứt bông lúa ăn. ² Người Pha-ri-sêu thấy vậy, mới nói với Đức Giê-su: “Ông coi, các môn đệ ông làm điều không được phép làm trong ngày sa-bát !” ³ Người đáp : “Các ông chưa đọc trong Sách sao ? Ông Đa-vít đã làm gì,</p>	<p>(§ 44) ■ ^{2,23} Vào ngày sa-bát, ■ Đức Giê-su đi ngang qua ■ cánh đồng lúa. ■ Dọc đường, ■ các môn đệ ■ bắt đầu bứt bông lúa. ■ ²⁴ Người Pha-ri-sêu ■ liền nói với Đức Giê-su : ■ “Ông coi, ■ tại sao () họ làm ■ điều không được phép làm ?” ■ (ngày sa-bát) ■ ²⁵ Người đáp : ■ “Các ông chưa bao giờ đọc ■ trong Sách sao ? ■ Ông Đa-vít đã làm gì,</p>	<p>(§ 44) ■ ^{6.} Vào một ngày sa-bát, ■ Đức Giê-su đi băng qua ■ một cánh đồng lúa ; ■ các môn đệ ■ bứt bông lúa, ■ và trong tay mà ăn. ■ Nhưng có mấy người Pha-ri-sêu ■ nói : ■ “Tại sao các ông làm ■ điều không được phép làm ■ ngày sa-bát ?” ■ Đức Giê-su trả lời : ■ “Vậy các ông chưa đọc ■ trong Sách sao ? ■ Ông Đa-vít đã làm gì,</p>

^k Gr 6,16

Mt	Mc	Lc
khi ông và thuộc hạ	khi ông và thuộc hạ	khi ông và thuộc hạ
đói bụng ?	bị thiếu thốn và đói bụng ?	đói bụng ?
⁴ Ông vào nhà Thiên Chúa, và đã cùng thuộc hạ ăn bánh dâng tiến.	²⁶ Dưới thời thượng tế A-bi-a-tha, ông vào nhà Thiên Chúa, ăn bánh dâng tiến, rồi còn cho cả thuộc hạ ăn nữa.	⁴ Ông vào nhà Thiên Chúa lấy bánh dâng tiến mà ăn và cho thuộc hạ ăn.
Thứ bánh này, họ không được phép ăn, chỉ có tư tế mới được ăn mà thôi.	Thứ bánh này không ai được phép ăn, chỉ có tư tế mới được ăn."	Thứ bánh này, không ai được phép ăn chỉ có tư tế mới được ăn mà thôi."
⁵ Hay các ông chưa đọc trong sách Luật rằng ngày sa-bát, các tư tế trong Đền Thờ vi phạm luật sa-bát mà không mắc tội đó sao ?		
⁶ Tôi bảo các ông : đây còn lớn hơn Đền Thờ nữa.		
⁷ Nếu các ông hiểu được ý nghĩa của câu này : <i>Ta muốn lòng nhân chứ đâu cần lễ tế!</i> , ¹ ắt các ông đã chẳng lên án những kẻ vô tội.		
	²⁷ Người nói tiếp : "Ngày sa-bát được tạo ra cho loài người, chứ không phải loài người cho ngày sa-bát. ²⁸ Bởi đó, Con Người làm chủ luôn cả ngày sa-bát."	³ Rồi Người nói :
⁸ Quả thế, Con Người làm chủ ngày sa-bát."		"Con Người làm chủ ngày sa-bát."

113. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI BẠI TAY NGÀY SA-BÁT

Mt 12,9-14	Mc	Lc	Lc
	(§ 45)	(§ 45)	(§ 223)
⁹ Đức Giê-su rời khỏi đó mà đi vào hội đường của họ.	^{3,1} Đức Giê-su lại vào hội đường.	^{6,6} Một ngày sa-bát khác, Đức Giê-su vào hội đường và giảng dạy.	^{14,1} Một ngày sa-bát kia, Đức Giê-su đến nhà một ông thủ lãnh nhóm Pha-ri-sêu
			để dùng bữa ; họ để ý dò xét Người.
¹⁰ Tại đây, có một người bị bại một tay.	Ở đó, có một người bị bại một tay.	Ở đó, có một người bị bại tay phải.	² Ngay lúc ấy, trước mặt Đức Giê-su, có một người mắc bệnh phù thũng.
Người ta	² Họ	⁷ Các kinh sư và những người Pha-ri-sêu	
hỏi Đức Giê-su	hình xem Đức Giêsu có chữa người ấy ngày sa-bát không, để tố cáo Người.	hình xem Đức Giêsu có chữa bệnh trong ngày sa-bát không, để tìm được cơ tố cáo Người. ⁸ Nhưng Người biết họ đang suy nghĩ như thế,	

¹ Hs 6,6

Mt	Mc	Lc	Lc
	³ Đức Giê-su bảo người bại tay :	nên bảo người bại tay :	
	tay :		
	“Anh trở dậy, ra giữa đây !”	“Anh trở dậy, ra đứng giữa đây !” Người ấy liền trở dậy và đứng đó.	
	⁴ Rồi Người nói với họ :	⁹ Đức Giê-su nói với họ :	³ Người lên tiếng nói với các nhà thông luật và những người Pha-ri-sêu rằng :
rằng :			
“(ngày sa-bát, Có được phép chữa bệnh () không ?”	“Ngày sa-bát, được phép làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay giết người ?”	“Tôi xin hỏi các ông : ngày sa-bát, được phép làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay huỷ diệt ?”	“(ngày sa-bát, Có được phép chữa bệnh () hay không ?”
Họ hỏi thế là để tố cáo Người.	Nhưng họ làm thinh.		⁴ Nhưng họ làm thinh. Người đỡ lấy bệnh nhân, chữa khỏi và cho về.
¹¹ Người đáp : “Ai trong các ông có một con chiên độc nhất bị sa xuống hố ngày sa-bát, lại không nắm lấy nó và kéo lên sao ?”			⁵ Rồi Người nói với họ : “Ai trong các ông có đứa con trai hoặc có con bò sa xuống giếng, lại không kéo nó lên ngay, dù là ngày sa-bát ?” ⁶ Và họ không thể đáp lại những lời đó.
¹² Mà người thì quý hơn chiên biết mấy ! Vì thế, ngày sa-bát được phép làm điều thiện.”			
	⁵ Đức Giê-su giận dữ rảo mắt nhìn họ, buồn bực vì lòng họ chai đá. Người bảo anh bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra, và tay anh trở lại bình thường.	¹⁰ Người rảo mắt nhìn họ tất cả, rồi bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy làm như vậy và tay anh trở lại bình thường.	
¹³ Rồi Đức Giê-su bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra và tay liền trở lại bình thường, lành mạnh như tay kia.			
¹⁴ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu bàn bạc chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.	⁶ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu lập tức bàn tính với phe Hê-rô-đê, chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.	¹¹ Nhưng họ giận điên lên, và bàn nhau xem có thể làm gì hại Đức Giê-su.	

114. ĐỨC GIÊ-SU, NGƯỜI TÔI TRUNG CỦA THIÊN CHÚA

Mt	Mt 12,15-21	Mc	Lc
	<p>¹⁵ Biết vậy, Đức Giê-su lánh khỏi nơi đó.</p>	<p>(§ 47) 3,⁷ Đức Giê-su cùng với các môn đệ lánh về phía biển hồ.</p>	<p>(§ 47) 6,¹⁷ Đức Giê-su đi xuống cùng với các ông, Người dừng lại ở một chỗ đất bằng. Tại đó, có đông đảo môn đệ của Người, và đoàn lũ dân chúng</p>
(§ 47) ■ 4, ²⁵ (dân chúng lũ lượt đến theo Người.) ■ Từ miền Ga-li-lê, ■ vùng Thập Tỉnh, ■ thành Giê-ru-sa-lem, ■ miền Giu-đê ■ và vùng bên kia sông Gio- ■ đan, ■ ()	<p>Dân chúng theo Người rất đông</p>	<p>() người ta lũ lượt đi theo Người. (Từ miền Ga-li-lê.) ■ Và từ miền Giu-đê, ■ từ Giê-ru-sa-lem, ■ từ xứ I-đu-mê, ■ từ vùng bên kia sông Gio- ■ đan ■ và vùng phụ cận hai thành ■ Tia và Xi-đôn ■ người ta lũ lượt đến ■ với Người, ■ vì nghe biết ■ những gì Người đã làm.</p>	<p>từ khắp miền Giu-đê, Giê-ru-sa-lem cũng như từ miền duyên hải Tia và Xi-đôn 15 Họ đến để nghe Người giảng và để được chữa lành bệnh tật.</p>
	<p>và Người chữa lành tất cả.</p>	<p>⁹ Người bảo các môn đệ dành sẵn cho Người một chiếc thuyền nhỏ, để khỏi bị đám đông chen lấn. ¹⁰ Quả thế, Người đã chữa lành nhiều bệnh nhân, khiến tất cả những ai có bệnh cũng đổ xô đến để sờ vào Người.</p>	<p>Những kẻ bị các thần ô uế quấy nhiễu cũng được chữa lành. ¹⁹ Tất cả các đám đông tìm cách sờ vào Người, vì có một năng lực tự nơi Người phát ra, chữa lành hết mọi người.</p>
	<p>¹⁶ Người cấm họ không được tiết lộ Người là ai. ¹⁷ Như thế là để ứng nghiệm lời Chúa phán xưa qua miệng ngôn sứ I-sai-a :</p>	<p>³¹ Còn các thần ô uế, hề thấy Đức Giê-su, thì phủ phục trước mặt Người và kêu lên : "Ông là Con Thiên Chúa !" ¹² Nhưng Người cấm ngặt chúng không được tiết lộ Người là ai.</p>	

Mt	Mt	Mc	Lc
	<p>¹⁸ 'Đây là người Tôi Trung Ta đã tuyển chọn, đây là người Ta yêu dấu : Ta hài lòng về Người. Ta sẽ cho Thần Khí Ta ngự trên Người. Người sẽ loan báo công lý trước muôn dân.</p> <p>¹⁹ Người sẽ không cãi vã, không kêu to, chẳng ai nghe thấy Người lên tiếng giữa phố phường.</p> <p>²⁰ Cây lau bị giập, Người không đành bẻ gãy, tìm đèn leo lét, chẳng nỡ tắt đi, cho đến khi Người đưa công lý đến toàn thẳng,</p> <p>²¹ và muôn dân đặt niềm hy vọng nơi danh Người ^m.</p>		

115. THÂN NHÂN CỦA ĐỨC GIÊ-SU LO NGẠI

Mt	Mc 3,20-21	Lc
	<p>²⁰ Người trở về nhà và đám đông lại kéo tới, đến nỗi Người và các môn đệ không sao ăn uống được.</p> <p>²¹ Thân nhân của Người hay tin ấy, liền đi bắt Người, vì họ nói rằng Người đã mất trí.</p>	

116. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA MỘT NGƯỜI BỊ QUỶ ÁM VỪA MÙ LẠI VỪA CẢM

Mt	Mt 12,22-23	Mc	Lc
<p>(§ 96)</p> <p>9,³² Họ vừa đi ra thì người ta đem đến cho Đức Giê-su một người cảm bị quỷ ám.</p> <p>13 Khi quỷ bị trục xuất rồi, thì người cảm nói được.</p> <p>Đám đông dân chúng kinh ngạc, nói rằng :</p> <p>“Ở Ít-ra-en, chưa hề thấy thế bao giờ !”</p>	<p>22 Bấy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một người bị quỷ ám vừa mù lại vừa cảm. Người chữa anh, khiến anh nói và thấy được.</p> <p>23 Tất cả dân chúng đều sửng sốt và nói : “Ông này không phải là Con vua Đa-vít sao ?”</p>		<p>(§ 196)</p> <p>11,¹⁴ Bấy giờ Đức Giê-su từ một tên quỷ [và nó là quỷ] cả m.</p> <p>Khi quỷ xuất rồi, thì người cảm nói được.</p> <p>Đám đông dân chúng kinh ngạc.</p>

^m Is 42,1-4

117. ĐỨC GIÊ-SU VÀ QUỶ VƯƠNG BÊ-EN-ĐÊ-BUN

Mt	Mt 12,24-30	Mc 3,22-27	Lc
(§ 96)	²⁴ Nghe vậy,		(§ 197)
9, ³⁴ Nhưng người Pha-ri-sêu	những người Pha-ri-sêu	²² Còn các kinh sư	^{11, 15} Nhưng trong số đó có mấy người
lại bảo :	nói rằng :	từ Giê-ru-sa-lem xuống	lại nói :
“Ông ấy dựa thế	“Ông này trừ được quỷ	thì lại nói rằng	“Ông ấy dựa thế
quỷ vương	chỉ là nhờ dựa thế	Người bị quỷ vương Bê-en-đê-bun ám	quỷ vương Bê-en-đê-bun
mà trừ quỷ.”	quỷ vương Bê-en-đê-bun.”	và Người dựa thế	mà trừ quỷ.”
		quỷ vương	¹⁶ Kẻ khác lại muốn thử
		mà trừ quỷ.	Người, nên xin Người một
	²⁵ Biết ý nghĩ của họ,		dấu lạ từ trời.
		²³ Người liền gọi họ đến,	¹⁷ Nhưng Người biết tư
		dùng dụ ngôn	tưởng của họ,
	Đức Giê-su nói :	mà nói với họ :	nên nói :
	“Bất cứ nước nào	“Xa-tan làm sao trừ Xa-tan	“Bất cứ nước nào
	chia rẽ nội bộ,	được ?	chia rẽ nội bộ,
	thì sẽ điều tàn.	²⁴ Nước nào	thì sẽ điều tàn,
	Bất cứ thành nào	chia rẽ nội bộ,	
	hay nhà nào	nước ấy không thể tồn tại ;	
	chia rẽ nội bộ,	²⁵ nhà nào	nhà nọ
	thì sẽ không tồn tại.	chia rẽ nội bộ,	đổ xuống nhà kia.
	²⁶ Nếu Xa-tan	nhà ấy không thể tồn tại.	¹⁸ Nếu Xa-tan
	trừ Xa-tan,	²⁶ Vậy Xa-tan	cũng chia rẽ nội bộ, thì nước
	thì Xa-tan chia rẽ nội bộ :	mà chống Xa-tan,	nó tồn tại sao được ?
	nước nó tồn tại sao được ?	Xa-tan mà chia rẽ,	...
		thì nó không thể tồn tại,	bởi lẽ các ông nói
		nhưng đã tận số.	tôi dựa thế Bê-en-đê-bun
			mà trừ quỷ.
	²⁷ Nếu tôi dựa thế Bê-en-đê-bun mà trừ quỷ,		¹⁹ Nếu tôi dựa thế Bê-en-đê-bun mà trừ quỷ,
	thì đệ tử các ông		thì đệ tử các ông
	dựa thế ai mà trừ ?		dựa thế ai mà trừ ?
	Bởi vậy,		Bởi vậy,
	chính họ sẽ xét xử các ông.		chính họ sẽ xét xử các ông.
	²⁸ Còn nếu tôi dựa vào		²⁰ Còn nếu tôi dùng
	Thần Khí của Thiên Chúa		ngón tay Thiên Chúa
	mà trừ quỷ,		mà trừ quỷ,
	thì quả là Nước Thiên		thì quả là Nước Thiên Chúa
	Chúa đã đến giữa các ông.		đã đến giữa các ông.
	²⁹ “Làm sao người ta	²⁷ Không ai	
	có thể vào nhà kẻ mạnh	có thể vào nhà kẻ mạnh	
	và cướp của được,	mà cướp sạch của được,	
			²¹ Khi một người mạnh được
			vũ trang đầy đủ canh giữ lâu
			đài của mình, thì của cải
			người ấy được an toàn.

Mt	Mt	Mc	Lc
	<p>³⁴ Nỗi răn độc kia, xấu như các người, thì làm sao nói điều tốt được ?</p> <p>Vì lòng có đầy, miệng mới nói ra.</p> <p>³⁵ Người tốt thì rút ra cái tốt từ kho tàng tốt;</p> <p>kẻ xấu thì rút ra cái xấu từ kho tàng xấu.</p> <p>³⁶ Tôi bảo các người, đến Ngày phán xét, người ta sẽ phải trả lời về mọi điều vô ích mình đã nói.</p> <p>³⁷ Thật vậy, chính nhờ lời nói của anh mà anh sẽ được trắng án ; và cũng tại lời nói của anh mà anh sẽ bị kết án."</p>		<p>^{45b} "...Vì lòng có đầy, miệng mới nói ra."</p> <p>^{45a} Người tốt thì lấy ra cái tốt từ kho tàng tốt của lòng mình ; kẻ xấu thì lấy ra cái xấu từ kho tàng xấu.</p>

120. DẤU LẠ NGÔN SỬ GIÔ-NA

Mt 12,38-42	Mt	Mc	Lc
<p>³⁸ Bảy giờ có mấy kinh sư và mấy người Pha-ri-sêu</p> <p>nói với Đức Giê-su rằng : "Thưa Thầy, chúng tôi muốn thấy Thầy làm một dấu lạ."</p> <p>³⁹ Người đáp : "Thế hệ gian ác và ngoại tình này đòi một dấu lạ.</p> <p>Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ngôn sứ Giô-na.</p> <p>⁴⁰ Quả thật, ông Giô-na đã ở trong bụng kinh ngư ba ngày ba đêm^a thế nào,</p>	<p>▪ (§ 160)</p> <p>▪ 16,¹ Bảy giờ, những người thuộc phái Pha-ri-sêu và phái Xa-đốc lại gần Đức Giê-su,</p> <p>▪ và để thử Người,</p> <p>▪ họ xin Người cho thấy một dấu lạ từ trời.</p> <p>▪ ² Người đáp : "...</p> <p>▪ ⁴ Thế hệ gian ác và ngoại tình này đòi một dấu lạ.</p> <p>▪ Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giô-na."</p>	<p>▪ (§ 160)</p> <p>▪ 8,¹¹ Những người Pha-ri-sêu</p> <p>▪ kéo đến và bắt đầu tranh luận với Đức Giê-su ; để thử Người,</p> <p>▪ họ xin Người một dấu lạ từ trời.</p> <p>▪ ¹² Người thở dài nào nuốt và nói : "Sao thế hệ này</p> <p>▪ lại xin một dấu lạ ?</p> <p>▪ Tôi bảo thật các ông, thế hệ này sẽ không được một dấu lạ nào cả."</p>	<p>▪ (§ 197)</p> <p>▪ 11,¹⁶ Kẻ khác</p> <p>▪ lại muốn thử Người,</p> <p>▪ nên xin Người một dấu lạ từ trời.</p> <p>▪ (§ 200)</p> <p>▪ 11,²⁹ "Thế hệ này là một thế hệ gian ác ; chúng xin dấu lạ.</p> <p>▪ Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giô-na.</p> <p>▪ ³⁰ Quả thật, ông Giô-na</p>

^a Gn 2,1

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>thì Con Người cũng sẽ ở trong lòng đất ba ngày ba đêm như vậy.</p> <p>⁴¹ Trong cuộc phán xét, dân thành Ni-ni-vê sẽ đứng lên cùng với thế hệ này và sẽ kết án họ, vì xưa dân ấy đã hối cải khi nghe ông Giô-na rao giảng ; nhưng đây còn hơn ông Giô-na nữa.</p> <p>⁴² Trong cuộc phán xét, nữ hoàng Phương Nam sẽ trở dậy cùng với thế hệ này, và bà sẽ kết án họ, vì xưa bà đã từ tận cùng cõi đất đến nghe lời khôn ngoan của vua Sa-lô-môn ; nhưng đây còn hơn vua Sa-lô-môn nữa.”</p>			<p>■ đã là một dấu lạ cho dân thành Ni-ni-vê thế nào, thì Con Người</p> <p>■</p> <p>■ cũng sẽ là một dấu lạ cho thế hệ này như vậy.</p> <p>■²⁵ Trong cuộc phán xét, dân thành Ni-ni-vê sẽ đứng lên cùng với thế hệ này và sẽ kết án họ, vì xưa dân ấy đã hối cải khi nghe ông Giô-na rao giảng ; nhưng đây còn hơn ông Giô-na nữa.</p> <p>■³¹ Trong cuộc phán xét, nữ hoàng Phương Nam sẽ trở dậy cùng với những người của thế hệ này và bà sẽ kết án họ, vì xưa bà đã từ tận cùng cõi đất đến nghe lời khôn ngoan của vua Sa-lô-môn ; nhưng đây còn hơn vua Sa-lô-môn nữa.”</p>

121. THẦN Ô UẾ PHẢN CÔNG

Mt 12,43-45	Mc	Lc
<p>⁴³ “Khi thần ô uế xuất khỏi một người, nó đi rảo qua những nơi khô cháy, tìm chốn nghỉ ngơi mà tìm không ra.</p> <p>⁴⁴ Bấy giờ nó nói : “Ta sẽ trở về nhà ta, nơi ta đã bỏ ra đi.”</p> <p>Đến nơi, nó thấy nhà để trống, lại được quét tước, dọn dẹp hẳn hoi.</p> <p>⁴⁵ Nó liền đi kéo theo mình bảy thần khác dữ hơn nó, và chúng vào ở đó.</p> <p>Rốt cuộc, tình trạng của người ấy lại còn tệ hơn trước.</p> <p>Thế hệ gian ác này rồi cũng sẽ bị như vậy.”</p>	<p>Mc</p> <p>(§ 198)</p> <p>■ 11. ²⁴ “Khi thần ô uế xuất khỏi một người, nó đi rảo qua những nơi khô cháy, tìm chốn nghỉ ngơi.</p> <p>■ Vì tìm không ra, nên nó nói :</p> <p>■ “Ta sẽ trở về nhà ta, nơi ta đã bỏ ra đi.”</p> <p>■²⁵ Đến nơi,</p> <p>■</p> <p>■ nó thấy nhà được quét tước, dọn dẹp hẳn hoi.</p> <p>■²⁶ Nó liền đi kéo thêm bảy thần khác dữ hơn nó, và chúng vào ở đó.</p> <p>■ Rốt cuộc, tình trạng của người ấy lại còn tệ hơn trước.”</p>	<p>Lc</p>

122. NHỮNG NGƯỜI THẬT SỰ LÀ THÂN NHÂN CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Mt 12,46-50	Mc 3,31-35	Lc	Lc
<p>⁴⁶ Người còn đang nói với đám đông dân chúng, thì có mẹ và anh em của Người</p> <p>đứng bên ngoài, tìm cách nói chuyện với Người.</p>	<p>³¹ Mẹ và anh em Đức Giê-su đến, đứng ở ngoài,</p> <p>cho gọi Người ra.</p>	<p>(§ 140)</p> <p>■ 8, ¹⁹ Mẹ và anh em Đức Giê-su đến gặp Người,</p> <p>■ mà không làm sao lại gần được,</p> <p>■ vì dân chúng quá đông.</p>	
<p>⁴⁷ Có kẻ thưa Người rằng :</p> <p>“Thưa Thầy, có mẹ và anh em Thầy đang đứng ngoài kia, tìm cách nói chuyện với Thầy.</p>	<p>“Thưa Thầy, có mẹ và anh em [chị em] Thầy ở ngoài kia</p> <p>đang tìm Thầy !”</p>	<p>■ ²⁰ Người ta báo cho Người biết :</p> <p>■ “ Có mẹ và anh em Thầy đang đứng ngoài kia,</p> <p>■ muốn gặp Thầy.”</p>	
<p>⁴⁸ Người bảo kẻ vừa nói với Người :</p> <p>“Ai là mẹ tôi ? Ai là anh em tôi ?”</p>	<p>³² Nhưng Người đáp lại :</p> <p>“Ai là mẹ tôi và là anh em tôi ?”</p>	<p>■ ²¹ Người đáp lại :</p>	
<p>⁴⁹ Rồi Người giơ tay chỉ các môn đệ và nói :</p> <p>“Đây là mẹ tôi,</p> <p>và anh em tôi.</p>	<p>và nói :</p> <p>“Đây là mẹ tôi,</p> <p>và anh em tôi.</p>	<p>■ “Mẹ tôi</p> <p>■ và anh em tôi,</p>	<p>(§ 199)</p> <p>■ 11, ²⁷ “Phúc thay người mẹ đã cứu mạng và cho Thầy bú mớm...!”</p>
<p>⁵⁰ Thật vậy, phàm ai thi hành ý muốn của Cha tôi, Đấng ngự trên trời,</p> <p>người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”</p>	<p>³⁴ Rồi Người rảo mắt nhìn những kẻ ngồi chung quanh</p> <p>ý muốn của Thiên Chúa,</p> <p>người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”</p>	<p>■ chính là những ai lắng nghe lời Thiên Chúa và đem ra thực hành.”</p>	<p>■ ²⁸ “Đúng hơn phải nói rằng : Phúc thay kẻ lắng nghe và tuân giữ lời Thiên Chúa.”</p>

123. ĐỨC GIÊ-SU VÀ NGƯỜI PHỤ NỮ TỘI LỖI

Mt	Mc	Lc 7,36-50	Ga
<p>(§ 313)</p> <p>■ 14, ¹ Lúc đó, Đức Giê-su</p>		<p>³⁶ Có người thuộc nhóm Pha-ri-sêu mời Đức Giê-su dùng bữa với mình. Đức Giê-su</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
	<p>đang ở làng Bê-ta-ni-a, tại nhà ông Si-mon Cùi. Giữa lúc Người dùng bữa, có một người phụ nữ đến, mang theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm cam tùng nguyên chất thứ đắt tiền. Cô đập ra, đổ dầu thơm trên đầu Người.</p>	<p>đến nhà người Pha-ri-sêu ấy và vào bàn ăn. ³⁷ Bấy giờ, một phụ nữ vốn là người tội lỗi trong thành, biết được Người đang dùng bữa tại nhà ông Pha-ri-sêu, liền đem theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm. ³⁸ Cô lại phía sau, sát chân Người mà khóc, nước mắt tưới ướt chân Người. Cô lấy tóc mình mà lau, rồi hôn chân Người và lấy dầu thơm xúc lên. ³⁹ Thấy vậy, ông Pha-ri-sêu đã mời Người liền nghi bụng rằng : “Nếu quả thật ông này là ngôn sứ, thì hẳn phải biết người đàn bà đang dụng vào mình là ai, là thứ người nào : một người tội lỗi !” ⁴⁰ Đức Giê-su lên tiếng bảo ông : “Này ông Si-môn, tôi có điều muốn nói với ông !” Ông ấy thưa : “Dạ, xin Thầy cứ nói.” ⁴¹ Đức Giê-su nói : “Một chủ nợ kia có hai con nợ : một người nợ năm trăm quan tiền, một người năm chục. ⁴² Vì họ không có gì để trả, nên chủ nợ đã xóa nợ cho cả hai. Vậy trong hai người đó, ai yêu mến chủ nợ hơn ?” ⁴³ Ông Si-môn đáp : “Tôi thiết tưởng là người đã được xóa nợ nhiều hơn.” Đức Giê-su bảo : “Ông xét đúng lắm.” ⁴⁴ Rồi quay lại phía người phụ nữ, Người nói với ông Si-môn : “Ông thấy người phụ nữ này chứ ? Tôi vào nhà ông : nước lã, ông cũng không đổ lên chân tôi, còn chị ấy đã lấy nước mắt tưới ướt chân tôi, rồi lấy tóc mình mà lau. ⁴⁵ Ông đã chẳng hôn chào tôi, còn chị ấy từ lúc vào đây, đã không ngưng hôn chân tôi. ⁴⁶ Dầu ô-liu, ông cũng không xúc lên đầu tôi, còn chị ấy thì lấy dầu thơm mà xúc lên chân tôi. ⁴⁷ Vì thế, tôi bảo ông, tội của chị rất nhiều, nhưng đã được tha, bằng cỡ là chị đã yêu mến nhiều. Còn ai được tha ít thì yêu mến ít.”</p>	<p>(§ 272) ^{12,3} Cô Ma-ri-a lấy một cân dầu thơm cam tùng nguyên chất và quý giá xúc chân Đức Giê-su, rồi lấy tóc mà lau. Cả nhà nức mùi thơm.</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
		<p>⁴⁸ Rồi Đức Giê-su nói với người phụ nữ : “Tội của chị đã được tha rồi.”</p> <p>⁴⁹ Bấy giờ những người đồng bàn liền nghĩ bụng : “Ông này là ai mà lại tha được tội ?”</p> <p>⁵⁰ Nhưng Đức Giê-su nói với người phụ nữ : “Lòng tin của chị đã cứu chị. Chị hãy đi bình an.”</p>	

124. NHỮNG NGƯỜI PHỤ NỮ ĐI THEO ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mc	Lc 8,1-3
<p>(§ 97)</p> <p>■ 9,³⁵ Đức Giê-su đi khắp các thành thị, và làng mạc, giảng dạy trong các hội đường của họ, rao giảng Tin Mừng Nước Trời và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyền.</p>	<p>(§ 144)</p> <p>■ 6,⁴⁸ Rồi Người đi các làng chung quanh mà giảng dạy.</p>	<p>¹ Sau đó, Đức Giê-su đi qua thành thị và làng mạc, rao giảng và loan báo Tin Mừng Nước Thiên Chúa.</p> <p>Cùng đi với Người, có Nhóm Mười Hai ² và mấy người phụ nữ đã được Người chữa khỏi tà thần và bệnh tật. Đó là bà Ma-ri-a gọi là Ma-ri-a Mác-đa-la, người đã được trừ bảy quỷ, ³ bà Gio-an-na, vợ ông Khu-da quản gia của vua Hê-rô-đê, bà Su-san-na và nhiều bà khác nữa. Các bà này đã lấy của cải mình mà giúp đỡ Đức Giê-su và các môn đệ.</p>

Bài giảng bằng dụ ngôn

§ 125 – 139

125. NHẬP ĐỀ BÀI GIẢNG BẰNG DỤ NGÔN

Mt 13,1-3a	Mc 4,1-2	Lc 8,4
<p>¹ Hôm ấy, Đức Giê-su từ trong nhà đi ra ngồi ở ven biển hồ.</p> <p>² (rất đông) Dân chúng tụ họp bên Người (), nên Người phải xuống thuyền mà ngồi,</p>	<p>¹ Đức Giê-su lại bắt đầu giảng dạy ở ven biển hồ. Một đám người rất đông tụ họp chung quanh Người, nên Người phải xuống thuyền ở dưới biển mà ngồi,</p>	<p>⁴ Đong đảo dân chúng tụ họp. Từ khắp các thành thị, người ta kéo đến cùng Đức Giê-su.</p>

Mt	Mc	Lc
còn tất cả đám đồng thì đứng trên bờ. ^{3a} Người dùng dụ ngôn mà nói với họ nhiều điều. Người nói :	còn tất cả đám đồng thì ở trên bờ biển. ² Người dùng dụ ngôn mà dạy họ nhiều điều. Trong lúc giảng dạy, Người nói với họ :	Bấy giờ Người dùng dụ ngôn mà nói rằng :

126. DỤ NGÔN NGƯỜI GIEO GIỐNG

Mt 13,3b-9	Mc 4,3-9	Lc 8,5-8
^{3b} “Người gieo giống đi ra gieo giống. ⁴ Trong khi người ấy gieo, có những hạt rơi xuống vệ đường, chìm chóc đến ăn mất. ⁵ Có những hạt rơi trên những nơi sỏi đá, chỗ không có nhiều đất ; nó mọc ngay, vì đất không sâu ; ⁶ nhưng khi nắng lên, nó liền bị cháy, và vì thiếu rễ nên bị chết khô. ⁷ Có những hạt rơi vào bụi gai, gai mọc lên làm nó chết nghẹt. ⁸ Có những hạt lại rơi trên đất tốt, nên sinh hoa kết quả : hạt được gấp trăm, hạt được sáu chục, hạt được ba chục. ⁹ Ai có tai thì hãy nghe.”	³ “Các người nghe đây ! Người gieo giống đi ra gieo giống. ⁴ Trong khi gieo, có hạt rơi xuống vệ đường, chìm chóc đến ăn mất. ⁵ Có hạt rơi trên nơi sỏi đá, chỗ không có nhiều đất ; nó mọc ngay, vì đất không sâu ; ⁶ nhưng khi nắng lên, nó liền bị cháy, và vì thiếu rễ nên bị chết khô. ⁷ Có hạt rơi vào bụi gai, gai mọc lên làm nó chết nghẹt và không sinh hoa kết quả. ⁸ Có những hạt rơi vào đất tốt, nó mọc và lớn lên, sinh hoa kết quả : hạt được ba chục, hạt được sáu chục, hạt được một trăm.” ⁹ Rồi Người nói : “Ai có tai để nghe thì hãy nghe !”	⁵ “Người gieo giống đi ra gieo hạt giống của mình. Trong khi người ấy gieo, có hạt rơi xuống vệ đường, người ta giẫm lên và chìm trời ăn mất. ⁶ Hạt khác rơi trên đá, và khi mọc lên, lại chết khô vì thiếu ẩm ướt. ⁷ Có hạt rơi vào giữa bụi gai, gai cùng mọc lên, làm nó chết nghẹt, ⁸ Có hạt rơi vào đất tốt, và khi mọc lên, nó sinh hoa kết quả gấp trăm.” Nói thế rồi, Người hô lên : “Ai có tai để nghe thì hãy nghe.”

127. TẠI SAO ĐỨC GIÊ-SU DÙNG DỤ NGÔN ?

Mt 13,10-15	Mc 4,10-12	Lc 8,9-10	Lc	Ga
¹⁰ Các môn đệ đến gần hỏi Đức Giê-su rằng : “Sao Thầy lại dùng	¹⁰ Khi còn một mình Đức Giê-su, những kẻ ở chung quanh Người cùng với Nhóm Mười Hai mới hỏi Người	⁹ Các môn đệ hỏi Người		

Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
dụ ngôn mà nói với họ ?” ¹¹ Người đáp :	về các dụ ngôn. ¹¹ Người nói với các ông : “Phần anh em, mẫu nhiệm Nước Thiên Chúa đã được ban cho anh em ; còn với những người kia là những kẻ ở ngoài..	dụ ngôn ấy có ý nghĩa gì. ¹⁰ Người đáp :		
“Bởi vì anh em được ơn hiểu biết các mẫu nhiệm Nước Trời, còn họ thì không.		“Anh em được ơn hiểu biết các mẫu nhiệm Nước Thiên Chúa ; còn với kẻ khác ...		
¹² Thật vậy, ai có, sẽ được cho thêm, và sẽ có dư thừa ; còn ai không có, thì ngay cái đang có, cũng sẽ bị lấy đi. ¹³ Bởi thế, Thầy dùng dụ ngôn mà nói với họ, là vì họ nhìn mà không nhìn, nghe mà không nghe không hiểu.	(§ 130) 4 , ²⁵ “Thật vậy, ai có, sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi.” ¹¹ ..thì cái gì cũng phải dùng dụ ngôn, ¹² để họ có nhìn mãi nhìn hoài cũng chẳng thấy, có nghe đi nghe lại cũng chẳng hiểu, kêu họ trở lại và được ơn tha thứ.”	(§ 130) 8 , ¹⁸ “Thật vậy, ai có, sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái họ tưởng là có, cũng sẽ bị lấy đi.” ^{10b} ...thì phải dùng dụ ngôn để chúng nhìn mà không nhìn, nghe. mà không hiểu.”	(§ 270) 19 , ²⁶ “...phàm ai có, thì sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi.”	(§ 262) 9,39-41
¹⁴ Thế là đối với họ đã ứng nghiệm sấm ngôn của ông I-sai-a, rằng : <i>Các người có nghe đi nghe lại cũng không hiểu, có nhìn mãi nhìn hoài cũng chẳng thấy ;</i> ¹⁵ vì lòng dân này đã ra ngu muội :				(§ 310) 12 , ³⁷ Người đã làm bấy nhiêu dấu lạ trước mặt họ, thế mà họ vẫn không tin vào Người. ³⁸ Như thế là ứng nghiệm lời ngôn sứ I-sai-a đã nói
chúng đã bịt tai nhắm mắt,				⁴⁰ Thiên Chúa đã làm cho mắt chúng ra đục mù

Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
kêo mắt chúng thấy, tai chúng nghe, và lòng hiểu được mà trở lại, rồi Ta sẽ chữa chúng cho lành ^o .”				và lòng chúng ra chai đá, kêo mắt chúng thấy và lòng hiểu được mà chúng trở lại, rồi Ta sẽ chữa chúng cho lành !

128. ĐẶC ÁN CỦA CÁC MÔN ĐỆ

Mt 13,16-17	Mc	Lc
¹⁶ “Còn anh em, mắt anh em thật có phúc vì được thấy, tai anh em thật có phúc, vì được nghe. ¹⁷ Quả thế, Thầy bảo thật anh em : có nhiều ngôn sứ và nhiều người công chính đã mong thấy điều anh em đang thấy, mà không được thấy, mong nghe điều anh em đang nghe, mà không được nghe.”		(§ 189) ■ ¹⁰ , ²³ Rồi Đức Giê-su quay lại với các môn đệ và bảo riêng : ■ “Phúc thay mắt nào được thấy điều anh em thấy ! ■ ■ ²⁴ Quả thế, Thầy bảo anh em : ■ có nhiều ngôn sứ ■ và nhiều vua chúa ■ đã muốn thấy điều anh em đang thấy, ■ mà không được thấy, ■ muốn nghe điều anh em đang nghe, ■ mà không được nghe.”

129. GIẢI NGHĨA DỰ NGÔN NGƯỜI GIEO GIỐNG

Mt 13,18-23	Mc 4,13-20	Lc 8,11-15
¹⁸ “Vậy anh em hãy nghe dự ngôn người gieo giống. ¹⁹ Hễ ai nghe lời rao giảng Nước Trời mà không hiểu, thì ác thần đến cướp đi điều đã gieo trong lòng người ấy : đó là kẻ đã được gieo bên vệ đường.	¹³ Người còn nói với các ông : “Anh em không hiểu dụ ngôn này, thì làm sao hiểu được tất cả các dụ ngôn ? ¹⁴ Người gieo giống đây là người gieo Lời. ¹⁵ Những kẻ ở bên vệ đường, nơi Lời đã gieo xuống, là những kẻ vừa nghe thì Xa-tan liền đến lấy đi Lời đã gieo nơi họ.	¹¹ “Đây là ý nghĩa dự ngôn : Hạt giống là lời Thiên Chúa. ¹² Những kẻ ở bên vệ đường là những kẻ đã nghe nhưng rồi quỷ dữ đến lấy đi Lời ra khỏi lòng họ, kêo họ tin mà được cứu độ.

^o Is 6,9-10

Mt	Mc	Lc
<p>²⁰ Còn kẻ được gieo trên những nơi sỏi đá, đó là kẻ nghe Lời và liền vui vẻ đón nhận.</p> <p>²¹ Nhưng nó không đâm rễ mà là kẻ nông nổi nhất thời : khi gặp gian nan hay bị ngược đãi vì Lời, nó vấp ngã ngay.</p> <p>²² Còn kẻ được gieo vào bụi gai, đó là kẻ nghe Lời, nhưng nỗi lo lắng sự đời, và bả vinh hoa phú quý bóp nghẹt Lời, khiến Lời không sinh hoa kết quả.</p> <p>²³ Còn kẻ được gieo trên đất tốt, đó là kẻ nghe Lời và hiểu, thì tất nhiên sinh hoa kết quả và làm ra, kẻ được gấp trăm, kẻ được sáu chục, kẻ được ba chục.”</p>	<p>¹⁶ Còn những kẻ được gieo trên những nơi sỏi đá là những kẻ khi nghe Lời thì liền vui vẻ đón nhận, ¹⁷ nhưng họ không đâm rễ mà là những kẻ nông nổi nhất thời ; sau đó, khi gặp gian nan hay bị ngược đãi vì Lời, họ vấp ngã ngay.</p> <p>¹⁸ Những kẻ khác là những kẻ được gieo vào bụi gai : đó là những kẻ đã nghe Lời, ¹⁹ nhưng những nỗi lo lắng sự đời, bả vinh hoa phú quý cùng những đam mê khác xâm chiếm lòng họ, bóp nghẹt Lời khiến Lời không sinh hoa kết quả.</p> <p>²⁰ Còn có những người được gieo trên đất tốt : đó là những kẻ nghe Lời và đón nhận, rồi sinh hoa kết quả,</p> <p>kẻ được ba chục, kẻ được sáu chục, kẻ được một trăm.”</p>	<p>¹³ Còn những kẻ ở trên đá là những kẻ khi nghe thì vui vẻ tiếp nhận Lời, nhưng họ không có rễ. Họ tin nhất thời, và khi gặp thử thách, họ bỏ cuộc.</p> <p>¹⁴ Hạt rơi vào bụi gai : đó là những kẻ đã nghe, nhưng dọc đường bị những nỗi lo lắng và vinh hoa phú quý cùng những khoái lạc cuộc đời bóp nghẹt và không đạt được kết quả tốt đẹp.</p> <p>¹⁵ Hạt ở trên đất tốt : đó là những kẻ đã nghe Lời với lòng ngay ý tốt, rồi nắm giữ và nhờ kiên trì mà sinh hoa kết quả.”</p>

130. LÃNH NHẬN VÀ THÔNG TRUYỀN GIÁO HUẤN CỦA ĐỨC GIÊ-SU THỂ NÀO

Mt	Mt	Mc 4,21-25	Lc 8,16-18	Lc
<p>(§ 52)</p> <p>• 5, ¹⁵ “Người ta cũng chẳng thấp đèn</p> <p>• Rối lại để dưới cái thùng,</p> <p>• nhưng đặt trên đế,</p> <p>• và đèn soi chiếu cho mọi người trong nhà.</p>		<p>²¹ Người nói với các ông : “Chẳng lẽ mang đèn tới để đặt dưới cái thùng hay dưới gầm giường ? Nào chẳng phải là để đặt trên đế sao ?</p>	<p>¹⁶ “Chẳng có ai đốt đèn, rồi lấy hũ giấu đi hoặc đặt dưới gầm giường,</p> <p>nhưng đặt trên đế, để những ai đi vào thì nhìn thấy ánh sáng.</p>	<p>(§ 201)</p> <p>• 11, ³³ “Chẳng có ai đốt đèn rồi đặt vào chỗ khuất hoặc dưới cái thùng,</p> <p>• nhưng đặt trên đế, để những ai đi vào thì nhìn thấy ánh sáng.”</p>

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc
(§ 101) ■ 10, 26 "...Thật ra, ■ không có gì che giấu ■ mà sẽ không ■ lộ ra, ■ không có gì bí mật, ■ mà người ta sẽ ■ không biết.		22 Vì ■ chẳng có gì che giấu ■ mà không ■ được tỏ lộ, ■ chẳng có gì bí ẩn ■ mà không được đưa ■ ra ánh sáng. 23 Ai có tai để nghe ■ thì hãy nghe !" 24 Người nói với các ■ ông : ■ "Hãy để ý tới ■ điều anh em nghe. ■ Anh em ■ dong bằng đầu nào, ■ thì anh em ■ cũng sẽ được dong ■ bằng đầu ấy..."	17 Vì ■ chẳng có gì che giấu ■ mà lại không ■ được tỏ lộ, ■ chẳng có gì bí ẩn ■ mà người ta lại ■ không biết ■ và không được đưa ■ ra ánh sáng.	(§ 204) ■ 12, 2 " " ■ Không có gì che giấu ■ mà sẽ không ■ lộ ra, ■ không có gì bí mật ■ mà người ta sẽ ■ không biết..."
(§ 68) ■ 7, 2 "...và anh em ■ dong bằng đầu nào, ■ thì anh em ■ cũng sẽ được dong ■ bằng đầu ấy..."			18 Vậy hãy để ý tới ■ cách thức anh em nghe.	(§ 68) ■ 6, 18 "...Vị anh em ■ dong đầu nào, ■ thì anh em ■ sẽ được dong lại ■ đầu ấy."
(§ 127) ■ 13, 12 "Thật vậy, ai có, ■ sẽ được cho thêm, ■ và sẽ có dư thừa ; ■ còn ai không có, ■ thì ngay cái ■ đang có, ■ cũng sẽ bị lấy đi.	(§ 306) ■ 25, 29 "Vị phạm ai có, ■ thì sẽ được cho thêm ■ và sẽ có dư thừa ; ■ còn ai không có, ■ thì ngay cái ■ đang có, ■ cũng sẽ bị lấy đi.	25 Thật vậy, ai có, ■ sẽ được cho thêm ; ■ còn ai không có, ■ thì ngay cái ■ đang có ■ cũng sẽ bị lấy đi."	Thật vậy, ai có, ■ sẽ được cho thêm ; ■ còn ai không có, ■ thì ngay cái ■ họ tưởng là có, ■ cũng sẽ bị lấy đi."	(§ 270) ■ 19, 26 "Tôi bảo các ■ anh : ■ phạm ai có, ■ thì sẽ được cho thêm ; ■ còn ai không có, ■ thì ngay cái ■ đang có ■ cũng sẽ bị lấy đi."

131. DỤ NGÔN HẠT GIỐNG TỰ MỌC LÊN

Mt	Mc 4,26-29	Lc	Ga
	26 Người nói : "Chuyện Nước Thiên Chúa ■ thì cũng tựa như chuyện một người ■ vãi hạt giống xuống đất. 27 Đêm hay ngày, ■ người ấy ngủ hay thức, ■ hạt giống vẫn nảy mầm và mọc lên, ■ bằng cách nào, thì người ấy không biết. 28 Đất tự động sinh hoa kết quả : ■ trước hết cây lúa mọc lên, ■ rồi trở đồng đồng, ■ và sau cùng thành bông lúa nặng trĩu hạt. 29 Lúa vừa chín, người ấy đem liềm ra gặt, vì ■ đã đến mùa ^p ."		(§ 309) ■ 12, 24 "...nếu hạt lúa gieo vào lòng đất ■ mà không chết đi, ■ thì nó vẫn trơ trọi một mình ; ■ còn nếu chết đi, ■ nó mới sinh hoa kết quả dồi dào."

132. DỤ NGÔN CỎ LỪNG

Mt 13,24-30	Mc	Lc
<p>²⁴ Đức Giê-su trình bày cho dân chúng nghe một dụ ngôn khác. Người nói : “Nước Trời ví được như chuyện người kia gieo giống tốt trong ruộng mình.</p> <p>²⁵ Khi mọi người đang ngủ, thì kẻ thù của ông đến gieo thêm cỏ lùng vào giữa lúa, rồi đi mất.</p> <p>²⁶ Khi lúa mọc lên và trở bông, thì cỏ lùng cũng xuất hiện.</p> <p>²⁷ Các đầy tớ mới đến thưa chủ nhà rằng : “Thưa ông, ông đã chẳng gieo giống tốt trong ruộng ông sao ? Thế thì cỏ lùng ở đâu mà ra vậy ?”</p> <p>²⁸ Ông đáp : “Kẻ thù đã làm đó !” Đầy tớ nói : “Vậy ông có muốn chúng tôi ra đi gom lại không ?”</p> <p>²⁹ Ông đáp : “Đừng, sợ rằng khi gom cỏ lùng, các anh làm bật luôn rễ lúa.</p> <p>³⁰ Cứ để cả hai cùng lớn lên cho tới mùa gặt. Đến ngày mùa, tôi sẽ bảo thợ gặt : Hãy gom cỏ lùng trước đã, bó thành bó mà đốt đi, còn lúa, thì hãy thu vào kho lẫm cho tôi.”</p>		

133. DỤ NGÔN HẠT CÁI

Mt 13,31-32	Mc 4,30-32	Lc
<p>³¹ Đức Giê-su còn trình bày cho họ nghe một dụ ngôn khác.</p> <p>Người nói :</p> <p>“Nước Trời giống như chuyện hạt cải người nọ đem gieo trong ruộng mình.</p> <p>³² Tuy nó là loại nhỏ nhất trong tất cả các hạt giống, nhưng khi lớn lên, thì lại là thứ rau lớn nhất ; nó trở thành cây to, đến nỗi <i>chìm trời</i> tới làm tổ trên cành”⁹ được.”</p>	<p>³⁰ Rồi Người lại nói :</p> <p>“Chúng ta ví Nước Thiên Chúa với cái gì đây ? Lấy dụ ngôn nào mà hình dung được ?</p> <p>³¹ Nước Thiên Chúa giống như chuyện hạt cải, lúc gieo xuống đất, nó là loại nhỏ nhất trong tất cả các hạt giống trên mặt đất.</p> <p>³² Nhưng khi gieo rồi, thì nó mọc lên lớn hơn mọi thứ rau, cành lá sum suê, đến nỗi <i>chìm trời</i> có thể làm tổ dưới bóng.”</p>	<p>(§ 218)</p> <p>■ 13.¹⁸ Vậy Người nói :</p> <p>■ “Nước Thiên Chúa giống cái gì đây ?</p> <p>■ Tôi phải ví</p> <p>■ Nước ấy với cái gì ?</p> <p>■ ¹⁹ Nước Thiên Chúa giống như chuyện hạt cải người nọ đem trồng trong vườn mình.</p> <p>■</p> <p>■</p> <p>■</p> <p>■ Nó lớn lên</p> <p>■ và trở thành cây to,</p> <p>■</p> <p>■ <i>chìm trời</i></p> <p>■ <i>làm tổ</i></p> <p>■ <i>trên cành</i> được.”</p>

134. DỤ NGÔN MEN TRONG BỘT

Mt 13,33	Mc	Lc
<p>³³ Người còn kể cho họ một dụ ngôn khác :</p> <p>“Nước Trời giống như chuyện nắm men bà kia lấy vùi vào ba thùng bột, cho đến khi tất cả bột dậy men.”</p>	<p>(§ 219)</p> <p>■ 13.²⁰ Người lại nói :</p> <p>■</p> <p>■ “Tôi phải ví Nước Thiên Chúa với cái gì ?</p> <p>■ ²¹ Nước Thiên Chúa giống như chuyện nắm men bà kia lấy vùi vào ba thùng bột, cho đến khi tất cả bột dậy men.”</p>	

⁹ Đn 4,9.18

135. KẾT LUẬN VỀ CÁC DỤ NGÔN

Mt 13,34-35	Mc 4,33-34	Lc
<p>³⁴ Tất cả các điều ấy, Đức Giê-su dùng dụ ngôn mà nói với đám đông dân chúng ; và Người không nói gì với họ mà không dùng dụ ngôn, ³⁵ để ứng nghiệm lời ngôn sứ đã nói : Mở miệng ra, tôi sẽ kể dụ ngôn, công bố những điều được giữ kín từ tạo thiên lập địa[†].</p>	<p>³³ Người dùng nhiều dụ ngôn tương tự mà nói Lời Thiên Chúa cho họ, tuỳ theo mức họ có thể nghe. ³⁴ Người không nói với họ mà không dùng dụ ngôn. Nhưng khi chỉ có thầy trò với nhau, thì Người giải nghĩa hết.</p>	

136. GIẢI NGHĨA DỤ NGÔN CỎ LỪNG

Mt 13,36-43	Mc	Lc
<p>³⁶ Bấy giờ, Đức Giê-su bỏ đám đông dân chúng mà về nhà. Các môn đệ lại gần Người và thưa rằng : “Xin Thầy giải nghĩa dụ ngôn cỏ lùng trong ruộng cho chúng con nghe.” ³⁷ Người đáp : “Kẻ gieo hạt giống tốt là Con Người. ³⁸ Ruộng là thế gian. Hạt giống tốt, đó là con cái Nước Trời. Cỏ lùng là con cái ác thần. ³⁹ Kẻ thù đã gieo cỏ lùng là quỷ dữ. Mùa gặt là ngày tận thế. Thợ gặt là các thiên sứ. ⁴⁰ Vậy, như người ta gom cỏ lùng rồi lấy lửa đốt đi thế nào, thì đến ngày tận thế cũng sẽ xảy ra như vậy. ⁴¹ Con Người sẽ sai các thiên sứ của Người gom mọi kẻ làm gương mù gương xấu và mọi kẻ làm điều gian ác, mà tống ra khỏi Nước của Người, ⁴² rồi quăng chúng vào lò lửa ; ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc ghê rợn. ⁴³ Bấy giờ các người công chính sẽ chói lọi như mặt trời, trong Nước của Cha họ. Ai có tai thì hãy nghe.”</p>		

137. DỤ NGÔN KHO BẦU VÀ NGỌC QUÝ

Mt 13,44-46	Mc	Lc
<p>⁴⁴ “Nước Trời giống như chuyện kho bầu chôn giấu trong ruộng. Có người kia gặp được thì liền chôn giấu lại, rồi vui mừng đi bán tất cả những gì mình có mà mua thửa ruộng ấy. ⁴⁵ “Nước Trời lại cũng giống như chuyện một thương gia đi tìm ngọc đẹp. ⁴⁶ Tìm được một viên ngọc quý, ông đi bán tất cả những gì mình có mà mua viên ngọc ấy.”</p>		

138. DỤ NGÔN CHIẾC LƯỚI

Mt 13,47-50	Mc	Lc
<p>⁴⁷ “Nước Trời lại còn giống như chuyện chiếc lưới thả xuống biển, gom được đủ thứ cá. ⁴⁸ Khi lưới đầy, người ta kéo lên bãi, rồi ngồi nhặt cá tốt cho vào giỏ, còn cá xấu thì vứt ra ngoài. ⁴⁹ Đến ngày tận thế, cũng sẽ xảy ra như vậy. Các thiên sứ sẽ xuất hiện và tách biệt kẻ xấu khỏi hàng ngũ người công chính, ⁵⁰ rồi quăng chúng vào lò lửa; ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc ghê rợn.”</p>		

† Tv 78,2

139. KẾT THÚC BÀI GIẢNG BẰNG DỤ NGÔN

Mt 13,51-53	Mc	Lc
<p>⁵¹ “Anh em có hiểu tất cả những điều ấy không ?” Họ đáp : “Thưa hiểu.”</p> <p>⁵² Người bảo họ : “Bởi vậy, bất cứ kinh sư nào đã được học hỏi về Nước Trời, thì cũng giống như chủ nhà kia lấy ra từ trong kho tàng của mình cả cái mới lẫn cái cũ.”</p> <p>⁵³ Khi Đức Giê-su kể các dụ ngôn ấy xong, Người đi khỏi đó.</p>	<p>(§ 144)</p> <p>⁵⁶ Đức Giê-su ra khỏi đó và về quê...</p>	

140. NHỮNG NGƯỜI THẬT SỰ LÀ THÂN NHÂN CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mc	Lc 8,19-21	Lc
(§ 122)			
¹² , ⁴⁶ Người còn đang nói với đám đông dân chúng, thì có mẹ và anh em của Người đứng bên ngoài, tìm cách nói chuyện với Người.	(§ 122) ³ , ³¹ Mẹ và anh em Đức Giê-su đến, đứng ở ngoài, cho gọi Người ra.	¹⁹ Mẹ và anh em Đức Giê-su đến gặp Người, mà không làm sao lại gần được, vì dân chúng quá đông.	
⁴⁷ Có kẻ thưa Người rằng :	³² Lúc ấy, đám đông đang ngồi chung quanh Người. Có kẻ nói với Người rằng :	²⁰ Người ta báo cho Người biết :	
“Thưa Thầy, có mẹ và anh em Thầy đang đứng ngoài kia, tìm cách nói chuyện với Thầy.”	“Thưa Thầy, có mẹ và anh em [chị em] Thầy ở ngoài kia đang tìm Thầy !”	“ Có mẹ và anh em Thầy đang đứng ngoài kia, muốn gặp Thầy.”	
⁴⁸ Người bảo kẻ vừa nói với Người :	³³ Nhưng Người đáp lại :	²¹ Người đáp lại :	
“Ai là mẹ tôi ? Ai là anh em tôi ?”	“Ai là mẹ tôi và là anh em tôi ?”		
⁴⁹ Rồi Người giơ tay chỉ các môn đệ và nói :	³⁴ Rồi Người rảo mắt nhìn những kẻ ngồi chung quanh và nói :		
“Đây là mẹ tôi, và anh em tôi.	“Đây là mẹ tôi, và anh em tôi.	“Mẹ tôi và anh em tôi,	
⁵⁰ Thật vậy, phàm ai thi hành ý muốn của Cha tôi, Đấng ngự trên trời,	³⁵ Ai thi hành ý muốn của Thiên Chúa,	chính là những ai lắng nghe lời Thiên Chúa và đem ra thực hành.”	(§ 199) ¹¹ , ²⁷ “Phúc thay người mẹ đã cứu mạng ...!” ²⁸ “Đúng hơn phải nói rằng : Phúc thay kẻ lắng nghe và tuân giữ lời Thiên Chúa.”
người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”	người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”		

141. ĐỨC GIÊ-SU ĐỆP SÓNG GIÓ

Mt	Mc 4,35-41	Lc 8,22-25
(§ 87)	³⁵ Hôm ấy, khi chiều đến,	²² Một ngày nọ,
^{8, 16} Thấy xung quanh có đám đông,		
Đức Giê-su ra lệnh sang bờ bên kia.	Đức Giê-su nói với các môn đệ : "Chúng ta sang bờ bên kia đi !"	Đức Giê-su xuống thuyền với các môn đệ. Người nói : "Chúng ta sang bên kia hồ đi !"
(§ 88)	³⁶ Bỏ đám đông ở lại, các ông chờ Người đi, vì Người đang ở sẵn trên thuyền ;	
²³ Đức Giê-su xuống thuyền, các môn đệ đi theo Người.		
	có những thuyền khác cùng theo Người.	Rồi thấy trò ra khơi.
		²³ Đang khi các ngài đi thuyền, thì Đức Giê-su thiếp ngủ. Một trận cuồng phong ập xuống hồ ;
²⁴ Bỗng nhiên biển động mạnh khiến sóng ập vào thuyền,	³⁷ Một trận cuồng phong nổi lên, sóng ập vào thuyền, đến nỗi thuyền đầy nước.	Một trận cuồng phong ập xuống hồ ; các ngài bị ngập nước và lâm nguy.
nhưng Người vẫn ngủ.	³⁸ Trong khi đó, Đức Giê-su đang ở đằng lái, dựa đầu vào chiếc gối mà ngủ. Các môn đệ đánh thức Người và nói :	²⁴ Các môn đệ lại gần đánh thức Người dậy và nói : "Lạy Thầy, Lạy Thầy !
²⁵ Các ông lại gần đánh thức Người và nói :	"Thưa Thầy, chúng ta chết mất, Thầy chẳng lo gì sao ?"	Chúng ta chết mất !"
"Thưa Ngài, xin cứu chúng con, chúng con chết mất !"		
²⁶ Đức Giê-su nói : "Sao nhất thế, hỡi những kẻ kém lòng tin !" Rồi Người trở dậy, ngắm đe gió và biển ;	³⁹ Người thức dậy, ngắm đe gió, và truyền cho biển : "Im đi ! Câm đi !" Gió liền tắt, và biển lặng như tờ.	Người thức dậy, ngắm đe sóng gió, Sóng gió liền ngừng và biển lặng ngay.
		²⁵ Người bảo các ông :
biển liền lặng như tờ.	⁴⁰ Rồi Người bảo các ông : "Sao nhất thế ? Anh em vẫn chưa có lòng tin sao ?"	"Đức tin anh em ở đâu ?"
²⁷ Người ta kinh ngạc và nói :	⁴¹ Các ông sợ hãi kinh hoàng và nói với nhau : "VẬY người này là ai, mà cả đến gió và biển cũng tuân lệnh ?"	Các ông hoảng sợ, kinh ngạc và nói với nhau : "VẬY người này là ai mà ra lệnh cho cả sóng gió, và sóng gió phải tuân lệnh ?"

142. NGƯỜI BỊ QUỶ ÁM Ở GHÊ-RA-SA

Mt	Mc 5,1-20	Lc 8,26-39
(§ 89) 8, 26 Khi Đức Giê-su sang bờ bên kia, đến vùng đất của dân Ga-da-ra, thì (từ trong đám cỏ mả) có hai người bị quỷ ám () ra đón Người ; chúng rất dữ tợn, đến nỗi không ai dám qua lại lối ấy. 29 Chúng la lên rằng : “Hỡi Con Thiên Chúa, chuyện chúng tôi can gì đến ông ? Chưa tới lúc mà ông đã đến đây hành hạ chúng tôi sao ?”	1 Đức Giê-su và các môn đệ sang bờ bên kia biển hồ, đến vùng đất của dân Ghê-ra-sa. 2 Người vừa ra khỏi thuyền, thì từ trong đám cỏ mả, có một kẻ bị thần ô uế ám liền ra đón Người. 3 Anh này thường sống trong đám cỏ mả và không ai có thể trói anh lại được, đầu phải dùng đến cả xiềng xích. 4 Thật vậy, nhiều lần anh bị gông cùm và bị xiềng xích, nhưng anh đã bẻ gãy xiềng xích, đập tan gông cùm. Và không ai có thể kiềm chế anh được. 5 Suốt đêm ngày, anh cứ ở trong đám cỏ mả và trên núi đồi, tru tréo và lấy đá rạch mình. 6 Thấy Đức Giê-su tự dưng xa, anh chạy đến bái lạy Người 7 và kêu lớn tiếng rằng : “Hỡi ông Giê-su, Con Thiên Chúa Tối Cao, chuyện tôi can gì đến ông ? Nhân danh Thiên Chúa, tôi van ông đừng hành hạ tôi !” 8 Thật vậy, Đức Giê-su đã bảo nó : “Thần ô uế kia, xuất khỏi người này !” 9 Người hỏi nó : “Tên người là gì ?” Nó thưa : “Tên tôi là Đạo Binh, vì chúng tôi đồng lõa.”	26 Thấy trò ghê thuyền vào vùng đất của dân Ghê-ra-sa, đối diện với miền Ga-li-lê. 27 Người bước lên bờ, thì có một người dân trong thành bị quỷ ám ra đón Người. Từ lâu, anh không mặc quần áo, không ở trong nhà, nhưng ở trong đám cỏ mả. 28 Thấy Đức Giê-su, anh la lên, phủ phục trước mặt Người, và lớn tiếng nói rằng : “Hỡi ông Giê-su, Con Thiên Chúa Tối Cao, chuyện tôi can gì đến ông ? Tôi xin ông đừng hành hạ tôi !” 29 Đó là vì Đức Giê-su đã ra lệnh cho thần ô uế xuất khỏi người ấy. Thật vậy, đã nhiều lần quỷ bắt lấy anh, người ta dùng xiềng xích gông cùm mà trói và giữ anh ; nhưng anh bứt tung dây trói và bị quỷ lôi vào những nơi hoang vắng. 30 Đức Giê-su hỏi anh : “Tên anh là gì ?” Anh thưa : “Đạo Binh”, vì nhiều quỷ đã nhập vào anh.

Mt	Mc	Lc
<p>³⁰ Khi ấy, ở đàng xa, có một bầy heo rất đông đang ăn.</p> <p>³¹ Bọn quỷ nài xin Người rằng :</p> <p>“Nếu ông đuổi chúng tôi, thì xin sai chúng tôi nhập vào bầy heo kia.”</p> <p>³² Người bảo : “Đi đi !”</p> <p>Chúng liền ra khỏi hai người đó và nhập vào bầy heo.</p> <p>Thế là tất cả bầy heo từ trên sườn núi lao xuống biển và chết đuối hết.</p> <p>³³ Các người chăn heo bỏ chạy vào thành, kể lại mọi sự, và những gì đã xảy ra cho những người bị quỷ ám.</p> <p>³⁴ Bấy giờ, cả thành ra rón ãn Đức Giê-su, và khi gặp Người,</p> <p>họ nài xin Người đi khỏi vùng đất của họ. (§ 90)</p> <p>^{9,1} Đức Giê-su xuống thuyền, băng qua hồ, trở về thành của mình.</p>	<p>³⁰ Nó khẩn khoản nài xin Người đừng đuổi chúng ra khỏi vùng ấy.</p> <p>³¹ Ở đó có một bầy heo rất đông đang ăn bên sườn núi.</p> <p>³² Đám thần ô uế nài xin Người rằng :</p> <p>“Xin sai chúng tôi đến nhập vào những con heo kia.”</p> <p>³³ Người cho phép. Chúng xuất khỏi người đó và nhập vào bầy heo. Cả bầy heo -chừng hai ngàn con- từ trên sườn núi lao xuống biển và chết ngộp dưới đó.</p> <p>³⁴ Các người chăn heo bỏ chạy, báo tin trong thành và thôn xóm.</p> <p>Thiên hạ đến xem việc gì đã xảy ra.</p> <p>³⁵ Họ đến cùng Đức Giê-su và trông thấy kẻ bị quỷ ám ngồi đó, ăn mặc hăn hoi và trí khôn tỉnh táo - chính người này đã bị Đạo Bình quỷ nhập vào.</p> <p>Họ phát sợ.</p> <p>³⁶ Những người chứng kiến thuật lại cho họ nghe việc đã xảy ra thế nào cho người bị quỷ ám và chuyện bầy heo.</p> <p>³⁷ Bấy giờ họ lên tiếng nài xin Người rời khỏi vùng đất của họ.</p> <p>³⁸ Khi Người xuống thuyền, thì kẻ trước kia đã bị quỷ ám nài xin được ở với Người.</p> <p>³⁹ Nhưng Người không cho phép, Người bảo :</p>	<p>³¹ Lũ quỷ nài xin Người đừng truyền cho chúng rút xuống vực thẳm.</p> <p>³² Ở đó có một bầy heo khá đông đang ăn trên núi.</p> <p>Lũ quỷ nài xin Người cho phép chúng</p> <p>nhập vào bầy heo kia, và Người cho phép.</p> <p>³³ Lũ quỷ xuất khỏi người đó, nhập vào bầy heo.</p> <p>Cả bầy heo từ trên sườn núi lao xuống hồ và chết ngộp hết.</p> <p>³⁴ Thấy sự việc xảy ra, các người chăn heo bỏ chạy, báo tin trong thành và thôn xóm.</p> <p>³⁵ Thiên hạ ra xem sự việc đã xảy ra. Họ đến cùng Đức Giê-su và thấy kẻ đã được trừ quỷ đang ngồi dưới chân Đức Giê-su, ăn mặc hăn hoi và trí khôn tỉnh táo.</p> <p>Họ phát sợ.</p> <p>³⁶ Những người chứng kiến kể lại cho họ nghe người bị quỷ ám được cứu chữa thế nào.</p> <p>³⁷ Bấy giờ toàn thể dân chúng vùng Ghê-ra-sa xin Người rời khỏi họ, vì họ sợ quá.</p> <p>Thế nên Người xuống thuyền trở về.</p> <p>³⁸ Kẻ đã được trừ quỷ xin được ở với Người.</p> <p>Nhưng Người bảo anh về và nói :</p>

Mt	Mc	Lc
	<p>“Anh cứ về nhà với thân nhân, và kể lại cho họ mọi điều Chúa đã làm cho anh, và Người đã thương xót anh như thế nào !”¹⁹</p> <p>²⁰ Anh ra đi và bắt đầu rao truyền trong miền Thập Tỉnh mọi điều Đức Giê-su đã làm cho anh. Ai nấy đều kinh ngạc.</p>	<p>³⁹ “Anh cứ trở về nhà và thuật lại mọi điều Thiên Chúa đã làm cho anh.”</p> <p>Anh ra đi, rao truyền cho cả thành mọi điều Đức Giê-su đã làm cho anh.</p>

143. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI ĐÀN BÀ BỊ XUẤT HUYẾT VÀ CHO CON GÁI ÔNG GIA-IA SỐNG LẠI

Mt	Mc 5,21-43	Lc 8,40-56
<p>(§ 94)</p> <p>9,¹⁹ Người còn đang nói với họ như thế, thì bỗng một vị thủ lãnh đến gần</p> <p>bái lạy Người và nói :</p> <p>“Con gái tôi vừa mới chết. Nhưng xin Ngài đến đặt tay lên cháu, là nó sẽ sống.”</p> <p>¹⁹ Đức Giê-su đứng dậy đi theo ông ấy, và các môn đệ cũng đi với Người.</p> <p>²⁰ Bỗng một người đàn bà bị băng huyết đã mười hai năm</p>	<p>²¹ Đức Giê-su lại đi thuyền sang bờ bên kia...</p> <p>Dân chúng đông đảo tụ lại quanh Người.</p> <p>Lúc đó, Người đang ở trên bờ biển hồ.</p> <p>²² Có một ông trưởng hội đường tên là Gia-ia đi tới.</p> <p>Vừa thấy Đức Giê-su, ông sụp xuống dưới chân Người, ²³ và khẩn khoản nài xin :</p> <p>“Con gái nhỏ của tôi gần chết rồi. Xin Ngài đến đặt tay lên cháu, để nó được cứu chữa và được sống.”</p> <p>²⁴ Người liền ra đi với ông.</p> <p>Dân chúng đông đảo đi theo và chen lấn Người.</p> <p>²⁵ Có một bà kia bị xuất huyết đã mười hai năm, ²⁶ bao phen khổ sở vì chạy thấy chạy thuốc đã nhiều đến tẩn gia bại sản, mà bệnh vẫn không thuyên giảm, lại còn thêm nặng là khác.</p>	<p>⁴⁰ Khi Đức Giê-su trở về thì đám đông tiếp đón, vì ai ai cũng đợi chờ Người.</p> <p>⁴¹ Bỗng có một người tên là Gia-ia đi tới ; ông là trưởng hội đường.</p> <p>Ông sụp xuống dưới chân Đức Giê-su, nài xin Người vào nhà ông, ⁴² vì ông có một đứa con gái duy nhất độ mười hai tuổi, mà nó lại sắp chết.</p> <p>Trong khi Người đi, đám đông dân chúng xô lấn Người đến nghẹt thở.</p> <p>⁴³ Có một bà kia bị xuất huyết đã mười hai năm, không ai có thể chữa được.</p>

Mt	Mc	Lc
<p>tiến đến phía sau Người và sờ vào áo choàng của Người, ²¹ vì bà nghĩ bụng : “Tôi chỉ cần sờ được vào áo choàng của Người thôi, là sẽ được cứu chữa !”</p>	<p>²⁷ Được nghe đồn về Đức Giê-su, bà lách qua đám đông, tiến đến phía sau Người, và sờ vào áo choàng của Người. ²⁸ Vì bà tự nhủ : “Tôi mà sờ được vào áo choàng của Người thôi, là sẽ được cứu chữa.” ²⁹ Lập tức, máu cầm lại, và bà cảm thấy trong mình đã được khỏi bệnh. ³⁰ Ngay lúc đó, Đức Giê-su nhận thấy có một năng lực tự nơi mình phát ra, Người liền quay lại giữa đám đông mà hỏi : “Ai đã sờ vào áo tôi ?”</p>	<p>⁴⁴ Bà tiến đến phía sau Người và sờ vào tua áo choàng của Người.</p> <p>Tức khắc, máu ngừng chảy.</p>
<p>²² Đức Giê-su quay lại</p>	<p>mà hỏi : “Ai đã sờ vào áo tôi ?”</p> <p>³¹ Các môn đệ thưa : “Thầy coi, đám đông chen lấn Thầy như thể mà Thầy còn hỏi: ‘Ai đã sờ vào tôi?’”</p>	<p>⁴⁵ Đức Giê-su hỏi : “Ai là người đã sờ vào tôi ?” Mọi người đều chối, nên ông Phê-rô nói : “Lạy Thầy, đám đông dân chúng xô đẩy, chen lấn Thầy đấy !”</p>
<p>thấy bà</p>	<p>³² Đức Giê-su ngó quanh để nhìn người phụ nữ đã làm điều đó. ³³ Bà này sợ phát run lên, vì biết cái gì đã xảy đến cho mình. Bà đến phủ phục trước mặt Người, và nói hết sự thật với Người.</p>	<p>⁴⁶ Nhưng Đức Giê-su nói : “Có người đã sờ vào Thầy, vì Thầy biết có một năng lực tự nơi Thầy phát ra.”</p> <p>⁴⁷ Người đàn bà thấy mình không giữ kín được nữa, thì run rẩy đến phủ phục trước mặt Người, và kể lại trước mặt toàn dân lý do tại sao bà đã sờ vào Đức Giê-su, và bà đã được khỏi bệnh tức khắc như thế nào.</p>
<p>thì nói : “Này con, cứ yên tâm, lòng tin của con đã cứu chữa con.”</p> <p>Và ngay từ giờ ấy, bà được cứu chữa.</p>	<p>³⁴ Người nói với bà : “Này con, lòng tin của con đã cứu chữa con. Con hãy về bình an và khỏi hẳn bệnh.”</p> <p>³⁵ Đức Giê-su còn đang nói, thì có mấy người từ nhà ông trưởng hội đường đến bảo : “Con gái ông chết rồi, làm phiền Thầy chi nữa ?”</p>	<p>⁴⁸ Đức Giê-su nói với bà : “Này con, lòng tin của con đã cứu chữa con. Con hãy đi bình an.”</p> <p>⁴⁹ Đức Giê-su còn đang nói, thì có người từ nhà ông trưởng hội đường đến bảo : “Con gái ông chết rồi, đừng làm phiền Thầy nữa !”</p>

Mt	Mc	Lc
	<p>³⁶ Nghe được câu nói đó, Đức Giê-su bảo ông trưởng hội đường “Ông đừng sợ, chỉ cần tin thôi.”</p> <p>³⁷ Rồi Người không cho ai đi theo mình, trừ ông Phê-rô, ông Gia-cô-bê và em ông này là ông Gio-an.</p>	<p>⁵⁰ Nghe vậy, Đức Giê-su bảo ông : “Ông đừng sợ, chỉ cần tin thôi, là con gái ông sẽ được cứu chữa.”</p> <p>⁵¹ Khi đến nhà, Người không cho ai vào với mình, trừ ông Phê-rô, ông Gio-an, ông Gia-cô-bê và cha mẹ của đứa bé.</p>
<p>²³ Đức Giê-su đến nhà viên thủ lãnh ; thấy phướm kèn và đám đông ồn ào,</p>	<p>³⁸ Các ngài đến nhà ông trưởng hội đường. Đức Giê-su nhìn thấy cảnh ồn ào và người ta khóc lóc, kêu la ầm ĩ.</p>	<p>⁵² Mọi người đều đắp ngực khóc thương nó.</p>
<p>²⁴ Người nói : “Lui ra ! Con bé có chết đâu, nó ngủ đấy !” Họ chế nhạo Người.</p>	<p>³⁹ Người bước vào nhà và bảo họ : “Sao lại ồn ào và khóc lóc như vậy ? Đứa bé có chết đâu, nó ngủ đấy !” ⁴⁰ Họ chế nhạo Người.</p>	<p>Đức Giê-su nói : “Đừng khóc ! Nó có chết đâu, nó ngủ đấy !” ⁵³ Họ chế nhạo Người, vì biết nó đã chết.</p>
<p>²⁵ Khi đám đông bị đuổi ra rồi, thì Người đi vào, cầm lấy tay con bé, nó liền trỗi dậy.</p>	<p>Nhưng Người đuổi họ ra ngoài hết, rồi đưa cha mẹ đứa bé và những kẻ theo Người, cùng đi vào nơi nó đang nằm.</p> <p>⁴¹ Người cầm lấy tay nó và nói : “Ta-li-tha kum”, có nghĩa là : “Này cô bé, Thầy truyền cho con : trỗi dậy đi !”</p> <p>⁴² Lập tức con bé đứng dậy và đi lại được, vì nó đã mười hai tuổi.</p> <p>Và lập tức, người ta sửng sốt kinh ngạc.</p>	<p>⁵⁴ Nhưng Người cầm lấy tay nó, lên tiếng gọi : “Này bé, trỗi dậy đi !” ⁵⁵ Hồn đứa bé trở lại, tức khắc, nó đứng dậy.</p> <p>Đức Giê-su truyền bảo người ta cho nó ăn.</p> <p>⁵⁶ Cha mẹ nó kinh ngạc.</p>
<p>²⁶ Và tiếng đồn về việc này lan ra khắp miền ấy.</p>	<p>⁴³ Đức Giê-su cấm họ không được kể một ai biết việc ấy, và bảo họ cho con bé ăn.</p>	<p>Nhưng Người ra lệnh cho họ không được nói với ai về việc đã xảy ra.</p>

144. ĐỨC GIÊ-SU VỀ THĂM NA-DA-RÉT

Mt 13,54-58	Mc 6,1-6	Lc	Ga
(§ 139)			
<ul style="list-style-type: none"> ■ 53 Khi Đức Giê-su ■ kể các dụ ngôn ấy xong, ■ Người đi khỏi đó. ■ 54 Người về 	<p>1 Đức Giê-su ra khỏi đó và về</p> <p>quê,</p> <p>có các môn đệ đi theo Người.</p> <p>2 Đến ngày sa-bát, Người bắt đầu giảng dạy trong hội đường.</p> <p>Nhiều người nghe sửng sốt.</p> <p>và nói : “Bởi đâu ông này được khôn ngoan và làm được những phép lạ như thế ?”</p> <p>55 Ông này không phải là con bác thợ sao ? Mẹ của ông không phải là bà Ma-ri-a ;</p> <p>anh em của ông không phải là các ông Gia-cô-bê, Giô-xếp, Simôn và Giu-đa sao ?</p> <p>56 Và tất cả chị em của ông không phải là bà con lối xóm với chúng ta sao ?</p> <p>Vậy bởi đâu ông được như thế ?”</p> <p>57 Và họ vấp ngã vì Người.</p> <p>Nhưng Đức Giê-su bảo họ :</p> <p>“Ngôn sứ có bị rề rúng, thì cũng chỉ là ở chính quê hương</p> <p>và trong gia đình mình mà thôi.”</p>	<p>(§ 30)</p> <p>4, 16 Rồi Đức Giê-su đến Na-da-rét, là nơi Người đã được dưỡng dục.</p> <p>(trong ngày sa-bát)</p> <p>Người vào hội đường như Người vẫn quen làm (), và đứng lên đọc Sách Thánh..</p> <p>22 Mọi người đều tán thành và thán phục những lời ân sủng từ miệng Người nói ra.</p> <p>Họ bảo nhau :</p> <p>“Ông này không phải là con ông Giu-se đó sao ?”</p> <p>“Ông này không phải là con ông Giu-se đó sao ?”</p> <p>“Cha mẹ ông, chúng ta đều biết cả, ...”</p> <p>(§ 82)</p> <p>4, 44 Chính Người đã làm chứng rằng : ngôn sứ không được danh giá tại quê hương mình.”</p>	<p>(§ 163)</p> <p>6, 42 Họ nói :</p> <p>“Ông này không phải là ông Giê-su, con ông Giu-se đó sao ?”</p> <p>Cha mẹ ông, chúng ta đều biết cả, ...”</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁵⁸ Người không làm nhiều phép lạ tại đó,</p> <p>vì họ không tin. (§ 97)</p> <p>^{9, 35} Đức Giê-su đi khắp các thành thị, làng mạc, giảng dạy trong các hội đường của họ.</p>	<p>⁵ Người đã không thể làm được phép lạ nào tại đó ; Người chỉ đặt tay trên một vài i bệnh nhân và chữa lành họ.</p> <p>⁶ Người ngạc nhiên vì họ không tin.</p> <p>Rồi Người đi các làng chung quanh mà giảng dạy.</p>		

145. ĐỨC GIÊ-SU SAI NHÓM MƯỜI HAI ĐI GIẢNG

Mt	Mc 6,7-13	Lc 9,1-6	Lc (§ 185)
<p>(§ 98)</p> <p>^{10, 1} Đức Giê-su gọi mười hai môn đệ lại, ban cho các ông quyền trên các thần ô uế, để các ông trừ chúng và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguỵễn.</p> <p>(§ 99)</p> <p>² Đức Giê-su sai mười hai ông ấy đi và chỉ thị rằng :</p> <p>⁷ "... hãy rao giảng rằng : Nước Trời đã đến gần.</p> <p>³ Anh em hãy chữa lành người đau yếu,...</p> <p>⁸ Đứng kiếm (bao bì, vàng bạc hay tiền đồng để giặt lúng.</p> <p>¹⁰ Đi đường, đừng mang ()</p> <p>đừng mặc hai áo,</p>	<p>⁷ Người gọi Nhóm Mười Hai lại và bắt đầu sai đi từng hai người một. Người ban cho các ông quyền trên các thần ô uế.</p> <p>⁸ Người chỉ thị cho các ông không được mang gì đi đường, chỉ trừ cây gậy ; không được mang lương thực, bao bì, tiền giặt lúng ;</p> <p>⁹ được đi dép, nhưng không được mặc hai áo</p>	<p>¹ Đức Giê-su tập hợp Nhóm Mười Hai lại, ban cho các ông năng lực và uy quyền để trừ mọi thứ quỷ và chữa các bệnh tật.</p> <p>² Người sai các ông đi rao giảng Nước Thiên Chúa và chữa lành người đau yếu.</p> <p>³ Người nói : "Anh em đừng mang gì đi đường, đừng mang gậy, bao bì, lương thực, tiền bạc, cũng đừng có hai áo.</p>	<p>(§ 185)</p> <p>^{10, 1} Sau đó, Chúa chỉ định bảy mươi [hai] người khác, và sai các ông từng hai người một đi trước, vào tất cả các thành, các nơi mà chính Người định đến.</p> <p>⁴ "Đừng mang theo () bao bì, (túi tiền),</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>Đừng đi giày dép hay cầm gậy.</p> <p>Vì làm thợ thì đáng được nuôi ăn.</p> <p>¹¹ “Khi anh em vào bất cứ thành nào hay làng nào, thì hãy dò hỏi xem ở đó ai là người xứng đáng, và hãy ở lại đó cho đến lúc ra đi.</p> <p>¹² Nếu người ta không đón tiếp và không nghe lời anh em, thì khi ra khỏi nhà hay thành ấy</p> <p>anh em hãy giũ bụi chân lại.”</p>	<p>¹⁰ Người bảo các ông : “Bất cứ ở đâu, khi anh em đã vào nhà nào, hãy ở lại đó cho đến lúc từ đó ra đi.</p> <p>¹¹ Còn nơi nào người ta không đón tiếp và không nghe anh em, thì khi ra khỏi đó,</p> <p>hãy giũ bụi đất dưới chân để tỏ ý cảnh cáo họ.”</p> <p>¹² Các ông ra đi rao giảng, kêu gọi người ta hối cải.</p> <p>¹³ Các ông trừ được nhiều quỷ, xức dầu cho nhiều người đau ốm và chữa họ khỏi bệnh.</p>	<p>⁴ Khi anh em vào bất cứ nhà nào, hãy ở lại đó và cũng từ đó mà ra đi.</p> <p>⁵ Hễ người ta không đón tiếp anh em, thì khi ra khỏi thành, anh em hãy giũ bụi chân để tỏ ý phản đối họ.”</p> <p>⁶ Các ông ra đi, rảo qua các làng mạc loan báo Tin Mừng và chữa bệnh khắp nơi.</p>	<p>giày dép.</p> <p>Cũng đừng chào hỏi ai dọc đường.</p> <p>⁷ ... vì làm thợ thì đáng được trả công.</p> <p>⁸ Vào bất cứ nhà nào,...</p> <p>⁹ Hãy ở lại nhà ấy,...</p> <p>¹⁰ Nhưng vào bất cứ thành nào mà người ta không đón tiếp, thì anh em hãy ra các quảng trường mà nói : ¹¹ “Ngay cả bụi trong thành các ông dính chân chúng tôi chúng tôi cũng xin phủi trả lại các ông.</p> <p>Tuy nhiên các ông phải biết điều này : Nước Thiên Chúa đã đến gần.”</p>

146. VUA HÊ-RÔ-ĐÊ VÀ ĐỨC GIÊ-SU

Mt 14,1-2	Mc 6,14-16	Lc 9,7-9	Lc
<p>¹ Thời ấy, tiểu vương Hê-rô-đê nghe danh tiếng Đức Giê-su,</p> <p>² thì nói với những kẻ hầu cận rằng :</p>	<p>¹⁴ Vua Hê-rô-đê nghe biết về Đức Giê-su, vì Người đã nổi danh.</p> <p>Có kẻ nói :</p>	<p>⁷ Tiểu vương Hê-rô-đê nghe biết tất cả những gì đã xảy ra, thì phân vân lắm.</p> <p>Thật vậy, có kẻ nói :</p>	<p>(§ 165) ^{9,18} “Đám đông dân chúng nói Thấy là ai ?”</p>

Mt	Mc	Lc
<p>⁶ Vậy nhân dịp mừng sinh nhật vua Hê-rô-đê, con gái bà Hê-rô-đi-a đã biểu diễn một điệu vũ trước mặt quan khách, làm cho nhà vua vui thích.</p> <p>⁷ Bởi đó, vua thể là hể cô xin gì, vua cũng ban cho.</p> <p>⁸ Nghe lời mẹ xui bảo, cô thưa rằng : “Xin ngài ban cho con, ngay tại đây, cái đầu ông Gio-an Tẩy Giả đặt trên mâm.”</p> <p>⁹ Nhà vua lấy làm buồn, nhưng vì đã trót thể, lại thể trước khách dự tiệc, nên truyền lệnh ban cho cô.</p> <p>¹⁰ Vua sai người vào ngục chặt đầu ông Gio-an.</p> <p>¹¹ Người ta bưng đầu ông trên một cái mâm, trao cho cô gái, và cô đem đến cho mẹ.</p> <p>¹² Mòn đệ ông đến lấy thi hài và mai táng, rồi đi báo cho Đức Giê-su.</p>	<p>²¹ Một ngày thuận lợi đến : nhân dịp mừng sinh nhật của mình, vua Hê-rô-đê mở tiệc thiết đãi bá quan văn võ và các thân hào miển Ga-li-lê.</p> <p>²² Con gái bà Hê-rô-đi-a vào biểu diễn một điệu vũ, làm cho nhà vua và khách dự tiệc vui thích.</p> <p>Nhà vua nói với cô gái : “Con muốn gì thì cứ xin, ta sẽ ban cho con.”</p> <p>²³ Vua lại còn thể : “Con xin gì, ta cũng cho, dù một nửa nước của ta cũng được.”</p> <p>²⁴ Cô gái đi ra hỏi mẹ : “Con nên xin gì đây ?” Mẹ cô nói : “Đầu ông Gio-an Tẩy Giả.”</p> <p>²⁵ Lập tức cô vội trở vào đến bên nhà vua và xin rằng : “Con muốn ngài ban ngay cho con cái đầu ông Gio-an Tẩy Giả, đặt trên mâm.”</p> <p>²⁶ Nhà vua buồn lắm, nhưng vì đã trót thể, lại thể trước khách dự tiệc, nên không muốn thất hứa với cô.</p> <p>²⁷ Lập tức, vua sai thị vệ đi và truyền mang đầu ông Gio-an tới. Thị vệ đi chặt đầu ông trong ngục,</p> <p>²⁸ bưng đầu ông trên một cái mâm trao cho cô gái, và cô trao cho mẹ.</p> <p>²⁹ Nghe tin ấy, môn đệ ông đến lấy thi hài ông và đặt trong một ngôi mộ. (§ 151)</p>	

148. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA MỘT NGƯỜI ĐAU ỐM Ở HỒ NƯỚC TẠI BẾT-DA-THA

Mc	Ga 5,1-18
	<p>¹ Sau đó, nhân một dịp lễ của người Do-thái, Đức Giê-su lên Giê-ru-sa-lem.</p> <p>² Tại Giê-ru-sa-lem, gần Cửa Chiến, có một hồ nước, tiếng Híp-ri gọi là Bết-da-tha. Hồ này có năm hành lang.</p> <p>³ Nhiều người đau ốm, đui mù, què quặt, bất toại nằm la liệt ở đó, [chờ cho nước sôi động,</p>

Mc	Ga
<p>(§ 40 +)</p> <p>2, ⁸ Bấy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một kẻ bại liệt, có bốn người khiêng.</p> <p>3 ...Họ ..thả người bại liệt nằm trên chõng xuống.</p> <p>Thấy họ có lòng tin như vậy,</p> <p>Đức Giê-su bảo người bại liệt : ...</p> <p>10 .. Đức Giê-su nói với người bại liệt :</p> <p>11 Ta bảo con :</p> <p>“Đứng dậy,</p> <p>vác chõng mà đi về nhà !”</p> <p>12 Người bại liệt đứng dậy,</p> <p>và lập tức vac chõng</p> <p>đi ra trước mặt mọi người...</p>	<p>⁴ vì thỉnh thoảng có thiên sứ của Chúa xuống hồ khuấy động nước lên ; khi nước sôi động, ai xuống trước, thì dù mắc bệnh gì đi nữa, cũng được khỏi].</p> <p>⁵ Ở đó, có một người đau ốm đã ba mươi tám năm.</p> <p>⁶ Đức Giê-su thấy anh đang nằm và biết anh sống trong tình trạng đó đã lâu, thì nói :</p> <p>“Anh có muốn khỏi bệnh không ?”</p> <p>⁷ Bệnh nhân đáp : “Thưa Ngài, không có người đem tôi xuống hồ khi nước sôi động. Lúc tôi tới đó, có người khác đã xuống trước tôi !”</p> <p>⁸ Đức Giê-su bảo :</p> <p>“Đứng dậy,</p> <p>vác chõng mà đi !”</p> <p>Người ấy liền được khỏi bệnh,</p> <p>vác chõng mà đi.</p> <p>Hôm đó lại là ngày sa-bát. ¹⁰ Người Do-thái mới nói với kẻ được chữa lành : “Hôm nay là ngày sa-bát, anh không được phép vac chõng !” ¹¹ Nhưng anh đáp : “Chính người chữa tôi khỏi bệnh đã nói với tôi : “Vác chõng mà đi !”” ¹² Họ hỏi anh : “Ai là người đã bảo anh : “Hãy vac mà đi”?” ¹³ Nhưng người đã được chữa khỏi không biết là ai. Quả thế, Đức Giê-su đã lẩn đi, vì có đám đông ở nơi ấy. ¹⁴ Sau đó, Đức Giê-su gặp người ấy trong Đền Thờ và nói : “Này, anh đã được khỏi bệnh. Đừng phạm tội nữa, kẻo lại phải khốn hơn !” ¹⁵ Anh ra đi và báo cho người Do-thái : Đức Giê-su là người đã chữa anh khỏi bệnh.</p> <p>¹⁶ Do đó, người Do-thái bắt bớ Đức Giê-su, vì Người làm những việc ấy trong ngày sa-bát. ¹⁷ Nhưng Đức Giê-su đáp lại : “Cho đến nay, Cha tôi vẫn làm việc, thì tôi cũng làm việc.” ¹⁸ Bởi vậy, người Do-thái lại càng tìm cách giết Đức Giê-su, vì không những Người phá ngày sa-bát, lại còn nói Thiên Chúa là Cha của riêng mình, coi mình ngang hàng với Thiên Chúa.</p>

149. DIỄN TỬ VỀ CÔNG VIỆC CỦA CHÚA CON

Ga 5,19-30	Ga
<p>¹⁹ Đức Giê-su lên tiếng nói với họ :</p> <p>“Thật, tôi bảo thật các ông,</p> <p>người Con không thể tự mình làm điều gì,</p> <p>ngoại trừ điều Người thấy Chúa Cha làm ; vì điều gì Chúa Cha làm,</p> <p>thì người Con cũng làm như vậy.</p> <p>²⁰ Quả thật, Chúa Cha thương mến người Con và tỏ cho người Con thấy mọi điều mình làm, lại sẽ còn tỏ cho người Con thấy những việc lớn lao hơn nữa, khiến chính các ông cũng phải kinh ngạc.</p>	<p>(§ 260)</p> <p>8, ²⁸ ...và ... tôi không tự mình làm bất cứ điều gì.”</p> <p>(§ 80)</p> <p>3, ³⁵ Chúa Cha yêu mến người Con</p>

Ga	Ga	Ga
<p>²¹ Chúa Cha làm cho kẻ chết trỗi dậy và ban sự sống cho họ thế nào, thì người Con cũng ban sự sống cho ai tùy ý mình.</p> <p>²² Quả vậy, Chúa Cha không xét xử một ai, nhưng đã trao cho người Con toàn bộ việc xét xử,</p>	<p>²⁶ Quả thật, Chúa Cha có sự sống nơi mình thế nào, thì cũng ban cho người Con được có sự sống nơi mình như vậy,</p> <p>²⁷ lại ban cho người Con được quyền xét xử, vì người Con là Con Người.</p>	<p>và đã giao phó mọi sự trong tay Người.</p>
<p>²³ để ai nấy đều tôn kính người Con như tôn kính Chúa Cha. Kẻ nào không tôn kính người Con, thì cũng không tôn kính Chúa Cha, Đấng đã sai phái người Con.</p> <p>²⁴ Thật, tôi bảo thật các ông : ai nghe lời tôi và tin vào Đấng đã sai phái tôi, thì có sự sống đời đời và khỏi bị xét xử, nhưng đã từ cõi chết bước vào cõi sống.</p>	<p>²⁸ Các ông chớ ngạc nhiên về điều này, vì giờ đã đến, giờ mọi kẻ ở trong mồ sẽ nghe tiếng người Con</p> <p>²⁹ và sẽ ra khỏi đó : ai đã làm điều lành, thì sẽ sống lại để được sống ; ai đã làm điều dữ,</p>	<p>³⁶ Ai tin vào người Con thì có sự sống đời đời ;</p>
<p>²⁵ Thật, tôi bảo thật các ông : giờ đã đến – và chính là lúc này đây – giờ các kẻ chết nghe tiếng Con Thiên Chúa ; và ai nghe thì sẽ được sống.</p>	<p>thì sẽ sống lại để bị kết án.</p> <p>³⁰ Tôi không thể tự ý làm điều gì.</p> <p>Tôi xét xử theo như tôi được nghe, và việc xét xử của tôi thật công minh, vì tôi không tìm ý riêng tôi, nhưng tìm ý Đấng đã sai phái tôi."</p>	<p>còn kẻ nào không vâng phục người Con thì không thấy sự sống, nhưng cơn thịnh nộ của Thiên Chúa ở lại trên kẻ ấy." (§ 260)</p>
<p>¹⁹ "người Con không thể tự mình làm điều gì..." (§ 260)</p> <p>^{8,15} "Tôi không xét đoán ai cả.</p> <p>¹⁶ Mà nếu tôi có xét đoán, thì sự xét đoán của tôi vẫn đúng sự thật, vì không phải chỉ có mình tôi, nhưng có tôi và Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi."</p>	<p>^{8,28} "...và ... tôi không tự mình làm bất cứ điều gì, nhưng Chúa Cha đã dạy tôi thế nào, thì tôi nói như vậy.</p> <p>²⁹ Đấng đã sai phái tôi vẫn ở với tôi ; Người không để tôi có độc..."</p>	<p>^{8,28} "...và ... tôi không tự mình làm bất cứ điều gì,</p>

150. CÁC LỜI CHỨNG VỀ SỰ MỆNH ĐỨC GIÊ-SU

Ga	Ga 5,31-47	Ga
<p>(§ 260)</p> <p>^{8,16} "Tôi có làm chứng cho chính mình đi nữa,</p>	<p>³¹ Nếu tôi làm chứng về chính mình,</p>	<p>(§ 261)</p> <p>^{8,54} "Nếu tôi tôn vinh chính mình,</p>

Ga	Ga	Ga
thì lời chứng của tôi vẫn là chứng thật.”	thì lời chứng của tôi không thật.	vinh quang của tôi chẳng là gì cả.”
18 “Tôi là người làm chứng cho chính mình,	32 Có Đấng khác làm chứng về tôi, và tôi biết : lời Người làm chứng về tôi là lời chứng thật.	30b “Có Đấng tìm (vinh quang) cho tôi.”
	33 Chính các ông đã cử người đến gặp ông Gio-an, và ông ấy đã làm chứng cho sự thật.	
và Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi cũng làm chứng cho tôi.”	34 Phần tôi, tôi không nhận lời chứng do một người phạm, nhưng tôi nói những điều này để các ông được cứu độ.	34b “...Cha tôi là Đấng tôn vinh tôi
	35 Ông Gio-an là ngọn đèn cháy sáng, và các ông đã muốn hoan hỷ trong một thời gian nhờ ánh sáng của ông.	Đấng mà các ông bảo : ‘Người là Thiên Chúa chúng ta.’
19 “Các ông không biết tôi, cũng chẳng biết Cha tôi.”	36 Nhưng phần tôi, tôi có một lời chứng lớn hơn lời chứng của ông Gio-an : đó là những việc Chúa Cha đã giao cho tôi để tôi hoàn thành ; chính những việc tôi làm đó làm chứng về tôi rằng Chúa Cha đã sai tôi đến.	35 Các ông không biết Người ;
	37 Chúa Cha, Đấng đã sai phái tôi, chính Người cũng đã làm chứng cho tôi.	còn tôi, tôi biết Người...”
	Các ông đã không bao giờ nghe tiếng Người, cũng chẳng bao giờ thấy tôn nhan Người.	
	38 Các ông không có lời Người ở lại trong lòng, bởi vì chính các ông không tin vào Đấng Người đã sai đến.	
	39 Các ông nghiên cứu Kinh Thánh, vì nghĩ rằng trong đó các ông có được sự sống đời đời. Mà chính Kinh Thánh lại làm chứng về tôi.	
	40 Các ông không muốn đến với tôi để có sự sống.	
	41 Tôi không nhận vinh quang người phạm.	
	42 Nhưng tôi biết các ông : trong lòng các ông không có tình yêu đối với Thiên Chúa.	
	43 Tôi đã đến nhân danh Cha tôi, nhưng các ông không đón nhận. Nếu có ai khác nhân danh mình mà đến, thì các ông lại đón nhận.	
	44 Các ông tôn vinh lẫn nhau	30 “Phần tôi, tôi không tìm vinh quang cho mình.
	và không tìm vinh quang từ Thiên Chúa duy nhất,	Có Đấng tìm (vinh quang) cho tôi và xét xử .”
	làm sao các ông có thể tin được ?	
	45 Các ông đừng tưởng là tôi sẽ tố cáo các ông với Chúa Cha. Kể từ các	

Ga	Ga	Ga
	<p>ông chính là ông Mô-sê, người mà các ông trông cậy.</p> <p>⁴⁶ Quả thế, nếu như các ông tin ông Mô-sê, hẳn các ông cũng đã tin tôi, vì ông ấy đã viết về tôi.</p> <p>⁴⁷ Nhưng nếu điều ông ấy viết mà các ông không tin, thì làm sao tin được lời tôi nói ?”</p>	

151. ĐỨC GIÊ-SU LÀM CHO BÁNH HOÁ NHIỀU LẦN THỨ NHẤT

Mt	Mt 14,13-21	Mc 6,30-44	Lc 9,10-17	Ga 6,1-15
<p>(§ 157)</p> <p>15, ²⁹ Đức Giê-su</p> <p>đi khỏi nơi ấy,</p> <p>đến ven</p> <p>biển hồ Ga-li-lê.</p>	<p>14,12 (§ 147)</p> <p>¹³ Nghe tin ấy, Đức Giê-su</p> <p>(đi thuyền)</p> <p>lánh khỏi nơi đó, ()</p> <p>đến một chỗ hoang vắng riêng biệt.</p> <p>Nghe biết vậy,</p> <p>đám đông dân chúng</p> <p>từ các thành</p> <p>đi bộ</p> <p>mà theo Người.</p>	<p>³⁰ Các Tông Đồ</p> <p>tụ họp chung quanh Đức Giê-su,</p> <p>và kể lại cho Người biết tất cả những việc các ông đã làm, và mọi điều các ông đã dạy.</p> <p>³¹ Người bảo các ông: “Chính anh em hãy lánh riêng ra đến một nơi thanh vắng mà nghỉ ngơi đôi chút.”</p> <p>Quả thế, kể lui người tới quá đông, nên các ông cũng chẳng có thì giờ ăn uống nữa.</p> <p>³² Vậy, thấy trò</p> <p>đi thuyền</p> <p>đến một chỗ hoang vắng riêng biệt.</p> <p>³³ Thấy các ngài i ra đi nhiều người hiểu ý,</p> <p>nên,</p> <p>từ khắp các thành, họ cùng nhau theo đường bộ chạy đến nơi,</p> <p>trước cả các ngài.</p>	<p>¹⁰ Các Tông Đồ trở về</p> <p>thuật lại cho Đức Giê-su mọi việc các ông đã làm.</p> <p>Người đem các ông đi riêng với mình,</p> <p>lui về thành kia gọi là Bết-xai-đa.</p> <p>(biết thế),</p> <p>¹¹ Đám đông dân chúng (),</p> <p>liền đi theo Người.</p>	<p>¹ Sau đó, Đức Giê-su</p> <p>sang bên kia biển hồ Ga-li-lê, cũng gọi là biển hồ Ti-bê-ri-a.</p> <p>² Có đông đảo dân chúng</p> <p>đi theo Người,</p>

Mt	Mt	Mc	Lc	Ga
<p>Người lên núi và ngồi ở đó.</p> <p>(§ 158) ^{30a} Dân chúng lũ lượt kéo đến cùng Người. (§ 97) ^{9,30} Đức Giê-su thấy đám đông dân chúng thì chạnh lòng thương, vì họ lầm than vất vả <i>như bầy chiên không người chăn dắt</i>.” (§ 158) ^{15,30a} ...và Người chữa lành,</p> <p>(§ 159) ^{15,32} Đức Giê-su gọi các môn đệ lại mà nói : “Thầy chạnh lòng thương đám đông, vì ...họ không có gì ăn. Thầy không muốn... để họ nhịn đói mà vết.”</p>	<p>¹⁴ Ra khỏi thuyền,</p> <p>Đức Giê-su thấy dân chúng đông đảo</p> <p>thì chạnh lòng thương,</p> <p>và chữa lành các bệnh nhân của họ.</p> <p>¹⁵ Chiều đến,</p> <p>các môn đệ lại gần Người và thưa :</p> <p>“Nơi đây hoang vắng, và đã muộn rồi. Xin Thầy cho đám đông dân chúng về, để họ vào các làng mạc</p> <p>mua lấy thức ăn.”</p>	<p>³⁴ Ra khỏi thuyền,</p> <p>Đức Giê-su thấy dân chúng đông đảo</p> <p>thì chạnh lòng thương, vì họ</p> <p><i>như bầy chiên không người chăn dắt.</i></p> <p>Và Người bắt đầu dạy dỗ họ nhiều điều.</p> <p>³⁵ Vì bấy giờ đã khá muộn,</p> <p>các môn đệ lại gần Người và thưa :</p> <p>“Nơi đây hoang vắng và giờ đã khá muộn. ³⁶ Xin Thầy cho dân chúng về, để họ vào thôn xóm và làng mạc quanh đây</p> <p>mà mua gì ăn.”</p>	<p>Người tiếp đón họ,</p> <p>nói với họ về Nước Thiên Chúa và chữa lành những ai cần được chữa.</p> <p>¹² Ngày đã bắt đầu tàn.</p> <p>Nhóm Mười Hai lại gần và thưa với Người :</p> <p>“Xin Thầy cho đám đông về, để họ vào làng mạc và thôn xóm quanh đây, tìm chỗ trọ và kiếm thức ăn, vì nơi chúng ta đang ở đây là nơi hoang vắng.”</p>	<p>vì họ đã chứng kiến những dấu lạ Người làm cho những kẻ đau ốm. ³ Đức Giê-su lên núi và ngồi ở với các môn đệ. ⁴ Bấy giờ, sắp đến lễ Vượt Qua là đại lễ của người Do-thái. ⁵ Ngược mắt lên, Đức Giê-su nhìn thấy đông đảo dân chúng đến với mình.</p>

Mt	Mt	Mc	Lc	Ga
	¹⁶ Đức Giê-su bảo : “Họ không cần phải đi đâu cả, chính anh em hãy cho họ ăn !”	³⁷ Người đáp : “Chính anh em hãy cho họ ăn !” Các ông nói với Người : “Chúng con phải đi mua	¹³ Đức Giê-su bảo : “Chính anh em hãy cho họ ăn !”	Người hỏi ông Phi-líp-phê : “ Chúng ta mua đâu ra bánh cho họ ăn đây ?” ⁶ Người nói thế là để thử ông, chứ Người đã biết mình sắp làm gì rồi. ⁷ Ông Phi-líp-phê đáp : “Thưa, có mua đến hai trăm quan tiền bánh cũng chẳng đủ cho mỗi người một chút.”
¹³ Các môn đệ thưa : “Trong nơi hoang vắng này, chúng con lấy đâu ra đủ bánh cho đám đông như vậy ăn no ?”		tới hai trăm quan tiền bánh mà cho họ ăn sao ?”		
	¹⁴ Đức Giê-su nói : “Anh em có mấy cái bánh ?”	³⁸ Người bảo các ông : “Anh em có mấy cái bánh ? Đi coi xem !”		⁸ Một trong các môn đệ, là ông An-rê, anh ông Si-môn Phê-rô,
Các ông đáp : “Thưa có bảy cái bánh và một ít cá nhỏ.”	¹⁷ Các ông đáp : “Ở đây, chúng con chỉ có năm cái bánh và hai con cá !”	Khi biết rồi, các ông đáp : “Thưa có năm cái bánh và hai con cá.” c.37	Các ông đáp : “Chúng con chỉ có vòn vện năm cái bánh và hai con cá, trừ phi chính chúng con phải đi mua thức ăn cho cả đám dân này.”	thưa với Người : ⁹ “Ở đây có một em bé có năm cái bánh lúa mạch và hai con cá nhỏ
	¹⁸ Người bảo : “Đem lại đây cho Thầy !”		¹⁴ Quả thật có khoảng chừng năm ngàn người đàn ông. Đức Giê-su nói với các môn đệ :	Nhưng với ngần ấy người thì thấm vào đâu !”
³⁵ Bấy giờ, Người truyền...	¹⁹ Sau đó, Người truyền	³⁹ Người ra lệnh		¹⁰ Đức Giê-su nói :

Mt	Mt	Mc	Lc	Ga
cho đám đông ngồi xuống đất.	cho đám đông dân chúng ngồi trên cỏ.	cho các ông bảo mọi người ngồi thành từng nhóm trên cỏ xanh. ⁴⁰ Họ ngồi xuống thành từng đám, chỗ thì một trăm, chỗ thì năm mươi.	“Anh em hãy bảo họ ngồi thành từng đám khoảng năm mươi người một.” ¹⁵ Các môn đệ làm như thế, và bảo mọi người ngồi xuống.	“Anh em hãy cho người ta ngồi xuống.” Chỗ ấy có nhiều cỏ. Người ta ngồi xuống, con số khoảng chừng năm ngàn người đàn ông.
³⁶ Rồi Người cầm lấy bảy cái bánh và mấy con cá, đăng lời tạ ơn, bẻ ra, trao cho môn đệ, và môn đệ trao cho đám đông dân chúng.	Người cầm lấy năm cái bánh và hai con cá, ngước mắt lên trời, đăng lời chúc tụng, rồi sau khi bẻ bánh ra, trao cho môn đệ. và môn đệ trao cho đám đông dân chúng.	⁴¹ Người cầm lấy năm cái bánh và hai con cá, ngước mắt lên trời, đăng lời chúc tụng. rồi bẻ bánh ra, và trao cho môn đệ để các ông dọn ra cho dân chúng. Người cũng chia hai con cá cho mọi người.	¹⁶ Bấy giờ Đức Giêsu cầm lấy năm cái bánh và hai con cá, ngước mắt lên trời, đăng lời chúc tụng, và những của ăn này, rồi bẻ ra và trao cho môn đệ để dọn ra cho đám đông.	¹¹ Vậy, Đức Giê-su cầm lấy bánh, đăng lời tạ ơn, rồi phân phát cho những người ngồi đó. Cá nhỏ, Người cũng phân phát như vậy, ai muốn bao nhiêu tuỳ ý. ¹² Khi họ đã no nề rồi, Người bảo các môn đệ : “Anh em thu lại những miếng thừa, đừng để phí cái gì.” ¹³ Họ liền thu những miếng thừa của năm cái bánh lúa mạch người ta ăn còn lại, và chất đầy được mười hai giỏ.
¹⁷ Ai nấy đều ăn và được no nề. Những miếng còn thừa người ta thu lại được bảy thúng đầy. ³⁸ Số người ăn là bốn ngàn người đàn ông, không kể đàn bà và trẻ con.	²⁰ Ai nấy đều ăn và được no nề. Người ta thu lại những miếng còn thừa, được mười hai giỏ đầy. ²¹ Số người ăn khoảng chừng năm ngàn người đàn ông, không kể đàn bà và trẻ con.	⁴² Ai nấy đều ăn và được no nề. ⁴³ Người ta thu lại những miếng bánh được mười hai giỏ đầy. cùng với cá còn dư. ⁴⁴ Số người ăn bánh là năm ngàn người đàn ông.	¹⁷ Họ ăn, và ai nấy đều được no nề. Người ta thu lại những miếng còn thừa, được mười hai giỏ.	

Mt	Mt	Mc	Lc	Ga
				<p>¹⁴ Thấy dấu lạ Đức Giê-su làm, dân chúng nói : “Ông này thật là vị ngôn sứ, Đấng phải đến thế gian !”</p> <p>¹⁵ Nhưng Đức Giê-su biết họ sắp đến bắt mình để tôn làm vua, nên Người lại lánh đi, lên núi một mình.</p>

152. ĐỨC GIÊ-SU ĐI TRÊN MẶT BIỂN HỒ

Mt 14,22-33	Mc 6,45-52	Lc	Ga 6,16-21
<p>²² Lập tức, Đức Giê-su bắt các môn đệ xuống thuyền qua bờ bên kia trước,</p> <p>trong lúc Người giải tán đám đông dân chúng.</p> <p>²³ Giải tán họ xong, Người lên núi riêng một mình mà cầu nguyện. Chiều đến Người vẫn ở đó một mình.</p> <p>²⁴ Còn chiếc thuyền thì đã ra xa bờ đến cả mấy cây số,</p> <p>bị sóng đánh vì ngược gió.</p> <p>²⁵ Lúc canh tư đêm ấy, Người đi trên mặt biển mà đến với các môn đệ.</p> <p>²⁶ Thấy Người đi trên mặt biển, các ông hoảng hốt bảo nhau : “Ma đấy !”, và sợ hãi la lên.</p>	<p>⁴⁵ Lập tức, Đức Giê-su bắt các môn đệ xuống thuyền qua bờ bên kia trước về phía thành Bết-xai-đa,</p> <p>trong lúc Người giải tán đám đông.</p> <p>⁴⁶ Sau khi cho họ đi, Người lên núi cầu nguyện.</p> <p>⁴⁷ Chiều đến,</p> <p>chiếc thuyền đang ở giữa biển hồ, chỉ còn một mình Người ở trên đất.</p> <p>⁴⁸ Người thấy các ông phải vất vả và chèo chống vì gió ngược, nên vào khoảng canh tư đêm ấy, Người đi trên mặt biển mà đến với các ông và Người định vượt các ông.</p> <p>⁴⁹ Nhưng khi các ông thấy Người đi trên mặt biển, lại tưởng là ma, thì la lên.</p> <p>⁵⁰ Quả thế, tất cả các ông đều nhìn thấy Người và đều hoảng hốt.</p>	<p>Chiều đến,</p> <p>các môn đệ xuống bờ biển hồ,</p> <p>^{17a} rồi xuống thuyền đi về phía Ca-phác-na-um bên kia biển hồ.</p> <p>§ 151)</p> <p>■ ^{6,15b} ...Người lại lánh đi, lên núi một mình.</p> <p>■ ^{16a} Chiều đến,</p> <p>^{17b} Trời đã tối mà Đức Giê-su chưa đến với các ông.</p> <p>¹⁸ Biển động, vì gió thổi mạnh.</p> <p>¹⁹ Khi đã chèo được chừng năm hoặc sáu cây số, các ông thấy Đức Giê-su đi trên mặt biển và đang tới gần thuyền Các ông hoảng sợ.</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>²⁷ Lập tức, Đức Giê-su lên tiếng bảo các ông : “Cứ yên tâm, chính Thầy đây, đừng sợ !”</p> <p>²⁸ Ông Phê-rô liền thưa với Người : “Thưa Ngài, nếu quả là Ngài, thì xin truyền cho con đi trên mặt nước mà đến với Ngài.”</p> <p>²⁹ Đức Giê-su bảo ông : “Cứ đến !” Ông Phê-rô từ thuyền bước xuống, đi trên mặt nước, và đến với Đức Giê-su.</p> <p>³⁰ Nhưng thấy gió thổi thì ông đâm sợ, và khi bắt đầu chìm, ông la lên : “Thưa Ngài, xin cứu con với !”</p> <p>³¹ Đức Giê-su liền đưa tay nắm lấy ông và nói : “Hỡi kẻ kém lòng tin! Sao lại hoài nghi ?”</p> <p>³² Khi thấy trò đã lên thuyền, thì gió lặng.</p> <p>³³ Những kẻ ở trong thuyền bái lạy Người và nói : “Ngài thật là Con Thiên Chúa !”</p> <p>16,9 (§ 161+)</p>	<p>Lập tức, Người lên tiếng và bảo các ông : “Cứ yên tâm, chính Thầy đây, đừng sợ !”</p> <p>⁵¹ Người lên thuyền với các ông, và gió lặng.</p> <p>Các ông cảm thấy bàng hoàng sững sốt, ⁵² vì các ông đã không hiểu phép lạ bánh hoá nhiều : lòng các ông còn chai đá !</p>		<p>³⁰ Nhưng Người bảo các ông : “Chính Thầy đây, đừng sợ !”</p> <p>²¹ Các ông muốn rước Người lên thuyền, nhưng ngay lúc đó thuyền đã tới bờ, nơi các ông đi đến.</p>

153. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NHIỀU NGƯỜI ĐAU ỐM TẠI GHEN-NÊ-XA-RÉT

Mt 14,34-36	Mc 6,53-56	Lc
<p>³⁴ Khi qua biển rồi, Đức Giê-su và các môn đệ ghé vào đất liền tại Ghen-nê-xa-rét.</p> <p>³⁵ Dân địa phương nhận ra Đức Giê-su, liền tung tin ra khắp vùng, và người ta đem tất cả các bệnh nhân đến với Người.</p> <p>³⁶ Họ nài xin Người cho họ chỉ chạm đến tua áo choàng của Người thôi, và bất cứ ai chạm đến thì đều được cứu chữa.</p>	<p>⁵³ Khi qua biển rồi, Đức Giê-su và các môn đệ ghé vào đất liền tại Ghen-nê-xa-rét và lên bờ, ⁵⁴ Thấy trò vừa ra khỏi thuyền, thì lập tức người ta nhận ra Đức Giê-su. ⁵⁵ Họ chạy khắp vùng ấy và nghe tin Người ở đâu, thì bắt đầu căng bệnh nhân đến đó. ⁵⁶ Người đi tới đâu, vào làng mạc, thành thị hay thôn xóm nào, người ta cũng đặt kẻ đau yếu ở ngoài đường ngoài chợ, và nài xin Người cho họ ít là được chạm đến tua áo choàng của Người ; và bất cứ ai chạm đến, thì đều được cứu chữa.</p>	

154. TRANH LUẬN VỀ NHỮNG TRUYỀN THỐNG NGƯỜI PHA-RI-SÊU

Mt 15,1-9	Mc 7,1-13	Lc
<p>¹ Bấy giờ có những người Pha-ri-sêu và những kinh sư từ Giê-ru-sa-lem đến gặp Đức Giê-su</p> <p>và nói rằng :</p> <p>² “Sao môn đệ ông vi phạm truyền thống của tiền nhân, không chịu rửa tay khi dùng bữa ?”</p> <p>³ Người trả lời : “Còn các ông, tại sao các ông dựa vào truyền thống của các ông mà vi phạm điều răn của Thiên Chúa ?”</p> <p>⁴ Quả thế, Thiên Chúa dạy : <i>Người hãy thờ cha kính mẹ^b;</i> và <i>Kẻ nào nguyền rủa cha mẹ, thì phải bị xử tử^c.</i></p> <p>⁵ Còn các ông, các ông lại bảo : “Ai nói với cha với mẹ rằng : những gì con có để giúp cha mẹ,</p> <p>đều là lễ phẩm dâng cho Chúa rồi,</p> <p>⁶ thì người ấy không phải thờ cha kính mẹ nữa”.</p> <p>Như thế, các ông dựa vào truyền thống của các ông mà huỷ bỏ lời Thiên Chúa.</p> <p>⁷ Những kẻ đạo đức giả kia, ông I-sai-a đã tuyên sấm rất đúng về các ông</p> <p>rằng :</p> <p>⁸ <i>“Dân này tôn kính Ta bằng môi bằng miệng, còn lòng chúng thì lại xa Ta.</i></p> <p>⁹ <i>Chúng có thờ phượng Ta thì cũng vô ích, vì giáo lý chúng dạy chỉ là mệnh lệnh của người phàm.^d”</i></p>	<p>¹ Có những người Pha-ri-sêu và một số kinh sư từ Giê-ru-sa-lem đến.</p> <p>Họ tụ họp quanh Đức Giê-su.</p> <p>² Họ thấy một số môn đệ của Người dùng bữa mà tay còn ô uế, nghĩa là chưa rửa.</p> <p>³ Thật vậy, người Pha-ri-sêu cũng như mọi người Do-thái đều nắm giữ truyền thống của tiền nhân : họ không ăn gì, khi chưa rửa tay cẩn thận ;</p> <p>⁴ thức gì mua ngoài chợ về, cũng phải thanh tẩy đã rồi mới ăn ; họ còn giữ nhiều tập tục khác nữa như thanh tẩy chén bát, bình lọ và các đồ đồng.</p> <p>⁵ Vậy, người Pha-ri-sêu và các kinh sư hỏi Đức Giê-su :</p> <p>“Sao môn đệ ông không đi theo truyền thống của tiền nhân, cứ để tay ô uế mà dùng bữa ?”</p> <p>⁶ Người còn nói :</p> <p>“Các ông (để duy trì truyền thống của các ông) thật khéo gạt bỏ điều răn của Thiên Chúa ().</p> <p>¹⁰ Quả thế, ông Mô-sê đã dạy rằng : <i>Người hãy thờ cha kính mẹ^a</i> và <i>Kẻ nào nguyền rủa cha mẹ, thì phải bị xử tử^b !</i></p> <p>¹¹ Còn các ông, các ông lại bảo : “Hễ ai nói với cha với mẹ rằng : “Những gì con có để giúp cha mẹ đều là “co-ban” nghĩa là lễ phẩm đã dâng cho Chúa”, ¹² thì các ông cho phép người ấy không làm gì để giúp cha mẹ nữa.</p> <p>¹³ Thế là các ông lấy truyền thống các ông đã truyền lại cho nhau mà huỷ bỏ lời Thiên Chúa.</p> <p>Các ông còn làm nhiều điều khác giống như vậy nữa”</p> <p>⁶ Người trả lời họ :</p> <p>“Ông I-sai-a đã tuyên sấm rất đúng về các ông là những kẻ đạo đức giả, như có lời chép : <i>“Dân này tôn kính Ta bằng môi bằng miệng, còn lòng chúng thì lại xa Ta.</i></p> <p>⁷ <i>Chúng có thờ phượng Ta thì cũng vô ích, vì giáo lý chúng dạy chỉ là mệnh lệnh của người phàm.^c”</i></p> <p>⁸ Các ông bỏ điều răn của Thiên Chúa, mà giữ truyền thống của người phàm.”</p>	

^b Xh 20,12 ; Đnl 5,16^c Xh 21,17 ; Lv 20,9^d Is 29,13

Mt	Mc	Lc
	<p>⁹ Người còn nói: “Các ông thật khéo gạt bỏ điều răn của Thiên Chúa để duy trì truyền thống của các ông.</p> <p>¹⁰ Quả thế, ông Mô-sê đã dạy rằng: <i>Người hãy thờ cha kính mẹ và Kẻ nào nguyện rửa cha mẹ, thì phải bị xử tử!</i></p> <p>¹¹ Còn các ông, các ông lại bảo: “Hễ ai nói với cha với mẹ rằng: Những gì con có để giúp cha mẹ đều là “co-ban” nghĩa là lễ phẩm đã dâng cho Chúa”,</p> <p>¹² thì các ông cho phép người ấy không làm gì để giúp cha mẹ nữa.</p> <p>¹³ Thế là các ông lấy truyền thống các ông đã truyền lại cho nhau mà huỷ bỏ lời Thiên Chúa. Các ông còn làm nhiều điều khác giống như vậy!”</p>	

155. CÁI GÌ LÀM CHO CON NGƯỜI RA Ô UẾ ?

Mt 15,10-20	Mc 7,14-23	Lc
<p>¹⁰ Sau đó, Đức Giê-su gọi đám đông tới mà bảo : “Hãy nghe và hiểu cho rõ : ¹¹ Không phải cái vào miệng làm cho con người ra ô uế, nhưng cái từ miệng xuất ra, cái đó mới làm cho con người ra ô uế.”</p> <p>¹² Bấy giờ các môn đệ đến gần Đức Giê-su mà thưa rằng : “Thầy có biết không ? Những người Pha-ri-sêu đã vấp phạm khi nghe Thầy nói lời ấy.”</p> <p>¹³ Đức Giê-su đáp : “Cây nào mà Cha của Thầy ở trên trời, đã không trồng, thì sẽ bị nhổ đi. ¹⁴ Cứ để mặc họ. Họ là những người mù đất người mù. Mù mà lại đất mù, cả hai sẽ lăn cù xướng hổ.”</p> <p>¹⁵ Ông Phê-rô thưa với Người : “Xin Thầy giải thích dụ ngôn cho chúng con.”</p> <p>¹⁶ Đức Giê-su đáp : “Cả anh em nữa, bấy giờ mà anh em vẫn còn ngu muội sao ? ¹⁷ Anh em không hiểu rằng bất cứ cái gì vào miệng thì xuống bụng, rồi bị thải ra ngoài sao ?</p>	<p>¹⁴ Sau đó, Đức Giê-su lại gọi đám đông tới mà bảo : “Mọi người hãy nghe tôi nói đây, và hiểu cho rõ : ¹⁵ Không có cái gì từ bên ngoài vào trong con người lại có thể làm cho con người ra ô uế được ; nhưng chính cái từ con người xuất ra, là cái làm cho con người ra ô uế. [¹⁶]</p> <p>¹⁷ Khi Đức Giê-su đã rời đám đông mà vào nhà, các môn đệ hỏi Người về dụ ngôn ấy.</p> <p>¹⁸ Người nói với các ông : “Cả anh em nữa, anh em cũng ngu muội như thế sao ? Anh em không hiểu sao ? Bất cứ cái gì từ bên ngoài vào trong con người, thì không thể làm cho con người ra ô uế, ¹⁹ bởi vì nó không đi vào lòng, nhưng vào bụng người ta, rồi bị thải ra ngoài ?”</p>	<p>(§ 68)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 6.³⁹ “Mù mà lại đất mù được sao ? ■ Cả hai sẽ chẳng lăn cù ■ xuống hổ sao ?”

Mt	Mc	Lc
<p>¹⁸ Còn những cái gì từ miệng xuất ra, là phát xuất từ lòng, chính những cái ấy mới làm cho con người ra ô uế.</p> <p>¹⁹ Vì từ lòng phát xuất những ý định gian tà, những tội giết người, ngoại tình, tà dâm, trộm cắp,</p> <p>làm chứng gian và vu khống.</p> <p>²⁰ Đó mới là những cái làm cho con người ra ô uế ; còn ăn mà không rửa tay thì không làm cho con người ra ô uế.”</p>	<p>Như vậy là Người tuyên bố mọi thức ăn đều thanh sạch.</p> <p>²⁰ Người nói : “Cái gì từ con người xuất ra, cái đó mới làm cho con người ra ô uế.</p> <p>²¹ Vì từ bên trong, từ lòng người, phát xuất những ý định xấu : gian dâm, trộm cắp, giết người, ²² ngoại tình, tham lam, độc ác, xảo trá, dâm dăng, ganh tỵ, vu khống, kiêu ngạo, ngông cuồng.</p> <p>²³ Tất cả những điều xấu xa đó, đều từ bên trong xuất ra, và làm cho con người ra ô uế.”</p>	<p style="text-align: center;">6,45 (§ 73+)</p>

ĐẾN VÙNG TIA VÀ XI-ĐÔN. NHỮNG NGÀY CUỐI CÙNG TẠI GA-LI-LÊ

§ 156 – 182

156. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA CON GÁI NGƯỜI ĐÀN BÀ CA-NA-AN

Mt 15,21-28	Mc 7,24-30	Lc
<p>²¹ Ra khỏi đó, Đức Giê-su lui về miền Tia và Xi-đôn,</p> <p>²² thì này có một người đàn bà Ca-na-an, ở vùng ấy đi ra, kêu lên rằng : “Lạy Ngài là con vua Đa-vít, xin thương xót tôi ! Đứa con gái tôi bị quỷ ám khổ sở lắm !”</p> <p>²³ Nhưng Người không đáp lại một lời. Các môn đệ lại gần xin với Người rằng : “Xin Thầy bảo bà ấy về đi, vì bà ấy cứ theo sau chúng ta mà kêu mãi !”</p> <p>²⁴ Người đáp : “Thầy chỉ được sai đến với những con chiến lạc của nhà Ít-ra-en mà thôi.”</p> <p>²⁵ Nhưng bà ấy đến bái lạy</p> <p>mà thưa Người rằng : “Lạy Ngài, xin cứu giúp tôi !”</p> <p>²⁶ Người đáp :</p> <p>“Không được lấy bánh dành cho con cái mà ném cho lũ chó con.”</p> <p>²⁷ Bà ấy nói : “Thưa Ngài, đúng thế, nhưng mà cả lũ chó con cũng được ăn những mảnh vụn trên bàn chủ rơi xuống.”</p> <p>²⁸ Bấy giờ Đức Giê-su đáp : “Này bà, lòng tin của bà mạnh thật ! Bà muốn thế nào, sẽ được như vậy.”</p> <p>Từ giờ đó, con gái bà được khỏi bệnh.</p>	<p>²⁴ Đức Giê-su đứng dậy, rời nơi đó, đến vùng Tia.</p> <p>Người vào một nhà nọ mà không muốn cho ai biết, nhưng không thể giấu được.</p> <p>²⁵ Thật vậy, một người đàn bà</p> <p>có đứa con gái nhỏ bị quỷ ám ó uế ám, vừa nghe nói đến Người,</p> <p>liền vào phủ phục dưới chân Người.</p> <p>²⁶ Bà là người Hylạp, gốc Phê-ni-xi thuộc xứ Xy-ri. Bà xin Người</p> <p>trừ quỷ cho con gái bà.</p> <p>²⁷ Người nói với bà : “Phải để cho con cái ăn no trước đã, vì không được lấy bánh dành cho con cái mà ném cho lũ chó con.”</p> <p>²⁸ Bà ấy đáp : “Thưa Ngài, nhưng mà lũ chó con ở dưới gầm bàn cũng được ăn những mảnh vụn của đám trẻ con.”</p> <p>²⁹ Người nói với bà :</p> <p>“Vì bà nói thế, nên bà cứ về đi, quỷ đã xuất khỏi con gái bà rồi.”</p> <p>³⁰ Về đến nhà, bà thấy đứa trẻ nằm trên giường và quỷ đã xuất ra.</p>	

157. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI VỪA ĐIẾC VỪA NGỌNG

Mt 15,29	Mc 7,31-37	Lc	Ga
<p>²⁹ Đức Giê-su đi khỏi nơi ấy, đến ven biển hồ Ga-li-lê.</p>	<p>³¹ Đức Giê-su lại bỏ vùng Tia, đi qua ngã Xi-đôn, đến biển hồ Ga-li-lê</p>		<p>(§ 151)</p> <p>■ 6.¹ Sau đó, Đức Giê-su</p> <p>■</p> <p>■ sang bên kia biển hồ Ga-li-lê,</p> <p>■ cũng gọi là biển hồ Ti-bê-ri-a...</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>Người lên núi và ngồi ở đó.</p>	<p>vào vùng Thập Tỉnh.</p> <p>³² Người ta đem một người vừa điếc vừa ngọng đến với Đức Giê-su, và nài xin Người đặt tay trên anh.</p> <p>³³ Người kéo riêng anh ra khỏi đám đông, đặt ngón tay vào lỗ tai anh, và lấy nước miếng bôi vào lưỡi anh.</p> <p>³⁴ Rồi Người ngước mắt lên trời, thở dài và nói : “Ép-pha-tha”, nghĩa là : hãy mở ra !</p> <p>³⁵ Lập tức tai anh mở ra, lưỡi anh hết bị buộc lại, và anh nói được rõ ràng.</p> <p>³⁶ Đức Giê-su cấm họ không được kể chuyện đó với ai cả. Nhưng Người càng cấm họ, họ lại càng loan truyền.</p> <p>³⁷ Họ sửng sốt quá đỗi và nói : “Ông ấy làm việc gì cũng tốt đẹp cả : ông làm cho kẻ điếc nghe được, và kẻ câm nói được.”</p>		<p>³ Đức Giê-su lên núi và ngồi đó với các môn đệ.</p>

158. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NHIỀU BỆNH NHÂN TẠI VEN BIỂN HỒ GA-LI-LÊ

Mt 15,30-31		Mc	Lc
<p>³⁰ Dân chúng lũ lượt kéo đến cùng Người, đem theo những kẻ què quặt, đui mù, tàn tật, câm điếc và nhiều bệnh nhân khác nữa. Họ đặt những kẻ ấy dưới chân Người và Người chữa lành, ³¹ khiến đám đông phải kinh ngạc vì thấy kẻ câm nói được, người tàn tật được lành, người què đi được, người mù xem thấy. Và họ tôn vinh Thiên Chúa của Ít-ra-en.</p>			

159. ĐỨC GIÊ-SU LÀM CHO BÀNH HOÁ NHIỀU LẦN THỨ HAI

Mt	Mt 15,32-39	Mc 8,1-10	Mc	Lc
<p>(§ 151)</p> <p>14, ¹⁴ ...Đức Giê-su</p> <p>thấy</p> <p>dân chúng đông đảo</p> <p>thì chạnh lòng thương</p> <p>¹⁵ “Xin Thầy cho đám đông dân chúng về, để họ... mua lấy thức ăn...”</p>	<p>³² Đức Giê-su gọi các môn đệ lại mà nói :</p> <p>“Thầy chạnh lòng thương đám đông, vì họ ở luôn với Thầy đã ba ngày rồi và họ không có gì ăn. Thầy không muốn giải tán họ, để họ nhin đói mà về, sợ rằng họ bị xiu dọc đường.”</p>	<p>¹ Trong những ngày ấy, lại có một đám rất đông, và họ không có gì ăn, nên Đức Giê-su gọi các môn đệ lại mà nói :</p> <p>² “Thầy chạnh lòng thương đám đông, vì họ ở luôn với Thầy đã ba ngày rồi và họ không có gì ăn.</p> <p>³ Nếu Thầy giải tán, để họ nhin đói mà về nhà, thì họ sẽ bị xiu dọc đường.</p> <p>Trong số đó, có những người từ xa đến.”</p>	<p>(§ 151)</p> <p>^{6, ³⁴} ...Đức Giê-su</p> <p>thấy</p> <p>dân chúng đông đảo</p> <p>thì chạnh lòng thương</p> <p>³⁶ “...Xin Thầy cho dân chúng về, để họ... mua gì ăn.”</p>	

Mt	Mt	Mc	Mc	Lc
	<p>³³ Các môn đệ thưa : “Trong nơi hoang vắng này, chúng con lấy đâu ra đủ bánh cho đám đông như vậy ăn no ?”</p> <p>³⁴ Đức Giê-su nói : “Anh em có mấy cái bánh ?”</p> <p>Các ông đáp : “Thưa có bảy cái bánh và một ít cá nhỏ.”</p> <p>³⁵ Bấy giờ, Người truyền cho đám đông ngồi xuống đất.</p> <p>³⁶ Rồi Người cầm lấy bảy cái bánh và mấy con cá,</p> <p>dâng lời tạ ơn, bẻ ra, trao cho môn đệ,</p> <p>và môn đệ trao cho đám đông dân chúng.</p>	<p>⁴ Các môn đệ thưa : “Ở đây, trong nơi hoang vắng này, lấy đâu ra bánh cho họ ăn no ?”</p> <p>⁵ Người hỏi các ông : “Anh em có mấy cái bánh ?”</p> <p>Các ông đáp : “Thưa có bảy cái.”</p> <p>⁶ Người truyền cho đám đông ngồi xuống đất.</p> <p>Rồi Người cầm lấy bảy cái bánh,</p> <p>dâng lời tạ ơn, và bẻ ra, trao cho các môn đệ để các ông dọn ra.</p> <p>Và các ông đã dọn ra cho đám đông.</p> <p>⁷ Các ông cũng có mấy con cá nhỏ.</p> <p>Người dâng lời chúc tụng, rồi bảo các ông dọn luôn cá nữa.</p> <p>⁸ Đám đông đã ăn và được no nê.</p> <p>Người ta thu lại những miếng còn thừa</p> <p>được bảy thúng.</p> <p>⁹ Mà đám đông có khoảng bốn ngàn người .</p> <p>Người giải tán họ.</p> <p>¹⁰ Lập tức,</p> <p>Đức Giê-su xuống thuyền với các môn đệ và đến miền Đan-ma-nu-tha.</p>	<p>³⁸ Người bảo các ông : “Anh em có mấy cái bánh ?”</p> <p>...các ông đáp : “Thưa có năm cái bánh và hai con cá.”</p> <p>³⁹ Người ra lệnh cho các ông bảo mọi người ngồi ... trên cỏ xanh...</p> <p>⁴¹ Người cầm lấy năm cái bánh và hai con cá, ngược mắt lên trời, dâng lời chúc tụng, rồi bẻ bánh ra, và trao cho môn đệ để các ông dọn ra</p> <p>cho dân chúng.</p> <p>Người cũng chia hai con cá cho mọi người.</p> <p>⁴² Ai nấy đều ăn và được no nê.</p> <p>⁴³ Người ta thu lại những miếng bánh</p> <p>được mười hai giỏ đầy, cùng với cá còn dư.</p> <p>⁴⁴ Số người ăn bánh là</p> <p>năm ngàn người đàn ông.</p> <p>(§ 152)</p> <p>⁴⁶ Sau khi cho họ đi ...</p>	
<p>¹⁹ Sau đó, Người truyền cho đám đông dân chúng ngồi trên cỏ.</p> <p>Người cầm lấy năm cái bánh và hai con cá, ngược mắt lên trời, dâng lời chúc tụng, rồi sau khi bẻ bánh ra, Người trao cho môn đệ,</p> <p>và môn đệ trao cho đám đông dân chúng.</p> <p>²⁰ Ai nấy đều ăn và được no nê.</p> <p>Người ta thu lại những miếng còn thừa</p> <p>được mười hai giỏ đầy.</p> <p>²¹ Số người ăn khoảng chừng năm ngàn người đàn ông, không kể đàn bà và trẻ con.</p> <p>(§ 152)</p> <p>²³ Giải tán họ xong,...</p>	<p>³⁷ Ai nấy đều ăn và được no nê.</p> <p>Những miếng còn thừa, người ta thu lại</p> <p>được bảy thúng đầy.</p> <p>³⁸ Số người ăn là</p> <p>bốn ngàn người đàn ông, không kể đàn bà và trẻ con.</p> <p>³⁹ Sau khi giải tán đám đông,</p> <p>Đức Giê-su xuống thuyền sang vùng Ma-ga-dan.</p>			

160. NGƯỜI DO-THÁI XIN MỘT ĐẤU LẠ TỪ TRỜI

Mt	Mt 16,1-4	Mc 8,11-13	Lc
(§ 120) 12,38 Bấy giờ có mấy kinh sư và mấy người Pha-ri-sêu nói với Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, chúng tôi muốn thấy Thầy làm một dấu lạ.” 39 Người đáp :	1 Bấy giờ, những người thuộc phái Pha-ri-sêu và phái Xa-đốc lại gần Đức Giê-su, và để thử Người, họ xin Người cho thấy một dấu lạ từ trời. 2 Người đáp : “[Chiều đến, các ông nói : ‘Ráng vàng thì nắng’, 3 Rồi sớm mai, các ông nói : ‘Ráng trắng thì mưa’. Cảnh sắc bầu trời thì các ông biết cốt nghĩa, còn thời điểm thì các ông lại không biết cốt nghĩa rồi]. 4 Thế hệ gian ác và ngoại tình này đòi một dấu lạ. Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giô-na.” Rồi Người bỏ họ mà đi.	11 Những người Pha-ri-sêu kéo đến và bắt đầu tranh luận với Đức Giê-su, để thử Người, họ xin Người một dấu lạ từ trời. 12 Người thở dài nĩa ruột và nói : “Sao thế hệ này lại xin một dấu lạ ? Tôi bảo thật các ông, thế hệ này sẽ không được một dấu lạ nào cả.” 13 Rồi bỏ họ đó, Người lại xuống thuyền qua bờ bên kia.	(§ 197) 11,16 Kê khác lại muốn thử Người, nên xin Người một dấu lạ từ trời. (§ 213) 12,24 Đức Giê-su cũng nói với đám đông dân chúng rằng : “Khi các người thấy mây kéo lên ở phía tây, các người nói ngay : ‘Mưa đến nơi rồi’, và xảy ra đúng như vậy. 55 Khi thấy gió nồm thổi, các người nói : ‘Trời sẽ oi bức’, và xảy ra đúng như vậy. 56 Những kẻ đạo đức giả kia, cảnh sắc đất trời, thì các người biết nhận xét, còn thời đại này, sao các người lại không biết nhận xét ? (§ 200) 11,29 “Thế hệ này là một thế hệ gian ác ; chúng xin dấu lạ. Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giô-na.”

161. MEN PHA-RI-SÊU, MEN XA-ĐỐC VÀ MEN HÊ-RÔ-ĐÊ

Mt 16,5-12	Mc 8,14-21	Lc
3 Khi sang bờ bên kia, các môn đệ quên đem bánh theo.	14 Các môn đệ quên đem bánh theo ;	

Mt	Mc	Lc
	trên thuyền, các ông chỉ có một cái bánh.	
⁶ Đức Giê-su bảo các ông : “Anh em phải chú ý, phải coi chừng men Pha-ri-sêu và men Xa-đốc.”	¹⁵ Người căn dặn các ông : “Anh em phải chú ý, phải để phòng men Pha-ri-sêu và men Hê-rô-dê !”	(§ 203) ■ 12. ^b ...Đức Giê-su bắt đầu nói, ■ trước hết là với các môn đệ : ■ “Anh em phải coi chừng ■ men Pha-ri-sêu, ■ ■ tức là thói đạo đức giả.”
⁷ Các môn đệ nghĩ thầm rằng : “Tại chúng ta không đem bánh.”	¹⁶ Và các ông bàn tán với nhau về chuyện các ông không có bánh.	
⁸ Nhưng biết thế, Đức Giê-su nói : “Sao anh em lại nghĩ đến chuyện không có bánh, hỡi những kẻ kém lòng tin ?	¹⁷ Biết thế, Người nói với các ông : “Sao anh em lại bàn tán về chuyện anh em không có bánh ?	
⁹ Anh em chưa hiểu ư ?	Anh em chưa hiểu chưa thấu sao ? Lòng anh em chai đá thế ! ¹⁸ Anh em có mắt mà không thấy, có tai mà không nghe ư ? Anh em không nhớ sao : ¹⁹ khi Thấy bề năm cái bánh cho năm ngàn người ăn, anh em đã thu lại được bao nhiêu giỏ đầy miếng bánh ?” Các ông đáp : “Thưa được mười hai.” ²⁰ “Và khi Thấy bề bảy cái bánh cho bốn ngàn người ăn, anh em đã thu lại được bao nhiêu thúng đầy miếng bánh ?” Các ông nói : “Thưa được bảy.” ²¹ Người bảo các ông : “Anh em chưa hiểu ư ?”	
Anh em không nhớ chuyện năm cái bánh nuôi năm ngàn người sao ? Và anh em còn nhặt lại được bao nhiêu giỏ ?		
¹⁰ Rồi chuyện bảy cái bánh nuôi bốn ngàn người nữa ? Và anh em còn nhặt lại được bao nhiêu thúng ?		
¹¹ Tại sao anh em không hiểu rằng Thấy chẳng có ý nói về bánh, khi Thấy nói : Anh em phải coi chừng men Pha-ri-sêu và men Xa-đốc ?”		
¹² Bấy giờ các ông hiểu là Người không bảo phải coi chừng men bánh, mà phải coi chừng giáo huấn Pha-ri-sêu và Xa-đốc.		

162. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI MÙ Ở BẾT-XAI-ĐA

Mt	Mc 8,22-26	Lc
²² Đức Giê-su và các môn đệ đến Bết-xai-đa. Người ta dẫn một người mù đến và nài xin Đức Giê-su sờ vào anh.		
²³ Người cầm lấy tay anh mù, đưa ra khỏi làng, rồi bôi nước miếng vào mắt anh, đặt tay trên anh và hỏi : “Anh có thấy gì không ?”		
²⁴ Anh người mù lên và thưa : “Tôi thấy người ta, trông họ như cây cối, họ đi đí lại lại.”		
²⁵ Rồi Người lại đặt tay trên mắt anh, anh trông rõ và khỏi hẳn ; anh thấy tỏ tường mọi sự.		
²⁶ Người cho anh về nhà và dặn : “Anh đừng có vào làng.”		

163. DIỄN TỪ TRONG HỘI DƯỜNG CA-PHÁC-NA-UM

	Ga 6,22-59	
	<p>²² Hôm sau, đám đông dân chúng còn đứng ở bờ bên kia biển hồ, thấy rằng ở đó chỉ có một chiếc thuyền và Đức Giê-su lại không cùng xuống thuyền đó với các môn đệ, nhưng chỉ có các ông đi mà thôi.</p> <p>²³ Tuy nhiên, có những thuyền khác từ Ti-bê-ri-a đến gần nơi dân chúng đã được ăn bánh sau khi Chúa dâng lời tạ ơn.</p> <p>²⁴ Vậy khi dân chúng thấy Đức Giê-su cũng như các môn đệ đều không có ở đó, thì họ xuống thuyền đi Ca-phác-na-um tìm Người.</p> <p>²⁵ Khi gặp thấy Người ở bên kia biển hồ, họ nói: “Thưa Thầy, Thầy đến đây bao giờ vậy ?”</p> <p>²⁶ Đức Giê-su đáp: “Thật, tôi bảo thật các ông, các ông đi tìm tôi không phải vì các ông đã thấy dấu lạ, nhưng vì các ông đã được ăn bánh no nê.</p>	<p>²⁷ Các ông hãy ra công làm việc không phải vì lương thực mau hư nát, nhưng để có lương thực thường tồn đem lại sự sống đời đời. Đó là thứ lương thực</p>
<p style="text-align: center;">Mc</p> <p>(§ 160+)</p> <p>8.^{1b} ...họ xin Người một dấu lạ</p> <p>.....</p> <p>từ trời.</p>	<p>²⁸ Họ liền hỏi Người: “Chúng tôi phải làm gì để thực hiện những việc Thiên Chúa muốn ?”</p> <p>²⁹ Đức Giê-su trả lời: “Việc Thiên Chúa muốn là các ông tin vào Đấng Người đã sai đến.”</p> <p>³⁰ Họ lại hỏi: “Vậy chính ông, ông làm dấu lạ nào cho chúng tôi thấy và tin ông ? Ông làm gì đây ?”</p> <p>³¹ Tổ tiên chúng tôi đã ăn man-na trong sa mạc, như có lời chép: <i>Người đã cho họ ăn bánh bởi trời!</i>.”</p> <p>³² Đức Giê-su đáp: “Thật, tôi bảo thật các ông, không phải ông Mô-sê đã cho các ông bánh bởi trời đâu, mà chính là Cha tôi cho các ông bánh bởi trời, bánh đích thực,</p>	<p>Con Người sẽ ban cho các ông,</p> <p>bởi vì chính Con Người là Đấng Thiên Chúa Cha đã đóng ấn xác nhận.”</p> <p>²⁸⁻³³</p> <p>³⁴ Họ liền nói: “Thưa Ngài, xin luôn ban bánh ấy cho chúng tôi.”</p> <p>^{35a} Đức Giê-su bảo họ:</p> <p>^{51b} “Và bánh tôi sẽ ban tặng, chính là thịt tôi đây, để cho thế gian được sống.”</p>
<p style="text-align: center;">Lc</p> <p>(§ 318)</p> <p>22.^{19b} “Đây (bánh này) là mình Thầy, hiến dâng vì anh em.”</p>	<p>³³ vì bánh của Thiên Chúa là bánh từ trời xuống, bánh ban sự sống cho thế gian.”</p> <p>^{34-35a}</p> <p>^{35b} “Chính tôi là bánh đem lại sự sống. Ai đến với tôi, không hề phải đói; ai tin vào tôi, chẳng khát bao giờ !</p> <p>³⁶ Nhưng tôi đã bảo các ông: các ông đã thấy tôi mà không tin.</p>	

Lc		Ga
	<p>³⁷ Hết thấy những người Chúa Cha ban cho tôi đều sẽ đến với tôi, và ai đến với tôi, tôi sẽ không loại ra ngoài,</p> <p>³⁸ vì tôi từ trời xuống, không phải để làm theo ý tôi, nhưng để làm theo ý Đấng đã sai phái tôi.</p> <p>³⁹ Mà ý của Đấng đã sai phái tôi là hết thấy những kẻ Người đã ban cho tôi, tôi sẽ không để mất một ai, nhưng sẽ cho họ sống lại trong ngày sau hết.</p> <p>⁴⁰ Thật vậy, ý của Cha tôi là tất cả những ai thấy người Con và tin vào người Con, thì được sống đời đời, và tôi sẽ cho họ sống lại trong ngày sau hết.”</p> <p>⁴¹ Người Do-thái liền xầm xì về Đức Giê-su, bởi vì Người đã nói : “Chính tôi là bánh từ trời xuống.”</p> <p>⁴² Họ nói : “Ông này không phải là ông Giê-su, con ông Giu-se đó sao ?”</p>	<p>⁵² Người Do-thái liền tranh luận sôi nổi với nhau.</p>
<p>(§ 30)</p> <p>■ 4, ^{23c} “Ông này không phải là con ông Giu-se đó sao ?”</p>	<p>Cha mẹ ông, chúng ta đều biết cả, sao bây giờ ông ấy lại nói : “Tôi từ trời xuống ?”</p> <p>⁴³ Đức Giê-su bảo họ : “Các ông đừng có xầm xì với nhau !</p> <p>⁴⁴ Chẳng ai đến với tôi được, nếu Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi, không lời kéo người ấy, và tôi sẽ cho người ấy sống lại trong ngày sau hết.</p> <p>⁴⁵ Xưa có lời chép trong sách các ngôn sứ : <i>Hết mọi người sẽ được Thiên Chúa dạy dỗ</i> ^ε. Vậy phàm ai nghe Chúa Cha, và đón nhận giáo huấn của Người, thì sẽ đến với tôi.</p> <p>⁴⁶ Không phải đã có ai thấy Chúa Cha, ngoại trừ Đấng từ Thiên Chúa mà đến, chính Đấng ấy đã thấy Chúa Cha.</p> <p>⁴⁷ Thật, tôi bảo thật các ông,</p> <p>ai tin thì có sự sống đời đời.</p> <p>⁴⁸ Chính tôi là bánh đem lại sự sống.</p>	<p>Họ nói :</p> <p>“Làm sao ông này có thể cho chúng ta ăn thịt ông được ?”</p> <p>⁵³ Đức Giê-su nói với họ :</p> <p>“Thật, tôi bảo thật các ông, nếu các ông không ăn thịt và uống máu Con Người, các ông không có sự sống nơi mình.</p> <p>⁵⁴ Ai ăn thịt và uống máu tôi, thì có sự sống đời đời, và tôi sẽ cho người ấy sống lại vào ngày sau hết,</p> <p>⁵⁵ vì thịt tôi là của ăn thật, và máu tôi là của uống thật.</p> <p>⁵⁶ Ai ăn thịt tôi và uống máu tôi, thì ở lại trong tôi, và tôi ở lại trong người ấy.</p> <p>⁵⁷ Như Chúa Cha là Đấng hằng sống đã sai tôi đến, và tôi sống nhờ Chúa Cha thế nào, thì kẻ ăn tôi, cũng sẽ nhờ tôi mà được sống như vậy.</p>

Lc	Ga
	<p>⁴⁹ Tổ tiên các ông đã ăn man-na trong sa mạc, và đã chết.</p> <p>⁵⁰ Nhưng đây là bánh từ trời xuống, để ai ăn bánh này thì khỏi phải chết.</p> <p>^{51a} Chính tôi là bánh hằng sống từ trời xuống. Ai ăn bánh này, sẽ được sống muôn đời.</p>

164. KẾT THÚC DIỄN TỪ. ÔNG PHÊ-RÔ VÀ GIU-ĐA.

Mc	Ga 6,60-71	Ga
<p>(§ 165)</p> <p>8, ^{20b} Ông Phê-rô thưa :</p> <p>“Thầy là Đấng Ki-tô.”</p> <p>(§ 317)</p> <p>14, ^{18b} : “...một người trong anh em sẽ nộp Thầy, mà lại là</p>	<p>⁶⁰ Nghe thế, nhiều môn đệ của Người liền nói : “Lời này chướng tai quá ! Ai mà nghe nổi ?”</p> <p>⁶¹ Nhưng Đức Giê-su tự mình biết được là các môn đệ đang xầm xì về vấn đề ấy, Người bảo các ông : “Điều đó làm cho anh em vấp ngã sao ?</p> <p>⁶² Vậy nếu anh em thấy Con Người lên trời đã ở trước kia thì sao ?</p> <p>⁶³ Thần khí mới làm cho sống, chứ xác thịt chẳng có ích gì. Lời Thầy nói với anh em là thần khí và là sự sống.</p> <p>⁶⁴ Nhưng trong anh em có vài kẻ không tin.”</p> <p>Quả thật, ngay từ đầu, Đức Giê-su đã biết những kẻ nào không tin, và kẻ nào sẽ nộp Người.</p> <p>⁶⁵ Người nói tiếp : “Vì thế, Thầy đã bảo anh em : không ai có thể đến với Thầy, nếu không được Chúa Cha ban cho.”</p> <p>⁶⁶ Từ lúc đó, nhiều môn đệ rút lui, không còn đi với Người nữa.</p> <p>⁶⁷ Bấy giờ, Đức Giê-su hỏi Nhóm Mười Hai : “Cả anh em nữa, anh em cũng muốn bỏ đi hay sao ?”</p> <p>⁶⁸ Ông Si-môn Phê-rô liền đáp : “Thưa Thầy, bỏ Thầy, chúng con sẽ đến với ai ? Thầy có những lời đem lại sự sống đời đời.</p> <p>⁶⁹ Phần chúng con, chúng con đã tin và nhận biết rằng chính Thầy là Đấng Thánh của Thiên Chúa.”</p> <p>⁷⁰ Đức Giê-su đáp : “Chẳng phải Thầy đã chọn anh em là Nhóm Mười Hai sao ? Thế mà một người trong anh em lại là quỷ dữ !”</p>	<p>(§ 316)</p> <p>13, ¹⁰ “ Về phần anh em, anh em đã sạch, nhưng không phải tất cả đâu !”</p> <p>11 Thật vậy,</p> <p>Người biết</p> <p>ai sẽ nộp Người,</p> <p>nên mới nói : “Không phải tất cả...”</p> <p>x. 6, 44</p> <p>18 “Chính Thầy biết những người Thầy đã chọn, nhưng như thế là để ứng nghiệm lời Kinh Thánh sau đây :</p>

Mc	Ga	Ga
<p>người đang cùng ăn với Thầy.”</p> <p>20b “...một trong Nhóm Mười Hai đây”</p>	<p>⁷¹ Người nói về Giu-da, con ông Si-môn It-ca-ri-ốt ; thật thế, chính y, một môn đệ trong Nhóm Mười Hai, sẽ nộp Người.</p>	<p><i>Kẻ dā cùng con chia cơm sẽ bánh</i></p> <p><i>lại giờ gót đạp con.”</i></p>

165. ÔNG PHÊ-RÔ TUYÊN XÚNG ĐỨC TIN

Mt 16,13-20	Mt	Mc 8,27-30	Lc 9,18-21	Ga
<p>¹³ Khi Đức Giê-su đến miền Xê-da-rê Phi-líp-phê, Người hỏi các môn đệ rằng : “Người ta nói Con Người là ai ?”</p> <p>¹⁴ Các ông thưa :</p> <p>“Kể thì nói là ông Gio-an Tẩy Giả, kể thì bảo là ông Ê-li-a, người khác lại cho là ông Giê-rê-mi-a hay một trong các ngôn sứ.”</p> <p>¹⁵ Người lại hỏi các ông : “Còn anh em, anh em nói Thầy là ai ?”</p> <p>¹⁶ Ông Si-môn Phê-rô thưa :</p> <p>“Thầy là Đấng Ki-tô, Con Thiên Chúa hằng sống.”</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su nói với ông : “Này anh Si-môn con ông Giô-na, anh thật là người có phúc, vì không phải phạm nhân mặc khải cho anh điều ấy, nhưng là Cha của Thầy, Đấng ngự trên trời.</p>	<p>²⁷ Đức Giê-su và các môn đệ của Người đi tới các làng mạc vùng Xê-da-rê Phi-líp-phê. Đọc đường, Người hỏi các môn đệ rằng : “Người ta nói Thầy là ai ?”</p> <p>²⁸ Các ông thưa với Người : “Họ nói Thầy là ông Gio-an Tẩy Giả, có kẻ bảo là ông Ê-li-a, kẻ khác lại cho là một trong các ngôn sứ.”</p> <p>²⁹ Người lại hỏi các ông : “Còn anh em, anh em nói Thầy là ai ?”</p> <p>Ông Phê-rô thưa :</p> <p>“Thầy là Đấng Ki-tô.”</p>	<p>²⁷ Đức Giê-su và các môn đệ của Người đi tới các làng mạc vùng Xê-da-rê Phi-líp-phê. Đọc đường, Người hỏi các môn đệ rằng : “Người ta nói Thầy là ai ?”</p> <p>²⁸ Các ông thưa với Người : “Họ nói Thầy là ông Gio-an Tẩy Giả, có kẻ bảo là ông Ê-li-a, kẻ khác lại cho là một trong các ngôn sứ thời xưa đã sống lại.”</p> <p>²⁹ Người lại hỏi các ông : “Còn anh em, anh em nói Thầy là ai ?”</p> <p>Ông Phê-rô thưa :</p> <p>“Thầy là Đấng Ki-tô của Thiên Chúa.”</p>	<p>¹⁸ Hôm ấy, đang khi Đức Giê-su cầu nguyện một mình, các môn đệ cũng ở đó với Người, Người hỏi các ông rằng : “Đám đông dân chúng nói Thầy là ai ?”</p> <p>¹⁹ Các ông thưa :</p> <p>“Họ nói Thầy là ông Gio-an Tẩy Giả, có kẻ bảo là ông Ê-li-a, kẻ khác lại cho là một trong các ngôn sứ thời xưa đã sống lại.”</p> <p>²⁰ Người lại hỏi các ông :</p> <p>“Còn anh em, anh em nói Thầy là ai ?”</p> <p>Ông Phê-rô thưa :</p> <p>“Thầy là Đấng Ki-tô của Thiên Chúa.”</p>	<p>(§ 164)</p> <p>6,58 Ông Si-môn Phê-rô liền đáp :</p> <p>69 “...Phần chúng con, chúng con đã tin và nhận biết rằng chính Thầy là Đấng Thánh của Thiên Chúa.”</p> <p>(§ 25)</p> <p>1,42 Đức Giê-su.. nói : “Anh là Si-môn, con ông Gio-an,</p>

Mt	Mt	Mc	Lc	Ga
<p>¹⁸ Còn Thấy, Thấy bảo anh : anh là Phê-rô, nghĩa là Tầng Đá, trên tảng đá này, Thấy sẽ xây Hội Thánh của Thấy, và quyền lực âm phủ sẽ không thắng nổi.</p> <p>¹⁹ Thấy sẽ trao cho anh chìa khoá Nước Trời :</p> <p>dưới đất,</p> <p>anh ràng buộc</p> <p>điều gì,</p> <p>trên trời cũng sẽ ràng buộc như vậy ;</p> <p>dưới đất,</p> <p>anh tháo cởi</p> <p>điều gì,</p> <p>trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy."</p> <p>²⁰ Rồi Người cầm các môn đệ không được nói cho ai biết Người là Đấng Ki-tô.</p>	<p>(§ 179)</p> <p>■ 18,¹⁸ "dưới đất,</p> <p>■ anh em ràng buộc</p> <p>■ những điều gì,</p> <p>■ trên trời cũng sẽ ràng buộc như vậy ;</p> <p>■ dưới đất,</p> <p>■ anh em tháo cởi</p> <p>■ những điều gì,</p> <p>■ trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy."</p>	<p>³⁰ Bấy giờ, Đức Giê-su nghiêm cấm các ông không được nói với ai về Người.</p>	<p>(§ 367)</p> <p>■ 20,²¹ "Anh em tha tội cho ai, thì người ấy được tha ; anh em cầm buộc tội ai, thì tội người ấy bị cầm buộc."</p> <p>²¹ Nhưng Người nghiêm giọng ra lệnh cho các ông không được nói điều ấy với ai.</p>	<p>anh sẽ được gọi là Kê-pha" (tức là Phê-rô).</p> <p>(§ 367)</p> <p>■ 20,²¹ "Anh em tha tội cho ai, thì người ấy được tha ; anh em cầm buộc tội ai, thì tội người ấy bị cầm buộc."</p>

166. ĐỨC GIÊ-SU BẢO TRƯỞNG CUỘC THƯƠNG KHÓ LẦN THỨ NHẤT

Mt 16,21	Mc 8,31-32a	Mc	Mc	Lc 9,22
<p>²¹ Từ lúc đó, Đức Giê-su bắt đầu tỏ cho các môn đệ biết :</p> <p>Người phải đi Giê-ru-sa-lem,</p> <p>phải chịu nhiều đau khổ do các kỳ mục, thượng tế và kinh sư gây ra,</p>	<p>³¹ Rồi Người bắt đầu dạy cho các ông biết</p> <p>Con Người</p> <p>phải chịu nhiều đau khổ, bị các kỳ mục, thượng tế và kinh sư loại bỏ,</p>	<p>(§ 172+)</p> <p>■ 9,³¹ vì Người đang dạy các môn đệ rằng :</p> <p>"Con Người</p> <p>■ sẽ bị nộp</p> <p>■ vào tay người đời,</p>	<p>(§ 253+)</p> <p>■ 10,³² ...Người bắt đầu nói với các ông về những điều sắp xảy đến cho mình :</p> <p>■ 33 "Này chúng ta lên Giê-ru-sa-lem và Con Người sẽ bị nộp</p> <p>■ cho các thượng tế và kinh sư.</p> <p>■ Họ sẽ kết án xử tử Người và sẽ nộp Người cho dân ngoại.</p>	<p>²² Người còn nói :</p> <p>"Con Người</p> <p>phải chịu nhiều đau khổ, bị các kỳ mục, thượng tế và kinh sư loại bỏ,</p>

Mt	Mc	Mc	Mc	Lc
rối bị giết chết, và ngày thứ ba sẽ trở dậy.	rối bị giết chết, và sau ba ngày, sẽ sống lại. ^{32a} Người nói rõ điều đó, không úp mở.	họ sẽ giết chết Người, và ba ngày sau ... Người sẽ sống lại."	³⁴ Họ sẽ nhạo báng Người, khạc nhổ vào Người, họ sẽ đánh đòn và giết chết Người. Ba ngày sau, Người sẽ sống lại."	rối bị giết chết, và ngày thứ ba sẽ trở dậy."

167. ÔNG PHÊ-RÔ TRÁCH ĐỨC GIÊ-SU

Mt 16,22-23	Mc 8,32b-33	Lc
²² Ông Phê-rô liền kéo riêng Người ra và bắt đầu trách Người : "Xin Thiên Chúa thương đừng để Thầy gặp phải chuyện ấy !" ²³ Nhưng Đức Giê-su quay lại bảo ông Phê-rô : "Xa-tan, lui lại đằng sau Thầy ! Anh cản lối Thầy, vì tư tưởng của anh không phải là tư tưởng của Thiên Chúa, mà là của loài người."	^{32b} Ông Phê-rô liền kéo riêng Người ra và bắt đầu trách Người. ³³ Nhưng khi Đức Giê-su quay lại, nhìn thấy các môn đệ, Người trách ông Phê-rô : "Xa-tan, lui lại đằng sau Thầy ! Vì tư tưởng của anh không phải là tư tưởng của Thiên Chúa, mà là của loài người."	

168. NHỮNG ĐIỀU KIỆN PHẢI CÓ ĐỂ THEO ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mt 16,24-28	Mc 8,34 – 9,1	Lc 9,23-27	Lc	Ga
(§ 103) ■ ^{10,38} Ai không mang lấy thập giá mình mà theo Thầy, thì không xứng đáng với Thầy. ■ ³⁹ Ai tìm giữ mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình	²⁴ Rồi Đức Giê-su nói với các môn đệ : "Ai muốn đi theo Thầy, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình mà theo." ²⁵ Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình	³⁴ Rồi Đức Giê-su gọi đám đông cùng với các môn đệ lại. Người nói với họ rằng : "Ai muốn theo tôi, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình mà theo." ³⁵ Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình	²³ Rồi Đức Giê-su nói với mọi người : "Ai muốn đi theo tôi, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình hằng ngày mà theo." ²⁴ Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình	§ 227) ■ ^{14,27} Ai không vác thập giá mình mà đi theo tôi, thì không thể làm môn đệ tôi được. (§ 243) ■ ^{17,33} Ai tìm cách duy trì mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai coi thường mạng sống mình,	(§ 309) ■ ^{12,26} Ai phục vụ Thầy," thì hãy theo Thầy" ■ ²⁵ Ai quý chuộng mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai coi thường mạng sống mình

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
<p>vì Thấy,</p> <p>thì sẽ tìm được mạng sống ấy.</p> <p>(§ 101)</p> <p>10,33 Còn ai chối bỏ Thấy trước mặt thiên hạ,</p> <p>thì Thấy cũng sẽ chối bỏ người ấy</p> <p>trước mặt Cha Thấy, Đấng ngự trên trời.”</p>	<p>vì Thấy,</p> <p>thì sẽ tìm được mạng sống ấy.</p> <p>26 Nếu người ta được cả thế giới mà lại</p> <p>thiệt mất mạng sống thì</p> <p>nào sẽ có lợi gì ? Hoặc</p> <p>người ta sẽ lấy gì mà đổi lại mạng sống mình?</p> <p>27 “Vì Con Người</p> <p>sẽ ngự đến trong vinh quang</p> <p>của Cha Người cùng với các thiên sứ của Người.”</p> <p>và bấy giờ, <i>Người sẽ thưởng phạt ai nấy xứng việc họ làm</i> ^h.</p> <p>28 Thấy bảo thật anh em :</p>	<p>vì tôi</p> <p>và vì Tin Mừng,</p> <p>thì sẽ cứu được mạng sống ấy.</p> <p>36 Nếu người ta được cả thế giới mà lại</p> <p>thiệt mất mạng sống thì</p> <p>nào có lợi gì ? 37 Quả thật,</p> <p>người ta lấy gì mà đổi lại mạng sống mình?</p> <p>38 Ai xấu hổ vì tôi và những lời của tôi,</p> <p>giữa thế hệ ngoại tình và tội lỗi này,</p> <p>thì Con Người cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy</p> <p>khi Người</p> <p>ngự đến trong vinh quang của Cha Người, cùng với các thánh thiên sứ.”</p> <p>9,1 Đức Giê-su còn nói với họ : “Tôi bảo thật các người :</p>	<p>vì tôi,</p> <p>thì sẽ cứu được mạng sống ấy.</p> <p>25 Nếu người ta được cả thế giới mà lại</p> <p>đánh mất chính mình hay là thiệt thân,</p> <p>thì</p> <p>nào có lợi gì ?</p> <p>26 Ai xấu hổ vì tôi và những lời của tôi,</p> <p>thì Con Người cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy,</p> <p>khi Người</p> <p>ngự đến trong vinh quang của mình, của Chúa Cha và các thánh thiên sứ.</p> <p>27 “Tôi bảo thật các người,</p>	<p>thì sẽ bảo tồn được mạng sống ấy.</p> <p>(§ 204)</p> <p>12,9 Còn ai chối bỏ Thấy trước mặt thiên hạ,</p> <p>thì</p> <p>sẽ bị chối bỏ</p> <p>trước mặt các thiên sứ của Thiên Chúa.”</p> <p>(§ 261)</p> <p>8,21 Thật, tôi bảo thật các ông,</p>	<p>ở đời này,</p> <p>thì sẽ giữ được để hưởng sự sống đời đời.”</p> <p>23 “Đã đến giờ Con Người</p> <p>được tôn vinh !”</p>

^h Tv 61 (62),13

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
	trong số người có mặt ở đây, có những kẻ sẽ không phải nếm cái chết	trong số người có mặt ở đây, có những kẻ sẽ không phải nếm cái chết,	trong số người có mặt ở đây, có những kẻ sẽ không phải nếm cái chết,		<ul style="list-style-type: none"> ■ ai tuân giữ lời ■ tôi... ■³² „thì muôn đời ■ ■ sẽ không nếm ■ cái chết.”
	trước khi thấy Con Người đến hiển trị trong Nước của Người.”	trước khi thấy Nước Thiên Chúa đến, đầy quyền năng.”	trước khi thấy Nước Thiên Chúa.		

169. ĐỨC GIÊ-SU BIẾN ĐỔI HÌNH DẠNG

Mt 17,1-9	Mc 9,2-10	Lc 9,28-36
<p>¹ Sáu ngày sau,</p> <p>Đức Giê-su đem các ông Phê-rô, Gia-cô-bê và Gio-an là em ông Gia-cô-bê đi theo.</p> <p>Người đưa các ông đi riêng với mình, lên một ngọn núi cao.</p> <p>² Rồi Người biến đổi hình dạng trước mặt các ông. Dung nhan Người chói lọi như mặt trời, và y phục Người trở nên trắng tinh như ánh sáng.</p> <p>³ Và bỗng các ông thấy ông Mô-sê và ông Ê-li-a hiện ra đàm đạo với Người.</p> <p>⁴ Bấy giờ ông Phê-rô thưa với Đức Giê-su rằng : “Lạy Ngài, chúng con ở đây, thật là hay !</p>	<p>² Sáu ngày sau,</p> <p>Đức Giê-su đem các ông Phê-rô, Gia-cô-bê và Gio-an đi theo.</p> <p>Người đưa các ông đi riêng với mình, chỉ có các ông thôi, lên một ngọn núi cao.</p> <p>Rồi Người biến đổi hình dạng trước mặt các ông.</p> <p>³ Y phục Người trở nên rực rỡ, trắng tinh, không có thợ nào ở trần gian giặt trắng được như vậy.</p> <p>⁴ Và các ông thấy ông Ê-li-a cùng ông Mô-sê đàm đạo với Đức Giê-su.</p> <p>⁵ Bấy giờ, ông Phê-rô thưa với Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, chúng con ở đây, thật là hay !</p>	<p>²⁸ Khoảng tám ngày sau khi nói những lời ấy, Đức Giê-su lên núi cầu nguyện đem theo các ông Phê-rô, Gio-an và Gia-cô-bê.</p> <p>²⁹ Đang lúc Người cầu nguyện,</p> <p>dung mạo Người đổi khác, y phục Người trở nên trắng tinh chói lòa.</p> <p>³⁰ Và bỗng có hai nhân vật đàm đạo với Người, đó là ông Mô-sê và ông Ê-li-a.</p> <p>³¹ Hai vị hiện ra, rạng ngời vinh hiển, và nói về cuộc xuất hành Người sắp hoàn thành tại Giê-ru-sa-lem.</p> <p>³² Còn ông Phê-rô và đồng bạn thì ngủ mê mệt, nhưng khi tỉnh dậy, các ông nhìn thấy vinh quang của Đức Giê-su, và hai nhân vật đứng bên Người.</p> <p>³³ Đang lúc hai vị này từ biệt Đức Giê-su,</p> <p>ông Phê-rô thưa với Người rằng : “Lạy Thầy, chúng con ở đây, thật là hay !</p>

Mt	Mc	Lc
<p>Nếu Ngài muốn, con xin dựng tại đây ba cái lều, một cho Ngài, một cho ông Mô-sê, và một cho ông Ê-li-a.”</p> <p>⁵ Ông còn đang nói, bỗng có đám mây sáng ngời bao phủ các ông,</p> <p>và từ đám mây có tiếng phán rằng : “Đây là Con yêu dấu của Ta, Ta hài lòng về Người. Các người hãy vâng nghe lời Người !”</p> <p>⁶ Nghe vậy, các môn đệ rất đổi sợ hãi, ngã sấp mặt xuống.</p> <p>⁷ Bấy giờ Đức Giê-su lại gần, chạm vào các ông và bảo : “Trỗi dậy đi, đừng sợ !”</p> <p>⁸ Các ông ngước mắt lên, không thấy ai nữa, chỉ thấy một mình Đức Giê-su mà thôi.</p> <p>⁹ Đang khi thấy trò từ trên núi xuống, Đức Giê-su truyền cho các ông rằng :</p> <p>“Đừng nói cho ai hay thị kiến ấy, cho đến khi Con Người từ cõi chết trỗi dậy.”</p>	<p>Chúng con xin dựng ba cái lều, một cho Thầy, một cho ông Mô-sê, và một cho ông Ê-li-a.”</p> <p>⁶ Thực ra, ông không biết phải nói gì, vì các ông kinh hoàng.</p> <p>⁷ Chợt có đám mây bao phủ các ông,</p> <p>và từ đám mây có tiếng phán rằng : “Đây là Con yêu dấu của Ta. Các người hãy vâng nghe lời Người.”</p> <p>⁸ Các ông chợt nhìn quanh, thì không thấy ai nữa, chỉ thấy một mình Đức Giê-su với các ông mà thôi.</p> <p>⁹ Đang khi thấy trò từ trên núi xuống, Đức Giê-su cảm các ông không được kể lại cho ai nghe những điều vừa thấy, trước khi Con Người từ cõi chết sống lại.</p> <p>¹⁰ Các ông tuân lệnh đó, nhưng vẫn bàn hỏi nhau xem câu “từ cõi chết sống lại” nghĩa là gì.</p>	<p>Chúng con xin dựng ba cái lều, một cho Thầy, một cho ông Mô-sê, và một cho ông Ê-li-a.” Ông không biết mình nói gì.</p> <p>³⁴ Ông còn đang nói, chợt có đám mây bao phủ các ông. Khi thấy mình vào trong đám mây, các ông hoảng sợ.</p> <p>³⁵ Và từ đám mây có tiếng phán rằng : “Đây là Con Ta, người đã được Ta tuyển chọn. Các người hãy vâng nghe lời Người !”</p> <p>^{36a} Tiếng phán vừa dứt,</p> <p>thì chỉ còn thấy một mình Đức Giê-su.</p> <p>9,^{37a} (§ 171)</p> <p>^{36b} Các môn đệ nín thinh, và trong những ngày ấy, các ông không kể lại cho ai biết gì cả về những điều mình đã thấy.</p>

170. CÂU HỎI VỀ ÔNG Ê-LI-A

Mt 17,10-13	Mc 9,11-13	Lc
<p>¹⁰ Các môn đệ hỏi Người : “Vậy sao các kinh sư lại nói ông Ê-li-a phải đến trước ?”</p> <p>¹¹ Người đáp : “Đúng thế, ông Ê-li-a đến và sẽ <i>chỉnh đốn</i> ^a mọi sự.</p> <p>¹² Nhưng Thầy bảo anh em : ông Ê-li-a đã đến rồi</p>	<p>¹¹ Các ông hỏi Đức Giê-su : “Tại sao các kinh sư lại nói rằng ông Ê-li-a phải đến trước ?”</p> <p>¹² Người đáp : “Đúng thế, ông Ê-li-a đến trước để <i>chỉnh đốn</i> ⁱ mọi sự. Vậy sao có lời chép rằng Con Người phải chịu nhiều đau khổ và bị khinh chê ?”</p> <p>¹³ Nhưng Thầy bảo anh em : ông Ê-li-a đã đến,</p>	

Mt	Mc	Lc
và họ không nhận ra ông, nhưng đã xử với ông theo ý họ muốn. Con Người cũng sẽ phải chịu đau khổ vì họ như thế.” ¹³ Bấy giờ các môn đệ hiểu Người có ý nói về ông Gio-an Tẩy Giả.	và họ đã xử với ông theo ý họ muốn, như Sách Thánh đã chép về ông.”	

171. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA DỨA TRẺ BỊ KINH PHONG

Mt 17,14-21	Mc 9,14-29	Lc 9,37-43a
<p>¹⁴ Khi thấy trò đến với đám đông,</p> <p>thì có một người tới quỳ xuống trước mặt Đức Giê-su</p> <p>¹⁵ và nói : “Thưa Ngài,</p> <p>xin thương xót con trai tôi,</p> <p>vì cháu bị kinh phong và bệnh tình nặng lắm :</p> <p>nhiều lần ngã vào lửa, và cũng nhiều lần ngã xuống nước.</p> <p>¹⁶ Tôi đã đem cháu đến cho các môn đệ Ngài,</p> <p>nhưng các ông không chữa được.”</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su đáp : “Ồi thế hệ cứng lòng không chịu tin và gian tà ! Tôi còn phải ở với các người cho đến bao giờ,</p>	<p>¹⁴ Khi Đức Giê-su và ba môn đệ trở lại với các môn đệ khác, thì thấy dân chúng đông đảo đang vây quanh các ông, và các kinh sư đang tranh luận với các ông.</p> <p>¹⁵ Thấy Đức Giê-su, lập tức tất cả đám đông kinh ngạc. Họ chạy lại chào Người.</p> <p>¹⁶ Người hỏi các môn đệ : “Anh em tranh luận gì với họ thế ?”</p> <p>¹⁷ Một người trong đám đông trả lời : “Thưa Thầy, tôi đã đem con trai tôi đến với Thầy ;</p> <p>cháu bị thần cầm ám.</p> <p>¹⁸ Bất cứ ở đâu, hễ thần nhập vào là vật cháu xuống. Cháu sùi bọt mép, nghiến răng, cứng đờ người ra.</p> <p>Tôi đã nói với các môn đệ Thầy để các ông trừ thần đó, nhưng các ông không làm nổi.”</p> <p>¹⁹ Người đáp : “Ồi thế hệ cứng lòng, không chịu tin ! Tôi còn phải ở với các người cho đến bao giờ,</p>	<p>³⁷ Hôm sau, khi Đức Giê-su và ba môn đệ ở trên núi xuống, có đông đảo dân chúng tới đón Người.</p> <p>³⁸ Bỗng có một người đàn ông từ trong đám đông kêu lên rằng : “Thưa Thầy, tôi xin Thầy đoái nhìn đứa con trai tôi, vì tôi chỉ có một mình cháu.</p> <p>³⁹ Thế mà thần nhập vào cháu, khiến cháu bỗng đứng la lên, vật mình vật mẩy, sùi cả bọt mép,</p> <p>và khó lắm nó mới chịu rời cháu, bỏ cháu lại đó một nhử.</p> <p>⁴⁰ Tôi có xin các môn đệ Thầy trừ thần đó, nhưng các ông không trừ được.”</p> <p>⁴¹ Đức Giê-su đáp : “Ồi thế hệ cứng lòng không chịu tin và gian tà ! Tôi còn phải ở với các người</p>

Mt	Mc	Lc
<p>còn phải chịu đựng các người cho đến bao giờ nữa ? Đem cháu lại đây cho tôi.”</p> <p>¹⁸ Đức Giê-su quát mắng tên quỷ,</p> <p>quỷ liền xuất khỏi đứa bé,</p> <p>và đứa bé được khỏi ngay từ giờ đó.</p> <p>¹⁹ Bấy giờ các môn đệ đến gần hỏi riêng Đức Giê-su rằng : “Tại sao chúng con đây lại không trừ được tên quỷ ấy ?” ²⁰ Người nói với các ông :</p> <p>“Tại anh em kém lòng tin ! Quả thế, Thấy bảo thật anh em, nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi,</p>	<p>còn phải chịu đựng các người cho đến bao giờ nữa ? Đem cháu lại cho tôi.” ²⁰ Họ đem nó lại cho Người.</p> <p>Vừa thấy Người, thần liền</p> <p>lay nó thật mạnh, nó ngã xuống đất, lăn lộn, sùi cả bọt mép.</p> <p>²¹ Người hỏi cha nó : “Cháu bị như thế từ bao lâu rồi ?” Ông ấy đáp : “Thưa từ thuở bé.</p> <p>²² Nhiều khi thần xô cháu vào lửa hoặc đẩy xuống nước cho chết. Nhưng nếu Thấy có thể làm được gì, thì xin chạnh lòng thương mà cứu giúp chúng tôi.”</p> <p>²³ Đức Giê-su nói với ông ta : “Sao lại nói : nếu Thấy có thể ? Mọi sự đều có thể đối với người tin.”</p> <p>²⁴ Lập tức, cha đứa bé kêu lên : “Tôi tin ! Xin Thấy giúp lòng tin yếu kém của tôi !”</p> <p>²⁵ Khi thấy đám đông tuôn đến, Đức Giê-su quát mắng thần ô uế : “Thần câm điếc kia, Ta truyền cho người : xuất khỏi đứa bé và không được nhập vào nó nữa !”</p> <p>²⁶ Thần hét lên, lay nó thật mạnh, rồi xuất ra. Đứa bé ra như chết, khiến cho nhiều người nói : “Nó chết rồi !”</p> <p>²⁷ Nhưng Đức Giê-su cầm lấy tay nó, đỡ nó dậy, và nó đứng lên.</p> <p>²⁸ Khi Người vào nhà, các môn đệ</p> <p>mới hỏi riêng Người : “Tại sao chúng con đây lại không trừ được thần ấy ?”</p> <p>²⁹ Người đáp : “Giống thần ấy không thể xuất ra nếu người ta không cầu nguyện.”</p>	<p>và chịu đựng các người cho đến bao giờ nữa ? Ông đưa con ông lại đây !”</p> <p>⁴² Đứa trẻ đang tiến lại,</p> <p>thì quỷ vật nó xuống và lay nó thật mạnh.</p> <p>Đức Giê-su quát mắng thần ô uế,</p> <p>chữa lành đứa trẻ,</p> <p>và trao lại cho cha nó.</p> <p>^{43a} Mọi người đều sửng sốt trước quyền năng cao cả của Thiên Chúa.</p> <p>(§ 239+)</p> <p>■ 17, ⁶ “Nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi,</p>

Mt	Mc	Lc
thì dù anh em có bảo núi này : “Rời khỏi đây, qua bên kia !” nó cũng sẽ qua, và sẽ chẳng có gì mà anh em không làm được.” [21]		■ thì dù anh em có bảo cây dâu này : ■ “Hãy bật rễ lên, ■ xuống mọc dưới biển”, ■ ■ nó cũng sẽ văng lời anh em.

172. ĐỨC GIÊ-SU BÁO TRƯỚC CUỘC THƯƠNG KHÓ LẦN THỨ HAI

Mt 17,22-23	Mc 9,30-32	Lc 9,43b-45
²² Khi thấy trò tụ họp ở miền Ga-li-lê, Đức Giê-su nói với các ông : “Con Người sắp bị nộp vào tay người đời, ²³ họ sẽ giết chết Người, và ngày thứ ba Người sẽ trở dậy.” Các môn đệ buồn phiền lắm.	³⁰ Đức Giê-su và các môn đệ ra khỏi đó, đi băng qua miền Ga-li-lê. Nhưng Người không muốn cho ai biết, ³¹ vì Người đang dạy các môn đệ rằng : “Con Người sẽ bị nộp vào tay người đời, họ sẽ giết chết Người, và ba ngày sau khi bị giết chết, Người sẽ sống lại.” ³² Nhưng các ông không hiểu lời đó, và các ông sợ không dám hỏi lại Người.	^{43b} Đang lúc mọi người còn kinh ngạc về tất cả các việc Đức Giê-su làm, Người nói với các môn đệ : ⁴⁴ “Phần anh em, hãy lắng tai nghe cho kỹ những lời sau đây : Con Người sắp bị nộp vào tay người đời.” ⁴⁵ Nhưng các ông không hiểu lời đó, vì đối với các ông, lời đó còn bị che giấu, đến nỗi các ông không nhận ra ý nghĩa. Nhưng các ông sợ không dám hỏi lại Người về lời ấy.

173. ĐỨC GIÊ-SU VÀ ÔNG PHÊ-RÔ NỘP THUẾ

Mt 17,24-27	Mc	Lc
²⁴ Khi thấy trò tới Ca-phác-na-um, thì những người thu thuế cho đến thờ đến hỏi ông Phê-rô : “Thầy các ông không nộp thuế sao ?” ²⁵ Ông đáp : “Có chứ !” Ông về tới nhà, Đức Giê-su hỏi đón ông : “Anh Si-môn, anh nghĩ sao ? Vua chúa trần gian bắt ai đóng sưu nộp thuế ? Con cái mình hay người ngoài ?” ²⁶ Ông Phê-rô đáp : “Thưa, người ngoài.” Đức Giê-su liền bảo : “Vậy thì con cái được miễn. ²⁷ Nhưng để khỏi làm cớ cho họ sa ngã, anh hãy ra biển thả câu ; con cá nào câu được trước hết, thì bắt lấy, mở miệng nó ra : anh sẽ thấy một đồng tiền bốn quan ; anh lấy đồng tiền ấy, nộp thuế cho họ, phần của Thầy và phần của anh.”		

Bài giảng về Giáo Hội

§ 174 – 182

174. AI LÀ NGƯỜI LỚN NHẤT ?

Mt 18,1-5	Mc 9,33-37	Lc 9,46-48	Lc	Ga
<p>¹ Lúc ấy, các môn đệ lại gần hỏi Đức Giê-su rằng :</p> <p>(§ 173)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{17,24} Khi thấy trò tới ■ Ca-phác-na-um... ■ ■ ²⁵...về tới nhà... ■ <p>18.¹ "Ai là người lớn nhất trong Nước Trời ?"</p> <p>(§ 255+)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{20,27} "Ai muốn làm đầu anh em thì phải làm đầy tớ anh em." ■ ■ ■ ■ ■ <p>18.² Đức Giê-su liền gọi một em nhỏ đến, đặt vào giữa các ông</p> <p>³ và nói :</p> <p>"Thấy bảo thật anh em, nếu anh em không trở lại mà nên như trẻ nhỏ, thì sẽ chẳng được vào Nước Trời.</p>	<p>³³ Sau đó, Đức Giê-su và các môn đệ đến thành Ca-phác-na-um.</p> <p>Khi về tới nhà, Đức Giê-su hỏi các ông : "Dọc đường, anh em đã bàn tán điều gì vậy?"</p> <p>³⁴ Các ông làm thinh, vì khi đi đường, các ông đã cãi nhau xem</p> <p>ai là người lớn nhất.</p> <p>³⁵ Rồi Đức Giê-su ngồi xuống, gọi Nhóm Mười Hai lại mà nói : "Ai muốn làm người đứng đầu, thì phải làm người rốt hết, và làm người phục vụ mọi người."</p> <p>³⁶ Kế đó, Người đem một em nhỏ đặt vào giữa các ông, rồi ôm lấy nó và nói :</p> <p>(§ 248)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{10,15} Thấy bảo thật anh em, ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ai không đón nhận Nước Thiên Chúa với tâm hồn một trẻ em, ■ thì sẽ chẳng được vào." 	<p>Lc 9,46-48</p> <p>⁴⁶ Một câu hỏi chốt đến với các ông : trong các ông, ai là người lớn nhất ?</p> <p>⁴⁷ Đức Giê-su biết điều các ông đang tự hỏi trong lòng, liền đem một em nhỏ đặt bên cạnh mình</p> <p>^{48a} và nói với các ông :</p> <p>(§ 248)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{18,17} Thấy bảo thật anh em, ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ai không đón nhận Nước Thiên Chúa với tâm hồn một trẻ em, ■ thì sẽ chẳng được vào." 	<p>(§ 321)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{22,28} Các ông còn cãi nhau sôi nổi xem ai trong các ông được coi là người lớn nhất." 	<p>(§ 78)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{3,3} "Thật, tôi bảo thật ông, ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ không ai có thể thấy Nước Thiên Chúa, nếu không sinh ra một lần nữa."

Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
<p>⁴ “VẬY ai tự hạ, coi mình như em nhỏ này, người ấy sẽ là người lớn nhất trong Nước Trời.</p> <p>⁵ “Ai đón tiếp một em nhỏ như em này vì danh Thầy, là đón tiếp chính Thầy.” (§ 104)</p> <p>■ 10.40 “Ai đón tiếp anh em là đón tiếp Thầy,</p> <p>■ và ai, đón tiếp Thầy</p> <p>■ là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.”</p>	<p>9.37 “Ai đón tiếp một trong các em nhỏ như em này vì danh Thầy, là đón tiếp chính Thầy ;</p> <p>■ và ai đón tiếp Thầy, thì không phải là đón tiếp Thầy, nhưng là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.”</p>	<p>9.48b “Ai đón tiếp em nhỏ này vì danh Thầy, là đón tiếp chính Thầy ;</p> <p>■ và ai đón tiếp Thầy, là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.</p> <p>■ Thật vậy, ai là người nhỏ nhất trong tất cả anh em, thì kẻ ấy là người lớn nhất.”</p>	<p>(§ 224+)</p> <p>■ 14.11 “VÌ phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống ; còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên.”</p> <p>(§ 186)</p> <p>■ 10.16 “Ai nghe anh em là nghe Thầy ; và ai khước từ anh em là khước từ Thầy ; mà ai khước từ Thầy là khước từ Đấng đã sai Thầy đến.”</p>	<p>(§ 316)</p> <p>■ 13.20 “Ai đón nhận người Thầy sai phái là đón nhận chính Thầy, và ai đón nhận Thầy là đón nhận Đấng đã sai phái Thầy.”</p>

175. AI KHÔNG CHỐNG LẠI CHÚNG TA LÀ ỦNG HỘ CHÚNG TA

Mt	Mc 9,38-41	Lc 9,49-50	Lc
	<p>³⁸ Ông Gio-an nói với Đức Giê-su : “Thưa Thầy, chúng con thấy có người nhân danh Thầy mà trừ quỷ. Chúng con đã cố ngăn cản, vì người ấy không theo chúng ta.”</p> <p>³⁹ Đức Giê-su bảo : “Đừng ngăn cản người ta, vì không ai lấy danh Thầy mà làm phép lạ, rồi ngay sau đó lại có thể nói xấu Thầy.”</p>	<p>⁴⁰ Ông Gio-an lên tiếng nói : “Lạy Thầy, chúng con thấy có người nhân danh Thầy mà trừ quỷ. Chúng con đã cố ngăn cản, vì người ấy không cùng với chúng con đi theo Thầy.”</p> <p>⁵⁰ Đức Giê-su bảo ông : “Đừng ngăn cản người ta.</p>	

Mt	Mc	Lc	Lc
(§ 117) 12, ³⁰ “Ai không đi với tôi, là chống lại tôi ; và ai không cùng tôi thu góp, là phản tán.” (§ 104) 10, ⁴² “Và ai cho một trong những kẻ bé nhỏ này uống, đủ chỉ một chén nước là thôi, vì kẻ ấy là môn đệ của Thầy, thì Thầy bảo thật anh em, người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.”	40 Quả thật, ai không chống lại chúng ta là ủng hộ chúng ta. 41 “Ai cho anh em uống một chén nước vì lẽ anh em thuộc về Đấng Ki-tô, thì Thầy bảo thật anh em : người đó sẽ không mất phần thưởng đâu.”	Quả thật, ai không chống lại anh em là ủng hộ anh em !”	(§ 197) 11, ²³ “Ai không đi với tôi, là chống lại tôi, và ai không cùng tôi thu góp, là phản tán.”

176. ĐỪNG LÀM CỞ CHO AI SA NGÃ

Mt	Mt 18,6-11	Mc 9,42-48	Lc
(§ 55) 5, ³⁰ Nếu tay phải của anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy chặt mà ném đi ; vì thà mất một phần thân thể, còn hơn là toàn thân phải sa hoả ngục.	6 “Nhưng ai làm cớ cho một trong những kẻ bé mọn đang tin Thầy đây phải sa ngã, thì thà treo cổ đá lớn vào cổ nó mà xô cho chìm xuống đáy biển còn lợi cho nó hơn. 7 Khốn cho thể gian, vì làm cớ cho người ta sa ngã. Tất nhiên phải có những cớ gây sa ngã, nhưng khốn cho kẻ làm cớ cho người ta sa ngã. 8 “Nếu tay hoặc chân anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy chặt mà ném đi ; thà cụt tay cụt chân mà được vào cõi sống, còn hơn là có đủ hai tay hai chân mà bị ném vào lửa đời đời.	42 “Ai làm cớ cho một trong những kẻ bé mọn đang tin Thầy đây phải sa ngã, thì thà buộc cổ đá lớn vào cổ nó mà ném xuống biển còn lợi cho nó hơn. 43 Nếu tay anh làm cớ cho anh sa ngã, thì chặt nó đi ; thà cụt một tay mà được vào cõi sống còn hơn là có đủ hai tay mà phải sa hoả ngục, phải vào lửa không hề tắt. [44]	(§ 237) 17, ² “...Thà buộc thốt đá cối xay vào cổ nó mà đẩy xuống biển, còn lợi cho nó hơn là để nó làm cớ cho một trong những kẻ bé nhỏ này sa ngã.” 17, ¹ Đức Giê-su nói với các môn đệ rằng : “Không thể không có những cớ làm cho người ta sa ngã ; nhưng khốn cho kẻ làm cớ cho người ta sa ngã !”

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>29 Nếu mắt phải của anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy móc mà ném đi ; vì thà mất một phần thân thể,</p> <p>còn hơn là toàn thân bị ném vào hoả ngục.</p>	<p>9 Nếu mắt anh làm cớ cho anh sa ngã, thì hãy móc mà ném đi ; thà chặt mắt mà được vào cõi sống,</p> <p>còn hơn là có đủ hai mắt mà bị ném vào lửa hoả ngục.</p> <p>10 “Anh em hãy coi chừng, chớ khinh một ai trong những kẻ bé mọn này ; quả thế, Thấy bảo anh em : các thiên sứ của họ ở trên trời không ngừng chiêm ngưỡng nhan Cha Thấy, Đấng ngự trên trời. [11]</p>	<p>45 Nếu chân anh làm cớ cho anh sa ngã, thì chặt nó đi ; thà cụt một chân mà được vào cõi sống còn hơn là có đủ hai chân mà bị ném vào hoả ngục.</p> <p>[46]</p> <p>47 Nếu mắt anh làm cớ cho anh sa ngã, thì móc nó đi ;</p> <p>thà chặt mắt mà được vào Nước Thiên Chúa</p> <p>còn hơn là có đủ hai mắt mà bị ném vào hoả ngục.</p> <p>48 <i>nơi giới họ không hề chết và lửa không hề tắt¹.</i></p>	

177. MUỐI

Mt	Mc 9,49-50	Lc
<p>(§ 51)</p> <p>5. 13 “Chính anh em là muối cho đời. Nhưng muối mà nhạt đi, thì lấy gì muối nó cho mặn lại ?</p> <p>Nó đã thành vô dụng, thì chỉ còn việc quăng ra ngoài cho người ta chà đạp thôi.”</p>	<p>49 Quả thật, ai nấy sẽ được luyện bằng lửa như thế ướp bằng muối.</p> <p>50 Muối là cái gì tốt.</p> <p>Nhưng muối mà hết mặn, thì anh em sẽ lấy gì ướp cho mặn lại ?</p> <p>Anh em hãy giữ muối trong lòng anh em, và sống hoà thuận với nhau.”</p>	<p>(§ 229)</p> <p>14, 34 “Muối quả là một cái gì tốt.</p> <p>Nhưng chính muối mà nhạt đi, thì lấy gì ướp nó cho mặn lại ?</p> <p>35 Dùng nó để bón ruộng hay trộn phân đều không thích hợp, nên người ta quăng nó ra ngoài.”</p>

178. CON CHIÊN LẠC

Mt 18,12-14	Mc	Lc	Lc
		(§ 230)	
		<ul style="list-style-type: none"> ■ 15.¹ Tất cả các người thu thuế và ■ các người tội lỗi đều lui tới với Đức ■ Giê-su để nghe Người giảng. ■ ² Những người Pha-ri-sêu và các ■ kinh sư liền xầm xì với nhau : “Ông ■ này đón tiếp phường tội lỗi và ăn ■ uống với chúng.” ■ ³ Đức Giê-su mới kể cho họ dụ ■ ngôn này : 	
<p>¹² “Anh em nghĩ sao ? Ai có một trăm con chiên mà có một con đi lạc, lại không để chín mươi chín con kia trên núi mà đi tìm con chiên lạc sao ? ¹³ Và nếu may mà tìm được,</p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ ⁴ “Người nào trong các ông ■ có một trăm con chiên ■ mà bị mất một con, ■ lại không để chín mươi chín con ■ kia ngoài đồng hoang, ■ để đi tìm cho kỹ được ■ con chiên bị mất ? ■ ⁵ Tìm được rồi, ■ người ấy vui mừng ■ vác lên vai. ■ ⁶ Về đến nhà, ■ người ấy mời bạn bè, hàng xóm lại ■ và nói : ■ “Xin chung vui với tôi, ■ vì tôi đã tìm được con chiên của tôi, ■ con chiên bị mất đó.” ■ ⁷ Tôi bảo các ông hay : ■ trên trời cũng thế, ■ ai nấy sẽ vui mừng ■ vì một người tội lỗi ■ hối cải, ■ hơn là vì chín mươi chín ■ người công chính ■ không cần phải hối cải.” 	(§ 231)
<p>thì Thấy bảo thật anh e : người ấy vui mừng vì con chiên đó, hơn là vì chín mươi chín con không bị lạc. ¹⁴ Cũng vậy, Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, không muốn cho một ai trong những kẻ bỏ môn này phải hư mất.”</p>			<ul style="list-style-type: none"> ■ 15.⁸ “Hoặc người phụ nữ nào ■ có mười đồng bạc, ■ mà chẳng may đánh mất một đồng, ■ lại không thấp đèn, rồi quét nhà, ■ moi móc tìm cho kỹ được ? ■ ⁹ Tìm được rồi, ■ bà ấy mời bạn bè, hàng xóm lại, ■ và nói : ■ “Xin chung vui với tôi, ■ vì tôi đã tìm được đồng bạc ■ tôi đã đánh mất.” ■ ¹⁰ Cũng thế, ■ tôi bảo các ông, ■ giữa triều thần Thiên Chúa, ■ ai nấy cũng vui mừng ■ vì một người tội lỗi ■ hối cải.”

179. SỬA LỖI ANH EM

Mt 18,15-18	Mt	Lc	Ga
		(§ 238)	
<p>¹⁵ “Nếu người anh em của anh phạm tội, thì anh hãy đi sửa lỗi nó, một mình anh với nó mà thôi.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ 17.^{3b} “Nếu người anh em ■ của anh phạm tội, ■ thì hãy khiển trách nó ; ■ ■ ■ nếu nó hối cải, ■ thì hãy tha cho nó.” 	

Mt	Mt	Lc	Ga
<p>Nếu nó chịu nghe anh, thì anh đã chinh phục được người anh em.</p> <p>¹⁶ Còn nếu nó không chịu nghe, thì hãy đem theo một hay hai người nữa, để mọi công việc được giải quyết, <i>cần cứ vào lời hai hoặc ba chứng nhân</i>^k.</p> <p>¹⁷ Nếu nó không nghe họ, thì hãy đi thưa Hội Thánh. Nếu Hội Thánh mà nó cũng chẳng nghe, thì hãy kể nó như một người ngoại hay một người thu thuế.</p> <p>¹⁸ “Thấy bảo thật anh em, dưới đất, anh em ràng buộc những điều gì, trên trời cũng sẽ ràng buộc như vậy; dưới đất, anh em tháo cởi những điều gì, trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy.”</p>	<p>(§ 165)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 16,¹⁹ “...dưới đất, ■ anh ràng buộc ■ điều gì, ■ trên trời ■ cũng sẽ ràng buộc như vậy; ■ dưới đất, ■ anh tháo cởi ■ điều gì, ■ trên trời ■ cũng sẽ tháo cởi như vậy.” 		<p>(§ 367)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 20,²³ “Anh em tha tội ■ cho ai, ■ thì tội người ấy được tha; ■ anh em cấm buộc tội ai, ■ thì tội người ấy bị cấm ■ buộc.”

180. HỢP LỜI CẦU NGUYỆN

Mt 18,19-20	Mc	Lc
<p>¹⁹ “Thấy còn bảo thật anh em : nếu ở dưới đất, hai người trong anh em hợp lời cầu xin bất cứ điều gì, thì Cha Thầy, Đấng ngự trên trời, sẽ ban cho.</p> <p>²⁰ Vì ở đâu có hai ba người họp lại nhân danh Thầy, thì có Thầy ở đấy, giữa họ.”</p>		

181. ANH EM THA THỨ CHO NHAU

Mt 18,21-22	Mc	Lc
<p>²¹ Bấy giờ, ông Phê-rô đến gần Đức Giê-su mà hỏi rằng : “Thưa Ngài, nếu anh em con cứ xúc phạm đến con, thì con phải tha đến mấy lần ? Có phải đến bảy lần không ?”</p> <p>²² Đức Giê-su đáp : “Thầy không bảo là đến bảy lần, nhưng là đến bảy mươi lần bảy.”</p>		<p>(§ 238)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 17,⁴ “Dù nó xúc phạm đến anh một ngày đến bảy lần, ■ rồi bảy lần trở lại nói với anh : ‘Tôi hối cải’, thì anh ■ cũng phải tha cho nó.”

^k Đnl 19,15

182. DỤ NGÔN TÊN MẮC NỢ KHÔNG BIẾT THƯƠNG XÓT

Mt 18,23-35	Mc	Lc
<p>²³ “Vì thế, Nước Trời ví được như chuyện ông vua kia muốn đòi các đầy tớ của mình thanh toán số sách.</p> <p>²⁴ Khi nhà vua vừa bắt đầu, thì người ta dẫn đến một kẻ mắc nợ vua mười ngàn yến vàng.</p> <p>²⁵ Y không có gì để trả, nên tôn chủ ra lệnh bán y, vợ con y cùng tất cả tài sản mà trả nợ.</p> <p>²⁶ Bấy giờ, tên đầy tớ ấy sắp mình xuống lạy lục : ‘Thưa Ngài, xin rộng lòng hoãn lại cho tôi, tôi sẽ lo trả hết.’</p> <p>²⁷ Tôn chủ của tên đầy tớ ấy liền chạnh lòng thương, cho y về và tha luôn món nợ.</p> <p>²⁸ Nhưng vừa ra đến ngoài, tên đầy tớ ấy gặp một người đồng bạn, mắc nợ y một trăm quan tiền. Y liền túm lấy, bóp cổ mà bảo : ‘Trả nợ cho tao !’</p> <p>²⁹ Bấy giờ, người đồng bạn sắp mình xuống van xin : ‘Thưa anh, xin rộng lòng hoãn lại cho tôi, tôi sẽ lo trả anh.’</p> <p>³⁰ Nhưng y không chịu, cứ đi tống người ấy vào ngục cho đến khi trả xong nợ.</p> <p>³¹ Thấy sự việc xảy ra như vậy, các đồng bạn của y buồn lấm, mới đi trình bày với tôn chủ đầu đuôi câu chuyện.</p> <p>³² Bấy giờ, tôn chủ cho đòi và bảo : ‘Tên đầy tớ độc ác kia, ta đã tha hết số nợ ấy cho người, vì người đã van xin ta,</p> <p>³³ thì đến lượt người, người không phải thương xót đồng bạn, như chính ta đã thương xót người sao ?’</p> <p>³⁴ Rồi tôn chủ nổi cơn thịnh nộ, trao y cho lính hành hạ, cho đến ngày y trả hết nợ cho ông.</p> <p>³⁵ Ấy vậy, Cha của Thầy ở trên trời cũng sẽ đối xử với anh em như thế, nếu mỗi người trong anh em không hết lòng tha thứ cho anh em mình.”</p>		

HÀNH TRÌNH TỪ GA-LI-LÊ LÊN GIÊ-RU-SA-LEM THEO LU-CA

§ 183 – 245

183. MỘT LÀNG MIỀN SA-MA-RI KHÔNG ĐÓN TIẾP ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mc	Lc 9,51-56
		<p>⁵¹ Khi đã tới ngày Đức Giê-su được rước lên trời, Người cương quyết lên đường đi Giê-ru-sa-lem.</p> <p>⁵² Người sai mấy sứ giả đi trước ^a. Họ ra đi và vào một làng người Sa-ma-ri để chuẩn bị cho Người đến.</p> <p>⁵³ Nhưng dân làng không đón tiếp Người, vì Người đang đi về hướng Giê-ru-sa-lem.</p> <p>⁵⁴ Thấy thế, hai môn đệ Người là ông Gia-cô-bê và ông Gio-an nói rằng: "Thưa Ngài, Ngài có muốn chúng con khiến lửa từ trời xuống thiêu huỷ chúng nó không ^b ?"</p> <p>⁵⁵ Nhưng Đức Giê-su quay lại quở mắng các ông.</p> <p>⁵⁶ Rồi Thầy trò đi sang làng khác.</p>

184. NGƯỜI MÔN ĐỆ PHẢI BỎ MỌI SỰ

Mt	Mc	Lc 9,57-62
<p>(§ 87)</p> <p>^{8, 19} Một kinh sư tiến đến thưa Người rằng :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Thưa Thầy, • Thầy đi đâu, • tôi cũng xin đi theo." <p>²⁰ Đức Giê-su trả lời :</p> <p>"Con chôn cố hang, chिम trời có tổ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nhưng Con Người • không có chỗ tựa đầu." <p>²¹ Một môn đệ khác</p> <ul style="list-style-type: none"> • thưa với Người : • "Thưa Ngài, xin cho phép con • về chôn cất cha con trước đã." <p>²² Nhưng Đức Giê-su bảo :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Anh hãy đi theo tôi, • cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ." 	<p>⁵⁷ Đang khi Thầy trò đi đường thì có kẻ thưa Người rằng :</p> <p>"Ngài đi đâu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tôi cũng xin đi theo." <p>⁵⁸ Người trả lời :</p> <p>"Con chôn cố hang, chिम trời có tổ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nhưng Con Người • không có chỗ tựa đầu." <p>⁵⁹ Đức Giê-su nói với một người khác :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Anh hãy theo tôi !" <p>Người ấy thưa :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Thưa Ngài, xin cho phép tôi • về chôn cất cha tôi trước đã." <p>⁶⁰ Nhưng Đức Giê-su bảo :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Cứ để kẻ chết chôn kẻ chết của họ. • Con anh, anh hãy đi loan báo Nước Thiên Chúa." <p>⁶¹ Một người khác nữa lại nói :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Thưa Ngài, tôi sẽ theo Ngài, • nhưng xin cho phép tôi từ biệt gia đình trước đã." <p>⁶² Đức Giê-su bảo :</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Ai đã tra tay cầm cày • mà còn ngoái lại đằng sau, • thì không thích hợp với Nước Thiên Chúa." 	

185. ĐỨC GIÊ-SU SAI BẢY MƯƠI HAI MÔN ĐỆ ĐI GIẢNG

Mt	Mc	Lc	Lc 10,1-12
<p>(§ 98)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ^{10, 1} Đức Giê-su gọi • mười hai môn đệ lại, 	<p>(§ 145)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ^{6, 7} Người gọi • Nhóm Mười Hai lại, 	<p>(§ 145)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ^{9, 1} Đức Giê-su tập hợp • Nhóm Mười Hai lại, 	<p>¹ Sau đó, Chúa chỉ định bảy mươi [hai] người khác,</p>

^a Mt 3,1

^b 2 V 1,10

Mt	Mc	Lc	Le
	và bắt đầu sai đi từng hai người một.		và sai các ông từng hai người một
ban cho các ông quyền trên các thần ô uế, để các ông trừ chúng và chữa hết mọi bệnh hoạn tật nguyên.	Người ban cho các ông quyền trên các thần ô uế.	ban cho các ông năng lực và uy quyền để trừ mọi thứ quỷ và chữa các bệnh tật.	
(§ 97)		² Người sai các ông đi rao giảng Nước Thiên Chúa và chữa lành người đau yếu.	đi trước, vào tất cả các thành, các nơi mà chính Người định đến.
^{9,37} Bấy giờ, Người nói với môn đệ rằng : Lúa chín đầy đồng mà thợ gặt lại ít. ³⁸ Vậy anh em hãy xin chủ mùa gặt sai thợ ra gặt lúa về.”			² Người bảo các ông : “Lúa chín đầy đồng mà thợ gặt lại ít. Vậy anh em hãy xin chủ mùa gặt sai thợ ra gặt lúa về. ³ Anh em hãy ra đi. Này, Thấy sai anh em đi như chiến con ở giữa bầy sói.
(§ 99)			
^{10,16} “Này, chính Thầy sai anh em đi như chiến ở giữa bầy sói.”			
(§ 99)	⁸ Người chỉ thị cho các ông không được mang gì đi đường, chỉ trừ cây gậy ; không được mang lương thực, bao bị,	³ Người nói : “Anh em đừng mang gì đi đường, đừng mang gậy, bao bị, lương thực,	⁴ Đừng mang theo (), bao bị, (túi tiền)
⁹ Đừng kiếm (bao bị), vàng bạc hay tiền đồng để giắt lưng.	tiền giắt lưng ;	tiền bạc,	
¹⁰ Đi đường, đừng mang () đừng mặc hai áo, đừng đi giày dép hay cầm gậy.	⁹ được đi dép, nhưng không được mặc hai áo.	cũng đừng có hai áo.	giày dép. Cũng đừng chào hỏi ai dọc đường.
Vì làm thợ thì đáng được nuôi ăn.			
¹¹ “Khi anh em vào bất cứ thành nào hay làng nào, thì hãy dò hỏi xem ở đó ai là người xứng đáng, và hãy ở lại đó cho đến lúc ra đi.	¹⁰ Người bảo các ông : “Bất cứ ở đâu, khi anh em đã vào nhà nào, hãy ở lại đó cho đến lúc ra đi.	⁴ Khi anh em vào bất cứ nhà nào, hãy ở lại đó , và cũng từ đó mà ra đi.	⁵ Vào bất cứ nhà nào, c.7

Mt	Mc	Lc	Le
<p>¹² Vào nhà nào, anh em hãy chào nhà ấy.</p> <p>¹³ Nếu nhà ấy xứng đáng, thì bình an của anh em sẽ đến với họ ; còn nếu nhà ấy không xứng đáng, thì bình an của anh em sẽ trở về với anh em.</p>			<p>trước tiên hãy nói : “Chúc nhà này được bình an !”</p> <p>⁶ Nếu ở đó, có ai đáng hưởng bình an, thì bình an của anh em sẽ ở lại với người ấy ; bằng không</p> <p>thì bình an đó sẽ trở lại với anh em.</p> <p>⁷ Hãy ở lại nhà ấy, và ăn uống những gì người ta cho anh em, vì làm thợ thì đáng được trả công. Đừng đi hết nhà nọ đến nhà kia.</p> <p>⁸ Vào bất cứ thành nào mà người ta đón tiếp, thì cứ ăn những gì người ta dọn cho anh em.</p> <p>⁹ Hãy chữa những người đau yếu trong thành, và nói với họ : “Nước Thiên Chúa đã đến gần các ông.”</p> <p>¹⁰ Nhưng vào bất cứ thành nào mà người ta không đón tiếp,</p> <p>thì anh em hãy ra các quảng trường mà nói :</p> <p>¹¹ “Ngay cả bụi trong thành các ông dính chân chúng tôi, chúng tôi cũng xin phủi</p> <p>trả lại các ông.</p> <p>Tuy nhiên các ông phải biết điều này: Nước Thiên Chúa đã đến gần.”</p> <p>¹² Thấy bảo anh em : trong ngày ấy, thành Xơ-dôm và Gô-mô-ra sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.”</p>
<p>¹⁴ Nếu người ta không đón tiếp và không nghe lời anh em, thì khi ra khỏi nhà hay thành ấy, anh em hãy giữ bụi chân lại.</p> <p>¹⁵ Thấy bảo thật anh em, trong ngày phán xét, đất Xơ-dôm và Gô-mô-ra sẽ được xử khoan hồng hơn thành đó.”</p>	<p>¹¹ Còn nơi nào người ta không đón tiếp và không nghe anh em, thì khi ra khỏi đó, hãy giữ bụi đất dưới chân để tỏ ý cảnh cáo họ.”</p>	<p>⁵ Hễ người ta không đón tiếp anh em, thì khi ra khỏi thành, anh em hãy giữ bụi chân để tỏ ý phản đối họ.”</p>	

186. ĐỨC GIÊ-SU QUỠ TRÁCH CÁC THÀNH VEN BỜ HỒ

Mt	Mc	Lc 10,13-16	Ga
<p>(§ 109)</p> <p>^{11,21} “Khốn cho người, hỡi Kho-ra-đin ! Khốn cho người, hỡi Bết-xai-đa ! Vì nếu các phép lạ đã làm nơi các người</p>		<p>¹³ “Khốn cho người, hỡi Kho-ra-đin ! Khốn cho người, hỡi Bết-xai-đa ! Vì nếu các phép lạ đã làm nơi các người</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>mà được làm tại Tia và Xi-đôn, thì họ đã mặc áo vải thô, rắc tro lên đầu tỏ lòng hối cải từ lâu rồi. ¹² Vì thế, Ta bảo các người, trong ngày phán xét, Tia và Xi-đôn sẽ được xử khoan hồng hơn các người. ²³ Còn người nữa, hỡi Ca-phác-na-um, người sẽ được nâng lên đến tận trời ư? Không! Người sẽ phải nhào xuống tận âm phủ^a!” (§ 104 [174 +])</p> <p>10, 40 “Ai đón tiếp anh em là đón tiếp Thầy, và ai đón tiếp Thầy là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.”</p>		<p>mà được làm tại Tia và Xi-đôn, thì họ đã mặc áo vải thô, ngồi trên tro tỏ lòng hối cải từ lâu rồi. ¹⁴ Vì thế, trong cuộc phán xét, Tia và Xi-đôn sẽ được xử khoan hồng hơn các người. ¹⁵ Còn người nữa, hỡi Ca-phác-na-um, người sẽ được nâng lên đến tận trời ư? Không, người sẽ phải nhào xuống tận âm phủ^c!”</p> <p>16 “Ai nghe anh em là nghe Thầy ; và ai khước từ anh em là khước từ Thầy ; mà ai khước từ Thầy là khước từ Đấng đã sai Thầy đến.”</p>	<p>(§ 316)</p> <p>13, 20 “Thật, Thầy bảo thật anh em : ai đón nhận người Thầy sai phái là đón nhận chính Thầy, và ai đón nhận Thầy là đón nhận Đấng đã sai phái Thầy.” (§ 149)</p> <p>5, 23 “Kẻ nào không tôn kính người Con, thì cũng không tôn kính Chúa Cha, Đấng đã sai phái người Con.”</p>

187. HÃY MỪNG VÌ TÊN ANH EM ĐƯỢC GHI TRÊN TRỜI

Mt	Mc	Lc 10,17-20
		<p>¹⁷ Nhóm Bảy Mươi [Hai] trở về, vui mừng nói : “Thưa Ngài, nghe đến danh Ngài, cả ma quỷ cũng phải khuất phục chúng con.” ¹⁸ Đức Giê-su bảo các ông : “Thầy đã thấy Xa-tan từ trời sa xuống như một tia chớp. ¹⁹ Đây, Thầy đã ban cho anh em uy quyền để đạp lên rắn rết, bọ cạp và mọi thế lực Kẻ Thù, mà chẳng có gì làm hại được anh em. ²⁰ Tuy nhiên, anh em chớ mừng vì các thần dữ phải khuất phục anh em, nhưng hãy mừng vì tên anh em đã được ghi trên trời.”</p>

188. CHÚA CHA MẶC KHẢI CHO NHỮNG KẸ BÈ MỌN. CHÚA CHA VÀ NGƯỜI CON

Mt	Mc	Lc 10,21-22
<p>(§ 110)</p> <p>11, 25 Và o lúc ấy, Đức Giê-su cất tiếng nói : “Lạy Cha là Chúa Tể trời đất, con xin ngợi khen Cha, vì Cha đã giấu không cho bậc khôn ngoan thông thái biết những điều này, nhưng lại mặc khải cho những kẻ bé mọn.</p>		<p>²¹ Ngay giờ ấy, được Thánh Thần tác động, Đức Giê-su hoan hỉ và nói : “Lạy Cha là Chúa Tể trời đất, con xin ngợi khen Cha, vì Cha đã giấu kín không cho bậc khôn ngoan thông thái biết những điều này, nhưng lại mặc khải cho những kẻ bé mọn.</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁶ Vâng, lạy Cha, vì đó là điều đẹp ý Cha.</p> <p>²⁷ “Cha tôi đã giao phó mọi sự cho tôi.</p> <p>Và không ai biết rõ người Con,</p> <p>trừ Chúa Cha ;</p> <p>cũng như không ai biết rõ Chúa Cha,</p> <p>trừ người Con</p> <p>và kẻ mà người Con muốn mặc khải cho.</p>		<p>Vâng, lạy Cha, vì đó là điều đẹp ý Cha .</p> <p>²² “Cha tôi đã giao phó mọi sự cho tôi.</p> <p>Và không ai biết người Con là ai,</p> <p>trừ Chúa Cha,</p> <p>cũng như không ai biết Chúa Cha là ai,</p> <p>trừ người Con,</p> <p>và kẻ mà người Con muốn mặc khải cho.”</p>

189. ĐẶC AN CỦA CÁC MÔN ĐỆ

Mt	Mc	Lc 10,23-24
<p>(§ 128)</p> <p>^{13,16} “Còn anh em,</p> <p>mắt anh em thật có phúc</p> <p>vì được thấy,</p> <p>tai anh em thật có phúc vì được nghe.</p> <p>¹⁷ Quả thế, Thấy bảo anh em :</p> <p>có nhiều ngôn sứ</p> <p>và nhiều người công chính</p> <p>đã mong thấy điều anh em đang thấy,</p> <p>mà không được thấy,</p> <p>mong nghe điều anh em đang nghe,</p> <p>mà không được nghe.”</p>		<p>²³ Rồi Đức Giê-su quay lại với các môn đệ và bảo riêng :</p> <p>“Phúc thay mắt nào được thấy điều anh em thấy !</p> <p>²⁴ Quả thế, Thấy bảo anh em :</p> <p>có nhiều ngôn sứ</p> <p>và nhiều vua chúa</p> <p>đã muốn thấy điều anh em đang thấy,</p> <p>mà không được thấy,</p> <p>muốn nghe điều anh em đang nghe,</p> <p>mà không được nghe.”</p>

190. ĐIỀU RĂN THỨ NHẤT

Mt	Mc	Lc 10,25-28	Lc
<p>(§ 285)</p> <p>^{22,34} Khi nghe tin Đức Giê-su đã làm cho nhóm Xa-đốc phải câm miệng, thì những người Pha-ri-sêu họp nhau lại.</p> <p>²⁵ Rồi để thử Đức Giê-su, một người thông luật trong nhóm</p> <p>hỏi Người rằng :</p> <p>³⁶ “Thưa Thầy, trong sách Luật Mô-sê, điều răn nào là điều răn trọng nhất ?”</p> <p>³⁷ Đức Giê-su đáp :</p>	<p>(§ 285)</p> <p>^{12,28} Có một người trong các kinh sư đã nghe Đức Giê-su và những người thuộc nhóm Xa-đốc tranh luận với nhau. Thấy Đức Giê-su đối đáp hay, ông đến gần Người và hỏi :</p> <p>“Trong mọi điều răn, điều răn nào đứng hàng đầu ?”</p> <p>²⁹ Đức Giê-su trả lời :</p>	<p>²⁵ Và này có người thông luật kia</p> <p>đứng lên hỏi Đức Giê-su để thử Người rằng :</p> <p>“Thưa Thầy,</p> <p>tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>²⁶ Người đáp :</p>	<p>(§ 249)</p> <p>^{18,18} Có một thủ lãnh</p> <p>hỏi Đức Giê-su :</p> <p>“Thưa Thầy tốt lành,</p> <p>tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>¹⁹ Đức Giê-su đáp :</p> <p>“Sao ông nói tôi tốt lành ? Chẳng có ai tốt lành cả, trừ một mình Thiên Chúa.</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>“Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn^b và hết trí khôn người.”</p> <p>³⁸ Đó là điều răn trọng nhất và đứng hàng đầu.</p> <p>³⁹ Còn điều răn thứ hai, cũng giống điều răn ấy, là : <i>Người phải yêu mến người thân cận như chính mình^c.</i></p> <p>⁴⁰ Tất cả Luật Mô-sê và các sách ngôn sứ đều tùy thuộc vào hai điều răn ấy.”</p>	<p>“Điều răn đứng hàng đầu là : <i>Nghe đây, hỡi Ít-ra-en, Đức Chúa, Thiên Chúa chúng ta, là Đức Chúa duy nhất^d.</i></p> <p>³⁰ Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn và hết sức lực người^b.</p> <p>³¹ Điều răn thứ hai là : <i>Người phải yêu mến người thân cận như chính mình^c.</i></p> <p>Chẳng có điều răn nào khác lớn hơn các điều răn đó.”</p>	<p>“Trong sách Luật đã viết gì ?” ²⁶ Ông đọc thế nào ?”</p> <p>²⁷ Ông ấy thưa :</p> <p>“Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn, hết sức lực^c, và hết trí khôn người,</p> <p>và yêu mến người thân cận như chính mình^e.”</p> <p>²⁸ Đức Giê-su nói với ông : “Ông trả lời đúng lắm. Cứ làm như vậy là sẽ được sống.”</p>	<p>²⁶ Hẳn ông biết các điều răn...”</p>

191. DỤ NGÔN NGƯỜI SA-MA-RI TỐT LÀNH

Mt	Mc	Lc 10,29-37
		<p>²⁹ Nhưng ông ấy muốn chứng tỏ là mình có lý, nên mới thưa cùng Đức Giê-su rằng : “Nhưng ai là người thân cận của tôi ?”</p> <p>³⁰ Đức Giê-su đáp : “Một người kia từ Giê-ru-sa-lem xuống Giê-ri-khô, dọc đường bị rơi vào tay kẻ cướp. Chúng lột sạch người ấy, đánh đập tàn nhẫn, rồi bỏ đi, để mặc người ấy nửa sống nửa chết.</p> <p>³¹ Tình cờ, có thấy tư tế cũng đi xuống trên con đường ấy. Trông thấy người này, ông tránh qua bên kia mà đi.</p> <p>³² Cũng vậy, một thầy Lê-vi đi tới chỗ đó, trông thấy người ấy, cũng tránh qua bên kia mà đi.</p> <p>³³ Nhưng một người Sa-ma-ri kia đi đường, tới ngang chỗ người ấy, cũng thấy, và chạnh lòng thương.</p> <p>³⁴ Ông lại gấn, đổ dầu và rượu lên vết thương của người ấy, băng bó lại, rồi đặt người ấy trên lưng con lừa của mình, đưa về quán trọ mà săn sóc.</p> <p>³⁵ Hôm sau, ông lấy ra hai quan tiền, trao cho chủ quán và nói : “Nhờ bác săn sóc cho người này, có chi phí thêm bao nhiêu, thì khi trở về, chính tôi sẽ hoàn lại bác.”</p> <p>³⁶ Vậy theo ông nghĩ, trong ba người đó, ai đã là người thân cận với người bị rơi vào tay kẻ cướp ?”</p> <p>³⁷ Người thông luật trả lời : “Chính là kẻ đã tỏ lòng thương xót người ấy.” Đức Giê-su bảo ông : “Ông hãy đi, và cũng hãy làm như vậy.”</p>

^d Đnl 6,4

^e Đnl 6,5

^f Lv 19,18

192. HAI CHỊ EM MÁC-TA VÀ MA-RI-A

Mt	Mc	Lc 10,38-42
		<p>³⁸ Trong khi thấy trò đi đường, Đức Giê-su vào làng kia. Có một người phụ nữ tên là Mác-ta đón Người vào nhà.</p> <p>³⁹ Có cô người em gái tên là Ma-ri-a. Cô này cứ ngồi bên chân Chúa mà nghe lời Người dạy.</p> <p>⁴⁰ Còn cô Mác-ta thì bận rộn lo việc phục vụ. Cô tiến lại mà nói : “Thưa Ngài, em con để con phục vụ một mình, mà Ngài không lưu ý sao ? Xin Ngài bảo nó giúp con một tay !”</p> <p>⁴¹ Chúa trả lời cho cô : “Mác-ta ! Mác-ta ơi ! Chị bận khoản lo lắng nhiều chuyện quá !</p> <p>⁴² Chỉ có một chuyện cần thiết mà thôi. Ma-ri-a đã chọn phần tốt hơn và sẽ không bị lấy đi.”</p>

193. LỜI CẦU NGUYỆN ĐÍCH THỰC : KINH ‘LẠY CHA’

Mt	Mc	Lc 11,1-4
<p>(§ 62)</p> <p>6, ⁹ “Vậy, anh em hãy cầu nguyện như thế này :</p> <p>• “Lạy Cha chúng con</p> <p>• là Đấng ngự trên trời,</p> <p>• xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển,</p> <p>• Nước Cha mau đến,</p> <p>• ý Cha thể hiện</p> <p>• dưới đất cũng như trên trời.</p> <p>¹¹ Xin Cha cho chúng con hôm nay</p> <p>• lương thực hằng ngày ;</p> <p>• xin tha tội cho chúng con</p> <p>• như chúng con cũng tha</p> <p>• cho những người có lỗi với chúng con ;</p> <p>¹³ xin đừng để chúng con sa chước cám dỗ,</p> <p>• nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ.”</p>		<p>¹ Có lần Đức Giê-su cầu nguyện ở một nơi kia. Người cầu nguyện xong, thì có một người trong nhóm môn đệ nói với Người : “Thưa Ngài, xin dạy chúng con cầu nguyện, cũng như ông Gio-an đã dạy môn đệ của ông.”</p> <p>² Người bảo các ông :</p> <p>“Khi cầu nguyện, anh em hãy nói :</p> <p>“Lạy Cha ,</p> <p>xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển, Nước Cha mau đến,</p> <p>³ xin Cha cho chúng con ngày nào có lương thực ngày ấy ;</p> <p>⁴ xin tha tội cho chúng con, vì chính chúng con cũng tha cho mọi người mắc lỗi với chúng con, và xin đừng để chúng con sa chước cám dỗ.”</p>

194. NGƯỜI BẠN QUẤY RẦY

Mt	Mc	Lc 11,5-8
		<p>⁵ Người còn nói với các ông : “Ai trong anh em có một người bạn, và nửa đêm đến gặp người bạn ấy mà nói : ‘Bạn ơi, cho tôi vay ba cái bánh,</p> <p>⁶ vì tôi có anh bạn lỡ đường ghé lại nhà, và tôi không có gì dọn cho anh ấy ăn cả’ ;</p> <p>⁷ mà người kia từ trong nhà lại đáp : ‘Xin anh đừng quấy rầy tôi : cửa đã đóng rồi, các cháu với tôi đã lên giường rồi, tôi không thể dậy lấy bánh cho anh được.’ ?</p> <p>⁸ Thấy báo anh em, đầu người kia không dậy để cho người này vì tình bạn, thì cũng sẽ dậy để cho người này tất cả những gì anh ta cần, vì anh ta cứ lì ra đó.”</p>

195. CỨ XIN THÌ SẼ ĐƯỢC

Mt	Mc	Lc 11,9-13
<p>(§ 70)</p> <p>• 7, ⁷ “Anh em cứ xin thì sẽ được,</p> <p>• cứ tìm thì sẽ thấy,</p> <p>• cứ gõ thì cửa sẽ mở ra cho.</p>		<p>⁹ “Thế nên Thầy bảo anh em : anh em cứ xin thì sẽ được, cứ tìm thì sẽ thấy, cứ gõ thì cửa sẽ mở ra cho.</p>

Mt	Mc	Lc
<p>⁸ Vì hễ ai xin thì nhận được ai tìm thì thấy, ai gõ thì cửa sẽ mở ra cho. ⁹ Có người nào trong anh em, khi con mình xin cái bánh mà lại cho nó hòn đá ? ¹⁰ Hoặç nó xin con cá, mà lại cho nó con rắn ?</p> <p>¹¹ Vậy nếu anh em vốn là những kẻ xấu mà còn biết cho con cái mình những của tốt, phương chi Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, hẳn người sẽ ban những của tốt cho những kẻ kêu xin Người ?”</p>		<p>¹⁰ Vì hễ ai xin thì nhận được, ai tìm thì thấy, ai gõ thì cửa sẽ mở ra cho. ¹¹ Ai trong anh em là một người cha, khi con mình xin cá, mà thay vì cá, lại cho nó con rắn ? ¹² Hoặç nó xin trứng mà lại cho nó con bọ cạp ? ¹³ Vậy nếu anh em vốn là những kẻ xấu mà còn biết cho con cái mình những của tốt, phương chi Cha trên trời lại không ban Thánh Thần cho những kẻ xin Người sao ?”</p>

196. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI CÂM BỊ QUỶ ÁM

Mt	Mt	Mc	Lc 11,14
<p>(§ 96)</p> <p>^{9,36} Họ vừa đi ra thì người ta đem đến cho Đức Giê-su một người câm bị quỷ ám.</p> <p>¹³ Khi quỷ bị trục xuất rồi, thì người câm nói được.</p> <p>Đám đông dân chúng kinh ngạc, nói rằng :</p> <p>“Ồ Ít-ra-en, chưa hề thấy thế bao giờ !”</p>	<p>(§ 116)</p> <p>^{12,27} Bảy giờ người ta đem đến cho Đức Giê-su một người bị quỷ ám vừa mù lại vừa câm. Người chữa anh , khiến anh nói và thấy được. ²³ Tất cả đám đông dân chúng đều sửng sốt và nói : “Ông này không phải là Con vua Đa-vít sao ?”</p>		<p>¹⁴ Bảy giờ Đức Giê-su trừ một tên quỷ [và nó là quỷ] câm.</p> <p>Khi quỷ xuất rồi, thì người câm nói được.</p> <p>Đám đông dân chúng kinh ngạc.</p>

197. ĐỨC GIÊ-SU VÀ QUỶ VƯƠNG BÊ-EN-ĐÊ-BUN

Mt	Mt	Mc	Lc 11,15-23
<p>(§ 96)</p> <p>^{9,34} Nhưng người Pha-ri-sêu lại bảo :</p> <p>“Ông ấy dựa thế quỷ vương mà trừ quỷ.”</p>	<p>(§ 117)</p> <p>^{12,28} Nghe vậy, những người Pha-ri-sêu nói rằng :</p> <p>“Ông này trừ được quỷ chỉ là nhờ dựa thế quỷ vương Bê-en-dê-bun.”</p> <p>²⁵ Biết ý nghĩ của họ,</p>	<p>(§ 117)</p> <p>^{3,22} Còn các kinh sư từ Giê-ru-sa-lem xuống thì lại nói rằng Người bị quỷ vương Bê-en- dê-bun ám và Người dựa thế quỷ vương mà trừ quỷ.</p>	<p>¹⁵ Nhưng trong số đó có mấy người lại nói :</p> <p>“Ông ấy dựa thế quỷ vương Bê-en-dê-bun mà trừ quỷ.”</p> <p>¹⁶ Kẻ khác lại muốn thử Người, nên xin Người một đấu lạ từ trời. ¹⁷ Nhưng Người biết tư tưởng của họ,</p>

Mt	Mt	Mc	Lc
	Đức Giê-su nói :	²³ Người liền gọi họ đến, dùng dụ ngôn mà nói với họ :	nên nói :
	“Bất cứ nước nào chia rẽ nội bộ thì sẽ điêu tàn. Bất cứ thành nào hay nhà nào chia rẽ nội bộ, thì sẽ không tồn tại.	²⁴ Nước nào chia rẽ nội bộ, nước ấy không thể tồn tại ;	“Bất cứ nước nào chia rẽ nội bộ thì sẽ điêu tàn, nhà nọ
	²⁶ Nếu Xa-tan trừ Xa-tan, thì Xa-tan chia rẽ nội bộ : nước nó tồn tại sao được ?	²⁵ nhà nào chia rẽ nội bộ, nhà ấy không thể tồn tại. ²⁶ Vậy Xa-tan mà chống Xa-tan, Xa-tan mà chia rẽ, thì nó không thể tồn tại, nhưng đã tận số.	¹⁸ Nếu Xa-tan cũng chia rẽ nội bộ, thì nước nó tồn tại sao được ? ... bởi lẽ các ông nói tôi dựa thế Bê-en-dê-bun mà trừ quỷ. ¹⁹ Nếu tôi dựa thế Bê-en- dê-bun mà trừ quỷ, thì đệ tử các ông dựa thế ai mà trừ ? Bởi vậy, chính họ sẽ xét xử các ông.
	²⁷ Nếu tôi dựa thế Bê-en- dê-bun mà trừ quỷ, thì đệ tử các ông dựa thế ai mà trừ ? Bởi vậy, chính họ sẽ xét xử các ông.		²⁰ Còn nếu tôi dùng ngón tay Thiên Chúa mà trừ quỷ, thì quả là Nước Thiên Chúa đã đến giữa các ông.
	²⁸ Còn nếu tôi dựa vào Thần Khí của Thiên Chúa mà trừ quỷ, thì quả là Nước Thiên Chúa đã đến giữa các ông.		
	²⁹ “Làm sao người ta có thể vào nhà kẻ mạnh và cướp của được,	²⁷ Không ai có thể vào nhà kẻ mạnh mà cướp sạch của được,	²¹ Khi một người mạnh được vũ trang đầy đủ cạnh giữ lâu dài của mình, thì cửa của người ấy được an toàn.
	nếu không trói kẻ mạnh ấy trước đã,	nếu không trói kẻ mạnh ấy trước đã,	²² Nhưng nếu có người mạnh hơn đột nhập và thắng được người ấy, thì sẽ tước lấy vũ khí mà người ấy vẫn tin tưởng và sẽ đem phần phát những gì đã lấy được.
	rồi mới cướp sạch nhà nó ?	rồi mới cướp sạch nhà nó.” (§ 175)	
	³⁰ Ai không đi với tôi, là chống lại tôi ; và ai không cùng tôi thu góp, là phản tán.”	^{9, 40} “Ai không chống lại chúng ta là ủng hộ chúng ta.”	²³ Ai không đi với tôi, là chống lại tôi, và ai không cùng tôi thu góp, là phản tán.

198. THẦN Ô UẾ PHẦN CÔNG

Mt	Mc	Lc 11,24-26
(§ 121) 12, ⁴³ “Khi thần ô uế xuất khỏi một người, nó đi rảo qua những nơi khô cháy, tìm chốn nghỉ ngơi mà tìm không ra. 44 Bấy giờ nó nói : 45 “Ta sẽ trở về nhà ta, nơi ta đã bỏ ra đi.” Đến nơi, nó thấy nhà để trống, lại được quét tước, dọn dẹp hẳn hoi. Nó liền đi kéo theo mình bảy thần khác dữ hơn nó, và chúng vào ở đó. Rốt cuộc, tình trạng của người ấy lại còn tệ hơn trước. Thế hệ gian ác này rồi cũng sẽ bị như vậy.”		24 “Khi thần ô uế xuất khỏi một người, nó đi rảo qua những nơi khô cháy, tìm chốn nghỉ ngơi. Vì tìm không ra, nên nó nói : “Ta sẽ trở về nhà ta, nơi ta đã bỏ ra đi.” 25 Đến nơi, nó thấy nhà được quét tước, dọn dẹp hẳn hoi. 26 Nó liền đi kéo thêm bảy thần khác dữ hơn nó, và chúng vào ở đó. Rốt cuộc, tình trạng của người ấy lại còn tệ hơn trước.”

199. THẾ NÀO LÀ HẠNH PHÚC THẬT

Mt	Mc	Lc	Lc 11,27-28
(§ 122) 12, ⁴⁹ “Đây là mẹ tôi và anh em tôi. 30 Thật vậy, phàm ai thi hành ý muốn của Cha tôi, Đấng ngự trên trời, người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”	(§ 122) 3, ³⁴ “Đây là mẹ tôi và là anh em tôi. 35 Ai thi hành ý muốn của Thiên Chúa, người ấy là anh em chị em tôi, là mẹ tôi.”	(§ 140) 8, ²¹ “Mẹ tôi và anh em tôi, chính là những ai nghe () và đem ra thực hành.” (lời Thiên Chúa)	27 Đang lúc Đức Giê-su nói những điều ấy, có một phụ nữ từ giữa đám đông lên tiếng thưa với Người : “Phúc thay người mẹ đã cứu mạng và cho Thấy bú mớm !” 28 Nhưng Người đáp lại : “Đúng hơn phải nói rằng : Phúc thay kẻ lắng nghe và tuân giữ lời Thiên Chúa.”

200. DẤU LẠ NGÔN SỬ GIÊ-NA

Mt	Mt	Mc	Lc 11,29-32
(§ 120) 12, ³⁹ Người đáp : “Thế hệ gian ác và ngoại tình này đòi một dấu lạ.”	(§ 160) 16, ² Người đáp : ... 4 Thế hệ gian ác và ngoại tình này đòi một dấu lạ.”	(§ 160) 8, ¹² Người thở dài não ruột và nói : “Sao thế hệ này lại xin một dấu lạ ? Tôi bảo thật các ông,	29 Khi dân chúng tụ họp đông đảo, Đức Giê-su bắt đầu nói : “Thế hệ này là một thế hệ gian ác ; chúng xin dấu lạ.”

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ngôn sứ Giê-na.</p> <p>⁴⁰ Quả thật, ông Giê-na đã ở trong bụng kinh ngư ba ngày ba đêm³ thế nào,</p> <p>thì Con Người cũng sẽ ở trong lòng đất ba ngày ba đêm như vậy.</p> <p>⁴² Trong cuộc phán xét, nữ hoàng Phươg Nam sẽ trở dậy cùng với thế hệ này, và bà sẽ kết án họ, vì xưa bà đã từ tận cùng cõi đất đến nghe lời khôn ngoan của vua Sa-lô-môn ; nhưng đây còn hơn vua Sa-lô-môn nữa.</p> <p>⁴¹ Trong cuộc phán xét, dân thành Ni-ni-vê sẽ đứng lên cùng với thế hệ này và sẽ kết án họ, vì xưa dân ấy đã hối cải khi nghe ông Giê-na rao giảng ; nhưng đây còn hơn ông Giê-na nữa."</p>	<p>Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giê-na."</p>	<p>thế hệ này sẽ không được một dấu lạ nào cả."</p>	<p>Nhưng chúng sẽ không được dấu lạ nào, ngoài dấu lạ ông Giê-na.</p> <p>³⁰ Quả thật, ông Giê-na đã là một dấu lạ cho dân thành Ni-ni-vê thế nào, thì Con Người cũng sẽ là một dấu lạ cho thế hệ này như vậy.</p> <p>³¹ Trong cuộc Phán Xét, nữ hoàng Phươg Nam sẽ trở dậy cùng với những người của thế hệ này và bà sẽ kết án họ, vì xưa bà đã từ tận cùng cõi đất đến nghe lời khôn ngoan của vua Sa-lô-môn ; nhưng đây còn hơn vua Sa-lô-môn nữa.</p> <p>³² Trong cuộc Phán Xét, dân thành Ni-ni-vê sẽ đứng lên cùng với thế hệ này và sẽ kết án họ, vì xưa dân ấy đã hối cải khi nghe ông Giê-na rao giảng ; nhưng đây còn hơn ông Giê-na nữa."</p>

201. HAI LỜI NÓI VỀ ĐÈN

Mt	Mc	Lc	Lc 11,33-36
<p>(§ 52)</p> <p>^{5,15} Người ta cũng chẳng thắp đèn rồi lại để dưới cái thùng, nhưng đặt trên đế, và đèn soi chiếu cho mọi người trong nhà."</p> <p>(§ 65)</p> <p>^{6,22} "Đèn của thân thể là con mắt.</p>	<p>(§ 130)</p> <p>^{4,21} "Chẳng lẽ mang đèn tối để đặt dưới cái thùng hay dưới gầm giường ? Nào chẳng phải là để đặt trên đế sao ?"</p>	<p>(§ 130)</p> <p>^{8,16} "Chẳng có ai đốt đèn, rồi lấy hủ giấu đi hoặc đặt dưới gầm giường, nhưng đặt trên đế, để những ai đi vào thì nhìn thấy ánh sáng."</p>	<p>³³ "Chẳng có ai đốt đèn rồi đặt vào chỗ khuất hoặc dưới cái thùng, nhưng đặt trên đế, để những ai đi vào thì nhìn thấy ánh sáng.</p> <p>³⁴ "Đèn của thân thể là con mắt của anh.</p>

³ Gn 2,1

Mt	Mc	Lc	Le
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vậy nếu mắt anh tốt, ■ thì toàn thân anh sẽ sáng. ■ ²³ Còn nếu mắt anh xấu, ■ thì toàn thân anh sẽ tối. ■ Vậy ■ nếu ánh sáng nơi anh ■ lại thành bóng tối, ■ thì tối biết chừng nào !” 			<p>Khi mắt anh tốt, thì toàn thân anh cũng sáng. Nhưng khi mắt anh xấu, thì thân anh cũng tối. ³⁵ Vậy hãy coi chừng kéo ánh sáng nơi anh lại thành bóng tối.</p> <p>³⁶ Nếu toàn thân anh sáng, không có phần nào tối tăm, thì nó sẽ sáng hoàn toàn, như khi đèn toả sáng chiếu soi anh.”</p>

202. KHIẾN TRÁCH CÁC NGƯỜI PHA-RI-SÊU VÀ CÁC NHÀ THÔNG LUẬT

Mt	Mc	Lc 11,37-54
<p>(§ 288)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{23, 25} “Khốn cho các người, ■ hỡi các kinh sư ■ và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! ■ Các người rửa sạch bên ngoài chén đĩa, ■ nhưng bên trong ■ thì đầy những chuyện cướp bóc và ăn chơi vô độ.” <p>(§ 288)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{23, 23} “Khốn cho các người, ■ hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! ■ Các người nộp thuế thập phân ■ về bạc hà, ■ thì là, rau húng, ■ mà bỏ ■ những điều quan trọng nhất trong Lễ Luật ■ là công lý, ■ lòng nhân và thành tín. ■ Các điều này vẫn phải làm, ■ mà các điều kia cũng không được bỏ.” <p>(§ 287)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{23, 6} “...Họ ưa ngồi chỗ danh dự trong đám tiệc, ■ chiếm hàng ghế đầu trong hội đường, ■ thích được chào hỏi ở những nơi công cộng ■ và được người ta gọi là thầy. <p>(§ 288)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{23, 27} “Khốn cho các người, ■ hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! ■ Các người giống như mồ mả ■ tó vôi, bên ngoài có vẻ đẹp...” 		<p>³⁷ Đức Giê-su đang nói, thì có một ông Pha-ri-sêu mời Người đến nhà dùng bữa. Tới nơi, Người liền vào bàn ăn. ³⁸ Thấy vậy, ông Pha-ri-sêu kinh ngạc vì Người không thanh tẩy trước bữa ăn. ³⁹ Nhưng Chúa nói với ông ấy rằng :</p> <p>“Thật, nhóm Pha-ri-sêu các người, bên ngoài chén đĩa, thì các người rửa sạch, nhưng bên trong các người thì đầy những chuyện cướp bóc, gian tà. ⁴⁰ Đồ ngốc ! Đấng làm ra cái bên ngoài lại đã không làm ra cái bên trong sao ? ⁴¹ Tốt hơn, hãy bỏ thí những gì ở trong chén đĩa, thì bấy giờ mọi sự sẽ trở nên thanh sạch cho các người. ⁴² Khốn cho các người, hỡi các người Pha-ri-sêu ! Các người nộp thuế thập phân về bạc hà, vấn hương, và đủ thứ rau cỏ, mà xao lãng</p> <p>công lý và lòng yêu mến Thiên Chúa. Các điều này vẫn phải làm, mà các điều kia cũng không được bỏ. ⁴³ Khốn cho các người, hỡi các người Pha-ri-sêu !</p> <p>Các người thích ngồi hàng ghế đầu trong hội đường, thích được chào hỏi ở những nơi công cộng.</p> <p>⁴⁴ Khốn cho các người ! Các người như mồ mả</p>

Mt	Mc	Lc
<p>(§ 287)</p> <p>23.⁴ Họ bó những gánh nặng mà đặt lên vai người ta, nhưng chính họ lại không buồn động ngón tay vào.”</p> <p>(§ 288)</p> <p>23.²⁹ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người xây mộ cho các ngôn sứ và tó mả cho những người công chính.</p> <p>³⁰ Các người nói : “Nếu như chúng ta sống vào thời của tổ tiên, hẳn chúng ta đã không thông đồng với các ngài mà đổ máu các ngôn sứ.”</p> <p>³¹ Như vậy, các người tự làm chứng rằng các người đúng là con cháu của những kẻ đã giết các ngôn sứ.”</p> <p>(§ 288)</p> <p>23.³⁴ Vì thế, này tôi sai ngôn sứ, hiền nhân và kinh sư đến với các người : các người sẽ giết và đóng đinh người này vào thập giá, đánh đòn người kia trong hội đường và lùng bắt họ từ thành này đến thành khác.</p> <p>³⁵ Như vậy, máu của tất cả những người công chính đã đổ xuống đất, thì cũng đổ xuống đầu các người, từ máu ông A-ben, người công chính, đến máu ông Da-ca-ri-a, con ông Be-réc-gia, mà các người đã giết giữa đền thánh và bàn thờ.</p> <p>³⁶ Tôi bảo thật các người, tất cả những tội ấy sẽ đổ xuống đầu thế hệ này.”</p> <p>(§ 288)</p> <p>23.¹³ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người khoá cửa Nước Trời không cho thiên hạ vào ! Chính các người không vào, mà những kẻ muốn vào, các người cũng không để cho vào.”</p>		<p>không có gì làm dấu, người ta giảm lên mà không hay.”</p> <p>⁴⁵ Một người trong số các nhà thông luật lên tiếng nói : “Thưa Thầy, Thầy nói như vậy là nhục mạ cả chúng tôi nữa !”</p> <p>⁴⁶ Đức Giê-su nói : “Khốn cho cả các người nữa, hỡi các nhà thông luật ! Các người chất lên người ta những gánh nặng không mang nổi, còn chính các người, thì dù một ngón tay cũng không sờ vào.</p> <p>⁴⁷ “Khốn cho các người !</p> <p>Các người xây mộ cho các ngôn sứ, nhưng cha ông các người đã giết các vị ấy !</p> <p>⁴⁸ Như vậy, các người vừa làm chứng vừa tán thành việc làm của cha ông các người, vì họ đã giết các vị ấy, còn các người thì xây mộ.</p> <p>⁴⁹ “Vì thế Đức Khôn Ngoan của Thiên Chúa đã phán : “Ta sẽ sai ngôn sứ và tông đồ đến với chúng : chúng sẽ giết người này,</p> <p>lùng bắt người kia.</p> <p>⁵⁰ Như vậy, thế hệ này sẽ bị đòi nợ máu của tất cả các ngôn sứ đã đổ ra từ tạo thiên lập địa,</p> <p>⁵¹ từ máu ông A-ben đến máu ông Da-ca-ri-a, người đã bị giết giữa bàn thờ và Thánh Điện. Phải, tôi bảo các người, thế hệ này sẽ bị đòi nợ máu.</p> <p>⁵² “Khốn cho các người, hỡi những nhà thông luật ! Các người đã cất giấu chìa khoá của sự hiểu biết : chính các người đã không vào, mà những kẻ muốn vào, các người lại ngăn cản.”</p> <p>⁵³ Khi Đức Giê-su ra khỏi đó, các kinh sư và các người Pha-ri-sêu bắt đầu căm giận Người dữ dội, và vặn hỏi Người về nhiều chuyện,</p>

Mt	Mc	Lc
		⁵⁴ gài bẫy để xem có bắt được Người nói điều gì sai chăng.

203. MEN PHA-RI-SÊU

Mt	Mc	Lc 12,1
(§ 161) ■ 16,6 “Anh em phải chú ý, ■ phải coi chừng ■ men Pha-ri-sêu ■ và men Xa-đốc.”	(§ 161) ■ 8,15 “Anh em phải chú ý, ■ phải để phòng ■ men Pha-ri-sêu ■ và men Hê-rô-đê !”	¹ Trong lúc ấy, đám đông tụ họp hàng vạn người, đến nỗi giẫm lên nhau. Bấy giờ Đức Giê-su bắt đầu nói, trước hết là với các môn đệ : “Anh em phải coi chừng men Pha-ri-sêu, tức là thói đạo đức giả.”

204. HÃY NÓI CÔNG KHAI, DỪNG SỢ !

Mt	Mc	Lc	Lc 12,2-12
(§ 101) ■ 10,26 “Vậy anh em đừng sợ ■ người đời. Thật ra, ■ không có gì che giấu ■ mà sẽ không lộ ra, ■ không có gì bí mật, ■ mà người ta sẽ không biết. ■ ²⁷ Điều Thầy nói với anh em ■ trong bóng tối, ■ thì hãy nói ra ■ giữa ánh sáng ; ■ và điều anh em nghe rỉ tai, ■ thì hãy rao giảng ■ trên mái nhà. ■ ²⁸ “Anh em đừng sợ ■ những kẻ giết thân xác ■ mà ■ không giết được linh hồn. ■ Đúng hơn, anh em hãy sợ ■ Đấng có thể tiêu diệt ■ cả hồn lẫn xác ■ trong hoả ngục. ■ ²⁹ Hai con chim sẽ	(§ 130) ■ 4,22 “Vì ■ chẳng có gì che giấu ■ mà không được tỏ lộ, ■ chẳng có gì bí ẩn ■ mà không được đưa ra ánh ■ sáng.”	(§ 130) ■ 8,17 “Vì ■ chẳng có gì che giấu ■ mà lại không được tỏ lộ, ■ chẳng có gì bí ẩn ■ mà người ta lại không biết ■ và không được đưa ra ánh ■ sáng.”	² Không có gì che giấu mà sẽ không lộ ra, không có gì bí mật mà người ta sẽ không biết. ³ Vì thế, tất cả những gì anh em nói trong bóng tối, sẽ được nghe giữa ánh sáng, và điều anh em rỉ tai trong phòng kín, sẽ được rao giảng trên mái nhà. ⁴ “Thầy bảo anh em là bạn hữu của Thầy, anh em đừng sợ những kẻ giết thân xác, mà sau đó không làm gì hơn được nữa. ⁵ Thầy sẽ chỉ cho anh em biết phải sợ ai : hãy sợ Đấng đã giết rồi, lại có quyền ném vào hoả ngục. Thật vậy, Thầy bảo anh em, anh em hãy sợ Đấng ấy. ⁶ Năm con chim sẽ

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>chỉ bán được một hào phải không ? Thế mà, không một con nào rơi xuống đất ngoài ý của Cha anh em. ³⁰ Phán anh em, ngay đến tóc trên đầu anh em, cũng được đếm cả rồi. ³¹ Vậy anh em đừng sợ, chính anh em còn quý giá hơn muôn vàng chim sẻ.</p> <p>³² “Phàm ai tuyên bố nhận Thấy trước mặt thiên hạ, thì Thấy cũng sẽ tuyên bố nhận người ấy trước mặt Cha Thấy, Đấng ngự trên trời. ³³ Còn ai chối bỏ Thấy trước mặt thiên hạ, thì Thấy cũng sẽ chối bỏ người ấy trước mặt Cha Thấy, Đấng ngự trên trời.”</p> <p>(§ 118) ^{12,32} Ai nói lời chống lại Con Người thì sẽ được tha ; còn ai nói chống lại Thánh Thần sẽ chẳng được tha, cả đời này lẫn đời sau.”</p> <p>(§ 100+) ^{10,19} “Khi người ta nộp anh em, thì anh em đừng lo lắng</p>	<p>(§ 168) ^{8,38} “Ai xấu hổ vì tôi và những lời của tôi, giữa thế hệ ngoại tình và tội lỗi này, thì Con Người cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy, khi Người ngự đến trong vinh quang của Cha Người.” cùng với các thánh thiên sứ.</p> <p>(§ 118) ^{3,29} “Nhưng ai nói phạm đến Thánh Thần, thì chẳng () được tha, (đời nào) mà còn mắc tội muôn đời”.</p> <p>(§ 293) ^{13,11} “Khi người ta điều anh em đi nộp, thì anh em đừng lo lắng trước</p>	<p>(§ 293) ^{21,18} “Nhưng một sợi tóc trên đầu anh em cũng không bị mất đâu.”</p> <p>(§ 168) ^{9,36} Ai xấu hổ vì tôi và những lời của tôi, thì Con Người cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy, khi Người ngự đến trong vinh quang của mình, của Chúa Cha và các thánh thiên sứ.”</p> <p>(§ 293) ^{21,14} Vậy anh em hãy ghi lòng tạc dạ điều này, là anh em đừng suy tính trước phải bào chữa cách nào.</p>	<p>chỉ bán được hai hào phải không ? Thế mà không một con nào bị bỏ quên trước mặt Thiên Chúa.</p> <p>⁷ Ngay đến tóc trên đầu anh em cũng được đếm cả rồi. Anh em đừng sợ, anh em còn quý giá hơn muôn vàng chim sẻ. ⁸ “Thấy bảo anh em, phàm ai tuyên bố nhận Thấy trước mặt thiên hạ, thì Con Người cũng sẽ tuyên bố nhận người ấy trước mặt các thiên sứ của Thiên Chúa. ⁹ Còn ai chối bỏ Thấy trước mặt thiên hạ, thì sẽ bị chối bỏ trước mặt các thiên sứ của Thiên Chúa. ¹⁰ “Bất cứ ai nói lời chống lại Con Người, thì sẽ được tha ; còn ai nói phạm đến Thánh Thần, thì sẽ chẳng được tha.</p> <p>¹¹ “Khi người ta đưa anh em ra trước hội đồng, trước mặt những người lãnh đạo và những người cầm quyền, thì anh em đừng lo lắng phải bào chữa làm sao,</p>

Mt	Mc	Lc	Le
<p>phải nói làm sao hay phải nói gì, vì trong giờ đó, Thiên Chúa sẽ cho anh em biết phải nói gì ;</p> <p>²⁰ thật vậy, không phải chính anh em nói, mà là Thần Khí của Cha anh em nói trong anh em.”</p>	<p>phải nói gì, nhưng trong giờ đó, Thiên Chúa cho anh em biết điều gì, thì hãy nói điều ấy : thật vậy, không phải chính anh em nói, mà là Thánh Thần nói.”</p>	<p>¹⁵ Vì chính Thầy sẽ cho anh em ăn nói thật khôn ngoan...”</p>	<p>hoặc phải nói gì, ¹² vì ngay trong giờ đó,</p> <p>Thánh Thần sẽ dạy cho anh em biết những điều phải nói.”</p>

205. ĐỪNG THU TÍCH CỦA CẢI CHO MÌNH

Mt	Mc	Lc 12,13-21
		<p>¹³ Có người trong đám đông nói với Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, xin Thầy bảo anh tôi chia phần gia tài cho tôi.”</p> <p>¹⁴ Người đáp : “Này anh, ai đã đặt tôi làm người xử kiện hay người chia gia tài cho các anh ?”</p> <p>¹⁵ Và Người nói với họ : “Anh em phải coi chừng, phải giữ mình khỏi mọi thứ tham lam, không phải hề ai có dư thừa là mạng sống của người ấy được bảo đảm nhờ của cải đâu.”</p> <p>¹⁶ Sau đó Người kể cho họ dụ ngôn này : “Có một nhà phú hộ kia, ruộng nương sinh nhiều hoa lợi, ¹⁷ mỗi nghĩ bụng rằng : ‘Mình phải làm gì đây ? Vì còn chỗ đâu mà tích trữ hoa mầu !’</p> <p>¹⁸ Rồi ông ấy tự bảo : ‘Mình sẽ làm thế này : phá những cái kho kia đi, xây những cái lớn hơn, rồi tích trữ tất cả thóc lúa và của cải mình vào đó.</p> <p>¹⁹ Lúc ấy mình sẽ nhủ lòng : ‘Hồn ta hỡi, bây giờ ngươi có ề hề của cải, dư xài nhiều năm. Thôi, cứ nghỉ ngơi, cứ ăn uống vui chơi cho đã !’</p> <p>²⁰ Nhưng Thiên Chúa bảo ông : ‘Đồ ngốc ! Nội đêm nay, người ta sẽ đòi lại mạng người, thì những gì người sắm sẵn đó sẽ về tay ai ?’</p> <p>²¹ Ấy kẻ nào thu tích của cải cho mình, mà không làm giàu trước mặt Thiên Chúa, thì cũng vậy.”</p>

206. TIN TƯỞNG VÀO CHÚA QUAN PHÒNG

Mt	Mc	Lc 12,22-32
<p>(§ 67)</p> <p>^{6,23} “Vi vậy Thầy bảo anh em, đừng lo lắng cho mạng sống anh em : lấy gì mà ăn ; cũng đừng lo lắng cho thân thể anh em : lấy gì mà mặc. Mạng sống chẳng hơn của ăn, và thân thể chẳng hơn áo mặc sao ? ²⁶ Hãy xem chim trời : chúng không gieo, không gặt, không thu tích vào kho ; thế mà Cha của anh em ở trên trời vẫn nuôi chúng. Anh em lại chẳng quý giá hơn chúng sao ? ²⁷ Có ai trong anh em, nhờ lo lắng, mà kéo dài đời mình thêm được dù chỉ một gang tay ? ²⁸ Còn về áo mặc cũng thế, lo lắng làm gì ? Hãy ngắm xem hoa huệ ngoài đồng mọc lên thế nào : chúng không làm lụng, không kéo sợi ;</p>		<p>²² Đức Giê-su nói với các môn đệ rằng : “Vi vậy, Thầy bảo anh em, đừng lo lắng cho mạng sống : lấy gì mà ăn ; cũng đừng lo lắng cho thân thể : lấy gì mà mặc ; ²³ vì mạng sống thì hơn của ăn, và thân thể thì hơn áo mặc. ²⁴ Hãy nhìn xem những con quạ : chúng không gieo, không gặt, cũng không có kho có lẫm, thế mà Thiên Chúa vẫn nuôi chúng. Anh em còn quý giá hơn loài chim biết bao ! ²⁵ Có ai trong anh em, nhờ lo lắng, mà kéo dài đời mình thêm được một gang tay ? ²⁶ Vậy, việc nhỏ nhất mà anh em còn làm không được, thì anh em lo lắng về những việc khác làm gì ? ²⁷ Hãy nhìn xem hoa huệ mọc lên thế nào : chúng không kéo sợi, không dệt vải,</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁹ thế mà, Thầy bảo anh em : ngay cả vua Sa-lô-môn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy. ³⁰ Nếu hoa cỏ ngoài đồng, nay còn, mai đã quải vào lò, mà Thiên Chúa còn mặc đẹp cho như thế, thì huống hồ là anh em, ôi những kẻ kém lòng tin ! ³¹ Vậy, anh em đừng lo lắng tự hỏi : ta sẽ ăn gì, uống gì, hay mặc gì đây ?</p> <p>³² Tất cả những thứ đó, dân ngoại vẫn tìm kiếm. Cha của anh em ở trên trời thừa biết anh em cần tất cả những thứ đó. ³³ Trước hết hãy tìm Nước Thiên Chúa và đức công chính của Người, còn tất cả những thứ kia, Người sẽ thêm cho. ³⁴ Vậy, anh em đừng lo lắng về ngày mai : ngày mai, cứ để ngày mai lo. Ngày nào có cái khổ của ngày ấy.”</p>		<p>thế mà, Thầy bảo anh em : ngay cả vua Sa-lô-môn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy. ²⁸ Nếu hoa cỏ ngoài đồng, nay còn, mai đã quải vào lò, mà Thiên Chúa còn mặc đẹp cho như thế, thì huống hồ là anh em, ôi những kẻ kém lòng tin ! ²⁹ Phần anh em, đừng tìm xem mình sẽ ăn gì, uống gì, và đừng bận tâm. ³⁰ Tất cả những thứ đó, dân ngoại trên thế gian vẫn tìm kiếm ; nhưng Cha của anh em thừa biết anh em cần những thứ đó. ³¹ Vậy hãy lo tìm Nước của Người, còn các thứ kia, Người sẽ thêm cho.</p> <p>³² “Hỡi đoàn chiên nhỏ bé, đừng sợ, vì Cha anh em đã vui lòng ban Nước của Người cho anh em.”</p>

207. BÁN CỦA CẢI ĐI MÀ BỐ THÍ

Mt	Mt	Mc	Lc 12,33-34
<p>(§ 64) ^{6, 19} “Anh em đừng tích trữ cho mình những kho tàng dưới đất, nơi mỗi một làm hư nát, và kẻ trộm khoét vách lấy đi. ²⁰ Nhưng hãy tích trữ cho mình những kho tàng trên trời, nơi mỗi một không làm hư nát, và kẻ trộm không khoét vách lấy đi. ²¹ Vì kho tàng của anh ở đâu, thì lòng anh ở đó.”</p>	<p>(§ 249) ^{19, 21} “...hãy đi bán tài sản của anh và đem cho người nghèo, anh sẽ có được một kho tàng trên trời...”</p>		<p>³³ “Anh em hãy bán tài sản của mình đi mà bố thí. Hãy sắm lấy những túi tiền không hề cũ rách, một kho tàng không thể hao hụt ở trên trời, nơi kẻ trộm không bén mảng, mỗi một không đục phá. ³⁴ Vì kho tàng của anh em ở đâu, thì lòng anh em ở đó.”</p>

208. NHỮNG ĐẤY TỜ BIẾT CANH THỨC

Mt	Mc	Lc 12,35-38
<p>(§ 303) ^{24, 42} “Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào Chúa của anh em sẽ đến.”</p>	<p>(§ 300) ^{13, 34} “...và ra lệnh cho người giữ cửa</p>	<p>³⁵ “Anh em hãy thắt lưng cho gọn, và thấp sẵn đèn. ³⁶ Hãy làm như những người đợi chủ đi ăn cưới về, để khi chủ về tới và gõ cửa, là mở ngay.</p>

Mt	Mc	Lc
	<p>phải canh thức.</p> <p>³⁵ Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến : lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng.</p> <p>³⁶ kéo ông chủ đến bất thần, bắt gặp anh em đang ngủ.”</p>	<p>³⁷ Khi chủ về mà thấy những đầy tớ ấy đang canh thức, thì thật là phúc cho họ. Thấy bảo thật anh em : chủ sẽ thất lựm, đưa họ vào bàn ăn, và đến bên họ mà phục vụ.</p> <p>³⁸ Nếu canh hai hoặc canh ba chủ trở về, mà thấy họ còn như vậy, thì thật là phúc cho họ”</p>

209. NGƯỜI CHỦ NHÀ CANH THỨC

Mt	Mc	Lc 12,39-40
<p>(§ 303)</p> <p>^{24,43} “Anh em hãy biết điều này : nếu chủ nhà biết vào canh nào kẻ trộm đến, hẳn ông đã canh thức, không để nó khoét vách nhà mình.</p> <p>⁴⁴ Cho nên anh em cũng vậy, hãy sẵn sàng, vì vào chính giờ phút anh em không ngờ, Con Người sẽ đến.</p>		<p>³⁹ Anh em hãy biết điều này : nếu chủ nhà biết giờ nào kẻ trộm đến, hẳn ông đã không để nó khoét vách nhà mình.</p> <p>⁴⁰ Anh em cũng vậy, hãy sẵn sàng, vì vào chính giờ phút anh em không ngờ, Con Người sẽ đến.”</p>

210. NGƯỜI QUẢN LÝ TRUNG TÍN VÀ KHÔN NGOAN

Mt	Mc	Lc 12,41-46
<p>(§ 304)</p> <p>^{24,45} “Vậy ai là người đầy tớ trung tín và khôn ngoan mà ông chủ đã đặt lên coi sóc gia nhân, để cấp phát lương thực cho họ đúng giờ đúng lúc ?</p> <p>⁴⁶ Khi chủ về mà thấy đầy tớ ấy đang làm như vậy, thì thật là phúc cho anh.</p> <p>⁴⁷ Thấy bảo thật anh em : ông sẽ đặt anh lên coi sóc tất cả tài sản của mình.</p> <p>⁴⁸ Nhưng nếu tên đầy tớ xấu xa ấy nghĩ bụng : ‘Còn lâu chủ ta mới về’,</p>	<p>(§ 300)</p> <p>^{13,37} “Điều Thầy nói với anh em đây, Thầy cũng nói với mọi người là : hãy canh thức !”</p>	<p>⁴¹ Bấy giờ ông Phê-rô hỏi : “Thưa Ngài, Ngài kể dụ ngôn này nhằm vào chúng con hay tất cả mọi người ?”</p> <p>⁴² Chúa đáp : “Vậy ai là người quản lý trung tín, khôn ngoan, mà ông chủ sẽ đặt lên coi sóc kẻ ăn người ở, để cấp phát phần thóc gạo đúng giờ đúng lúc ?</p> <p>⁴³ Khi chủ về mà thấy đầy tớ ấy đang làm như vậy, thì thật là phúc cho anh.</p> <p>⁴⁴ Thấy bảo thật anh em : ông sẽ đặt anh lên coi sóc tất cả tài sản của mình.</p> <p>⁴⁵ Nhưng nếu người đầy tớ ấy nghĩ bụng : ‘Còn lâu chủ ta mới về’,</p>

Mt	Mc	Lc
<p>⁴⁹ rồi hẳn bắt đầu đánh đập các đầy tớ khác, và chèn chén với những bọ say sưa, ⁵⁰ chủ của tên đầy tớ ấy sẽ đến vào ngày hẳn không chờ, vào giờ hẳn không biết, ⁵¹ và ông sẽ loại trừ hẳn ra, bắt phải chung số phận với những tên đạo đức giả : ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc nguyền rủa.”</p>		<p>rồi hẳn bắt đầu đánh đập tôi trai tớ gái và chèn chén say sưa, ⁴⁶ chủ của tên đầy tớ ấy sẽ đến vào ngày hẳn không chờ, vào giờ hẳn không biết, và ông sẽ loại trừ hẳn ra, bắt phải chung số phận với những tên thất tín.”</p>

211. NGƯỜI ĐẦY TỚ BỊ PHẠT THEO MỨC TRÁCH NHIỆM CỦA MÌNH

Mt	Mc	Lc 12,47-48
		<p>⁴⁷ “Đầy tớ nào đã biết ý chủ mà không chuẩn bị sẵn sàng, hoặc không làm theo ý chủ, thì sẽ bị đôn nhiều. ⁴⁸ Còn kẻ không biết ý chủ mà làm những chuyện đáng phạt, thì sẽ bị đôn ít. Hễ ai đã được cho nhiều thì sẽ bị đòi nhiều, và ai được giao phó nhiều thì sẽ bị đòi hỏi nhiều hơn.</p>

212. ĐỨC GIÊ-SU ĐẾN ĐỂ GÂY CHIA RẼ

Mt	Mc	Lc 12,49-53
<p>(§ 102) ^{10,34} “Anh em đừng tưởng Thấy đến đem bình an cho trái đất ; Thấy đến không phải để đem bình an, nhưng để đem gươm giáo. ³⁵ Quả vậy, Thấy đến để gây chia rẽ giữa con người với cha, giữa con gái với mẹ, giữa con dâu với mẹ chồng. ³⁶ Kẻ thù của mình chính là người nhà ^h.”</p>		<p>⁴⁹ “Thầy đã đến ném lửa vào mặt đất, và Thấy những ước mong phải chi lửa ấy đã bùng lên ! ⁵⁰ Thấy có một phép rửa phải chịu, và lòng Thấy khắc khoải biết bao cho đến khi việc này hoàn tất ! ⁵¹ “Anh em nghĩ rằng Thấy đến để ban bình an cho trái đất sao ? Thấy bảo anh em, không phải thế đâu, nhưng là đem sự chia rẽ. ⁵² Quả vậy, từ nay năm người trong cùng một nhà sẽ chia rẽ nhau, ba chống lại hai, hai chống lại ba. ⁵³ Họ sẽ chia rẽ nhau : cha chống lại con trai, và con trai chống lại cha ; mẹ chống lại con gái, và con gái chống lại mẹ ; mẹ chồng chống lại con dâu, và con dâu chống lại mẹ chồng.”</p>

213. BIẾT NHẬN XÉT THỜI ĐẠI

Mt	Mc	Lc 12,54-56
<p>(§ 160) ^{16,2} Người đáp :</p>		<p>⁵⁴ Đức Giê-su cũng nói với đám đông dân chúng rằng :</p>

^h Mk 7,6

Mt	Mc	Lc
<p>["Chiều đến, các ông nói : 'Ráng vàng thì nặng', rồi sớm mai, các ông nói : 'Ráng trắng thì mùa'.</p> <p>Cảnh sắc bầu trời thì các ông biết cất nghĩa, còn thời điểm thì các ông lại không cất nghĩa nổi."]</p>		<p>"Khi các người thấy mây kéo lên ở phía tây, các người nói ngay : 'Mưa đến nơi rồi', và xảy ra đúng như vậy. ⁵⁵ Khi thấy gió nổi thổi, các người nói : 'Trời sẽ oi bức', và xảy ra đúng như vậy.</p> <p>⁵⁶ Những kẻ đạo đức giả kia, cảnh sắc đất trời, thì các người biết nhận xét, còn thời đại này, sao các người lại không biết nhận xét?"</p>

214. LẮM HOÀ TRƯỚC KHI RA TOÀ

Mt	Mc	Lc 12,57-59
<p>(§ 54)</p> <p>^{5, 25} Anh hãy mau mau dần xếp với đối phương, khi còn đang trên đường đi với người ấy, kéo đối phương nộp anh cho quan toà, quan toà lại giao anh cho thuộc hạ, và anh sẽ bị tống ngục. ²⁶ Thấy bảo thật anh, anh sẽ không ra khỏi đó, trước khi trả hết đồng xu cuối cùng."</p>		<p>⁵⁷ "Sao các người không tự mình xét xem cái gì là phải ? ⁵⁸ Thật vậy, khi anh đi cùng đối phương ra toà, thì dọc đường hãy cố gắng giải quyết với người ấy cho xong, kéo người ấy lỗi anh đến quan toà, quan toà lại giao anh cho nhân viên thừa hành, và người thừa hành tống anh vào ngục. ⁵⁹ Tôi bảo anh, anh sẽ không ra khỏi đó trước khi trả hết đồng tiền kẽm cuối cùng."</p>

215. NẾU KHÔNG HỐI CÁI THÌ SẼ CHẾT HẾT

Mt	Mc	Lc 13,1-5
		<p>¹ Cùng lúc ấy, có mấy người đến kể lại cho Đức Giê-su nghe chuyện những người Ga-li-lê bị ông Phi-la-tô làm cho máu họ đổ ra hoà lẫn với máu tế vật họ đang dâng. ² Đức Giê-su đáp lại rằng : "Các ông tưởng mấy người Ga-li-lê này tội lỗi hơn mọi người Ga-li-lê khác, vì họ phải chịu số phận như thế sao ? ³ Tôi bảo các ông, không phải thế đâu ; nhưng nếu các ông không hối cải, các ông cũng sẽ chết hết như vậy. ⁴ Cũng như mười tám người kia bị tháp Si-lô-ác đổ xuống đè chết, các ông tưởng họ là những người mắc tội nặng hơn mọi người sống ở Giê-ru-sa-lem sao ? ⁵ Tôi bảo các ông, không phải thế đâu ; nhưng nếu các ông không hối cải, các ông cũng sẽ chết hết y như vậy."</p>

216. DỤ NGÔN CÂY VẢ KHÔNG RA TRÁI

Mt	Mc	Lc 13,6-9
<p>21,19 (§ 276)</p>	<p>11,13 (§ 276)</p>	<p>⁶ Rồi Đức Giê-su kể dụ ngôn này : "Người kia có một cây vả trồng trong vườn nho mình. Ông ra tìm trái trên cây mà không thấy, ⁷ nên bảo người làm vườn : 'Anh coi, đã ba năm nay tôi ra tìm trái trên cây vả này, mà không thấy. Vậy anh chặt nó đi, để làm gì cho hại đất ?'</p>

Mt	Mc	Lc
		⁸ Nhưng người làm vườn đáp : "Thưa ông, xin cứ để nó lại năm nay nữa. Tôi sẽ vun xới chung quanh, và bón phân cho nó. ⁹ May ra sang năm nó có trái, nếu không thì ông sẽ chặt nó đi."

217. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA MỘT NGƯỜI PHỤ NỮ CÒNG LUNG NGÀY SA-BÁT

Mt	Mc	Lc 13,10-17
		¹⁰ Ngày sa-bát kia, Đức Giê-su giảng dạy trong một hội đường. ¹¹ Ở đó, có một phụ nữ bị tật thần làm cho tàn tật đã mười tám năm. Lưng bà còng hẳn xuống và bà không thể nào đứng thẳng lên được. ¹² Trông thấy bà, Đức Giê-su gọi lại và bảo : "Này bà, bà đã được giải thoát khỏi tật nguyên !" ¹³ Rồi Người đặt tay trên bà, tức khắc bà đứng thẳng lên được và tôn vinh Thiên Chúa. ¹⁴ Ông trưởng hội đường tức tối vì Đức Giê-su đã chữa bệnh vào ngày sa-bát. Ông lên tiếng nói với đám đông rằng : "Đã có sáu ngày để làm việc, thì đến mà xin chữa bệnh những ngày đó, đứng có đến vào ngày sa-bát !" ¹⁵ Chúa đáp : "Những kẻ đạo đức giả kia ! Thế ngày sa-bát, ai trong các người lại không cỡi dây, dắt bò lừa rồi máng cỏ đi uống nước ? ¹⁶ Còn bà này, là con cháu ông Áp-ra-ham, bị Xa-tan trói buộc đã mười tám năm nay, chẳng lẽ lại không được cỡi xiềng xích đó trong ngày sa-bát sao ?" ¹⁷ Khi Người nói thế, <i>tất cả những kẻ chống đối Người lấy làm xấu hổ</i> , ¹ còn toàn thể đám đông thì vui mừng vì mọi việc lạ lùng Người đã thực hiện.

218. DỤ NGÔN HẠT CẢI

Mt	Mc	Lc 13,18-19
(§ 133) ■ 13, ³¹ Đức Giê-su còn trình bày cho họ nghe một dụ ngôn khác. ■ Người nói : ■ "Nước Trời giống như chuyện hạt cải người nọ đem gieo trong ruộng mình. ¹² Tuy nó là loại nhỏ nhất trong tất cả các hạt giống, nhưng khi lớn lên, thì lại là thứ rau lớn nhất ; nó trở thành cây to, đến nỗi chim trời tới làm tổ trên cành được." ^b	(§ 133) ■ 4, ³⁰ Rồi Người lại nói : ■ "Chúng ta ví Nước Thiên Chúa với cái gì đây ? ■ Lấy dụ ngôn nào mà hình dung được ? ■ ³¹ Nước Thiên Chúa giống như hạt cải, lúc gieo xuống đất, nó là loại nhỏ nhất trong tất cả các hạt giống trên mặt đất. ■ ³² Nhưng khi gieo rồi, thì nó mọc lên lớn hơn mọi thứ rau, cành lá sum suê, đến nỗi chim trời có thể làm tổ dưới bóng." ^b	¹⁸ Vậy Người nói : "Nước Thiên Chúa giống cái gì đây ? Tôi phải ví Nước ấy với cái gì ? ¹⁹ Nước Thiên Chúa giống như chuyện hạt cải người nọ đem trồng trong vườn mình. Nó lớn lên và trở thành cây to, <i>chim trời làm tổ trên cành được!</i> "

ⁱ Is 45,16^j Đn 4,9,18

219. DỤ NGÔN MEN TRONG BỘT

Mt	Mc	Lc 13,20-21
(§ 134) ■ 13,33 Người còn kể cho họ ■ một dụ ngôn khác : ■ “Nước Trời ■ giống như chuyện nếm men ■ bà kia lấy vùi vào ba thùng bột, ■ cho đến khi tất cả bột dậy men.”		20 Người lại nói : “Tôi phải ví Nước Thiên Chúa với cái gì ? 21 Nước Thiên Chúa giống như chuyện nếm men bà kia lấy vùi vào ba thùng bột, cho đến khi tất cả bột dậy men.”

220. CỬA HẸP VÀO NƯỚC TRỜI

Mt	Mc	Lc 13,22-30
(§ 72) ■ 7,13 “Hãy qua cửa hẹp mà vào, ■ vì cửa rộng và đường thẳng thàng ■ thì đưa đến diệt vong, ■ mà nhiều người lại đi qua đó. ■ 14 Còn cửa hẹp và đường chật ■ thì đưa đến sự sống, ■ nhưng ít người tìm được lối ấy.” (§ 305) ■ 25,10 “...Rồi người ta đóng cửa lại. ■ 11 Sau cùng, mấy trinh nữ kia cũng đến ■ gọi : ■ ‘Thưa ngài, thưa ngài ! ■ Xin mở cho chúng tôi vào !’ ■ 12 Nhưng Người đáp : ■ ‘Tôi bảo thật các cô, ■ tôi không biết các cô là ai cả !’” (§ 74) ■ 7,22 “Trong ngày ấy, ■ nhiều người sẽ thưa với Thầy rằng : ■ ‘Lạy Chúa, lạy Chúa, nào chúng tôi đã chẳng từng ■ nhân danh Chúa mà nói tiên tri, nhân danh Chúa mà trừ ■ quỷ, nhân danh Chúa mà làm nhiều phép lạ đó sao ?’ ■ 23 Và bấy giờ Thầy sẽ tuyên bố với họ : ■ ‘Ta không hề biết các người ; ■ xéo đi cho khuất mắt Ta, ■ hỡi bọn làm điều gian ác !’”	22 Trên đường lên Giê-ru-sa-lem, Đức Giê-su đi ngang qua các thành thị và làng mạc mà giảng dạy. 23 Có kẻ hỏi Người : “Thưa Ngài, những người được cứu thoát thì ít, có phải không ?” Người bảo họ : 24 “Hãy phấn đấu để qua cửa hẹp mà vào, vì tôi nói cho các người biết : có nhiều người sẽ tìm cách vào mà không thể được. 25 Một khi chủ nhà đã đóng cửa và khóa cửa lại, mà các người còn đứng ở ngoài, bắt đầu gõ cửa và nói : ‘Thưa ngài, xin mở cho chúng tôi vào !’, thì ông sẽ bảo các người : ‘Ta không biết các anh từ đâu đến !’ 26 Bấy giờ các người mới nói : ‘Chúng tôi đã từng được ăn uống trước mặt ngài, và ngài cũng đã từng giảng dạy trên các đường phố của chúng tôi.’ 27 Nhưng ông sẽ đáp lại : ‘Ta không biết các anh từ đâu đến. Cút đi cho khuất mắt ta, hỡi tất cả những quân làm điều bất chính !’”	

Mt	Mc	Lc
(§ 84) ■ 8, ¹¹ Tôi bảo các ông : ■ <i>Từ phương đông phương tây,</i> ■ nhiều người sẽ đến dự tiệc ■ cùng các ông Áp-ra-ham, I-xa-ác và Gia-cóp ■ trong Nước Trời. ■ Nhưng con cái Nước Trời ■ thì sẽ bị tống ■ ra chỗ tối tăm bên ngoài, ■ ở đó người ta sẽ phải khóc lóc nghiến răng.” c.11 (§ 251+) ■ 19, ³⁰ “Nhiều kẻ đứng đầu sẽ phải xuống hàng chót, ■ và nhiều kẻ đứng chót sẽ được lên hàng đầu.”		28 Bấy giờ các người sẽ phải khóc lóc nghiến răng, khi thấy c.29 các ông Áp-ra-ham, I-xa-ác và Gia-cóp cùng tất cả các ngôn sứ được ở trong Nước Thiên Chúa, còn mình lại bị tống ra ngoài. 29 Thiên hạ sẽ từ <i>đông tây nam bắc</i> ¹ đến dự tiệc trong Nước Thiên Chúa. 30 “Đúng vậy, có những kẻ đứng chót sẽ được lên hàng đầu, và có những kẻ đứng đầu sẽ phải xuống hàng chót.”

221. CON CÁO GIÀ HÊ-RÔ-ĐÊ, ĐỨC GIÊ-SU PHẢI CHẾT TẠI GIÊ-RU-SA-LEM

Mt	Mc	Lc 13,31-33
		31 Cũng vào giờ ấy, có mấy người Pha-ri-sêu đến thưa Đức Giê-su rằng : “Xin ông đi ra khỏi đây, vì vua Hê-rô-đê đang muốn giết ông !” 32 Người bảo họ : “Các ông hãy đi nói với con cáo ấy thế này : ‘Hôm nay và ngày mai tôi trừ quỷ và chữa lành bệnh tật, ngày thứ ba tôi hoàn tất.’ 33 Tuy nhiên, hôm nay, ngày mai và ngày mốt, tôi phải tiếp tục đi, vì một ngôn sứ mà chết ngoài thành Giê-ru-sa-lem là điều không thể được.”

222. ĐỨC GIÊ-SU THAN TRÁCH THÀNH GIÊ-RU-SA-LEM

Mt	Mc	Lc 13,34-35
(§ 289) ■ 23, ³⁷ “Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem ! ■ Người giết các ngôn sứ ■ và ném đá những kẻ được sai đến cùng người ! ■ Đã bao lần Ta muốn tập hợp con cái người lại, ■ như gà mẹ tập hợp gà con dưới cánh, ■ mà các người không chịu ! ■ Thì này, ■ <i>nhà các người sẽ bị bỏ hoang</i> ^m mặc cho các người. ■ Quả thế, Ta bảo các người, ■ từ nay ■ các người sẽ không còn thấy Ta nữa, ■ cho đến khi các người nói : ■ <i>Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !</i> ⁿ ”		34 “Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem ! ■ Người giết các ngôn sứ ■ và ném đá những kẻ được sai đến cùng người ! ■ Đã bao lần Ta muốn tập hợp con cái người lại, ■ như gà mẹ tập hợp đàn gà con dưới cánh, ■ mà các người không chịu. 35 Thì này, ■ nhà các người sẽ bị bỏ mặc cho các người. ■ Và Ta bảo các người, ■ các người sẽ không còn thấy Ta nữa ■ cho đến thời các người nói : ■ <i>Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !</i> ⁿ ”

¹ Tv 107,3^m Gr 22,5ⁿ Tv 118,26

223. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA NGƯỜI MẮC BỆNH PHÙ THÙNG NGÀY SA-BÁT

Mt	Mc	Lc	Lc 14,1-6
(§ 113)	(§ 45)	(§ 45)	
12,9 Đức Giê-su rời khỏi đó mà đi vào hội đường của họ.	3,1 Đức Giê-su lại vào hội đường.	6,6 Một ngày sa-bát khác, Đức Giê-su vào hội đường và giảng dạy.	1 Một ngày sa-bát kia, Đức Giê-su đến nhà một ông thủ lãnh nhóm Pha-ri-sêu
10 Tại đây, có một người bị bại một tay. Người ta hỏi Đức Giê-su	Ở đó có một người bị bại một tay. 2 Họ rình xem Đức Giê-su có chữa người ấy ngày sa-bát không, để tố cáo Người.	Ở đó có một người bị bại tay phải. 3 Các kinh sư và những người Pha-ri-sêu rình xem Đức Giê-su có chữa bệnh trong ngày sa-bát không, để tìm được cớ tố cáo Người.	để dùng bữa : họ để ý dò xét Người. 2 Ngay lúc ấy trước mặt Đức Giê-su, có một người mắc bệnh phù thùng.
rằng :	3 Đức Giê-su bảo người bại tay : "Anh trỗi dậy, ra giữa đây !"	3 Nhưng Người biết họ đang suy nghĩ như thế, nên bảo người bại tay : "Anh trỗi dậy, ra đứng giữa đây !" Người ấy liền trỗi dậy và đứng đó.	3 Người lên tiếng nói với các nhà thông luật và những người Pha-ri-sêu rằng :
(ngày sa-bát) "Có được phép chữa bệnh () không ?"	4 Rồi Người nói với họ : "Ngày sa-bát, được phép làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay giết người ?"	4 Đức Giê-su nói với họ : "Tôi xin hỏi các ông : ngày sa-bát, được phép làm điều lành hay điều dữ, cứu mạng người hay huỷ diệt ?"	3 Người lên tiếng nói với các nhà thông luật và những người Pha-ri-sêu rằng : (ngày sa-bát) "Có được phép chữa bệnh () hay không ?"
Họ hỏi thế là để tố cáo Người.	Nhưng họ làm thinh.		4 Nhưng họ làm thinh. Người đỡ lấy bệnh nhân, chữa khỏi và cho về.
11 Người đáp : "Ai trong các ông có một con chiên đực nhất bị sa xuống hố ngày sa-bát, lại không nắm lấy nó và kéo lên sao ?"			5 Rồi Người nói với họ : "Ai trong các ông có đứa con trai hoặc có con bò sa xuống giếng, lại không kéo nó lên ngay, dù là ngày sa-bát ?"

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>¹² Mà người thì quý hơn chiên biết mấy ! Vì thế, ngày sa-bát được phép làm điều thiện.”</p> <p>¹³ Rồi Đức Giê-su bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra và tay hiển trở lại bình thường, lành mạnh như tay kia.</p> <p>¹⁴ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu bàn bạc chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.</p>	<p>⁵ Đức Giê-su giận dữ ráo mắt nhìn họ, buồn bực vì lòng họ chai đá. Người bảo anh bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy giơ ra, và tay anh trở lại bình thường.</p> <p>⁶ Ra khỏi đó, nhóm Pha-ri-sêu lập tức bàn tính với phe Hê-rô-đê, chống Đức Giê-su để tìm cách giết Người.</p>	<p>¹⁰ Người ráo mắt nhìn họ tất cả, rồi bảo người bại tay : “Anh giơ tay ra !” Người ấy làm như vậy và tay anh trở lại bình thường.</p> <p>¹¹ Nhưng họ giận điên lên, và bàn nhau xem có thể làm gì hại Đức Giê-su</p>	<p>⁶ Và họ không thể đáp lại những lời đó.</p>

224. DỤ NGÔN VỀ VIỆC CHỌN CHỖ TỐT

Mt	Mt	Lc 14,7-11	Lc
<p>(§ 174)</p> <p>^{18,4} “Vậy ai tự hạ, coi mình như em nhỏ này, người ấy sẽ là người lớn nhất trong Nước Trời.”</p>	<p>(§ 287)</p> <p>^{23,12} “Ai tôn mình lên, sẽ bị hạ xuống ; còn ai hạ mình xuống, sẽ được tôn lên.”</p>	<p>⁷ Người nhận thấy khách dự tiệc cứ chọn chỗ danh dự mà ngồi, nên kể cho họ dụ ngôn này : ⁸ “Khi anh được ai mời đi ăn cưới, thì đừng ngồi vào chỗ danh dự, kéo lờ có nhân vật nào quan trọng hơn anh cũng được người ta mời, ⁹ và rồi người đã mời cả anh lẫn nhân vật kia đến nói với anh rằng : ‘Xin ông nhường chỗ cho vị này.’ Bấy giờ anh sẽ phải xấu hổ mà xuống ngồi chỗ cuối. ¹⁰ Trái lại, khi anh được mời, thì hãy vào ngồi chỗ cuối, để cho người đã mời anh khi đến sẽ nói với anh : ‘Xin mời ông bạn lên trên.’ Thế là anh sẽ được vinh dự trước mặt mọi người đồng bàn.</p> <p>¹¹ Vì phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống ; còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên.”</p>	<p>(§ 245)</p> <p>^{18,4b} “Vì phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống ; còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên.”</p>

225. VỀ VIỆC CHỌN KHÁCH MỜI

Mt	Mc	Lc 14,12-14
		<p>¹² Rồi Đức Giê-su nói với ông thủ lĩnh đã mời Người rằng : “Khi nào ông đãi khách ăn trưa hay ăn tối, thì đừng mời bạn bè, anh em, hay bà con, hoặc láng giềng giàu có, kéo họ cũng mời lại ông, và như thế ông được đến đáp rỗi.</p> <p>¹³ Trái lại, khi ông đãi tiệc, hãy mời những người nghèo khó, tàn tật, què quặt, đui mù.</p> <p>¹⁴ Họ không có gì để đáp, và như thế, ông thật có phúc : vì ông sẽ được đến đáp khi các người công chính sống lại.”</p>

226. DỤ NGÔN KHÁCH ĐƯỢC MỜI MÀ XIN KIẾU

Mt	Mc	Lc 14,15-24
(§ 282)		
<p>22.¹ Đức Giê-su lại dùng dụ ngôn mà nói với họ rằng :</p> <p>“Nước Trời ví được như chuyện ông vua kia mở tiệc cưới cho con mình.</p> <p>Nhà vua sai các đầy tớ đi thỉnh quan khách đã được mời trước, xin họ đến dự tiệc, nhưng họ không chịu đến.</p> <p>Nhà vua lại sai những đầy tớ khác đi, và dặn họ : ‘Hãy thưa với quan khách đã được mời rằng : ‘Này cỗ bàn, ta đã dọn xong, bò tơ và thú béo đã hạ rỗi, mọi sự đã sẵn. Mời quý vị đến dự tiệc cưới !’</p> <p>Nhưng quan khách không thèm đếm xỉa tới, lại bỏ đi : kẻ thì đi thăm nông trại, người thì đi buôn,</p> <p>còn những kẻ khác lại bắt các đầy tớ của vua mà hành hạ và giết chết.</p> <p>Nhà vua liền nổi cơn thịnh nộ, sai quân đi tru diệt bọn sát nhân ấy và thiêu huỷ thành phố của chúng.</p> <p>Rồi nhà vua bảo đầy tớ :</p> <p>‘Tiệc cưới đã sẵn sàng rồi, mà những kẻ đã được mời lại không xứng đáng.</p>		<p>Nghe vậy, một trong những kẻ đồng bàn nói với Đức Giê-su :</p> <p>“Phúc thay ai sẽ được dự tiệc trong Nước Thiên Chúa !”</p> <p>Người đáp :</p> <p>“Một người kia đãi tiệc lớn và đã mời nhiều người.</p> <p>Đến giờ tiệc, ông sai đầy tớ đi thưa với quan khách rằng : ‘Mời quý vị đến, mọi sự đã sẵn.’</p> <p>Bấy giờ mọi người nhất loạt bắt đầu xin kiếu.</p> <p>Người thứ nhất nói : ‘Tôi mới mua một thửa đất, cần phải đi thăm ; xin ông cho tôi kiếu.’</p> <p>Người khác nói : ‘Tôi mới tậu năm cặp bò, tôi đi thửa đây ; xin ông cho tôi kiếu.’</p> <p>Người khác nói : ‘Tôi mới cưới vợ, nên không thể đến được.’</p> <p>“Đầy tớ ấy trở về, kể lại sự việc cho chủ.</p> <p>Bấy giờ chủ nhà nổi cơn thịnh nộ</p> <p>bảo người đầy tớ rằng :</p> <p>‘Mau ra các nơi công cộng và đường phố trong thành, đưa các người nghèo khó, tàn tật, đui mù, què quặt vào đây.’</p> <p>Đầy tớ nói : ‘Thưa ông, lệnh ông đã được thi hành mà vẫn còn chỗ.’</p> <p>Ông chủ bảo người đầy tớ :</p>

Mt	Mc	Lc
<p>⁹ Vậy các người đi ra các ngã đường, gặp ai cũng mời hết vào tiệc cưới.'</p> <p>¹⁰ Đấy tớ liền đi ra các ngõ đường, gặp ai, bất luận xấu tốt, cũng tập hợp cả lại, nên phòng tiệc cưới đã đầy thực khách."</p>		<p>'Ra các đường làng, đường xóm, ép người ta</p> <p>vào đây nhà cho ta.</p> <p>²⁴ Quả thế, tôi bảo các anh : những khách đã được mời trước kia, không ai sẽ được dự tiệc của tôi.'"</p>

227. TỬ BỎ MÌNH ĐỂ THEO DỨC GIÊ-SU

Mt	Mc	Lc 14,25-27
<p>(§ 103)</p> <p>^{10, 37} "Ai thương cha thương mẹ hơn Thầy, thì không xứng đáng với Thầy.</p> <p>Ai thương con trai con gái hơn Thầy, thì không xứng đáng với Thầy.</p> <p>³⁸ Ai không mang lấy thập giá mình mà theo Thầy, thì không xứng đáng với Thầy."</p>		<p>²⁵ Có rất đông dân chúng cùng đi đường với Đức Giê-su. Người quay lại bảo họ :</p> <p>²⁶ "Ai đến với tôi mà không dứt bỏ cha mẹ, vợ con, anh em, chị em, và cả mạng sống mình nữa, thì không thể làm môn đệ tôi.</p> <p>²⁷ Ai không vác thập giá mình mà đi theo tôi, thì không thể làm môn đệ tôi."</p>

228. TÍNH TOÁN HƠN THIỆT KHI PHẢI TỬ BỎ

Mt	Mc	Lc 14,28-33
		<p>²⁸ "Quả thế, ai trong anh em muốn xây một cây tháp, mà trước tiên lại không ngồi xuống tính toán phí tổn, xem mình có đủ để hoàn thành không ?</p> <p>²⁹ Kéo lở ra, đặt móng rồi mà không có khả năng làm xong, thì mọi người thấy vậy sẽ lên tiếng chế diễu</p> <p>³⁰ mà bảo : 'Anh ta đã khởi công xây, mà chẳng có khả năng hoàn tất.'</p> <p>³¹ Hoặc có vua nào đi giao chiến với một vua khác, mà trước tiên lại không ngồi xuống xem mình có thể đem một vạn quân ra, đương đầu với người dẫn hai vạn quân tiến đánh mình chăng ?</p> <p>³² Nếu không đủ sức, thì khi người ấy còn ở xa, ắt nhà vua đã phải sai sứ đi cầu hoà.</p> <p>³³ Cũng vậy, ai trong anh em không từ bỏ hết những gì mình có, thì không thể làm môn đệ tôi."</p>

229. MUỐI

Mt	Mc	Lc 14,34-35
<p>(§ 51)</p> <p>^{5,13} "Chính anh em là muối cho đời.</p> <p>Nhưng muối mà nhạt đi,</p> <p>thì lấy gì muối nó cho mặn lại ?</p> <p>Nó đã nhão vô dụng,</p> <p>thì chỉ còn việc quăng ra ngoài cho người ta chà đạp thôi.</p>	<p>(§ 177)</p> <p>^{9, 30} Muối là cái gì tốt.</p> <p>Nhưng muối mà hết mặn,</p> <p>thì anh em sẽ lấy gì ướp cho mặn lại ?"</p>	<p>³⁴ "Muối quả là một cái gì tốt.</p> <p>Nhưng chính muối mà nhạt đi, thì lấy gì ướp nó cho mặn lại ?</p> <p>³⁵ Dùng nó để bón ruộng hay trộn phân đều không thích hợp, nên người ta quăng nó ra ngoài.</p> <p>Ai có tai để nghe thì hãy nghe."</p>

230. DỤ NGÔN CON CHIÊN BỊ LẠC MẮT

Mt	Mc	Lc 15,1-7	Lc
(§ 178)		¹ Tất cả các người thu thuế và các người tội lỗi đều lui tới với Đức Giê-su để nghe Người giảng.	
■ 18, ¹² “Anh em nghĩ sao ?		² Những người Pha-ri-sêu và các kinh sư liền xầm xì với nhau : “Ông này đón tiếp phường tội lỗi và ăn uống với chúng.”	
■ Ai		³ Đức Giê-su mới kể cho họ dụ ngôn này :	
■ có một trăm con chiên		⁴ “Người nào trong các ông có một trăm con chiên	(§ 231)
■ mà có một con đi lạc,		mà bị mất một con,	■ 15, ⁸ “Hoặc người phụ nữ nào
■ lại không để chín mươi chín con kia		lại không để chín mươi chín con kia ngoài đồng hoang,	■ có mười đồng bạc,
■ trên núi		để đi tìm	■ mà chẳng may mất một đồng,
■ mà đi tìm		cho kỳ được	■ lại không thấp đèn,
■ con chiên lạc sao ?		con chiên bị mất ?	■ rồi quét nhà, moi móc tìm
■ ¹³ Và nếu may mà tìm được,		⁵ Tìm được rồi,	■ cho kỳ được ?
		người ấy vui mừng vác lên vai.	■ ⁹ Tìm được rồi,
		⁶ Về đến nhà,	■ bà ấy mời bạn bè, hàng xóm lại,
		người ấy mời bạn bè, hàng xóm lại, và nói :	■ và nói :
		‘Xin chung vui với tôi,	■ ‘Xin chung vui với tôi,
		vì tôi đã tìm được con chiên của tôi,	■ vì tôi đã tìm được đồng bạc
		con chiên bị mất đó.’	■ tôi đã mất.’
		⁷ Tôi bảo các ông :	■ ¹⁰ Cũng thế,
		trên trời cũng thế,	■ tôi bảo các ông,
		ai nấy sẽ vui mừng	■ giữa triều thần Thiên Chúa,
		vì một người tội lỗi	■ ai nấy cũng vui mừng
		hối cải,	■ vì một người tội lỗi
		hơn là vì chín mươi chín con	■ hối cải.”
		không bị lạc.	
		¹⁴ Cũng vậy, Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, không muốn cho một ai trong những kẻ bé mọn này phải hư mất.”	

231. DỤ NGÔN ĐỒNG BẠC BỊ MẮT

Mt	Mc	Lc 15,8-10
		⁸ “Hoặc người phụ nữ nào có mười đồng bạc, mà chẳng may mất một đồng, lại không thấp đèn, rồi quét nhà, moi móc tìm cho kỳ được ?
		⁹ Tìm được rồi, bà ấy mời bạn bè, hàng xóm lại, và nói : ‘Xin chung vui với tôi, vì tôi đã tìm được đồng bạc tôi đã mất.’
		¹⁰ Cũng thế, tôi bảo các ông, giữa triều thần Thiên Chúa, ai nấy cũng vui mừng vì một người tội lỗi hối cải.”

232. DỤ NGÒN NGƯỜI CON HƯ MẤT

Mt	Mc	Lc 15,11-32
		<p>¹¹ Rồi Đức Giê-su nói tiếp: “Một người kia có hai con trai.</p> <p>¹² Người con thứ nói với cha rằng: ‘Thưa cha, xin cho con phần tài sản con được hưởng.’ Và người cha đã chia của cải cho hai con.</p> <p>¹³ Ít ngày sau, người con thứ thu góp tất cả rồi đi phương xa. Ở đó anh sống phóng đãng, phung phí tài sản của mình.</p> <p>¹⁴ “Khi anh đã ăn tiêu hết sạch, thì lại xảy ra trong vùng ấy một nạn đói khủng khiếp. Và anh bắt đầu lâm cảnh túng thiếu,</p> <p>¹⁵ nên phải đi làm mướn cho một người dân trong vùng; người này sai anh ra đồng chăn heo.</p> <p>¹⁶ Anh ao ước lấy rau heo ăn mà nhét cho đầy bụng, nhưng chẳng ai cho.</p> <p>¹⁷ Bấy giờ anh hồi tâm và tự nhủ: ‘Biết bao nhiêu người làm công cho cha mình được cơm dư gạo thừa, mà mình ở đây lại chết đói!’</p> <p>¹⁸ Thôi, mình đứng lên, đi về cùng cha và thưa với người: ‘Thưa cha, con thật đắc tội với Trời và với cha,</p> <p>¹⁹ chẳng còn đáng được gọi là con cha nữa. Xin coi con như một người làm công cho cha vậy.’</p> <p>²⁰ Thế rồi anh đứng lên đi về cùng cha. Anh còn ở đằng xa, thì người cha đã trông thấy. Ông chạnh lòng thương, chạy ra ôm cổ và hôn anh thắm thiết.</p> <p>²¹ Bấy giờ người con nói rằng: ‘Thưa cha, con thật đắc tội với Trời và với cha, chẳng còn đáng được gọi là con cha nữa ...’</p> <p>²² Nhưng người cha bảo các đầy tớ rằng: ‘Mau đem áo đẹp nhất ra mặc cho cậu, xỏ nhẫn vào tay, xỏ dép vào chân cậu,</p> <p>²³ rồi đi bắt con bê đã vỗ béo làm thịt để chúng ta mở tiệc ăn mừng!’</p> <p>²⁴ Vì con ta đây đã chết mà nay lại sống, đã mất mà nay lại tìm thấy.’ Và họ bắt đầu ăn mừng.</p> <p>²⁵ “Lúc ấy người con cả của ông đang ở ngoài đồng. Khi về gần đến nhà, anh nghe thấy tiếng đàn ca nhẩy múa.</p> <p>²⁶ Anh liền gọi một người đầy tớ ra mà hỏi xem có chuyện gì.</p> <p>²⁷ Người ấy trả lời: ‘Em cậu đã về, và cha cậu đã làm thịt con bê béo, vì gặp lại cậu ấy mạnh khoẻ.’</p> <p>²⁸ Người anh cả liền nổi giận và không chịu vào nhà. Cha cậu phải ra năn nỉ.</p> <p>²⁹ Nhưng cậu trả lời cha: ‘Cha coi, đã bao nhiêu năm trời con hầu hạ cha, và chẳng bao giờ trái lệnh, thế mà chẳng bao giờ cha cho con một con dê nhỏ để ăn mừng với bạn bè.</p> <p>³⁰ Còn thằng con của cha đó, sau khi đã nuốt hết của cải của cha với bọn đĩm, nay trở về, thì cha lại giết bê béo mừng nó!’</p> <p>³¹ Bấy giờ người cha nói với anh: ‘Con ơi, lúc nào con cũng ở với cha, tất cả những gì của cha đều là của con.</p> <p>³² Nhưng chúng ta phải ăn mừng, phải vui vẻ, vì đứa em của con đây đã chết mà nay lại sống, đã mất mà nay lại tìm thấy.’”</p>

233. DỤ NGÒN NGƯỜI QUẢN LÝ BẤT LƯƠNG

Mt	Mc	Lc 16,1-13
		<p>¹ Đức Giê-su còn nói với các môn đệ rằng: “Một nhà phú hộ kia có một người quản lý. Người ta tố cáo với ông là anh này đã phung phí của cải nhà ông.</p> <p>² Ông mới gọi anh đến mà bảo: ‘Tôi nghe người ta nói gì về anh đó? Công việc quản lý của anh, anh tính sổ đi, vì từ nay anh không được làm quản lý nữa!’</p> <p>³ Người quản lý liền nghĩ bụng: ‘Mình phải làm gì đây? Vì ông chủ cất chức quản lý của mình. Cuộc đời thì không nổi, ăn mày thì hổ người.</p> <p>⁴ Mình biết phải làm gì rồi, để sau khi mất chức quản lý, sẽ có người đón mình về nhà hộ!’</p>

Mt	Mc	Lc
		<p>⁵ “Anh liền cho gọi từng con nợ của chủ đến, và hỏi người thứ nhất : ‘Bác nợ chủ tôi bao nhiêu ?’</p> <p>⁶ Người ấy đáp : ‘Một trăm thùng dầu ô-liu.’ Anh bảo : ‘Bác cầm giấy biên nhận của bác đây, ngồi xuống mau, viết năm chục thôi.’</p> <p>⁷ Rồi anh hỏi người khác : ‘Còn bác, bác nợ bao nhiêu ?’ Người ấy đáp : ‘Một ngàn giạ lúa.’ Anh bảo : ‘Bác cầm giấy biên nhận của bác đây, viết tám trăm thôi.’</p> <p>⁸ “Và ông chủ khen tên quản lý bất lương đó đã hành động khôn khéo. Quả thế, con cái đời này khôn khéo đối với đồng loại hơn con cái ánh sáng.</p> <p>⁹ “Phản Thầy, Thầy bảo anh em, hãy dùng Tiền Của bất chính mà tạo lấy bạn bè, phòng khi hết tiền hết của, họ sẽ đón anh em vào nơi ở vĩnh cửu.</p> <p>¹⁰ Ai trung tín trong việc rất nhỏ, thì cũng trung tín trong việc lớn ; ai bất lương trong việc rất nhỏ, thì cũng bất lương trong việc lớn.</p> <p>¹¹ Vậy nếu anh em không trung tín trong việc sử dụng Tiền Của bất chính, thì ai sẽ tín nhiệm giao phó của cải chân thật cho anh em ?</p> <p>¹² Và nếu anh em không trung tín trong việc sử dụng của cải của người khác, thì ai sẽ cho anh em của cải của anh em ?</p> <p>¹³ “Không gia nhân nào có thể làm tôi hai chủ, vì hoặc sẽ ghét chủ này mà yêu chủ kia, hoặc sẽ gắn bó với chủ này mà khinh để chủ nọ. Anh em không thể vừa làm tôi Thiên Chúa, vừa làm tôi Tiền Của được.”</p>
(§ 66)		
<ul style="list-style-type: none"> ■ 6, ²⁴ “Không ai có thể làm tôi hai chủ, ■ vì hoặc sẽ ghét chủ này mà yêu chủ kia, ■ hoặc sẽ gắn bó với chủ này mà khinh để chủ nọ. ■ Anh em không thể ■ vừa làm tôi Thiên Chúa ■ vừa làm tôi Tiền Của được.” 		

234. ĐỨC GIÊ-SU KHIỂN TRÁCH NGƯỜI PHA-RI-SÊU HAM TIỀN

Mt	Mc	Lc 16,14-15
		<p>¹⁴ Người Pha-ri-sêu vốn ham mê tiền bạc, nên nghe tất cả những điều ấy, thì cười nhạo Đức Giê-su.</p> <p>¹⁵ Người bảo họ : “Các ông tỏ ra mình là người công chính trước mặt người đời, nhưng Thiên Chúa biết lòng các ông, bởi vì điều cao quý đối với người đời lại là điều ghê tởm trước mặt Thiên Chúa.”</p>
(§ 288)		
<ul style="list-style-type: none"> ■ 23, ²⁸ “...bên ngoài ■ thì có vẻ công chính trước mặt thiên hạ...” 		

235. BA LỜI CỦA CHÚA VỀ LỄ LUẬT

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc 16,16-18
(§ 107)				
<ul style="list-style-type: none"> ■ 11, ¹³ “Cho đến ông ■ Gio-an, ■ tất cả các ngôn sứ ■ cũng như Lễ Luật ■ đều đã tuyên sấm. 				<p>¹⁶ “Cho đến thời ông Gio-an, thì có Lễ Luật và các ngôn sứ ;</p>

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc
<p>¹² Từ thời ông Gio-an Tẩy Giả cho đến bây giờ, Nước Trời phải đương đầu với sức mạnh, ai mạnh sức thì chiếm được.”</p> <p>(§ 53)</p> <p>^{5,18} “Quả thế Thấy bảo thật anh em, trước khi trời đất qua đi, thì một chấm một phết trong Lễ Luật cũng sẽ không qua đi, cho đến khi mọi sự được hoàn thành.”</p> <p>(§ 56)</p> <p>^{5,32} “Còn Thấy, Thấy bảo anh em, ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, bất cứ ai rẫy vợ là đẩy vợ đến chỗ ngoại tình ; và ai cưới người đàn bà bị rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”</p>	<p>(§ 299)</p> <p>^{24,34a} “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, ...”</p> <p>³³ “Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thấy nói sẽ chẳng qua đâu”</p> <p>^{34b} trước khi mọi điều ấy xảy ra.”</p> <p>(§ 246)</p> <p>^{19,9} “Tôi bảo các ông, Ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình.”</p>	<p>(§ 299)</p> <p>^{13,30a} “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, ...”</p> <p>³¹ “Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thấy nói sẽ chẳng qua đâu, cho đến khi mọi điều ấy xảy ra.”</p> <p>(§ 246)</p> <p>^{10,11} Người nói : “Ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình đối với vợ mình ;</p> <p>¹² Ai bỏ chồng và lấy chồng khác, thì cũng phạm tội ngoại tình.”</p>	<p>(§ 299)</p> <p>^{21,32a} “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, ...”</p> <p>³³ “Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thấy nói sẽ chẳng qua đâu, cho đến khi mọi điều ấy xảy ra.”</p>	<p>còn từ thời đó, thì Tin Mừng Nước Thiên Chúa được loan báo, và ai nấy đều dùng sức mạnh mà vào.</p> <p>¹⁷ “Trời đất qua đi còn dễ hơn là một cái phết của Lễ Luật rơi mất.</p> <p>¹⁸ Bất cứ ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình ;</p> <p>và ai cưới người đàn bà bị chồng rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”</p>

236. DỤ NGÔN ÔNG NHÀ GIÀU VÀ ANH LA-DA-RÔ NGHÈO KHỔ

Mt	Mc	Lc 16,19-31
		<p>¹⁹ “Có một ông nhà giàu kia, mặc toàn lụa là gấm vóc, ngày ngày yến tiệc linh đình.</p> <p>²⁰ Cũng có một người nghèo khổ tên là La-da-rô, nằm trước cổng nhà ông ấy, mụn nhọt đầy mình,</p> <p>²¹ thêm được ăn cho no những thứ trên bàn ăn của ông ấy rất xuống. Lại thêm mấy con chó cứ đi liếm mụn nhọt của anh.</p>

Mt	Mc	Lc
		<p>²² Thế rồi người nghèo này chết, và được các thiên sứ đem vào lòng ông Áp-ra-ham. Ông nhà giàu cũng chết và được đem chôn.</p> <p>²³ Dưới âm phủ, đang khi chịu cực hình, ông ngược mắt lên, thấy ông Áp-ra-ham ở tận đàng xa, và thấy anh La-da-rô trong lòng ông ấy.</p> <p>²⁴ Bấy giờ ông kêu lên : ‘Lạy tổ phụ Áp-ra-ham, xin thương xót con, và sai anh La-da-rô nhúng đầu ngón tay vào nước, đến nhỏ trên lưỡi con cho mát ; vì con bị lửa này thiêu đốt khổ lắm !’</p> <p>²⁵ Ông Áp-ra-ham đáp : ‘Con ơi, hãy nhớ lại : suốt đời, con đã nhận được phần phước của con rồi ; còn La-da-rô phải chịu những điều bất hạnh. Bấy giờ, La-da-rô được an ủi nơi đây, còn con thì phải chịu khổ khổ.’</p> <p>²⁶ Hơn nữa, giữa chúng ta đây và các con đã có một vực thẳm lớn, đến nỗi bên này muốn qua bên các con cũng không được, mà bên đó qua bên chúng ta đây cũng không được.’</p> <p>²⁷ Ông nhà giàu nói : ‘Lạy tổ phụ, vậy thì con xin tổ phụ sai anh La-da-rô đến nhà cha con,</p> <p>²⁸ vì con có năm người anh em. Xin sai anh đến cảnh cáo họ, kẻo họ cũng sa vào chốn cực hình này !’</p> <p>²⁹ Ông Áp-ra-ham đáp : ‘Chúng đã có Mô-sê và các Ngôn Sứ, thì chúng cứ nghe lời các vị đó.’</p> <p>³⁰ Ông nhà giàu nói : ‘Không đâu ! Lạy tổ phụ Áp-ra-ham, nhưng nếu có người từ cõi chết về với họ, thì họ sẽ hối cải.’</p> <p>³¹ Ông Áp-ra-ham đáp : ‘Mô-sê và các Ngôn Sứ mà chúng còn chẳng chịu nghe, thì người chết có sống lại, chúng cũng chẳng tin đâu.’”</p>

237. ĐỪNG LÀM CỠ CHO AI SA NGÃ

Mt	Mc	Lc 17,1-3a
<p>(§ 176)</p> <p>■ 18,7 “Khốn cho thế gian, ■ vì làm cớ cho người ta sa ngã. ■ Tất nhiên phải có ■ những cớ gây sa ngã, ■ nhưng khốn cho kẻ ■ làm cớ cho người ta sa ngã. ■ Nhưng ai làm cớ ■ cho một trong những kẻ bé mọn ■ đang tin Thấy đây phải sa ngã, ■ thì thà treo cổ đá lớn vào cổ nó ■ mà xô cho chìm xuống đáy biển ■ còn lợi cho nó hơn.”</p>	<p>(§ 176)</p> <p>■ 9,²² “Ai làm cớ ■ cho một trong những kẻ bé mọn ■ đang tin Thấy đây phải sa ngã, ■ thì thà buộc cổ đá lớn vào cổ nó ■ mà ném xuống biển ■ còn lợi cho nó hơn.”</p>	<p>¹ Đức Giê-su nói với các môn đệ rằng :</p> <p>“Không thể không có những cớ làm cho người ta sa ngã ; nhưng khốn cho kẻ làm cớ cho người ta sa ngã !</p> <p>² Thà buộc thắt đá cối xay vào cổ nó mà đẩy xuống biển, còn lợi cho nó hơn là để nó làm cớ cho một trong những kẻ bé nhỏ này sa ngã. ^{3a} Anh em hãy đề phòng !”</p>

238. THA THỨ CHO ANH EM

Mt	Mc	Lc 17,3b-4
<p>(§ 179)</p> <p>■ 18,15 “Nếu người anh em của anh phạm tội, ■ thì anh hãy đi sửa lỗi nó, ■ một mình anh với nó mà thôi. ■ Nếu nó chịu nghe anh, ■ thì anh đã chinh phục được người anh em.”</p> <p>(§ 181)</p> <p>■ 18,21 “...”Thưa Ngài, ■ nếu anh em con cứ xúc phạm đến con, ■ thì con phải tha đến mấy lần ?</p>		<p>^{3b} “Nếu người anh em của anh phạm tội, thì hãy khiển trách nó ; nếu nó hối cải, thì hãy tha cho nó.</p>

Mt	Mc	Lc
Có phải đến bảy lần không ?”		⁴ Dù nó xúc phạm đến anh một ngày đến bảy lần, rồi bảy lần trở lại nói với anh : ‘Tôi hối cải’, thì anh cũng phải tha cho nó.”
²² Đức Giê-su đáp : “Thầy không bảo là đến bảy lần, nhưng là đến bảy mươi lần bảy.”		

239. SỨC MẠNH CỦA LÒNG TIN

Mt	Mt	Mc	Lc 17,5-6
(§ 171) ^{17,20} “Thầy bảo thật anh em, nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi, thì dù anh em có bảo núi này : ‘Rời khỏi đây, qua bên kia !’ nó cũng sẽ qua, và sẽ chẳng có gì mà anh em không làm được.”	(§ 278) ^{21,21} “Thầy bảo thật anh em, nếu anh em tin và không chút nghi nan, thì chẳng những anh em làm được điều Thầy vừa làm cho cây vả, mà hơn nữa, anh em có bảo núi này : ‘Đời chỗ đi, nhào xuống biển !’, thì sự việc sẽ xảy ra như thế.”	(§ 278) ^{11,22} “Anh em hãy tin vào Thiên Chúa. ²³ Thấy bảo thật anh em : nếu có ai nói với núi này : ‘Đời chỗ đi, nhào xuống biển !’, mà trong lòng chẳng nghi nan, nhưng tin rằng điều mình nói sẽ xảy ra, thì sẽ được như vậy.”	⁵ Các Tông Đồ thưa với Chúa Giê-su rằng : “Xin Thầy, ban thêm lòng tin cho chúng con.” ⁶ Chúa đáp : “Nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi, thì dù anh em có bảo cây dâu này : ‘Hãy bật rễ lên, xuống mọc dưới biển’, nó cũng sẽ vâng lời anh em.”

240. PHỤC VỤ CÁCH KHIÊM TỐN

Mt	Mc	Lc 17,7-10
		⁷ “Ai trong anh em có người đầy tớ đi cày hay đi chăn chiên, mà khi nó ở ngoài đồng về, lại bảo nó : ‘Mau ngồi vào bàn ăn đi’, ⁸ chứ không bảo : ‘Hãy dọn bữa cho tôi, thắt lưng hầu hạ cho tôi ăn uống xong đã, rồi anh hãy ăn uống sau !’ ? ⁹ Chẳng lẽ ông chủ lại biết ơn đầy tớ vì nó đã làm theo lệnh truyền sao ? ¹⁰ Đối với anh em cũng vậy : khi đã làm tất cả những gì theo lệnh phải làm, thì hãy nói : ‘Chúng tôi là những đầy tớ vô dụng, chúng tôi đã chỉ làm việc bổn phận đầy thôi.’”

241. MƯỜI NGƯỜI MẮC BỆNH PHONG

Mt	Mc	Lc 17,11-19
		¹¹ Trên đường lên Giê-ru-sa-lem, Đức Giê-su đi qua giữa hai miền Sa-ma-ri và Ga-li-lê. ¹² Lúc Người vào một làng kia, thì có mười người mắc bệnh phong đón gặp Người. Họ đứng lại đằng xa ¹³ và cất tiếng kêu : “Lạy Thầy Giê-su, xin thương xót chúng tôi !”

Mt	Mc	Lc
8,4 (§ 83+)		<p>¹⁴ Thấy vậy, Đức Giê-su bảo họ : “Hãy đi trình diện các tư tế.” Đang khi đi thì họ được sạch.</p> <p>¹⁵ Một người trong bọn họ, thấy mình được khỏi, liền quay trở lại, lớn tiếng tôn vinh Thiên Chúa.</p> <p>¹⁶ Anh sắp mặt dưới chân Đức Giê-su mà tạ ơn. Anh lại là người Sa-ma-ri.</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su mới nói : “Không phải cả mười người đều được sạch sao ? Còn chín người kia đâu ?”</p> <p>¹⁸ Sao không thấy họ, trở lại tôn vinh Thiên Chúa, mà chỉ có người ngoại bang này ?”</p> <p>¹⁹ Rồi Người nói với anh : “Đứng dậy về đi ! Lòng tin của anh đã cứu chữa anh.”</p>

242. “NƯỚC THIÊN CHÚA ĐANG Ở GIỮA CÁC ÔNG”

Mt	Mc	Lc 17,20-21
24,23 (§ 295+)		<p>²⁰ Người Pha-ri-sêu hỏi Đức Giê-su bao giờ Nước Thiên Chúa đến. Người trả lời : “Nước Thiên Chúa không đến cách hiển nhiên có thể quan sát được.</p> <p>²¹ Và người ta sẽ không nói : ‘Ồ đây !’ hay ‘Ở kia !’, vì này Nước Thiên Chúa đang ở giữa các ông.”</p>

243. NGÀY CỦA CON NGƯỜI

Mt	Mt	Mc	Lc 17,22-37
<p>(§ 296)</p> <p>24,26 “Vây, nếu người ta bảo anh em :</p> <p>‘Này, Người ở trong hoang địa’, anh em chớ ra đó ;</p> <p>‘Kìa, Người ở trong phòng kín’,</p> <p>anh em cũng đừng tin.</p> <p>27 Vì, như chớp loé ra từ phương đông và chiếu sáng đến phương tây thế nào, thì cuộc quang lâm của Con Người cũng sẽ như vậy.”</p> <p>(§ 302)</p> <p>24,27 “Quả thế, những ngày thời ông Nô-ê thế nào,</p>	<p>(§ 295 +)</p> <p>24,23 “Bấy giờ, nếu có ai bảo anh em :</p> <p>‘Này, Đấng Ki-tô ở đây’ hoặc ‘Người ở đó’,</p> <p>thì anh em đừng tin.”</p> <p>(§ 166)</p> <p>16,21 Từ lúc đó, Đức Giê-su bắt đầu tỏ cho các môn đệ biết :</p> <p>Người phải đi Giêru-sa-lem, phải chịu nhiều đau khổ do các kỳ mục, thượng tế và kinh sư gây ra...</p>	<p>(§ 295 +)</p> <p>13,21 “Bấy giờ, nếu có ai bảo anh em :</p> <p>‘Này, Đấng Ki-tô ở đây !’</p> <p>‘Kìa, Người ở đó !’,</p> <p>thì anh em đừng tin.”</p> <p>(§ 166)</p> <p>8,31 Rồi Người bắt đầu dạy cho các ông biết :</p> <p>Con Người phải chịu nhiều đau khổ, bị các kỳ mục, thượng tế và kinh sư loại bỏ ...</p>	<p>²² Rồi Đức Giê-su nói với các môn đệ : “Sẽ đến những ngày anh em mong ước được thấy một trong những ngày của Con Người thời, mà cũng không được thấy.</p> <p>²³ Người ta sẽ bảo anh em : ‘Người ở kia kìa !’</p> <p>hay ‘Người ở đây này !’</p> <p>Anh em đừng đi, đừng chạy theo.</p> <p>²⁴ Vì ánh chớp chói lòe chiếu sáng từ phương trời này đến phương trời kia thế nào, thì Con Người cũng sẽ như vậy trong ngày của Người.</p> <p>²⁵ Nhưng trước đó, Người phải chịu nhiều đau khổ và bị thế hệ này loại bỏ.</p> <p>²⁶ Sự việc đã xảy ra thế nào trong những ngày thời ông Nô-ê,</p>

Mt	Mt	Mc	Lc
<p>thì khi Con Người quang lâm cũng sẽ như vậy. ²⁸ Vì trong những ngày trước nạn hồng thủy, thiên hạ vẫn ăn uống, cưới vợ lấy chồng, mãi cho đến ngày ông Nô-ê vào tàu. ²⁹ Họ không hay biết gì, cho đến khi <i>nạn hồng thủy ập tới</i> cuốn đi hết thầy. Khi Con Người quang lâm cũng sẽ như vậy.”</p>	<p>(§ 294) 24,¹⁷ “Ai ở trên sân thượng đứng xuống lấy đồ đạc trong nhà ; ¹⁸ ai ở ngoài đồng, <i>đừng quay trở lại</i>^c lấy áo choàng của mình.”</p> <p>(§ 168 +) 16,²⁵ “Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình vì Thầy, thì sẽ tìm được mạng sống ấy.”</p>	<p>(§ 294) 13,¹⁵ “Ai ở trên sân thượng đứng xuống và đứng vào lấy gì ra khỏi nhà ; ¹⁶ ai ở ngoài đồng, <i>đừng quay trở lại</i>^c lấy áo choàng của mình.”</p> <p>(§ 168 +) 8,³⁵ “Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình vì tôi và vì Tin Mừng, thì sẽ cứu được mạng sống ấy.”</p>	<p>thì cũng sẽ xảy ra như vậy, trong những ngày của Con Người. ²⁷ Thiên hạ vẫn ăn uống, cưới vợ lấy chồng, mãi cho đến ngày ông Nô-ê vào tàu, và <i>nạn hồng thủy ập tới</i>,^o tiêu diệt hết thầy. ²⁸ Sự việc cũng xảy ra giống như vậy trong những ngày thời ông Lót : thiên hạ vẫn ăn uống, mua bán, trồng trọt, xây cất. ²⁹ Nhưng ngày ông Lót ra khỏi Xơ-dôm, thì Thiên Chúa <i>kiến mưa lửa và diêm sinh từ trời đổ xuống</i>^p tiêu diệt hết thầy. ³⁰ Sự việc cũng sẽ như thế, ngày Con Người được mặc khải. ³¹ Ngày ấy, ai ở trên sân thượng mà đồ đạc ở dưới nhà, thì đừng xuống lấy. Cũng vậy, ai ở ngoài đồng <i>thì đừng quay trở lại.</i>^q ³² Hãy nhớ chuyện vợ ông Lót. ³³ Ai tìm cách duy trì mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai mất mạng sống mình, thì sẽ bảo tồn được mạng sống ấy. ³⁴ Thấy bảo anh em, đêm ấy,</p>
<p>(§ 302) 24,⁴⁰ “Bấy giờ,</p>			

^o St 7,7^p St 19,24^q St 19,26

Mt	Mt	Mc	Lc
<ul style="list-style-type: none"> ■ hai người ■ đang làm ruộng, ■ thì một người được đem đi, ■ một người bị bỏ lại ; ■ ³¹ hai người đàn bà ■ đang kéo cối xay bột, ■ thì một người được đem đi, ■ một người bị bỏ lại.” <p>(§ 296)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 24.²⁸ “Xác chết nằm đâu, ■ điếu hầu tỵ đó.” 			<p>hai người đang nằm chung một giường, thì một người sẽ được đem đi, còn người kia bị bỏ lại.</p> <p>³⁵ Hai người đàn bà đang cùng nhau xay bột, thì một người sẽ được đem đi, còn người kia bị bỏ lại.”</p> <p>[³⁶]</p> <p>³⁷ Các môn đệ lên tiếng ‘hỏi Đức Giê-su : ‘Thưa Ngài, ở đâu vậy ?’ Người nói với các ông : “Xác nằm đâu, điếu hầu tỵ đó.”</p>

244. DỤ NGÔN QUAN TOÀ BẤT CHÍNH VÀ BÀ GÓA QUẤY RẪY

Mt	Mc	Lc 18,1-8
		<p>¹ Đức Giê-su kể cho các môn đệ dụ ngôn sau đây, để dạy các ông phải cầu nguyện luôn, không được nản chí.</p> <p>² Người nói : “Trong thành kia, có <i>một ông quan toà</i>. Ông chẳng kính sợ Thiên Chúa, mà cũng chẳng coi ai ra gì.</p> <p>³ Trong thành đó, cũng có <i>một bà góa</i>. Bà này đã nhiều lần đến thưa với ông : ‘Xin ngài minh xét cho tôi khỏi tay đối phương.’</p> <p>⁴ Một thời gian khá lâu, ông không chịu. Nhưng cuối cùng, ông tự nhủ : ‘Dẫu rằng ta chẳng kính sợ Thiên Chúa, mà cũng chẳng coi ai ra gì,</p> <p>⁵ nhưng mục vụ này quấy rầy mãi, thì ta sẽ minh xét cho mục, kẻ mục ấy cứ đến đòi, làm ta nhức đầu nhức óc.’”</p> <p>⁶ Rồi Chúa nói : “Anh em nghe quan toà bất chính ấy nói đó !</p> <p>⁷ Vậy chẳng lẽ Thiên Chúa lại không <i>minh xét</i> cho những kẻ Người đã tuyển chọn, ngày đêm <i>kêu cầu</i> Người sao ? Lẽ nào <i>Người cứ trì hoãn không giúp họ</i> ?”</p> <p>⁸ Thấy bảo anh em : Người sẽ mau chóng minh xét cho họ. Nhưng khi Con Người đến, liệu Người có tìm được lòng tin trên mặt đất chăng ?”</p>

245. DỤ NGÔN NGƯỜI PHA-RI-SÊU VÀ NGƯỜI THU THUẾ

Mt	Mc	Lc	Lc 18,9-14
			<p>⁹ Đức Giê-su còn kể dụ ngôn sau đây cho một số người tự phụ là công chính mà khinh chê người khác :</p> <p>¹⁰ “Có hai người lên đến thờ cầu nguyện. Một người thuộc nhóm Pha-ri-sêu, còn người kia làm nghề thu thuế.</p> <p>¹¹ Người Pha-ri-sêu đứng thẳng, nguyện thầm rằng : ‘Lạy Thiên Chúa, xin tạ ơn Chúa, vì con không như bao kẻ khác : trộm cắp, bất chính, ngoại tình, hoặc như tên thu thuế kia.</p> <p>¹² Con ăn chay mỗi tuần hai lần, con dâng cho Chúa một phần mười thu nhập của con.’</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
		(§ 224+) ■ 14. ¹³ “Vì phạm ai tôn mình lên ■ sẽ bị hạ xuống ; ■ còn ai hạ mình xuống ■ sẽ được tôn lên.”	¹³ Còn người thu thuế thì đứng đàng xa, thậm chí chẳng dám ngước mắt lên trời, nhưng vừa đấm ngực vừa thưa rằng : ‘Lạy Thiên Chúa, xin rủ lòng thương con là kẻ tội lỗi.’ ¹⁴ Tôi báo các ông, người này, khi trở xuống mà về nhà, thì đã được nên công chính rồi ; còn người kia thì không. Vì phạm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống ; còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên.”

SỬ MỆNH ĐỨC GIÊ-SU TẠI GIU-ĐÊ

§ 246 – 311

246. CÂU HỎI VỀ VIỆC LY DỊ

Mt	Mt 19,1-9	Mc 10,1-12	Lc
	<p>¹ Khi Đức Giê-su giảng dạy những điều ấy xong, Người rời khỏi miền Ga-li-lê và đi đến vùng Giu-đê bên kia sông Gio-đan.</p> <p>² Dân chúng lũ lượt đi theo Người,</p> <p>và Người đã chữa lành họ ở đó.</p> <p>³ Có mấy người Pha-ri-sêu đến gần Đức Giê-su và để thử Người, họ nói : “Người ta có được phép rẫy vợ mình vì bất cứ lý do nào không ?”</p> <p>⁴ Người đáp :</p> <p>c.7</p> <p>c.8</p> <p>“Các ông không đọc thấy điều này sao : Thuở ban đầu,</p> <p>Đấng Tạo Hoá <i>đã làm ra con người có nam có nữ,</i></p> <p>⁵ và Người đã phán : <i>‘Vì thế, người đàn ông sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt.’</i></p> <p>⁶ Như vậy, họ không còn là hai, nhưng chỉ là một xương một thịt. Vậy, sự gì Thiên Chúa đã</p>	<p>¹ Đức Giê-su bỏ nơi đó, đi tới vùng Giu-đê [và vùng] bên kia sông Gio-đan. Đồng đảng dân chúng lại tuôn đến với Người. Và như thường lệ, Người lại dạy dỗ họ.</p> <p>² Có mấy người Pha-ri-sêu đến gần Đức Giê-su</p> <p>và hỏi rằng : “Chẳng có được phép rẫy vợ không ?”</p> <p>Họ hỏi thế là để thử Người.</p> <p>³ Người đáp : “Thế ông Mô-sê đã truyền dạy các ông điều gì ?”</p> <p>⁴ Họ trả lời : “Ông Mô-sê đã cho phép <i>viết chứng thư ly dị mà rẫy vợ.</i>”⁵</p> <p>⁵ Đức Giê-su nói với họ : “Chính vì các ông lòng chai dạ đá, nên ông Mô-sê mới viết điều răn đó cho các ông.</p> <p>⁶ Còn lúc khởi đầu công trình tạo dựng, Thiên Chúa <i>đã làm ra con người có nam có nữ ;</i>¹</p> <p>⁷ vì thế, người đàn ông sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành <i>một xương một thịt.</i>”²</p> <p>Như vậy, họ không còn là hai, nhưng chỉ là một xương một thịt. ⁸ Vậy, sự gì Thiên Chúa đã</p>	

⁵ Đnl 24,1¹ St 1,27² St 2,24

Mt	Mt	Mc	Lc
(§ 56) 5, ³¹ “Luật còn dạy rằng : Ai rẫy vợ, thì phải cho vợ chứng thư ly dị. 32 Còn Thấy, Thấy bảo anh em : ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, bất cứ ai rẫy vợ là đẩy vợ đến chỗ ngoại tình ; và ai cưới người đàn bà bị rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”	phối hợp, loài người không được phân ly.” 7 Họ thưa với Người : “Thế sao ông Mô-sê lại truyền dạy <i>phải cho chứng thư ly dị mà rẫy vợ ?</i> 8 Người bảo họ : “Chính vì các ông lòng chai dạ đá, nên ông Mô-sê đã cho phép các ông rẫy vợ, chứ thuở ban đầu, không có thể đâu. 9 Tôi bảo các ông : Ngoại trừ trường hợp hôn nhân bất hợp pháp, ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình.”	phối hợp, loài người không được phân ly.” 10 Khi về đến nhà, các môn đệ lại hỏi Người về điều ấy. 11 Người nói : “Ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình đối với vợ mình ; 12 Ai bỏ chồng và lấy chồng khác, thì cũng phạm tội ngoại tình.”	(§ 235) 16, ¹⁸ “Bất cứ ai rẫy vợ và cưới vợ khác là phạm tội ngoại tình ; và ai cưới người đàn bà bị chồng rẫy, thì cũng phạm tội ngoại tình.”

247. TỰ NGUYỆN SỐNG KHIẾT TỊNH

Mt 19,10-12	Mc	Lc
10 Các môn đệ thưa Người : “Nếu làm chồng mà phải như thế đối với vợ, thì thà đừng lấy vợ còn hơn.” 11 Nhưng Người nói với các ông : “Không phải ai cũng hiểu được câu nói ấy, nhưng chỉ những ai được Thiên Chúa cho hiểu mới hiểu. 12 Quả vậy, có những người không kết hôn vì từ khi lọt lòng mẹ, họ đã không có khả năng ; có những người không thể kết hôn vì bị người ta hãm ; lại có những người tự ý không kết hôn vì Nước Trời. Ai hiểu được thì hiểu.”		

248. ĐỨC GIÊ-SU VÀ TRẺ EM

Mt 19,13-15	Mc 10,13-16	Lc 18,15-17
13 Bấy giờ người ta dẫn trẻ em đến với Đức Giê-su, để Người đặt tay trên chúng và cầu nguyện.	13 Người ta dẫn trẻ em đến với Đức Giê-su, để Người chạm tay vào chúng.	15 Người ta còn đem cả trẻ thơ đến với Đức Giê-su, để Người chạm tay vào chúng.

Mt	Mc	Lc
<p>Các môn đệ la rầy họ.</p> <p>¹⁴ Nhưng Đức Giê-su nói : “Cứ để mặc trẻ em, đừng ngăn cấm chúng đến với Thầy, vì Nước Trời là của những ai giống như chúng.” (§ 174+)</p> <p>18,3 “Thầy bảo thật anh em, nếu anh em không trở lại mà nên như trẻ nhỏ, thì sẽ chẳng được vào Nước Trời.”</p> <p>19,15 Người đặt tay trên chúng, rồi đi khỏi nói đó.</p>	<p>Nhưng các môn đệ la rầy họ. ¹⁴ Thấy vậy, Người bực mình</p> <p>nói với các ông : “Cứ để trẻ em đến với Thầy, đừng ngăn cấm chúng, vì Nước Thiên Chúa là của những ai giống như chúng.”</p> <p>15 Thấy bảo thật anh em,</p> <p>ai không đón nhận Nước Thiên Chúa với tâm hồn một trẻ em, thì sẽ chẳng được vào.”</p> <p>¹⁶ Rồi Người ôm lấy chúng và đặt tay chúc lành cho chúng.</p>	<p>Thấy vậy, các môn đệ la rầy họ.</p> <p>¹⁶ Nhưng Đức Giê-su gọi chúng lại và nói : “Cứ để trẻ em đến với Thầy, đừng ngăn cấm chúng, vì Nước Thiên Chúa là của những ai giống như chúng.”</p> <p>17 Thấy bảo thật anh em,</p> <p>ai không đón nhận Nước Thiên Chúa với tâm hồn một trẻ em, thì sẽ chẳng được vào.”</p>

249. NGƯỜI (THANH NIÊN) GIÀU CỎ

Mt 19,16-22	Mc 10,17-22	Lc 18,18-23	Lc
<p>¹⁶ Bấy giờ có một người tiến đến</p> <p>thưa Đức Giê-su rằng :</p> <p>“Thưa Thầy, tôi phải làm điều gì tốt để được hưởng sự sống đời đời ?”</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su đáp : “Sao anh hỏi tôi về điều tốt ?</p> <p>Chỉ có một Đấng tốt lành mà thôi.</p> <p>Nếu anh muốn vào cõi sống, thì hãy giữ</p> <p>các điều răn.”</p> <p>¹⁸ Người ấy hỏi : “Điều răn nào ?”</p> <p>Đức Giê-su đáp : “<i>Người không được giết người, Người không được ngoại tình, Người không được trộm cắp, Người không được làm chứng gian</i>”.</p>	<p>¹⁷ Đức Giê-su vừa lên đường, thì có một người chạy đến, quỳ xuống trước mặt Người và hỏi :</p> <p>“Thưa Thầy tốt lành, tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>¹⁸ Đức Giê-su đáp : “Sao anh nói tôi tốt lành ? Chẳng có ai tốt lành cả, trừ một mình Thiên Chúa.</p> <p>¹⁹ Hẳn anh biết các điều răn :</p> <p><i>Không được giết người, không được ngoại tình, không được trộm cắp, không được làm chứng gian</i>”.</p>	<p>¹⁸ Có một thủ lãnh</p> <p>hỏi Đức Giê-su :</p> <p>“Thưa Thầy tốt lành, tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>¹⁹ Đức Giê-su đáp : “Sao ông nói tôi tốt lành ? Chẳng có ai tốt lành cả, trừ một mình Thiên Chúa.</p> <p>²⁰ Hẳn ông biết các điều răn :</p> <p><i>Không được ngoại tình, không được giết người, không được trộm cắp, không được làm chứng gian</i>”.</p>	<p>(§ 190+)</p> <p>10,25 Và này có người thông luật kia đứng lên</p> <p>hỏi Đức Giê-su để thử Người rằng :</p> <p>“Thưa Thầy, tôi phải làm gì để được sự sống đời đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>²⁶ Người đáp :</p> <p>“Trong sách Luật đã viết gì ? Ông đọc thế nào ?”</p> <p>²⁷ Ông ấy thưa :</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>¹⁹ <i>Người hãy thờ cha kính mẹ^a,</i></p> <p>và <i>"Người hãy yêu mến người thân cận như chính mình^b,"</i></p> <p>²⁰ <i>Người thanh niên ấy nói :</i></p> <p>"Tất cả những điều đó, tôi đã tuân giữ,</p> <p>tôi còn thiếu điều gì nữa không?"</p> <p>²¹ Đức Giê-su đáp :</p> <p>"Nếu anh muốn nên hoàn thiện,</p> <p>thì hãy đi bán tài sản của anh mà cho người nghèo,</p> <p>anh sẽ có được một kho tàng trên trời. Rồi hãy đến theo tôi."</p> <p>²² Nghe lời đó, người thanh niên buồn rầu bỏ đi, vì anh có nhiều của cải.</p>	<p>không được làm hại ai, hãy thờ cha kính mẹ^a,"</p> <p>²⁰ Anh nói : "Thưa Thầy, tất cả những điều đó, tôi đã tuân giữ từ thời niên thiếu."</p> <p>²¹ Đức Giê-su nhìn thẳng vào anh và đem lòng yêu mến. Người bảo anh :</p> <p>"Anh chỉ thiếu có một điều : hãy đi bán những gì anh có mà cho người nghèo,</p> <p>và anh sẽ có được một kho tàng trên trời. Rồi hãy đến theo tôi."</p> <p>²² Nghe lời đó, anh sa sẩm nét mặt và buồn rầu bỏ đi, vì anh có nhiều của cải.</p>	<p>hãy thờ cha kính mẹ^a."</p> <p>²¹ Ông nói :</p> <p>"Tất cả những điều đó, tôi đã tuân giữ từ thời niên thiếu."</p> <p>²² Nghe vậy,</p> <p>Đức Giê-su bảo ông :</p> <p>"Ông chỉ còn thiếu có một điều, hãy bán tất cả những gì ông có mà phân phát cho người nghèo</p> <p>và ông sẽ có được một kho tàng trên trời. Rồi hãy đến theo tôi."</p> <p>²³ Nghe vậy,</p> <p>ông buồn lắm, vì ông rất giàu.</p>	<p>"Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn, hết sức lực^c, và hết trí khôn người, và yêu mến người thân cận như chính mình^b,"</p> <p>²⁸ Đức Giê-su nói với ông : "Ông trả lời đúng lắm. Cứ làm như vậy là sẽ được sống."</p> <p>(§ 207)</p> <p>^{12, 23} "Anh em hãy bán tài sản của mình đi mà bố thí. Hãy sắm lấy những túi tiền không hề cũ rách, một kho tàng không thể hao hụt ở trên trời."</p>

250. NGƯỜI GIÀU CÓ KHÓ VÀO NƯỚC TRỜI

Mt 19,23-26	Mc 10,23-27	Lc 18,24-27
²³ Bấy giờ Đức Giê-su nói	²³ Đức Giê-su rảo mắt nhìn chung quanh, rồi nói	²⁴ Đức Giê-su nhìn ông và nói :

^a Xh 20,12 ; Đnl 5,16^b Lv 19,18^c Đnl 6,5

Mt	Mc	Lc
<p>với các môn đệ : “Thấy bảo thật anh em : người giàu có sẽ khó vào Nước Trời.</p> <p>²⁴ Thấy còn bảo anh em,</p> <p>con lạc đà chui qua lỗ kim còn dễ hơn người giàu vào Nước Thiên Chúa.”</p> <p>²⁵ Nghe nói thế, các môn đệ vô cùng sửng sốt và hỏi : “Vây ai có thể được cứu ?”</p> <p>²⁶ Đức Giê-su nhìn thẳng vào các ông và nói : “<i>Đối với loài người thì điều đó không thể được,</i> nhưng <i>đối với Thiên Chúa,</i> <i>thì mọi sự đều có thể được.</i>”</p>	<p>với các môn đệ :</p> <p>“Những người có của sẽ khó vào Nước Thiên Chúa biết bao !”</p> <p>²⁴ Nghe Người nói thế, các môn đệ sửng sốt. Nhưng Người lại tiếp : “Các con ơi, vào được Nước Thiên Chúa thật khó biết bao !”</p> <p>²⁵ Con lạc đà chui qua lỗ kim còn dễ hơn người giàu vào Nước Thiên Chúa.”</p> <p>²⁶ Các ông lại càng sửng sốt hơn nữa và nói với nhau : “Thế thì ai có thể được cứu ?”</p> <p>²⁷ Đức Giê-su nhìn thẳng vào các ông và nói : “<i>Đối với loài người thì không thể được,</i> nhưng <i>đối với Thiên Chúa</i> <i>thì không phải thế,</i> <i>vì mọi sự đều có thể được</i> <i>đối với Thiên Chúa.</i>”</p>	<p>“Những người có của thì khó vào Nước Thiên Chúa biết bao.</p> <p>²⁵ Quả vậy, con lạc đà chui qua lỗ kim còn dễ hơn người giàu vào Nước Thiên Chúa.”</p> <p>²⁶ Những người nghe Đức Giê-su nói</p> <p>liền hỏi : “Thế thì ai có thể được cứu ?”</p> <p>²⁷ Người đáp : “<i>Những gì không thể được đối với loài người,</i> <i>thì đều có thể được</i> <i>đối với Thiên Chúa^a.</i>”</p>

251. PHẦN THƯỜNG DÀNH CHO AI BỎ MỌI SỰ MÀ THEO ĐỨC GIÊ-SU

Mt 19,27-30	Mc 10,28-31	Lc 18,28-30
<p>²⁷ Bấy giờ ông Phê-rô lên tiếng thưa Người : “Thấy coi, phần chúng con, chúng con đã bỏ mọi sự mà theo Thầy. Vây chúng con sẽ được gì ?”</p> <p>²⁸ Đức Giê-su đáp : “Thấy bảo thật anh em : anh em là những người đã theo Thầy, thì đến thời tái sinh, khi Con Người ngự toà vinh hiển, anh em cũng sẽ được ngự trên mười hai toà mà xét xử mười hai chi tộc Ít-ra-en.</p> <p>²⁹ Và phàm ai bỏ nhà cửa, anh em, chị em, cha mẹ, con cái hay ruộng đất, vì danh Thầy, thì sẽ được</p>	<p>²⁸ Ông Phê-rô lên tiếng thưa Người : “Thấy coi, phần chúng con, chúng con đã bỏ mọi sự mà theo Thầy.”</p> <p>²⁹ Đức Giê-su đáp : “Thấy bảo thật anh em, chẳng có ai bỏ nhà cửa, anh em, chị em, mẹ cha, con cái hay ruộng đất, vì Thầy và vì Tin Mừng, ³⁰ mà ngay bây giờ, ở đời này, lại không nhận được nhà cửa,</p>	<p>²⁸ Ông Phê-rô thưa : “Thấy coi, phần chúng con, chúng con đã bỏ những gì là của mình mà theo Thầy.”</p> <p>²⁹ Người đáp : “Thấy bảo thật anh em : ...</p> <p>■ (§ 322) ■ 22.^{30b} “...và ngự toà ■ xét xử mười hai chi tộc Ít-ra-en.” 18.^{29b} chẳng có ai bỏ nhà cửa, bỏ vợ, anh em, cha mẹ hay con cái</p> <p>vì Nước Thiên Chúa, ³⁰ mà lại không được</p>

^a Dcr 8,6 ; St 18,14 ; G 4,2,2

Mt	Mc	Lc
<p>gấp trăm</p> <p>và còn được sự sống đời đời làm gia nghiệp.</p> <p>³⁰ Nhiều kẻ đứng đầu sẽ phải xuống hàng chót,</p> <p>và nhiều kẻ đứng chót sẽ được lên hàng đầu.”</p>	<p>anh em, chị em, mẹ, con hay ruộng đất, gấp trăm, cùng với sự ngược đãi, và ở đời sau được sự sống đời đời.</p> <p>³¹ Nhiều kẻ đứng đầu sẽ phải xuống hàng chót, và những kẻ đứng chót sẽ được lên hàng đầu.”</p>	<p>gấp bội ở đời này</p> <p>và ở đời sau được sự sống đời đời.”</p> <p>(§ 220)</p> <p>■ 13,³⁰ “Đúng vậy, ■ có những kẻ đứng chót ■ sẽ được lên hàng đầu, ■ và có những kẻ đứng đầu ■ sẽ phải xuống hàng chót.”</p>

252. DỤ NGÔN THỢ LÀM VƯỜN NHO

Mt 20,1-16	Mc	Lc
<p>¹ “Nước Trời giống như chuyện chủ nhà kia, vừa tảng sáng đã ra vườn thợ vào làm việc trong vườn nho của mình.</p> <p>² Sau khi đã thỏa thuận với thợ là mỗi ngày một quan tiền, ông sai họ vào vườn nho làm việc.</p> <p>³ Khoảng chín giờ sáng, ông trở ra, thấy có những người khác ở không, đang đứng ngoài chợ.</p> <p>⁴ Ông cũng bảo họ : ‘Cả các anh nữa, hãy đi vào vườn nho, tôi sẽ trả cho các anh hợp lệ công bằng.’</p> <p>⁵ Họ liền đi. Khoảng mười hai giờ trưa, rồi ba giờ chiều, ông lại trở ra và cũng làm y như vậy.</p> <p>⁶ Khoảng năm giờ chiều, ông trở ra và thấy còn có những người khác đứng đó, ông nói với họ : ‘Sao các anh đứng đây suốt ngày không làm gì hết ?’</p> <p>⁷ Họ đáp : ‘Vì không ai vườn chúng tôi.’ Ông bảo họ : ‘Cả các anh nữa, hãy đi vào vườn nho !’</p> <p>⁸ Chiều đến, ông chủ vườn nho bảo người quản lý : ‘Anh gọi thợ lại mà trả công cho họ, bắt đầu từ những người vào làm sau chót tới những người vào làm trước nhất.’</p> <p>⁹ Vậy những người mới vào làm lúc năm giờ chiều tiến lại, và lãnh được mỗi người một quan tiền.</p> <p>¹⁰ Khi đến lượt những người vào làm trước nhất, họ tưởng sẽ được lãnh nhiều hơn, thế nhưng cũng chỉ lãnh được mỗi người một quan tiền.</p> <p>¹¹ Họ vừa lãnh vừa căm nhằn chủ nhà :</p> <p>¹² ‘Mấy người sau chót này chỉ làm có một giờ, thế mà ông lại coi họ ngang hàng với chúng tôi là những người đã phải làm việc nặng nhọc cả ngày, lại còn bị nằng nói thiêu đốt.’</p> <p>¹³ Ông chủ trả lời cho một người trong bọn họ : ‘Này bạn, tôi đâu có xử bất công với bạn. Bạn đã chẳng thỏa thuận với tôi là một quan tiền sao ?’</p> <p>¹⁴ Cầm lấy phần của bạn mà đi đi. Còn tôi, tôi muốn cho người vào làm sau chót này cũng được bằng bạn đó.</p> <p>¹⁵ Chẳng lẽ tôi lại không có quyền tùy ý định đoạt về những gì là của tôi sao ? Hay vì thấy tôi tốt bụng, mà bạn đả mạt ra ghen tức ?’</p> <p>¹⁶ Thế là những kẻ đứng chót sẽ được lên hàng đầu, còn những kẻ đứng đầu sẽ phải xuống hàng chót. [Vị kẻ được gọi thì nhiều, mà người được chọn thì ít.]</p>	x. 10,31	x. 13,30

253. ĐỨC GIÊ-SU BẢO TRƯỚC CUỘC THƯƠNG KHÓ LẦN THỨ BA

Mt 20,17-19	Mc 10,32-34	Lc 18,31-34
<p>¹⁷ Lúc sắp lên Giê-ru-sa-lem,</p> <p>Đức Giê-su kéo Nhóm Mười Hai ra đi riêng với mình,</p>	<p>³² Đức Giê-su và các môn đệ đang trên đường lên Giê-ru-sa-lem, Người dẫn đầu các ông. Các ông cũng sợ, còn những kẻ theo sau cũng sợ hãi. Người lại kéo riêng Nhóm Mười Hai ra,</p>	<p>19,28 (§ 273)</p> <p>18,³¹ Đức Giê-su kéo riêng Nhóm Mười Hai ra</p>

Mt	Mc	Lc
<p>và dọc đường, Người nói với các ông :</p> <p>¹⁸ “Này chúng ta lên Giê-ru-sa-lem, và Con Người sẽ bị nộp cho các thượng tế và kinh sư. Họ sẽ kết án xử tử Người, ¹⁹ sẽ nộp Người cho dân ngoại nhạo báng, đánh đòn và đóng đinh vào thập giá; và ngày thứ ba, Người sẽ trở dậy.”</p>	<p>và bắt đầu nói với các ông về những điều sắp xảy đến cho mình :</p> <p>³³ “Này chúng ta lên Giê-ru-sa-lem và Con Người sẽ bị nộp cho các thượng tế và kinh sư. Họ sẽ kết án xử tử Người và sẽ nộp Người cho dân ngoại. ³⁴ Họ sẽ nhạo báng Người, khạc nhổ vào Người, họ sẽ đánh đòn và giết chết Người. Ba ngày sau, Người sẽ sống lại.”</p>	<p>và nói với các ông :</p> <p>“Này chúng ta lên Giê-ru-sa-lem, và tất cả những gì các ngôn sứ đã viết về Con Người sẽ được hoàn tất. ³² Quả vậy, Người sẽ bị nộp cho dân ngoại, sẽ bị nhạo báng, nhục mạ, khạc nhổ. ³³ Sau khi đánh đòn, họ sẽ giết chết Người, và ngày thứ ba Người sẽ sống lại.” ³⁴ Nhưng các ông không hiểu gì về những điều ấy ; đối với các ông, lời ấy còn bí ẩn, nên các ông không rõ những điều Người nói.</p>

254. LỜI XIN CỦA HAI NGƯỜI CON ÔNG ĐÊ-BÊ-ĐÊ

Mt 20,20-23	Mc 10,35-40	Lc
<p>²⁰ Bấy giờ bà mẹ của các con ông Đê-bê-đê đến gặp Đức Giê-su, có các con bà đi theo ; bà bái lạy và kêu xin Người một điều. ²¹ Người hỏi bà : “Bà muốn gì ?” Bà thưa : “Xin Thầy truyền cho hai con tôi đây, được ngồi một người bên hữu, một người bên tả Thầy trong Nước Thầy.” ²² Đức Giê-su bảo : “Các người không biết các người xin gì ! Các người có uống nổi chén Thầy sắp uống không ?” Họ đáp : “Thưa uống nổi.” ²³ Đức Giê-su bảo : “Chén của Thầy, các người sẽ uống ;</p>	<p>³⁵ Hai người con ông Đê-bê-đê là Gia-cô-bê và Gio-an đến gần Đức Giê-su và nói : “Thưa Thầy, chúng con muốn Thầy làm cho chúng con điếu chúng con sắp xin đây.” ³⁶ Người hỏi : “Các anh muốn Thầy làm cho các anh điều gì ?” ³⁷ Các ông thưa : “Xin cho hai anh em chúng con, một người được ngồi bên hữu, một người được ngồi bên tả Thầy, khi Thầy được vinh quang.” ³⁸ Đức Giê-su bảo : “Các anh không biết các anh xin gì ! Các anh có uống nổi chén Thầy sắp uống, hay chịu được phép rửa Thầy sắp chịu không ?” ³⁹ Các ông đáp : “Thưa được.” Đức Giê-su bảo : “Chén Thầy sắp uống, anh em cũng sẽ uống ; phép rửa Thầy sắp chịu, anh em cũng sẽ chịu.</p>	<p>(§ 337+) 22,42 (§ 212) 12,50</p>

Mt	Mc	Lc
còn việc cho ngồi bên hữu hay bên tả Thầy, thì không phải là việc của Thầy, nhưng Cha Thầy đã chuẩn bị cho ai, thì kẻ ấy mới được.”	⁴⁰ Còn việc cho ngồi bên hữu hay bên tả Thầy, thì không phải là việc của Thầy, nhưng [Thiên Chúa] đã chuẩn bị cho ai thì kẻ ấy mới được.”	

255. AI LÀM LỚN PHẢI PHỤC VỤ

Mt 20,24-28	Mt	Mc 10,41-45	Mc	Lc
²⁴ Nghe vậy, mười môn đệ kia tức giận với hai anh em đó.		⁴¹ Nghe vậy, mười môn đệ kia bắt đầu tức giận với ông Gia-cô-bê và ông Gio-an.		(§ 321)
²⁵ Đức Giê-su bèn gọi các ông lại và nói : “Anh em biết : thủ lãnh các dân thì dùng uy mà thống trị dân, những người làm lớn thì lấy quyền mà cai quản dân.		⁴² Đức Giê-su gọi các ông lại và nói : “Anh em biết : những người được coi là thủ lãnh các dân thì dùng uy mà thống trị dân, những người làm lớn thì lấy quyền mà cai quản dân.		^{22, 25} Đức Giê-su bảo các ông : “Vua các dân thì dùng uy mà thống trị dân, và những ai cảm quyền
²⁶ Nhưng giữa anh em thì không được như vậy :	(§ 287)	⁴³ Nhưng giữa anh em thì không như vậy :		thì được gọi là ăn nhân. ²⁶ Nhưng anh em đừng làm như vậy ;
ai muốn làm lớn giữa anh em, thì phải làm người phục vụ anh em.	■ 23, ¹¹ “Trong anh em, người làm lớn hơn cả, phải làm người phục vụ anh em.”	ai muốn làm lớn giữa anh em thì phải làm người phục vụ anh em ;	(§ 174+)	trái lại, ai lớn nhất trong anh em, thì phải nên như người nhỏ tuổi nhất,
²⁷ Và ai muốn làm đầu anh em thì phải làm đầy tớ anh em.		⁴⁴ ai muốn làm đầu anh em thì phải làm đầy tớ mọi người.	■ 9, ^{35b} “Ai muốn làm người đứng đầu, thì phải làm người rốt hết, và làm người phục vụ mọi người.”	và kẻ lãnh đạo thì phải nên như người phục vụ.
²⁸ Cũng như Con Người đến không phải để được người ta phục vụ, nhưng là để phục vụ và hiến mạng sống làm giá chuộc muôn người.”		⁴⁵ Vì Con Người đến không phải để được người ta phục vụ, nhưng là để phục vụ và hiến mạng sống làm giá chuộc muôn người.”		²⁷ Bởi lẽ, giữa người ngồi ăn với kẻ phục vụ, ai lớn hơn ai ? Hẳn là người ngồi ăn chứ ? Thế mà, Thầy đây, Thầy ở giữa anh em như một người phục vụ.”

256. ĐỨC GIÊ-SU LÊN GIÊ-RU-SA-LEM DỰ LỄ VÀ GIẢNG DẠY

Ga 7,1-23

- ¹ Sau đó, Đức Giê-su thường đi lại trong miền Ga-li-lê; thật vậy, Người không muốn đi lại trong miền Giu-đê, vì người Do-thái tìm giết Người.
- ² Lễ Lều của người Do-thái gần tới,
- ³ anh em Đức Giê-su nói với Người: “Ông hãy bỏ đây mà đi sang miền Giu-đê, để các môn đệ của ông cũng được nhìn thấy những việc ông làm,
- ⁴ vì không ai muốn nổi danh mà lại hoạt động âm thầm. Nếu ông làm những việc ấy, thì hãy tỏ mình ra cho thiên hạ.”
- ⁵ Thật thế, anh em Người không tin vào Người.
- ⁶ Đức Giê-su nói với họ: “Thời của tôi chưa đến, nhưng thời của các anh lúc nào cũng thuận tiện.
- ⁷ Thế gian không thể ghét các anh, nhưng tôi thì nó ghét, vì tôi làm chứng rằng các việc nó làm thì xấu xa.
- ⁸ Các anh cứ lên dự lễ đi; còn tôi, tôi không lên dự lễ này, vì thời của tôi chưa mãn.”
- ⁹ Nói thế rồi, Người ở lại miền Ga-li-lê.
- ¹⁰ Tuy nhiên, khi anh em Người đã lên dự lễ, thì lúc đó, chính Người cũng lên, không công khai, nhưng hầu như bí mật.
- ¹¹ Người Do-thái tìm kiếm Người trong dịp lễ và nói: “Ông ấy đâu rồi?”
- ¹² Đám đông dân chúng bàn tán xôn xao về Người. Kẻ thì bảo: “Đó là một người tốt.” Kẻ thì nói: “Không, ông ta mê hoặc đám đông.”
- ¹³ Nhưng không ai công khai nói về Người, vì sợ người Do-thái.
- ¹⁴ Vào giữa kỳ lễ, Đức Giê-su lên Đền Thờ và giảng dạy.
- ¹⁵ Người Do-thái kinh ngạc nói rằng: “Ông này không học hành gì, mà sao lại thông thạo chữ nghĩa thế!”
- ¹⁶ Đức Giê-su trả lời: “Đạo lý tôi dạy không phải là của tôi, nhưng là của Đấng đã sai phái tôi.
- ¹⁷ Ai muốn làm theo ý của Người, thì sẽ biết rằng đạo lý ấy là bởi Thiên Chúa hay do tôi tự mình nói ra.
- ¹⁸ Ai tự mình nói ra, thì tìm vinh quang cho chính mình. Còn ai tìm vinh quang cho Đấng đã sai phái mình, thì là người chân thật, và nói người ấy không có gì là bất chính.
- ¹⁹ Ông Mô-sê đã chẳng ban Lễ Luật cho các ông sao? Thế mà không một ai trong các ông tuân hành Lễ Luật! Sao các ông lại tìm giết tôi?”
- ²⁰ Đám đông trả lời: “Ông bị quỷ ám rồi! Có ai tìm giết ông đâu?”
- ²¹ Đức Giê-su đáp: “Tôi đã làm chỉ có một việc, thế mà tất cả các ông đều kinh ngạc.
- ²² Ông Mô-sê đã truyền cho các ông làm phép cắt bì (phép ấy đã có từ thời các tổ phụ, chứ không phải từ thời ông Mô-sê), và các ông làm phép cắt bì cho người ta trong ngày sa-bát.
- ²³ Vậy nếu người ta chịu phép cắt bì cả trong ngày sa-bát để khỏi lỗi Luật Mô-sê, thì sao các ông lại tức giận tôi, vì tôi đã chữa lành toàn thân một người trong ngày sa-bát?”

257. DÀN CHỨNG TRANH LUẬN VỀ NGUỒN GỐC CỦA ĐẢNG KI-TÔ

Ga 7,24-36	Ga	Ga
	(§ 260)	
²⁴ Các ông đừng xét đoán theo bề ngoài, nhưng hãy xét đoán theo lẽ công minh.”	■ 8, ¹⁵ “Các ông xét đoán theo kiểu người phàm...”	
²⁵ Bấy giờ có mấy người ở Giê-ru-sa-lem nói: “Ông ấy không phải là kẻ người ta đang tìm giết đó sao?”		
²⁶ Kìa, ông ấy ăn nói công khai mà họ chẳng bảo gì cả. Phải chăng các nhà hữu trách đã thực sự nhìn nhận ông là Đấng Ki-tô?		
²⁷ Nhưng ông ấy, chúng ta biết ông xuất thân từ đâu; còn Đấng Ki-tô, khi Người đến, chẳng ai biết Người xuất thân từ đâu.”		
²⁸ Lúc giảng dạy trong Đền Thờ, Đức Giê-su lớn tiếng nói rằng:		

Ga	Ga	Ga
<p>“Các ông biết tôi, và biết tôi xuất thân từ đâu ư? Tôi không tự mình mà đến. Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật, mà các ông không biết Người. ²⁹ Phần tôi, tôi biết Người, vì tôi xuất thân từ Người, và chính Người đã sai tôi đến.”</p> <p>³⁰ Bấy giờ họ tìm cách bắt Người, nhưng chẳng có ai tra tay họ Người, vì giờ của Người chưa đến. ³¹ Trong đám đông,</p> <p>có nhiều kẻ đã tin vào Người, họ nói :</p> <p>“Khi Đấng Ki-tô đến, liệu Người có làm nhiều dấu lạ hơn ông ấy chăng ?” ³² Người Pha-ri-sêu nghe đám đông xầm xì với nhau về Người như thế, nên họ và các thượng tế sai thuộc hạ đi bắt Người. ³³ Vậy, Đức Giê-su bảo họ : “Tôi còn ở với các ông ít lâu nữa thôi, rồi tôi đi về cùng Đấng đã sai phái tôi. ³⁴ Các ông sẽ tìm tôi mà không gặp,</p> <p>và nơi tôi ở, các ông không thể đến được.” ³⁵ Người Do-thái liền nói với nhau : “Ông ấy sắp đi đâu mà chúng ta không gặp được ? Phải chăng ông sắp đi gặp kiểu bào sống giữa người Hy-lạp, để giảng dạy cho người Hy-lạp ? ³⁶ Ông ấy muốn nói gì khi bảo : ‘Các ông sẽ tìm tôi mà không gặp, và nơi tôi ở, các ông không thể đến được.’ ?”</p>	<p>^{19a} ... “Các ông không biết tôi...”</p> <p>²⁶ “Nhưng Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật...”</p> <p>^{19b} ...cũng chẳng biết Cha tôi.”</p> <p>²⁰ Người đã nói những lời ấy, khi giảng dạy trong Đền Thờ...</p> <p>Không có ai bắt Người, vì giờ của Người chưa đến.</p> <p>³⁰ Khi Đức Giê-su nói thế, thì có nhiều kẻ tin vào Người.</p> <p>²¹ Đức Giê-su lại nói với họ :</p> <p>“Tôi ra đi, các ông sẽ tìm tôi, và các ông sẽ mang tội mình mà chết. Nơi tôi đi, các ông không thể đến được.”</p> <p>²² Người Do-thái mới nói : “Ông ấy sẽ tự tử hay sao mà lại nói : ‘Nơi tôi đi, các ông không thể đến được.’ ?”</p>	<p>(§ 261) ■ 8, ²⁵ Các ông không biết Người ; ■ còn tôi, tôi biết Người.</p> <p>(§ 258) ■ 7, ⁴⁴ Một số trong bọn họ muốn bắt Người, nhưng chẳng có ai tra tay họ Người.</p> <p>⁴⁰ Trong đám đông, có những người nghe các lời ấy thì nói : “Ông này thật là vị ngôn sứ.” ⁴¹ Kẻ khác nói rằng : “Ông này là Đấng Ki-tô.”</p> <p>(§ 320) ■ 13, ³³ “...Thấy còn ở với anh em một ít nữa thôi. Anh em sẽ tìm kiếm Thầy ... ’Nơi tôi đi, các người không thể đến được’</p>

258. NGÀY CUỐI LỄ HỘI

Ga 7,37-52	Kh	
³⁷⁻³⁸ Hôm ấy là ngày bế mạc và là ngày long trọng của dịp lễ.		

Ga	Kh	Ga
<p>Đức Giê-su đứng lên lớn tiếng nói rằng : "Ai khát, hãy đến với tôi. Kẻ tin vào tôi, thì hãy uống !</p> <p>Như Kinh Thánh đã nói :</p> <p>Từ lòng Người, sẽ tuôn chảy những dòng nước hằng sống."</p> <p>³⁹ Đức Giê-su muốn nói về Thần Khí mà những kẻ tin vào Người sẽ lãnh nhận. Thật thế, bấy giờ Thần Khí chưa được trao ban, vì Đức Giê-su chưa được tôn vinh.</p>	<p>■ 22, 17 "Ai khát, hãy đến ; ■ ai muốn, hãy đến lãnh nước trường ■ sinh mà không phải trả tiền."</p> <p>■ 22, 1 "Rồi thiên thần chỉ cho tôi thấy ■ ■ một con sông có nước trường sinh, ■ sáng chói như pha lê, chảy ra từ ngay ■ của Thiên Chúa và của Con Chiên."</p>	
<p>⁴⁰ Trong đám đông, có những người nghe các lời ấy</p> <p>thì nói : "Ông này thật là vị ngôn sứ."</p> <p>⁴¹ Kẻ khác nói rằng : "Ông này là Đấng Ki-tô."</p> <p>Nhưng có kẻ lại bảo : "Đấng Ki-tô mà lại xuất thân từ Ga-li-lê sao ? ⁴² Nào Kinh Thánh đã chẳng nói : <i>Đấng Ki-tô</i> <i>xuất thân từ dòng dõi vua Đa-vít</i> <i>và từ Bê-lem,</i> làng của vua Đa-vít sao ?" ⁴³ Vậy, vì Người mà đám đông đám ra chia rẽ. ⁴⁴ Một số trong bọn họ muốn bắt Người, nhưng chẳng có ai tra tay họ Người.</p> <p>⁴⁵ Các thuộc hạ trở về với các thượng tế và người Pha-ri-sêu. Họ liền hỏi chúng : "Tại sao các anh không điếu ông ấy về đây ?" ⁴⁶ Các thuộc hạ trả lời : "Xưa nay chưa hề có người nào nói năng như thế !" ⁴⁷ Người Pha-ri-sêu liền nói với chúng : "Cả các anh cũng bị mê hoặc rồi sao ? ⁴⁸ Trong hàng thủ lãnh hay trong giới Pha-ri-sêu, đã có ai tin vào ông ấy đâu ? ⁴⁹ Còn đám đông này, thử người không biết Lê Luật, đúng là quân bị nguyền rủa !"</p>	<p>(§ 257)</p> <p>■ 7, 31 Trong đám đông, ■ có nhiều kẻ đã tin vào o Người, ■ họ nói : ■ ■ "Khi Đấng Ki-tô đến, ■ liệu Người có làm nhiều dấu lạ ■ hơn ông ấy chăng ?"</p> <p>■ 30 Bấy giờ họ ■ tìm cách bắt Người, ■ nhưng chẳng có ai tra tay họ Người, ■ vì giờ của Người chưa đến.</p>	<p>(§ 260)</p> <p>■ 8, 30 Khi Đức Giê-su nói thế, ■ thì có nhiều kẻ tin vào Người.</p> <p>(§ 260)</p> <p>■ 8, 20 ...Không có ai bắt Người, ■ vì giờ của Người chưa đến.</p>

Ga	Ga	Ga
<p>⁵⁰ Trong nhóm Pha-ri-sêu, có một người tên là Ni-cô-đê-mô, trước đây đã đến gặp Đức Giê-su ; ông nói với họ :</p> <p>⁵¹ “Lê Luật của chúng ta có cho phép xét xử ai, trước khi nghe người ấy và biết người ấy làm gì không ?”</p> <p>⁵² Họ đáp : “Cả ông nữa, ông cũng là người Ga-li-lê sao ? Ông cứ nghiên cứu, rồi sẽ thấy : không một ngôn sứ nào xuất hiện từ Ga-li-lê cả.”</p>		

259. NGƯỜI PHỤ NỮ NGOẠI TÌNH

Mt	Mc	Lc	Ga 7,53 – 8,11
		<p>(§ 308+)</p> <p>• 21,³⁷ Ban ngày,</p> <p>• Đức Giê-su giảng dạy trong Đền Thờ ;</p> <p>• nhưng đến tối,</p> <p>• Người đi ra và qua đêm tại núi gọi là núi Ô-liu.</p> <p>•³⁸ Sáng sớm,</p> <p>• toàn dân đến với Người</p> <p>• trong Đền Thờ</p> <p>• để nghe Người giảng dạy.</p>	<p>⁵³ Sau đó, ai nấy về nhà mình.</p> <p>8,¹ Còn Đức Giê-su thì đi đến núi Ô-liu.</p> <p>² Vừa tảng sáng,</p> <p>Người lại tới Đền Thờ.</p> <p>Toàn dân đến với Người.</p> <p>Người ngồi xuống giảng dạy họ.</p> <p>³ Lúc đó, các kinh sư và người Pha-ri-sêu dẫn một phụ nữ đến; người này bị bắt gặp đang ngoại tình. Họ để chị đứng ở giữa,</p> <p>⁴ rồi nói với Đức Giê-su: “Thưa Thầy, người đàn bà này bị bắt quả tang đang ngoại tình.</p> <p>⁵ Trong sách Luật, ông Mô-sê truyền dạy chúng tôi phải ném đá hạng đàn bà đó. Còn Thầy, Thầy nghĩ sao ?”</p> <p>⁶ Họ nói thế là để thử Người, nhằm có cơ tố cáo Người. Nhưng Đức Giê-su cúi xuống lấy ngón tay viết trên đất.</p> <p>⁷ Vì họ cứ hỏi mãi, nên Người ngẩng lên và bảo họ : “Ai trong các ông không có tội, thì cứ lấy đá ném chị này trước đi.”</p> <p>⁸ Rồi Người lại cúi xuống viết trên đất.</p> <p>⁹ Nghe vậy, họ lần lượt bỏ đi, bắt đầu từ những người lớn tuổi. Chỉ còn lại một mình Đức Giê-su, và người phụ nữ vẫn ở giữa.</p> <p>¹⁰ Người ngẩng lên và nói : “Này người phụ nữ, họ đá u cả rồi ? Không ai kết án chị sao ?”</p> <p>¹¹ Người đàn bà đáp : “Thưa Ngài, không có ai cả.” Đức Giê-su nói : “Tôi cũng vậy, tôi không kết án chị đâu ! Chị về đi; từ nay đừng phạm tội nữa !”</p>

260. TRANH LUẬN VỀ NGUỒN GỐC ĐỨC KI-TÔ

Ga 8,12-30	Ga	Ga	Ga
¹² Đức Giê-su lại nói với người Do-thái : “Chính Tôi			

Ga	Ga	Ga	Ga
là ánh sáng cho trần gian. Ai theo tôi, sẽ không phải đi trong bóng tối, nhưng sẽ nhận được ánh sáng đem lại sự sống.”			
¹³ Người Pha-ri-sêu nói với Đức Giê-su : “Ông làm chứng cho chính mình ; lời chứng của ông không thật !”			
¹⁴ Người trả lời : “Tôi có làm chứng cho chính mình đi nữa, thì lời chứng của tôi vẫn là chứng thật, bởi vì tôi biết tôi từ đâu tôi và đi đâu. Còn các ông, các ông không biết tôi từ đâu tôi và đi đâu.”	(§ 150) ■ 5, ³¹ “Nếu tôi làm chứng về chính mình, thì lời chứng của tôi không thật.”		(§ 261) ■ 8, ^{54a} “Nếu tôi tôn vinh chính mình, vinh quang của tôi chẳng là gì cả...”
¹⁵ Các ông xét đoán theo kiểu người phàm ; phần tôi, tôi không xét đoán ai cả.	(§ 149) ■ 5, ³⁰ “...Tôi xét xử theo như tôi được nghe, và việc xét xử của tôi thật công minh, vì tôi không tìm ý riêng tôi, nhưng tìm ý Đấng đã sai phái tôi.”	(§ 257) ■ 7, ²⁴ “Các ông đừng xét đoán theo bề ngoài ...”	
¹⁶ Mà nếu tôi có xét đoán, thì sự xét đoán của tôi vẫn đúng sự thật, vì không phải chỉ có mình tôi, nhưng có tôi và Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi.			^{30a} “Phần tôi, tôi không tìm vinh quang cho mình.
¹⁷ Trong Lễ Luật của các ông, có chép rằng lời chứng của hai người là chứng thật.	(§ 150) ■ 5, ³² “Có Đấng khác làm chứng về tôi...”		^{30b} Có Đấng tìm cho tôi ...”
¹⁸ Tôi là người làm chứng cho chính mình, và Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi cũng làm chứng cho tôi.”	■ 37 “Chúa Cha, Đấng đã sai phái tôi, chính Người cũng đã làm chứng về tôi.		^{54b} “...Cha tôi là Đấng tôn vinh tôi, Đấng mà các ông bảo “Người là Thiên Chúa chúng ta”.
^{19a} Họ liền hỏi Người : “Cha ông ở đâu ?”		(§ 257) ■ 7, ²⁸ Lúc giảng dạy trong Đền Thờ, Đức Giê-su lớn tiếng nói rằng : “Các ông biết tôi và biết tôi xuất thân từ đâu ư ? Tôi không tự mình mà đến. Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật mà	
Đức Giê-su đáp : “Các ông không biết tôi... ”			
²⁶ “...Nhưng Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật...”			

Ga	Ga	Ga	Ga
<p>^{19b} ...cũng chẳng biết Cha tôi.</p>	<p>Các ông đã không bao giờ nghe tiếng Người, cũng chẳng bao giờ thấy tôn nhan Người.</p>	<p>các ông không biết Người.</p>	<p>³⁵ Các ông không biết Người...</p>
<p>Nếu các ông biết tôi, thì hẳn cũng biết Cha tôi.”</p>	<p>³⁸ Các ông không có lời Người ở lại trong lòng, (§ 326)</p> <p>^{14, 7a} “Nếu anh em đã biết Thấy, anh em cũng sẽ biết Cha Thấy.”</p>	<p>³⁰ Phần tôi, tôi biết Người...”</p>	<p>Nhưng tôi biết Người và tuân giữ lời Người.”</p>
<p>²⁰ Người đã nói những lời ấy, khi giảng dạy trong Đền Thờ, tại nơi đặt thùng tiền.</p>			<p>(§ 258)</p>
<p>Không có ai bắt Người, vì giờ của Người chưa đến.</p>		<p>³⁰ Bấy giờ họ tìm cách bắt Người, nhưng chẳng có ai tra tay hại Người,</p>	<p>^{7, 44} Một số trong bọn họ muốn bắt Người, nhưng chẳng có ai tra tay hại Người.</p>
<p>²¹ Đức Giê-su lại nói với họ :</p>		<p>vì giờ của Người chưa đến.</p> <p>³³ Vậy, Đức Giê-su bảo họ :</p>	
<p>“Tôi ra đi,</p>		<p>“Tôi còn ở với các ông ít lâu nữa thôi, rồi tôi đi về cùng Đấng đã sai phái tôi.</p>	
<p>các ông sẽ tìm tôi,</p>		<p>³⁴ Các ông sẽ tìm tôi mà không gặp,</p>	
<p>và các ông sẽ mang tội mình mà chết. Nơi tôi đi, các ông không thể đến được.”</p>		<p>và nơi tôi ở, các ông không thể đến được.”</p>	
<p>²² Người Do-thái mới nói :</p>		<p>³⁵ Người Do-thái liền nói với nhau :</p>	
<p>“Ông ấy sẽ tự tử hay sao</p>		<p>“Ông ấy sắp đi đâu mà chúng ta không gặp được ? Phải chăng ông sắp đi gặp kiểu bào sống giữa người Hy-lạp, để giảng dạy cho người Hy-lạp ?</p>	
<p>mà lại nói :</p>		<p>³⁶ Ông ấy muốn nói gì khi bào :</p>	
<p>‘Nơi tôi đi, các ông không thể đến được.’”</p>		<p>“Các ông sẽ tìm tôi mà không gặp,</p>	
<p>²³ Người bảo họ : “Các ông bởi hạ giới ; còn tôi, tôi bởi thượng giới. Các ông thuộc về thế gian này ; còn tôi, tôi không thuộc về thế gian này.</p>		<p>và nơi tôi ở, các ông không thể đến được.’”</p>	
<p>²⁴ Tôi đã nói với các ông là các ông sẽ mang tội lỗi mình mà chết. Thật vậy,</p>			

Ga	Ga	Ga	Ga
<p>nếu các ông không tin là Tôi Hằng Hữu, các ông sẽ mang tội lỗi mình mà chết.”</p> <p>²⁵ Họ liền hỏi Người: “Ông là ai ?” Đức Giê-su đáp: “Hoàn toàn đúng như tôi vừa nói với các ông đó.</p> <p>²⁶ Tôi còn có nhiều điều phải nói và xét đoán về các ông.</p> <p>Nhưng Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật; còn tôi, tôi nói lại cho thế gian những điều tôi đã nghe Người nói.”</p> <p>²⁷ Họ không hiểu là Đức Giê-su nói với họ về Chúa Cha.</p> <p>²⁸ Người bảo họ: “Khi các ông giương cao Con Người lên, bấy giờ các ông sẽ biết là Tôi Hằng Hữu, và biết tôi không tự mình làm bất cứ điều gì,</p> <p>nhưng Chúa Cha đã dạy tôi thế nào, thì tôi nói như vậy.”</p> <p>²⁹ Đấng đã sai phái tôi vẫn ở với tôi; Người không để tôi cô độc,</p> <p>vì tôi hằng làm những điều đẹp ý Người.”</p> <p>³⁰ Khi Đức Giê-su nói thế, thì có nhiều kẻ tin vào Người.</p>	<p>(§ 149)</p> <p>5, ³⁰ “Tôi không thể tự ý làm điều gì.</p> <p>Tôi xét xử theo như tôi được nghe,</p> <p>và việc xét xử của tôi thật công minh,</p> <p>vì tôi không tìm ý riêng tôi, nhưng tìm ý Đấng đã sai tôi.”</p>	<p>(§ 257)</p> <p>■ 7, ²⁸ “...Đấng đã sai phái tôi</p> <p>■ ... là Đấng chân thật...”</p>	<p>(§ 311)</p> <p>■ 12, ²⁹ “...không phải tôi tự mình nói ra...</p> <p>■ ³⁰... những gì tôi nói, thì tôi nói đúng như Chúa Cha đã nói với tôi.”</p>

261. NGƯỜI DO-THÁI VÀ DÒNG ĐỐI ẮP-RA-HAM

Ga 8,31-59	Ga
<p>³¹ Vậy, Đức Giê-su nói với những người Do-thái đã tin Người: “Nếu các ông ở lại trong lời của tôi, thì các ông thật là môn đệ tôi;</p> <p>³² các ông sẽ biết sự thật, và sự thật sẽ làm cho các ông được tự do.”</p> <p>³³ Họ đáp: “Chúng tôi là dòng dõi ông Ấp-ra-ham. Chúng tôi không làm nô lệ cho ai bao giờ. Làm sao ông lại nói: các ông sẽ được tự do ?”</p> <p>³⁴ Đức Giê-su trả lời: “Thật, tôi bảo thật các ông: ai phạm tội thì làm nô lệ cho tội.</p> <p>³⁵ Mà kẻ nô lệ thì không ở lại trong nhà mãi mãi, người con mới ở lại mãi mãi.</p> <p>³⁶ Vậy, nếu người Con có làm cho các ông được tự do, thì các ông mới thực sự sẽ được tự do.</p>	

Ga		Ga
<p>³⁷ Tôi biết các ông là đồng đội ông Áp-ra-ham, nhưng các ông tìm giết tôi,</p> <p>vì lời tôi</p> <p>không thấm vào lòng các ông.</p>	<p>8,⁴⁰ Thế mà bây giờ các ông lại tìm giết tôi,</p> <p>người đã nói cho các ông sự thật mà tôi đã nghe từ Thiên Chúa.</p> <p>Điều đó,</p> <p>ông Áp-ra-ham đã không làm.</p>	<p>(§ 256)</p> <p>■ 7,¹⁹</p> <p>■ "Sao các ông lại tìm giết tôi?"</p> <p>(§ 260)</p> <p>■ 8,^{26c} "...tôi nói lại cho thế gian những điều tôi đã nghe Người nói."</p>
<p>³⁸ Phần tôi, tôi nói những điều đã thấy nơi Cha tôi; còn các ông, các ông làm những gì đã nghe từ cha các ông."</p> <p>³⁹ Họ đáp:</p> <p>"Cha chúng tôi là ông Áp-ra-ham."</p> <p>Đức Giê-su nói:</p> <p>"Giả như các ông là con cái ông Áp-ra-ham, hẳn các ông phải làm những việc ông Áp-ra-ham đã làm.</p> <p>[⁴⁰⁻⁴²]</p>	<p>⁴¹ Chính các ông lại làm những việc cha các ông làm."</p> <p>Họ mới nói:</p> <p>"Chúng tôi đâu phải là con hoang. Chúng tôi chỉ có một Cha: đó là Thiên Chúa!"</p> <p>⁴² Đức Giê-su bảo họ:</p> <p>"Giả như Thiên Chúa là Cha các ông, hẳn các ông đã yêu mến tôi,</p> <p>vì tôi phát xuất từ Thiên Chúa và bởi Thiên Chúa mà đến. Thật thế, tôi không tự mình mà đến, nhưng chính Người đã sai tôi.</p> <p>[⁴³]</p>	<p>(§ 257)</p> <p>■ 7,^{28b} "Tôi không tự mình mà đến."</p> <p>■ Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật."</p> <p>(§ 260)</p> <p>■ 8,^{26b} "...Nhưng Đấng đã sai phái tôi là Đấng chân thật."</p>
<p>⁴⁵ Tại sao các ông không hiểu ngôn ngữ của tôi? Bởi vì các ông không thể nghe lời tôi nói.</p> <p>[⁴⁴⁻⁵⁰]</p>	<p>⁴⁴ Cha các ông là quỷ dữ, và các ông muốn làm những gì cha các ông đam mê. Ngay từ đầu, nó đã là tên sát nhân. Nó đã không đứng trong sự thật, vì sự thật không ở trong nó. Khi nó nói dối là nó nói theo bản chất của nó, bởi vì nó là kẻ nói dối, và là cha sự gian dối.</p> <p>⁴⁵ Còn tôi, chính vì tôi nói sự thật, nên các ông không tin tôi.</p> <p>⁴⁶ Ai trong các ông chứng minh được là tôi có tội? Nếu tôi nói sự thật, sao các ông lại không tin tôi?</p>	
<p>⁵¹ Thật, tôi bảo thật các ông, ai tuân giữ lời tôi, thì muốn đời sẽ không thấy cái chết."</p>	<p>⁴⁷ Ai thuộc về Thiên Chúa, thì nghe lời Thiên Chúa; còn các ông, các ông không chịu nghe, vì các ông không thuộc về Thiên Chúa."</p>	
<p>⁵² Người Do-thái liền nói:</p> <p>"Bây giờ, chúng tôi biết chắc</p>	<p>⁴⁸ Người Do-thái đáp:</p> <p>"Chúng tôi bảo ông là người Sa-ma-ri</p>	<p>(§ 256)</p> <p>■ 7,³⁰ Đám đông trả lời:</p> <p>■</p> <p>■</p>

	Ga	Ga
<p>là ông bị quỷ ám.</p> <p>Ông Áp-ra-ham đã chết, các ngôn sứ cũng vậy; thế mà ông lại nói: 'Ai tuân giữ lời tôi, thì muôn đời sẽ không nếm cái chết.'</p> <p>⁵³ Chẳng lẽ ông lại cao trọng hơn cha chúng tôi là ông Áp-ra-ham sao? Người đã chết, các ngôn sứ cũng đã chết. Ông cho mình là ai?"</p> <p>⁵⁴ Đức Giê-su đáp: [^{54b-55}]</p> <p>⁵⁶ Ông Áp-ra-ham là cha các ông đã hoan hỷ vì hy vọng được thấy ngày của tôi. Ông đã thấy và đã mừng rỡ."</p> <p>⁵⁷ Người Do-thái nói: "Ông chưa được năm mươi tuổi mà đã thấy ông Áp-ra-ham!"</p> <p>⁵⁸ Đức Giê-su đáp: "Thật, tôi bảo thật các ông, trước khi có ông Áp-ra-ham, thì tôi, Tôi Hằng Hữu!"</p> <p>⁵⁹ Họ liền lượm đá để ném Người. Nhưng Đức Giê-su lánh đi và ra khỏi Đền Thờ.</p> <p>(§ 150)</p> <p>■ 5, ³² "Có Đấng khác làm chứng về tôi"</p> <p>■ 31 "Nếu tôi làm chứng về chính mình, thì lời chứng của tôi không thật."</p> <p>■ 37 "Chúa Cha, Đấng đã sai tôi, chính Người cũng đã làm chứng cho tôi.</p> <p>■ Các ông đã không bao giờ nghe tiếng Người, cũng chẳng bao giờ thấy tôn nhan Người.</p> <p>■ 38 "Các ông không có Lời Người ở lại trong lòng..."</p>	<p>và là người bị quỷ ám thì chẳng đúng sao?"</p> <p>⁴⁹ Đức Giê-su trả lời: "Tôi không bị quỷ ám. Nhưng tôi tôn kính Cha tôi; còn các ông, các ông lại làm nhục tôi.</p> <p>⁵⁰ Phần tôi, tôi không tìm vinh quang cho mình.</p> <p>■ Có Đấng tìm cho tôi và xét xử. [⁵¹⁻⁵³]</p> <p>^{54b} "Nếu tôi tôn vinh chính mình, vinh quang của tôi chẳng là gì cả. Cha tôi là Đấng tôn vinh tôi</p> <p>Đấng mà các ông bảo: "Người là Thiên Chúa chúng ta."</p> <p>⁵⁵ Các ông không biết Người; còn tôi, tôi biết Người. Nếu tôi nói là tôi không biết Người, thì tôi cũng là kẻ nói dối như các ông. Nhưng tôi biết Người và tuân giữ lời Người." [⁵⁶⁻⁵⁹]</p>	<p>■ "Ông bị quỷ ám rồi!"</p> <p>■ Có ai tìm giết ông đâu?"</p> <p>(§ 260)</p> <p>■ 8, ¹⁴ ... "Tôi có làm chứng cho chính mình đi nữa, thì lời chứng của tôi vẫn là chứng thật."</p> <p>■ 18 "...và Chúa Cha là Đấng đã sai phái tôi cũng làm chứng cho tôi."</p> <p>(§ 257)</p> <p>■ 7, ^{28c} "... các ông không biết Người."</p> <p>■ 29 Phần tôi, tôi biết Người..."</p>

262. ĐỨC GIÊ-SU CHỮA MỘT NGƯỜI MÙ TỪ THUỞ MỚI SINH

Ga 9,1-41

¹ Đi ngang qua, Đức Giê-su thấy một người mù từ thuở mới sinh.

² Các môn đệ hỏi Người: “Thưa Thầy, ai đã phạm tội, người này hay cha mẹ anh, khiến anh sinh ra đã bị mù?”

³ Đức Giê-su trả lời: “Không phải anh đã phạm tội, cũng chẳng phải cha mẹ anh. Nhưng sở dĩ như vậy là để công trình của Thiên Chúa nơi anh được tỏ hiện.

⁴ Chúng ta phải thực hiện công trình của Đấng đã sai phái Thầy, khi trời còn sáng; đêm đến, không ai có thể thực hiện được.

⁵ Bao lâu Thầy còn ở trần gian, Thầy là ánh sáng cho trần gian.”

⁶ Nói xong, Đức Giê-su nhổ nước miếng xuống đất, trộn thành bùn và xúc vào mắt người mù,

⁷ rồi bảo anh: “Anh hãy đi đến hồ Si-lô-ác mà rửa” (Si-lô-ác có nghĩa là: người được sai phái). Vậy anh ra đi rửa mắt, và khi về thì thấy được.

⁸ Các người láng giềng và những kẻ trước kia thường thấy anh ăn xin mới nói: “Người này không phải là người vẫn ngồi ăn xin đó sao?”

⁹ Có người nói: “Chính anh đó!” Kể khác lại rằng: “Không phải đâu! Nhưng là một người nào giống anh đó thôi!” Còn anh thì nói: “Chính tôi đây!”

¹⁰ Người ta liền hỏi anh: “Vậy, làm sao mắt anh lại mở ra được?”

¹¹ Anh trả lời: “Người tên là Giê-su đã trộn bùn, xúc vào mắt tôi, rồi bảo: ‘Anh hãy đi đến hồ Si-lô-ác mà rửa.’ Tôi đã đi, đã rửa và tôi nhìn thấy.”

¹² Họ lại hỏi anh: “Ông ấy ở đâu?” Anh đáp: “Tôi không biết.”

¹³ Họ dẫn kẻ trước đây bị mù đến với những người Pha-ri-sêu.

¹⁴ Nhưng ngày Đức Giê-su trộn bùn và làm cho mắt anh mở ra lại là ngày sa-bát.

¹⁵ Vậy, các người Pha-ri-sêu hỏi thêm một lần nữa làm sao anh nhìn thấy được. Anh trả lời: “Ông ấy lấy bùn thoa vào mắt tôi, tôi rửa và tôi thấy được.”

¹⁶ Trong nhóm Pha-ri-sêu, người thì nói: “Ông ấy không phải là người của Thiên Chúa, vì không giữ ngày sa-bát”; kẻ thì bảo: “Làm sao một người tội lỗi có thể làm được những dấu lạ như vậy?” Thế là họ chia rẽ nhau.

¹⁷ Họ lại hỏi người mù: “Còn anh, anh nói gì về người đã mở mắt cho anh?” Anh đáp: “Người là một vị ngôn sứ!”

¹⁸ Người Do-thái không tin là trước đây anh bị mù mà nay nhìn thấy được, nên mới gọi cha mẹ anh đến.

¹⁹ Họ hỏi: “Anh này có phải là con ông bà không? Ông bà nói là anh bị mù từ khi mới sinh, vậy làm sao bây giờ anh lại thấy được?”

²⁰ Cha mẹ anh đáp: “Chúng tôi biết nó là con chúng tôi, nó bị mù từ khi mới sinh.

²¹ Còn bây giờ làm sao nó thấy được, chúng tôi không biết, hoặc có ai đã mở mắt cho nó, chúng tôi cũng chẳng hay. Các ông cứ hỏi nó; nó đã khôn lớn rồi, chính nó sẽ nói về nó.”

²² Cha mẹ anh nói thế vì sợ người Do-thái. Thật vậy, người Do-thái đã đồng lòng trục xuất khỏi hội đường kẻ nào dám tuyên bố Đức Giê-su là Đấng Ki-tô.

²³ Vì thế, cha mẹ anh mới nói: “Nó đã khôn lớn rồi, các ông cứ hỏi nó.”

²⁴ Một lần nữa, họ gọi người trước đây bị mù đến và bảo: “Hãy tôn vinh Thiên Chúa. Chúng ta đây biết rằng ông ấy là kẻ tội lỗi.”

²⁵ Anh đáp: “Ông ấy có phải là người tội lỗi hay không, tôi không biết. Tôi chỉ biết một điều: trước đây tôi bị mù mà nay tôi thấy được!”

²⁶ Họ mới nói với anh: “Ông ấy đã làm gì cho anh? Ông ấy đã mở mắt cho anh thế nào?”

²⁷ Anh trả lời: “Tôi đã nói với các ông rồi mà các ông không nghe. Tại sao các ông còn muốn nghe nữa? Chẳng lẽ các ông cũng muốn làm môn đệ ông ấy sao?”

²⁸ Họ liền quả mắng anh: “Có mầy mới là môn đệ của ông ấy; còn chúng ta, chúng ta là môn đệ của ông Mô-sê.

²⁹ Chúng ta biết rằng Thiên Chúa đã nói với ông Mô-sê; nhưng chúng ta không biết ông Giê-su ấy từ đâu đến.”

³⁰ Anh đáp: “Kể cũng lạ thật! Các ông không biết ông ấy từ đâu đến, thế mà ông ấy đã mở mắt cho tôi!”

³¹ Chúng ta biết: Thiên Chúa không nhậm lời những kẻ tội lỗi; còn ai kính sợ Thiên Chúa và làm theo ý của Người, thì Người nhậm lời kẻ ấy.

³² Xưa nay chưa hề nghe nói có ai đã mở mắt cho người mù từ lúc mới sinh.

³³ Nếu không phải là người của Thiên Chúa, thì ông ấy đã chẳng làm được gì.”

³⁴ Họ đối lại: “Mày sinh ra tội lỗi ngập đầu, thế mà mày lại muốn làm thầy chúng ta ư?” Rồi họ tống anh ra ngoài.

³⁵ Đức Giê-su nghe nói họ đã tống anh ra ngoài. Khi gặp lại anh, Người hỏi: “Anh có tin vào Con Người không?”

³⁶ Anh đáp: “Thưa Ngài, Người ấy là ai để tôi tin?”

³⁷ Đức Giê-su trả lời: “Anh đã thấy Người. Chính Người đang nói với anh đây.”

³⁸ Anh nói: “Thưa Ngài, tôi tin”. Rồi anh bái lạy Người.

Ga

- ³⁹ Đức Giê-su nói : “Tôi đến thế gian này chính là để xét xử : cho người không xem thấy được thấy, và kẻ xem thấy lại nên đui mù !”
- ⁴⁰ Những người Pha-ri-sêu đang ở đó với Đức Giê-su nghe vậy, liền lên tiếng : “Cả chúng tôi cũng đui mù hay sao ?”
- ⁴¹ Đức Giê-su bảo họ : “Nếu các ông đui mù, thì các ông đã chẳng có tội. Nhưng giờ đây các ông nói rằng : ‘Chúng tôi thấy’, nên tội các ông vẫn còn !”

263. VỤ MỤC TỬ TỐT

Ga 10,1-21

- ¹ “Thật, tôi bảo thật các ông, ai không đi qua cửa mà vào ràn chiên, nhưng trèo qua lối khác mà vào, người ấy là kẻ trộm, kẻ cướp.
- ² Còn ai đi qua cửa mà vào, người ấy là mục tử.
- ³ Người giữ cửa mở cho anh vào, và chiên nghe tiếng của anh ; anh gọi tên từng con chiên của mình, rồi dẫn chúng ra.
- ⁴ Khi đã cho chiên của mình ra hết, anh đi trước chiên và chiên theo sau anh, vì chúng nhận biết tiếng của anh.
- ⁵ Chúng sẽ không theo người lạ, nhưng sẽ chạy trốn, vì chúng không nhận biết tiếng người lạ.”
- ⁶ Đức Giê-su kể cho họ ẩn dụ đó. Nhưng họ không hiểu những điều Người nói với họ.
- ⁷ Vậy, Đức Giê-su lại nói : “Thật, tôi bảo thật các ông : Chính tôi là cửa cho chiên ra vào.
- ⁸ Mọi kẻ đến trước tôi đều là trộm cướp ; nhưng chiên đã không nghe họ.
- ⁹ Chính Tôi là cửa. Ai qua tôi mà vào thì sẽ được cứu. Người ấy sẽ ra vào và gặp được đồng cỏ.
- ¹⁰ Kẻ trộm chỉ đến để ăn trộm, giết hại và phá huỷ. Phần tôi, tôi đến để cho chiên được sống và sống dồi dào.
- ¹¹ Chính Tôi là người Mục Tử tốt. Người Mục Tử tốt hy sinh mạng sống mình vì chiên.
- ¹² Người làm thuê, không phải là mục tử, và chiên không thuộc về mình, nên khi thấy sói đến, anh bỏ chiên mà chạy. Sói vỗ lấy chiên và làm cho chiên tán loạn,
- ¹³ bởi vì anh là kẻ làm thuê, và không thiết gì đến chiên.
- ¹⁴ Chính Tôi là người Mục Tử tốt. Tôi biết chiên của tôi, và chiên tôi biết tôi,
- ¹⁵ như Chúa Cha biết tôi, và tôi biết Chúa Cha, và tôi hy sinh mạng sống mình vì chiên.
- ¹⁶ Tôi còn có những chiên khác không thuộc ràn này. Tôi cũng phải đưa chúng về. Chúng sẽ nghe tiếng tôi. Và sẽ chỉ có một đoàn chiên và một người mục tử.
- ¹⁷ Sỡ dĩ Chúa Cha yêu mến tôi, là vì tôi hy sinh mạng sống mình để rồi lấy lại.
- ¹⁸ Mạng sống này, không ai lấy đi khỏi tôi, nhưng chính tôi tự ý hy sinh mạng sống mình. Tôi có quyền hy sinh và có quyền lấy lại mạng sống ấy. Đó là mệnh lệnh tôi đã nhận từ Cha Tôi.”
- ¹⁹ Người Do-thái lại đâm ra chia rẽ vì những lời đó.
- ²⁰ Nhiều người trong nhóm họ nói : “Ông ấy bị quỷ ám và điên khùng rồi ! Nghe ông ấy làm gì ?”
- ²¹ Kẻ khác bảo : “Người bị quỷ ám đâu có nói được như vậy ! Chẳng lẽ quỷ có thể mở mắt cho người mù được sao ?”

264. ĐỨC GIÊ-SU XUNG MÌNH LÀ CON THIÊN CHÚA

Mt	Mc	Lc	Ga 10,22-39
(§ 342)			<p>²² Bấy giờ, đến lễ Cung Hiến Đền Thờ ở Giê-ru-salem. Khi ấy là mùa đông.</p> <p>²³ Đức Giê-su đi đi lại lại trong Đền Thờ, tại hành lang Sa-lô-môn.</p> <p>²⁴ Người Do-thái vây quanh Người và nói : “Ông còn để lòng trí chúng tôi thắc mắc cho đến bao giờ ?”</p>
<p>• 26, 63 ... “Nhân danh Thiên</p> <p>• Chúa hằng sống, tôi truyền</p> <p>• cho ông phải nói cho chúng</p>			

Mt	Mc	Lc	Ga
tôi biết :	(§ 342)	(§ 342)	
ông có phải là	14, ⁶¹ “Ông có phải là	22, ⁶⁷ “Nếu ông là	Nếu ông là
Đấng Ki-tô,	Đấng Ki-tô,	Đấng Ki-tô,	Đấng Ki-tô,
Con Thiên Chúa không ?”	Con của Đấng Đấng Chúc		
	Tụng không ?”		
		hãy nói	thì xin nói thẳng
		cho chúng tôi biết !”	cho chúng tôi biết.”
⁶⁴ Đức Giê-su trả lời :	⁶² Đức Giê-su trả lời :	Người đáp :	²⁵ Đức Giê-su đáp :
“Chính ngài vừa nói đó...”	“Chính tôi đây...”		
		“Tôi có nói với các ông,	“Tôi đã nói với các ông rồi
		các ông cũng chẳng tin .”	mà các ông không tin.
			Những việc tôi làm
			nhân danh Cha tôi,
^{65a} “Chúng ta cần gì	⁶³ “Chúng ta cần gì	^{71a} “Chúng ta cần gì	những việc đó
nhân chứng nữa ?”	nhân chứng nữa ?”	lời chứng nữa ?”	làm chứng cho tôi.
			²⁶ Nhưng các ông không tin,
			vì các ông không thuộc về
			chiên của tôi.
			²⁷ Chiên của tôi thì nghe
			tiếng tôi ; tôi biết chúng và
			chúng theo tôi.
			²⁸ Tôi ban cho chúng sự
			sống đời đời ; muốn đời
			chúng không phải diệt vong
			và không ai sẽ cướp được
			chúng khỏi tay tôi.
			²⁹ Cha tôi, Đấng đã ban
			chúng cho tôi, thì lớn hơn tất
			cả, và không ai cướp được
			chúng khỏi tay Chúa Cha.
			³⁰ Tôi và Chúa Cha là một.”
			³¹ Người Do-thái lại lấy đá
			để ném Đức Giê-su.
			³² Người bảo họ : “Tôi đã
			cho các ông thấy nhiều việc
			tốt đẹp xuất phát từ Chúa
			Cha ; vì việc nào mà các
			ông ném đá tôi ?”
			³³ Người Do-thái đáp :
			“Chúng tôi ném đá ông,
			không phải vì một việc tốt
			đẹp,
^{65b} “Đấy, quý vị vừa nghe	⁶⁴ “Quý vị vừa nghe hẳn nói	^{71b} “Chính chúng ta vừa	nhưng vì một lời nói phạm
hắn nói phạm thượng.”	phạm thượng...”	nghe miệng hắn nói !”	thượng :
			ông là người phạm mà lại tự
			cho mình là Thiên Chúa.”
			³⁴ Đức Giê-su bảo họ :
			“Trong Lễ Luật các ông, đã
			chẳng có chép lời này sao :
			“ <i>Ta đã phán : các người là</i>

Mt	Mc	Lc	Ga
			<p><i>những bậc thần thánh' b ?</i>³⁵ Nếu Lê Luật gọi những kẻ được Thiên Chúa ngỏ lời là những bậc thần thánh, mà lời Kinh Thánh không thể bị huỷ bỏ,</p> <p>³⁶ thì tôi là người Chúa Cha đã thánh hiến và sai đến thế gian, làm sao các ông lại bảo : ‘Ông nói phạm thượng !’ và tôi đã nói :</p> <p>‘Tôi là Con Thiên Chúa’ ?</p> <p>³⁷ Nếu tôi không làm các việc của Cha tôi, thì các ông đừng tin tôi.</p> <p>³⁸ Còn nếu tôi làm các việc đó, thì dù các ông không tin tôi, ít ra cũng hãy tin các việc đó. Như vậy, các ông sẽ biết và ngày càng biết thêm rằng : Chúa Cha ở trong tôi và tôi ở trong Chúa Cha.”</p> <p>³⁹ Bấy giờ họ lại tìm cách bắt Người, nhưng Người đã thoát khỏi tay họ.</p>
		<p>⁷⁰ Mọi người liền nói : ■ “Vậy ông là Con Thiên Chúa sao?” Người đáp : ■ “Chính các ông nói ■ tôi là thế !”</p>	

265. ĐỨC GIÊ-SU RÚT LUI SANG BÊN KIA SÔNG GIO-DAN

Ga 10,40-42

⁴⁰ Đức Giê-su lại ra đi, sang bên kia sông Gio-dan, đến chỗ trước kia ông Gio-an đã làm phép rửa, và Người ở lại đó.

⁴¹ Nhiều người đến gặp Đức Giê-su và nói rằng : “Ông Gio-an đã không làm một dấu lạ nào cả, nhưng mọi điều ông ấy nói về người này đều đúng.”

⁴² Ở đó, nhiều người đã tin vào Đức Giê-su.

266. ANH LA-DA-RÔ SỐNG LẠI

Ga 11,1-46

¹ Có một người đau ốm, tên là La-da-rô, quê ở Bê-ta-ni-a, làng của hai chị em cô Mác-ta và Ma-ri-a.

² Cô Ma-ri-a là người sau này sẽ xúc dầu thơm cho Chúa, và lấy tóc lau chân Người. La-da-rô, em của cô, bị đau ốm.

³ Hai cô cho người tin nói với Đức Giê-su : “Thưa Thầy, người Thầy thương mến đang đau ốm.”

⁴ Nghe vậy, Đức Giê-su bảo : “Bệnh này không đến nỗi chết đâu, nhưng là để bày tỏ vinh quang Thiên Chúa, hầu Con Thiên Chúa được tôn vinh qua cơn bệnh này.”

⁵ Đức Giê-su yêu mến cô Mác-ta, cùng hai người em là Ma-ri-a và La-da-rô.

⁶ Vậy, sau khi nghe tin anh La-da-rô đau ốm, Người còn lưu lại thêm hai ngày tại nơi đang ở.

⁷ Rồi sau đó, Người nói với các môn đệ : “Chúng ta hãy trở lại miền Giu-dê !”

⁸ Các môn đệ nói : “Thưa Thầy, người Do-thái hiện đang tìm cách ném đá Thầy, mà Thầy lại còn đi tới nơi ấy sao ?”

Ga

- ⁹ Đức Giê-su trả lời : “Ban ngày chẳng có mười hai giờ sao ? Ai đi ban ngày thì không vấp ngã, vì thấy ánh sáng cho trần gian này.
- ¹⁰ Còn ai đi ban đêm, thì vấp ngã vì không có ánh sáng nơi mình !”
- ¹¹ Nói những lời này xong, Người bảo họ : “La-da-rô, bạn của chúng ta, đang yên giấc ; tuy vậy, Thầy đi đánh thức anh ấy dậy.”
- ¹² Các môn đệ nói với Người : “Thưa Ngài, nếu anh ấy yên giấc, anh ấy sẽ khoẻ lại.”
- ¹³ Đức Giê-su nói về cái chết của anh La-da-rô, còn họ tưởng Người nói về giấc ngủ thường.
- ¹⁴ Bấy giờ Người mới nói rõ : “La-da-rô đã chết.
- ¹⁵ Thầy mừng cho anh em, vì Thầy đã không có mặt ở đó, để anh em tin. Nhưng thôi, chúng ta hãy đến với anh ấy.”
- ¹⁶ Ông Tô-ma, gọi là Đi-đy-mô, nói với các bạn đồng môn : “Cả chúng ta nữa, chúng ta hãy đi để cùng chết với Thầy !”
- ¹⁷ Khi đến nơi, Đức Giê-su thấy anh La-da-rô đã chôn trong mồ được bốn ngày rồi.
- ¹⁸ Bê-ta-ni-a cách Giê-ru-sa-lem chừng ba cây số.
- ¹⁹ Nhiều người Do-thái đến chia buồn với hai cô Mác-ta và Ma-ri-a, vì em các cô mới qua đời.
- ²⁰ Vừa nghe tin Đức Giê-su đến, cô Mác-ta liền ra đón Người. Còn cô Ma-ri-a thì ngồi ở nhà.
- ²¹ Cô Mác-ta nói với Đức Giê-su : “Thưa Ngài, nếu Ngài ở đây, thì em con đã không chết.
- ²² Nhưng bây giờ con biết : Bất cứ điều gì Ngài xin cùng Thiên Chúa, Thiên Chúa cũng sẽ ban cho Ngài.”
- ²³ Đức Giê-su nói : “Em chị sẽ sống lại !”
- ²⁴ Cô Mác-ta thưa : “Con biết em con sẽ sống lại, khi kẻ chết sống lại trong ngày sau hết.”
- ²⁵ Đức Giê-su liền phán : “Chính Thầy là sự sống lại và là sự sống. Ai tin vào Thầy, thì dù đã chết, cũng sẽ được sống.
- ²⁶ Ai sống và tin vào Thầy, thì muôn đời sẽ không phải chết. Chị có tin thế không ?”
- ²⁷ Cô Mác-ta đáp : “Thưa Ngài, có. Con vẫn tin Ngài là Đức Ki-tô, Con Thiên Chúa, Đấng phải đến thế gian.”
- ²⁸ Nói xong, cô đi gọi em là Ma-ri-a, và nói nhỏ : “Thầy đến rồi, Thầy gọi em đấy !”
- ²⁹ Nghe vậy, cô Ma-ri-a vội đứng lên và đến với Đức Giê-su.
- ³⁰ Lúc đó, Người chưa vào làng, nhưng vẫn còn ở chỗ cô Mác-ta đã ra đón Người.
- ³¹ Những người Do-thái đang ở trong nhà với cô Ma-ri-a để chia buồn, thấy cô vội vã đứng dậy ra ngoài, liền đi theo, tưởng rằng cô ra mộ khóc em.
- ³² Khi đến gần Đức Giê-su, cô Ma-ri-a vừa thấy Người, liền sụp xuống dưới chân và nói : “Thưa Ngài, nếu Ngài ở đây, em con đã không chết.”
- ³³ Thấy cô khóc, và những người Do-thái đi với cô cũng khóc, Đức Giê-su thổn thức trong lòng và xao xuyến.
- ³⁴ Người hỏi : “Các người để anh ấy ở đâu ?” Họ trả lời : “Thưa Ngài, mời Ngài đến xem.”
- ³⁵ Đức Giê-su khóc.
- ³⁶ Người Do-thái mới nói : “Kìa xem ! Ông ấy thương anh La-da-rô biết chừng nào !”
- ³⁷ Có vài người trong nhóm họ nói : “Ông ấy đã mở mắt cho người mù, lại không thể làm cho anh ấy khỏi chết sao ?”
- ³⁸ Đức Giê-su lại thổn thức trong lòng. Người đi tới mộ. Ngõ mộ đó là một cái hang có phiến đá đậy lại.
- ³⁹ Đức Giê-su nói : “Đem phiến đá này đi.” Cô Mác-ta là chị người chết liền nói : “Thưa Ngài, nặng mùi rồi, vì em con ở trong mồ đã được bốn ngày.”
- ⁴⁰ Đức Giê-su bảo : “Thầy đã chẳng nói với chị rằng nếu chị tin, chị sẽ được thấy vinh quang Thiên Chúa sao ?”
- ⁴¹ Rồi người ta đem phiến đá đi. Đức Giê-su ngước mắt lên và nói : “Lạy Cha, con cảm tạ Cha, vì Cha đã nhậm lời con.
- ⁴² Phần con, con biết Cha hằng nhậm lời con, nhưng vì đám đông đứng quanh đây, nên con đã nói để họ tin rằng Cha đã sai phái con.”
- ⁴³ Nói xong, Người kêu lớn tiếng : “La-da-rô, hãy ra khỏi mồ !”
- ⁴⁴ Người chết liền đi ra, chân tay còn quấn vải, và mặt còn phủ khăn. Đức Giê-su bảo : “Cởi khăn và vải cho anh ấy, rồi để anh ấy đi.”
- ⁴⁵ Trong số những người Do-thái đến thăm cô Ma-ri-a và được chứng kiến việc Đức Giê-su làm, có nhiều kẻ đã tin vào Người.
- ⁴⁶ Nhưng lại có mấy người Do-thái đi gặp nhóm Pha-ri-sêu và kể cho họ những gì Đức Giê-su đã làm.

267. CÁC THỦ LÃNH DO-THÁI QUYẾT ĐỊNH GIẾT ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Mc	Lc	Ga 11,47-54
(§ 312)	(§ 312)	(§ 312)	
■ 26, ³ Lúc ấy, các thượng tế	■ 14, ^b ...các thượng tế	■ 22, ² Các thượng tế	■ 47 Vay các thượng tế và các người Pha-ri-sêu triệu tập Thượng Hội Đồng
■ và kỳ mục trong dân	■ và kinh sư	■ và kinh sư	
■ nhóm họ			

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>tại dinh của vị thượng tế tên là Cai-pha,</p> <p>⁴ và bàn tính đùng mưu bắt Đức Giê-su và giết Người.</p>	<p>bàn mưu tính kế bắt Đức Giê-su để giết Người.</p>	<p>tìm cách thủ tiêu Đức Giê-su.</p>	<p>và nói : “Chúng ta phải làm gì đây, vì Người này làm nhiều dấu lạ ? ⁴⁸ Nếu chúng ta cứ để ông ấy làm như thế, mọi người sẽ tin vào ông, rồi người Rô-ma sẽ đến phá huỷ cả nơi thánh lẫn dân tộc ta.”</p> <p>⁴⁹ Một người trong Thượng Hội Đồng tên là Cai-pha, làm thượng tế năm ấy, nói rằng : “Các ông không hiểu gì cả, ⁵⁰ các ông cũng chẳng nghĩ đến điều lợi cho các ông là: thà một người chết thay cho dân còn hơn là toàn dân bị tiêu diệt.”</p> <p>⁵¹ Điều đó, ông không tự mình nói ra, nhưng vì ông là thượng tế năm ấy, nên đã tuyên sấm là Đức Giê-su sắp phải chết thay cho dân,⁵² và không chỉ thay cho dân mà thôi, nhưng còn để quy tụ con cái Thiên Chúa đang tản mát khắp nơi về một mối.</p> <p>⁵³ Từ ngày đó, họ quyết định giết Đức Giê-su. ⁵⁴ Vậy Đức Giê-su không đi lại công khai giữa người Do-thái nữa ; nhưng Người rời nơi ấy, đến một vùng gần hoang địa, tới một thành gọi là Ép-ra-im. Người ở lại đó với các môn đệ.</p>

268. NGƯỜI MÙ TẠI GIÊ-RI-KHÔ

Mt 20,29-34	Mc 10,46-52	Lc 18,35-43
<p>⁲⁹ Khi Đức Giê-su và các môn đệ ra khỏi thành Giê-ri-khô, đồng đi o dân chúng đi theo Người. ⁳⁰ Và kia có hai người mù</p>	<p>⁴⁶ Đức Giê-su và các môn đệ đến thành Giê-ri-khô. Khi Thầy trò và khá đông dân chúng ra khỏi thành Giê-ri-khô, thì có một người mù</p>	<p>⁳⁵ Khi Đức Giê-su gần đến thành Giê-ri-khô, có một người mù</p>

Mt	Mc	Lc
ngồi bên vệ đường, nghe biết	đang ngồi ăn xin bên vệ đường, tên là Ba-ti-mê, con ông Ti-mê. ⁴⁷ Vừa nghe nói	đang ngồi ăn xin bên vệ đường. ³⁶ Nghe thấy đám đông đi qua, anh hỏi xem có chuyện gì. ³⁷ Họ báo cho anh biết là Đức Giê-su Na-da-rét đang đi qua đó. ³⁸ Anh liền kêu lên rằng :
Đức Giê-su đi ngang qua đó, liền kêu lên rằng : “[Lạy Ngài,] lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi !” ³¹ Đám đông quát nạt, bảo họ im đi, nhưng họ càng kêu lớn hơn nữa : “Lạy Ngài, lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót chúng tôi !” ³² Đức Giê-su dừng lại,	đó là Đức Giê-su Na-da-rét, anh bắt đầu kêu lên rằng : “Lạy ông Giê-su, Con vua Đa-vít, xin thương xót tôi !” ⁴⁸ Nhiều người quát nạt bảo anh im đi, nhưng anh càng kêu lớn tiếng : “Lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót tôi !” ⁴⁹ Đức Giê-su dừng lại và nói : “Gọi anh ấy lại đây !” Người ta gọi anh mù và bảo : “Cứ yên tâm, đứng dậy, Người gọi anh đây !” ⁵⁰ Anh mù liền vất áo choàng lại, đứng phắt dậy mà đến gần Đức Giê-su. ⁵¹ Đức Giê-su lên tiếng hỏi anh :	“Lạy ông Giê-su, Con vua Đa-vít, xin thương xót tôi !” ³⁹ Những người đi đầu quát nạt, bảo anh im đi ; nhưng anh càng kêu lớn tiếng : “Lạy Con vua Đa-vít, xin thương xót tôi !” ⁴⁰ Đức Giê-su dừng lại, truyền dẫn anh đến.
gọi họ đến	và nói : “Các anh muốn tôi làm gì cho các anh ?” ³³ Họ thưa : “Lạy Ngài, xin cho mắt chúng tôi được mở ra !” ³⁴ Đức Giê-su chạnh lòng thương, sờ vào mắt họ ;	Khi anh đã đến gần, Người hỏi : ⁴¹ “Anh muốn tôi làm gì cho anh ?” Anh đáp : “Lạy Ngài, xin cho tôi nhìn thấy được.”
lập tức, họ nhìn thấy được và đi theo Người.	⁵² Người nói : “Anh hãy đi, lòng tin của anh đã cứu chữa anh !” Lập tức, anh nhìn thấy được và theo Người trên con đường Người đi.	⁴² Đức Giê-su nói : “Hãy nhìn thấy đi, lòng tin của anh đã cứu chữa anh !” ⁴³ Tức khắc, anh nhìn thấy được và theo Người, vừa đi vừa tôn vinh Thiên Chúa. Thấy vậy, toàn dân cất tiếng ngợi khen Thiên Chúa.

269. ÔNG DA-KÊU

Mt	Mc	Lc 19,1-10
(§ 92+) 9,11	(§ 42+) 2,16	¹ Sau khi vào Giê-ri-khò, Đức Giê-su đi ngang qua thành ấy. ² Ở đó có một người tên là Da-kêu ; ông đứng đầu những người thu thuế, và là người giàu có. ³ Ông tìm cách để xem cho biết Đức Giê-su là ai, nhưng không được, vì dân chúng thì đông, mà vóc người ông lại thấp. ⁴ Ông liền chạy tới phía trước, leo lên một cây sung để xem Đức Giê-su, vì Người sắp đi qua đó. ⁵ Khi Đức Giê-su tới chỗ ấy, Người nhìn lên và nói với ông : “Này ông Da-kêu, xuống mau đi, vì hôm nay tôi phải ở lại nhà ông !” ⁶ Ông vội vàng tụt xuống, và mừng rỡ đón rước Người. ⁷ Thấy vậy, mọi người xầm xì với nhau : “Nhà người tội lỗi mà ông ấy cũng vào trọ !” ⁸ Ông Da-kêu đứng đó thưa với Chúa rằng : “Thưa Ngài, đây phân nửa tài sản của tôi,

Mt	Mc	Lc
9,13	2,17	tôi cho người nghèo; và nếu tôi đã chiếm đoạt của ai cái gì, tôi xin đền gấp bốn." ⁹ Đức Giê-su mới nói với ông rằng: "Hôm nay, ơn cứu độ đã đến cho nhà này, bởi người này cũng là con cháu ông Áp-ra-ham. ¹⁰ Vì Con Người đến để tìm và cứu cái gì đã mất." ^c

270. DỤ NGÔN MƯỜI NÉN BẠC

Mt	Mc	Lc 19,11-27
(§ 306) ^{25,14} "Quả thế, cũng như người kia sắp đi xa, gọi đầy tớ đến mà giao phó của cải mình cho họ. ¹⁵ Ông đưa cho người này năm yến, người kia hai yến, người khác nữa một yến, tùy khả năng riêng mỗi người. Rồi ông ra đi. Lập tức, ¹⁶ người đã lãnh năm yến lấy số tiền ấy đi làm ăn, và gây lời được năm yến khác. ¹⁷ Cũng vậy, người đã lãnh hai yến gây lời được hai yến khác. ¹⁸ Còn người đã lãnh một yến thì đi đào lỗ chôn giấu số bạc của chủ. ¹⁹ Sau một thời gian lâu dài, ông chủ các đầy tớ ấy đến và yêu cầu họ thanh toán sổ sách. ²⁰ Người đã lãnh năm yến tiến lại gần, đưa năm yến khác, và nói: "Thưa ngài,	(§ 300) ^{13,34} "Cũng như người kia đi xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, mỗi người một việc..."	¹¹ Khi dân chúng đang nghe những điều ấy, thì Đức Giê-su lại kể thêm một dụ ngôn, vì Người đang ở gần Giê-ru-sa-lem và vì họ tưởng là Nước Thiên Chúa sắp xuất hiện đến nơi rồi. ¹² Vậy Người nói: "Có một người quý tộc kia thấy đi phương xa để lãnh nhận vương quyền, rồi sẽ trở về. ¹³ Ông gọi mười người trong các đầy tớ của ông đến, phát cho họ mười nén bạc và nói với họ: "Hãy lo làm ăn sinh lợi đang khi tôi đi vắng." ¹⁴ Nhưng đồng bào ông ghét ông, nên họ cử một phái đoàn đi sau ông để nói rằng: "Chúng tôi không muốn ông này làm vua chúng tôi." ¹⁵ "Sau khi lãnh nhận vương quyền, ông trở về. Bấy giờ ông truyền gọi những đầy tớ ông đã giao bạc cho, để xem mỗi người làm ăn sinh lợi được bao nhiêu. ¹⁶ Người thứ nhất đến trình: "Thưa ngài,

Mt	Mc	Lc
<p>ngài đã giao cho tôi năm yến, tôi đã gây lời được năm yến khác đây.’ ²¹ Ông chủ nói với người ấy : ‘Khá lắm ! hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành ! Được giao ít mà anh đã trung thành, thì tôi sẽ giao nhiều cho anh.</p>		<p>nén bạc của ngài đã sinh lợi được mười nén.’ ¹⁷ Ông bảo người ấy : ‘Khá lắm, hỡi đầy tớ tài giỏi ! Vì anh đã trung thành trong việc rất nhỏ,</p>
<p>Hãy vào hưởng niềm vui của chủ anh !’ ²² Người đã lãnh hai yến cũng tiến lại gần và nói : ‘Thưa ngài, ngài đã giao cho tôi hai yến, tôi đã gây lời được hai yến khác đây.’ ²³ Ông chủ nói với người ấy : ‘Khá lắm ! hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành ! Được giao ít mà anh đã trung thành, thì tôi sẽ giao nhiều cho anh.</p>		<p>thì hãy cầm quyền cai trị mười thành.’ ¹⁸ Người thứ hai đến trình : ‘Thưa ngài, nén bạc của ngài đã làm lợi được năm nén.’ ¹⁹ Ông cũng bảo người ấy : ‘Anh cũng vậy, anh hãy cai trị năm thành.’</p>
<p>Hãy vào hưởng niềm vui của chủ anh!’ ²⁴ Rồi người đã lãnh một yến cũng tiến lại gần và nói : ‘Thưa ngài, tôi biết</p>		<p>²⁰ Rồi người thứ ba đến trình : ‘Thưa ngài, nén bạc của ngài đây, tôi đã bọc khăn giữ kỹ.</p>
<p>ngài là người hà khắc, gặt chỗ không gieo, thu nơi không vãi. ²⁵ Vì thế, tôi đâm sợ, mới đem chôn giấu yến bạc của ngài dưới đất. Của ngài còn nguyên đây này !’</p>		<p>²¹ Tôi sợ ngài, vì ngài là người khắc nghiệt, lấy cái không gửi, gặt cái không gieo.’</p>
<p>²⁶ Ông chủ đáp : ‘Hỡi đầy tớ tối tệ và biếng nhác !</p>		<p>²² Ông nói : ‘Hỡi đầy tớ tối tệ !</p>
<p>Anh đã biết tôi gặt chỗ không gieo, thu nơi không vãi, ²⁷ thì lẽ ra anh phải gửi số bạc của tôi vào ngân hàng, để khi tôi đến, tôi thu được cả vốn lẫn lời chứ !</p>		<p>Tôi cứ lời miệng anh mà xét xử anh. Anh đã biết tôi là người khắc nghiệt, lấy cái không gửi, gặt cái không gieo. ²³ Thế sao anh không gửi bạc của tôi vào ngân hàng ? Có vậy, khi tôi đến, tôi mới rút ra được cả vốn lẫn lời chứ !’ ²⁴ Rồi ông bảo những người đứng đó :</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁸ Vậy các người hãy lấy lại yến bạc nó giữ mà đưa cho người đã có mười yến.</p> <p>²⁹ Vì phàm ai có, thì sẽ được cho thêm và sẽ có dư thừa ; còn ai không có, thì ngay cái đang có, cũng sẽ bị lấy đi.</p> <p>³⁰ Còn tên đầy tớ vô dụng kia, hãy <i>quăng</i> nó ra chỗ tối tăm bên ngoài : ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc ghê rợn.”</p>	<p>(§ 130+)</p> <p>^{4,25} “Thật vậy ai có, sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi.”</p>	<p>“Hãy lấy lại nén bạc nó giữ mà đưa cho người đã có mười nén.” ²⁵ Họ thưa ông : “Thưa ngài, anh ấy có mười nén rồi !” ²⁶ - “Tôi bảo các anh : phàm ai có, thì sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi.”</p> <p>²⁷ “Còn bọn thù địch của tôi kia, những người không muốn tôi làm vua cai trị chúng, thì hãy dẫn chúng lại đây và giết chết trước mặt tôi.”</p>

271. LỄ VƯỢT QUA GẮN ĐẾN

Mt	Mc	Lc	Ga 11,55-57
<p>(§ 312)</p> <p>^{26,2} “Anh em biết còn hai ngày nữa là đến lễ Vượt Qua...”</p>	<p>(§ 312)</p> <p>^{14,18} Hai ngày trước lễ Vượt Qua và lễ Bánh Không Men...</p>	<p>(§ 312)</p> <p>^{22,1} Lễ Bánh Không Men, cũng gọi là lễ Vượt Qua, đã đến gần.</p>	<p>⁵⁵ Khi ấy gần đến lễ Vượt Qua của người Do-thái. Nhiều người trong vùng lên Giê-ru-sa-lem trước lễ Vượt Qua để thanh tẩy mình.</p> <p>⁵⁶ Họ tìm Đức Giê-su và đứng trong Đền Thờ bàn tán với nhau : “Chắc ông ấy sẽ không lên dự lễ đâu, các ông nghĩ thế nào?”</p> <p>⁵⁷ Còn các thượng tế và người Pha-ri-sêu thì ra lệnh : ai biết được Người ở đâu thì phải báo cho họ đến bắt.</p>

272. XỨC DẦU THƠM TẠI BÊ-TA-NI-A

Mt	Mc	Lc	Ga 12,1-11
<p>(§ 313)</p> <p>^{26,6} Đức Giê-su đang ở làng Bê-ta-ni-a tại nhà ông Si-môn Cùi,</p>	<p>(§ 313)</p> <p>^{14,3} Lúc đó, Đức Giê-su đang ở làng Bê-ta-ni-a, tại nhà ông Si-môn Cùi.</p>	<p>(§ 123)</p> <p>^{7,40} Đức Giê-su lên tiếng báo ông : “Này ông Si-môn ...”</p>	<p>¹ Sáu ngày trước lễ Vượt Qua, Đức Giê-su đến làng Bê-ta-ni-a,</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
			nơi anh La-da-rô ở. Anh này đã được Người cho trở dậy từ cõi chết.
		³⁶ Có người thuộc nhóm Pha-ri-sêu mời Đức Giê-su dùng bữa với mình. Đức Giê-su đến nhà người Pha-ri-sêu ấy và vào bàn ăn.	² Ở đó, người ta dọn bữa ăn tối thiết đãi Đức Giê-su ;
	Giữa lúc Người dùng bữa, có một người phụ nữ		cô Mác-ta lo hầu bàn, còn anh La-da-rô là một trong những kẻ cùng dự tiệc với Người.
⁷ thì có một người phụ nữ		³⁷ Bấy giờ một phụ nữ vốn là người tội lỗi trong thành, biết được Người đang dùng bữa tại nhà ông Pha-ri-sêu,	³ Cô Ma-ri-a
đến gần Người, mang theo một bình bạch ngọc, đựng một thứ dầu thơm	đến, mang theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm cam tùng nguyên chất	liền đem theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm.	lấy một cân dầu thơm cam tùng nguyên chất và quý giá
đặt giá. Cô đổ dầu thơm trên đầu Người, lúc Người đang dùng bữa.	thứ đắt tiền. Cô đập ra, đổ dầu thơm trên đầu Người.		
		³⁸ Cô lại phía sau, sát chân Người mà khóc, nước mắt tưới ướt chân Người. Cô lấy tóc mình mà lau, rồi hôn chân Người và lấy dầu thơm xúc lên.	xúc chân Đức Giê-su, rồi lấy tóc mà lau.
			Cả nhà nức mùi thơm.
⁸ Thấy vậy, các môn đệ	⁴ Có vài người		⁴ Một trong các môn đệ của Đức Giê-su là Giu-đa Ít-ca-ri-ốt, kẻ sẽ nộp Người,
lấy làm bực tức nói : “Sao lại phí của như thế ?	lấy làm bực tức, nói với nhau : “Phí dầu thơm như thế để làm gì ?		liền nói : ⁵ “Sao lại không
⁹ Dầu đó có thể bán được nhiều tiền mà cho người nghèo.”	⁵ Dầu thơm đó có thể bán được trên ba trăm quan tiền mà cho người nghèo.” Rồi họ gắt gỏng với cô.		bán dầu thơm đó lấy ba trăm quan tiền mà cho người nghèo ?”
			⁶ Y nói thế, không phải vì lo cho người nghèo, nhưng vì y là một tên ăn cắp : y giữ túi tiền và thường lấy đi những gì người ta bỏ vào quỹ chung.
¹⁰ Biết thế,			

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>Đức Giê-su bảo các ông :</p> <p>“Sao lại muốn gây chuyện với người phụ nữ này ? Quả thật, cô ấy vừa làm cho Thầy một việc nghĩa.</p> <p>¹¹ Người nghèo thì lúc nào anh em cũng có bên cạnh; còn Thầy, anh em không có mãi đâu !</p> <p>¹² Cô ấy đổ dầu thơm trên thân thể Thầy, là để chuẩn bị mai táng Thầy.</p> <p>¹³ Thầy bảo thật anh em : Tin Mừng này được loan báo ở đâu trong khắp thiên hạ, thì người ta cũng sẽ kể lại việc cô vừa làm mà nhớ tới cô.”</p>	<p>⁶ Nhưng Đức Giê-su bảo họ : “Cứ để cô ấy làm. Sao lại muốn gây chuyện ?</p> <p>Cô ấy vừa làm cho tôi một việc nghĩa.</p> <p>⁷ Người nghèo thì lúc nào các ông cũng có bên cạnh, các ông muốn làm phúc cho họ bao giờ mà chẳng được !</p> <p>Còn tôi, các ông không có mãi đâu !</p> <p>⁸ Điều gì làm được thì cô đã làm : cô đã lấy dầu thơm ướp thân thể tôi trước, để chuẩn bị ngày mai táng.</p> <p>⁹ Tôi bảo thật các ông : Tin Mừng được loan báo ở đâu trong khắp thiên hạ, thì người ta cũng sẽ kể lại việc cô vừa làm mà nhớ tới cô.”</p>		<p>⁷ Đức Giê-su nói : “Cứ để cô ấy làm.</p> <p>Cô ấy giữ dầu thơm này là có ý dành cho ngày mai táng Thầy.</p> <p>⁸ Người nghèo thì anh em lúc nào cũng có bên cạnh ; còn Thầy, anh em không có mãi đâu.”</p> <p>⁹ Đồng đảo dân chúng Do-thái biết Đức Giê-su đang ở đó. Họ kéo đến, không phải chỉ vì Đức Giê-su, nhưng còn để nhìn thấy anh La-da-rô, kẻ đã được Người cho trỗi dậy từ cõi chết.</p> <p>¹⁰ Các thượng tế mới quyết định giết cả anh La-da-rô nữa,</p> <p>¹¹ vì tại anh mà nhiều người Do-thái đã bỏ đi và tin vào Đức Giê-su.</p>

273. ĐỨC GIÊ-SU VÀO GIÊ-RU-SA-LEM

Mt 21,1-9	Mc 11,1-10	Lc 19,28-40	Ga 12,12-19
	<p>10,32 (§ 253)</p>	<p>²⁸ Nói những lời ấy xong, Đức Giê-su đi đầu, tiến lên Giê-ru-sa-lem.</p>	<p>¹² Hôm sau, đồng đảo dân chúng kéo đến mừng lễ, khi nghe tin Đức Giê-su</p> <p>tới Giê-ru-sa-lem,</p> <p>¹³ họ cầm nhánh lá thiên tuế ra đón Người và reo hò vang dội :</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
			<p><i>Hoan hô ! Hoan hô ! Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa ^d ! Chúc tụng vua Ít-ra-en !</i></p>
<p>¹ Khi Đức Giê-su và các môn đệ đến gần thành Giê-ru-sa-lem và tới làng Bết-pha-gê, phía núi Ô-liu, Đức Giê-su sai hai môn đệ đi ² và bảo : “Các anh đi vào làng trước mặt kia và sẽ thấy ngay một con lừa mẹ đang cột sẵn đó, có con lừa con bên cạnh. Các anh cởi dây ra và dắt về cho Thấy. ³ Nếu có ai nói gì với các anh, thì cứ trả lời rằng : ‘Chúa cần đến chúng’ và người ấy sẽ để cho chúng đi ngay.” ⁴ Sự việc đó đã xảy ra hầu ứng nghiệm lời ngôn sứ đã nói : ⁵ ‘<i>Hãy bảo thiếu nữ Xi-on</i>’ : <i>Kìa Đức Vua của người đang đến với người, hiển hậu ngồi trên lưng lừa, trên lưng lừa con ^e là con của thú vật chở đồ.</i> ⁶ Các môn đệ đi và làm theo lời Đức Giê-su đã truyền.</p>	<p>¹ Khi Đức Giê-su và các môn đệ đến gần thành Giê-ru-sa-lem, gần làng Bết-pha-gê và làng Bê-ta-ni-a, bên triền núi Ô-liu, Người sai hai môn đệ đi ² và bảo : “Các anh đi vào làng trước mặt kia. Tới nơi, sẽ thấy ngay (đang cột sẵn đó.) một con lừa con chưa ai cởi bao giờ, () Các anh cởi dây ra và đem nó đi. ³ Nếu có ai nói : “Tại sao các anh làm như vậy ?”, thì cứ trả lời rằng : ‘Chúa cần đến nó và Người sẽ gửi lại đây ngay.’”</p>	<p>²⁹ Khi đến gần làng Bết-pha-gê và làng Bê-ta-ni-a, bên triền núi gọi là núi Ô-liu, Người sai hai môn đệ đi ³⁰ và bảo : “Các anh đi vào làng trước mặt kia. Tới nơi sẽ thấy (đang cột sẵn đó.) một con lừa con chưa ai cởi bao giờ, () Các anh cởi dây ra và dắt nó đi. ³¹ Nếu có ai hỏi : “Tại sao các anh cởi nó ra”, thì cứ trả lời rằng : ‘Chúa cần đến nó !’</p>	<p>¹⁴ Đức Giê-su gặp thấy một con lừa tơ, liền cởi lên như có lời chép : ¹⁵ <i>Hỡi thiếu nữ Xi-on, đừng sợ ! Này Đức Vua của người ngự đến, ngồi trên lưng lừa con ^f.</i> ■ ¹⁴ Đức Giê-su gặp thấy ■ một con lừa tơ, ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■</p>
	<p>⁴ Các ông ra đi và thấy một con lừa con cột ngoài cửa ngõ, ngay mặt đường. Các ông liền cởi dây lừa ra. ⁵ Mấy người đứng đó nói với các ông :</p>	<p>³² Hai người được sai liền ra đi và thấy y như Người đã nói. ³³ Các ông đang cởi dây lừa, thì những người chủ nói với các ông :</p>	

^d Tv 118,25-26e Is 62,11^f Dcr 9,9

Mt	Mc	Lc	Ga
	“Các anh cỡi lừa ra làm gì vậy ?” ⁶ Hai ông trả lời như Đức Giê-su đã dạy.	“Tại sao các anh cỡi lừa ra ?” ³⁴ Hai ông đáp : “Chúa cần đến nó.”	
⁷ Các ông dắt lừa mẹ và lừa con về, đặt áo choàng của mình trên lưng chúng, và Đức Giê-su cưỡi lên.	Và họ để các ông làm. ⁷ Hai ông đem lừa về cho Đức Giê-su, lấy áo choàng của mình trùm lên lưng nó, và Đức Giê-su cưỡi lên.	³⁵ Các ông dắt lừa về cho Đức Giê-su, rồi lấy áo choàng của mình phủ trên lưng lừa, và giúp Người cưỡi lên.	liền cưỡi lên
⁸ Một đám người rất đông cũng lấy áo choàng trải xuống mặt đường, một số khác lại chặt nhánh cây mà rải lên lối đi.	⁸ Nhiều người cũng lấy áo choàng trải xuống mặt đường, một số khác lại chặt nhánh chặt lá ngoài đồng mà rải.	³⁶ Người đi tới đầu, dẫn chúng cũng lấy áo choàng trải xuống mặt đường.	¹³ họ cầm nhánh lá thiên tuế
⁹ Dẫn chúng, người đi trước, kẻ theo sau, reo hò vang dậy :	⁹ Người đi trước, kẻ theo sau reo hò vang dậy :	³⁷ Khi Người đến gần chỗ dốc xuống núi Ô-liu, tất cả đoàn môn đệ vui mừng bắt đầu lớn tiếng ca tụng Thiên Chúa, vì mọi phép lạ họ đã được thấy. ³⁸ Họ hô lên :	ra đón Người và reo hò vang dội :
<i>“Hoan hô Con vua Đa-vít ! Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !”</i>	<i>“Hoan hô ! Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !”</i> ¹⁰ Chúc tụng triều đại đang tới, triều đại vua Đa-vít, tổ phụ chúng ta.	<i>Chúc tụng Đức Vua, Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !”</i>	<i>“Hoan hô ! Hoan hô ! Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa ! Chúc tụng vua Ít-ra-en !”</i>
<i>Hoan hô trên cõi trời cao.”</i> (§ 275)	<i>Hoan hô trên cõi trời cao !”</i>	Bình an trên cõi trời cao, Vinh quang trên cõi trời cao !	
^{21, 15} Nhưng các thượng tế và kinh sư thấy những việc lạ lùng Người đã làm và thấy lũ trẻ reo hò trong Đền Thờ : “Hoan hô Con vua Đa-vít !”, thì tức tối ¹⁶ và nói với Người rằng : “Ông có nghe chúng nói gì không ?” Đức Giê-su đáp :		³⁹ Trong đám đông, có mấy người thuộc nhóm Pha-ri-sêu nói với Đức Giê-su : “Thưa Thầy, xin Thầy quả trách môn đệ Thầy !” ⁴⁰ Người đáp :	

Mt	Mc	Lc	Ga
<ul style="list-style-type: none"> ■ “Có ; nhưng các ông chưa ■ bao giờ đọc lời này sao : ■ <i>Ta sẽ cho miệng con thơ trẻ</i> ■ <i>nhỏ cất tiếng ngợi khen</i> ^{h?}” 		<p>“Tôi bảo các ông : họ mà làm thinh, thì sỏi đá cũng sẽ kêu lên !”</p>	<p>¹⁶ Lúc đầu, các môn đệ không hiểu những điều ấy. Nhưng sau khi Đức Giê-su được tôn vinh, các ông mới nhớ lại là Kinh Thánh đã chép những điều đó về Người, và người ta đã làm cho Người những điều ấy.</p> <p>¹⁷ Vậy, đám đông làm chứng cho Đức Giê-su, họ là những người đã có mặt, khi Đức Giê-su gọi anh La-da-rô ra khỏi mộ và làm cho anh trở dậy từ cõi chết.</p> <p>¹⁸ Sở dĩ đám đông tối gặp Người, là vì họ nghe biết Người đã làm dấu lạ đó.</p> <p>¹⁹ Bấy giờ người Pha-ri-sêu bảo nhau : “Các ông thấy chưa : các ông chẳng được việc gì cả ! Kia, thiên hạ theo ông ấy hết !”</p>

274. ĐỨC GIÊ-SU KHÓC THƯƠNG THÀNH GIÊ-RU-SA-LEM

Mt	Mc	Lc	Lc 19,41-44
<p>(§ 291)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 24. ² ... “Anh em nhìn thấy ■ tất cả những cái đó phải ■ không ? 	<p>(§ 291)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 13. ² ... “Anh nhìn ngắm ■ công trình vĩ đại đó ư ? 	<p>(§ 291)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 21. ⁶ “Những gì anh em ■ đang chiêm ngưỡng đó ■ sẽ có ngày 	<p>⁴¹ Khi đến gần Giê-ru-sa-lem và trông thấy thành, Đức Giê-su khóc thương</p> <p>⁴² mà nói : “Phải chi ngày hôm nay người cũng nhận biết những gì đem lại bình an cho người ! Nhưng hiện giờ, điều ấy còn bị che khuất, mắt người không thấy được.</p> <p>⁴³ Thật vậy, sẽ tới những ngày quân thù đắp lũy chung quanh, bao vây và công hãm người tư bề.</p> <p>⁴⁴ <i>Chúng sẽ đè bẹp người và con cái</i> ¹ đang ở giữa người,</p>

^h Tv 8,3

ⁱ Tv 137,9

Mt	Mc	Lc	Le
<ul style="list-style-type: none"> ■ Thấy bảo thật anh em, ■ tại đây, ■ sẽ không còn ■ tảng đá nào ■ trên tảng đá nào ; ■ tất cả sẽ bị phá đổ.” 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tại đây, ■ sẽ không còn ■ tảng đá nào ■ trên tảng đá nào ; ■ tất cả sẽ bị phá đổ.” 	<ul style="list-style-type: none"> ■ không còn ■ tảng đá nào ■ trên tảng đá nào ; ■ tất cả sẽ bị phá đổ.” 	<p>và sẽ không để nơi người tảng đá nào trên tảng đá nào,</p> <p>vì người đã không nhận biết thời giờ người được Thiên Chúa viếng thăm.”</p>

275. ĐỨC GIÊ-SU ĐUỔI NHỮNG NGƯỜI BUÔN BÁN RA KHỎI ĐỀN THỜ

Mt 21,10-17	Mc 11,11	Mc	Lc 19,45-48	Lc	Ga
<p>¹⁰ Khi Đức Giê-su vào Giê-ru-sa-lem, cả thành náo động, và thiên hạ hỏi nhau : “Ông này là ai vậy ?”</p> <p>¹¹ Dân chúng trả lời : “Ngôn sứ Giê-su, người Na-da-rét miền Ga-li-lê đấy.”</p> <p>¹² Đức Giê-su vào Đền Thờ,</p> <p>đuổi tất cả những kẻ đang mua bán trong Đền Thờ, lật bàn của những người đổi bạc</p> <p>và xô ghế của những kẻ bán bồ câu</p>	<p>^{11a} Đức Giê-su vào Giê-ru-sa-lem,</p> <p>rồi vào Đền Thờ.</p>	<p>(§ 277)</p> <p>^{11, 15} Thấy trò đến Giê-ru-sa-lem.</p> <p>Đức Giê-su vào Đền Thờ,</p> <p>Người bắt đầu đuổi những kẻ đang mua bán trong Đền Thờ, lật bàn của những người đổi bạc</p> <p>và xô ghế của những kẻ bán bồ câu</p>	<p>⁴⁵ Đức Giê-su vào Đền Thờ,</p> <p>Người bắt đầu đuổi những kẻ đang buôn bán</p>	<p>(§ 77)</p> <p>^{2, 13} Gần đến lễ Vượt Qua của người Do-thái, Đức Giê-su lên Giê-ru-sa-lem.</p> <p>¹⁴ Người thấy trong Đền Thờ có những kẻ bán bò, chiên, bồ câu, và những người đang ngồi đổi tiền.</p> <p>¹⁵ Người lấy dây thừng làm roi mà xua đuổi tất cả, chiên cũng như bò, ra khỏi Đền Thờ ;</p> <p>còn tiền của những người đổi bạc, Người đổ tung ra, và lật nhào bàn của họ.</p> <p>¹⁶ Người nói với những kẻ bán bồ câu :</p>	<p>(§ 77)</p> <p>^{2, 13} Gần đến lễ Vượt Qua của người Do-thái, Đức Giê-su lên Giê-ru-sa-lem.</p> <p>¹⁴ Người thấy trong Đền Thờ có những kẻ bán bò, chiên, bồ câu, và những người đang ngồi đổi tiền.</p> <p>¹⁵ Người lấy dây thừng làm roi mà xua đuổi tất cả, chiên cũng như bò, ra khỏi Đền Thờ ;</p> <p>còn tiền của những người đổi bạc, Người đổ tung ra, và lật nhào bàn của họ.</p> <p>¹⁶ Người nói với những kẻ bán bồ câu :</p>

Mt	Mc	Mc	Lc	Lc	Ga
		<p>16 Người không cho ai được mang đồ vật gì đi qua Đền Thờ.</p> <p>17 Người giảng dạy và nói với họ : "Nào chẳng có lời chép rằng :</p>			<p>"Đem tất cả những thứ này ra khỏi đây,</p>
<p>13 Rồi Người nói với họ : "Có lời chép rằng :</p> <p><i>Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện,</i></p> <p>thế mà các người lại biến thành sào huyệt của bọn cướp !^j"</p> <p>14 Có những kẻ mù loà, què quặt đến với Người trong Đền Thờ, và Người đã chữa họ lành.</p>		<p><i>Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện của muôn dân sao ?</i></p> <p>Thế mà các người đã biến thành sào huyệt của bọn cướp ^a !"</p>	<p>46 và nói với họ : "Có lời chép rằng :</p> <p><i>Nhà của Ta sẽ là nhà cầu nguyện,</i></p> <p>thế mà các người đã biến thành sào huyệt của bọn cướp ^a !"</p>		<p>đừng biến nhà Cha tôi</p>
				(§ 308)	
			<p>47 Hằng ngày, Người giảng dạy trong Đền Thờ.</p> <p>Các thượng tế và kinh sư</p> <p>Các thượng tế và kinh sư</p>	<p>21, 37a Ban ngày, Đức Giê-su giảng dạy trong Đền Thờ ...</p>	
<p>15 Nhưng các thượng tế và kinh sư thấy những việc lạ lùng Người đã làm và thấy lũ trẻ reo hò trong Đền Thờ : "Hoan hô Con vua Đa-vít !", thì tức tối</p>		<p>18 Các thượng tế và kinh sư nghe thấy vậy,</p> <p>thì tìm cách giết Đức Giê-su.</p>	<p>tìm giết Người,</p> <p>cả các thân hào trong dân cũng vậy.</p>		<p>thành nơi buôn bán."</p>
<p>16 và nói với Người rằng : "Ông có nghe chúng nói gì không ?" Đức Giê-su đáp : "Có ; nhưng các ông chưa bao giờ đọc lời này sao :</p>					

^j Is 56,7 và Gr 7,11

Mt	Mc	Mc	Lc	Lc	Ga
<i>Ta sẽ cho miệng con thơ trẻ nhỏ cất tiếng ngợi khen^k ?</i>					(§ 259) ■ 8, ² Vừa tăng ■ sáng, Người lại ■ tới Đền Thờ.
		Quả thế, họ sợ Người, vì cả đám đông đều sống sót về lời giảng dạy của Người.	⁴⁸ Nhưng họ không tìm ra cách nào để hành động, vì toàn dân () nghe Người. (say mê)	³⁸ Sáng sớm, toàn dân đến với Người trong Đền Thờ để nghe Người giảng dạy.	Toàn dân đến với Người. Người ngồi xuống giảng dạy họ.
¹⁷ Rồi Người bỏ họ mà ra khỏi thành, đến Bê-ta-ni-a và qua đêm tại đó.	^{11b} Người rảo mắt nhìn xem mọi sự, và vì giờ đã muộn, Người đi ra Bê- ta-ni-a cùng với Nhóm Mười Hai.	¹⁹ Chiều đến, Đức Giê-su và các môn đệ ra khỏi thành.		^{37b} nhưng đến tối, Người đi ra và qua đêm tại núi gọi là núi Ô-liu.	¹ Còn Đức Giê-su thì đi đến núi Ô-liu.

276. CÂY VÀ KHÔNG SINH TRÁI

Mt 21,18-19	Mc 11,12-14	Lc
¹⁸ Sáng sớm, khi trở vào thành, Người cảm thấy đói. ¹⁹ Trông thấy một cây vả ở bên đường, Người lại gần nhưng không tìm được gì ăn, chỉ thấy lá mà thôi. Nên Người nói : “Từ nay, không bao giờ mày có trái nữa !” Cây vả chết khô tức khắc.	¹² Hôm sau, khi thấy trò rời khỏi Bê-ta-ni-a, thì Đức Giê-su cảm thấy đói. ¹³ Trông thấy ở đằng xa có một cây vả tốt lá, Người đến xem có tìm được trái nào không. Nhưng khi lại gần, Người không tìm được gì ăn, chỉ thấy lá thôi, vì không phải là mùa vả. ¹⁴ Người lên tiếng bảo cây vả : “Từ nay, không bao giờ có ai ăn trái của mày nữa !” Các môn đệ đã nghe Người nói thế.	13,6 (§ 216)

^k Tv 8,3

277. ĐỨC GIÊ-SU ĐUỔI NHỮNG NGƯỜI BUÔN BÁN RA KHỎI ĐỀN THỜ

Mt	Mc 11,15-19	Lc
21,10-17 (§ 275)	<p>¹⁵ Thấy trò đến Giê-ru-sa-lem. Đức Giê-su vào Đền Thờ, Người bắt đầu đuổi những kẻ đang mua bán trong Đền Thờ, lật bàn của những người đổi bạc và xô ghế của những kẻ bán bồ câu.</p> <p>¹⁶ Người không cho ai được mang đồ vật gì đi qua Đền Thờ.</p> <p>¹⁷ Người giảng dạy và nói với họ : “Nào đã chẳng có lời chép rằng : <i>Nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện của muôn dân</i> sao ? Thế mà các người đã biến thành <i>sào huyệt của bọn cướp</i> !”</p> <p>¹⁸ Các thượng tế và kinh sư nghe thấy vậy, thì tìm cách giết Đức Giê-su. Quả thế, họ sợ Người, vì cả đám đông đều sùng sốt về lời giảng dạy của Người.</p> <p>¹⁹ Chiều đến, Đức Giê-su và các môn đệ ra khỏi thành.</p>	19,45-48 (§ 275)

278. CÂY VẢ BỊ KHÔ HÉO

Mt	Mc 21,20-22	Mc 11,20-25	Lc
<p>(§ 171)</p> <p>^{17,20} “Thấy bảo thật anh em, nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi,</p> <p>thì dù anh em có bảo núi này :</p> <p>“Rời khỏi đây, qua bên kia !”</p> <p>nó cũng sẽ qua, và sẽ chẳng có gì mà anh em không làm được.”</p>	<p>²⁰ Thấy vậy,</p> <p>các môn đệ kinh ngạc nói :</p> <p>“Sao cây vả lại chết khô tức khắc như vậy ?”</p> <p>²¹ Đức Giê-su trả lời :</p> <p>“Thấy bảo thật anh em, nếu anh em có lòng tin và không chút nghi nan, thì chẳng những anh em làm được điều Thấy vừa làm cho cây vả, mà hơn nữa, anh em có bảo núi này :</p> <p>“Đời chỗ đi, nhào xuống biển !”,</p> <p>thì sự việc sẽ xảy ra như thế.</p> <p>²² Tất cả những gì anh em lấy lòng tin mà xin khi cầu nguyện, thì anh em sẽ được.”</p>	<p>²⁰ Sáng sớm, khi đi ngang cây vả, các ngài thấy nó đã chết khô tận rễ.</p> <p>²¹ Ông Phê-rô sức nhớ lại, liền thưa Đức Giê-su :</p> <p>“Kìa Thấy xem : cây vả Thấy rửa đã chết khô rồi !”</p> <p>²² Đức Giê-su nói với các ông :</p> <p>“Anh em hãy tin vào Thiên Chúa.</p> <p>²³ Thấy bảo thật anh em :</p> <p>nếu có ai nói với núi này :</p> <p>“Đời chỗ đi, nhào xuống biển !”, mà trong lòng chẳng nghi nan, nhưng tin rằng điều mình nói sẽ xảy ra, thì sẽ được như ý.</p> <p>²⁴ Vì thế, Thấy bảo anh em :</p> <p>tất cả những gì anh em xin khi cầu nguyện, anh em cứ tin là mình đã được rồi, thì sẽ được như ý.</p>	<p>(§ 239)</p> <p>^{17,6} Chúa đáp :</p> <p>“Nếu anh em có lòng tin lớn bằng hạt cải thôi,</p> <p>thì dù anh em có bảo cây dâu này :</p> <p>“Hãy bật rễ lên, xuống mọc dưới biển”,</p> <p>nó cũng sẽ vâng lời anh em.</p>

¹ Is 56,7 và Gr 7,11

Mt	Mt	Mc	Lc
(§ 54) 5, ²³ Vậy, khi anh sắp dâng lễ vật trước bàn thờ, mà sực nhớ có người anh em đang có chuyện bất bình với anh, ²⁴ thì hãy để lễ vật lại đó trước bàn thờ, đi làm hoà với người anh em ấy đã, rồi trở lại dâng lễ vật của mình.”	(§ 62) 6, ¹⁴ “Thật vậy, nếu anh em tha thứ lỗi lầm cho người ta, thì Cha của anh em ở trên trời cũng sẽ tha thứ cho anh em.”	²⁵ Khi anh em đứng cầu nguyện, nếu anh em có chuyện bất bình với ai, thì hãy tha thứ cho họ, để Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, cũng tha lỗi cho anh em.” [²⁶]	

279. NGƯỜI DO-THÁI CHẤT VẤN ĐỨC GIÊ-SU VỀ QUYỀN CỦA NGƯỜI

Mt 21,23-27	Mc 11,27-33	Lc 20,1-8	Ga
²³ Đức Giê-su vào Đền Thờ, và trong khi Người giảng dạy các thượng tế và kỳ mục trong dân đến gần Người và hỏi : “Ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy ? Ai đã cho ông quyền ấy ?” ²⁴ Đức Giê-su đáp : “Tôi cũng vậy, tôi chỉ hỏi các ông một điều : nếu các ông trả lời được cho tôi, thì tôi cũng sẽ nói cho các ông biết tôi lấy quyền nào mà làm các điều ấy. ²⁵ Vậy, phép rửa của ông Gio-an do đâu mà có ? Do Trời hay do người ta ?” Họ bàn với nhau : “Nếu mình nói : ‘Do Trời’,	²⁷ Đức Giê-su và các môn đệ lại vào Giê-ru-sa-lem. Người đang đi lại trong Đền Thờ, thì các thượng tế, kinh sư và kỳ mục đến gần Người ²⁸ và hỏi : “Ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy ? Hay ai đã cho ông quyền làm các điều ấy ?” ²⁹ Đức Giê-su đáp : “Tôi chỉ hỏi các ông một điều. Các ông trả lời đi, rồi tôi sẽ nói cho các ông biết tôi lấy quyền nào mà làm các điều ấy. ³⁰ Vậy, phép rửa của ông Gio-an là do Trời hay do người ta ? Các ông trả lời cho tôi đi !” ³¹ Họ bàn với nhau : “Nếu mình nói : ‘Do Trời’,	¹ Một hôm, đang khi Đức Giê-su giảng dạy cho dân trong Đền Thờ và loan báo Tin Mừng, thì các thượng tế và kinh sư cùng các kỳ mục kéo đến ² và hỏi Người rằng : “Xin ông cho chúng tôi biết : ông lấy quyền nào mà làm các điều ấy, hay ai là người đã cho ông quyền ấy ?” ³ Đức Giê-su đáp : “Tôi cũng vậy, tôi hỏi các ông một điều. Xin nói cho tôi biết : ⁴ Vậy, phép rửa của ông Gio-an là do Trời hay do người ta ?” ⁵ Họ bàn tính với nhau : “Nếu mình nói : ‘Do Trời’,	(§ 77) ^{2, 18} Người Do-thái hỏi Đức Giê-su : “Ông lấy dấu lạ nào để tỏ cho chúng tôi thấy tại sao ông làm các điều ấy ?”

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>thì ông ấy sẽ vãn lại : ‘Thế sao các ông lại không tin ông ấy ?’ ²⁶ Còn nếu mình nói : ‘Do người ta’, thì mình sợ dân chúng,</p> <p>vì ai nấy đều cho ông Gio-an là một ngôn sứ.” ²⁷ Họ mới trả lời Đức Giê-su :</p> <p>“Chúng tôi không biết.” Người cũng nói với họ : “Tôi cũng vậy, tôi cũng không nói cho các ông là tôi lấy quyền nào mà làm các điều ấy.”</p>	<p>thì ông ấy sẽ vãn lại : ‘Thế sao các ông lại không tin ông ấy ?’ ³² Nhưng chẳng lẽ mình nói : ‘Do người ta’ ?’ Họ sợ dân chúng,</p> <p>vì ai nấy đều cho ông Gio-an thật là một ngôn sứ. ³³ Họ mới trả lời Đức Giê-su :</p> <p>“Chúng tôi không biết.” Đức Giê-su liền bảo họ : “Tôi cũng vậy, tôi cũng không nói cho các ông là tôi lấy quyền nào mà làm các điều ấy.”</p>	<p>thì ông ấy sẽ vãn lại : ‘Thế sao các ông lại không tin ông ấy ?’ ⁶ Còn nếu mình nói : ‘Do người ta’,</p> <p>thì toàn dân sẽ ném đá mình, vì họ xác tín rằng ông Gio-an là một Ngôn Sứ.” ⁷ Họ mới trả lời là họ không biết do đâu. ⁸ Đức Giê-su liền bảo họ : “Tôi cũng vậy, tôi cũng không nói cho các ông là tôi lấy quyền nào mà làm các điều ấy.”</p>	

280. DỤ NGÔN HAI NGƯỜI CON

Mt 21,28-32	Mc	Lc
<p>²⁸ “Các ông nghĩ sao : Một người kia có hai con trai. Ông đến nói với người thứ nhất: ‘Này con, hôm nay con hãy đi làm vườn nho.’ ²⁹ Nó đáp: ‘Con không muốn!’ Nhưng sau đó, nó hối hận, nên lại đi. ³⁰ Ông đến gặp người thứ hai, và cũng bảo như vậy. Nó đáp: ‘Thưa ngài, con đây!’ nhưng rồi lại không đi. ³¹ Trong hai người con đó, ai đã thi hành ý muốn của người cha?’ Họ trả lời: ‘Người thứ nhất.’ Đức Giê-su nói với họ: ‘Tôi bảo thật các ông: những người thu thuế và những cô gái điếm vào Nước Thiên Chúa trước các ông. ³² Vì ông Gio-an đã đến chỉ đường công chính cho các ông, mà các ông không tin ông ấy; còn những người thu thuế và những cô gái điếm lại tin. Phần các ông, khi đã thấy vậy rồi, các ông vẫn không chịu hối hận mà tin ông ấy.’”</p>		

281. DỤ NGÔN NHỮNG TÁ ĐIỂN SÁT NHÂN

Mt 21,33-46	Mc 12,1-12	Lc 20,9-19
<p>³³ “Các ông hãy nghe một dụ ngôn khác :</p> <p>“Có chủ nhà kia <i>trông được một vườn nho ; chung quanh vườn, ông rào giậu ; trong vườn, ông khoét bốn đập nho, và xây một tháp canh</i>”^m. Ông cho tá điền canh tác, rồi đi xa.</p> <p>³⁴ Gần đến mùa hái nho, ông sai một đày tớ đến gặp các tá điền để thu hoa lợi.</p>	<p>¹ Đức Giê-su bắt đầu dùng dụ ngôn mà nói với họ rằng :</p> <p>“Có người kia <i>trông được một vườn nho ; ông rào giậu chung quanh, khoét bốn đập nho và xây một tháp canh</i>”ⁿ. Ông cho tá điền canh tác, rồi đi xa.</p> <p>² Đến mùa, ông sai một đày tớ đến gặp các tá điền để thu phần hoa lợi vườn nho mà chúng phải nộp.</p>	<p>⁹ Rồi Đức Giê-su bắt đầu kể cho dân nghe dụ ngôn này :</p> <p>“Có người kia <i>trông được một vườn nho</i>”^o</p> <p>và cho tá điền canh tác, rồi đi xa một thời gian khá lâu. ¹⁰ “Đến mùa, ông sai một đày tớ đến gặp các tá điền để chúng nộp phần hoa lợi vườn nho</p>

Mt	Mc	Lc
<p>³⁵ Bọn tá điền bắt các đầy tớ ông : chúng đánh người này, giết người kia, ném đá người nọ.</p> <p>³⁶ Ông lại sai một số đầy tớ khác đông hơn trước :</p> <p>nhưng bọn tá điền cũng xử với họ y như vậy.</p>	<p>³ Nhưng chúng bắt người đầy tớ, đánh anh và đuổi về tay không.</p> <p>⁴ Ông lại sai một đầy tớ khác đến với chúng.</p> <p>Chúng đánh vào đầu anh và hạ nhục.</p> <p>⁵ Ông sai một người khác nữa, chúng cũng giết luôn.</p> <p>Rồi ông lại sai nhiều người khác : kẻ thì chúng đánh, người thì chúng giết.</p> <p>⁶ Ông chỉ còn một người nữa</p>	<p>cho ông.</p> <p>Nhưng bọn tá điền đánh anh rồi đuổi về tay không.</p> <p>¹¹ Ông lại sai một đầy tớ khác nữa,</p> <p>nhưng chúng cũng đánh anh, hạ nhục, rồi đuổi về tay không.</p> <p>¹² Ông còn sai thêm một người thứ ba, nhưng chúng cũng đánh anh bị thương, rồi tống ra ngoài.</p>
<p>³⁷ Sau cùng, ông sai con trai mình đến gặp chúng, vì nghĩ rằng : ‘Chúng sẽ nể con ta.’</p> <p>³⁸ Nhưng bọn tá điền vừa thấy người con, thì bảo nhau : ‘Đưa thừa tự đây rồi ! Nào ta giết quách nó đi, và đoạt lấy gia tài nó !’</p> <p>³⁹ Thế là chúng bắt lấy cậu, tống ra bên ngoài vườn nho, và giết chết.</p>	<p>là người con yêu dấu : người này là người cuối cùng ông sai đến gặp chúng ; ông nói : ‘Chúng sẽ nể con ta.’</p> <p>⁷ Nhưng bọn tá điền ấy bảo nhau : ‘Đưa thừa tự đây rồi ! Nào ta giết quách nó đi, và gia tài sẽ về tay ta.’</p> <p>⁸ Thế là chúng bắt lấy cậu, giết chết rồi quăng ra bên ngoài vườn nho.</p>	<p>¹³ Ông chủ vườn nho mới nói : ‘Ta phải làm gì đây ? Ta sẽ phái người con yêu dấu của ta đến, biết đâu chúng sẽ nể con ta.’</p> <p>¹⁴ Nhưng vừa thấy cậu, bọn tá điền liền bàn nhau : ‘Đưa thừa tự đây rồi ! Ta giết quách nó đi, rồi gia tài sẽ về tay ta.’</p> <p>¹⁵ Thế là chúng tống cậu ra bên ngoài vườn nho, rồi giết chết.</p>
<p>⁴⁰ Vậy khi ông chủ vườn nho đến, ông sẽ làm gì bọn tá điền kia ?”</p> <p>⁴¹ Họ đáp : “Ác giả ác báo, ông sẽ tiêu diệt bọn chúng, và cho những tá điền khác canh tác vườn nho, để cử đúng mùa, họ nộp hoa lợi cho ông.”</p>	<p>⁹ Vậy ông chủ vườn nho sẽ làm gì ?</p> <p>Ông sẽ đến tiêu diệt các tá điền, rồi giao vườn nho cho những người khác.</p>	<p>Vậy ông chủ vườn nho sẽ làm gì chúng ?</p> <p>¹⁶ Ông sẽ đến tiêu diệt các tá điền ấy, rồi giao vườn nho cho những người khác.”</p>
<p>⁴² Đức Giê-su bảo họ : “Kinh Thánh có câu : <i>Tầng đá thợ xây nhà loại bỏ lại trở nên đá tảng góc tường. Đó chính là công trình của Chúa,</i></p>	<p>¹⁰ Câu Kinh Thánh này : <i>Tầng đá thợ xây nhà loại bỏ lại trở nên đá tảng góc tường.</i></p> <p>¹¹ Đó chính là công trình của Chúa,</p>	<p>Dân nghe vậy liền nói : “Không phải thế đâu !”</p> <p>¹⁷ Nhưng Đức Giê-su đưa mắt nhìn họ và nói : “Có lời chép rằng : <i>Tầng đá thợ xây nhà loại bỏ, lại trở nên đá tảng góc tường.</i></p>

Mt	Mc	Lc
<i>công trình kỳ diệu trước mắt chúng ta^a !</i> Các ông chưa bao giờ đọc câu ấy sao ? ⁴³ “Bởi đó, tôi bảo các ông : Nước Thiên Chúa, Người sẽ lấy đi, không cho các ông nữa, mà ban cho một dân biết làm cho Nước ấy sinh hoa lợi.” [⁴⁴]	<i>công trình kỳ diệu trước mắt chúng ta^a !</i> Các ông chưa đọc câu đó sao ?	Lời ấy có nghĩa gì ? ¹⁸ “Phàm ai ngả xuống đá này, kẻ ấy sẽ tan xương ; đá này rơi trúng ai, sẽ làm người ấy nát thịt.” ¹⁹ Các kinh sư và thượng tế
⁴⁵ Nghe những dụ ngôn Người kể, các thượng tế và người Pha-ri-sêu hiếu là Người nói về họ. ⁴⁶ Họ tìm cách bắt Người, nhưng lại sợ đám đông dân chúng, vì dân chúng cho Người là một ngôn sứ.	¹² Họ tìm cách bắt Đức Giê-su, nhưng lại sợ đám đông. Quả vậy, họ thừa hiểu Người đã nhắm vào họ mà kể dụ ngôn ấy. Thế là họ bỏ Người mà đi.	tìm cách tra tay bắt Đức Giê-su ngay giờ đó, nhưng lại sợ dân. Quả vậy, họ thừa hiểu Người đã nhắm vào họ mà kể dụ ngôn ấy.

282. DỤ NGÔN TIỆC CƯỚI

Mt 22,1-14	Mc	Lc
¹ Đức Giê-su lại dùng dụ ngôn mà nói với họ rằng :	(§ 226)	
² “Nước Trời ví được như chuyện ông vua kia mở tiệc cưới cho con mình.	¹⁴ , ¹⁵ Nghe vậy, một trong những kẻ đồng bàn nói với Đức Giê-su : “Phúc thay ai sẽ được dự tiệc trong Nước Thiên Chúa !” ¹⁶ Người đáp : “Một người kia đãi tiệc lớn và đã mời nhiều người. ¹⁷ Đến giờ tiệc, ông sai đầy tớ	
³ Nhà vua sai các đầy tớ đi thỉnh quan khách đã được mời trước, xin họ đến dự tiệc, nhưng họ không chịu đến. ⁴ Nhà vua lại sai những đầy tớ khác đi, và dặn họ : ‘Hãy thưa với quan khách đã được mời rằng : ‘Này cỗ bàn, ta đã dọn xong, bò tơ và thú béo đã hạ rổ, mọi sự đã sẵn. Mời quý vị đến dự tiệc cưới !’ ⁵ Nhưng quan khách không thèm đếm xỉa tới, lại bỏ đi : kẻ thì đi thăm nông trại, người thì đi buôn, ⁶ còn những kẻ khác lại bắt các đầy tớ của vua mà hành hạ và giết chết.	đi thưa với quan khách rằng : ‘Mời quý vị đến, mọi sự đã sẵn.’ đi thưa với quan khách rằng : ‘Mời quý vị đến, mọi sự đã sẵn.’ đi thưa với quan khách rằng : ‘Mời quý vị đến, mọi sự đã sẵn.’	
	¹⁸ Bấy giờ mọi người nhất loạt bắt đầu xin kiếu. Người thứ nhất nói : ‘Tôi mới mua một thửa đất, cần phải đi thăm ; xin ông cho tôi kiếu.’	

^a Tv 118, 22-23

Mt	Mc	Lc
<p>⁷ Nhà vua liền nổi cơn thịnh nộ, sai quân đi tru diệt bọn sát nhân ấy và thiêu huỷ thành phố của chúng.</p> <p>⁸ Rồi nhà vua bảo các đầy tớ :</p> <p>‘Tiệc cưới đã sẵn sàng rồi, mà những kẻ đã được mời lại không xứng đáng.</p> <p>⁹ Vậy các người đi ra các ngã đường, gặp ai cũng mời hết vào tiệc cưới.’</p> <p>¹⁰ Đầy tớ liền đi ra các ngõ đường, gặp ai, bất luận xấu tốt, cũng tập hợp cả lại, nên phòng tiệc cưới đã đầy thực khách.</p> <p>¹¹ “Bấy giờ nhà vua tiến vào quan sát khách dự tiệc, thấy ở đó có một người không mặc y phục lễ cưới,</p> <p>¹² mới hỏi người ấy : ‘Này bạn, làm sao bạn vào đây mà lại không có y phục lễ cưới ?’ Người ấy cảm miệng không nói được gì.</p> <p>¹³ Nhà vua liền bảo những người phục dịch : ‘Trời chán tay nó lại, quăng nó ra chỗ tối tăm bên ngoài ; ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc nghiến răng !’</p> <p>¹⁴ Vì kẻ được gọi thì nhiều, mà người được chọn thì ít.”</p>	<p>¹⁹ Người khác nói : ‘Tôi mới tậu năm cặp bò, tôi đi thửa đất ; xin ông cho tôi kiếu.’</p> <p>²⁰ Người khác nói : ‘Tôi mới cưới vợ, nên không thể đến được.’</p> <p>²¹ “Đấy tớ ấy trở về, kể lại sự việc cho chủ. Bấy giờ chủ nhà nổi cơn thịnh nộ</p> <p>.....</p> <p>bảo người đầy tớ rằng :</p> <p>‘Mau ra các nơi công cộng và đường phố trong thành, đưa các người nghèo khổ, tàn tật, đui mù, què quặt vào đây.’</p> <p>²² Đầy tớ nói : ‘Thưa ông, lệnh ông đã được thi hành mà vẫn còn chỗ.’</p> <p>²³ Ông chủ bảo người đầy tớ :</p> <p>.....</p> <p>‘Ra các đường làng, đường xóm, ép người ta vào</p> <p>.....</p> <p>đầy nhà cho ta.</p> <p>²⁴ Quả thế, tôi bảo các anh : những khách đã được mời trước kia, không ai sẽ được dự tiệc của tôi.’”</p>	<p>²⁰ Họ rình rập</p> <p>và sai một số người</p> <p>giả bộ công chính đến dò la, mong bắt quả tang Đức Giê-su lờ lời, để nộp Người cho nhà chức trách có thẩm quyền là ông tổng trấn.</p> <p>²¹ Những người này hỏi Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, chúng tôi biết</p>

283. NỘP THUẾ CHO XÊ-DA

Mt 22,15-22	Mc 12,13-17	Lc 20,20-26
<p>¹⁵ Bấy giờ những người Pha-ri-sêu đi bàn bạc với nhau, tìm cách làm cho Đức Giê-su phải lỡ lời mà mắc bẫy.</p> <p>¹⁶ Họ sai các môn đệ của họ cùng đi với những người thuộc phe Hê-rô-đê,</p> <p>đến nói với Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, chúng tôi biết Thầy là người chân thật</p>	<p>¹³ Họ sai mấy người Pha-ri-sêu và mấy người thuộc phe Hê-rô-đê</p> <p>đến gặp Đức Giê-su để giảng lười bắt Người vì lẽ lời.</p> <p>¹⁴ Những người này đến và nói : “Thưa Thầy, chúng tôi biết Thầy là người chân thật.</p>	<p>²⁰ Họ rình rập</p> <p>và sai một số người</p> <p>giả bộ công chính đến dò la, mong bắt quả tang Đức Giê-su lờ lời, để nộp Người cho nhà chức trách có thẩm quyền là ông tổng trấn.</p> <p>²¹ Những người này hỏi Đức Giê-su rằng : “Thưa Thầy, chúng tôi biết</p>

Mt	Mc	Lc
<p>và cứ sự thật mà dạy đường lối của Thiên Chúa. Thấy cũng chẳng vì nề ai, vì Thấy không cứ bề ngoài mà đánh giá người ta.</p> <p>¹⁷ Vậy xin Thấy cho biết ý kiến : có được phép nộp thuế cho Xê-da hay không ?”</p> <p>¹⁸ Nhưng Đức Giê-su biết họ có ác ý, nên Người nói : “Tại sao các người lại thử tôi, hỏi những kẻ đạo đức giả !”</p> <p>¹⁹ Cho tôi xem đồng tiền nộp thuế !” Họ liền đưa cho Người một quan tiền.</p> <p>²⁰ Người hỏi họ : “Hình và danh hiệu này là của ai đây ?”</p> <p>²¹ Họ đáp : “Của Xê-da.”</p> <p>Bấy giờ, Người bảo họ : “Thế thì của Xê-da, trả về Xê-da ; của Thiên Chúa, trả về Thiên Chúa.”</p> <p>²² Nghe vậy, họ kinh ngạc</p> <p>và bỏ Người mà đi.</p>	<p>Thấy chẳng vì nề ai, vì Thấy không cứ bề ngoài mà đánh giá người ta, nhưng theo sự thật mà dạy đường lối của Thiên Chúa.</p> <p>Vậy có được phép nộp thuế cho Xê-da hay không ? Chúng tôi phải nộp hay không phải nộp ?”</p> <p>¹⁵ Nhưng Đức Giê-su biết họ đạo đức giả, nên Người nói : “Tại sao các người lại thử tôi ?”</p> <p>Đưa một quan tiền cho tôi xem !”</p> <p>¹⁶ Họ liền đưa cho Người.</p> <p>Người hỏi : “Hình và danh hiệu này là của ai đây ?”</p> <p>Họ đáp : “Của Xê-da.”</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su bảo họ : “Của Xê-da, trả về Xê-da ; của Thiên Chúa, trả về Thiên Chúa.”</p> <p>Và họ hết sức ngạc nhiên về Người.</p>	<p>Thấy nói và dạy cách thẳng thắn, không thiên vị ai,</p> <p>nhưng theo sự thật mà dạy đường lối của Thiên Chúa.</p> <p>²² Vậy, chúng tôi có được phép nộp thuế cho Xê-da hay không ?”</p> <p>²³ Nhưng Đức Giê-su thấu suốt lòng xảo trá của họ, nên Người nói :</p> <p>²⁴ “Cho tôi coi một quan tiền !”</p> <p>Quan tiền này mang hình và danh hiệu của ai đây ?”</p> <p>Họ đáp : “Của Xê-da.”</p> <p>²⁵ Người bảo họ : “Vậy, của Xê-da, trả về Xê-da ; của Thiên Chúa, trả về Thiên Chúa.”</p> <p>²⁶ Họ không tài nào bắt quả tang Người lỡ lời trước mặt dân ; nghe câu trả lời của Người, họ kinh ngạc và làm thinh luôn.</p>

284. KẼ CHẾT SỐNG LẠI

Mt 22,23-33	Mc 12,18-27	Lc 20,27-38
<p>²³ Hôm đó, có những người thuộc nhóm Xa-dốc, đến gặp Đức Giê-su. Nhóm này bảo rằng không có sự sống lại. Họ hỏi Người :</p> <p>²⁴ “Thưa Thầy, ông Mô-sê có nói :</p> <p><i>Nếu ai chết mà không có con, thì anh hay em của người ấy phải cưới lấy người vợ góa, để sinh con nối dòng</i></p>	<p>¹⁸ Có những người thuộc nhóm Xa-dốc đến gặp Đức Giê-su. Nhóm này bảo rằng không có sự sống lại. Họ hỏi Người :</p> <p>¹⁹ “Thưa Thầy, ông Mô-sê có viết cho chúng ta rằng :</p> <p><i>Nếu anh hay em của người nào chết đi, để lại vợ mà không để lại con, thì người ấy phải lấy nàng, để sinh con nối dòng</i></p>	<p>²⁷ Có mấy người thuộc nhóm Xa-dốc đến gặp Đức Giê-su. Nhóm này bảo rằng không có sự sống lại. Họ hỏi Người :</p> <p>“Thưa Thầy, ông Mô-sê có viết cho chúng ta rằng :</p> <p><i>Nếu anh hay em của người nào chết đi, đã có vợ mà không có con, thì người ấy phải lấy nàng, để sinh con nối dòng</i></p>

Mt	Mc	Lc
<p>cho anh hay em mình ^o. ²⁵ Vậy, trong chúng tôi, có bảy anh em trai. Người thứ nhất lấy vợ, rồi chết, và vì không có con nối dòng, nên để lại cho em. ²⁶ Người thứ hai,</p>	<p>cho anh hay em mình ^o. ²⁰ Vậy có bảy anh em trai. Người thứ nhất lấy vợ, nhưng chết đi mà không để lại con nối dòng. ²¹ Người thứ hai lấy bà đó, rồi cũng chết mà không để lại con nối dòng. Người thứ ba cũng vậy.</p>	<p>cho anh hay em mình ^o. ²⁹ Vậy có bảy anh em trai. Người thứ nhất lấy vợ, nhưng chưa có con thì đã chết. ³⁰ Người thứ hai,</p>
<p>rồi người thứ ba, cho đến hết bảy người, người nào cũng vậy. ²⁷ Sau hết, người đàn bà cũng chết. ²⁸ Vậy, trong ngày sống lại, bà ấy sẽ là vợ của ai trong số bảy người, vì tất cả đều đã lấy bà?"</p>	<p>²² Cả bảy người đều không để lại con nối dòng. Sau cùng, người đàn bà cũng chết. ²³ Trong ngày sống lại, khi họ sống lại, bà ấy sẽ là vợ của ai trong số họ, vì bảy người đó đều đã lấy bà làm vợ?"</p>	<p>³¹ rồi người thứ ba đã lấy bà đó. Cứ như vậy, bảy anh em đều chết đi mà không để lại đứa con nào. ³² Cuối cùng, người đàn bà cũng chết. ³³ Vậy trong ngày sống lại,</p>
<p>²⁹ Đức Giê-su trả lời họ : "Các ông lầm, vì không biết Kinh Thánh, cũng chẳng biết quyền năng Thiên Chúa.</p>	<p>²⁴ Đức Giê-su nói : "Phải chăng các ông lầm là vì không biết Kinh Thánh, cũng chẳng biết quyền năng Thiên Chúa ?</p>	<p>³⁴ Đức Giê-su đáp : "Con cái đời này thì cưới vợ lấy chồng, ³⁵ còn những ai được xét là đáng hưởng phúc đời sau</p>
<p>³⁰ Quả thế, khi sống lại, người ta không cưới vợ cũng chẳng lấy chồng,</p>	<p>²⁵ Quả thế, khi người ta từ cõi chết sống lại, thì không cưới vợ cũng chẳng lấy chồng,</p>	<p>và sự sống lại từ cõi chết, thì không cưới vợ cũng chẳng lấy chồng. ³⁶ Quả thật, họ không thể chết nữa, vì được giống như các thiên sứ.</p>
<p>nhưng sẽ như các thiên sứ trên trời.</p>	<p>nhưng sẽ như các thiên sứ trên trời.</p>	<p>Họ là con cái Thiên Chúa, vì là con cái sự sống lại.</p>
<p>³¹ Còn về vấn đề kẻ chết sống lại, thì các ông đã không đọc lời Thiên Chúa phán cùng các ông sao ? ³² Người phán : <i>Ta là</i> <i>Thiên Chúa của Áp-ra-ham,</i> <i>Thiên Chúa của I-xa-ác</i> và <i>Thiên Chúa của Gia-cóp</i> ^p.</p>	<p>²⁶ Còn về vấn đề kẻ chết trở lại dậy, các ông đã không đọc trong sách Mô-sê ở đoạn nói về bụi gai, Thiên Chúa phán với ông ấy thế nào ? Người phán : <i>Ta là</i> <i>Thiên Chúa của Áp-ra-ham,</i> <i>Thiên Chúa của I-xa-ác,</i> và <i>Thiên Chúa của Gia-cóp</i> ^b.</p>	<p>³⁷ Còn về vấn đề kẻ chết trở lại dậy, thì chính ông Mô-sê cũng đã cho thấy trong đoạn văn nói về bụi gai,</p>
		<p>khi ông gọi <i>Đức Chúa</i> là <i>Thiên Chúa của Áp-ra-ham,</i> <i>Thiên Chúa của I-xa-ác,</i> và <i>Thiên Chúa của Gia-cóp</i> ^b.</p>

^o Đnl 25,5-6 và St 38,8

^p Xh 3,6

Mt	Mc	Lc
Người không phải là Thiên Chúa của kẻ chết, nhưng là của kẻ sống.” 35 Dân chúng sửng sốt khi nghe lời Người dạy.	27 Người không phải là Thiên Chúa của kẻ chết, nhưng là của kẻ sống. Các ông lẩm to !”	38 Người không phải là Thiên Chúa của kẻ chết, nhưng là của kẻ sống, vì đối với Người, tất cả đều đang sống.”

285. ĐIỀU RĂN TRONG NHẤT

Mt 22,34-40	Mc 12,28-34	Lc 20,39-40	Lc
<p>34 Khi nghe tin Đức Giê-su đã làm cho nhóm Xa-đốc phải câm miệng, thì những người Pha-ri-sêu họp nhau lại.</p> <p>35 Rồi để thử Đức Giê-su, một người thông luật trong nhóm</p> <p>hỏi Người rằng :</p> <p>36 “Thưa Thầy, trong sách Luật Mô-sê, điều răn nào là điều răn trọng nhất ?”</p> <p>37 Đức Giê-su đáp :</p> <p>“Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người,</p>	<p>28 Có một người trong các kinh sư đã nghe Đức Giê-su và những người thuộc nhóm Xa-đốc tranh luận với nhau.</p> <p>Thấy Đức Giê-su đối đáp hay, ông đến gần Người và hỏi :</p> <p>“Trong mọi điều răn, điều răn nào đứng hàng đầu ?”</p> <p>29 Đức Giê-su trả lời :</p> <p>“Điều răn đứng hàng đầu là: Nghe đây, <i>hỡi Ii-ra-en, Đức Chúa, Thiên Chúa chúng ta, là Đức Chúa duy nhất.</i></p> <p>30 Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người,</p>	<p>(§ 190)</p> <p>10,25 Và này có người thông luật kia</p> <p>đứng lên</p> <p>hỏi Đức Giê-su để thử Người rằng :</p> <p>“Thưa Thầy,</p> <p>tôi phải làm gì để được sự sống đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>26 Người đáp :</p> <p>“Trong sách Luật đã viết gì ? Ông đọc thế nào ?”</p> <p>27 Ông ấy thưa :</p> <p>“Người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người,</p>	<p>(§ 249)</p> <p>18,18 Có một thủ lãnh</p> <p>hỏi Đức Giê-su :</p> <p>“Thưa Thầy tốt lành,</p> <p>tôi phải làm gì để được sự sống đời làm gia nghiệp ?”</p> <p>19 Đức Giê-su đáp :</p> <p>“Sao ông nói tôi tốt lành ? Chẳng có ai tốt lành cả, trừ một mình Thiên Chúa.</p> <p>20 Hẳn ông biết các điều răn ...”</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>hết lòng, hết linh hồn ^a và hết trí khôn người.</p> <p>³⁸ Đó là điều răn trọng nhất và đứng hàng đầu.</p> <p>³⁹ Còn điều răn thứ hai, cũng giống điều răn ấy, là : <i>Người phải yêu mến người thân cận như chính mình ^b.</i></p> <p>⁴⁰ Tất cả Luật Mô-sê và các sách ngôn sứ đều tùy thuộc vào hai điều răn ấy.”</p> <p>(§ 286)</p> <p>■ ⁴⁶ ... Và từ ngày ấy, ■ chẳng ai còn dám ■ chất vấn Người nữa.</p>	<p>hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn và hết sức lực người ^a.</p> <p>³¹ Điều răn thứ hai là : <i>Người phải yêu mến người thân cận như chính mình ^c.</i></p> <p>Chẳng có điều răn nào khác lớn hơn các điều răn đó.”</p> <p>³² Ông kinh sư nói với Đức Giê-su : “Thưa Thầy, hay lắm, Thầy nói rất đúng. Thiên Chúa là Đấng duy nhất, ngoài Người ra không có Đấng nào khác.</p> <p>³³ Yêu mến Thiên Chúa hết lòng, hết trí khôn, hết sức lực, và yêu mến người thân cận như chính mình, là điều quý hơn mọi lễ toàn thiêu và hy lễ.”</p> <p>³⁴ Đức Giê-su thấy ông trả lời khôn ngoan như vậy, thì nói : “Ông không còn xa Nước Thiên Chúa đâu !” Sau đó, không ai còn dám chất vấn Người nữa.</p>	<p>hết lòng, hết linh hồn, (và hết trí khôn người,) hết sức lực ^a, ()</p> <p>và yêu mến người thân cận như chính mình ^b.”</p> <p>²⁸ Đức Giê-su nói với ông : “Ông trả lời đúng lắm. Cứ làm như vậy là sẽ được sống.”</p> <p>^{20,39} Bấy giờ có mấy người thuộc nhóm kinh sư lên tiếng nói : “Thưa Thầy, Thầy nói hay lắm.”</p> <p>⁴⁰ Thế là, họ không dám chất vấn Người điều gì nữa.</p>	

286. ĐỨC KI-TÔ LÀ CON VÀ CÙNG LÀ CHỦ CỦA VUA ĐA-VÍT

Mt 22,41-46	Mc 12,35-37a	Lc 20,41-44
<p>⁴¹ Những người Pha-ri-sêu đang tụ họp thì Đức Giê-su hỏi họ ⁴² rằng : “Các ông nghĩ sao về Đấng Ki-tô ? Người là con của ai ?”</p>	<p>(Đức Giê-su lên tiếng hỏi) ³⁵ Khi giảng dạy trong Đền Thờ () : “Làm sao các kinh sư lại nói rằng Đấng Ki-tô là con</p>	<p>⁴¹ Đức Giê-su hỏi họ : “Làm sao người ta lại nói Đấng Ki-tô là con</p>

^a Đnl 6,5

^c Lv 19,18

Mt	Mc	Lc
<p>Họ thưa : “Con của vua Đa-vít.” ⁴³ Người hỏi : “Vậy làm sao vua Đa-vít, được Thánh Khí soi sáng, lại gọi Người là Chúa Thượng, khi nói rằng : ⁴⁴ Đức Chúa phán cùng Chúa Thượng tôi : <i>bên hữu Cha đây, Con lên ngự trị, để rồi bao địch thù, Cha sẽ đặt dưới chân Con ?</i> ⁴⁵ Vậy nếu vua Đa-vít gọi Đấng Ki-tô là Chúa Thượng, thì Đấng Ki-tô là con vua ấy làm sao được ?” ⁴⁶ Không ai đáp lại Người được một tiếng. Và từ ngày ấy, chẳng ai còn dám chất vấn Người nữa.</p>	<p>vua Đa-vít ? ³⁶ Chính vua Đa-vít được Thánh Thần soi sáng đã nói : <i>Đức Chúa phán cùng Chúa Thượng tôi : bên hữu Cha đây, Con lên ngự trị, để rồi bao địch thù, Cha sẽ đặt dưới chân Con .</i> ^{37a} Chính vua Đa-vít gọi Đấng Ki-tô là Chúa Thượng, thì Đấng Ki-tô là con vua ấy thế nào được ?” (§ 285) ■^{34b} Sau đó, ■ không ai còn dám ■ chất vấn Người nữa.</p>	<p>vua Đa-vít ? ⁴² Vì chính vua Đa-vít () trong sách Thánh vịnh (đã nói) : <i>Đức Chúa phán cùng Chúa Thượng tôi : Bên hữu Cha đây, Con lên ngự trị, để rồi bao địch thù, Cha sẽ đặt làm bề dưới chân Con .</i> ⁴⁴ Như vậy, vua Đa-vít gọi Đấng Ki-tô là Chúa Thượng ; thì Đấng Ki-tô là con vua ấy làm sao được ? (§ 285) ■⁴⁰ Thế là, ■ họ không còn dám ■ chất vấn Người điều gì nữa.</p>

287. PHẢI COI CHỪNG CÁC KINH SƯ VÀ NGƯỜI PHA-RI-SÊU ĐẠO ĐỨC GIÃ

Mt 23,1-12	Mc 12,37b-40	Lc 20,45-47	Lc
<p>¹ Bấy giờ, Đức Giê-su nói với đám đông dân chúng và các môn đệ Người ² rằng : “Các kinh sư và các người Pha-ri-sêu ngồi trên toà ông Mô-sê mà giảng dạy. ³ Vậy, tất cả những gì họ nói, anh em hãy làm, hãy giữ, còn những việc họ làm, thì đừng có làm theo, vì họ nói mà không làm. ⁴ Họ bỏ những gánh nặng mà đặt lên vai người ta, nhưng chính họ lại không buồn động ngón tay vào.</p>	<p>^{37b} Đông đảo dân chúng nghe Đức Giê-su cách thích thú. ³⁸ Trong lúc giảng dạy, Đức Giê-su nói rằng :</p>	<p>⁴⁵ Toàn dân đang nghe, thì Người nói với các môn đệ :</p>	<p>(§ 202) ■ 11,⁴⁶ Đức Giê-su nói : ■ “Khốn cho cả các người ■ nữa, hỡi các nhà thống luật ! ■ Các người chất lên người ta ■ những gánh nặng ■ ■ không mang nổi, ■ còn chính các người, ■ ■ thì dù một ngón tay ■ cũng không sờ vào.”</p>

Mt	Mc	Lc	Lc
<p>⁵ Họ làm mọi việc cốt để cho thiên hạ thấy. Quả vậy, họ đeo những hộp kinh thật lớn, mang những tua áo thật dài.</p> <p>⁶ Họ thích ngồi chỗ danh dự trong đám tiệc,</p> <p>chiếm hàng ghế đầu trong hội đường,</p> <p>⁷ thích được chào hỏi ở những nơi công cộng và được người ta gọi là thầy.</p> <p>⁸ Phần anh em, thì đừng để ai gọi mình là thầy, vì anh em chỉ có một Thầy; còn tất cả anh em đều là anh em với nhau.</p> <p>⁹ Anh em cũng đừng gọi ai dưới đất này là cha của anh em, vì anh em chỉ có một Cha là Cha trên trời.</p> <p>¹⁰ Anh em cũng đừng để ai gọi mình là người chỉ đạo, vì anh em chỉ có một vị chỉ đạo, là Đấng Ki-tô.</p> <p>¹¹ Trong anh em, người làm lớn hơn cả, phải là làm người phục vụ anh em.</p> <p>¹² Ai tôn mình lên, sẽ bị hạ xuống; còn ai hạ mình xuống, sẽ được tôn lên."</p>	<p>"Anh em phải để phòng những ông kinh sư ưa đạo quanh, xúng xính trong bộ áo thụng,</p> <p>thích được chào hỏi ở những nơi công cộng.</p> <p>³⁹ Họ ưa chiếm hàng ghế đầu trong hội đường, thích ngồi chỗ danh dự trong đám tiệc.</p> <p>(§ 255)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 10,^{13b} "ai muốn ■ làm lớn giữa anh em ■ thì phải làm ■ người phục vụ anh em" <p>12,⁴⁰ Họ nuốt hết tài sản của các bà goá, lại còn làm bộ đọc kinh cầu nguyện lâu giờ. Những người ấy sẽ bị kết án nghiêm khắc hơn."</p>	<p>⁴⁶ "Anh em phải coi chừng những ông kinh sư ưa đạo quanh, xúng xính trong bộ áo thụng,</p> <p>thích được chào hỏi ở những nơi công cộng, ưa chiếm hàng ghế đầu trong hội đường, thích ngồi chỗ danh dự trong đám tiệc.</p> <p>(§ 245)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 18,¹⁴ "Vì phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống; ■ còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên." <p>20,⁴⁷ Họ nuốt hết tài sản của các bà goá, lại còn làm bộ đọc kinh cầu nguyện lâu giờ. Những người ấy sẽ bị kết án nghiêm khắc hơn."</p>	<p>⁴³ Khốn cho các người, hỡi các người Pha-ri-sêu ! Các người thích</p> <p>ngồi hàng ghế đầu trong hội đường,</p> <p>thích được chào hỏi ở những nơi công cộng.</p> <p>(§ 224)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 14,¹¹ "Vì phàm ai tôn mình lên sẽ bị hạ xuống ■ còn ai hạ mình xuống sẽ được tôn lên."

288. ĐỨC GIÊ-SU KHIỂN TRÁCH CÁC KINH SƯ VÀ NGƯỜI PHA-RI-SÊU

Mt 23,13-36	Mc	Lc
<p>¹³ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người khoá cửa Nước Trời không cho thiên hạ vào ! Chính các người không vào, mà những kẻ muốn vào, các người cũng không để cho vào.</p>		<p>(§ 202) 11, ⁵² “Khốn cho các người, hỡi những nhà thông luật ! Các người đã cất giấu chìa khoá của sự hiểu biết : chính các người đã không vào, mà những kẻ muốn vào, các người lại ngăn cản.”</p>
<p>[¹⁴] ¹⁵ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người rào khắp biển cả đất liền để rử cho được một người theo đạo ; nhưng khi họ theo rồi, các người lại làm cho họ đáng xuống hoả ngục gấp đôi các người.</p>		
<p>¹⁶ “Khốn cho các người, những kẻ dẫn đường mù quáng ! Các người bảo : ‘Ai chỉ Đèn Thờ mà thể, thì có thể cũng như không ; còn ai chỉ vàng trong Đèn Thờ mà thể, thì bị ràng buộc.’</p>		
<p>¹⁷ Đồ ngu si mù quáng ! Thế thì vàng hay Đèn Thờ là nơi làm cho vàng nên của thánh, cái nào trọng hơn ?</p>		
<p>¹⁸ Các người còn nói : ‘Ai chỉ bàn thờ mà thể, thì có thể cũng như không ; nhưng ai chỉ lễ vật trên bàn thờ mà thể, thì bị ràng buộc.’</p>		
<p>¹⁹ Đồ mù quáng ! Thế thì lễ vật hay bàn thờ là nơi làm cho lễ vật nên của thánh, cái nào trọng hơn ?</p>		
<p>²⁰ Vậy ai chỉ bàn thờ mà thể, là chỉ bàn thờ và mọi sự trên bàn thờ mà thể.</p>		
<p>²¹ Và ai chỉ Đèn Thờ mà thể, là chỉ Đèn Thờ và Đấng ngự ở đó mà thể.</p>		
<p>²² Và ai chỉ trời mà thể, là chỉ ngai Thiên Chúa và cả Thiên Chúa ngự trên đó mà thể.</p>		
<p>²³ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người nộp thuế thập phân về bạc hà, thì là, rau húng,</p>		<p>⁴² “Khốn cho các người, hỡi các người Pha-ri-sêu ! Các người nộp thuế thập phân về bạc hà,</p>
<p>mà bỏ những điều quan trọng nhất trong Lễ Luật là công lý, lòng nhân và thành tín.</p>		<p>vấn hương, và đủ thứ rau cỏ, mà xao lãng công lý</p>
<p>Các điều này vẫn phải làm, mà các điều kia cũng không được bỏ.</p>		<p>và lòng yêu mến Thiên Chúa. Các điều này vẫn phải làm, mà các điều kia cũng không được bỏ.”</p>
<p>²⁴ Hỡi những kẻ dẫn đường mù quáng ! Các người lọc con muỗi, nhưng lại nuốt con lạc đà.</p>		
<p>²⁵ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người rửa sạch bên ngoài chén đĩa, nhưng bên trong thì đầy những chuyện cướp bóc và ăn chơi vô độ.</p>		<p>³⁹ “Thật, nhóm Pha-ri-sêu các người, bên ngoài chén đĩa, thì các người rửa sạch, nhưng bên trong các người thì đầy những chuyện cướp bóc, gian tà.”</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁶ Hỡi người Pha-ri-sêu mù quáng kia, hãy rửa bên trong chén đĩa cho sạch trước đã, để bên ngoài cũng được sạch.</p>		
<p>²⁷ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người giống như mỏ mỏm tở voi, bên ngoài có vẻ đẹp, nhưng bên trong thì đầy xương người chết và đủ mọi thứ ô uế.</p>		<p>⁴⁴ “Khốn cho các người ! Các người như mỏ mả</p>
<p>²⁸ Các người cũng vậy, bên ngoài thì có vẻ công chính trước mặt thiên hạ, nhưng bên trong toàn là đạo đức giả và gian ác !</p>		
<p>²⁹ “Khốn cho các người, hỡi các kinh sư và người Pha-ri-sêu đạo đức giả ! Các người xây mộ cho các ngôn sứ và tở mả cho những người công chính.</p>		<p>không có gì làm dấu, người ta giẫm lên mà không hay.” ⁴⁷ “Khốn cho các người ! Các người xây mộ cho các ngôn sứ,</p>
<p>³⁰ Các người nói : ‘Nếu như chúng ta sống vào thời của tổ tiên, hẳn chúng ta đã không thông đồng với các ngài mà đổ máu các ngôn sứ.’</p>		<p>nhưng cha ông các người đã giết các vị ấy ! ⁴⁸ Như vậy, các người vừa làm chứng</p>
<p>³¹ Như vậy, các người tự làm chứng rằng các người đúng là con cháu của những kẻ đã giết các ngôn sứ.</p>		<p>vừa tán thành việc làm của cha ông các người, vì họ đã giết các vị ấy, còn các người thì xây mộ.”</p>
<p>³² Thì các người đổ thêm cho đầy đấu tội của tổ tiên các người đi !</p>		<p>(§ 20+)</p>
<p>³³ “Đồ mắng xà, nòi rắn độc kia ! Các người trốn đầu cho khỏi hình phạt hoả ngục ?</p>		<p>^{3,7} .. “Nòi rắn độc kia, ai đã chỉ cho các anh cách trốn cơn thịnh nộ của Thiên Chúa sắp giáng xuống ?</p>
<p>³⁴ Vì thế, này tôi sai ngôn sứ, hiền nhân và kinh sư đến với các người : các người sẽ giết và đóng đinh người này và o thập giá, đánh đòn người kia trong hội đường và lùng bắt họ từ thành này đến thành khác.</p>		<p>(§ 202) ^{11, 49} “Vì thế Đức Khôn Ngoan của Thiên Chúa đã phán : “Ta sẽ sai ngôn sứ và tông đồ đến với chúng : chúng sẽ giết người này, lùng bắt người kia.</p>
<p>³⁵ Như vậy, máu của tất cả những người công chính đã đổ xuống đất,</p>		<p>⁵⁰ Như vậy, thế hệ này sẽ bị đòi nợ máu của tất cả các ngôn sứ đã đổ ra từ tạo thiên lập địa,</p>
<p>thì cũng đổ xuống đầu các người, từ máu ông A-ben, người công chính, đến máu ông Da-ca-ri-a, con ông Be-réc-gia, mà các người đã giết giữa đền thánh và bàn thờ.</p>		<p>⁵¹ từ máu ông A-ben đến máu ông Da-ca-ri-a, người đã bị giết giữa bàn thờ và Thánh Điện.</p>
<p>³⁶ Tôi bảo thật các người, tất cả những tội ấy sẽ đổ xuống đầu thế hệ này.”</p>		<p>Phải, tôi bảo các người, thế hệ này sẽ bị đòi nợ máu.”</p>

289. ĐỨC GIÊ-SU THAN TRÁCH THÀNH GIÊ-RU-SA-LEM

Mt 23,37-39	Mc	Lc
<p>³⁷ “Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem ! Người giết các ngôn sứ và ném đá những kẻ được sai đến cùng người ! Đã bao lần Ta muốn tập hợp con cái người lại, như gà mẹ tập hợp gà con dưới cánh, mà các người không chịu ! ³⁸ Thì này, nhà các người sẽ bị bỏ hoang¹ mặc cho các người. ³⁹ Quả thế, Ta bảo các người, từ nay các người sẽ không còn thấy Ta nữa, cho đến khi các người nói : <i>Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !</i>”</p>		<p>(§ 222) ■ 13, ³⁴ “Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem ! ■ Người giết các ngôn sứ ■ và ném đá những kẻ được sai đến cùng người ! ■ Đã bao lần Ta muốn tập hợp con cái người lại, ■ như gà mẹ tập hợp đàn gà con dưới cánh, ■ mà các người không chịu. ■ ³⁵ Thì này, ■ nhà các người sẽ bị bỏ mặc cho các người. ■ Và Ta bảo các người, ■ ■ các người sẽ không còn thấy Ta nữa ■ cho đến thời các người nói : ■ <i>Chúc tụng Đấng ngự đến nhân danh Đức Chúa !</i>”</p>

290. TIỀN DẰNG CỨNG CỦA BÀ GOÁ NGHÈO

Mt	Mc 12,41-44	Lc 21,1-4
	<p>⁴¹ Đức Giê-su ngồi đối diện với thùng tiền. Người quan sát xem đám đông bỏ tiền vào đó ra sao. Có lắm người giàu bỏ thật nhiều tiền. ⁴² Cũng có một bà goá nghèo đến bỏ vào đó hai đồng tiền kẽm, trị giá một phần tư đồng xu Rô-ma. ⁴³ Đức Giê-su liền gọi các môn đệ lại và nói : “Thầy bảo thật anh em : bà goá nghèo này đã bỏ vào nhiều hơn hết mọi người bỏ tiền vào thùng. ⁴⁴ Quả vậy, mọi người đều lấy tiền dư bạc thừa của họ mà bỏ vào đó ; còn bà này, đã túng thiếu, lại còn bỏ vào đó tất cả những gì bà có, tất cả những gì để nuôi thân.”</p>	<p>¹ Ngược mắt lên, Đức Giê-su thấy những người giàu đang bỏ tiền dằng cứng của họ vào thùng tiền. ² Người cũng thấy một bà goá túng thiếu kia bỏ vào đó hai đồng tiền kẽm. ³ Người liền nói : “Thầy bảo thật anh em : bà goá nghèo này đã bỏ vào nhiều hơn hết mọi người. ⁴ Quả vậy, tất cả những người kia đều lấy tiền dư bạc thừa của họ, mà bỏ vào dằng cứng ; còn bà này, đã túng thiếu, lại còn bỏ vào đó tất cả những gì bà có để nuôi thân.”</p>

¹ Gr 22,5² Tv 118,26

Bài giảng về thời cánh chung

§ 291 – 307

291. BÀI GIẢNG VỀ SỰ SỤP ĐỔ CỦA THÀNH GIÊ-RU-SA-LEM. NHẬP ĐỀ

Mt 24,1-3	Mc 13,1-4	Lc 21,5-7	Lc
<p>¹ Khi Đức Giê-su từ trong Đền Thờ đi ra, thì các môn đệ của Người lại gần chỉ cho Người xem</p> <p>công trình kiến trúc Đền Thờ.</p> <p>² Nhưng Người nói : “Anh em nhìn thấy tất cả những cái đó, phải không ?</p> <p>Thầy bảo thật anh em, tại đây, sẽ không còn tảng đá nào trên tảng đá nào; tất cả sẽ bị phá đổ.”</p> <p>³ Sau đó, lúc Người ngồi trên núi Ô-liu, các môn đệ tới gặp riêng Người và thưa : “Xin Thầy nói cho chúng con biết bao giờ các sự việc đó sẽ xảy ra, và cứ dấu hiệu nào mà biết ngày Thầy quang lâm và ngày tận thế ?”</p>	<p>¹ Đang khi Đức Giê-su ra khỏi Đền Thờ, thì một trong các môn đệ nói với Người : “Thưa Thầy, Thầy xem : đá lớn thật ! công trình kiến trúc đẹp thật !”</p> <p>² Đức Giê-su đáp : “Anh nhìn ngắm công trình vĩ đại đó ư ?</p> <p>Tại đây, sẽ không còn tảng đá nào trên tảng đá nào; tất cả sẽ bị phá đổ.”</p> <p>⁴ “Xin Thầy nói cho chúng con biết bao giờ các sự việc đó sẽ xảy ra, và khi tất cả sắp đến lúc tận cùng, thì có dấu hiệu gì báo trước ?”</p>	<p>⁵ Nhân có mấy người nói về Đền Thờ được trang hoàng bằng những tảng đá đẹp và những đồ dâng cúng. Đức Giê-su bảo : ⁶ “Những gì anh em đang chiêm ngưỡng đó sẽ có ngày không còn tảng đá nào trên tảng đá nào; tất cả sẽ bị phá đổ.”</p> <p>⁷ Họ hỏi Người : “Thưa Thầy, vậy bao giờ các sự việc đó sẽ xảy ra, và khi sắp xảy ra, thì có dấu hiệu gì báo trước ?”</p>	<p>(§ 274) ■ 19.⁴¹ Khi đến gần Giê-ru-sa-lem, và trông thấy thành, Đức Giê-su khóc thương... ⁴³ Thật vậy, sẽ tới những ngày quân thù đắp lũy chung quanh, bao vây và công hãm người tứ bề. ⁴⁴ Chúng sẽ đè bẹp người và con cái đang ở giữa người, và sẽ không để nơi người tảng đá nào trên tảng đá nào, vì người đã không nhận biết thời giờ người được Thiên Chúa viếng thăm.”</p>

292. KHỞI ĐẦU CÁC CƠN ĐAU ĐỚN

Mt 24,4-8	Mc 13,5-8	Lc 21,8-11
<p>⁴ Đức Giê-su đáp : “Anh em hãy để phòng, đừng để ai lừa gạt anh em, ⁵ vì sẽ có nhiều kẻ mạo danh Thầy đến nói rằng : “Chính ta đây là Đấng Ki-tô”, và họ sẽ lừa gạt được nhiều người.</p> <p>⁶ Anh em sẽ nghe có chiến tranh và tin đồn chiến tranh ; hãy chú ý, đừng khiếp sợ, vì những việc đó <i>phải xảy ra</i> ^v, nhưng chưa phải là tận cùng.</p> <p>⁷ Quả thế, dân này sẽ nổi dậy chống dân kia, nước này chống nước nọ. Sẽ có những cơn đói kém và những trận động đất ở nhiều nơi.</p> <p>⁸ Nhưng tất cả những sự việc ấy chỉ là khởi đầu các cơn đau chuyển dạ.</p>	<p>⁵ Đức Giê-su bắt đầu nói với các ông : “Anh em hãy để phòng, đừng để ai lừa gạt anh em. ⁶ Sẽ có nhiều kẻ mạo danh Thầy đến nói rằng : ‘Chính ta đây !’, và họ sẽ lừa gạt được nhiều người.</p> <p>⁷ Khi anh em nghe có chiến tranh và tin đồn chiến tranh, thì đừng khiếp sợ. Những việc đó <i>phải xảy ra</i> ^v nhưng chưa phải là tận cùng.</p> <p>⁸ Quả thế, dân này sẽ nổi dậy chống dân kia, nước này chống nước nọ. Sẽ có những trận động đất ở nhiều nơi, sẽ có những cơn đói kém.</p> <p>Những sự việc ấy là khởi đầu các cơn đau chuyển dạ.”</p>	<p>⁸ Đức Giê-su đáp : “Anh em hãy để phòng kẻo bị lừa gạt, vì sẽ có nhiều kẻ mạo danh Thầy đến nói rằng : ‘Chính ta đây’, và : ‘Thời kỳ đã đến gần’ ; anh em chớ có theo họ. ⁹ Khi anh em nghe có chiến tranh, loạn lạc, thì đừng sợ hãi. Vì những việc đó <i>phải xảy ra</i> ^v trước, nhưng không phải là tận cùng ngay đâu.” ¹⁰ Rồi Người nói tiếp : “Dân này sẽ nổi dậy chống dân kia, nước này chống nước nọ. ¹¹ Sẽ có những trận động đất lớn, và nhiều nơi sẽ có những cơn đói kém và ôn dịch; sẽ có những hiện tượng kinh khủng và dấu lạ lớn lao từ trời xuất hiện.”</p>

293. CUỘC BÁCH HẠI CÁC SỨ GIẢ TIN MỪNG

Mt	Mt 24,9-14	Mc 13,9-13	Lc 21,12-19	Lc	Ga
(§ 100) ■ 10, ¹⁷ “Hãy để phòng người đời. Họ sẽ nộp anh em cho các hội đồng,	^{9a} “Bấy giờ, người ta sẽ nộp anh em, khiến anh em phải i khốn quẫn,	⁹ “Phần anh em, anh em hãy coi chứng ! Người ta sẽ nộp anh em cho các hội đồng và các hội đường ;	¹² “Nhưng trước khi tất cả các việc ấy xảy ra, thì người ta sẽ tra tay hại và ngược đãi anh em, nộp anh em cho các hội đường và bỏ tù,	(§ 204) ■ 12, ¹¹ “Khi người ta đưa anh em ra trước hội đường,	(§ 330) ■ 15, ^{20b} “Nếu họ đã ngược đãi Thầy, họ cũng sẽ ngược đãi anh em.”

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
và sẽ đánh đòn anh em trong các hội đường của họ.		anh em sẽ bị đánh đập ;			
¹⁸ Anh em sẽ bị điệu ra trước mặt vua chúa		anh em sẽ phải ra trước mặt vua chúa	điệu anh em đến trước mặt vua chúa	trước mặt những người lãnh đạo và những người cầm quyền,	
quan quyền vì Thấy,		quan quyền vì Thấy,	quan quyền vì danh Thấy.		
để làm chứng cho họ và cho các dân ngoại biết.	^{14b} “để làm chứng cho mọi dân tộc được biết...”	để làm chứng cho họ	¹³ Đó sẽ là cơ hội để anh em làm chứng		²⁷ “Cả anh em nữa, anh em cũng làm chứng...”
	^{14a} “Tin Mừng này về Vương Quốc sẽ được rao giảng trên khắp thế giới.”	biết. ¹⁰ Nhưng trước tiên, Tin Mừng			
¹⁹ Khi người ta nộp anh em,		phải được rao giảng cho mọi dân tộc. ¹¹ “Khi người ta điệu anh em đi nộp,	¹⁴ Vậy anh em hãy ghi lòng tạc dạ điều này, là anh em đừng suy tính trước phải bào chữa cách nào.		
thì anh em đừng lo lắng phải nói làm sao hay phải nói gì, vì trong giờ đó, Thiên Chúa sẽ cho anh em biết phải nói gì :		phải nói gì, nhưng trong giờ đó, Thiên Chúa cho anh em biết điều gì, thì hãy nói điều ấy	¹⁵ Vì chính Thấy sẽ cho anh em	thì anh em đừng lo lắng phải bào chữa làm sao, hoặc phải nói gì,	
²⁰ thật vậy, không phải chính anh em nói, mà		thật vậy, không phải chính anh em nói, mà	ấn nói thật không ngoan, khiến tất cả địch thủ của anh em không tài nào chống chọi hay cãi lại được.		
là Thần Khí của Cha anh em		là Thánh Thần			(§ 327) ¹² vị ^{14,26} Nhưng Đấng Bảo Trợ là Thánh Thần Chúa Cha sẽ phái đến nhân danh Thấy, Đấng đó sẽ dạy anh em mọi điều

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
nói trong anh em. 21 “Anh sẽ nộp em, em sẽ nộp anh cho người ta giết ; cha sẽ nộp con, con cái sẽ đứng lên chống lại cha mẹ và làm cho cha mẹ phải chết. 22a Vì danh Thầy, anh em sẽ bị mọi người thù ghét.”	9b và người ta sẽ giết anh em ; vì danh Thầy anh em sẽ bị mọi dân tộc thù ghét.	nói. 12 Anh sẽ nộp em, em sẽ nộp anh cho người ta giết ; cha sẽ nộp con, con cái sẽ đứng lên chống lại cha mẹ và làm cho cha mẹ phải chết. 13 Vì danh Thầy, anh em sẽ bị mọi người thù ghét.	16 Anh em sẽ bị chính cha mẹ, anh chị em, bà con và bạn hữu bắt nộp. Họ sẽ làm cho một số người trong anh em phải chết. 17 Vì danh Thầy, anh em sẽ bị mọi người thù ghét.	phải nói” § 204)	và sẽ làm cho anh em nhớ lại mọi điều Thầy đã nói với anh em.” (§ 330) 16, 2 “...kẻ nào giết anh em cũng tưởng là mình phụng thờ Thiên Chúa. (§ 330) 15, 18 “Nếu thế gian thù ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã thù ghét Thầy trước.” 21 “Nhưng họ sẽ làm tất cả những điều ấy chống lại anh em, vì danh Thầy..”
(§ 101) 10, 30 “Phần anh em, ngay đến tóc trên đầu anh em, cũng được đếm cả rồi.”	10 Bấy giờ sẽ có nhiều người vấp ngã. Người ta sẽ nộp nhau và thù ghét nhau. 11 Sẽ có nhiều ngôn sứ giả xuất hiện và lừa gạt được nhiều người 12 Vì tội ác gia tăng, nên lòng yêu mến của nhiều người sẽ nguội đi. 13 Nhưng kẻ nào bền chí đến	13,12 (§ 295+) 13,22 (§ 292+) 13,6	18 Nhưng một sợi tóc trên đầu anh em cũng không bị mất đầu. 19 Có bền chí,	§ 204) 12, 7 Ngay đến tóc trên đầu anh em cũng được đếm cả rồi.”	
(§ 100) 10, 22b “Nhưng kẻ nào bền chí đến	13 Nhưng kẻ nào bền chí đến	Nhưng kẻ nào bền chí đến	19 Có bền chí,		

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc	Ga
<ul style="list-style-type: none"> ■ tận cùng, kẻ ấy ■ sẽ được cứu độ.” 	<p>tận cùng, kẻ ấy sẽ được cứu độ.</p> <p>¹⁴ “Tin Mừng này về Vương Quốc sẽ được rao giảng trên khắp thế giới, để làm chứng cho mọi dân tộc được biết. Và bấy giờ sẽ là tận cùng.”</p>	<p>tận cùng, kẻ ấy sẽ được cứu độ.</p> <p style="text-align: center;">13,9c-10</p>	<p>anh em mỗi người được mạng sống mình.”</p>		

294. NHỮNG NGÀY GIAN NAN TẠI GIÊ-RU-SA-LEM

Mt 24,15-22	Mc 13,14-20	Lc 21,20-24
<p>¹⁵ “VẬY, khi anh em thấy</p> <p><i>Đỏ Ghê Tầm Khốc Hại</i> <i>đứng trong nơi thánh</i>^w như ngôn sứ Đa-ni-en đã nói đến - người đọc hãy lo mà hiểu -!,</p> <p>¹⁶ thì bấy giờ ai ở miền Giu-đê, hãy trốn lên núi,</p> <p>¹⁷ ai ở trên sân thượng, đừng xuống lấy đồ đạc trong nhà,</p> <p>¹⁸ ai ở ngoài đồng, đừng quay trở lại^x lấy áo choàng của mình.</p> <p>¹⁹ Khốn thay những người mang thai và những người đang cho con bú trong những ngày đó !</p> <p>²⁰ Anh em hãy cầu xin cho khỏi phải chạy trốn vào mùa đông hay ngày sa-bát.</p> <p>²¹ Vì khi ấy sẽ có cơn gian nan khốn khổ</p>	<p>¹⁴ “KHI anh em thấy</p> <p><i>Đỏ-Ghê-Tầm-Khốc-Hại</i>^a đứng ở nơi không được phép</p> <p>-người đọc hãy lo mà hiểu !-, thì bấy giờ ai ở miền Giu-đê, hãy trốn lên núi ; thì bấy giờ ai ở miền Giu-đê, hãy trốn lên núi ;</p> <p>¹⁵ ai ở trên sân thượng, đừng xuống và đừng vào lấy gì ra khỏi nhà ;</p> <p>¹⁶ ai ở ngoài đồng, <i>đừng quay trở lại</i>^b lấy áo choàng của mình.</p> <p>¹⁷ Khốn thay những người mang thai và những người đang cho con bú trong những ngày đó !</p> <p>¹⁸ Anh em hãy cầu xin cho điều ấy đừng xảy ra vào mùa đông.</p> <p>¹⁹ Vì những ngày đó sẽ là những ngày gian nan</p>	<p>²⁰ “KHI anh em thấy thành Giê-ru-sa-lem bị các đạo binh vây hãm, bấy giờ anh em hãy biết rằng ngày khốc hại của thành đã gần đến.</p> <p>^{21a} Bấy giờ, ai ở miền Giu-đê, hãy trốn lên núi ; (§ 243)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{17,31} “Ngày ấy, ■ ai ở trên sân thượng ■ mà đồ đạc ở dưới nhà, thì đừng xuống ■ lấy. ■ Cũng vậy, ai ở ngoài đồng ■ thì <i>đừng quay trở lại</i>^b.” <p>^{21,21b} ai ở trong thành, hãy bỏ đi nơi khác ; ai ở vùng quê, thì chớ vào thành.</p> <p>²² Thật vậy, đó sẽ là <i>những ngày báo oán</i>, ngày mà <i>tất cả những gì đã chép trong Kinh Thánh</i>^y sẽ được ứng nghiệm.</p> <p>²³ Khốn thay những người mang thai và những người đang cho con bú trong những ngày đó !</p> <p>“Quả thế, sẽ có cơn khốn khổ cùng cực</p>

^w Đn 9,27

^x St 19,26

^y Đnl 32,35 ; Gr 25,13

Mt	Mc	Lc
<p>đến mức từ thuở khai thiên lập địa cho đến bây giờ, chưa khi nào xảy ra^z, và sẽ không còn xảy ra như vậy nữa.</p> <p>²² Nếu những ngày ấy không được rút ngắn lại, thì không ai được cứu thoát; nhưng vì những người được tuyển chọn, các ngày ấy sẽ được rút ngắn”</p>	<p>đến mức từ lúc khởi đầu, khi Thiên Chúa tạo thành vạn vật cho đến bây giờ, chưa khi nào xảy ra”, và sẽ không còn xảy ra như vậy nữa.</p> <p>²⁰ Nếu Chúa không rút ngắn những ngày ấy lại, thì không ai được cứu thoát; nhưng vì những kẻ Người đã tuyển chọn, Người đã rút ngắn những ngày ấy lại.”</p>	<p>trên đất này, và cơn thịnh nộ sẽ giáng xuống dân này.</p> <p>³⁴ Họ sẽ ngã gục dưới lưỡi gươm, sẽ bị đầy đi khắp các dân nước, và Giê-ru-sa-lem sẽ bị dân ngoại giày xéo^{aa}, cho đến khi mãn thời của dân ngoại.”</p>

295. NHỮNG KI-TÔ GIẢ VÀ NGÔN SỬ GIẢ

Mt	Mt 24,23-25	Mt	Mc	Mc 13,21-23	Lc	Lc
(§ 292)						(§ 292)
■ 24, ⁵ “vì			(§ 292)			■ 21, ^{8b} “vì
■ sẽ có			■ 13, ⁶ “Sẽ có			■ sẽ có
■ nhiều kẻ mạo			■ nhiều kẻ mạo			■ nhiều kẻ mạo
■ danh Thầy		(§ 296)	■ danh Thầy		(§ 243)	■ danh Thầy
	²³ “Bấy giờ,	■ 24, ³⁶ “Và,		²¹ “Bấy giờ,	■ 17, ²³ “Người	
	nếu có ai	■ nếu người ta		nếu có ai	■ ta sẽ	
■ đến nói rằng :	■ bảo anh em :	■ bảo anh em :	■ đến nói rằng :	■ bảo anh em :	■ bảo anh em :	■ đến nói rằng :
■ “Chính ta đây	■ “Này, Đấng	■ “Này, Người ở	■ “Chính ta	■ “Này, Đấng	■ “Người ở	■ “Chính ta đây” ;
■ là Đấng Ki-tô’,	■ Ki-tô ở đây’	■ trong hoang	■ đây !’,	■ Ki-tô ở đây !	■ kia kia !’	
		■ Địa’,				
		■ anh em chớ ra				
		■ đó ;				
	hoặc	■ “Kìa,		Kìa,	■ hay	
	■ “Người ở đó !’,	■ Người ở trong		■ “Người ở đó !’,	■ “Người ở đây	
		■ phòng kín’,			■ này !’	
						■ và : “Thời kỳ
						■ đã đến gần” ;
	thì anh em	■ anh em cũng		thì anh em		
	■ đứng tin.	■ đứng tin.”		■ đứng tin.		
		(§ 293)		²² Thật vậy,		■ anh em
	²⁴ Thật vậy,	■ 24,11		sẽ có		■ chớ có theo
	sẽ có			những Ki-tô		■ họ.”
	những Ki-tô			giả và ngôn		
	■ sứ giả xuất			■ sứ giả xuất		
	■ hiện,			■ hiện,		
	■ đưa ra những			■ làm những		
	■ dấu lạ lớn lao			■ dấu lạ		

^z Đn 12,1^{aa} Dcr 12,3

Mt	Mt	Mt	Mc	Mc	Lc	Lc
<ul style="list-style-type: none"> ■ và ■ họ sẽ lửa gat ■ được nhiều ■ người. 	<p>và <i>những điểm thiêng</i>^a, đến nỗi chúng lửa gat cả những người được tuyển chọn, nếu có thể.</p> <p>²⁵ Thấy đã báo trước cho anh em đấy !”</p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ và ■ họ sẽ lửa gat ■ được nhiều ■ người.” 	<p>và <i>những điểm thiêng</i>^a, để lửa gat những người được tuyển chọn, nếu có thể. ²³ Phần anh em, hãy coi chững : Thấy đã báo trước tất cả cho anh em !”</p>		

296. CUỘC QUANG LÂM CỦA CON NGƯỜI

Mt 24,26-28	Mc	Lc
<p>²⁶ “VẬY, nếu người ta bảo anh em : ‘Này, Người ở trong hoang địa !’, anh em chớ ra đó ; ‘Kìa, Người ở trong phòng kín !’, anh em cũng đừng tin.</p> <p>²⁷ Vì, như chớp loé ra từ phương đông và chiếu sáng đến phương tây thế nào, thì cuộc quang lâm của Con Người cũng sẽ như vậy. Xác chết nằm đâu, điều hầu tỵ đó.”</p>	<p>(§ 243) <ul style="list-style-type: none"> ■ 17,²³ “Người ta sẽ bảo anh em : ■ ‘Người ở kia kia !’ ■ ■ hay ‘Người ở đây này !’ ■ Anh em đứng đi, ■ đừng chạy theo. ²⁴ Vì ánh chớp chói loà chiếu sáng từ phương trời này đến phương trời kia thế nào, thì Con Người cũng sẽ như vậy trong ngày của Người.” <ul style="list-style-type: none"> ■ ^{37b} ... “Xác nằm đâu, điều hầu tỵ đó.” </p>	

297. HIỆN TƯỢNG CỦA NGÀY QUANG LÂM

Mt 24,29-31	Mc 13,24-27	Lc 21,25-28
<p>²⁹ “Ngay sau những ngày gian nan ấy,</p> <p>thì <i>mặt trời sẽ ra tối tăm,</i> <i>mặt trăng không còn chiếu sáng</i>^b, <i>các ngôi sao từ trời sa xuống</i></p> <p>và <i>các quyền lực trên trời</i> <i>sẽ bị lay chuyển</i>^c.</p> <p>³⁰ Bấy giờ, dấu hiệu của Con Người sẽ xuất hiện trên trời ; bấy giờ mọi chi tộc trên mặt đất</p>	<p>²⁴ “Nhưng trong những ngày đó, sau cơn gian nan ấy,</p> <p>thì <i>mặt trời sẽ ra tối tăm,</i> <i>mặt trăng không còn chiếu sáng</i>^b, ²⁵ <i>các ngôi sao từ trời sa xuống,</i></p> <p>và <i>các quyền lực trên trời</i> <i>sẽ bị lay chuyển</i>^c.</p> <p>²⁶ Bấy giờ thiên hạ</p>	<p>²⁵ “Sẽ có những dấu lạ trên mặt trời, mặt trăng và các ngôi sao. Dưới đất, muôn dân sẽ lo lắng hoang mang trước cảnh <i>biển gào sóng thét</i> <i>d</i>.</p> <p>²⁶ Người ta sợ đến hỗn xiêu phách lạc, chờ những gì sắp giáng xuống địa cầu, vì các <i>quyền lực trên trời</i> <i>sẽ bị lay chuyển</i>^c.</p> <p>²⁷ Bấy giờ thiên hạ</p>

^a Đnl 13,2

^b Is 13,10

^c Is 34,4

^d Tv 65,8

Mt	Mc	Lc
<p>sẽ <i>đám</i> ngực^{ff} và sẽ thấy <i>Con Người</i> đầy quyền năng và vinh quang đến trên mây trời^{gg}.</p> <p>³¹ Người sẽ sai các thiên sứ của Người <i>thổi loa vang dậy</i>^{hh}, <i>tập hợp</i> những kẻ được Người tuyển chọn từ bốn phương, từ chân trời này đến chân trời kiaⁱⁱ.”</p>	<p>sẽ thấy <i>Con Người</i> đầy quyền năng và vinh quang đến trong <i>đám</i> mây^h.</p> <p>²⁷ Lúc đó, Người sẽ sai các thiên sứ đi, và sẽ <i>tập hợp</i> những kẻ được Người tuyển chọn từ bốn phương, từ <i>đầu mặt đất</i> cho đến <i>cuối chân trời</i>⁴.”</p>	<p>sẽ thấy <i>Con Người</i> đầy quyền năng và vinh quang đến trong <i>đám</i> mây^h.</p> <p>²⁸ Khi những biển cố ấy bắt đầu xảy ra, anh em hãy đứng thẳng và nâng đầu lên, vì anh em sắp được cứu chuộc.”</p>

298. THÍ DỤ CÂY VẪ

Mt 24,32-33	Mc 13,28-29	Lc 21,29-31
<p>³² “Anh em hãy lấy thí dụ cây vẫ mà học hỏi. Khi nó đâm chồi nảy lộc và trở lá, thì anh em biết là mùa hè đã đến gần. ³³ Cũng vậy, khi thấy tất cả những điều đó, anh em hãy biết là Con Người đã đến gần, ở ngay ngoài cửa rồi.”</p>	<p>²⁸ “Anh em hãy lấy thí dụ cây vẫ mà học hỏi. Khi nó đâm chồi nảy lộc và trở lá, thì anh em biết là mùa hè đã đến gần. ²⁹ Cũng vậy, khi thấy những điều đó xảy ra, anh em hãy biết là Con Người đã đến gần, ở ngay ngoài cửa rồi.”</p>	<p>²⁹ Đức Giê-su kể cho các môn đệ nghe một dụ ngôn : “Anh em hãy xem cây vẫ cũng như tất cả những cây khác. ³⁰ Khi cây vẫ chồi, anh em nhìn thì đủ biết là mùa hè đã đến gần rồi. ³¹ Cũng vậy, khi thấy những điều đó xảy ra, anh em hãy biết là Nước Thiên Chúa đã đến gần.”</p>

299. LỜI CHÚA SẴP ĐƯỢC ỨNG NGHIỆM CÁCH CHẮC CHẴN, BẮT NỜ

Mt	Mt 24,34-36	Mc 13,30-32	Lc 21,32-33	Lc
<p>(§ 53)</p> <p>■ 5,¹⁶ “Quả thế, ■ Thấy bảo ■ thật anh em, ■ ■ ■ trước khi ■ ■ trời đất qua đi, ■ thì</p>	<p>³⁴ “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, trước khi mọi điều ấy xảy ra. ³⁵ Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thầy nói</p>	<p>³⁰ “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, trước khi mọi điều ấy xảy ra. ³¹ Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thầy nói</p>	<p>³² “Thấy bảo thật anh em : thế hệ này sẽ chẳng qua đi, trước khi mọi điều ấy xảy ra. ³³ Trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thầy nói</p>	<p>(§ 235)</p> <p>■ 16,¹⁷ “Trời đất qua đi ■ còn để hơn là ■</p>

^{ff} Dcr 12,12, 14^{gg} Đn 7,13^{hh} Is 27,13ⁱⁱ Dcr 2,10 và Đnl 30,4

Mt	Mt	Mc	Lc	Lc
<p>một chấm một phết trong Lễ Luật cũng sẽ không qua đi, cho đến khi mọi sự được hoàn thành.”</p>	<p>sẽ chẳng qua đâu.</p> <p>³⁶ Còn về ngày và giờ đó thì không ai biết, cả các thiên sứ trên trời, cả người Con cũng không, chỉ một mình Chúa Cha biết mà thôi.”</p>	<p>sẽ chẳng qua đâu.</p> <p>³² “Còn về ngày hay giờ đó thì không ai biết, cả các thiên sứ trên trời, cả người Con cũng không, chỉ có Chúa Cha biết mà thôi.”</p>	<p>sẽ chẳng qua đâu.”</p>	<p>một cái phết của Lễ Luật rồi mất.”</p>

300. KẾT THÚC BÀI GIẢNG THEO MÁC-CÔ : CANH THỨC VÀ SẴN SÀNG

Mt	Mt	Mc 13,33-37	Mc	Lc
<p>(§ 303)</p> <p>^{24,42} “Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào Chúa của anh em sẽ đến.”</p>	<p>(§ 306)</p> <p>^{25,14} “Quả thế, cũng như người kia sắp đi xa, gọi đầy tớ đến mà giao phó của cải mình cho họ. ¹⁵ ...tuỳ khả năng riêng mỗi người...”</p> <p>(§ 305)</p> <p>¹³ “Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào, giờ nào.”</p>	<p>³³ “Anh em hãy coi chừng, hãy tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào thời ấy đến.</p> <p>³⁴ Cũng như người kia đi xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, mỗi người một việc, và ra lệnh cho người giữ cửa phải canh thức.</p> <p>³⁵ Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà sẽ đến : lúc chập tối hay nửa đêm,</p>	<p>(§ 301)</p> <p>^{21,34} “Vậy anh em phải đề phòng... ³⁶ ... hãy tỉnh thức ... luôn...”</p> <p>(§ 270)</p> <p>^{19,13} Vậy Người nói : “Có một người quý tộc kia thấy đi phương xa để lãnh nhận vương quyền, rồi sẽ trở về. ¹³ Ông gọi mười người trong các đầy tớ của ông đến, phát cho họ mười nén bạc...”</p> <p>(§ 208)</p> <p>^{12,36} “... để khi chủ vừa về tới và gõ cửa, là mở ngay. ³⁷ Khi chủ về mà thấy những đầy tớ ấy đang canh thức, thì thật là phúc cho họ.</p> <p>(§ 337)</p> <p>^{14,34} “Anh em ở lại đây mà canh thức.”</p>	<p>(§ 301)</p> <p>^{21,34} “Vậy anh em phải đề phòng... ³⁶ ... hãy tỉnh thức ... luôn...”</p> <p>(§ 270)</p> <p>^{19,13} Vậy Người nói : “Có một người quý tộc kia thấy đi phương xa để lãnh nhận vương quyền, rồi sẽ trở về. ¹³ Ông gọi mười người trong các đầy tớ của ông đến, phát cho họ mười nén bạc...”</p> <p>(§ 208)</p> <p>^{12,36} “... để khi chủ vừa về tới và gõ cửa, là mở ngay. ³⁷ Khi chủ về mà thấy những đầy tớ ấy đang canh thức, thì thật là phúc cho họ.</p> <p>(§ 337)</p> <p>^{14,34} “Anh em ở lại đây mà canh thức.”</p> <p>³⁸ Nếu canh hai hoặc canh ba</p>

Mt	Mt	Mc	Mc	Lc
		lúc gà gáy hay tảng sáng. ³⁶ kéo ông chủ đến bất thần, bắt gặp anh em đang ngủ.	³⁷ Rồi Người trở lại, thấy các môn đệ đang ngủ.	chủ trở về, mà thấy họ còn như vậy, thì thật là phúc cho họ.” (§ 210) ⁴¹ Ông Phê-rô hỏi : “Thưa Ngài, Ngài kể dụ ngôn này nhằm vào chúng con hay tất cả mọi người ?”
		³⁷ Điều Thầy nói với anh em đây, Thầy cũng nói với mọi người là : hãy canh thức !”		

301. KẾT THÚC BÀI GIẢNG THEO LU-CA : PHẢI TỈNH THỨC VÀ CẦU NGUYỆN

Mt	Mc	Lc 21,34-36
(§ 300) ^{13,33} “Anh em hãy coi chừng, hãy tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào thời ấy đến.”		³⁴ “Vậy anh em phải đề phòng, chớ để lòng mình ra nặng nề vì <i>chè chén say sưa</i> , lo lắng sự đời, kéo Ngày ấy <i>như một chiếc lưới bất thần</i> <i>chụp xuống</i> anh em, ³⁵ vì Ngày ấy sẽ ập xuống trên mọi dân cư khắp mặt đất. ³⁶ Vậy anh em hãy tỉnh thức và cầu nguyện luôn, hầu đủ sức <i>thoát khỏi</i> mọi điều sắp xảy đến và <i>đứng</i> <i>vững</i> trước mặt Con Người.”

302. BẮT NGỜ NHƯ THỜI HỒNG THỦY

Mt 24,37-41	Mc	Lc
³⁷ “Quả thế, những ngày thời ông Nô-ê thế nào, thì khi Con Người quang lâm cũng sẽ như vậy. ³⁸ Vì trong những ngày trước nạn hồng thủy, thiên hạ vẫn ăn uống, cưới vợ lấy chồng, mãi cho đến ngày ông Nô-ê vào tàu. ³⁹ Họ không hay biết gì, cho đến khi nạn hồng thủy ập tới ^{1a} cuốn đi hết thảy. Khi Con Người quang lâm cũng sẽ như vậy.		(§ 243) ^{17,36} “ Sự việc đã xảy ra thế nào trong những ngày thời ông Nô-ê, thì () trong những ngày của Con Người. (cũng xảy ra như vậy) ²⁷ Thiên hạ vẫn ăn uống, cưới vợ lấy chồng, mãi cho đến ngày ông Nô-ê vào tàu, và nạn hồng thủy ập tới ^b , tiêu diệt hết thảy.

^{jj} Is 24,17.18.20 ; Gv 9,12 ; St 7,23

^{1a} St 7,7

Mt 24,37-41	Mc	Lc
<p>⁴⁰ Bấy giờ, hai người đàn ông đang làm ruộng, thì một người được đem đi, một người bị bỏ lại ;</p> <p>⁴¹ hai người đàn bà đang kéo cối xay bột, thì một người được đem đi, một người bị bỏ lại."</p>		<p>³⁴ Thấy bảo anh em, đừng ngủ, hai người đang nằm chung một giường, thì một người sẽ được đem đi, còn người kia bị bỏ lại.</p> <p>³⁵ Hai người đàn bà đang cùng nhau xay bột, thì một người sẽ được đem đi, còn người kia bị bỏ lại."</p>

303. CANH THỨC VÀ SẴN SÀNG

Mt 24,42-44	Mc	Lc
<p>⁴² "Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào Chúa của anh em sẽ đến.</p> <p>⁴³ Anh em hãy biết điều này : nếu chủ nhà biết vào canh nào kẻ trộm đến, hẳn ông đã canh thức, không để nó khoét vách nhà mình.</p> <p>⁴⁴ Cho nên anh em cũng vậy, hãy sẵn sàng, vì vào chính giờ phút anh em không ngờ, Con Người sẽ đến."</p>	<p>(§ 300)</p> <p>■ 13,35 "Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà sẽ đến."</p>	<p>(§ 209)</p> <p>■ 12,30 "Anh em hãy biết điều này : nếu chủ nhà biết giờ nào kẻ trộm đến, hẳn ông đã không để nó khoét vách nhà mình.</p> <p>■ ⁴⁰ Anh em cũng vậy, hãy sẵn sàng, vì vào chính giờ phút anh em không ngờ, Con Người sẽ đến."</p>

304. DỤ NGÔN NGƯỜI ĐẨY TỜ TRUNG TÍN

Mt 24,45-51	Mc	Lc
<p>⁴⁵ "Vậy ai là người đẩy tờ trung tín và khôn ngoan mà ông chủ đã đặt lên coi sóc gia nhân, để cấp phát lương thực cho họ đúng giờ đúng lúc ?</p> <p>⁴⁶ Khi chủ về mà thấy đẩy tờ ấy đang làm như vậy, thì thật là phúc cho anh.</p> <p>⁴⁷ Thấy bảo thật anh em : ông sẽ đặt anh lên coi sóc tất cả tài sản của mình.</p> <p>⁴⁸ Nhưng nếu tên đẩy tờ xấu xa ấy nghĩ bụng : 'Còn lâu chủ ta mới về',</p> <p>⁴⁹ rồi hẳn bắt đầu đánh đập các đẩy tờ khác, và chè chén với những bọn say sưa,</p> <p>⁵⁰ chủ của tên đẩy tờ ấy sẽ đến vào ngày hẳn không chờ, vào giờ hẳn không biết,</p> <p>⁵¹ và ông sẽ loại trừ hẳn ra, bắt phải chung số phận với những tên đạo đức giả : ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc nghiêng răng."</p>	<p>(§ 210)</p> <p>■ 12,42 Chúa đáp : "Vậy ai là người quản lý trung tín, khôn ngoan, mà ông chủ sẽ đặt lên coi sóc kẻ ăn người ở, để cấp phát phần thóc gạo đúng giờ đúng lúc ?</p> <p>■ ⁴³ Khi chủ về mà thấy đẩy tờ ấy đang làm như vậy, thì thật là phúc cho anh.</p> <p>■ ⁴⁴ Thấy bảo thật anh em : ông sẽ đặt anh lên coi sóc tất cả tài sản của mình.</p> <p>■ ⁴⁵ Nhưng nếu người đẩy tờ ấy nghĩ bụng : 'Còn lâu chủ ta mới về', rồi hẳn bắt đầu đánh đập tôi trai tôi gái và chè chén say sưa,</p> <p>■ ⁴⁶ chủ của tên đẩy tờ ấy sẽ đến vào ngày hẳn không chờ, vào giờ hẳn không biết, và ông sẽ loại trừ hẳn ra, bắt phải chung số phận với những tên thất tín."</p>	

305. DỤ NGÔN MƯỜI TRINH NỮ

Mt 25,1-13	Mc	Lc
<p>¹ “Bấy giờ, Nước Trời sẽ vi được như chuyện mười trinh nữ cầm đèn ra đón chú rể.</p> <p>² Trong mười cô đó, có năm cô dại và năm cô khôn.</p> <p>³ Quả vậy, các cô dại mang đèn mà không mang dầu theo.</p> <p>⁴ Còn những cô khôn thì vừa mang đèn vừa mang bình dầu theo.</p> <p>⁵ Vì chú rể đến chậm, nên các cô thiếp đi, rồi ngủ cả.</p> <p>⁶ Nửa đêm, có tiếng la lên : ‘Chú rể kia rồi, ra đón đi !’</p> <p>⁷ Bấy giờ tất cả các trinh nữ ấy đều thức dậy, và sửa soạn đèn.</p> <p>⁸ Các cô dại nói với các cô khôn rằng : ‘Xin các chị cho chúng em chút dầu, vì đèn của chúng em sắp tắt rồi !’</p> <p>⁹ Các cô khôn đáp : ‘Sợ không đủ cho chúng em và cho các chị đâu, các chị ra hàng mà mua lấy thì hơn.’</p> <p>¹⁰ Đang lúc các cô đi mua, thì chú rể tới, và những cô đã sẵn sàng được đi theo chú rể vào dự tiệc cưới.</p> <p>Rồi người ta đóng cửa lại.</p> <p>¹¹ Sau cùng, mấy trinh nữ kia cũng đến gọi :</p> <p>‘Thưa ngài, thưa ngài xin mở cho chúng tôi vào !’</p> <p>¹² Nhưng Người đáp : ‘Tôi bảo thật các cô, tôi không biết các cô là ai cả !’</p> <p>¹³ Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào, giờ nào.”</p>	<p>(§ 300 +)</p> <p>■ 13,35 “Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến ...”</p>	<p>(§ 220)</p> <p>■ 13,25 “Một khi chủ nhà đã đứng dậy và khoá cửa lại,</p> <p>■ ...</p> <p>■ mà các người còn đứng ở ngoài, bắt đầu gõ cửa và nói :</p> <p>■ ‘Thưa ngài,</p> <p>■ xin mở cho chúng tôi vào !’,</p> <p>■ thì ông sẽ bảo các người :</p> <p>■ ...</p> <p>■ “Ta không biết các anh từ đâu đến !”</p>

306. DỤ NGÔN NHỮNG YẾN BẠC

Mt 25,14-30	Mc	Lc
<p>¹⁴ “Quả thế, cũng như người kia sắp đi xa,</p> <p>gọi</p> <p>đầy tớ đến</p> <p>mà giao phó của cải mình cho họ.</p>	<p>(§ 300)</p> <p>■ 13,34 “Cũng như người kia đi xa,</p> <p>■ để nhà lại,</p> <p>■ trao quyền cho các</p> <p>■ đầy tớ của mình,</p> <p>■</p>	<p>(§ 270)</p> <p>■ 19,12 Vậy Người nói :</p> <p>■ “Có một người quý tộc kia</p> <p>■ đi đi phương xa</p> <p>■ để lãnh nhận vương quyền,</p> <p>■ rồi sẽ trở về.</p> <p>■ 13 Ông gọi mười người trong các</p> <p>■ đầy tớ của ông đến,</p> <p>■ phát cho họ mười nén bạc</p>

Mt	Mc	Lc
<p>¹⁵ Ông đưa cho người này năm yến, người kia hai yến, người khác nữa một yến, tùy khả năng riêng mỗi người. Rồi ông ra đi.</p> <p>Lập tức,</p> <p>¹⁶ người đã lãnh năm yến lấy số tiền ấy đi làm ăn, và gây lời được năm yến khác.</p> <p>¹⁷ Cũng vậy, người đã lãnh hai yến gây lời được hai yến khác.</p> <p>¹⁸ Còn người đã lãnh một yến thì đi đào lỗ chôn giấu số bạc của chủ.</p> <p>¹⁹ Sau một thời gian lâu dài, ông chủ các đầy tớ ấy đến và yêu cầu họ thanh toán sổ sách.</p>	<p>.....</p> <p>mỗi người một việc..."</p>	<p>.....</p> <p>và nói với họ : 'Hãy lo làm ăn sinh lợi đang khi tôi đi vắng.'</p> <p>¹⁴ Nhưng đồng bào ông ghét ông, nên họ cử một phái đoàn đi sau ông để nói rằng : 'Chúng tôi không muốn ông này làm vua chúng tôi.'</p>
<p>²⁰ Người đã lãnh năm yến tiến lại gần, đưa năm yến khác, và nói :</p> <p>'Thưa ngài, ngài đã giao cho tôi năm yến, tôi đã gây lời được năm yến khác đây.'</p> <p>²¹ Ông chủ nói với người ấy : 'Khá lắm, hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành !</p> <p>Được giao ít mà anh đã trung thành, thì tôi sẽ giao nhiều cho anh. Hãy vào hưởng niềm vui của chủ anh !'</p> <p>²² Người đã lãnh hai yến cũng tiến lại gần và nói :</p> <p>'Thưa ngài, ngài đã giao cho tôi hai yến, tôi đã gây lời được hai yến khác đây.'</p> <p>²³ Ông chủ nói với người ấy : "Khá lắm, hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành !</p> <p>Được giao ít mà anh đã trung thành, thì tôi sẽ giao nhiều cho anh. Hãy vào hưởng niềm vui của chủ anh !"</p>	<p>.....</p>	<p>¹⁵ "Sau khi lãnh nhận vương quyền, ông trở về. Bấy giờ ông truyền gọi những đầy tớ ông đã giao bạc cho, để xem mỗi người làm ăn sinh lợi được bao nhiêu.</p> <p>¹⁶ Người thứ nhất đến</p> <p>trình :</p> <p>'Thưa ngài, nén bạc của ngài đã sinh lợi được mười nén.'</p> <p>¹⁷ Ông bảo người ấy :</p> <p>'Khá lắm, hỡi đầy tớ tài giỏi !</p> <p>Vì anh đã trung thành trong việc rất nhỏ, thì tôi hereby cầm quyền cai trị mười thành.'</p> <p>¹⁸ Người thứ hai đến trình :</p> <p>'Thưa ngài, nén bạc của ngài đã làm lợi được năm nén.'</p> <p>¹⁹ Ông cũng bảo người ấy :</p> <p>'Anh cũng vậy, anh hãy cai trị năm thành.'</p>

Mt	Mc	Lc
<p>²⁴ Rồi người đã lãnh một yến cũng tiến lại gần và nói : 'Thưa ngài, tôi biết ngài là người hà khắc, gặt chỗ không gieo, thu nơi không vãi. ²⁵ Vì thế, tôi đâm sợ, mỗi đêm chôn giấu yến bạc của ngài dưới đất. Của Ngài còn nguyên đây này !' ²⁶ Ông chủ đáp : 'Hỡi đầy tớ tồi tệ và biếng nhác ! Anh đã biết tôi gặt chỗ không gieo, thu nơi không vãi, ²⁷ thì lẽ ra, anh phải gửi số bạc của tôi vào ngân hàng, để khi tôi đến, tôi thu được cả vốn lẫn lời chứ !' ²⁸ Vậy các người hãy lấy lại yến bạc nọ giữ mà đưa cho người đã có mười yến.</p>	<p>(§ 130+) ^{4,25} "Thật vậy, ai có, sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi."</p>	<p>²⁰ Rồi người thứ ba đến trình : 'Thưa ngài, nén bạc của ngài giữ đây, tôi đã bọc khăn giữ kỹ. ²¹ Tôi sợ ngài, vì ngài là người khắc nghiệt, lấy cái không gửi, gặt cái không gieo.' ²² Ông nói : 'Hỡi đầy tớ tồi tệ ! Tôi cứ lời miệng anh mà xét xử anh. Anh đã biết tôi là người khắc nghiệt, lấy cái không gửi, gặt cái không gieo. ²³ Thế sao anh không gửi bạc của tôi vào ngân hàng ? Có vậy, khi tôi đến, tôi mới rút ra được cả vốn lẫn lời chứ !' ²⁴ Rồi ông bảo những người đứng đó : 'Hãy lấy lại nén bạc nọ giữ mà đưa cho người đã có mười nén.' ²⁵ Họ thưa ông : 'Thưa ngài, anh ấy có mười nén rồi !' ²⁶ 'Tôi bảo các anh : phàm ai có, thì sẽ được cho thêm ; còn ai không có, thì ngay cái đang có cũng sẽ bị lấy đi. ²⁷ Còn bọn thù địch của tôi kia, những người không muốn tôi làm vua cai trị chúng, thì hãy dẫn chúng lại đây và giết chết trước mặt tôi.'"</p>

307. CUỘC PHÁN XÉT CHUNG. KẾT THÚC BÀI GIẢNG

Mt 25,31-46	Mc	Lc
<p>³¹ "Khi Con Người đến trong vinh quang của Người, có tất cả các thiên sứ theo hầu ⁱⁱ, bấy giờ Người sẽ ngự trên ngai vinh hiển của Người. ³² Các dân thiên hạ sẽ được tập hợp trước mặt Người, và Người sẽ tách biệt họ với nhau, như mục rơm tách biệt chiên với dê.</p>	<p>(§ 168+) 8,38</p>	<p>(§ 168+) 9,26</p>

ⁱⁱ Dcr 14,5

Mt	Mc	Lc
³³ Người sẽ cho chiên đứng bên phải Người, còn dê ở bên trái.		
³⁴ Bấy giờ Đức Vua sẽ phán cùng những người ở bên phải rằng: 'Nào những kẻ Cha Ta chúc phúc, hãy đến thừa hưởng Vương Quốc dọn sẵn cho các người ngay từ thuở tạo thiên lập địa.		
³⁵ Vì xưa Ta đói, các người đã cho ăn ; Ta khát, các người đã cho uống ; Ta là khách lạ, các người đã tiếp rước ; ³⁶ Ta trần truồng, các người đã cho mặc ; Ta đau yếu, các người đã thăm viếng ; Ta ngồi tù, các người đến hỏi han.'		
³⁷ Bấy giờ những người công chính sẽ thưa rằng : 'Lạy Chúa, có bao giờ chúng con đã thấy Chúa đói mà cho ăn, khát mà cho uống ; ³⁸ có bao giờ đã thấy Chúa là khách lạ mà tiếp rước ; hoặc trần truồng mà cho mặc ? ³⁹ Có bao giờ chúng con đã thấy Chúa đau yếu hoặc ngồi tù, mà đến hỏi han đâu ?'		
⁴⁰ Đức Vua sẽ đáp lại rằng : 'Ta bảo thật các người, mỗi lần các người làm như thế cho một trong những anh em bé nhỏ nhất này của Ta, là các người đã làm cho chính Ta vậy.'		
⁴¹ Rồi Đức Vua sẽ phán cùng những người ở bên trái rằng : 'Quân bị nguyền rủa kia, đi đi cho khuất mắt Ta mà vào lửa đời đời, nơi dành sẵn cho tên Quỷ Dữ và các sứ giả của nó.		
⁴² Vì xưa Ta đói, các người đã không cho ăn ; Ta khát, các người đã không cho uống ; ⁴³ Ta là khách lạ, các người đã không tiếp rước ; Ta trần truồng, các người đã không cho mặc ; Ta đau yếu và ngồi tù, các người đã chẳng thăm viếng.'		
⁴⁴ Bấy giờ những người ấy cũng sẽ thưa rằng : 'Lạy Chúa, có bao giờ chúng con đã thấy Chúa đói, khát, hoặc là khách lạ, hoặc trần truồng, đau yếu hay ngồi tù, mà không phục vụ Chúa đâu ?' ⁴⁵ Bấy giờ Người sẽ đáp lại họ rằng : 'Ta bảo thật các người, mỗi lần các người không làm như thế cho một trong những người bé nhỏ nhất này, là các người đã không làm cho chính Ta vậy.'		
⁴⁶ Thế là họ ra đi để chịu cực hình muôn kiếp, còn những người công chính ra đi để hưởng sự sống muôn đời ^{mm} ."		

308. ĐỨC GIÊ-SU GIẢNG DẠY TRONG ĐỀN THỜ VÀ QUA ĐÊM TẠI VƯỜN Ô-LIU

Mt	Mc	Mc	Lc	Lc 21,37-38	Ga
			(§ 275)		
			■ 19, ^{47a} Hằng ngày, ■ Người giảng dạy ■ trong Đền Thờ...	³⁷ Ban ngày, Đức Giê-su giảng dạy trong Đền Thờ ; nhưng	
	(§ 275)				
	■ 11, ^{11b} ...Người ■ rảo mắt nhìn xem				
(§ 275)	mọi sự,	(§ 277)			(§ 259)
■ 21, ¹⁷ Rồi	■ và vì giờ đã muộn,	■ 11, ¹⁹ Chiều đến,		đến tối,	■ 8, ¹ Còn
■ Người	■ Người	■ Đức Giê-su ■ và các môn đệ		■ Người	■ Đức Giê-su
■ bỏ họ					
■ mà ra khỏi thành, ■ đến Bê-ta-ni-a	■ đi ra ■ Bê-ta-ni-a ■ cùng với ■ Nhóm Mười Hai.	■ ra khỏi thành.		đi ra	thì đi đến
■ và qua đêm ■ tại đó.				và qua đêm tại núi gọi là núi Ô-liu. ³⁸ Sáng sớm,	núi Ô-liu. ² Vừa tảng sáng, Người lại tới Đền Thờ. Toàn dân đến với Người.
		■ 19b: ...vì cả đám đồng	■ 48a: ...vì toàn dân	toàn dân đến với Người	

Mt	Mc	Mc	Lc	Lc	Ga
		<ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ ▪▪▪▪▪ đều sống sót ▪▪▪▪▪ về lời giảng dạy ▪▪▪▪▪ của Người. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ ▪▪▪▪▪ say mê ▪▪▪▪▪ nghe Người. 	<p>trong Đền Thờ</p> <p>để nghe</p> <p>Người giảng dạy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ Người ngồi xuống ▪▪▪▪▪ giảng dạy họ.

309. ĐỨC GIÊ-SU LOAN BÁO NGƯỜI SẼ ĐƯỢC TÔN VINH NHỜ CÁI CHẾT CỦA NGƯỜI

Mc	Mc	Ga 12,20-36	Ga
<p>(§ 168+)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ 8,^{30b} "...khi Người ngự đến ▪▪▪▪▪ ... trong vinh quang của Cha ▪▪▪▪▪ Người..." <p>(§ 103+)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ 8,³⁵ "Quả vậy, ▪▪▪▪▪ ai muốn cứu ▪▪▪▪▪ mạng sống mình, ▪▪▪▪▪ thì sẽ mất ; ▪▪▪▪▪ còn ai mất ▪▪▪▪▪ mạng sống mình ▪▪▪▪▪ vì tôi và vì Tin Mừng, ▪▪▪▪▪ thì sẽ cứu được ▪▪▪▪▪ mạng sống ấy. ▪▪▪▪▪ 14b Ai muốn theo tôi, ▪▪▪▪▪ phải từ bỏ chính mình, ▪▪▪▪▪ vác thập giá mình ▪▪▪▪▪ mà theo." 	<p>(§ 337+)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ 14,⁴¹ "Giờ đã điểm. ▪▪▪▪▪ Nay Con Người bị nộp ..." 	<p>²⁰ Có mấy người Hy-lạp trong số những người lên Giê-ru-sa-lem thờ phượng Thiên Chúa vào dịp lễ.</p> <p>²¹ Họ đến gặp ông Phi-líp-phê, người Bết-xai-đa, miền Ga-li-lê, và xin rằng : "Thưa ông, chúng tôi muốn gặp ông Giê-su."</p> <p>²² Ông Phi-líp-phê đi nói với ông An-rê. Ông An-rê cùng với ông Phi-líp-phê đến thưa với Đức Giê-su.</p> <p>²³ Đức Giê-su trả lời các ông :</p> <p>"Đã đến giờ</p> <p>Con Người được tôn vinh !</p> <p>²⁴ Thật, Thầy bảo thật anh em, nếu hạt lúa gieo vào lòng đất mà không chết đi, thì nó vẫn trổ trọt một mình ; còn nếu chết đi, nó mới sinh hoa kết quả dồi dào.</p> <p>²⁵ Ai quý chuộng mạng sống mình, thì sẽ mất ; còn ai coi thường mạng sống mình ở đời này, thì sẽ giữ được mạng sống ấy để hưởng sự sống đời đời.</p> <p>²⁶ Ai phục vụ Thầy,</p> <p>thì hãy theo Thầy ;</p> <p>và Thầy ở đâu, kẻ phục vụ Thầy cũng sẽ ở đó. Ai phục vụ Thầy, Chúa Cha sẽ quý trọng người ấy."</p> <p>²⁷ "Bây giờ,</p>	<p>(§ 320)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ 13,^{31a} "Giờ đây, ▪▪▪▪▪ Con Người được tôn vinh " <p>(§ 317)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪▪▪▪▪ 13,^{21a} Nói xong,

Mc	Mc	Ga	Ga
	<p>³⁴ “<i>Tâm hồn Thầy buồn</i>”^m...”</p> <p>³⁵ Người... cầu xin cho mình khỏi phải qua giờ ấy, nếu có thể được.</p> <p>³⁶ “<i>Áp-ba, Cha ơi, ... xin đừng làm điều con muốn, mà làm điều Cha muốn.</i>”</p>	<p><i>tâm hồn Thầy xao xuyến</i>^{oo} !</p> <p>Thầy biết nói gì đây ?</p> <p>Lạy Cha, xin cứu con khỏi giờ này, nhưng chính vì thế mà con đã đến để qua giờ này.</p> <p>²⁸ Lạy Cha, xin tôn vinh Danh Cha.” Bấy giờ có tiếng từ trời vọng xuống :</p> <p>“<i>Ta đã tôn vinh Danh Ta, và sẽ còn tôn vinh nữa !</i>”</p> <p>²⁹ Đám đông đứng ở đó nghe vậy liền nói : “<i>Tiếng sấm đấy!</i>” Người khác lại bảo : “<i>Tiếng một thiên sứ nói với ông ấy !</i>”</p> <p>³⁰ Đức Giê-su đáp : “<i>Không phải vì Tôi mà tiếng ấy đã vọng xuống, nhưng vì các người.</i>”</p> <p>³¹ Giờ đây đang diễn ra cuộc phán xét thế gian này. Giờ đây thủ lãnh thế gian này sắp bị tống ra ngoài !</p> <p>³² Phần tôi, một khi được giương cao lên khỏi mặt đất, tôi sẽ kéo mọi người lên với tôi.”</p> <p>³³ Đức Giê-su nói thế để ám chỉ Người sẽ phải chết cách nào.</p> <p>³⁴ Vậy, đám đông nói với Người : “<i>Chúng tôi đã nghe Lễ Luật dạy rằng : Đáng Kitô phải tôn tại <i>muôn đời</i> pp.</i> Thế sao ông lại nói : ‘<i>Con Người phải được giương cao</i>’ ? Con Người đó là ai ?”</p> <p>³⁵ Đức Giê-su bảo họ : “<i>Ánh sáng còn ở giữa các ông ít lâu nữa thôi. Các ông hãy bước đi, bao lâu các ông còn có ánh sáng, kéo bóng tối bắt chẹt các ông.</i>”</p>	<p>Đức Giê-su cảm thấy tâm thần xao xuyến...</p> <p>(§ 320)</p> <p>13,^{32a} “<i>Nếu Thiên Chúa được tôn vinh nơi Người, thì Thiên Chúa cũng sẽ tôn vinh Người nơi chính mình ...</i>”</p> <p>(§ 347)</p> <p>18,32</p> <p>(§ 262)</p> <p>9,4-5</p>

^m Tv 42,6^{oo} Tv 42,7^{pp} Tv 110,4

Mc	Mc	Ga	Ga
		Ai bước đi trong bóng tối, thì không biết mình đi đâu. ³⁶ Bao lâu các ông còn có ánh sáng, hãy tin vào ánh sáng, để trở nên con cái ánh sáng." Nói thế xong, Đức Giê-su rời nơi đó và lánh mặt họ.	(§ 260) 8,12

310. NGƯỜI DO-THÁI CỨNG LÒNG KHÔNG CHỊU TIN

Mt	Mc	Lc	Ga 12,37-43
(§ 127+) ■ 13, 14 Thế là đối với họ đã ứng nghiệm ■ sấm ngôn của ông I-sai-a, rằng : ... ■ 15 Vì lòng dân này đã ra ngu muội : ■ chúng đã bịt tai ■ nhắm mắt, ■ kéo mắt chúng thấy, ■ tai chúng nghe, ■ và lòng hiểu được mà trở lại, ■ rồi Ta sẽ chữa chúng cho lành " !			³⁷ Người đã làm bấy nhiêu dấu lạ trước mặt họ, thế mà họ vẫn không tin vào Người. ³⁸ Như thế là ứng nghiệm lời ngôn sứ I-sai-a đã nói: <i>Lạy Đức Chúa, ai đã tin điều họ nghe chúng con nói ? Và cánh tay uy quyền của Đức Chúa đã được tỏ cho ai ??</i> ³⁹ Sở dĩ họ không thể tin là vì ông I-sai-a còn nói : ⁴⁰ <i>Thiên Chúa đã làm cho mắt chúng ra đui mù và lòng chúng ra chai đá, kéo mắt chúng thấy và lòng hiểu được mà chúng trở lại, rồi Ta sẽ chữa chúng cho lành " !</i> ⁴¹ Ông I-sai-a nói những lời đó, vì đã thấy vinh quang của Đức Giê-su, và ông đã nói về Người. ⁴² Tuy nhiên, ngay cả trong giới lãnh đạo Do-thái cũng có nhiều người đã tin vào Đức Giê-su. Nhưng vì sợ nhóm Pha-ri-sêu họ không dám xưng ra, kéo bị khai trừ khỏi hội đường. ⁴³ Thật thế, họ yêu chuộng vinh quang của người phàm hơn là vinh quang của Thiên Chúa.

311. ĐỨC GIÊ-SU, VỊ NGÔN SỬ MỚI

Ga 12,44-50	Ga
⁴⁴ Đức Giê-su lớn tiếng nói rằng : "Ai tin vào tôi, thì không phải là tin vào tôi, nhưng là tin vào Đấng đã sai phái tôi ; ⁴⁵ ai thấy tôi là thấy Đấng đã sai phái tôi. ⁴⁶ Tôi là ánh sáng đến thế gian,	(§ 326) ■ 14, 9 "Ai thấy Thầy ■ là thấy Chúa Cha." (§ 78) ■ 3, 19 "Và đây là bản án : ■ ánh sáng đã đến thế gian ... ■ 16 Thiên Chúa yêu mến thế gian đến nỗi đã ban Con Một,

⁹⁸ Is 53,1

⁹⁹ Is 6,9-10

Ga	Ga
<p>để phạm ai tin vào tôi, thì không ở lại trong bóng tối.</p>	<p>■ để phạm ai tin vào Con của Người ■ thì khỏi phải diệt vong, ■ nhưng có sự sống đời đời.</p>
<p>⁴⁷ Ai nghe những lời tôi nói mà không tuân giữ, thì không phải chính tôi xét xử người ấy, vì tôi đến không phải để xét xử thế gian, nhưng để cứu thế gian.</p>	<p>■ ■ ■ ■⁴⁷ Quả vậy, Thiên Chúa sai Con của Người đến thế gian, không phải để xét xử thế gian, nhưng là để thế gian, nhờ Con của Người, mà được cứu độ.</p>
<p>⁴⁸ Ai khước từ tôi và không đón nhận lời tôi, thì có quan tòa xét xử người ấy : chính lời tôi đã nói sẽ xét xử người ấy trong ngày sau hết.</p>	<p>■⁴⁸ Ai tin vào Con của Người, thì không bị xét xử ; ■ nhưng kẻ không tin, ■ thì bị xét xử rồi,</p>
<p>⁴⁹ Thật vậy, không phải tôi tự mình nói ra, nhưng là chính Chúa Cha, Đấng đã sai phái tôi, truyền lệnh cho tôi phải nói gì, tuyên bố gì.</p>	<p>■ vì đã không tin vào danh của Con Một Thiên Chúa.” (§ 260)</p>
<p>⁵⁰ Và tôi biết : mệnh lệnh của Người là sự sống đời đời. Vậy, những gì tôi nói, thì tôi nói đúng như Chúa Cha đã nói với tôi.”</p>	<p>■ 8, ²⁸ “...tôi không tự mình làm bất cứ điều gì, ■ ■ ■ ■ nhưng Chúa Cha đã dạy tôi thế nào, thì tôi nói như vậy.”</p>

CUỘC THƯƠNG KHÓ VÀ PHỤC SINH

§ 312 – 376

312. ẨM MƯU HẠI ĐỨC GIÊ-SU

Mt 26,1-5	Mc 14,1-2	Lc 22,1-2	Ga
<p>¹ Khi Đức Giê-su giảng dạy tất cả những điều ấy xong, Người bảo các môn đệ của Người rằng :</p> <p>² “Anh em biết còn hai ngày nữa là đến lễ Vượt Qua,</p> <p>và Con Người sắp bị nộp để chịu đóng đinh vào thập giá.”</p> <p>³ Lúc ấy, các thượng tế và kỳ mục trong dân nhóm họp tại dinh của vị thượng tế tên là Cai-pha,</p> <p>⁴ và bàn tính dùng mưu bắt Đức Giê-su và giết Người.</p> <p>⁵ Nhưng họ lại nói : “Đừng làm vào dịp lễ, để khỏi gây náo động trong dân.”</p>	<p>¹ Hai ngày trước lễ Vượt Qua và lễ Bánh Không Men,</p> <p>các thượng tế và kinh sư</p> <p>bàn mưu tính kế bắt Đức Giê-su để giết Người ;</p> <p>² vì họ nói : “Đừng làm vào dịp lễ, kẻo dân náo động.”</p>	<p>¹ Lễ Bánh Không Men, cũng gọi là lễ Vượt Qua, đã đến gần.</p> <p>² Các thượng tế và kinh sư</p> <p>lâm cách</p> <p>thủ tiêu Đức Giê-su, vì</p> <p>họ sợ dân.</p>	<p>(§ 271)</p> <p>■ 11, ⁵⁵ Khi ấy gần đến lễ Vượt Qua của người Do-thái...</p> <p>(§ 267)</p> <p>■ 11, ²⁷ Vậy các thượng tế và các người Pha-ri-sêu triệu tập Thượng Hội Đồng và nói : “Chúng ta phải làm gì đây ? ...”</p> <p>■ ⁴⁹ Một người trong Thượng Hội Đồng tên là Cai-pha, làm thượng tế năm ấy... ⁵³ Từ ngày đó, họ quyết định giết Đức Giê-su.</p>

313. XỨC DẦU THOM TẠI BÊ-TA-NI-A

Mt 26,6-13	Mc 14,3-9	Lc	Ga
<p>⁶ Đức Giê-su đang ở làng Bê-ta-ni-a tại nhà ông Si-môn Cù,</p>	<p>³ Lúc đó, Đức Giê-su đang ở làng Bê-ta-ni-a, tại nhà ông Si-môn Cù,</p>	<p>(§ 123)</p> <p>■ 7, ⁴⁰ Đức Giê-su lên tiếng bảo ông : “Này ông Si-môn ...”</p> <p>■</p> <p>■</p> <p>■ ³⁶ Có người thuộc nhóm Pha-ri-sêu mời Đức Giê-su dùng bữa với mình.</p> <p>■</p>	<p>(§ 272)</p> <p>■ 12, ¹ Sáu ngày trước lễ Vượt Qua, Đức Giê-su đến làng Bê-ta-ni-a, nơi anh La-da-rô ở. Anh này đã được Người cho trở dậy từ cõi chết. ² Ở đó, người ta dọn bữa ăn tối thiết đãi Đức Giê-su ; cô Mác-ta lo hầu bàn,</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
			còn anh La-da-rô là một trong những kẻ
		Đức Giê-su đến nhà người Pha-ri-sêu ấy	
	Giữa lúc Người dùng bữa, có một người phụ nữ	và vào bàn ăn.	cùng dự tiệc với Người.
⁷ thì có một người phụ nữ		³⁷ Bấy giờ, một phụ nữ vốn là người tội lỗi trong thành, biết được Người đang dùng bữa tại nhà ông Pha-ri-sêu,	³ Cô Ma-ri-a
đến gần Người, mang theo một bình bạch ngọc, đựng một thứ dầu thơm	đến, mang theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm	liền đem theo một bình bạch ngọc đựng dầu thơm.	lấy một cân dầu thơm
đất giá.	cam tùng nguyên chất thứ đắt tiền.		cam tùng nguyên chất và quý giá
Cô đổ dầu thơm trên đầu Người, lúc Người đang dùng bữa.	Cô đập ra, đổ dầu thơm trên đầu Người.		
		³⁸ Cô lại phía sau, sát chân Người mà khóc, nước mắt tưới ướt chân Người.	xức chân Đức Giê-su, rồi lấy tóc mà lau.
		Cô lấy tóc mình mà lau, rồi hôn chân Người	
		và lấy dầu thơm xức lên.	
⁸ Thấy vậy, các môn đệ	⁴ Có vài người		Cả nhà nức mùi thơm.
lấy làm bức tức	lấy làm bức tức,		⁴ Một trong các môn đệ của Đức Giê-su
nói :	nói với nhau :		là Giu-da Ít-ca-ri-ốt,
“Sao lại phí của như thế ?	“Phí dầu thơm như thế để làm gì ?		kẻ sẽ nộp Người, liền nói :
			⁵ “Sao lại không
⁹ Dầu đó có thể bán được nhiều tiền mà cho người nghèo.”	⁵ Dầu thơm đó có thể bán được trên ba trăm quan tiền mà cho người nghèo.”		bán dầu thơm đó lấy ba trăm quan tiền mà cho người nghèo ?”
	Rồi họ gắt gỏng với cô.		
			⁶ Y nói thế, không phải vì lo cho người nghèo, nhưng vì y là một tên ăn cắp : y giữ túi tiền và thường lấy đi những gì người ta bỏ vào quỹ chung.
¹⁰ Biết thế, Đức Giê-su bảo các ông :	⁶ Nhưng Đức Giê-su bảo họ :		⁷ Đức Giê-su nói :
“Sao lại muốn gây chuyện với người phụ nữ này ?	“Cứ để cô ấy làm.		“Cứ để cô ấy làm.
Quả thật, cô ấy vừa làm cho Thầy một việc nghĩa.	Sao lại muốn gây chuyện ?		
	Cô ấy vừa làm cho tôi một việc nghĩa.		
			Cô ấy giữ dầu thơm này là có ý dành cho ngày mai táng Thầy.

315. CHUẨN BỊ ĂN LỄ VƯỢT QUA

Mt 26,17-19	Mc 14,12-16	Lc 22,7-13	Ga
<p>¹⁷ Ngày thứ nhất trong tuần Bánh Không Men, các môn đệ</p> <p>đến thưa với Đức Giê-su : “Thầy muốn chúng con dọn cho Thầy ăn lễ Vượt Qua ở đâu ?”</p> <p>¹⁸ Người bảo : “Các anh đi vào thành, đến nhà một người kia</p> <p>và nói với ông ấy : ‘Thầy nhắn : thời của Thầy đã gần tới, Thầy sẽ đến nhà ông để ăn mừng lễ Vượt Qua với các môn đệ.’”</p> <p>¹⁹ Các môn đệ</p> <p>làm y như Đức Giê-su đã truyền, và dọn tiệc Vượt Qua.</p>	<p>¹² Ngày thứ nhất trong tuần Bánh Không Men, là ngày sát tế chiến Vượt Qua, các môn đệ</p> <p>thưa với Đức Giê-su : “Thầy muốn chúng con đi dọn cho Thầy ăn lễ Vượt Qua ở đâu ?”</p> <p>¹³ Người sai hai môn đệ đi, và dặn họ : “Các anh đi vào thành, và sẽ có một người mang vò nước đón gặp các anh. Cứ đi theo người đó.</p> <p>¹⁴ Người đó vào nhà nào, các anh hãy thưa với chủ nhà : ‘Thầy nhắn :</p> <p>Thầy sẽ ăn lễ Vượt Qua với các môn đệ ở phòng nào ?’</p> <p>¹⁵ Và ông ấy sẽ chỉ cho các anh một căn phòng rộng rãi trên lầu, đã được trang bị sẵn sàng : ở đó, các anh hãy dọn tiệc cho chúng ta.”</p> <p>¹⁶ Hai môn đệ ra đi. Vào đến thành, các ông thấy mọi sự y như Người đã nói, và các ông dọn tiệc Vượt Qua.</p>	<p>⁷ Đã đến ngày lễ Bánh Không Men, ngày phải sát tế chiến Vượt Qua.</p> <p>⁸ Đức Giê-su sai ông Phê-rô và ông Gio-an đi, Người dặn họ : “Các anh hãy đi dọn cho chúng ta ăn lễ Vượt Qua.”</p> <p>⁹ Hai ông hỏi : “Thầy muốn chúng con dọn ở đâu ?”</p> <p>¹⁰ Người bảo họ : “Này, khi các anh vào thành, sẽ có một người mang vò nước đón gặp các anh. Cứ đi theo người đó, người đó vào nhà nào, ¹¹ các anh hãy vào thưa với chủ nhà : ‘Thầy nhắn ông :</p> <p>Thầy sẽ ăn lễ Vượt Qua với các môn đệ ở phòng nào ?’</p> <p>¹² Và ông ấy sẽ chỉ cho các anh một căn phòng rộng rãi trên lầu, đã được trang bị :</p> <p>các anh hãy dọn tiệc ở đó.”</p> <p>¹³ Các ông ra đi, thấy mọi sự y như Người đã nói, và các ông dọn tiệc Vượt Qua.</p>	

316. ĐỨC GIÊ-SU RỬA CHÂN CHO CÁC MÔN ĐỆ

Mc	Ga 13,1-20	Ga	
	<p>¹ Trước lễ Vượt Qua, Đức Giê-su biết</p> <p>giờ của Người đã đến, giờ Người đi qua từ thế gian này về với Chúa Cha. Người đã yêu mến những</p>	<p>³ Đức Giê-su biết rằng : Chúa Cha đã giao phó mọi sự trong tay Người, Người phát xuất từ Thiên Chúa</p> <p>và đi</p> <p>về cùng Thiên Chúa,</p>	

Mc	Ga	Ga
	<p>kê thuộc về mình còn ở thế gian, thì Người yêu mến họ đến cùng.</p> <p>² Quý dũ đã gieo vào lòng Giu-đa, con ông Si-môn Ít-ca-ri-ốt, ý định nộp Đức Giê-su. Trong bữa ăn,</p> <p>⁴ nên Người đứng dậy, rời bàn ăn, cởi áo ngoài ra, và lấy khăn mà thắt lưng.</p> <p>⁵ Rồi Đức Giê-su đổ nước vào chậu, bắt đầu rửa chân cho các môn đệ và lấy khăn thắt lưng mà lau.</p> <p>¹² Khi rửa chân cho các môn đệ xong, Đức Giê-su mặc áo, rồi lại ngồi vào bàn và nói: “Anh em có hiểu việc Thầy mới làm cho anh em không ?</p> <p>¹³ Anh em gọi Thầy là ‘Thầy’, là ‘Chúa’, anh em nói đúng, quả thật, Thầy là thế.</p> <p>¹⁴ Vậy, nếu Thầy là Chúa, là Thầy, mà còn rửa chân cho anh em, thì anh em cũng phải rửa chân cho nhau.</p> <p>¹⁵ Thầy đã nêu gương cho anh em, để anh em cũng làm như Thầy đã làm cho anh em.</p> <p>¹⁶ Thật, Thầy bảo thật anh em, tôi tớ không lớn hơn chủ, kẻ được sai đi không lớn hơn người sai phái mình.</p> <p>¹⁷ Anh em biết những điều đó, nếu anh em thực hành, thì phúc cho anh em !</p> <p>¹⁸ Thầy không nói về tất cả anh em đâu.</p> <p>Chính Thầy biết</p>	<p>(§ 317) 13,27</p> <p>cc. 4-5</p> <p>⁶ Vậy, Người đến chỗ ông Si-môn Phê-rô, ông thưa với Người: “Lạy Chúa ! Chúa mà rửa chân cho con sao ?”</p> <p>⁷ Đức Giê-su trả lời: “Việc Thầy làm, bây giờ anh chưa biết, nhưng sau này anh sẽ hiểu.”</p> <p>⁸ Ông Phê-rô lại thưa: “Thầy mà rửa chân cho con! Không đời nào !” Đức Giê-su đáp: “Nếu Thầy không rửa cho anh, anh sẽ chẳng được chung phần với Thầy.”</p> <p>⁹ Ông Si-môn Phê-rô thưa: “Vậy, lạy Chúa, xin cứ rửa, không những chân, mà cả tay và đầu con nữa.”</p> <p>¹⁰ Đức Giê-su bảo ông: “Ai đã tắm rồi, thì chỉ cần rửa chân thôi; toàn thân người ấy đã sạch.</p> <p>(§ 330+)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 15,20 “... tôi tớ không lớn hơn chủ...” <p>Về phần anh em, anh em đã sạch, nhưng không phải tất cả đâu !”</p> <p>¹¹ Thật vậy, Người biết kẻ sắp nộp Người, nên mới nói: “Không phải tất cả anh em đều sạch.”</p> <p>(§ 164)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 6,64 “Nhưng trong anh em có vài kẻ không tin.” ■ Quả thật, ngay từ đầu, ■ Đức Giê-su đã biết ... ■ kẻ nào sẽ nộp Người. ■ Người nói tiếp: ■ “Vi thế...”

Mc	Ga	Ga
<p>(§ 317)</p> <p>14, 18 “Thầy bảo thật anh em, một người trong anh em sẽ nộp Thầy, mà lại là người đang cùng ăn với Thầy a.”</p> <p>20 “Chính là một trong Nhóm Mười Hai đây...”</p> <p>(§ 174+)</p> <p>9, 7b “và ai đón tiếp Thầy, thì không phải là đón tiếp Thầy, nhưng là đón tiếp Đấng đã sai Thầy đến.”</p>	<p>những người Thầy đã chọn, nhưng như thế là để ứng nghiệm lời Kinh Thánh sau đây :</p> <p><i>Kẻ đã cùng con chia cơm sẽ bán lại giơ gót đạp con b.</i></p> <p>19 Thầy nói với anh em điều đó ngay từ lúc này,</p> <p>trước khi sự việc xảy ra, để khi sự việc xảy ra, anh em tin là Thầy Hằng Hữu.</p> <p>20 Thật, Thầy bảo thật anh em, ai đón nhận người Thầy sai phải là đón nhận chính Thầy, và ai đón nhận Thầy là đón nhận Đấng đã sai phải Thầy.”</p>	<p>20 ...”Chẳng phải Thầy đã chọn anh em là Nhóm Mười Hai sao ?</p> <p>Thế mà một người trong anh em lại là quỷ dữ !”</p> <p>21 Người nói về Giu-đa, con ông Si-môn Ít-ca-ri-ốt ; thật thế, chính y, một môn đệ trong Nhóm Mười Hai, sẽ nộp Người.</p> <p>(§ 328)</p> <p>14, 29 “Bây giờ, Thầy đã nói với anh em trước khi sự việc xảy ra, để khi sự việc xảy ra, anh em tin.”</p>

317. ĐỨC GIÊ-SU BÁO TRƯỚC GIU-ĐA SẼ NỘP THẦY

Mt 26,20-25	Mc 14,17-21	Lc 22,14	Ga 13,21-30
<p>20 Chiều đến, Đức Giê-su vào bàn tiệc với mười hai môn đệ.</p> <p>21 Khi thấy trò đang ăn,</p> <p>Người nói : “Thầy bảo thật anh em : một người trong anh em sẽ nộp Thầy.”</p>	<p>17 Chiều đến, Đức Giê-su và Nhóm Mười Hai cùng tới.</p> <p>18 Khi thấy trò đang dùng bữa,</p> <p>Người nói : “Thầy bảo thật anh em : một người trong anh em sẽ nộp Thầy, mà lại là người đang cùng ăn với Thầy a.”</p>	<p>14 Khi giờ đã đến, Đức Giê-su ngồi vào bàn tiệc, cùng với các Tông Đồ.</p> <p>(§ 319) c.23</p>	<p>21 Nói xong, Đức Giê-su cảm thấy tâm thần xao xuyến.</p> <p>“Thật, Thầy bảo thật anh em : một người trong anh em sẽ nộp Thầy.”</p> <p>22 Các môn đệ nhìn nhau,</p>

^b Tv 41,10

Mt	Mc	Lc	Ga
			phần vẫn không biết Người nói về ai. ²³ Một trong các môn đệ, người được Đức Giê-su yêu mến, bấy giờ đang dùng bữa, sát bên cạnh Đức Giê-su. ²⁴ Ông Si-môn Phê-rô làm hiệu cho ông ấy và bảo : “Hỏi xem Thầy muốn nói về ai ?” ²⁵ Ông này liền nghiêng mình vào ngực Đức Giê-su
²² Các môn đệ buồn rầu quá sức, lần lượt hỏi Người : “Lạy Chúa, chẳng lẽ con sao ?” ²³ Người đáp :	¹⁹ Các môn đệ đâm ra buồn rầu, và lần lượt hỏi Người : “Chẳng lẽ con sao ?” ²⁰ Người đáp : “Chính là một trong Nhóm Mười Hai đây,	(§ 319) ^{22,21} “Nhưng này bàn tay kẻ nộp Thầy đang cùng đặt trên bàn với Thầy, ²² Đã hẳn, Con Người ra đi theo như điều đã ấn định, nhưng khốn cho kẻ nào nộp Người !”	và hỏi : “Lạy Chúa, ai vậy ?” ²⁶ Đức Giê-su trả lời : “Thầy chấm miếng bánh đưa cho ai, thì chính là kẻ ấy.”
“Kẻ giơ tay chấm chung một đĩa với Thầy, đó là kẻ sẽ nộp Thầy. ²⁴ Đã hẳn, Con Người ra đi theo như lời đã chép về Người, nhưng khốn cho kẻ nào nộp Con Người : thà kẻ đó đừng sinh ra thì hơn !” ²⁵ Giu-đa, kẻ nộp Người cũng hỏi : “Thưa Thầy, chẳng lẽ con sao ?” Người trả lời : “Chính anh nói đó !”	²¹ Đã hẳn, Con Người ra đi theo như lời đã chép về Người, nhưng khốn cho kẻ nào nộp Con Người : thà kẻ đó đừng sinh ra thì hơn !”	nhưng khốn cho kẻ nào nộp Người !” ²³ Các ông bắt đầu bàn tán với nhau xem ai trong các ông lại là kẻ toan làm chuyện ấy. (§ 314) ^{22,3} Xa-tan đã nhập vào Giu-đa...	²⁷ Rồi Người chấm một miếng bánh, đưa cho Giu-đa, con ông Si-môn Ít-ca-ri-ốt. c.22 ²⁷ Y vừa nhận miếng bánh, Xa-tan liền nhập vào y. Đức Giê-su bảo y : “Anh làm gì thì làm mau đi !” ²⁸ Nhưng trong số các người đang dùng bữa, không ai hiểu tại sao Người nói với y như thế.

Mt	Mc	Lc	Ga
			<p>²⁹ Vì Giu-đa giữ túi tiền, nên có vài người tưởng rằng Đức Giê-su nói với y : “Hãy mua những thứ chúng ta cần dùng trong dịp lễ”, hoặc bảo y bố thí cho người nghèo.</p> <p>³⁰ Sau khi ăn miếng bánh, Giu-đa liền đi ra. Lúc đó, trời đã tối.</p>

318. ĐỨC GIÊ-SU LẬP BÍ TÍCH THÁNH THỂ

Mt 26,26-29	Mc 14,22-25	Lc 22,15-20	I Cr
<p>²⁰ Cũng trong bữa ăn, Đức Giê-su cầm lấy bánh, dâng lời chúc tụng, rồi bẻ ra, trao cho môn đệ và nói : “Anh em hãy cầm lấy mà ăn, đây là mình Thầy.”</p> <p>²⁷ Rồi Người cầm lấy chén rượu, dâng lời tạ ơn, trao cho các ông</p>	<p>²² Cũng trong bữa ăn, Đức Giê-su cầm lấy bánh, dâng lời chúc tụng, rồi bẻ ra, trao cho các ông và nói : “Anh em hãy cầm lấy, đây là mình Thầy.”</p> <p>²³ Rồi Người cầm lấy chén rượu, dâng lời tạ ơn, trao cho các ông, và tất cả đều uống chén này.</p>	<p>¹⁵ Người nói với các ông : “Thấy những khát khao mong mỏi ăn lễ Vượt Qua này với anh em trước khi chịu đau khổ .</p> <p>¹⁶ Quả thế, Thầy bảo anh em : Thấy không còn ăn lễ này nữa, cho tới khi lễ này được nên trọn vẹn trong Nước Thiên Chúa.”</p> <p>¹⁷ Bấy giờ Người nhận lấy chén rượu, dâng lời tạ ơn và nói : “Anh em hãy cầm lấy mà chia nhau.</p> <p>¹⁸ Quả thế, Thầy bảo anh em : từ nay, Thầy không còn uống sản phẩm của cây nho nữa, cho tới khi Nước Thiên Chúa đến.”</p> <p>¹⁹ Rồi Người cầm lấy bánh, dâng lời tạ ơn, rồi bẻ ra, trao cho các ông và nói :</p> <p>“Đây là mình Thầy, hiến dâng vì anh em. Anh em hãy làm việc này, mà tưởng nhớ đến Thầy.”</p> <p>²⁰ Cũng thế, sau bữa ăn, Người cầm lấy chén rượu</p>	<p>■ 11,23 ...trong đêm bị nộp,</p> <p>■ Chúa Giê-su cầm lấy bánh,</p> <p>■ ²⁴ dâng lời tạ ơn,</p> <p>■ rồi bẻ ra</p> <p>■</p> <p>■ và nói :</p> <p>■ “Đây là Mình Thầy,</p> <p>■ [hiến dâng] vì anh em ;</p> <p>■ anh em hãy làm</p> <p>■ việc này</p> <p>■ mà tưởng nhớ đến Thầy.”</p> <p>■ ²⁵ Cũng thế, sau bữa ăn,</p> <p>■ Người cầm lấy</p> <p>■ chén rượu</p>

Mt	Mc	Lc	I Cr
và nói : “Tất cả anh em hãy uống chén này, ²⁸ vì đây là máu Thầy, <i>máu giao ước</i> ^c , đổ ra cho muôn người được tha tội. ²⁹ Thầy bảo anh em, từ nay, Thầy không còn uống thứ sản phẩm này của cây nho, cho đến ngày Thầy cùng anh em uống thứ rượu mới trong Nước của Cha Thầy.”	²⁴ Người bảo các ông : “Đây là máu Thầy, <i>máu giao ước</i> ^a , đổ ra vì muôn người. ²⁵ Thầy bảo thật anh em : chẳng bao giờ Thầy còn uống sản phẩm của cây nho nữa, cho đến ngày Thầy uống thứ rượu mới trong Nước Thiên Chúa.”	và nói “Chén này là <i>giao ước mới</i> ^d , lập bằng máu Thầy đổ ra vì anh em. ¹⁸ Quả thế, Thầy bảo anh em : từ nay, Thầy không còn uống sản phẩm của cây nho nữa, cho tới khi Nước Thiên Chúa đến.”	và nói : “Chén này là <i>giao ước mới</i> ^b , lập bằng máu Thầy; mỗi khi uống, anh em hãy làm việc này mà tưởng nhớ đến Thầy.” ³⁰ Thật vậy, cho tới khi Chúa đến, mỗi lần ăn bánh và uống chén này, là anh em loan truyền Chúa đã chịu chết.”

319. ĐỨC GIÊ-SU BẢO TRƯỞNG GIU-ĐA SẼ NỘP THẦY

Mt	Mc	Lc 22,21-23	Ga
26,23-25 (§ 317)	14,19-21 (§ 317)	²¹ “Nhưng này bàn tay kẻ nộp Thầy đang cùng đặt trên bàn với Thầy. ²² Đã hẳn, Con Người ra đi theo như điều đã ấn định, nhưng khôn cho kẻ nào nộp Người !” ²³ Các ông bắt đầu bàn tán với nhau xem ai trong các ông lại là kẻ toan làm chuyện ấy.	13,26 (§ 317)

320. NHỮNG LỜI TỪ BIỆT

Ga	Ga 13,31-35
(§ 309) 12,23 .. “Đã đến giờ Con Người được tôn vinh ! ²⁴ ... “Ta đã tôn vinh Danh Ta, và sẽ còn tôn vinh nữa !”	³¹ Khi Giu-đa đi rồi, Đức Giê-su nói : “Giờ đây, Con Người được tôn vinh, và Thiên Chúa được tôn vinh nơi Người. ³² Nếu Thiên Chúa được tôn vinh nơi Người, thì Thiên Chúa cũng sẽ tôn vinh Người nơi chính mình, và ngay lập tức sẽ tôn vinh Người. ³³ Hỡi anh em là những người con bé nhỏ, Thầy còn ở với anh em một ít nữa thôi. Anh em sẽ tìm kiếm Thầy ; và như Thầy đã nói với người Do-thái : ‘Nơi tôi đi, các người không thể đến được’, bây giờ, Thầy cũng nói với anh em như vậy. ³⁴ Thầy ban cho anh em một điều răn mới là hãy yêu mến nhau ; như Thầy đã yêu mến anh em, anh em hãy yêu mến nhau.”
(§ 329) 15,12 “Đây là điều răn của Thầy : anh em hãy yêu mến nhau như Thầy đã yêu mến anh em. ¹⁷ ...Điều Thầy truyền dạy anh em là hãy yêu mến nhau.”	

^c Xh 24,8^d Gr 31,31

Ga	Ga
	³⁵ Ở điểm này, mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ Thấy : là anh em có lòng yêu mến nhau."

321. AI LÀ NGƯỜI LỚN NHẤT ?

Mt	Mc	Lc	Lc 22,24-27
		(§ 174+)	
(§ 255)	(§ 255)	■ 9, ⁴⁶ Một câu hỏi	²⁴ Các ông còn cãi nhau
■ 20, ²⁵ Nhưng Đức Giê-su	■ 10, ⁴² Đức Giê-su	■ chốt đến với các ông :	sôi nổi xem
■ bèn gọi các ông lại	■ gọi các ông lại	■ trong các ông,	ai trong các ông
■ và nói :	■ và nói :	■ ai là người lớn nhất ?	được coi là người lớn nhất.
■ "Anh em biết :	■ "Anh em biết :		²⁵ Đức Giê-su
■ thủ lãnh các dân	■ những người được coi là		bảo các ông :
	■ thủ lãnh các dân		
■ thì dùng uy	■ thì dùng uy		"Vua các dân
■ mà thống trị dân,	■ mà thống trị dân,		thì dùng uy
■ những người làm lớn	■ những người làm lớn		■ mà thống trị dân,
■ thì lấy quyền	■ thì lấy quyền		■ và những ai cảm quyền
■ mà cai quản dân.	■ mà cai quản dân.		
■ ²⁶ Nhưng giữa anh em	■ ⁴³ Nhưng giữa anh em		thì được gọi là ả nhân.
■ thì không được như vậy :	■ thì không như vậy :		²⁶ Nhưng anh em
■ ai muốn làm lớn	■ ai muốn làm lớn		■ đừng làm như vậy :
■ giữa anh em,	■ giữa anh em		■ trái lại,
■ thì phải làm	■ thì phải làm		■ ai lớn nhất
■ người phục vụ anh em.	■ người phục vụ anh em ;		■ trong anh em,
■ ²⁷ Và ai muốn làm đầu anh em	■ ⁴⁴ ai muốn làm đầu anh em		■ thì phải nên
■ thì phải làm	■ thì phải làm		■ như người nhỏ tuổi nhất,
■ đầy tớ anh em.	■ đầy tớ mọi người.		■ và kẻ lãnh đạo
			■ thì phải nên
			■ như người phục vụ.
■ ²⁸ Cũng như Con Người	■ ⁴⁵ Vì Con Người		²⁷ Bởi lẽ, giữa người ngồi ăn
■ đến	■ đến		■ với kẻ phục vụ, ai lớn hơn ai
■ không phải để được	■ không phải để được		■ ? Hẳn là người ngồi ăn chứ
■ người ta phục vụ,	■ người ta phục vụ,		■ ?
■ nhưng là để phục vụ	■ nhưng là để phục vụ,		■ Thế mà, Thấy đây,
■ và hiến mạng sống	■ và hiến mạng sống		■ Thấy ở giữa anh em
■ làm giá chuộc muôn người."	■ làm giá chuộc muôn người."		■ như một người phục vụ."

322. PHẢN THƯỞNG DÀNH CHO CÁC TỔNG ĐỔ

Mt	Mc	Lc 22,28-30
(§ 251)		
■ 19, ²⁸ Đức Giê-su đáp : "Thầy bảo thật anh em :		
■ anh em là những người đã theo Thầy,		
		²⁸ "Còn anh em, anh em vẫn một lòng gắn bó với

Mt	Mc	Lc
<p>thì đến thời tái sinh, khi Con Người ngự toà vinh hiển, anh em cũng sẽ được ngự trên mười hai toà mà xét xử mười hai chi tộc Ít-ra-en.”</p>		<p>Thầy, giữa những lúc Thầy gặp thử thách gian nan. ²⁹ Vì thế, Thầy trao Vương Quốc cho anh em, như Cha Thầy đã trao cho Thầy, ³⁰ để anh em được đồng bàn ăn uống với Thầy trong Vương Quốc của Thầy, và ngự toà xét xử mười hai chi tộc Ít-ra-en.”</p>

323. ĐỨC GIÊ-SU BÁO TRƯỚC ÔNG PHÊ-RÔ SẼ CHỐI THẦY

Mt	Mc	Lc 22,31-34	Ga 13,36-38
(§ 336)	(§ 336)		
<p>^{26,31} Bấy giờ Đức Giê-su nói với các ông : “Đêm nay tất cả anh em sẽ vấp ngã vì Thầy...”</p>	<p>^{14,27} Đức Giê-su nói với các ông : “Tất cả anh em sẽ vấp ngã...”</p>		<p>³⁶ Ông Si-môn Phê-rô nói với Đức Giê-su : “Lạy Chúa, Chúa đi đâu vậy ?” Đức Giê-su trả lời : “Nơi Thầy đi, bây giờ anh không thể đi theo Thầy được ; nhưng sau này anh sẽ đi theo.”</p>
<p>³³ Ông Phê-rô lên tiếng thưa :</p>	<p>²⁹ Ông Phê-rô liến thưa :</p>	<p>³¹ [Rồi Chúa nói :] “Si-môn, Si-môn ơi, kìa Xa-tan đã xin được sàng anh em như người ta sàng gạo. ³² Nhưng Thầy đã cầu nguyện cho anh để anh khỏi mất lòng tin. Phần anh, một khi đã trở lại, hãy làm cho anh em của anh nên vững mạnh.” ³³ Ông Phê-rô thưa với Người : “Lạy Chúa, đầu có phải vào tù hay phải chết với Chúa đi nữa, con cũng sẵn sàng.”</p>	<p>³⁷ Ông Phê-rô thưa với Người : “Lạy Chúa, sao con không thể đi theo Chúa ngay bây giờ được ? Con sẽ hy sinh mạng sống con vì Chúa !”</p>
<p>“Dầu tất cả có vấp ngã vì Thầy đi nữa, thì con đây cũng chẳng bao giờ vấp ngã.”</p>	<p>“Dầu tất cả có vấp ngã đi nữa, thì con cũng nhất định là không.”</p>	<p>³⁴ Nhưng Đức Giê-su nói : “Này anh Phê-rô, Thầy báo anh, hôm nay gà chưa gáy,</p>	<p>³⁸ Đức Giê-su đáp : “Anh sẽ hy sinh mạng sống vì Thầy ư ? Thật, Thầy báo thật anh, gà chưa gáy,</p>
<p>³⁴ Đức Giê-su nói với ông :</p>	<p>³⁰ Đức Giê-su nói với ông :</p>		
<p>“Thầy báo thật anh : nội đêm nay, gà chưa kịp gáy,</p>	<p>“Thầy báo thật anh : hôm nay, nội đêm nay, gà chưa kịp gáy</p>		

Mt	Mc	Lc	Ga
thì anh đã chối Thầy đến ba lần.”	hai lần, thì chính anh đã chối Thầy đến ba lần.”	(anh chối là không biết Thầy.) thì đã ba lần ()	anh đã chối bỏ Thầy đến ba lần.”
³⁵ Ông Phê-rô lại nói : “Dầu có phải chết với Thầy, con cũng không chối Thầy.”	³¹ Nhưng ông Phê-rô lại nói : quả quyết hơn : “Dầu có phải chết với Thầy, con cũng không chối Thầy.”		
Tất cả các môn đệ cũng đều nói như vậy.	Tất cả các ông cũng đều nói như vậy.		

324. GIỜ CHIẾN ĐẤU QUYẾT LIỆT

Mt	Mc	Lc 22,35-38	Ga
		³⁵ Rồi Người nói với các ông : “Khi Thầy sai anh em ra đi, không túi tiền, không bao bì, không giày dép, anh em có thiếu thốn gì không ?” Các ông đáp : “Thưa không.” ³⁶ Người bảo các ông : “Nhưng bây giờ, ai có túi tiền thì hãy mang theo, ai có bao bì cũng vậy ; còn ai chưa có gươm thì bán áo đi mà mua. ³⁷ Quả thế, Thầy bảo anh em : cần phải hoàn tất nơi bản thân Thầy lời đã chép : <i>Người bị liệt vào hàng những tên phạm pháp</i> ”. Thật vậy, những gì đã chép về Thầy sắp được hoàn tất.” ³⁸ Các ông nói : “Lạy Chúa, đã có hai thanh gươm đây.” Người bảo các ông : “Đủ rồi !”	

325. ĐỨC GIÊ-SU BẢO TIN NGƯỜI SẼ RA ĐI RỒI TRỞ LẠI

Ga 14,1-3	Ga
¹ Lòng anh em đừng xao xuyến ! Anh em tin vào Thiên Chúa thì cũng hãy tin vào Thầy. ² Trong nhà Cha Thầy, có nhiều chỗ ở ; nếu không, sao Thầy lại nói với anh em là Thầy đi dọn chỗ cho anh em. ³ Nếu Thầy đi dọn chỗ cho anh em, thì Thầy lại đến và đem anh em về với Thầy, để Thầy ở đâu, anh em cũng ở đó.”	(§ 331) ^{16,6} “Nhưng vì Thầy nói ra các điều ấy, nên lòng anh em đầy nỗi ưu phiền. Song, Thầy nói sự thật với anh em : Thầy ra đi thì có lợi cho anh em. Thật vậy, nếu Thầy không ra đi, Đấng Bảo Trợ sẽ không đến với anh em ; nhưng nếu Thầy đi, Thầy sẽ phái Đấng ấy đến với anh em.”

326. “AI THẤY THẦY LÀ THẤY CHÚA CHA ”

Ga 14,4-12	Ga
⁴ Và Thầy đi đâu, thì anh em biết đường rồi.” ⁵ Ông Tô-ma nói với Đức Giê-su : “Lạy Chúa, chúng con không biết Chúa đi đâu, làm sao chúng con biết được đường ?” ⁶ Đức Giê-su đáp : “Chính Thầy là con đường, là sự thật và là sự sống. Không ai đến với Chúa Cha mà không qua Thầy.”	(§ 260) ^{8,14} “...bởi vì tôi biết tôi từ đâu tới và đi đâu. Còn các ông, các ông không biết tôi từ đâu tới và đi đâu.”

Ga	Ga
⁷ Nếu anh em đã biết Thấy, anh em cũng sẽ biết Cha Thấy. Ngay từ bây giờ, anh em biết Người và đã thấy Người.”	^{19c} “Nếu các ông biết tôi, thì hẳn cũng biết Cha tôi.”
⁸ Ông Phi-líp-phê nói : “Lạy Chúa, xin tỏ cho chúng con thấy Chúa Cha, như thế là chúng con mãn nguyện.”	^{19ab} Họ liền hỏi Người : “Cha ông ở đâu ?”
⁹ Đức Giê-su trả lời : “Thấy ở với anh em bấy lâu, thế mà anh Phi-líp-phê, anh chưa biết Thầy ư ? Ai thấy Thầy là thấy Chúa Cha. Sao anh lại nói : ‘Xin tỏ cho chúng con thấy Chúa Cha’ ?”	Đức Giê-su đáp : “Các ông không biết tôi, cũng chẳng biết Cha tôi.”
¹⁰ Anh không tin rằng Thấy ở trong Chúa Cha và Chúa Cha ở trong Thấy sao ? Các lời Thầy nói với anh em, Thầy không tự mình nói ra. Nhưng Chúa Cha, Đấng luôn ở lại trong Thầy, Người làm những việc của Người.	²⁸ “... tôi không tự mình làm bất cứ điều gì, nhưng Chúa Cha đã dạy tôi thế nào, thì tôi nói như vậy. ²⁹ Đấng đã sai phái tôi vẫn ở với tôi ...”
¹¹ Anh em hãy tin Thấy : Thấy ở trong Chúa Cha và Chúa Cha ở trong Thấy ; bằng không thì hãy tin vì chính những việc ấy.	
¹² Thật, Thấy bảo thật anh em, ai tin vào Thấy, thì người đó cũng sẽ làm những việc Thấy làm. Người đó còn làm những việc lớn hơn nữa, bởi vì Thấy đi đến cùng Chúa Cha.”	

327. LỜI CẦU XIN CỦA CÁC MÔN ĐỆ.

CHÚA CHA, CHÚA CON VÀ CHÚA THÁNH THẦN SẼ ĐẾN Ở VỚI CÁC ÔNG.

Ga	Ga 14,13-26	Ga
(§ 329) 15,16 “để anh em ...sinh được hoa trái, và hoa trái của anh em tồn tại, hầu bất cứ điều gì anh em xin Chúa Cha nhân danh Thầy, thì Người ban cho anh em. 8 Điều làm Cha Thấy được tôn vinh là : anh em sinh nhiều hoa trái... 9 Nếu... các lời của Thầy ở lại trong anh em, thì muốn gì, anh em cứ xin, anh em sẽ được như ý. 10 Anh em hãy ở lại trong tình yêu của Thầy. 10 Nếu anh em tuân giữ các điều răn của Thầy, anh em sẽ ở lại trong tình yêu của Thầy...”	13 Và bất cứ điều gì anh em nhân danh Thầy mà xin, thì Thầy sẽ làm, để Chúa Cha được tôn vinh nơi người Con. 14 Nếu anh em (mà xin Thầy điều gì), nhân danh Thầy () thì chính Thầy sẽ làm điều đó. 15 Nếu anh em yêu mến Thầy, anh em sẽ tuân giữ các điều răn của Thầy. 16 Thầy sẽ cầu xin Chúa Cha và Người sẽ ban cho anh em một Đấng	(§ 333) 16,23c “... anh em mà xin Chúa Cha điều gì, nhân danh Thầy, thì Người sẽ ban cho. 24b Cứ xin đi, anh em sẽ được... 26 Ngày ấy, anh em sẽ nhân danh Thầy mà xin, và Thầy không nói với anh em là Thầy sẽ cầu xin Chúa Cha cho anh em...”

Ga	Ga	Ga
<p style="text-align: center;">Lc</p> <p>(§ 204)</p> <p>12, 12 "vì ngay trong giờ đó, Thánh Thần sẽ dạy cho anh em biết những điều phải nói."</p>	<p>Bảo Trợ khác, để Đấng ấy ở với anh em mãi mãi.</p> <p>¹⁷ Đó là Thần Khí sự thật, Đấng mà thế gian không thể đón nhận, vì thế gian không thấy và cũng chẳng biết Người. Còn anh em biết Người, vì Người ở lại giữa anh em và sẽ ở trong anh em.</p> <p>¹⁸ Thấy sẽ không để anh em mồ côi. Thấy đến với anh em.</p> <p>¹⁹ Một ít nữa thôi, thế gian sẽ không còn thấy Thấy.</p> <p>Phần anh em, anh em sẽ được thấy Thấy, vì Thấy sống và anh em cũng sẽ sống.</p> <p>²⁰ Ngày đó, anh em sẽ biết rằng Thấy ở trong Cha Thấy, anh em ở trong Thấy, và Thấy ở trong anh em.</p> <p>²¹ Ai có các điều răn của Thấy và tuân giữ, người ấy là kẻ yêu mến Thấy. Mà ai yêu mến Thấy, thì sẽ được Cha Thấy yêu mến.</p> <p>Thấy sẽ yêu mến người ấy, và sẽ tỏ mình ra cho người ấy."</p> <p>²² Ông Giu-đa, không phải Giu-đa Ít-ca-ri-ốt, nói với Đức Giê-su : "Lạy Chúa, sao lại có chuyện Chúa sẽ tỏ mình ra cho chúng con, mà không cho thế gian ?"</p> <p>²³ Đức Giê-su đáp : "Ai yêu mến Thấy, thì sẽ tuân giữ lời Thấy. Cha Thấy sẽ yêu mến người ấy. Cha Thấy và Thấy sẽ đến và ở lại nơi người ấy.</p> <p>²⁴ Ai không yêu mến Thấy, thì không tuân giữ lời Thấy. Và lời anh em nghe đây không phải là của Thấy, nhưng là của Chúa Cha, Đấng đã sai phái Thấy.</p> <p>²⁵ Các điều đó, Thấy đã nói với anh em, đang khi còn ở lại giữa anh em.</p> <p>²⁶ Nhưng Đấng Bảo Trợ là Thánh Thần Chúa Cha sẽ sai phái đến nhân danh Thấy, Đấng đó sẽ dạy anh em mọi điều và sẽ làm cho anh em nhớ lại mọi điều Thấy đã nói với anh em."</p>	<p>(§ 332)</p> <p>16, 16 "Một ít nữa, anh em sẽ không còn thấy Thấy, rồi một ít nữa, anh em sẽ xem thấy Thấy."</p> <p>(§ 333)</p> <p>16, 27a "Thật vậy, chính Chúa Cha thương mến anh em, vì anh em đã thương mến Thấy..."</p> <p>(§ 331)</p> <p>16, 12 "Thấy còn nhiều điều phải nói với anh em. Nhưng bây giờ, anh em không có sức chịu nổi. Khi Thần Khí sự thật đến, Người sẽ dẫn anh em tới sự thật toàn vẹn..."</p>

328. BÌNH AN CỦA ĐỨC KI-TÔ

Mc	Ga 14,27-31	Ga
<p>(§ 337)</p> <p>14,42b “Kia kẻ nộp Thầy đã tới !”</p> <p>x. 14,36</p> <p>42a “Đứng dậy, ta đi nào !”</p>	<p>27 Thấy để lại bình an cho anh em, Thầy cho anh em bình an của Thầy. Thầy cho anh em không như thế gian cho.</p> <p>Lòng anh em đừng xao xuyên cũng đừng sợ hãi.</p> <p>28 Anh em đã nghe Thầy bảo : ‘Thầy ra đi và Thầy đến với anh em’. Nếu anh em yêu mến Thầy, thì hẳn anh em đã vui mừng vì Thầy đi đến cùng Chúa Cha, bởi vì Chúa Cha cao trọng hơn Thầy.</p> <p>29 Bây giờ, Thầy đã nói với anh em trước khi sự việc xảy ra, để khi sự việc xảy ra, anh em tin.</p> <p>30 Thầy sẽ không còn nói nhiều với anh em nữa, bởi vì thủ lãnh thế gian đang đến. Đã hẳn, nó không làm gì được Thầy.</p> <p>31 Nhưng đó là để thế gian biết rằng Thầy yêu mến Chúa Cha và làm đúng như Chúa Cha đã truyền cho Thầy. Nào đứng dậy ! Ta đi khỏi đây !”</p>	<p>(§ 333)</p> <p>16,33 “Thầy nói với anh em những điều ấy, để trong Thầy, anh em được bình an.</p> <p>Trong thế gian, anh em sẽ gặp gian nan khốn khó. Nhưng can đảm lên! Thầy đã thắng thế gian.”</p> <p>(§ 325)</p> <p>14,1 “Lòng anh em đừng xao xuyên !...”</p> <p>x. 14,2,3</p> <p>(§ 316)</p> <p>13,19 (ngay từ lúc này.)</p> <p>“Thầy nói với anh em điều đó () trước khi sự việc xảy ra, để khi sự việc xảy ra, anh em tin là Thầy Hằng Hữu.”</p>

329. CÂY NHO THẬT

Ga 15,1-17	Ga
<p>1 “Chính Thầy là cây nho thật, và Cha Thầy là người trồng nho.</p> <p>2 Cành nào nơi Thầy không sinh hoa trái, thì Người chặt đi; còn cành nào sinh hoa trái, thì Người tỉa cho sạch để nó sinh nhiều hoa trái hơn.</p> <p>3 Anh em được thanh sạch rồi nhờ lời Thầy đã nói với anh em.</p> <p>4 Hãy ở lại trong Thầy như Thầy ở lại trong anh em. Cùng như cành nho không thể tự mình sinh hoa trái, nếu không ở lại trên cây nho, anh em cũng thế, nếu anh em không ở lại trong Thầy.</p> <p>5 Chính Thầy là cây nho, anh em là cành. Ai ở lại trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái, vì không có Thầy, anh em chẳng làm được gì.</p> <p>6 Ai không ở lại trong Thầy, thì bị quăng ra ngoài như cành nho và khô héo. Người ta thu lượm các cành ấy,</p>	<p>(§ 316)</p> <p>13,10</p>

Ga	Ga
<p>quãng vào lửa cho cháy đi. ⁷ Nếu anh em ở lại trong Thầy và các lời của Thầy ở lại trong anh em, thì muốn gì, anh em cứ xin, anh em sẽ được như ý. ⁸ Điều làm Cha Thầy được tôn vinh là : anh em sinh nhiều hoa trái và trở thành môn đệ của Thầy. ⁹ Chúa Cha đã yêu mến Thầy thế nào, Thầy cũng yêu mến anh em như vậy. Anh em hãy ở lại trong tình yêu của Thầy. ¹⁰ Nếu anh em tuân giữ các điều răn của Thầy, anh em sẽ ở lại trong tình yêu của Thầy, như Thầy đã tuân giữ các điều răn của Cha Thầy và ở lại trong tình yêu của Người. ¹¹ Các điều ấy, Thầy đã nói với anh em để niềm vui của Thầy ở trong anh em, và niềm vui của anh em được trọn vẹn.</p>	<p>(§ 327) ■ 14.¹³ “Và bất cứ điều gì anh em nhân danh Thầy mà xin, thì Thầy sẽ làm, để Chúa Cha được tôn vinh nơi người Con.” ■ 15 “Nếu anh em yêu mến Thầy, anh em sẽ tuân giữ các điều răn của Thầy.” (§ 333) ■ 16.^{24b} “Cứ xin đi, anh em sẽ được, để niềm vui của anh em nên trọn vẹn.” (§ 320) ■ 13.³⁴ “Thầy ban cho anh em một điều răn mới là hãy yêu mến nhau ; như Thầy đã yêu mến anh em...”</p>
<p>¹² Đây là điều răn của Thầy : anh em hãy yêu mến nhau như Thầy đã yêu mến anh em. ¹³ Không ai có tình yêu cao cả hơn tình yêu của người vì sinh mạng sống vì bạn hữu mình. ¹⁴ Anh em là bạn hữu của Thầy, nếu anh em thi hành những điều Thầy truyền dạy. ¹⁵ Thầy không còn gọi anh em là tôi tớ nữa, vì tôi tớ không biết việc chủ làm. Nhưng Thầy gọi anh em là bạn hữu, vì tất cả những gì Thầy nghe được nơi Cha Thầy, Thầy đã cho anh em biết. ¹⁶ Không phải anh em đã chọn Thầy, nhưng chính Thầy đã chọn anh em, và cất đặt anh em để anh em ra đi, sinh được hoa trái, và hoa trái của anh em tồn tại, hầu bất cứ điều gì anh em xin Chúa Cha nhân danh Thầy, thì Người ban cho anh em. ¹⁷ Điều Thầy truyền dạy anh em là hãy yêu mến nhau.”</p>	<p>(§ 333) ■ 16.^{24c} “...anh em mà xin Chúa Cha điều gì, nhân danh Thầy thì Người sẽ ban cho.”</p>

330. CÁC MÔN ĐỆ VÀ THẾ GIAN

Mt	Mc	Ga 15,18 – 16,4a
<p>(§ 100) ■ 10.²² “Vì danh Thầy, anh em sẽ bị mọi người thù ghét.”</p>	<p>(§ 293) ■ 13.¹³ Vì danh Thầy, anh em sẽ bị mọi người thù ghét.</p>	<p>¹⁸ Nếu thế gian thù ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã thù ghét Thầy trước. ¹⁹ Giả như anh em thuộc về thế gian, thì thế gian đã mến thương cái gì là của nó. Nhưng vì anh em không thuộc về thế gian và chính Thầy đã chọn anh em từ giữa thế gian, nên thế gian thù ghét anh em.</p>

Mt	Mc	Ga
<p>²⁴ “Trò không hơn thầy, tớ không hơn chủ.”</p> <p>²³ “Khi người ta bắt bỏ anh em trong thành này, thì hãy trốn sang thành khác...”</p>	<p>¹¹ “...thật vậy, không phải chính anh em nói,</p> <p>mà là Thánh Thần của Cha anh em nói trong anh em.”</p> <p>¹⁰ “Người ta sẽ nộp anh em cho các hội đồng và các hội đường; anh em sẽ bị đánh đập;</p> <p>anh em sẽ phải ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy, để làm chứng cho họ biết.”</p> <p>¹² “...và làm cho cha mẹ phải chết.”</p> <p>(§ 295)</p> <p>²³ “...Thầy đã báo trước tất cả cho anh em!”</p>	<p>²⁰ Hãy nhớ lời Thầy đã nói với anh em : tôi tớ không lớn hơn chủ, Nếu họ đã ngược đãi Thầy, họ cũng sẽ ngược đãi anh em.</p> <p>Nếu họ đã tuân giữ lời Thầy, họ cũng sẽ tuân giữ lời anh em.</p> <p>²¹ Nhưng họ sẽ làm tất cả những điều ấy chống lại anh em vì danh Thầy, bởi họ không biết Đấng đã sai phái Thầy.</p> <p>²² Giả như Thầy không đến và không nói với họ, họ đã chẳng có tội. Nhưng bây giờ, họ không có cơ chữa tội được.</p> <p>²³ Ai thù ghét Thầy, thì cũng thù ghét Cha Thầy.</p> <p>²⁴ Giả như Thầy không làm giữa họ những việc không một ai khác đã làm, họ đã chẳng có tội. Nhưng nay họ thấy rồi mà vẫn thù ghét cả Thầy lẫn Cha Thầy.</p> <p>²⁵ Nhưng như thế là để ứng nghiệm lời đã chép trong Sách Luật của họ : <i>Chúng đã thù ghét con vô cớ!</i></p>
<p>mà là Thần Khí của Cha anh em nói trong anh em.”</p> <p>¹⁸ “Anh em sẽ bị điệu ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy để làm chứng cho họ và các dân ngoại biết”</p> <p>²¹ “... và làm cho cha mẹ phải chết.”</p>	<p>mà là Thánh Thần nói.”</p> <p>¹⁰ “Người ta sẽ nộp anh em cho các hội đồng và các hội đường; anh em sẽ bị đánh đập;</p> <p>anh em sẽ phải ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy, để làm chứng cho họ biết.”</p> <p>¹² “...và làm cho cha mẹ phải chết.”</p> <p>(§ 295)</p> <p>²³ “...Thầy đã báo trước tất cả cho anh em!”</p>	<p>²⁶ Khi Đấng Bảo Trợ đến, Đấng mà Thầy sẽ phái đến với anh em từ nơi Chúa Cha, Người là Thần Khí sự thật phát xuất từ Chúa Cha, Người sẽ làm chứng về Thầy.</p> <p>²⁷ Cả anh em nữa, anh em cũng làm chứng, vì anh em ở với Thầy ngay từ đầu.</p> <p>^{16,1} Thầy đã nói với anh em các điều ấy, để anh em khỏi bị vấp ngã.</p> <p>² Họ sẽ khai trừ anh em khỏi hội đường. Thật vậy, đã đến giờ kẻ nào giết anh em cũng tưởng là mình phụng thờ Thiên Chúa.</p> <p>³ Họ sẽ làm như thế, bởi vì họ đã không biết Chúa Cha cũng chẳng biết Thầy.</p> <p>^{4a} Nhưng Thầy đã nói với anh em những điều ấy, để khi giờ của họ đến,</p>

Mt	Mc	Ga
		anh em nhớ lại là Thấy đã nói với anh em rồi.

331. ĐẮNG BẢO TRỢ SẼ ĐẾN

Ga 16,4b-15	Ga
<p>^{4b} “Những điều ấy, Thấy đã không nói với anh em ngay từ đầu, vì lúc ấy Thấy còn ở với anh em. ⁵ Bây giờ Thấy đi về cùng Đấng đã sai phái Thấy, và không ai trong anh em hỏi : ‘Thấy đi đâu ?’ ⁶ Nhưng vì Thấy nói ra các điều ấy, nên lòng anh em đầy nỗi ưu phiền. ⁷ Song, Thấy nói sự thật với anh em : Thấy ra đi thì có lợi cho anh em. Thật vậy, nếu Thấy không ra đi, Đấng Bảo Trợ sẽ không đến với anh em ; nhưng nếu Thấy đi, Thấy sẽ phái Đấng ấy đến với anh em. ⁸ Khi Người đến, Người sẽ chứng minh rằng thế gian sai lầm về tội lỗi, về sự công chính và việc xét xử : ⁹ về tội lỗi : vì chúng không tin vào Thấy ; ¹⁰ về sự công chính : vì Thấy đi về cùng Chúa Cha, và anh em sẽ không còn thấy Thấy nữa ; ¹¹ về việc xét xử : vì thủ lãnh thế gian này đã bị xét xử rồi. ¹² Thấy còn nhiều điều phải nói với anh em.</p> <p>Nhưng bây giờ, anh em không có sức chịu nổi. ¹³ Khi Thần Khí sự thật đến, Người sẽ dẫn anh em tới sự thật toàn vẹn. Người sẽ không tự mình nói điều gì, nhưng Người sẽ nói lại những gì Người nghe, và sẽ loan báo cho anh em những điều sẽ xảy đến. ¹⁴ Người sẽ tôn vinh Thấy, vì Người sẽ lấy những gì của Thấy và loan báo cho anh em. ¹⁵ Mọi sự Chúa Cha có đều là của Thấy. Vì thế, Thấy đã nói : Người lấy những gì của Thấy và loan báo cho anh em.”</p>	<p>(§ 320) 13,³³ “Hỡi anh em là những người con bé nhỏ của Thấy, Thấy còn ở với anh em một ít lâu nữa thôi... ...Nơi tôi đi, các người không thể đến được.” (§ 323) 36 Ông Si-môn Phê-rô nói với Đức Giê-su : “Thưa Thấy, Thấy đi đâu vậy ?” (§ 325) 14,¹ “Anh em đừng xao xuyến !... Trong nhà Cha Thấy, có nhiều chỗ ở ; nếu không, Thấy đã nói với anh em rồi, vì Thấy đi dọn chỗ cho anh em. Nếu Thấy đi dọn chỗ cho anh em, thì Thấy lại đến và đem anh em về với Thấy.”</p> <p>(§ 327) 14,²⁵ “Các điều đó, Thấy đã nói với anh em, đang khi còn ở với anh em. Nhưng Đấng Bảo Trợ là Thánh Thần Chúa Cha sẽ sai đến nhân danh Thấy, Đấng đó sẽ dạy anh em mọi điều...”</p>

332. ĐỨC GIÊ-SU LOAN BÁO NGƯỜI SẼ MAU TRỞ LẠI

Ga 16,16-22	Ga
<p>¹⁶ “Một ít nữa, anh em sẽ không còn thấy Thấy, rồi một ít nữa, anh em sẽ xem thấy Thấy.” ¹⁷ Bây giờ một số người trong nhóm môn đệ của Đức Giê-su hỏi nhau : “Người muốn nói gì khi bảo chúng ta : ‘Một ít nữa, anh em sẽ không thấy Thấy, rồi một ít nữa, anh em</p>	<p>(§ 327) 14,¹⁹ “Một ít nữa thôi, thế gian sẽ không còn thấy Thấy. Phần anh em, anh em sẽ được thấy Thấy...”</p>

Ga	Ga
<p>sẽ xem thấy Thấy' và 'Thấy đi về cùng Chúa Cha' ?"</p> <p>¹⁸ Vậy các ông nói : "Một ít nữa' nghĩa là gì ? Chúng ta không hiểu Người nói gì !"</p> <p>¹⁹ Đức Giê-su biết là các ông muốn hỏi Người, nên bảo các ông : "Anh em bàn luận với nhau về lời Thấy nói : 'Một ít nữa, anh em sẽ không thấy Thấy, rồi một ít nữa, anh em sẽ xem thấy Thấy'."</p> <p>²⁰ Thật, Thấy bảo thật anh em : anh em sẽ khốn lóc và than van, còn thế gian sẽ vui mừng. Anh em sẽ ưu phiền, nhưng nỗi ưu phiền của anh em sẽ trở thành niềm vui.</p> <p>²¹ Khi sinh con, người đàn bà ưu phiền vì giờ của bà đã đến, nhưng sinh con rồi, thì không còn nhớ đến cơn gian nan nữa, bởi được vui mừng vì một con người đã sinh ra trong thế gian.</p> <p>²² Anh em cũng vậy, bây giờ anh em ưu phiền, nhưng Thấy sẽ gặp lại anh em, <i>lòng anh em sẽ vui mừng</i> ²³ ; và niềm vui của anh em, không ai lấy mất được."</p>	

333. CÁC MÔN ĐỆ CẦU NGUYỆN VÀ CHÚA CHA SẼ TỎ MÌNH RA CHO HỌ

Ga 16,23-33	Ga	Ga
<p>²³ "Ngày ấy, anh em sẽ không còn hỏi Thấy điều gì nữa. Thật, Thấy bảo thật anh em, anh em mà xin Chúa Cha điều gì, nhân danh Thấy, thì Người sẽ ban cho. ²⁴ Cho đến nay, anh em đã chẳng xin gì nhân danh Thấy. Cứ xin đi, anh em sẽ được, để niềm vui của anh em nên trọn vẹn. ²⁵ Thấy đã dùng ẩn dụ mà nói những điều ấy với anh em. Đã đến giờ Thấy không còn dùng ẩn dụ mà nói với anh em nữa, nhưng Thấy sẽ loan báo rõ ràng cho anh em về Chúa Cha . ²⁶ Ngày ấy, anh em sẽ nhân danh Thấy mà xin, và Thấy không nói với anh em là Thấy sẽ cầu xin Chúa Cha cho anh em. ²⁷ Thật vậy, chính Chúa Cha thưởng mến anh em, và anh em đã thương mến Thấy, và tin rằng Thấy phát xuất từ Thiên Chúa. ²⁸ Thấy phát xuất từ Chúa Cha</p>	<p>(§ 327)</p> <p>¹⁴,¹³ "Và bất cứ điều gì anh em nhân danh Thấy mà xin, thì Thấy sẽ làm..."</p> <p>¹⁴ "Nếu anh em nhân danh Thấy mà xin Thấy điều gì, thì chính Thấy sẽ làm điều đó..."</p> <p>¹⁶ "Thấy sẽ cầu xin Chúa Cha và Người sẽ ban cho anh em một Đấng Bảo Trợ khác..."</p> <p>²¹ "...Mà ai yêu mến Thấy, thì sẽ được Cha Thấy yêu mến..."</p>	<p>(§ 329)</p> <p>¹⁵,¹⁶ "...hầu bất cứ điều gì anh em xin Chúa Cha nhân danh Thấy, thì Người ban cho anh em." " ...thì muốn gì, anh em cứ xin, anh em sẽ được như ý." ¹¹ "Các điều ấy, Thấy đã nói với anh em để niềm vui của Thấy ở trong anh em, và niềm vui của anh em được trọn vẹn."</p> <p>(§ 261)</p> <p>⁸,¹² "Giả như Thiên Chúa là Cha các ông, hẳn các ông đã yêu mến tôi, vì tôi phát xuất từ Thiên Chúa và bởi Thiên Chúa</p>

Ga	Ga	Ga
<p>và Thầy đã đến thế gian. Nay Thầy lại bỏ thế gian mà đi đến cùng Chúa Cha.” ²⁹ Các môn đệ Người thưa : “Đấy, bây giờ Thầy nói rõ ràng, chứ không còn dùng ẩn dụ nào nữa. ³⁰ Giờ đây, chúng con biết rằng Thầy biết hết mọi sự, và Thầy không cần ai hỏi Thầy. Vì thế, chúng con tin rằng Thầy phát xuất từ Thiên Chúa.” ³¹ Đức Giê-su đáp : “Bây giờ anh em tin à ? ³² Nay đến giờ -và giờ ấy đã đến-anh em sẽ bị phân tán mỗi người một ngã và để Thầy một mình. Nhưng Thầy không cô độc, vì Chúa Cha vẫn ở với Thầy. ³³ Thầy nói với anh em những điều ấy, để trong Thầy, anh em được bình an.</p> <p>Trong thế gian, anh em sẽ gặp gian nan khốn khó. Nhưng can đảm lên ! Thầy đã thắng thế gian.”</p>	<p>(§ 328) ^{14,28} “...vì Thầy đi đến cùng Chúa Cha.”</p> <p>²⁷ “Thầy để lại bình an cho anh em, Thầy cho anh em bình an của Thầy. Thầy cho anh em không như thế gian cho.”</p>	<p>■ mà đến.”</p>

334. LỜI CẦU NGUYỆN CỦA ĐỨC GIÊ-SU

Mt	Ga	Ga	Ga 17,1-26
<p>(§ 62) ■ 6, ⁴⁶ “Lạy Cha chúng con là Đấng ngự trên trời...”</p> <p>¹⁰ Nước Cha mau đến, ý Cha thể hiện</p>	<p>(§ 309) ■ 12, ²³ “Đã đến giờ Con Người được tôn vinh !</p> <p>(§ 81) ■ 4, ³⁴ “Lương thực của Thầy là thi hành ý muốn của Đấng đã sai phái Thầy,</p>	<p>(§ 163) ■ 6, ³⁸ “vì tôi từ trời xuống, không phải để làm theo ý tôi, nhưng để làm theo ý Đấng đã sai phái tôi. ³⁹ Mà ý của Đấng đã sai phái tôi là hết thấy những kẻ Người đã ban cho tôi, tôi sẽ không để mất một ai... ⁴⁰ Thật vậy, ý của Cha tôi là tất cả những ai thấy người Con và tin vào người Con, thì có sự sống đời đời...”</p>	<p>¹ Nói thế xong, Đức Giê-su ngước mắt lên trời cầu nguyện rằng : “Lạy Cha, giờ đã đến ! Xin Cha tôn vinh Con Cha để Con Cha tôn vinh Cha. ² Thật vậy, Cha đã ban cho Người quyền trên mọi phạm nhân, để Người ban sự sống đời đời cho tất cả những ai Cha đã ban cho Người. c.12</p> <p>³ Sự sống đời đời là họ nhận biết Cha, Thiên Chúa thật duy nhất, và</p>

Mt	Ga	Ga	Ga
			nhận biết Đấng Cha đã sai đến, là Giê-su Ki-tô.
dưới đất cũng như trên trời.	và hoàn tất công trình của Người.		⁴ Phần con, con đã tôn vinh Cha ở dưới đất, khi hoàn tất công trình Cha đã giao cho con làm.
¹¹ Xin Cha cho chúng con hôm nay lương thực hằng ngày ;		³⁴ “Thưa Ngài, xin luôn luôn ban bánh ấy cho chúng tôi.”	
	(§ 309)		⁵ Vậy, lạy Cha, giờ đây, xin tôn vinh con bên Cha : xin dành cho con vinh quang mà con vẫn được hưởng bên Cha trước khi có thể gian.
¹⁰ xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển”	12. ²⁸ “Lạy Cha, xin tôn vinh danh Cha.”		⁶ Con đã tỏ danh Cha cho những kẻ Cha đã chọn từ
		³⁷ “Hết thầy những người Chúa Cha ban cho tôi đều sẽ đến với tôi...”	giữa thế gian mà ban cho con. Họ thuộc về Cha, Cha đã ban họ cho con, và họ đã tuân giữ lời Cha.
	(§ 333)		⁷ Giờ đây, họ biết rằng tất cả những gì Cha đã ban cho con đều do bởi Cha,
	16. ³⁰ “Giờ đây, chúng con biết rằng Thầy biết hết mọi sự, ...		⁸ vì con đã ban cho họ những lời mà Cha đã ban cho con ; họ đã nhận những lời ấy, họ biết thật rằng con đã phát xuất từ Cha, và họ tin là Cha đã sai con đến.
	Vì thế, chúng con tin rằng Thầy phát xuất từ Thiên Chúa.”		⁹ Con cầu nguyện cho họ.
	²⁶ “...và Thầy không nói với anh em là Thầy sẽ cầu xin Chúa Cha cho anh em.		Con không cầu nguyện cho thế gian, nhưng cho những kẻ Cha đã ban cho con, bởi vì họ thuộc về Cha.
	²⁷ Thật vậy, chính Chúa Cha thương mến anh em, vì anh em đã thương mến Thầy, và tin rằng Thầy phát xuất từ Thiên Chúa.”		¹⁰ Tất cả những gì con có đều thuộc về Cha, tất cả những gì Cha có đều thuộc về con ; và con được tôn vinh nơi họ.
	(§ 331)		¹¹ Con không còn ở trong thế gian nữa, nhưng họ, họ ở trong thế gian ; phần con, con đến cùng Cha.
	16. ¹⁵ “Mọi sự Chúa Cha có đều là của Thầy...”		

Mt	Ga	Ga	Ga
		<p>³⁹ "... là hết thấy những kẻ Người đã ban cho tôi, tôi sẽ không để mất một ai..."</p>	<p>Lạy Cha chí thánh, xin gìn giữ họ trong danh Cha mà Cha đã ban cho con, để họ nên một như chúng ta. ¹² Khi còn ở với họ, con đã gìn giữ họ trong danh Cha mà Cha đã ban cho con. Con đã canh giữ, và không một ai trong họ hư mất, trừ đũa con bị hư vong, để ứng nghiệm lời Kinh Thánh. ¹³ Bây giờ, con đến cùng Cha, và con nói những điều này khi còn ở thế gian, để họ được hưởng trọn vẹn niềm vui của con.</p> <p>¹⁴ Con đã ban lời của Cha cho họ, và thế gian đã thù ghét họ,</p> <p>vì họ không thuộc về thế gian,</p> <p>cũng như con không thuộc về thế gian. ¹⁵ Con không cầu xin Cha đem họ ra khỏi thế gian, nhưng xin Cha gìn giữ họ khỏi ác thần. ¹⁶ Họ không thuộc về thế gian cũng như con không thuộc về thế gian. ¹⁷ Xin Cha lấy sự thật mà thánh hiến họ. Lời Cha là sự thật.</p> <p>¹⁸ Như Cha đã sai con đến thế gian, thì con cũng sai họ đến thế gian. ¹⁹ Vì họ, con xin thánh hiến chính mình con, để họ cũng được thánh hiến</p>
	<p>(§ 329) ^{15,11} "Các điều ấy, Thấy đã nói với anh em để niềm vui của Thấy ở trong anh em, và niềm vui của anh em được trọn vẹn."</p> <p>(§ 330) ^{15,18} "Nếu thế gian thù ghét anh em, anh em hãy biết rằng nó đã thù ghét Thấy trước. ¹⁹ Giả như anh em thuộc về thế gian, thì thế gian đã mến thương cái gì là của nó. Nhưng vì anh em không thuộc về thế gian... nên thế gian thù ghét anh em."</p>		
<p>(§ 62) ^{6,13} "...nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ."</p>	<p>(§ 329) ^{15,3} "Anh em được thanh sạch rồi nhờ lời Thấy đã nói với anh em." (§ 367) ^{20,21b} "Như Chúa Cha đã sai phái Thấy đi, thì Thấy cũng sai phái anh em đi. " ²³ "Anh em tha tội cho ai, ¹² "xin tha tội cho chúng con..." thì tội người ấy được tha ;</p>		

Mt	Ga	Ga	Ga
	<p>anh em cấm buộc tội ai, thì tội người ấy bị cấm buộc.”</p>		nhờ sự thật.
	<p>(§ 327)</p> <p>14.²⁰ “Thầy ở trong Cha Thầy, anh em ở trong Thầy, và Thầy ở trong anh em.”</p>	<p>(§ 264)</p> <p>10.³⁸ “Chúa Cha ở trong tôi và tôi ở trong Chúa Cha.”</p>	<p>²⁰ Con không chỉ cầu nguyện cho những người này, nhưng còn cho những ai nhờ lời họ mà tin vào con. ²¹ Xin cho tất cả nên một. Lạy Cha, như Cha ở trong con và con ở trong Cha, xin cho họ cũng ở trong chúng ta, để thế gian sẽ tin rằng Cha đã sai con đến. ²² Phần con, con đã ban cho họ vinh quang mà Cha đã ban cho con, để họ được nên một</p>
	<p>(§ 325)</p> <p>14.¹ “...để Thầy ở đâu, anh em cũng ở đó.”</p> <p>(§ 1)</p> <p>1.¹⁴ “Chúng tôi đã được nhìn thấy vinh quang của Người.”</p>	<p>³⁰ “Tôi và Chúa Cha, chúng tôi là một.”</p>	<p>như chúng ta là một : ²³ Con ở trong họ và Cha ở trong con, để họ được hoàn toàn nên một ; như vậy, thế gian sẽ nhận biết là chính Cha đã sai con đến và đã yêu mến họ như đã yêu mến con. ²⁴ Lạy Cha, con muốn rằng con ở đâu, thì những người Cha đã ban cho con cũng ở đó với con,</p>
<p>(§ 62)</p> <p>6.⁹ “Lạy Cha...</p> <p>xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển.”</p>	<p>nhưng lại không nhận biết Người.”</p>		<p>để họ chiêm ngưỡng vinh quang của con, vinh quang mà Cha đã ban cho con, vì Cha đã yêu mến con trước khi thế gian được tạo thành. ²⁵ Lạy Cha là Đấng công chính, thế gian đã không biết Cha, nhưng con, con biết Cha, và những người này biết là chính Cha đã sai con đến. ²⁶ Con đã cho họ biết danh Cha, và sẽ còn cho họ biết, để ứng yêu mà Cha đã yêu mến con, ở trong họ, và con cũng ở trong họ nữa.”</p>

335. RA NÚI Ô-LIU

Mt 26,30	Mc 14,26	Lc 22,39	Ga 18,1a
³⁰ Hát thánh vịnh xong, Đức Giê-su và các môn đệ ra núi Ô-liu.	²⁶ Hát thánh vịnh xong, Đức Giê-su và các môn đệ ra núi Ô-liu.	³⁹ Sau đó, Người đi () như đã quen. Các môn đệ cũng theo Người. (ra núi Ô-liu)	¹ Sau khi nói những lời đó, Đức Giê-su đi ra cùng với các môn đệ, sang bên kia suối Kít-rôn...

336. ĐỨC GIÊ-SU BÁO TRƯỚC ÔNG PHÊ-RÔ SẼ CHỐI THẢY

Mt 26,31-35	Mc 14,27-31	Lc	Ga
³¹ Bấy giờ Đức Giê-su nói với các ông : “Đêm nay, tất cả anh em sẽ vấp ngã vì Thầy. Vì có lời chép : <i>Ta sẽ đánh người chân chiên, và đàn chiên sẽ tan tác</i> ^h . ³² Nhưng sau khi trở dậy, Thầy sẽ đi đến Ga-li-lê trước anh em.” ³³ Ông Phê-rô lên tiếng thưa :	²⁷ Đức Giê-su nói với các ông : “Tất cả anh em sẽ vấp ngã, vì có lời chép : <i>Ta sẽ đánh người chân chiên, và chiên sẽ tan tác</i> ^h . ²⁸ Nhưng sau khi trở dậy, Thầy sẽ đi đến Ga-li-lê trước anh em.” ²⁹ Ông Phê-rô liền thưa :	(§ 323) ^{22,33} Ông Phê-rô thưa với Người : “Lạy Chúa, đầu có phải và o tù hay phải chết với Chúa đi nữa, con cũng sẵn sàng.”	(§ 333) ■ ^{16,32} “Này đến giờ -và giờ ấy đã đến- ■ anh em sẽ bị phân tán mỗi người một ngã...” (§ 323) ■ ^{13,37} Ông Phê-rô thưa với Người : ■ “Lạy Chúa, ■ sao con không thể ■ đi theo Chúa ■ ngay bây giờ được ? ■ Con sẽ hy sinh mạng sống con vì Chúa !”
“Dầu tất cả có vấp ngã vì Thầy đi nữa, thì con đây cũng chẳng bao giờ vấp ngã.” ³⁴ Đức Giê-su nói với ông :	“Dầu tất cả có vấp ngã đi nữa, thì con cũng nhất định là không.” ³⁰ Đức Giê-su nói với ông :	³⁴ Nhưng Đức Giê-su nói : “Này anh Phê-rô, Thầy bảo anh, hôm nay nội đêm nay, gà chưa kịp gáy hai lần, thì chính anh (đến ba lần.) đã chối Thầy ()” ³¹ Nhưng ông Phê-rô lại nói quả quyết hơn :	³⁸ Đức Giê-su đáp : “Anh sẽ hy sinh mạng sống vì Thầy ư ? Thật, Thầy bảo thật anh, gà chưa gáy, (đến ba lần.) anh đã chối bỏ Thầy ()”
“Thầy bảo thật anh : nội đêm nay, gà chưa kịp gáy, (đến ba lần.) thì anh đã chối Thầy ()” ³⁵ Ông Phê-rô lại nói :	“Thầy bảo thật anh : hôm nay, nội đêm nay, gà chưa kịp gáy hai lần, thì chính anh (đến ba lần.) đã chối Thầy ()” ³¹ Nhưng ông Phê-rô lại nói quả quyết hơn : “Dầu có phải chết với	Thầy bảo anh, hôm nay gà chưa gáy, thì đã ba lần anh chối là không biết Thầy.”	

^h Dcr 13,7

Mt	Mc	Lc	Ga
Thầy, con cũng không chối Thầy." Tất cả các môn đệ cũng đều nói như vậy.	Thầy, con cũng không chối Thầy." Tất cả các ông cũng đều nói như vậy.		

337. ĐỨC GIÊ-SU CẦU NGUYỆN TẠI VƯỜN GHẾT-SÊ-MA-NI

Mt 26,36-46	Mc 14,32-42	Lc 22,40-46	Ga 18,1b
<p>³⁶ Bấy giờ Đức Giê-su đi cùng với các môn đệ đến một thửa đất gọi là Ghết-sê-ma-ni.</p> <p>Người nói với các ông : "Anh em ngồi lại đây, trong khi Thầy đến dâng kia cầu nguyện."</p> <p>³⁷ Rồi Người đưa ông Phê-rô và hai người con ông Đê-bê-đê đi theo. Người bắt đầu cảm thấy buồn rầu xao xuyến.</p> <p>³⁸ Bấy giờ Người nói với các ông : "Tâm hồn Thầy buồnⁱ đến chết được ! Anh em ở lại đây mà canh thức với Thầy."</p> <p>³⁹ Người đi xa hơn một chút, sắp mặt xuống, cầu nguyện</p> <p>rằng : "Lạy Cha, nếu có thể được, xin cho con khỏi phải uống chén này. Tuy vậy,</p> <p>xin đừng theo như con muốn, mà theo như Cha muốn."</p>	<p>³² Sau đó, Đức Giê-su và các môn đệ đến một thửa đất gọi là Ghết-sê-ma-ni.</p> <p>Người nói với các ông : "Anh em ngồi lại đây, trong khi Thầy cầu nguyện."</p> <p>³³ Rồi Người đưa các ông Phê-rô, Gia-cô-bê và Gio-an đi theo. Người bắt đầu cảm thấy hải hùng xao xuyến.</p> <p>³⁴ Người nói với các ông : "Tâm hồn Thầy buồn^a đến chết được ! Anh em ở lại đây mà canh thức."</p> <p>³⁵ Người đi xa hơn một chút, sắp mình xuống đất mà cầu xin cho mình khỏi phải qua giờ ấy, nếu có thể được.</p> <p>³⁶ Người nói : "Áp-ba, Cha ơi, Cha làm được mọi sự, xin cất chén này xa con.</p> <p>Nhưng</p> <p>xin đừng làm điều con muốn, mà làm điều Cha muốn."</p>	<p>⁴⁰ Đến nơi,</p> <p>Người bảo các ông : "Anh em hãy cầu nguyện kẻo sa chước cám dỗ."</p> <p>⁴¹ Rồi Người đi xa các ông một quãng, chững bằng ném một hòn đá, và quỳ gối cầu nguyện</p> <p>rằng : ⁴² "Lạy Cha, nếu Cha muốn, xin cất chén này xa con.</p> <p>Tuy vậy,</p> <p>xin đừng cho ý con thể hiện, mà là ý Cha."</p>	<p>^{1b} ...Ở đây, có một thửa vườn, Người và các môn đệ cùng đi vào trong vườn.</p> <p>(§ 309)</p> <p>■ 12.²⁷ "Bấy giờ, tâm hồn Thầy xao xuyến^l !</p> <p>.....</p> <p>Thầy biết nói gì đây ? Lạy Cha, xin cứu con khỏi giờ này..."</p> <p>(§ 328)</p> <p>■ 14.³¹ "... Nhưng đó là để thế gian biết rằng Thầy yêu mến Chúa Cha và làm đúng như Chúa Cha đã truyền cho Thầy..."</p> <p>(§ 309)</p> <p>■ 12.²⁷ "...nhưng chính vì thế mà con đã đến để qua giờ này.</p>

ⁱ Tv 42,6^j Tv 42,7

Mt	Mc	Lc	Ga
			<ul style="list-style-type: none"> ■ 28 Lạy Cha, xin tôn vinh danh Cha.” ■ Bấy giờ có tiếng từ trời vọng xuống : ■ “Ta đã tôn vinh danh Ta, và sẽ còn tôn vinh nữa !” ■ 29 ...Người khác lại bảo : ■ “Tiếng một thiên sứ nói với ông ấy !”
<p>40 Rồi Người đến chỗ các môn đệ, thấy các ông đang ngủ, liền nói với ông Phê-rô :</p> <p>“Thế ra anh em không canh thức nổi với Thầy một giờ sao ?</p> <p>41 Anh em hãy canh thức và cầu nguyện, kẻo sa chước cám dỗ. Vì tinh thần thì hăng hái, nhưng thể xác lại yếu hèn.”</p> <p>42 Người lại đi cầu nguyện lần thứ hai và nói : “Lạy Cha, nếu con phải uống chén này</p> <p>mà không sao tránh khỏi, thì xin cho ý Cha thể hiện.”</p> <p>43 Rồi Người trở lại, thấy các môn đệ vẫn còn ngủ, vì mắt họ nặng trĩu.</p> <p>44 Người để mặc các ông mà đi cầu nguyện lần thứ ba, lại kêu xin như lần trước.</p> <p>45 Bấy giờ Người đến chỗ các môn đệ và nói với các ông : “Lúc này mà còn ngủ, còn nghĩ sao ?</p>	<p>37 Rồi Người lại đến, thấy các môn đệ đang ngủ, liền nói với ông Phê-rô :</p> <p>“Si-mon, anh ngủ à ?</p> <p>Anh không canh thức nổi một giờ sao ?</p> <p>38 Anh em hãy canh thức và cầu nguyện kẻo sa chước cám dỗ. Vì tinh thần thì hăng hái, nhưng thể xác lại yếu hèn.”</p> <p>39 Người lại đi cầu nguyện, kêu xin như lần trước.</p> <p>40 Rồi Người trở lại, thấy các môn đệ vẫn còn ngủ, vì mắt họ nặng trĩu. Các ông chẳng biết trả lời làm sao với Người.</p> <p>41 Lần thứ ba, Người trở lại và nói với các ông : “Lúc này mà còn ngủ, còn nghĩ sao ?</p>	<p>tăng sức cho Người.</p> <p>44 Lòng xao xuyến bối rối, nên Người càng khẩn thiết cầu xin. Và mồ hôi Người như những giọt máu rơi xuống đất.</p> <p>45 Cầu nguyện xong, Người đứng lên, đến chỗ các môn đệ, thấy các ông đang ngủ vì buồn phiền,</p> <p>46 Người liền nói với các ông :</p> <p>“Sao anh em lại ngủ ?</p> <p>Dậy mà cầu nguyện kẻo sa chước cám dỗ.”</p>	
			<p>(§ 338)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 18, 11 “.. Chén mà Chúa Cha đã trao cho Thầy, ■ lẽ nào Thầy chẳng uống ?”

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>Bấy giờ họ tiến đến, tra tay bắt Đức Giê-su.</p>	<p>⁴⁶ Họ liền tra tay bắt Người.</p>	<p>⁴⁹ (những kẻ đứng chung quanh Người) Thấy việc sắp xảy ra, () liền hỏi :</p>	<p>⁴ Đức Giê-su biết mọi việc sắp xảy ra đến cho mình, nên tiến ra và hỏi : “Các anh tìm ai ?” ⁵ Họ đáp : “Tìm Giê-su Na-da-rét.” Người nói : “Chính tôi đây.” Giu-đa, kẻ nộp Người, cũng đứng đó với họ. ⁶ Khi Người vừa nói : “Chính tôi đây”, thì họ lùi lại và ngã xuống đất. ⁷ Người lại hỏi một lần nữa : “Các anh tìm ai ?” Họ đáp : “Tìm Giê-su Na-da-rét.” ⁸ Đức Giê-su nói : “Tôi đã bảo các anh là chính tôi đây. Vậy, nếu các anh tìm bắt tôi, thì hãy để cho những người này đi.” ⁹ Thế là ứng nghiệm lời Đức Giê-su đã nói : “Những người Cha đã ban cho con, con không để mất một ai.”</p>
<p>⁵¹ Một trong những kẻ theo Đức Giê-su liến vung tay tuốt gươm ra, chém tên đầy tớ vị thượng tế, làm nó đứt tai.</p>	<p>⁴⁷ Nhưng một trong những kẻ đang có mặt tại đó tuốt gươm ra, chém tên đầy tớ vị thượng tế, làm nó đứt tai.</p>	<p>“Lạy Chúa, chúng con tuốt gươm chém được không ?” ⁵⁰ Thế rồi một người trong nhóm chém tên đầy tớ vị thượng tế, làm nó đứt tai bên phải.</p>	<p>¹⁰ Ông Si-môn Phê-rô có sẵn một thanh gươm, bèn rút ra, nhằm người đầy tớ vị thượng tế mà chém đứt tai phải của y. Người đầy tớ ấy tên là Man-khô.</p>
<p>⁵² Đức Giê-su bảo người ấy : “Hãy xô gươm vào vỏ, vì tất cả những ai cầm gươm sẽ chết vì gươm. ⁵³ Hay anh tưởng là Thầy không thể kêu cứu với Cha Thầy và Người sẽ cấp ngay cho Thầy hơn mười hai đạo binh thiên sứ sao ? ⁵⁴ Thế thì lời Kinh Thánh ứng nghiệm sao được ? Vì theo đó, mọi sự phải xảy ra như vậy.”</p>		<p>⁵¹ Nhưng Đức Giê-su lên tiếng : “Thôi, ngừng lại.”</p>	<p>¹¹ Đức Giê-su nói với ông Phê-rô : “Hãy xô gươm vào bao.</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
(§ 337) ■ 26. ⁴² "... Nếu con phải ■ uống chén này ■ mà không sao tránh khỏi, ■ thì xin cho ý Cha thể hiện."			Chén mà Chúa Cha đã trao cho Thầy, lẽ nào Thầy chẳng uống ?"
⁵⁵ Vào giờ ấy Đức Giê-su nói với đám đông :	⁴⁸ Đức Giê-su lên tiếng nói với họ :	Và Người sờ vào tai tên đầy tớ mà chữa lành. ⁵² Sau đó Đức Giê-su nói với các thượng tế, lãnh binh Đền Thờ và kỳ mục đến bắt Người : "Tôi là một tên cướp sao mà các ông đem gươm giáo gậy gộc đến ?	
"Tôi là một tên cướp sao, mà các ông đem gươm giáo gậy gộc đến bắt ?	"Tôi là một tên cướp sao mà các ông đem gươm giáo gậy gộc đến bắt ?		(§ 340) ■ 18. ²⁰ "Tôi đã nói công khai ■ trước mặt thiên hạ ; ■ tôi hằng ■ giảng dạy ■ trong hội đường ■ và tại Đền Thờ, ■ nơi mọi người Do-thái tụ ■ họp. Tôi không hề nói bí ■ mật điều gì cả.
Ngày ngày tôi vẫn ngồi giảng dạy trong Đền Thờ	⁴⁹ Ngày ngày, tôi vẫn ở giữa các ông, vẫn giảng dạy trong Đền Thờ,	⁵³ (mỗi ngày) Khi tôi ở giữa các ông () trong Đền Thờ,	
mà các ông không bắt. ⁵⁶ Nhưng	mà các ông không bắt. Nhưng	các ông không giơ tay hại tôi. Nhưng đây là giờ của các ông, là thời của quyền lực tối tăm."	(§ 330) ■ 16. ⁴⁸ "...khi giờ của họ đến."
tất cả sự việc này xảy ra là để ứng nghiệm lời chép trong Sách Các Ngôn Sứ." Bấy giờ các môn đệ bỏ Người mà chạy trốn hết.	thế này là để ứng nghiệm lời Sách Thánh ." ⁵⁰ Bấy giờ các môn đệ bỏ Người mà chạy trốn hết. ⁵¹ Trong khi đó có một cậu thanh niên đi theo Người, mình khoác vồn vện một tấm vải gai. Họ túm lấy anh. ⁵² Anh liến trút tấm vải lại, bỏ chạy trần truồng.		

339. ĐỨC GIÊ-SU VÀ ÔNG PHÊ-RÔ TẠI DINH THƯỢNG TẾ

Mt 26,57-58	Mc 14,53-54	Lc 22,54-55	Ga 18,12-18
⁵⁷ Họ	⁵³ Họ	⁵⁴ Họ	¹² Bấy giờ cơ đội và viên chỉ huy cùng đám thuộc hạ của người Do-thái bắt Đức Giê-su và trói Người lại. ¹³ Trước tiên, họ điệu Đức Giê-su đến ông Kha-nan là nhạc
bắt Đức Giê-su,		bắt Đức Giê-su,	
rồi điệu đến	điệu Đức Giê-su đến	điệu Người đến	

Mt	Mc	Lc	Ga
thượng tế Cai-pha.	vị thượng tế.	nhà vị thượng tế.	phụ ông Cai-pha. Ông Cai-pha làm thượng tế năm đó. ¹⁴ Chính ông này đã đề nghị với người Do-thái : "Nên để một người chết thay cho dân thì hơn."
Các kinh sư và kỳ mục đã tụ họp sẵn đó. ⁵⁸ Ông Phê-rô	Các thượng tế, kỳ mục và kinh sư tụ đông đủ. ⁵⁴ Ông Phê-rô	Còn ông Phê-rô	¹⁵ Ông Si-môn Phê-rô và một môn đệ khác đi theo Đức Giê-su. Người môn đệ này quen biết vị thượng tế, nên cùng với Đức Giê-su vào trong sân dinh thượng tế. ¹⁶ Còn ông Phê-rô đứng ở phía ngoài, gần cổng. Người môn đệ kia quen biết vị thượng tế ra nói với chị giữ cổng, rồi dẫn ông Phê-rô vào. ¹⁷ Người tớ gái giữ cổng nói với ông Phê-rô : "Cả bác nữa, bác không thuộc nhóm môn đệ của người ấy sao ?" Ông liền đáp : "Không phải đâu !" ¹⁸ Vì trời lạnh, các đầy tớ và thuộc hạ đốt than
theo Người xa xa,	theo Người xa xa,	thì theo xa xa.	
đến tận sân dinh thượng tế.	vào tận bên trong sân dinh thượng tế,		
Ông vào bên trong			
ngồi	và ngồi sưởi bên đồng lửa	⁵⁵ Họ đốt lửa giữa sân và ngồi quây quần với nhau.	và thuộc hạ đốt than
với đám thuộc hạ, xem kết cuộc ra sao.	với đám thuộc hạ.	Ông Phê-rô cũng ngồi chung với họ.	và đứng sưởi ở đó ; ông Phê-rô cũng đứng sưởi với họ.

340. ÔNG PHÊ-RÔ CHỐI THẢY

Mt	Mc	Lc 22,56-62	Ga 18,19-27
(§ 344) ■ ^{26,69} Lúc đó ông Phê-rô đang ngồi ngoài sân. ■ Một người tớ gái ■ đến bên ông ■ ■ ■ ■ và nói : ■ "Cả bác nữa, ■ bác cũng đã ở với	(§ 344) ■ ^{14,66} Ông Phê-rô đang ở dưới sân, ■ có một người tớ gái của thượng tế đi tới ; ■ ⁶⁷ thấy ông ngồi sưởi, ■ cô nhìn chăm chăm vào ông mà nói : ■ "Cả bác nữa, ■ bác cũng đã ở với	⁵⁶ (một người tớ gái) Thấy ông ngồi bên ánh lửa, () nhìn ông chòng chọc và nói : "Cả bác này cũng đã ở với	(§ 339) ■ ¹⁷ Người tớ gái giữ cổng ■ ■ ■ nói với ông Phê-rô : ■ "Cả bác nữa, ■ bác không thuộc nhóm

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>ông Giê-su, người Ga-li-lê !”</p> <p>⁷⁰ Ông liền chối trước mặt mọi người rằng : “Tôi không biết cô muốn nói gì !”</p>	<p>ông người Na-da-rét, ông Giê-su đó !”</p> <p>⁶⁸ Ông liền chối rằng : “Tôi chẳng biết, chẳng hiểu cô muốn nói gì !”</p>	<p>ông ấy đấy !”</p> <p>⁵⁷ Ông liền chối rằng : “Này cô, tôi không biết ông ấy !”</p>	<p>môn đệ của người ấy sao ?”</p> <p>Ông liền đáp :</p> <p>“Không phải đâu !”</p>
<p>(§ 338)</p> <p>^{26.55c} “Ngày ngày tôi vẫn ngồi giảng dạy trong Đền Thờ...”</p>	<p>(§ 338)</p> <p>^{14.49} “Ngày ngày, tôi vẫn ở giữa các ông, vẫn giảng dạy trong Đền Thờ...”</p>	<p>(§ 338)</p> <p>^{22.53} (Mỗi ngày) Khi tôi ở giữa các ông () trong Đền Thờ...”</p>	<p>¹⁹ Vị thượng tế tra hỏi Đức Giê-su về các môn đệ và giáo huấn của Người.</p> <p>²⁰ Đức Giê-su trả lời : “Tôi đã nói công khai trước mặt thiên hạ ; tôi hằng giảng dạy trong hội đường và tại Đền Thờ, nơi mọi người Do-thái tụ họp. Tôi không hề nói bí mật điều gì cả.</p> <p>²¹ Sao ngài lại hỏi tôi ? Điều tôi đã nói, xin cứ hỏi những người đã nghe tôi. Chính họ biết tôi đã nói gì.”</p> <p>²² Đức Giê-su vừa dứt lời, thì một tên trong nhóm thuộc hạ đứng đó vả vào mặt Người mà nói : “Anh trả lời vị thượng tế như thế ư ?”</p> <p>²³ Đức Giê-su đáp : “Nếu tôi nói sai, anh chứng minh xem sai ở chỗ nào ; còn nếu tôi nói phải, sao anh lại đánh tôi ?”</p> <p>²⁴ Ông Kha-nan cho giải Người đến thượng tế Cai-pha, Người vẫn bị trói.</p> <p>²⁵ Còn ông Si-môn Phê-rô vẫn đứng sưởi ở đó.</p>
<p>(§ 344)</p> <p>^{26.71} Ông đi ra đến cổng,</p> <p>thì một người tớ gái khác thấy ông, liền nói với những người ở đó : “Bác này đã ở với ông Giê-su Na-da-rét đấy.”</p> <p>⁷² Nhưng ông lại thề mà chối rằng : “Tôi không biết người ấy !”</p>	<p>(§ 343)</p> <p>^{14.65b} Và đám thuộc hạ tấn Người tui bại.</p> <p>(§ 344)</p> <p>^{14.66b} Rồi ông bỏ đi ra phía tiền sảnh. [Bấy giờ có tiếng gà gáy].</p> <p>⁶⁹ Người tớ gái thấy ông, lại bắt đầu nói với những người đứng đó : “Bác này cũng thuộc nhóm họ đấy.”</p> <p>⁷⁰ Nhưng ông lại chối.</p>	<p>⁵⁸ Một lát sau, có người khác thấy ông, liền nói : “Cả bác nữa, bác cũng thuộc nhóm họ !”</p> <p>Nhưng ông Phê-rô đáp lại : “Này anh, không phải đâu !”</p>	<p>Những người kia</p> <p>nói với ông : “Cả bác nữa, bác không thuộc nhóm môn đệ của ông ấy sao ?”</p> <p>Ông liền chối : “Không phải đâu !”</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁷³ Một lát sau, những người đứng đó lại gần ông Phê-rô mà nói : “Đúng là bác cũng thuộc nhóm họ. Cứ nghe giọng nói của bác là biết ngay.” ⁷⁴ Bấy giờ ông liền thốt lên những lời độc địa và thề rằng : “Tôi không biết người ấy !” Ngay lúc đó, gà liền gáy.</p> <p>⁷⁵ Ông Phê-rô sức nhớ lời Đức Giê-su đã nói : “Gà chưa kịp gáy thì anh đã chối Thầy đến ba lần.” Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết.</p>	<p>Một lát sau, những người đứng đó lại nói với ông Phê-rô: “Đúng là bác thuộc nhóm họ, vì bác cũng là người Ga-li-lê !” ⁷¹ Nhưng ông liền thốt lên những lời độc địa và thề rằng : “Tôi không biết người các ông nói đó !” ⁷² Ngay lúc đó, gà gáy lần thứ hai. Ông Phê-rô sức nhớ lời Đức Giê-su đã nói với mình : “Gà chưa kịp gáy hai lần, thì anh đã chối Thầy đến ba lần.” Thế là ông òa lên khóc.</p>	<p>³⁹ Chừng một giờ sau, có người khác lại quả quyết : “Đúng là bác này cũng đã ở với ông ấy, vì bác cũng là người Ga-li-lê.” ⁶⁰ Nhưng ông Phê-rô trả lời : “Này anh, tôi không biết anh muốn nói gì !” Ngay lúc ông còn đang nói, thì gà gáy. ⁶¹ Chúa quay lại nhìn ông Phê-rô, ông sức nhớ lời Chúa đã nói với mình : “Hôm nay, gà chưa kịp gáy, thì anh đã chối Thầy đến ba lần.” ⁶² Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết.</p>	<p>²⁶ Một trong các đầy tớ của vị thượng tế, bà con với người bị ông Phê-rô chém đứt tai, lên tiếng hỏi : “Tôi đã chẳng thấy bác ở trong vườn với ông ấy sao ?”</p> <p>²⁷ Một lần nữa ông Phê-rô lại chối, và ngay lúc đó, gà liền gáy.</p>

341. ĐỨC GIÊ-SU BỊ ĐÁNH ĐẬP

Mt	Mc	Lc 22,63-65	Ga
<p>(§ 343) ^{26,67} Rối họ khạc nhổ vào mặt và đấm đánh Người. Có kẻ lại tát Người và nói : “Ông Ki-tô ơi, hãy tuyên sấm cho chúng tôi : ai đánh ông đó ?”</p>	<p>(§ 343) ^{14,65} Thế là một số bắt đầu khạc nhổ vào Người, bịt mặt Người lại, vừa đánh đấm Người vừa nói : “Hãy tuyên sấm đi !” Và đấm thuộc hạ tát Người tui bụi.</p>	<p>⁶³ Những kẻ canh giữ Đức Giê-su nhào báng đánh đập Người. ⁶⁴ Chúng bịt mắt Người lại, rồi hỏi rằng : “Hãy tuyên sấm đi : ai đánh ông đó ?” ⁶⁵ Chúng còn thốt ra nhiều lời khác xúc phạm đến Người.</p>	<p>(§ 340) ^{18,22} ... một tên trong nhóm thuộc hạ đứng đó vả vào mặt Người mà nói : “Anh trả lời vị thượng tế như thế ư ?”</p>

342. ĐỨC GIÊ-SU RA TRƯỚC THƯỢNG HỘI ĐỒNG

Mt 26,59-66	Mc 14,55-64	Lc 22,66-71	Ga
<p>⁵⁹ Các thượng tế và toàn thể Thượng Hội Đồng tìm lời chứng gian buộc tội Đức Giê-su để lên án tử hình.</p> <p>⁶⁰ Nhưng họ tìm không ra, mặc dầu có nhiều kẻ đã đứng ra làm chứng gian.</p> <p>Sau cùng, có hai người bước ra,</p> <p>⁶¹ khai rằng :</p> <p>“Ông này đã nói : tôi có thể phá Đền Thờ Thiên Chúa, và nội trong ba ngày, sẽ xây lại.”</p> <p>⁶² Bấy giờ vị thượng tế đứng lên hỏi Đức Giê-su : “Ông không đáp lại một lời sao ? Mấy người này tố cáo ông gì đó ?”</p> <p>⁶³ Nhưng Đức Giê-su vẫn làm thinh.</p> <p>Vị thượng tế nói với Người : “Nhân danh Thiên Chúa hằng sống, tôi truyền cho ông phải nói cho chúng tôi biết : ông có phải là Đấng Ki-tô Con Thiên Chúa không ?”</p>	<p>⁵⁵ Các thượng tế và toàn thể Thượng Hội Đồng tìm lời chứng buộc tội Đức Giê-su để lên án tử hình, nhưng họ tìm không ra,</p> <p>⁵⁶ vì tuy có nhiều kẻ làm chứng gian tố cáo Người, nhưng các lời chứng ấy lại không ăn khớp với nhau.</p> <p>⁵⁷ Có mấy kẻ đứng lên làm chứng gian tố cáo Người rằng :</p> <p>⁵⁸ “Chúng tôi có nghe ông ấy nói : Tôi sẽ phá Đền Thờ này do tay người phạm xây dựng, và nội trong ba ngày, tôi sẽ xây một Đền Thờ khác, không phải do tay người phạm !”</p> <p>⁵⁹ Nhưng ngay về điểm này, lời chứng của họ cũng không ăn khớp với nhau.</p> <p>⁶⁰ Bấy giờ vị thượng tế đứng lên giữa hội đồng hỏi Đức Giê-su : “Ông không đáp lại một lời sao ? Mấy người này tố cáo ông gì đó ?”</p> <p>⁶¹ Nhưng Đức Giê-su vẫn làm thinh, không đáp một tiếng.</p> <p>Vị thượng tế lại hỏi Người :</p> <p>“Ông có phải là Đấng Ki-tô, Con của Đấng Đáng Chúc tụng không ?”</p>	<p>⁶⁶ Khi trời sáng, đoàn kỳ mục trong dân, các thượng tế và kinh sư nhóm họp. Họ cho điệu Người ra trước Thượng Hội Đồng</p> <p>(§ 348) 23,9-10</p> <p>⁶⁷ và hỏi :</p> <p>“Nếu ông là Đấng Ki-tô</p>	<p>Ga</p> <p>(§ 77)</p> <p>• 2,¹⁹</p> <p>• “Các ông cứ phá huỷ Đền Thờ này đi ;</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>•</p> <p>• nội trong ba ngày, tôi sẽ dựng lại.”</p> <p>(§ 264)</p> <p>• 10,²⁴ “Nếu ông là Đấng Ki-tô,</p> <p>•</p> <p>•</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁶⁴ Đức Giê-su trả lời :</p> <p>“Chính ngài vừa nói đó. Hơn nữa, tôi bảo các ông : từ nay, các ông sẽ thấy <i>Con Người ngự bên hữu Đấng Toàn Năng và đến trên mây trời</i> ^k.”</p> <p>⁶⁵ Bấy giờ vị thượng tế liền xé áo mình ra và nói : “Hắn nói phạm thượng ! Chúng ta cần gì nhân chứng nữa ? Đấy, quý vị vừa nghe hắn nói phạm thượng, ⁶⁶ quý vị nghĩ sao ?” Họ liền đáp : “Hắn đáng chết !”</p>	<p>⁶² Đức Giê-su trả lời :</p> <p>“Chính tôi đây”.</p> <p>Rồi các ông sẽ thấy <i>Con Người ngự bên hữu Đấng Toàn Năng và đến cùng với mây trời</i> ^a.”</p> <p>⁶³ Vị thượng tế liền xé áo mình ra và nói : “Chúng ta cần gì nhân chứng nữa ? ⁶⁴ Quý vị vừa nghe hắn nói phạm thượng, quý vị thấy thế nào ?” Tất cả đều kết án Người đáng chết.</p>	<p>hãy nói cho chúng tôi biết !” Người đáp : “Tôi có nói với các ông, các ông cũng chẳng tin ; ⁶⁸ tôi có hỏi, các ông cũng chẳng trả lời.</p> <p>⁶⁹ Nhưng từ nay, <i>Con Người sẽ ngự bên hữu Thiên Chúa toàn năng</i> ^a.”</p> <p>⁷⁰ Mọi người liền nói : “VẬY ông là Con Thiên Chúa sao ?” Người đáp : “Chính các ông nói tôi là thế !”</p> <p>⁷¹ Họ liền nói : “Chúng ta cần gì lời chứng nữa ? Chính chúng ta vừa nghe miệng hắn nói !”</p>	<p>thì xin nói thẳng cho chúng tôi biết.” ²⁵ Đức Giê-su đáp : “Tôi đã nói với các ông rồi mà các ông không tin...”</p> <p>^{36b} “Tôi là Con Thiên Chúa.”</p> <p>^{36b} làm sao các ông lại bảo : “Ông nói phạm thượng !”</p>

343. ĐỨC GIÊ-SU BỊ ĐÁNH ĐẬP

Mt 26,67-68	Mc 14,65	Lc	Ga
<p>⁶⁷ Rồi họ khắc nhổ vào mặt và dấm đánh Người. Có kẻ lại tát Người ⁶⁸ và nói : “Ông Ki-tô ối, hãy tuyên sấm cho chúng tôi : ai đánh ông đó ?”</p>	<p>⁶⁵ Thế là một số bất đầu khắc nhổ vào Người, bịt mặt Người lại, vừa đánh dấm Người</p> <p>vừa nói :</p> <p>“Hãy tuyên sấm đi !”</p>	<p>(§ 341) ^{22, 63} Những kẻ canh giữ Đức Giê-su nhạo báng đánh đập Người. ⁶⁴ Chúng bịt mắt Người lại, rồi hỏi rằng : “Hãy tuyên sấm đi : ai đánh ông đó ?”</p>	

^k Đn 7,13 và Tv 110,1

Mt	Mc	Lc	Ga
	Và đám thuộc hạ tát Người tóị bụi.		(§ 340) 18,22 Đức Giê-su vừa dứt lời, thì một tên trong nhóm thuộc hạ đứng đó vả và o mặt Người mà nói: “Anh trả lời vị thượng tế như thế ư?”
		65 Chúng còn thốt ra nhiều lời khác xúc phạm đến Người.	

344. ÔNG PHÊ-RÔ CHỐI THẢY

Mt 26,69-75	Mc 14,66-72	Lc	Ga
69 Lúc đó ông Phê-rô đang ngồi ngoài sân. Một người tớ gái đến bên ông	66 Ông Phê-rô đang ở dưới sân, có một người tớ gái của thượng tế đi tới ; 67 thấy ông ngồi sưởi, cô nhìn chăm chăm vào ông mà nói : “Cả bác nữa, bác cũng đã ở với ông Giê-su, người Ga-li-lê !”	(§ 340) 22,56 (một người tớ gái) Thấy ông ngồi bên ánh lửa, () nhìn ông chòng chọc và nói : “Cả bác này cũng đã ở với ông ấy đấy !”	(§ 339) 18,17 Người tớ gái giữ công
và nói : “Cả bác nữa, bác cũng đã ở với ông Giê-su, người Ga-li-lê !”	68 Ông liền chối rằng : “Tôi chẳng biết, chẳng hiểu cô muốn nói gì !” Rồi ông bỏ đi ra phía tiền sảnh. [Bấy giờ có tiếng gà gáy].	67 Ông liền chối rằng : “Này cô, tôi không biết ông ấy !”	nói với ông Phê-rô : “Cả bác nữa, bác không thuộc nhóm môn đệ của người ấy sao ?” Ông liền đáp : “Không phải đâu !” (§ 340) 18,25 Còn ông Si-môn Phê-rô vẫn đứng sưởi ở đó.
70 Ông liền chối trước mặt mọi người rằng : “Tôi không biết cô muốn nói gì !”	69 Người tớ gái thấy ông, lại bắt đầu nói với những người đứng đó : “Bác này đã ở với ông Giê-su Na-da-rét đấy.”	68 Ông liền chối rằng : “Cả bác nữa, bác cũng thuộc nhóm họ đấy !”	Ông liền đáp : “Không phải đâu !” (§ 340) 18,25 Còn ông Si-môn Phê-rô vẫn đứng sưởi ở đó.
71 Ông đi ra đến công,	70 Nhưng ông lại chối.	69 Ông liền chối rằng : “Cả bác nữa, bác cũng thuộc nhóm họ !”	Những người kia nói với ông : “Cả bác nữa, bác không thuộc nhóm môn đệ của ông ấy sao ?” Ông liền chối : “Không phải đâu.”
thì một người tớ gái khác thấy ông, liền nói với những người ở đó : “Bác này đã ở với ông Giê-su Na-da-rét đấy.”	71 Một lát sau, những người đứng đó	70 Nhưng ông đáp lại : “Này anh, không phải đâu !” 71 Chừng một giờ sau, có người khác	Ông liền chối : “Không phải đâu.” 26 Một trong các đầy tớ của vị thượng tế, bà con với người bị ông Phê-rô chém đứt tai, lên tiếng hỏi : “Tôi đã chẳng thấy bác ở trong vườn với ông ấy sao ?”
72 Nhưng ông lại thề mà chối rằng : “Tôi không biết người ấy !”	72 Một lát sau, những người đứng đó	72 Nhưng ông đáp lại : “Này anh, không phải đâu !” 73 Chừng một giờ sau, có người khác	Ông liền chối : “Không phải đâu.” 26 Một trong các đầy tớ của vị thượng tế, bà con với người bị ông Phê-rô chém đứt tai, lên tiếng hỏi : “Tôi đã chẳng thấy bác ở trong vườn với ông ấy sao ?”
73 Một lát sau, những người đứng đó	73 Một lát sau, những người đứng đó	73 Chừng một giờ sau, có người khác	Ông liền chối : “Không phải đâu.” 26 Một trong các đầy tớ của vị thượng tế, bà con với người bị ông Phê-rô chém đứt tai, lên tiếng hỏi : “Tôi đã chẳng thấy bác ở trong vườn với ông ấy sao ?”
lại gần ông Phê-rô mà nói : “Đúng là bác cũng thuộc nhóm họ. Cứ nghe giọng nói của bác	lại nói với ông Phê-rô : “Đúng là bác thuộc nhóm họ, vì bác	lại quả quyết : “Đúng là bác này cũng đã ở với ông ấy, vì bác	Ông liền chối : “Không phải đâu.” 26 Một trong các đầy tớ của vị thượng tế, bà con với người bị ông Phê-rô chém đứt tai, lên tiếng hỏi : “Tôi đã chẳng thấy bác ở trong vườn với ông ấy sao ?”

Mt	Mc	Lc	Ga
là biết ngay.” ⁷⁴ Bấy giờ ông liền thốt lên những lời độc đạ và thề rằng :	cũng là người Ga-li-lê !” ⁷¹ Nhưng ông liền thốt lên những lời độc đạ và thề rằng :	cũng là người Ga-li-lê.” ⁶⁰ Nhưng ông Phê-rô trả lời : “Này anh, tôi không biết anh muốn nói gì !” Ngay lúc ông còn đang nói, thì gà gáy. ⁶¹ Chúa quay lại nhìn ông Phê-rô, ông sực nhớ lời Chúa đã nói với mình : “Hôm nay, gà chưa kịp gáy, tôi anh đã chối Thầy đến ba lần.” ⁶² Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết.	²⁷ Một lần nữa ông Phê-rô lại chối, và ngay lúc đó, gà liền gáy.
“Tôi không biết người ấy !” Ngay lúc đó, gà liền gáy. ⁷⁵ Ông Phê-rô sực nhớ lời Đức Giê-su đã nói :	“Tôi không biết người các ông nói đó !” ⁷² Ngay lúc đó, gà gáy lần thứ hai. Ông Phê-rô sực nhớ lời Đức Giê-su đã nói với mình :	“Tôi không biết anh muốn nói gì !” Ngay lúc ông còn đang nói, thì gà gáy. ⁶¹ Chúa quay lại nhìn ông Phê-rô, ông sực nhớ lời Chúa đã nói với mình : “Hôm nay, gà chưa kịp gáy, tôi anh đã chối Thầy đến ba lần.” ⁶² Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết.	
“Gà chưa kịp gáy thì anh đã chối Thầy đến ba lần.” Ông ra ngoài, khóc lóc thảm thiết.	“Gà chưa kịp gáy hai lần, thì anh đã chối Thầy đến ba lần.” Thế là ông òa lên khóc.		

345. ĐỨC GIÊ-SU BỊ GIẢI ĐẾN TỔNG TRẦN PHI-LA-TÔ

Mt 27,1-2	Mc 15,1	Lc 23,1	Ga 18,28
¹ Trời vừa sáng, tất cả các thượng tế và kỳ mục trong dân cùng nhau bàn kế hại Đức Giê-su, để giết được Người. ² Rồi họ trói Người lại và điệu đi nộp cho tổng trấn Phi-la-tô.	¹ Vừa tảng sáng, các thượng tế đã họp bàn với các kỳ mục và kinh sư, tức là toàn thể Thượng Hội Đồng. Rồi họ trói Đức Giê-su lại và giải đi nộp cho ông Phi-la-tô.	(§ 342) ^{22, 66} Khi trời sáng, đoàn kỳ mục trong dân, các thượng tế và kinh sư nhóm họp. Họ điệu Người ra trước Thượng Hội Đồng ^{23, 1} Toàn thể hội đồng đứng lên, điệu Đức Giê-su đến ông Phi-la-tô.	²⁸ Vậy, người Do-thái điệu Đức Giê-su từ nhà ông Cai-pha đến dinh tổng trấn. Lúc đó trời vừa sáng. Nhưng họ không vào dinh vì sợ bị nhiễm uế mà không ăn lễ Vượt Qua được.

346. GIU-ĐA ĐI THẮT CỔ

Mt 27,3-10	Mc	Lc	Ga
³ Bấy giờ, Giu-đa, kẻ đã nộp Người, thấy Người bị kết án thì hối hận. Hắn đem ba mươi đồng bạc trả lại cho các thượng tế và kỳ mục ⁴ mà nói : “Tôi đã phạm tội nộp máu người vô tội.” Nhưng họ đáp : “Can gì đến chúng tôi. Mặc kệ anh !”			

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁵ Hắn ném số bạc vào Đền Thờ, lui về rồi đi thất cổ.</p> <p>⁶ Các thượng tế lượm lấy số bạc ấy mà nói : “Không được phép bỏ vào quỹ Đền Thờ, vì đây là giá máu.”</p> <p>⁷ Sau khi bàn định với nhau, họ dùng tiền đó tậu “Thừa Ruộng Ông Thợ Gốm” để làm nơi chôn cất khách ngoại kiều.</p> <p>⁸ Vì vậy, thửa ruộng ấy được gọi là “Ruộng Máu” cho đến ngày nay.</p> <p>⁹ Thế là ứng nghiệm lời ngôn sứ Giê-rê-mi-a đã nói : <i>Họ đã lượm lấy ba mươi đồng bạc, tức là cái giá của Đấng Quý Giá mà một số con cái Ít-ra-en đã đánh giá.</i></p> <p>¹⁰ Và họ dùng số bạc đó mà mua Thửa Ruộng Ông Thợ Gốm, theo như điều Đức Chúa đã truyền cho tôi¹.</p>			

347. ĐỨC GIÊ-SU RA TRƯỚC TOÀ TỔNG TRẦN PHI-LA-TÔ

Mt 27,11-14	Mc 15,2-5	Lc 23,2-5	Ga 18,29-38
<p>¹¹ Đức Giê-su bị điệu ra trước mặt tổng trấn ; tổng trấn hỏi Người :</p>	<p>² Ông Phi-la-tô hỏi Người :</p>	<p>² Họ bắt đầu tố cáo Người</p> <p>rằng : “Chúng tôi đã phát giác ra tên này sách động dân tộc chúng tôi, và ngăn cản dân chúng nộp thuế cho Xê-da, lại còn xưng mình là Đấng Ki-tô, là Vua nữa.”</p> <p>³ Ông Phi-la-tô hỏi Người :</p>	<p>²⁹ Vì thế, tổng trấn Phi-la-tô ra ngoài gặp họ và hỏi : “Các người tố cáo ông này về tội gì ?”</p> <p>³⁰ Họ đáp : “Nếu ông này không làm điều ác, thì chúng tôi đã chẳng đem nộp cho ngài.”</p> <p>³¹ Ông Phi-la-tô bảo họ : “Thì các người cứ đem ông ấy đi mà xét xử theo luật của các người.” Người Do-thái đáp : “Chúng tôi không có quyền xử tử ai cả.”</p> <p>³² Thế là ứng nghiệm lời Đức Giê-su đã nói, khi ám chỉ Người sẽ phải chết cách nào.</p> <p>³³ Ông Phi-la-tô trở vào dinh, cho gọi Đức Giê-su</p> <p>và nói với Người : “Ông có phải là vua dân Do-thái không ?”</p> <p>³⁴ Đức Giê-su đáp : “Tự Ngài nói điều ấy, hay những người khác đã nói với ngài về tôi ?”</p> <p>³⁵ Ông Phi-la-tô trả lời : “Tôi là người Do-thái hay</p>

¹ Der 11,12-13

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>“Ông có phải là vua dân Do-thái không ?” Đức Giê-su đáp : “Chính ngài nói đó.”</p>	<p>“Ông có phải là vua dân Do-thái không ?” Người trả lời : “Chính ngài nói đó.”</p>	<p>“Ông có phải là vua dân Do-thái không ?” Người trả lời : “Chính ngài nói đó.”</p>	<p>sao ? Chính dân của ông và các thượng tế đã nộp ông cho tôi. Ông đã làm gì ?” ³⁶ Đức Giê-su trả lời : “Nước tôi không thuộc về thế gian này. Nếu Nước tôi thuộc về thế gian này, thuộc hạ của tôi đã chiến đấu để tôi không bị nộp cho người Do-thái. Thế nhưng Nước tôi không thuộc chốn này.” ³⁷ Ông Phi-la-tô liền hỏi : “Vậy ông là vua sao ?”</p> <p>Đức Giê-su trả lời : “Chính ngài nói rằng tôi là vua. Tôi đã sinh ra và đã đến thế gian chính là để làm chứng cho sự thật. Phàm ai phát xuất từ sự thật thì lắng nghe tiếng tôi.” ^{38a} Ông Phi-la-tô nói với Người : “Sự thật là gì ?”</p>
<p>¹² Nhưng khi bị các thượng tế và kỹ mục tố cáo, Người không trả lời gì cả.</p>	<p>³ Các thượng tế tố cáo Người nhiều tội,</p>	<p>(§ 348)</p>	<p>(§ 349)</p>
<p>¹³ Bấy giờ ông Phi-la-tô hỏi Người :</p>	<p>⁴ nên ông Phi-la-tô lại hỏi Người :</p>	<p>^{23,9} Nhà vua hỏi Người nhiều điều,</p>	<p>■ ^{19,1b} Nhưng Đức Giê-su không đáp lại lời nào. ■ ¹⁰ Ông Phi-la-tô mới nói với Người : ■ “Ông không trả lời tôi ư ?...”</p>
<p>“Ông không nghe bao nhiêu điều họ làm chứng chống lại ông đó sao ?”</p>	<p>“Ông không trả lời gì sao ? Xem kia, họ tố cáo ông biết bao nhiêu tội !”</p>	<p>nhưng Người không trả lời gì cả.</p>	
<p>¹⁴ Nhưng Đức Giê-su không trả lời ông về một điều nào, khiến tổng trấn rất đổi kinh ngạc.</p>	<p>⁵ Nhưng Đức Giê-su không trả lời gì nữa, khiến ông Phi-la-tô phải kinh ngạc.</p>	<p>³⁰ Các thượng tế và kinh sư đứng đó, tố cáo Người dữ dội.</p>	
		<p>⁴ Ông Phi-la-tô nói với các thượng tế và đám đông :</p> <p>“Ta không tìm thấy lý do nào để kết tội người này.”</p> <p>⁵ Nhưng họ cứ kháng kháng nói : “Hắn giảng dạy khắp vùng Giu-đê, bắt đầu từ Ga-li-lê cho đến đây mà xử dân nổi loạn.”</p>	<p>^{38b} Nói thế rồi, ông lại ra gặp người Do-thái và bảo họ : “Phần ta, ta không tìm thấy lý do nào để kết tội ông ấy.”</p>

348. ĐỨC GIÊ-SU RA TRƯỚC MẶT VUA HÊ-RÔ-ĐÊ

Mt	Mc	Lc 23,6-12	Ga
(§ 347) 27, ¹² ... Khi bị các thượng tế và kỳ mục tố cáo, Người không trả lời gì cả.	(§ 347) 15, ³ Các thượng tế tố cáo Người nhiều tội,	⁶ Nghe nói thế, ông Phi-la-tô liền hỏi xem đương sự có phải là người Ga-li-lê không. ⁷ Và khi biết Người thuộc thẩm quyền vua Hê-rô-đê, ông cho giải Người đến với nhà vua lúc ấy cũng đang có mặt tại Giê-ru-sa-lem. ⁸ Thấy Đức Giê-su, Vua Hê-rô-đê mừng rỡ lắm, vì từ lâu vua muốn được gặp Người bởi đã từng nghe nói về Người. Vả lại, vua cũng mong được xem Người làm một phép lạ nào đó.	(§ 349) 19, ¹⁶ Nhưng Đức Giê-su không đáp lại lời nào. ¹⁰ Ông Phi-la-tô mới nói với Người : “Ông không trả lời tôi ư?...”
¹³ Bấy giờ ông Phi-la-tô hỏi Người : “Ông không nghe bao nhiêu điều họ làm chứng chống lại ông đó sao ?”	⁴ nên ông Phi-la-tô lại hỏi Người : “Ông không trả lời gì sao ? Xem kia, họ tố cáo ông biết bao nhiêu tội !”	⁹ Nhà vua hỏi Người nhiều điều,	
¹⁴ Nhưng Đức Giê-su không trả lời ông về một điều nào,	⁵ Nhưng Đức Giê-su không trả lời gì nữa...	nhưng Người không trả lời gì cả. ¹⁰ Các thượng tế và kinh sư đứng đó, tố cáo Người dữ dội. ¹¹ Vua Hê-rô-đê cùng với thị vệ đều khinh để Người ra mặt và chế giễu, rồi khoác cho Người một chiếc áo rực rỡ	
(§ 350) 27, ²⁷ Bấy giờ lính ...	(§ 350) 15, ¹⁶ Lính ...		(§ 349) 19, ² Bọn lính ...
²⁸ ...khóa cho Người một áo choàng đỏ thẫm, ²⁹ rồi ... nhạo rằng ...	¹⁷ khóa cho Người một tấm áo đỏ tía...	và cho giải Người lại cho ông Phi-la-tô. ¹² Ngày hôm ấy, vua Hê-rô-đê và ông Phi-la-tô bắt đầu thân thiện với nhau, còn trước kia hai bên vẫn hận thù.	và khoác cho Người một áo choàng đỏ tía.

349. ĐỨC GIÊ-SU LẠI RA TRƯỚC TÒA TỔNG TRẦN PHI-LA-TÔ

Mt 27,15-26	Mc 15,6-15	Lc 23,13-25	Ga 18,39 – 19,16a
		¹³ Bấy giờ ông Phi-la-tô	19, ¹ Ông Phi-la-tô lại ra ngoài

Mt	Mc	Lc	Ga
		<p>triệu tập các thượng tế, thủ lãnh và dân chúng lại ¹⁴ mà nói : “Các người nộp người này cho ta, vì cho là tay kích động dân, nhưng ta đã hỏi cung ngay trước mặt các người, mà không tìm thấy nơi người này lý do nào để kết tội</p> <p>theo những điều các người tổ cáo. ¹⁵ Cả vua Hê-rô-dê cũng vậy, bởi lẽ nhà vua đã cho giải ông ấy lại cho chúng ta. Và các người thấy đó, ông ấy chẳng can tội gì đáng chết cả. ¹⁶ Vậy ta sẽ cho phạt đòn rồi thả ra.”</p>	<p>và nói với người Do-thái : “Đây ta dẫn ông ấy ra ngoài cho các người, để các người biết là ta không tìm thấy lý do nào để kết tội ông ấy.”</p>
<p>¹⁵ Vào mỗi dịp lễ lớn, tổng trấn có lệ thả cho dân chúng một người tù, tuỳ ý họ muốn. ¹⁶ Khi ấy có một người tù khét tiếng, tên là Ba-ra-ba.</p>	<p>⁶ Vào mỗi dịp lễ lớn, ông thường thả cho dân một người tù, tuỳ ý họ xin. ⁷ Khi ấy có một người tên là Ba-ra-ba, đang bị giam với những tên phiến loạn đã giết người trong một vụ nổi loạn. ⁸ Đám đông kéo nhau lên yêu cầu tổng trấn ban ân xá như thường lệ.</p>	<p>¹⁷ [Vào mỗi dịp lễ lớn, ông Phi-la-tô phải thả cho họ một người tù.]</p> <p>c.19</p>	<p>18.³⁰ Theo tục lệ của các người, vào dịp lễ Vượt Qua, ta thường thả một người nào đó cho các người.</p>
<p>¹⁷ Vậy khi đám đông đã tụ họp lại, ông Phi-la-tô nói với họ : “Các người muốn ta thả ai cho các người ? Ba-ra-ba hay Giê-su, gọi là Ki-tô ?”</p>	<p>⁹ Đáp lời họ yêu cầu, ông Phi-la-tô hỏi : “Các người có muốn ta thả (cho các người) vua dân Do-thái () không ?”</p>		<p>Vậy các người có muốn ta thả (cho các người) vua dân Do-thái () không ?”</p>
<p>¹⁸ Thật vậy, ông thừa biết vì ghen tị mà họ nộp Người.</p>	<p>¹⁰ Thật vậy, ông thừa biết vì ghen tị mà các thượng tế nộp Người.</p>		

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>¹⁹ Lúc ông đang ngồi xử án, bà vợ sai người đến nói với ông : “Ông đừng nhúng tay vào vụ xử người công chính này, vì hôm nay, tôi chiêm bao thấy mình phải khổ nhiều vì ông ấy.”</p> <p>²⁰ Nhưng các thượng tế và kỳ mục xúi đám đông</p> <p>xin</p> <p>thả Ba-ra-ba</p> <p>và giết Đức Giê-su.</p>	<p>¹¹ Nhưng các thượng tế sách động đám đông</p> <p>đòi</p> <p>ông thả Ba-ra-ba cho họ thì hơn.</p> <p>c.7</p>	<p>¹⁸ Nhưng tất cả mọi người đều la to : “Giết nó đi, thả Ba-ra-ba cho chúng tôi !”</p> <p>¹⁹ Tên này đã bị tống ngục vì một vụ nổi loạn đã xảy ra trong thành, và vì tội giết người.</p>	<p>⁴⁰ Họ lại kêu lên rằng : “Đừng thả nó, nhưng thả Ba-ra-ba !”</p> <p>Ba-ra-ba là một tên cướp.</p>
<p>^{20b} ... còn Đức Giê-su, thì ông truyền đánh đòn, rồi trao nộp Người, để Người chịu đóng đinh vào thập giá.</p> <p>(§ 350)</p> <p>²⁷ Bấy giờ lính ...</p> <p>²⁸ Chúng lột áo Người ra, khoác cho Người một áo choàng đỏ thẫm,</p> <p>²⁹ rồi kết một vòng gai làm vương miện</p> <p>đặt lên đầu Người...</p> <p>...Chúng... nhạo rằng : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>³⁰ Rồi.. đập vào đầu Người.</p>	<p>^{15b} ông Phi-la-tô ... truyền đánh đòn Đức Giê-su, rồi trao nộp Người để Người chịu đóng đinh vào thập giá.</p> <p>(§ 350)</p> <p>¹⁶ Lính...</p> <p>¹⁷ Chúng mặc cho Người một tấm áo đỏ tía, và kết một vòng gai làm vương miện</p> <p>đặt lên đầu Người.</p> <p>¹⁸ Rồi chúng bái chào Người : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>¹⁹ Chúng... đập lên đầu Người</p>	<p>(§ 348)</p> <p>^{23.11} Vua Hê-rô-dê cùng với thị vệ</p> <p>...khoác cho Người một chiếc áo rực rỡ và cho giải Người lại cho ông Phi-la-tô.</p> <p>(§ 349)</p> <p>¹³ Bấy giờ ông Phi-la-tô ...</p> <p>¹⁴ mà nói : “...ta đã hỏi cung</p> <p>ngay trước mặt các người, mà không tìm thấy nơi người này lý do nào để kết tội theo những điều các người tố cáo.”</p>	<p>^{19,1} Bấy giờ ông Phi-la-tô truyền đem Đức Giê-su đi và cho đánh đòn.</p> <p>² Bọn lính</p> <p>kết một vòng gai làm vương miện, đặt lên đầu Người, và khoác cho Người một áo choàng đỏ tía.</p> <p>³ Họ đến gần và nói : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>⁴ Ông Phi-la-tô lại ra ngoài và nói với người Do-thái :</p> <p>“Đây ta dẫn ông ấy ra ngoài cho các người, để các người biết là ta không tìm thấy lý do nào để kết tội ông ấy.”</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>²¹ Tổng trấn lên tiếng hỏi họ :</p> <p>“Trong hai người này, các người muốn ta thả ai cho các người ?” Họ thưa : “Ba-ra-ba !” ²² Ông Phi-la-tô nói tiếp : “Vậy ta phải xử thế nào với ông Giê-su, gọi là Ki-tô ?”</p> <p>Mọi người đồng thanh :</p> <p>“Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>^{23a} Ông lại nói : “Thế ông ấy đã làm điều gì gian ác ?”</p>	<p>¹² Ông Phi-la-tô lại lên tiếng hỏi :</p> <p>“Vậy ta phải xử thế nào với người mà các người gọi là vua dân Do-thái ?”</p> <p>¹³ Họ la lên :</p> <p>“Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>^{14a} Ông Phi-la-tô hỏi : “Thế ông ấy đã làm điều gì gian ác ?”</p>	<p>²⁰ Ông Phi-la-tô muốn thả Đức Giê-su, nên lại nói với họ một lần nữa.</p> <p>²¹ Nhưng họ cứ la lớn : “Đóng đinh ! Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>²² Lần thứ ba, ông Phi-la-tô nói với họ : “Thế người này đã làm điều gì gian ác ?”</p> <p>Ta không tìm thấy nơi ông ấy lý do nào để kết án tử hình. Vậy ta sẽ cho phạt đòn rồi thả ra.”</p>	<p>⁵ Vậy, Đức Giê-su bước ra ngoài, đầu đội vương miện bằng gai, mình khoác áo choàng đỏ tía. Ông Phi-la-tô nói với họ : “Này, người đấy !” ¹² Từ đó, ông Phi-la-tô tìm cách thả Người.</p> <p>⁶ Khi vừa thấy Đức Giê-su, các thượng tế cùng các thuộc hạ liền kêu lên rằng : “Đóng đinh ! Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>Ông Phi-la-tô bảo họ :</p> <p>“Thì các người cứ đem ông ấy đi mà đóng đinh vào thập giá, vì ta, ta không tìm thấy lý do để kết tội ông ấy.”</p> <p>⁷ Người Do-thái đáp lại : “Chúng tôi có Lê Luật ; và chiếu theo Lê Luật, thì nó phải chết, vì nó đã xưng mình là Con Thiên Chúa.” ⁸ Nghe lời đó, ông Phi-la-tô càng sợ hơn nữa. ⁹ Ông lại trở vào dinh và nói với Đức Giê-su : “Ông từ đâu mà đến ?”</p> <p>Nhưng Đức Giê-su không đáp lại lời nào. ¹⁰ Ông Phi-la-tô mới nói với Người : “Ông không trả lời tôi ư ?”</p>
(§ 347) ■ ^{27,12} ... khi bị các thượng tế ■ và kỳ mục ■ tố cáo, ■ Người không trả lời gì cả.	(§ 347) ■ ^{15,3} Các thượng tế ■ tố cáo Người nhiều tội,		
■ ¹³ Bấy giờ ông Phi-la-tô ■ hỏi Người :	■ ⁴ nên ông Phi-la-tô ■ lại hỏi Người : ■ “Ông không trả lời gì sao ?”		

Mt	Mc	Lc	Ga
<ul style="list-style-type: none"> ■ “Ông không nghe ■ bao nhiêu điều họ làm ■ chứng chống lại ông đó ■ sao ?” 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Xem kia, họ tố cáo ông ■ biết bao nhiêu tội !” 	<ul style="list-style-type: none"> ■ 23,20 Ông Phi-la-tô ■ muốn thả Đức Giê-su, ■ nên lại nói với họ ■ một lần nữa. 	<p>Ông không biết rằng tôi có quyền thả và cũng có quyền đóng đinh ông vào thập giá sao ?”</p> <p>¹¹ Đức Giê-su đáp lại : “Ngài không có quyền gì đối với tôi, nếu ơn trên chẳng ban cho ngài. Vì thế, kẻ nộp tôi cho ngài thì mắc tội nặng hơn.”</p> <p>¹² Từ đó, ông Phi-la-tô tìm cách thả Người.</p> <p>Nhưng người Do-thái kêu lên rằng : “Nếu ngài thả nó, ngài không phải là bạn của Xê-da. Ai xưng mình là vua, thì chống lại Xê-da.”</p> <p>¹³ Khi nghe thấy thế, ông Phi-la-tô cho dẫn Đức Giê-su ra ngoài, và đặt Người ngồi trên toà, ở nơi gọi là Nền Đá, tiếng Hip-rì là Gáp-ba-tha.</p> <p>¹⁴ Hôm ấy là ngày áp lễ Vượt Qua, vào khoảng mười hai giờ trưa, ông Phi-la-tô nói với người Do-thái : “Này, vua các người đây !”</p> <p>¹⁵ Họ liến hô lớn :</p> <p>“Đem đi ! Đem đi ! Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>Ông Phi-la-tô nói với họ : “Vua các người mà ta lại đóng đinh sao ?” Các thượng tế đáp : “Chúng tôi không có vua nào cả, ngoài Xê-da.”</p>
<p>^{23b} Nhưng họ càng la to :</p> <p>“Đóng đinh nó vào thập giá !”</p> <p>²⁴ Ông Phi-la-tô thấy đã chẳng được ích gì mà còn thêm náo động, nên lấy nước rửa tay trước mặt đám đông mà nói : “Ta vô can trong vụ đổ máu người này. Mặc các người liệu lấy !”</p> <p>²⁵ Toàn dân đáp lại : “Máu hấn cứ đổ trên đầu chúng tôi và con cháu chúng tôi !”</p>	<p>^{14b} Nhưng họ càng la to :</p> <p>“Đóng đinh nó vào thập giá !”</p>	<p>²³ Nhưng họ cứ la to , nhất định đòi</p> <p>phải đóng đinh Người. Và tiếng la càng thêm dữ dội.</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>²⁶ Bấy giờ, ông thả Ba-ra-ba cho họ,</p> <p>còn Đức Giê-su, thì ông truyền đánh đòn, rồi trao nộp Người để Người chịu đóng đinh vào thập giá.</p>	<p>¹⁵ Vì muốn chiều lòng đám đông, ông Phi-la-tô thả Ba-ra-ba cho họ,</p> <p>truyền đánh đòn Đức Giê-su, rồi trao nộp Người để Người chịu đóng đinh vào thập giá.</p>	<p>²⁴ Ông Phi-la-tô quyết định chấp thuận điều họ yêu cầu.</p> <p>²⁵ Ông thả người tù họ xin tha, tức là tên bị tổng ngục vì tội nổi loạn và giết người. Còn Đức Giê-su</p> <p>thì ông trao nộp theo ý họ muốn.</p>	<p>^{16a} Bấy giờ ông Phi-la-tô trao Đức Giê-su cho họ, để Người chịu đóng đinh vào thập giá.</p>

350. ĐỨC GIÊ-SU PHẢI ĐỘI VÒNG GAI

Mt 27,27-31	Mc 15,16-20	Lc	Ga
<p>²⁷ Bấy giờ lính của tổng trấn đem Đức Giê-su vào trong dinh tổng trấn, và tập trung cả cơ đội quanh Người.</p> <p>²⁸ Chúng lột áo Người ra, khoác cho Người một áo choàng đỏ thẫm,</p> <p>²⁹ rồi kết một vòng gai làm vương miện đặt lên đầu Người, và đặt vào tay phải Người một cây sậy.</p> <p>Chúng quỳ gối trước mặt Người mà nhạo rằng : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>³⁰ Rồi chúng khạc nhổ vào Người và lấy cây sậy mà đập vào đầu Người.</p> <p>³¹ Chế giễu chán, chúng lột áo choàng ra, và cho Người mặc áo lại như trước, rồi điệu Người đi đóng đinh vào thập giá.</p>	<p>¹⁶ Lính điệu Đức Giê-su vào bên trong dinh, tức là dinh tổng trấn, và tập trung cả cơ đội lại.</p> <p>¹⁷ Chúng mặc cho Người một tấm áo đỏ tía, và kết một vòng gai làm vương miện đặt lên đầu Người.</p> <p>¹⁸ Rồi chúng bái chào Người : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>¹⁹ Chúng lấy cây sậy đập lên đầu Người, khạc nhổ vào Người, và quỳ gối bái lạy.</p> <p>²⁰ Chế giễu chán, chúng lột áo đỏ tía ra, và cho Người mặc áo lại như trước. Sau đó, chúng dẫn Người đi để đóng đinh vào thập giá.</p>	<p>(§ 348)</p> <p>^{23, 11} Vua Hê-rô-dê cùng với thị vệ</p> <p>...khoác cho Người một chiếc áo rực rỡ</p> <p>... và chế giễu,</p>	<p>(§ 349)</p> <p>^{19, 3} Bọn lính</p> <p>(và khoác cho Người một áo choàng đỏ tía.) kết một vòng gai làm vương miện, đặt lên đầu Người, ()</p> <p>³ Họ đến gần và nói : “Vạn tuế đức vua dân Do-thái !”</p> <p>rồi vả vào mặt Người.</p>

351. TRÊN ĐƯỜNG LÊN NÚI SỌ

Mt 27,32	Mc 15,21	Lc 23,26-32	Ga 19,16b-17a
<p>³² Đang đi ra, chúng gặp</p> <p>một người Ky-rê-nê, tên là Si-môn ;</p> <p>chúng bắt ông vác thập giá của Người.</p>	<p>²¹ Lúc ấy, có một người ở ngoài đồng về, đi ngang qua đó, tên là Si-môn, người Ky-rê-nê. Ông là cha của hai ông A-lê-xan-đê và Ru-phô. Chúng bắt ông vác thập giá của Đức Giê-su.</p>	<p>²⁶ Khi điệu Đức Giê-su đi, họ bắt một người ở ngoài đồng về, tên là Si-môn, người Ky-rê-nê,</p> <p>đặt thập giá lên vai</p> <p>cho ông vác theo sau Đức Giê-su.</p> <p>²⁷ Dẫn chúng đi theo Người đông lắm, trong số đó có nhiều phụ nữ vừa đấm ngực vừa than khóc Người.</p> <p>²⁸ Đức Giê-su quay lại phía các bà mà nói : “Hỡi phụ nữ Giê-ru-sa-lem, đừng khóc thương tôi làm gì. Có khóc thì khóc cho phận mình và cho con cái.</p> <p>²⁹ Vì này đây sẽ tới những ngày người ta phải nói : “Phúc thay đàn bà hiếm hoi, người không sinh không đẻ, kẻ không cho bú mớm !”</p> <p>³⁰ Bấy giờ người ta sẽ bắt đầu nói với núi non : <i>Đổ xuống chúng tôi đi !, và với gò nổng : Phủ lấp chúng tôi đi !</i></p> <p>³¹ Vì cây xanh tươi mà người ta còn đối xử như thế, thì cây khô héo sẽ ra sao ?” ³² Có hai tên gian phi cũng bị điệu đi hành quyết cùng với Người.</p>	<p>^{86b} Vậy họ điệu Đức Giê-su đi.</p> <p>^{17a} Người tự mình vác lấy thập giá...</p>

352. ĐỨC GIÊ-SU CHỊU ĐÓNG ĐINH VÀO THẬP GIÁ

Mt 27,33-43	Mc 15,22-32a	Lc 23,33-38	Ga 19,17b-24
<p>³³ Khi đến nơi gọi là Gôn-gô-tha, nghĩa là Cái Sọ,</p>	<p>²² Chúng đưa Người lên một nơi gọi là Gôn-gô-tha, nghĩa là Cái Sọ.</p>	<p>³³ Khi đến nơi gọi là “Cái Sọ”,</p>	<p>^{17b} Người ... đi ra, đến nơi gọi là () tiếng Híp-ri là Gôn-gô-tha ; (Cái Sọ),</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>³⁴ chúng cho Người uống rượu pha mật đắng ^a,</p> <p>Người chỉ nếm một chút mà không chịu uống.</p> <p>^{35a} Đóng đinh Người vào thập giá xong...</p> <p>³⁸ Cũng bị đóng đinh với Người, có hai tên cướp, một tên bên phải, một tên bên trái.</p> <p>^{35b} chúng đem áo Người ra bắt thăm mà chia nhau ^a.</p> <p>³⁶ Rồi chúng ngồi đó mà canh giữ Người.</p> <p>³⁷ Phía trên đầu Người, chúng đặt bản án xử tội viết rằng : "Người này là Giê-su, vua dân Do-thái."</p>	<p>²³ Chúng trao rượu pha mật đắng cho Người,</p> <p>nhưng Người không uống.</p> <p>^{24a} Chúng đóng đinh Người vào thập giá...</p> <p>²⁷ Cùng với Người, chúng còn đóng đinh hai tên cướp, một tên bên phải, một tên bên trái.</p> <p>^{24b} ... rồi đem áo Người ra bắt thăm mà chia nhau ^b,</p> <p>xem ai được cái gì.</p> <p>²⁵ Lúc chúng đóng đinh Người là chính giờ sáng.</p> <p>²⁶ Bản án xử tội Người viết rằng : "Vua dân Do-thái."</p>	<p>họ đóng đinh Người vào thập giá, cùng lúc với hai tên gian phi, một tên bên phải, một tên bên trái.</p> <p>³⁴ Bấy giờ Đức Giê-su cầu nguyện rằng : "Lạy Cha, xin tha cho họ, vì họ không biết việc họ làm."</p> <p>Rồi họ đem áo Người chia ra mà bắt thăm ^b.</p> <p>³⁸ Phía trên đầu Người, cũng có bản án viết : "Đây là vua dân Do-thái."</p>	<p>¹⁸ Tại đó, họ đóng đinh Người vào thập giá, và cùng với Người, họ cũng đóng đinh hai người khác nữa, mỗi người một bên,</p> <p>còn Đức Giê-su thì ở giữa.</p> <p>^{24b} Thế là ứng nghiệm lời Kinh Thánh : "Áo mặc ngoài, chúng đem chia chác, còn áo trong, cũng bắt thăm luôn ^b."</p> <p>¹⁹ Ông Phi-la-tô cũng cho viết một tấm bảng và đặt trên thập giá ; bảng đó có ghi : "Giê-su Na-da-rét, Vua dân Do-thái." ²⁰ Tấm bảng này, nhiều người Do-thái đọc thấy, vì nơi Đức Giê-su bị đóng đinh thì ở gần thành, và tấm bảng viết bằng các tiếng : Híp-ri, La-tinh và Hy-lạp. ²¹ Các thượng tế của người Do-thái nói với ông Phi-la-tô : "Xin ngài đừng viết : 'Vua dân Do-thái', nhưng viết : 'Tên này đã nói : Ta là Vua dân Do-thái'." ²² Ông Phi-la-tô trả lời : "Cái gì ta đã viết là đã viết !"</p>

^a Tv 69,22^b Tv 22,19

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>³⁸ Cùng bị đóng đinh với Người, có hai tên cướp, một tên bên phải, một tên bên trái.</p>	<p>²⁷ Cùng với Người, chúng còn đóng đinh hai tên cướp, một tên bên phải, một tên bên trái. [³⁹]</p>	<p>^{33b} cùng lúc với hai tên gian phi, một tên bên phải, một tên bên trái.</p>	<p>^{18b} và cùng với Người, họ cũng đóng đinh hai người khác nữa, mỗi người một bên, còn Đức Giê-su thì ở giữa. ²³ Đóng đinh Đức Giê-su vào thập giá xong, lính tráng lấy áo Người chia làm bốn phần, mỗi người một phần ; họ lấy cả chiếc áo trong nữa. Nhưng chiếc áo này không có đường khâu, dệt liền từ trên xuống dưới. ²⁴ Vậy họ nói với nhau : “Đừng xé áo ra, cứ bắt thăm xem ai được.” Thế là ứng nghiệm lời Kinh Thánh : <i>Áo mặc ngoài, chúng đem chia chác^a, còn áo trong, cũng bắt thăm luôn.</i> Quả thật, lính tráng đã làm những điều đó.</p>
<p>^{35b} chúng đem áo Người ra bắt thăm mà chia nhau^p.</p>	<p>^{24b} ... rồi đem áo Người ra bắt thăm mà chia nhau^a,</p>	<p>^{34b} Rồi họ đem áo Người chia ra^a mà bắt thăm.</p>	
<p>³⁹ Kể qua người lại đều nhục mạ Người, vừa lắc đầu^q ⁴⁰ vừa nói : “Mì phá được Đền Thờ, và nội trong ba ngày xây lại được, hãy cứu lấy mình đi ! Nếu mì là Con Thiên Chúa, thì xuống khỏi thập giá xem nào !”</p> <p>⁴¹ Các thượng tế, kinh sư và kỳ mục cũng chế giễu Người như vậy, họ nói : ⁴² “Hắn cứu được người khác, mà chẳng cứu nổi mình. Hắn là Vua Ít-ra-en ! Hắn cứ xuống khỏi thập giá ngay bây giờ đi, chúng ta tin hắn liền !</p>	<p>²⁹ Kể qua người lại đều nhục mạ Người, vừa lắc đầu^b vừa nói : “Ê, mì phá được Đền Thờ, và xây lại được nội trong ba ngày, ³⁰ hãy xuống khỏi thập giá mà cứu lấy mình đi !” ³¹ Các thượng tế và kinh sư cũng chế giễu Người như vậy, họ nói : “Hắn cứu được người khác, mà chẳng cứu nổi mình. ³² Ông Ki-tô vua Ít-ra-en, cứ xuống khỏi thập giá ngay bây giờ đi, để chúng ta thấy và tin.”</p>	<p>³⁵ Dẫn chúng đứng nhìn, còn các thủ lãnh thì buông lời cười nhạo^b : “Hắn cứu được người khác, thì cứu lấy mình đi, nếu thật hắn là Đấng Ki-tô của Thiên Chúa, là người được Chúa tuyển chọn !”</p>	

^p Tv 22,19^q Tv 22,8

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁴³ <i>Hắn cạy vào Thiên Chúa, thì bây giờ Người cứu hắn đi, nếu quả thật Người thương hắn!</i> Vì hắn đã nói: “Ta là Con Thiên Chúa!”</p> <p>(§ 355) 27,48</p>	<p>(§ 355) 15,36</p>	<p>³⁶ Linh tráng cũng chế giễu Người. Chúng lại gán, đưa giấm cho Người uống ³⁷ và nói: “Nếu ông là vua dân Do-thái thì cứu lấy mình đi!”</p> <p>³⁸ Phía trên [dầu] Người, cũng có bản án</p> <p>viết: “Đây là vua dân Do-thái.”</p>	<p>(§ 355) 19,29</p> <p>¹⁹ Ông Phi-la-tô cũng cho viết một tấm bảng và đặt trên thập giá; bảng đó có ghi: “Giê-su Na-da-rét, Vua dân Do-thái.”</p>
<p>³⁷ Phía trên đầu Người, chúng đặt bản án xử tội viết rằng: “Người này là Giê-su, vua dân Do-thái.”</p>	<p>²⁶ Bản án xử tội Người viết rằng: “Vua dân Do-thái.”</p>		

353. TÊN GIAN PHI SÁM HỐI

Mt 27,44	Mc 15,32b	Lc 23,39-43	Ga
<p>⁴⁴ Cả những tên cướp cũng chịu đóng đinh với Người cũng sỉ vả Người như thế.</p>	<p>^{32b} Cả những tên cũng chịu đóng đinh với Người cũng sỉ vả Người.</p>	<p>³⁹ Một trong hai tên gian phi bị treo trên thập giá cũng nhục mạ Người: “Ông không phải là Đấng Ki-tô sao? Hãy tự cứu mình đi, và cứu cả chúng tôi nữa!”</p> <p>⁴⁰ Nhưng tên kia mắng nó rằng: “Mày đang chịu chung một hình phạt, vậy mà cả Thiên Chúa, mày cũng không biết sợ!”</p> <p>⁴¹ Chúng ta chịu như thế này là đích đáng, vì xứng với việc đã làm. Chử ông này đâu có làm điều gì trái!”</p> <p>⁴² Rồi anh thưa với Đức Giê-su: “Lạy Đức Giê-su, khi vào Nước của Ngài, xin Ngài nhớ đến tôi!”</p> <p>⁴³ Và Người nói với anh: “Tôi bảo thật anh, hôm nay, anh sẽ được ở với tôi trên Thiên Đàng.”</p>	

^r Tv 22,9

^s Kn 2,13,18

354. ĐỨC GIÊ-SU VÀ THÂN MẪU

Mt	Mc	Lc	Ga 19,25-27
(§ 355) 27, ⁵⁵ Ở đó, có nhiều phụ nữ [đứng] nhìn từ đằng xa...	(§ 355) 15, ⁴⁰ Cũng có mấy phụ nữ [đứng] nhìn từ đằng xa,	(§ 355) 23, ⁴⁹ () có tất cả những người quen biết ¹ Đức Giê-su cũng như những phụ nữ... (Đứng đằng xa.)	²⁵ Đứng gần thập giá Đức Giê-su, có thân mẫu Người, và chị của thân mẫu, bà Maria vợ ông Cơ-lô-pát, và bà Ma-ri-a Mác-đa-la.
⁴⁶ Trong số đó, có bà Ma-ri-a Mác-đa-la, bà Ma-ri-a mẹ các ông Gia-cô-bê và Giô-xếp, và bà mẹ các con ông Đê-bê-đê.	trong đó có bà Ma-ri-a Mác-đa-la, bà Ma-ri-a mẹ các ông Gia-cô-bê Thứ và Giô-xết, và bà Sa-lô-mê.		²⁶ Khi thấy thân mẫu và môn đệ mình yêu mến đứng bên cạnh, Đức Giê-su nói với thân mẫu rằng : “Thưa bà, đây là con của bà.” ²⁷ Rồi Người nói với môn đệ : “Đây là mẹ của anh.” Kể từ giờ đó, người môn đệ rước bà về nhà mình.

355. ĐỨC GIÊ-SU CHẾT TRÊN THẬP GIÁ

Mt 27,45-56	Mc 15,33-41	Lc 23,44-49	Ga 19,28-30
⁴⁵ Từ mười hai giờ trưa , bóng tối bao phủ cả mặt đất, mãi đến ba giờ chiều. c.51	³³ Vào lúc mười hai giờ trưa, bóng tối bao phủ khắp mặt đất mãi đến ba giờ chiều. c.38	⁴⁶ Bấy giờ vào khoảng mười hai giờ trưa, thế mà bóng tối bao phủ khắp mặt đất, mãi đến ba giờ chiều. ⁴⁵ Mặt trời ngưng chiếu sáng. Bức màn trường trong Đền Thờ bị xé ngay chính giữa.	(§ 349) 19,14
⁴⁶ Vào khoảng ba giờ chiều, Đức Giê-su kêu lớn tiếng : “Ê-li, Ê-li, lê-ma xa-bêc-tha-ni !”, nghĩa là : “Lạy Thiên Chúa, lạy Thiên Chúa của con, sao Ngài bỏ rơi con ?” ⁴⁷ Nghe vậy, một vài người đứng đó liền nói : “Hắn gọi ông Ê-li-a !”	³⁴ Vào lúc ba giờ chiều, Đức Giê-su kêu lớn tiếng : “Ê-lô-i, Ê-lô-i, la-ma xa-bêc-tha-ni ^b !” có nghĩa là : “Lạy Thiên Chúa, lạy Thiên Chúa của con, sao Ngài bỏ rơi con ?” ³⁵ Nghe vậy, một vài người đứng đó liền nói : “Kìa hắn gọi ông Ê-li-a.”		

¹ Tv 38,12^a Tv 22,2

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁴⁸ Lập tức, một người trong bọn chạy đi lấy miếng bọt biển, thấm đầy <i>giấm</i>, buộc vào đầu cây sậy và đưa lên cho Người uống ^v.</p> <p>⁴⁹ Còn những người khác lại bảo : "Khoan đã, để xem ông Ê-li-a có đến cứu hẩn không !"</p> <p>⁵⁰ Đức Giê-su lại kêu lớn tiếng,</p> <p>rồi trút hơi thở cuối cùng.</p> <p>⁵¹ Bỗng bức màn trường trong Đền Thờ xé ra làm hai từ trên xuống dưới. Đất rung đá vỡ.</p> <p>⁵² Mỏ mồ bật tung, và xác của nhiều vị thánh đã an nghỉ được trỗi dậy.</p> <p>⁵³ Sau khi Chúa trời dậy, các ngài ra khỏi mồ, vào thành thánh, và hiện ra với nhiều người.</p> <p>⁵⁴ Thấy động đất và các sự việc xảy ra, viên đại đội trưởng</p> <p>và những người cùng ông canh giữ Đức Giê-su</p> <p>đều rất sợ hãi và nói :</p> <p>"Quả thật ông này là</p>	<p>³⁶ Rồi có kẻ chạy đi nhúng một miếng bọt biển vào <i>giấm</i>, buộc vào đầu cây sậy, đưa lên cho Người uống ^u</p> <p>mà nói : "Khoan đã, để xem ông Ê-li-a có đến đem hẩn xuống không."</p> <p>³⁷ Đức Giê-su thốt lên một tiếng lớn,</p> <p>rồi tắt thở.</p> <p>³⁸ Bức màn trường trong Đền Thờ bỗng xé ra làm hai từ trên xuống dưới.</p> <p>³⁹ Viên đại đội trưởng đứng đối diện với Đức Giê-su,</p> <p>thấy Người tắt thở như vậy</p> <p>liền nói :</p> <p>"Quả thật, người này là</p>	<p>(§ 352) 23,36</p> <p>⁴⁶ Đức Giê-su kêu lớn tiếng rằng :</p> <p>Lạy Cha, <i>con xin phó thác hồn con trong tay Cha</i> ^u.</p> <p>Nói xong, Người tắt thở.</p> <p>c.45</p> <p>⁴⁷ Thấy sự việc xảy ra như thế, viên đại đội trưởng</p> <p>liền tôn vinh Thiên Chúa rằng :</p> <p>"Người này đích thực là</p>	<p>²⁸ Sau đó, Đức Giê-su biết là mọi sự đã hoàn tất. Để lời Kinh Thánh hoàn toàn ứng nghiệm, Người nói : "Tôi khát !"</p> <p>²⁹ Ở đó, có một bình đầy giấm.</p> <p>Người ta</p> <p>lấy miếng bọt biển có thấm đầy <i>giấm</i> ^u, buộc vào một nhánh hương thảo, rồi đưa lên miệng Người.</p> <p>³⁰ Nhấp xong, Đức Giê-su nói : "Thế là đã hoàn tất !" Rồi Người gục đầu xuống</p> <p>và trao sinh khí.</p>

^v Tv 69,22^u Tv 31,6

357. ĐỨC GIÊ-SU ĐƯỢC MAI TÁNG

Mt 27,57-61	Mc 15,42-47	Lc 23,50-56	Ga 19,38-42
<p>⁵⁷ Chiều đến,</p> <p>có một người già u sang tới. Ông tên là Giô-xép, người thành A-ri-ma-thê,</p> <p>và cũng là</p> <p>môn đệ Đức Giê-su.</p> <p>⁵⁸ Ông đến gặp ông Phi-la-tô để xin thi hài Đức Giê-su. Bấy giờ ông Phi-la-tô</p> <p>ra lệnh trao trả thi hài cho ông.</p> <p>⁵⁹ Khi đã nhận thi hài, ông Giô-xép lấy tấm vải gai sạch mà liệm,</p>	<p>⁴² Trời đã về chiều, vì hôm ấy là ngày áp lễ, tức là hôm trước ngày sa-bát,</p> <p>⁴³ nên ông Giô-xép tới. Ông là người thành A-ri-ma-thê,</p> <p>thành viên có thể giá của hội đồng,</p> <p>và cũng là người vẫn mong chờ Nước Thiên Chúa.</p> <p>Ông đã mạnh dạn đến gặp ông Phi-la-tô để xin thi hài Đức Giê-su.</p> <p>⁴⁴ Ông Phi-la-tô kinh ngạc vì người đã chết rồi; Ông cho đòi viên đại đội trưởng đến, hỏi xem Người chết đã lâu chưa.</p> <p>⁴⁵ Sau khi nghe viên đại đội trưởng, ông đã cho ông Giô-xép lãnh lấy tử thi.</p> <p>⁴⁶ Ông này mua một tấm vải gai, hạ xác Đức Giê-su xuống, lấy tấm vải ấy bọc Người lại,</p>	<p>⁵⁰ Khi ấy</p> <p>x. 23,54</p> <p>có một người tên là Giô-xép,</p> <p>(Ông là thành viên của hội đồng.) một người lương thiện và công chính. ()</p> <p>⁵¹ Nhưng ông đã không tán thành quyết định và hành động của họ. Ông là người thành A-ri-ma-thê, một thành của người Do-thái,</p> <p>và vẫn mong chờ Nước Thiên Chúa.</p> <p>⁵² Ông đến gặp ông Phi-la-tô để xin thi hài Đức Giê-su.</p> <p>⁵³ () lấy tấm vải gai (Ông hạ xác Người xuống.) mà liệm,</p>	<p>³⁸ Sau đó,</p> <p>ông Giô-xép, người thành A-ri-ma-thê,</p> <p>()</p> <p>Ông là một</p> <p>môn đệ theo Đức Giê-su, nhưng cách kín đáo, vì sợ người Do-thái.</p> <p>(xin ông Phi-la-tô cho phép hạ thi hài Đức Giê-su xuống.) Ông Phi-la-tô</p> <p>chấp thuận.</p> <p>Vậy, ông Giô-xép đến hạ thi hài Người xuống.</p> <p>³⁹ Ông Ni-cô-dê-mô cũng đến. Ông này trước kia đã tới gặp Đức Giê-su ban đêm. Ông mang theo chừng một trâm cần mộc được trộn với lô hội.</p> <p>⁴⁰ Các ông lãnh thi hài Đức Giê-su, lấy băng vải tẩm hương liệu mà quấn, theo tục lệ chôn cất của người Do-thái.</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁶⁰ và đặt vào</p> <p>ngôi mộ mới ông đã đục sẵn trong núi đá,</p> <p>dành cho ông. Ông lán tảng đá to lấp cửa mộ, rồi ra về.</p> <p>⁶¹ Còn bà Ma-ri-a Mác-đa- la và một bà khác cũng tên là Ma-ri-a</p> <p>ngồi lại đó, quay mặt vào mộ.</p>	<p>đem đặt vào</p> <p>ngôi mộ đã đục sẵn trong núi đá,</p> <p>rồi lán tảng đá lấp cửa mộ.</p> <p>x. 15,42</p> <p>⁴⁷ Còn bà Ma-ri-a Mác-đa- la và bà Ma-ri-a mẹ ông Giô-xết,</p> <p>thì để ý nhìn xem chỗ họ mai táng Người.</p>	<p>rồi đặt Người vào</p> <p>ngôi mộ đục trong đá, nơi chưa chôn cất ai bao giờ.</p> <p>⁵⁴ Hôm ấy là ngày áp lễ, và ngày sa-bát sắp bắt đầu.</p> <p>⁵⁵ Những người phụ nữ đã đến từ Ga-li-lê với Đức Giê-su cũng đi theo ông Giô-xết.</p> <p>Các bà để ý nhìn ngôi mộ và xem xác Người được đặt như thế nào. ⁵⁶ Rồi các bà trở về, chuẩn bị hương liệu và dầu thơm. Nhưng ngày sa-bát, các bà nghỉ lễ như Luật truyền.</p>	<p>⁴¹ Nơi Đức Giê-su chịu đóng đinh có một thửa vườn, và trong vườn, có một ngôi mộ mới, chưa chôn ai bao giờ.</p> <p>⁴² Vì hôm ấy là ngày áp lễ của người Do-thái, mà ngôi mộ lại gần bên, nên các ông mai táng Đức Giê-su ở đó.</p>

358. LÍNH CANH MỘ

Mt 27,62-66	Mc	Lc	Ga
<p>⁶² Hôm sau, tức là khi ngày áp lễ đã qua, các thượng tế và những người Pha-ri-sêu kéo nhau đến ông Phi-la-tô,</p> <p>⁶³ và nói : “Thưa ngài, chúng tôi nhớ rằng tên bịp bợm ấy khi còn sống có nói : ‘Sau ba ngày, Ta sẽ trở dậy’.</p> <p>⁶⁴ Vậy xin ngài truyền canh phòng ngôi mộ cho đến ngày thứ ba, kéo môn đệ hẳn đến lấy trộm xác rồi phao trong dân là hẳn đã từ cõi chết trở dậy. Và như thế, chuyện bịp bợm cuối cùng này sẽ còn tệ hại hơn chuyện trước.”</p> <p>⁶⁵ Ông Phi-la-tô bảo họ : “Các ông có sẵn lính đó, cứ đi mà canh phòng theo ý các ông !”</p> <p>⁶⁶ Thế là họ ra đi canh phòng ngôi mộ, niêm phong tảng đá và cất lính canh.</p>			

359. NGÔI MỘ TRÔNG. THIÊN SỬ BÁO TIN.

Mt 28,1-8	Mc 16,1-8	Lc 24,1-11	Ga 20,1
¹ Sau ngày sa-bát,	¹ Hết ngày sa-bát, bà Ma-ri-a Mác-đa-la với		

Mt	Mc	Lc	Ga
	bà Ma-ri-a mẹ ông Gia-cô-bê, và bà Sa-lô-mê, mua hương liệu để đi ướp xác Đức Giê-su.		
khi ngày thứ nhất trong tuần sắp bắt đầu, bà Ma-ri-a Mác-da-la và một bà khác cũng tên là Ma-ri-a, đi viếng mộ.	² Sáng tinh sương ngày thứ nhất trong tuần, lúc mặt trời vừa mọc, các bà	¹ Ngày thứ nhất trong tuần, vừa tảng sáng, các bà	¹ Sáng sớm ngày thứ nhất trong tuần, lúc trời còn tối, bà Ma-ri-a Mác-da-la
	ra mộ.	đi ra mộ, mang theo hương liệu đã chuẩn bị sẵn.	ra mộ,
	³ Các bà nói với nhau : “Ai sẽ lăn tảng đá ra khỏi cửa mộ giúp ta đây ?”		
² Bỗng đất rung chuyển đờ đội : thiên sứ của Chúa từ trời xuống,	⁴ Ngược mắt lên, các bà thấy tảng đá lăn ra một bên rồi, mà tảng đá ấy lớn lắm.	² Họ thấy tảng đá đã lăn ra khỏi mộ.	thì thấy tảng đá đã bị đem đi khỏi mộ. (§ 361)
đến lăn tảng đá ra,	⁵ Vào trong mộ,	³ Nhưng khi bước vào,	20,11b ...cúi xuống nhìn vào trong mộ,
		họ không thấy thi hài Chúa Giê-su đâu cả.	
		⁴ Họ còn đang hoang mang,	
	các bà thấy một người thanh niên ngồi bên phải,	thì bỗng có hai người đàn ông	¹² thì thấy hai thiên sứ
rồi ngồi lên trên ; ³ điện mạo người như ánh chớp, và y phục trắng như tuyết.	mặc áo trắng ;	y phục sáng chói, đứng bên họ.	mặc áo trắng ...
	các bà hoảng sợ.	⁵ Đang lúc các bà sợ hãi, cúi mặt xuống đất,	
⁴ Thấy người, lính canh sợ hãi, run rẩy chết ngất đi.		thì hai người kia nói :	¹³ Thiên sứ hỏi bà : “Này người phụ nữ, sao bà khóc ?”
⁵ Thiên sứ lên tiếng báo các phụ nữ : “Này các bà, các bà đừng sợ ! Tôi biết các bà tìm Đức Giê-su, Đấng chịu đóng đinh.	⁶ Nhưng người thanh niên liền nói : “Đừng hoảng sợ ! Các bà tìm Đức Giê-su Na-da-rét, Đấng chịu đóng đinh chứ gì !	“Sao các bà lại tìm	
		Người Sống ở giữa kẻ chết ?	
⁶ Người không có ở đây,	(Người không có ở đây)	⁶ Người không có ở đây	Bà thưa : “Người ta đã lấy mất Chúa tôi rồi,
vì Người đã trở dậy như Người đã nói.	Người đã trở dậy rồi, ()	nhưng đã trở dậy rồi.	và tôi không biết
Các bà đến mà xem chỗ Người đã nằm,	Chỗ đã đặt Người đây này !		họ để Người ở đâu !”

Mt	Mc	Lc	Ga
<p>⁷ rồi mau về</p> <p>nói với môn đệ Người</p> <p>như thế này :</p> <p>‘Người đã trỗi dậy từ cõi chết, và Người đi đến Ga-li-lê trước các ông. Ở đó, các ông sẽ được thấy Người.’</p> <p>‘Đấy, tôi xin nói cho các bà hay.’</p>	<p>⁷ Xin các bà về</p> <p>nói với môn đệ Người và ông Phê-rô rằng :</p> <p>‘Người đi đến Ga-li-lê trước các ông. Ở đó, các ông sẽ được thấy Người như Người đã nói với các ông.’</p>	<p>Hãy nhớ lại điều Người đã nói với các bà</p> <p>hồi còn ở Ga-li-lê,</p> <p>⁷ là Con Người phải bị nộp vào tay phường tội lỗi, và bị đóng đinh vào thập giá, rồi ngày thứ ba sống lại.”</p> <p>⁸ Bấy giờ các bà nhớ lại những điều Đức Giê-su đã nói.</p> <p>⁹ Khi từ mộ trở về,</p> <p>các bà báo cho Nhóm Mười Một và mọi người khác hay tất cả những sự việc ấy.</p> <p>¹⁰ Mấy bà nói đây là bà Ma-ri-a Mác-đa-la, bà Gio-an-na, và bà Ma-ri-a, mẹ ông Gia-cô-bê. Các bà khác cùng đi với mấy bà này cũng nói với các Tông Đồ như vậy.</p> <p>¹¹ Nhưng các ông cho đó là chuyện vớ vẩn, nên chẳng tin các bà.</p>	<p>¹⁷ Đức Giê-su bảo : “... Nhưng hãy đi gặp anh em Thầy và bảo họ :</p> <p>‘Thầy lên cùng Cha của Thầy, cũng là Cha của anh em, lên cùng Thiên Chúa của Thầy, cũng là Thiên Chúa của anh em.’”</p> <p>¹⁸ Bà Ma-ri-a Mác-đa-la đi báo cho các môn đệ : “Tôi đã thấy Chúa”, và bà kể lại những điều Người đã nói với bà.</p>
<p>⁸ Các bà vội vã rời khỏi mộ,</p> <p>vừa sợ hãi vừa rất đổi vui mừng, chạy về</p> <p>báo tin cho môn đệ Đức Giê-su hay.</p>	<p>⁸ Vừa ra khỏi mộ, các bà liền chạy trốn, run lấy bầy, hết hồn hết vía. Các bà chẳng nói gì với ai, vì sợ hãi.</p>		

360. ÔNG PHÊ-RÔ VÀ “NGƯỜI MÓN ĐỆ KIA” RA MỘ

Mt	Mc	Lc 24,12	Ga 20,2-10
		<p>¹² Dầu vậy, ông Phê-rô cũng đứng lên chạy ra mộ.</p> <p>Nhưng khi cúi nhìn, ông thấy chỉ còn có những băng vải liệm thôi.</p> <p>Ông trở về nhà, kinh ngạc về sự việc đã xảy ra.</p>	<p>² Bà liền chạy về gặp ông Si-môn Phê-rô và môn đệ kia, người được Đức Giê-su thương mến. Bà nói : “Người ta đã đem Chúa đi khỏi mộ ; và chúng tôi chẳng biết họ để Người ở đâu.”</p> <p>³ Vậy ông Phê-rô và môn đệ kia đi ra mộ.</p> <p>⁴ Cả hai người cùng chạy. Nhưng môn đệ kia chạy nhanh hơn ông Phê-rô và đã tới mộ trước.</p> <p>⁵ Ông cúi xuống và trông thấy những băng vải còn ở đó, nhưng ông không vào.</p> <p>⁶ Ông Si-môn Phê-rô theo sau cũng đến nơi. Ông vào trong mộ, nhìn thấy những băng vải để ở đó, ⁷ và khăn che đầu Đức Giê-su. Khăn này không để lẫn với các băng vải, nhưng cuốn lại, xếp riêng ra một nơi.</p> <p>⁸ Bấy giờ người môn đệ kia, kẻ đã tới mộ trước, cũng đi vào. Ông đã thấy và đã tin.</p> <p>⁹ Thật vậy, trước đó, hai ông chưa hiểu rằng : theo Kinh Thánh, Đức Giê-su phải sống lại từ cõi chết.</p> <p>¹⁰ Sau đó, các môn đệ lại trở về nhà.</p>

361. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA VỚI BÀ MA-RI-A MÁC-ĐA-LA

Mt	Mc	Lc	Ga 20,11-18
			<p>¹¹ Còn bà Ma-ri-a đứng ở ngoài, gần bên mộ, mà khóc. Bà vừa khóc vừa cúi xuống nhìn vào trong mộ,</p> <p>¹² thì thấy hai thiên sứ mặc áo trắng ngồi ở nơi đã đặt thi hài của Đức Giê-su, một vị ở phía đầu, một vị ở phía chân.</p> <p>¹³ Thiên sứ hỏi bà : “Này người phụ nữ, sao bà khóc ?” Bà thưa : “Người ta đã lấy mất Chúa tôi rồi, và tôi không biết họ để Người ở đâu !”</p> <p>¹⁴ Nói xong, bà quay lại và thấy Đức Giê-su đứng đó, nhưng bà không biết là Đức Giê-su.</p> <p>¹⁵ Đức Giê-su nói với bà : “Này người phụ nữ, sao bà khóc ? Bà tìm ai ?” Bà Ma-ri-a tưởng là người làm vườn, liền nói : “Thưa ông, nếu ông đã đem Người đi, thì xin nói cho tôi biết ông để Người ở đâu, tôi sẽ đem Người về.”</p> <p>¹⁶ Đức Giê-su gọi bà : “Ma-ri-a !” Bà quay lại và nói bằng tiếng Híp-ri : “Ráp-bu-ni !” (nghĩa là ‘Lạy Thầy’).</p> <p>¹⁷ Đức Giê-su bảo : “Thôi, đừng giữ Thầy lại, vì Thầy chưa lên cùng Chúa Cha. Nhưng hãy đi gặp anh em Thầy và báo họ : ‘Thầy lên cùng Cha của Thầy, cũng là Cha của anh em, lên cùng Thiên Chúa của Thầy, cũng là Thiên Chúa của anh em’.”</p> <p>¹⁸ Bà Ma-ri-a Mác-da-la đi báo cho các môn đệ : “Tôi đã thấy Chúa”, và bà kể lại những điều Người đã nói với bà.</p>

362. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA VỚI CÁC PHỤ NỮ

Mt 28,9-10	Mt	Mc	Ga
<p>⁹ Bỗng Đức Giê-su đón gặp các bà và nói : “Chào chị em !” Các bà tiến lại gần Người, ôm lấy chân, và bái lạy Người.</p> <p>¹⁰ Bấy giờ, Đức Giê-su nói với các bà :</p> <p>“Chị em đừng sợ ! Về báo cho anh em của Thầy để họ đến Ga-li-lê.</p> <p>Họ sẽ được thấy Thầy ở đó.”</p>	<p>(§ 359)</p> <p>^{28,3} Thiên sử lên tiếng bảo các phụ nữ :</p> <p>“Này các bà, các bà đừng sợ ! ...”</p> <p>⁷ rồi mau về nói với môn đệ Người như thế này : ‘Người đã trỗi dậy từ cõi chết, và Người đi đến Ga-li-lê trước các ông. Ở đó, các ông sẽ được thấy Người.’</p> <p>“Đấy, tôi xin nói cho các bà hay.”</p>	<p>(§ 359)</p> <p>^{16,6} Nhưng người thanh niên liền nói :</p> <p>“Đừng hoảng sợ ! ...”</p> <p>Xin các bà về nói với môn đệ Người và ông Phê-rô rằng :</p> <p>“Người đi đến Ga-li-lê trước các ông. Ở đó, các ông sẽ được thấy Người như người đã nói với các ông.”</p>	<p>(§ 361)</p> <p>^{20,17} Đức Giê-su bảo :</p> <p>“Thôi, đừng giữ Thầy lại....”</p> <p>Nhưng hãy đi gặp anh em Thầy và báo họ :</p> <p>“Thầy lên cùng Cha của Thầy, cũng là Cha của anh em...”</p>

363. CÁC THƯỢNG TẾ LỬA ĐÀO

Mt 28,11-15	Mc	Lc	Ga
<p>¹¹ Các bà đang đi, thì có mấy người trong đội lính canh mở vào thành báo cho các thượng tế biết mọi việc đã xảy ra.</p> <p>¹² Các thượng tế liền họp với các kỳ mục ; sau khi bàn bạc, họ cho lính một số tiền lớn, và bảo : “Các anh hãy nói như thế này : Ban đêm đang lúc chúng tôi ngủ, các môn đệ của hắn đã đến lấy trộm xác.”</p> <p>¹⁴ Nếu sự việc này đến tai tổng trấn, chính chúng tôi sẽ dàn xếp với ông ấy và lo cho các anh được vô sự.”</p> <p>¹⁵ Lính đã nhận tiền và làm theo lời họ dạy. Câu chuyện này được phổ biến giữa người Do-thái cho đến ngày nay.</p>			

364. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA VỚI HAI MÔN ĐỆ TRÊN ĐƯỜNG EM-MAU

Mt	Mc	Lc 24,13-35	Ga
		<p>¹³ Cũng ngày hôm ấy, có hai người trong nhóm môn đệ đi đến một làng kia tên là Em-mau, cách Giê-ru-sa-lem chừng mười một cây số.</p> <p>¹⁴ Họ trò chuyện với nhau về tất cả những sự việc mới xảy ra.</p> <p>¹⁵ Đang lúc họ trò chuyện và bàn tán, thì chính Đức Giê-su tiến đến gần và cùng đi với họ.</p> <p>¹⁶ Nhưng mắt họ còn bị ngăn cản, không nhận ra Người.</p> <p>¹⁷ Người hỏi họ : “Các anh vừa đi vừa trao đổi với nhau về chuyện gì vậy ?” Họ dừng lại, vẻ mặt buồn rầu.</p> <p>¹⁸ Một trong hai người tên là Cơ-lê-ô-pát trả lời : “Chắc ông là người duy nhất trú ngụ tại Giê-ru-sa-lem mà không hay biết những chuyện đã xảy ra trong thành mấy bữa nay.”</p>	

Mt	Mc	Lc	Ga
		<p>¹⁹ Đức Giê-su hỏi : “Chuyện gì vậy ?” Họ thưa : “Chuyện ông Giê-su Na-da-rét. Người là một ngôn sứ đầy uy thế trong việc làm cũng như lời nói trước mặt Thiên Chúa và toàn dân.</p> <p>²⁰ Thế mà các thượng tế và thủ lãnh của chúng ta đã nộp Người để Người bị án tử hình, và đã đóng đinh Người vào thập giá.</p> <p>²¹ Phần chúng tôi, trước đây vẫn hy vọng rằng chính Người là Đấng sẽ cứu chuộc Ít-ra-en. Hơn nữa, những việc ấy xảy ra đến nay là ngày thứ ba rồi.</p> <p>²² Thật ra, cũng có mấy người phụ nữ trong nhóm chúng tôi đã làm chúng tôi ngỡ sốt. Các bà ấy ra mộ hồi sáng sớm.</p> <p>²³ không thấy xác Người đâu cả, về còn nói là đã thấy thiên sứ hiện ra bảo rằng Người vẫn sống.</p> <p>²⁴ Một số người trong nhóm chúng tôi đã ra mộ, và thấy sự việc y như các bà ấy nói ; còn chính Người thì họ không thấy.”</p> <p>²⁵ Bấy giờ Đức Giê-su nói với hai ông rằng : “Các anh chẳng hiểu gì cả ! Lòng trí các anh thật là chậm tin vào lời các ngôn sứ !</p> <p>²⁶ Nào Đấng Ki-tô lại chẳng phải chịu đau khổ như thế, rồi mới vào trong vinh quang của Người sao ?</p> <p>²⁷ Rồi Người giải thích cho hai ông những gì liên quan đến Người trong tất cả Sách Thánh, bắt đầu từ ông Mô-sê và tất cả các ngôn sứ.</p> <p>²⁸ Khi gần tới làng họ muốn đến, Đức Giê-su làm như còn phải đi xa hơn nữa.</p> <p>²⁹ Họ nài ép Người rằng : “Mời ông ở lại với chúng tôi, vì trời đã xế chiều, và ngày sắp tàn.” Bấy giờ Người mới vào và ở lại với họ.</p> <p>³⁰ Khi đồng bàn với họ, Người cầm lấy bánh, dâng lời chúc tụng, và bẻ ra trao cho họ.</p> <p>³¹ Mắt họ liền mở ra và họ nhận ra Người, nhưng Người lại biến mất, không còn thấy đâu nữa.</p> <p>³² Họ mới bảo nhau : “Đọc đường, khi Người nói chuyện và giải thích Kinh Thánh cho chúng ta, lòng chúng ta đã chẳng bừng cháy lên sao ?”</p> <p>³³ Ngay lúc ấy, họ đứng dậy, quay trở lại Giê-ru-sa-lem, gặp Nhóm Mười Một và các bạn hữu đang tụ họp tại đó.</p> <p>³⁴ Những người này báo hai ông : “Chúa trời dậy thật rồi, và đã hiện ra với ông Si-môn.”</p> <p>³⁵ Còn hai ông thì kể lại những gì đã xảy ra dọc đường và việc mình đã nhận ra Chúa thế nào khi Người bẻ bánh.</p>	

365. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA VỚI CÁC MÔN ĐỆ

Mt	Mc	Lc 24,36-43	Ga 20,19-20	Ga
	(§ 152) 6,37 Chiều đến,...			
		³⁶ Các ông còn đang nói,	¹⁹ Chiều hôm ấy, ngày thứ nhất trong tuần, nơi các môn đệ đang ở, các cửa đều đóng kín, vì các ông sợ người Do-thái.	(§ 368) ^{20,26} Tám ngày sau, các môn đệ Đức Giê-su lại có mặt trong nhà, có cả ông Tô-ma ở đó với các ông. Các cửa đều đóng kín.
	^{40b} Người đi trên mặt biển mà đến với các ông...	thì chính Đức Giê-su đứng giữa các ông và bảo : “Chúc anh em được bình an !”	Đức Giê-su đến, đứng giữa các ông và nói : “Chúc anh em được bình an !”	Đức Giê-su đến, đứng giữa các ông và nói : “Chúc anh em được bình an.”

Mt	Mc	Lc	Ga	Ga
	<p>⁴⁹ Nhưng ... các ông ... lại tưởng là ma.</p> <p>⁵⁰ ... các ông ... đều hoảng hốt.</p> <p>⁵⁰ "...chính Thầy đây, đừng sợ!"</p>	<p>³⁷ Các ông kinh hồn bạt vía, tưởng là thấy ma.</p> <p>³⁸ Nhưng Người nói :</p> <p>"Sao lại hoảng hốt ?</p> <p>Sao lòng anh em còn ngờ vực ?</p> <p>³⁹ Nhìn tay chân Thầy coi,</p> <p>chính Thầy đây mà !</p> <p>Cứ rờ xem, ma đâu có thịt có xương như anh em thấy Thầy có đây ?"</p> <p>⁴⁰ Nói xong, Người đưa tay chân ra cho các ông xem.</p> <p>⁴¹ Các ông còn chưa tin vì mừng quá,</p> <p>và còn đang ngờ ngàng, thì Người hỏi :</p> <p>"Ồ đây anh em có gì ăn không ?"</p> <p>⁴² Các ông đưa cho Người một khúc cá nướng.</p> <p>⁴³ Người cầm lấy và ăn trước mặt các ông.</p>	<p>²⁰ Nói xong,</p> <p>Người cho các ông xem tay</p> <p>và cạnh sườn.</p> <p>Các môn đệ vui mừng vì được thấy Chúa.</p>	<p>²⁷ Rồi Người bảo ông Tô-ma :</p> <p>"Đặt ngón tay vào đây, và hãy nhìn xem tay Thầy.</p> <p>Đưa tay ra mà đặt vào cạnh sườn Thầy</p> <p>Đừng cứng lòng tin nữa, nhưng hãy tin."</p> <p>(§ 371)</p> <p>^{21,} Người nói với các ông :</p> <p>"Này các chú, không có gì ăn sao ?"</p>

366. NHỮNG LỜI CHỈ BẢO SAU HẾT CHO CÁC TÔNG ĐỒ

Mt	Mc	Lc 24,44-49	Cv	Ga
		<p>⁴⁴ Rồi Người bảo : "Khi còn ở với anh em, Thầy đã từng nói với anh em rằng tất cả những gì sách Luật Mô-sê, các sách Ngôn Sứ và các Thánh Vịnh đã chép về Thầy đều phải được ứng nghiệm."</p> <p>⁴⁵ Bấy giờ Người mở trí cho các ông hiểu Kinh Thánh</p> <p>⁴⁶ và Người nói : "Có lời chép rằng : Đấng Ki-tô phải chịu đau khổ rồi ngày thứ ba, từ cõi chết sống lại ;</p> <p>⁴⁷ phải nhân danh Người mà rao giảng cho muôn dân, bắt đầu từ Giê-ru-sa-lem, kêu gọi họ hối cải để được ơn tha tội.</p>		

Mt	Mc	Lc	Cv	Ga
		<p>⁴⁸ Chính anh em là chứng nhân về những điều này.</p> <p>⁴⁹ “Phần Thầy, Thầy sắp gửi đến cho anh em điều Cha Thầy đã hứa.</p> <p>Còn anh em, hãy ở lại trong thành, cho đến khi nhận được quyền năng từ trời cao ban xuống.”</p>	<p>¹ ^{1b} “... anh em sẽ là chứng nhân của Thầy tại Giê-ru-sa-lem, trong toàn miền Giu-đê, Sa-ma-ri và cho đến tận cùng cõi đất.”</p> <p>⁴ Một hôm, đang khi dùng bữa với các Tông Đồ, Đức Giê-su truyền cho các ông không được rời khỏi Giê-ru-sa-lem, nhưng phải ở đó chờ đợi điều Chúa Cha đã hứa, điều mà anh em đã nghe Thầy nói tới.</p> <p>^{8a} “Nhưng anh em sẽ nhận được quyền năng của Thánh Thần khi Người ngự xuống trên anh em.”</p>	

367. “THẤY CŨNG SAI PHÁI ANH EM ĐI”

Mt	Mc	Lc	Ga 20,21-23	Ga
<p>(§ 179)</p> <p>^{18, 18} “Thầy bảo thật anh em, dưới đất, anh em ràng buộc những điều gì, trên trời cũng sẽ ràng buộc như vậy ; dưới đất, anh em tháo cởi những điều gì, trên trời cũng sẽ tháo cởi như vậy.”</p>			<p>²¹ Người lại nói với các ông : “Chúc anh em được bình an ! Như Chúa Cha đã sai phái Thầy đi, thì Thầy cũng sai phái anh em đi.”</p> <p>²² Nói xong, Người thổi hơi vào các ông và bảo : “Anh em hãy nhận lấy Thánh Thần.</p> <p>(anh em cầm buộc tội ai, thì tội người ấy bị cầm buộc.)”</p> <p>²³ Anh em tha tội cho ai, thì tội người ấy được tha ; ()</p>	<p>(§ 334)</p> <p>^{17, 18} Như Cha đã sai con đến thế gian, thì con cũng sai họ đến thế gian.</p>

368. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA VỚI CÁC MÔN ĐỆ VÀ VỚI ÔNG TÔ-MA

Mt	Mc	Lc	Ga 20,24-29
			<p>²⁴ Một người trong Nhóm Mười Hai, tên là Tô-ma, cũng gọi là Đi-đy-mô, không ở với các ông khi Đức Giê-su đến.</p> <p>²⁵ Các môn đệ khác nói với ông : “Chúng tôi đã được thấy Chúa!” Ông Tô-ma đáp : “Nếu tôi không thấy dấu đinh ở tay Người, nếu tôi không xỏ ngón tay vào lỗ đinh và không đặt bàn tay vào cạnh sườn Người, tôi chẳng có tin.”</p> <p>²⁶ Tám ngày sau, các môn đệ Đức Giê-su lại có mặt trong nhà, có cả ông Tô-ma ở đó với các ông. Các cửa đều đóng kín. Đức Giê-su đến, đứng giữa các ông và nói : “Chúc anh em được bình an.”</p> <p>²⁷ Rồi Người bảo ông Tô-ma : “Đặt ngón tay vào đây, và hãy nhìn xem tay Thầy. Đưa tay ra mà đặt vào cạnh sườn Thầy. Đứng cứng lòng tin nữa, nhưng hãy tin.”</p> <p>²⁸ Ông Tô-ma thưa Người: “Lạy Chúa của con, lạy Thiên Chúa của con !”</p> <p>²⁹ Đức Giê-su bảo : “Vì đã thấy Thầy, nên anh tin. Phúc thay những người không thấy mà tin !”</p>

369. KẾT LUẬN THỨ NHẤT CỦA TIN MỪNG THỨ TƯ

Mt	Mc	Lc	Ga 20,30-31
			³⁰ Đức Giê-su đã làm nhiều dấu lạ khác nữa trước mặt các môn đệ ; nhưng những dấu lạ đó không được ghi chép trong sách này. ³¹ Còn những điều đã được chép ở đây là để anh em tin rằng Đức Giê-su là Đấng Ki-tô, Con Thiên Chúa, và để vì tin mà anh em có sự sống nhờ danh Người.

370. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA TẠI GA-LI-LÊ VÀ SAI MÔN ĐỆ ĐI ĐẾN VỚI MUÔN DÂN

Mt 28,16-20		Mc	Lc	Ga
¹⁶ Mười một môn đệ đi tới miền Ga-li-lê, đến ngọn núi Đức Giê-su đã truyền cho các ông đến. ¹⁷ Khi thấy Người, các ông bái lạy, nhưng có mấy ông lại hoài nghi. ¹⁸ Đức Giê-su đến gần, nói với các ông : “Thầy đã được trao toàn quyền trên trời dưới đất. ¹⁹ Vậy anh em hãy đi và làm cho muôn dân trở thành môn đệ, làm phép rửa cho họ nhân danh Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần, ²⁰ dạy bảo họ tuân giữ mọi điều Thầy đã truyền cho anh em. Và đây, Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế.”				

371. ĐỨC GIÊ-SU HIỆN RA Ở BIỂN HỒ TI-BÊ-RI-A

Mt	Mc	Lc	Ga 21,1-14
		(§ 38) 5, ³ Ông Si-môn đáp : “Lạy Thầy, chúng con đã vất vả suốt đêm mà không bắt được gì cả. 1 ...Đức Giê-su đang đứng ở bờ hồ Ghen-nê-xa-rét... 4 Nói xong, Người bảo ông Si-môn : “Chèo ra chỗ nước sâu mà thả lưới bắt cá.” 5b “... Nhưng vâng lời Thầy, con sẽ thả lưới.”	¹ Sau đó, Đức Giê-su lại tỏ mình ra cho các môn đệ ở biển hồ Ti-bê-ri-a. Người tỏ mình ra như thế này. ² Ông Si-môn Phê-rô, ông Tô-ma gọi là Đi-đy-mô, ông Na-tha-na-en người Ca-na miền Ga-li-lê, các người con ông Dê-bê-đê và hai môn đệ khác nữa, tất cả đang ở với nhau. ³ Ông Si-môn Phê-rô nói với các ông : “Tôi đi đánh cá đây.” Các ông đáp : “Chúng tôi cùng đi với anh.” Rồi mọi người ra đi, xuống thuyền, nhưng đêm ấy họ không bắt được gì cả. ⁴ Khi trời đã sáng, Đức Giê-su đứng trên bãi biển, nhưng các môn đệ không biết đó là Đức Giê-su. ⁵ Người nói với các ông : “Này các chú, không có gì ăn sao ?” Các ông trả lời : “Không !” ⁶ Người bảo các ông : “Cứ thả lưới xuống bên phải thuyền, thì sẽ bắt được cá.”

Mt	Mc	Lc	Ga
		<p>^{6b} Họ đã làm như vậy, và bắt được rất nhiều cá...</p> <p>⁷ Họ làm hiệu cho các bạn chài trên chiếc thuyền kia đến giúp. Những người này tới, và họ đã đổ lên được hai thuyền đầy cá, đến gần chìm.</p> <p>^{6b} ...đến nổi hầu như rách cả lưới.</p>	<p>Các ông thả lưới xuống, nhưng không sao kéo lên nổi, vì lưới đầy những cá.</p> <p>⁷ Người môn đệ được Đức Giê-su yêu mến nói với ông Phê-rô : “Chúa đó !” Vừa nghe nói “Chúa đó !”, ông Si-môn Phê-rô vội khoác áo vào vì đang ở trần, rồi nhảy xuống biển.</p> <p>⁸ Các môn đệ khác chèo thuyền vào bờ kéo theo lưới đầy cá,</p> <p>vì các ông không xa bờ lắm, chỉ cách khoảng gần một trăm thước.</p> <p>⁹ Bước lên bờ, các ông nhìn thấy có sẵn than hồng với cá đặt ở trên, và có cả bánh nữa.</p> <p>¹⁰ Đức Giê-su bảo các ông : “Đem ít cá mới bắt được tôi đây !”</p> <p>¹¹ Ông Si-môn Phê-rô xuống thuyền, rồi kéo lưới vào bờ. Lưới đầy những cá lớn, đếm được một trăm năm mươi ba con. Cá nhiều như vậy mà lưới không bị rách.</p> <p>¹² Đức Giê-su nói : “Anh em đến mà ăn !” Không ai trong các môn đệ dám hỏi : “Ông là ai ?”, vì các ông biết rằng đó là Chúa.</p> <p>¹³ Đức Giê-su đến, cầm lấy bánh trao cho các ông ; rồi cá, Người cũng làm như vậy.</p> <p>¹⁴ Đó là lần thứ ba Đức Giê-su tỏ mình ra cho các môn đệ, sau khi Người trở dậy từ cõi chết.</p>

**372. ÔNG PHÊ-RÔ LẠI ĐƯỢC TÍN NHIỆM
ĐƯỢC BẢO TRƯỞNG SẼ TỬ ĐẠO**

Mt	Mc	Lc	Ga 21,15-19
			<p>¹⁵ Sau bữa ăn, Đức Giê-su hỏi ông Si-môn Phê-rô : “Này anh Si-môn, con ông Gio-an, anh có yêu mến Thầy hơn các anh em này không ?” Ông đáp : “Thưa Thầy có, Thầy biết con thương mến Thầy.” Đức Giê-su nói với ông : “Hãy chăm sóc chiên con của Thầy.”</p> <p>¹⁶ Người lại hỏi lần thứ hai : “Này anh Si-môn, con ông Gio-an, anh có yêu mến Thầy không ?” Ông đáp : “Thưa Thầy có, Thầy biết con thương mến Thầy.” Người nói : “Hãy chăn dắt chiên của Thầy.”</p> <p>¹⁷ Người hỏi lần thứ ba : “Này anh Si-môn, con ông Gio-an, anh có thương mến Thầy không ?” Ông Phê-rô buồn vì Người hỏi tới lần thứ ba : “Anh có thương mến Thầy không ?” Ông đáp : “Thưa Thầy, Thầy biết mọi sự ; Thầy biết rõ con thương mến Thầy.” Đức Giê-su bảo : “Hãy chăm sóc chiên của Thầy.”</p> <p>¹⁸ Thật, Thầy bảo thật anh, lúc còn trẻ, anh tự mình thắt lưng lấy, và đi đâu tùy ý anh muốn. Nhưng khi đã về già, anh sẽ phải dang tay ra cho người khác thắt lưng và dẫn anh đến nơi anh chẳng muốn.”</p> <p>¹⁹ Người nói vậy, có ý ám chỉ ông sẽ phải chết cách nào để tôn vinh Thiên Chúa. Nói thế rồi, Người bảo ông : “Hãy theo Thầy.”</p>

373. VẬN MẠNG NGƯỜI MÔN ĐỆ CHÚA YÊU

Mt	Mc	Lc	Ga 21,20-23
			<p>²⁰ Ông Phê-rô quay lại, thì thấy người môn đệ được Đức Giê-su yêu mến đi theo sau ; ông này là người đã nghiêng mình vào ngực Đức Giê-su trong bữa ăn tối và hỏi : “Thưa Thầy, ai là kẻ nộp Thầy ?”</p> <p>²¹ Vậy khi thấy người đó, ông Phê-rô nói với Đức Giê-su : “Thưa Thầy, còn anh này thì sao ?”</p> <p>²² Đức Giê-su đáp : “Giả như Thầy muốn anh ấy còn ở lại cho tới khi Thầy đến, thì việc gì đến anh ? Phán anh, hãy theo Thầy.”</p> <p>²³ Do đó, mới có tiếng đồn giữa anh em là môn đệ ấy sẽ không chết. Nhưng Đức Giê-su đã không nói với ông Phê-rô là : “Anh ấy sẽ không chết”, mà chỉ nói : “Giả như Thầy muốn anh ấy còn ở lại cho tới khi Thầy đến, thì việc gì đến anh ?”</p>

374. ĐỨC GIÊ-SU ĐƯỢC RƯỚC LÊN TRỜI

Mt	Mc	Lc 24,50-53	Cv	Ga
		<p>⁵⁰ Sau đó, Người dẫn các ông tới gần Bê-ta-ni-a, rồi giơ tay chúc lành cho các ông.</p> <p>⁵¹ Và đang khi chúc lành, thì Người rời khỏi các ông và được đem lên trời.</p> <p>⁵² Bấy giờ các ông bái lạy Người, rồi trở lại Giê-ru-sa-lem, lòng đầy hoan hỷ,</p> <p>⁵³ và luôn ở trong Đền Thờ mà chúc tụng Thiên Chúa.</p>	<p>■ 1,⁹ Nói xong,</p> <p>■</p> <p>■ Đức Giê-su được cất lên ngay trước mắt các ông, và có đám mây che khuất, khiến các ông không còn thấy Người nữa.</p> <p>■ ¹⁰ Và đang lúc các ông còn đăm đăm nhìn lên trời phía Người đi...</p> <p>■ ¹² Bấy giờ</p> <p>■ các ông từ núi gọi là núi Ô-liu trở về Giê-ru-sa-lem...</p>	

375. KẾT LUẬN THỨ HAI CỦA TIN MỪNG THỨ TƯ

Mt	Mc	Lc	Ga 21,24-25
			<p>²⁴ Chính môn đệ này làm chứng về những điều đó và đã viết ra. Chúng tôi biết rằng lời chứng của người ấy là xác thực.</p> <p>²⁵ Còn có nhiều điều khác Đức Giê-su đã làm. Nếu viết lại từng điều một, thì thời thiết nghĩ : cả thế giới cũng không đủ chỗ chứa các sách viết ra.</p>

376. PHỤ TRƯỞNG CỦA MC : SỬ MỆNH ĐẾN VỚI MUÔN DÂN

Mt	Mc 16,9-20	Lc	Ga
	<p>⁹ Sau khi sống lại vào lúc tảng sáng ngày thứ nhất trong tuần, Đức Giê-su hiện ra trước tiên</p> <p>với bà Ma-ri-a Mác-đa-la,</p>	<p>(§ 124)</p> <p>■ 8,² ...bà Ma-ri-a</p> <p>■ gọi là Ma-ri-a Mác-đa-la,</p>	<p>(§ 361)</p> <p>■ 20,¹⁸ Bà Ma-ri-a Mác-đa-la</p>

Mt	Mc	Lc	Ga
	là kẻ đã được Người trừ cho khỏi bầy quỷ.	■ người đã được ■ trừ bầy quỷ...	■ ■ ■ ■ ■
	¹⁰ Bà đi báo tin cho những kẻ đã từng sống với Người mà nay đang buồn bã khóc lóc.		■ ■ ■ ■ ■ đi báo cho các môn đệ :
	¹¹ Nghe bà nói Người đang sống và bà đã thấy Người, các ông vẫn không tin.		■ ■ ■ ■ ■ "Tôi đã thấy Chúa"...
	¹² Sau đó, Người tỏ mình ra đưới một hình dạng khác cho hai người trong nhóm các ông, khi họ đang trên đường đi về quê.	(§ 364) ■ ■ ■ ■ ■ ^{24,13} Cũng ngày hôm ấy, ■ ■ ■ ■ ■ có hai người trong nhóm môn đệ ■ ■ ■ ■ ■ đi đến một làng kia ■ ■ ■ ■ ■ tên là Em-mau... ■ ■ ■ ■ ■ ¹³ Ngay lúc ấy, họ đứng dậy, ■ ■ ■ ■ ■ quay trở lại Giê-ru-sa-lem...	
	¹³ Họ trở về báo tin cho các ông khác, nhưng các ông ấy cũng không tin hai người này.	■ ■ ■ ■ ■ ¹⁵ Còn hai ông thì kể lại những gì đã xảy ra dọc đường...	
	¹⁴ Sau cùng, Người tỏ mình ra cho chính Nhóm Mười Một đang khi các ông dùng bữa. Người khiển trách các ông không tin và cứng lòng, bởi lẽ các ông không chịu tin những kẻ đã được thấy Người sau khi Người trở dậy.	(§ 365) 24,36-43	(§ 365) 20,19-20
	¹⁵ Người nói với các ông : "Anh em hãy đi khắp tứ phương thiên hạ, rao giảng Tin Mừng cho mọi loài thọ tạo.		
	¹⁶ Ai tin và chịu phép rửa, sẽ được cứu độ ; còn ai không tin, thì sẽ bị kết án.		
	¹⁷ Đây là những dấu lạ sẽ đi theo những ai có lòng tin : nhân danh Thấy, họ sẽ trừ được quỷ, sẽ nói được những tiếng mới lạ.		
	¹⁸ Họ sẽ cầm được rắn, và dù có uống nhầm thuốc độc, thì cũng chẳng sao. Và nếu họ đặt tay trên những người bệnh, thì những người này sẽ được mạnh khỏe."		
	¹⁹ Nói xong, Chúa Giê-su được rước lên trời và ngự bên hữu Thiên Chúa ^{bb} .	(§ 374) 24,51	

Mt	Mc	Lc	Ga
	<p>²⁰ Còn các Tông Đồ thì ra đi rao giảng khắp nơi, có Chúa cùng hoạt động với các ông, và dùng những dấu lạ kèm theo mà xác nhận lời các ông rao giảng.</p>		

MỤC LỤC THEO CÁC PHÂN ĐOẠN

Số đậm : các đoạn ở đúng chỗ theo thứ tự trong sách Tin Mừng.

Số thường, nghiêng : các câu không ở đúng chỗ theo thứ tự trong sách Tin Mừng.

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
Dẫn nhập					7
Các sắp đặt của sách này					7
1. Lời Tựa của Ga				1,1-18	9
2. Lời Tựa của Lc			1,1-4		9
3. Truyền tin cho ông Đa-ca-ri-a			1,5-25		10
4. Truyền tin cho Đức Ma-ri-a	<i>1,18.20-21</i>		1,26-38		10
5. Đức Ma-ri-a viếng thăm bà Ê-li-sa-bét			1,39-45		11
6. Bài ca “Ngợi khen” (Magnificat)			1,46-56		11
7. Ông Gio-an Tẩy Giả ra đời và chịu phép cắt bì			1,57-66		12
8. Bài ca “Chúc tụng” (Benedictus)			1,67-80		12
9. Đức Giê-su ra đời			2,1-7		12
10. Những người chân chiến đến viếng thăm			2,8-20		13
11. Đức Giê-su chịu phép cắt bì và được tiến dâng trong Đền Thờ	2,22-23		2,21-40		13
12. Gia phả Đức Giê-su	1,1-17		<i>3,23-34</i>		14
13. Truyền tin cho ông Giu-se	1,18-25		<i>1,27.30.31.35</i>		15
14. Các nhà chiêm tinh đến bái lạy	2,1-12				16
15. Đức Giê-su trốn sang Ai-cập	2,13-15				16
16. Các anh hài bị giết	2,16-18				17
17. Từ Ai-cập trở về Na-da-rét	2,19-23		<i>2,39</i>		17
18. Đức Giê-su ngồi giữa các bậc thầy Do-thái			2,41-52		17
19. Ông Gio-an Tẩy Giả rao giảng	3,1-6 <i>11,10</i>	1,1-6 <i>1,2-3</i>	3,1-6 <i>7,27</i>	1,19-23 <i>1,6-7</i>	18
20. Ông Gio-an Tẩy Giả rao giảng	3,7-10 <i>7,19 ; 23,33</i>		3,7-9		20
21. Một vài chỉ dẫn của ông Gio-an Tẩy Giả			3,10-14		20
22. Ông Gio-an Tẩy Giả loan báo Đấng Mê-si-a	3,11-12	1,7-8	3,15-18	1,24-28	21
23. Ông Gio-an Tẩy Giả bị bỏ tù	<i>14,3</i>	<i>6,17</i>	3,19-20		22
24. Đức Giê-su chịu phép rửa	3,13-17	1,9-11	3,21-22	1,29-34 <i>1,35-36</i>	22
25. Các môn đệ đầu tiên				1,35-51	23
26. Gia phả Đức Giê-su	<i>1,2-16</i>		3,23-38		24
27. Đức Giê-su chịu cám dỗ trong hoang địa	4,1-11	1,12-13	4,1-13 <i>4,9-12</i>		26
28. Đức Giê-su bắt đầu rao giảng	4,12-17 <i>4,23-24</i> <i>9,26.35</i>	1,14-15 <i>1,21.28.39</i>	4,14-15 <i>4,31.37.44</i>		29
29. Tiệc cưới Ca-na				2,1-11	30
30. Đức Giê-su về thăm Na-da-rét	<i>13,53-58</i>	<i>6,1-6</i>	4,16-30	2,12 <i>4,44 ; 6,42</i>	30
31. Đức Giê-su kêu gọi bốn môn đệ đầu tiên	4,18-22	1,16-20	<i>5,1-3.10-11</i>		33

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
32. Đức Giê-su giảng dạy trong hội đường tại Ca-phác-na-um	7,28-29	1,21-22	4,31-32		34
33. Đức Giê-su chữa lành một người bị quỷ ám	4,24	1,23-38	4,33-37		34
34. Đức Giê-su chữa bà mẹ vợ ông Si-môn	8,14-15	1,29-31	4,38-39		35
35. Đức Giê-su chữa lành nhiều người	4,24	1,32-34	4,40-41		35
36. Đức Giê-su âm thầm rời Ca-phác-na-um		1,35-38	4,42-43		36
37. Đức Giê-su giảng dạy và chữa lành	4,23-25 8,16 ; 9,35	1,39 1,28,32,34 3,7-8	4,44 4,37,40 6,17-18		36
38. Mê cá lạ lùng. Ông Si-môn được gọi.	4,18-20	1,16-18	5,1-11	21,3,4,6,11	37
39. Đức Giê-su chữa người mắc bệnh phong	8,1-4	1,40-45	5,12-16		39
40. Đức Giê-su chữa người bại liệt	9,1-8	2,1-12 5,21	5,17-26		39
41. Đức Giê-su kêu gọi ông Lê-vi	9,9	2,13-14	5,27-28		41
42. Đức Giê-su dùng bữa với những người tội lỗi	9,10-13	2,15-17	5,29-32		41
43. Tranh luận về việc ăn chay	9,14-17	2,18-22	5,33-39		42
44. Môn đệ bắt bóng lúa ngay sa-bát	12,1-8	2,23-28	6,1-5		43
45. Đức Giê-su chữa người bại tay ngày sa-bát	12,9-14	3,1-6	6,6-11	14,1-6	44
46. Đức Giê-su tuyển chọn mười hai tông đồ	5,1 ; 10,1-4	3,13-19	6,12-16		46
47. Dẫn chúng đến với Đức Giê-su	4,25	3,7-12	6,17-19		46
48. Dẫn nhập vào bài giảng hiến chương Nước Trời	5,1-2	3,13	6,20a 6,12-13		47
49. Kêu gọi Nhóm Mười Hai	10,1-4	3,14-19 6,7	6,13-16 9,1-2 Cv 1,13		47
50. Các mối phúc và các mối họa	5,3-12		6,20b-26		48
51. Muối cho đời	5,13	9,50	14,34-35		49
52. Ánh sáng cho trần gian	5,14-16				50
53. Đức Giê-su kiện toàn luật Mô-sê	5,17-20 24,34-35	13,30-31	16,17 21,32-33		50
54. Đừng giận ghét	5,21-26	11,25	12,57-59		51
55. Không được ngoại tình. Phần thân thể làm cố sa ngã.	5,27-30 18,8-9	9,43,47-48			52
56. Đừng ly dị	5,31-32 19,7-9	10,4-5,10-12	16,18		53
57. Đừng thề thốt	5,33-37				53
58. Không được trả thù	5,38-42		6,29-30		54
59. Hãy yêu kẻ thù	5,43-48 5,39-40,42. 44,45 7,12		6,27-36 6,35		54
60. Bộ thối cách kín đáo	6,1-4				55
61. Cầu nguyện nơi kín đáo	6,5-8				55
62. Lời cầu nguyện đích thực : Kinh Lạy Cha	6,9-15	11,25	11,2-4		56
63. Ăn chay cách kín đáo	6,16-18				56

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
64. Kho tàng trên trời	6,19-21 <i>19,21</i>		<i>12,33-34</i>		56
65. Đền của thân thể	6,22-23		<i>11,34-36</i>		57
66. Làm tội Thiên Chúa hoặc làm tội Tiên Cửa	6,24		<i>16,13</i>		57
67. Tin tưởng vào Chúa quan phòng	6,25-34		<i>12,22-31</i>		57
68. Đừng xét đoán	7,1-5 <i>10,24-25</i> <i>15,14</i>	<i>4,24</i>	6,37-42		58
69. Đừng quảng của thánh cho chó	7,6				59
70. Cứ xin thì sẽ được	7,7-11		<i>11,9-13</i>		59
71. Khuông vàng thuốc ngọc	7,12		<i>6,31</i>		60
72. Hai con đường	7,13-14		<i>13,23-24</i>		60
73. Cây nào quả nấy	7,15-20 <i>3,7-8.10</i> <i>12,33-35</i> <i>15,18-20</i>		6,43-45		60
74. Phải thực hành lời Đức Giê-su dạy	7,21-23		6,46 <i>13,26-27</i>		61
75. Xây nhà trên đá	7,24-27		6,47-49		62
76. Cách giảng dạy của Đức Giê-su	7,28-29	<i>1,22</i>	7,1a <i>4,32</i>		62
77. Đức Giê-su đuổi những người buôn bán ra khỏi Đền Thờ	<i>21,12-13.23</i> <i>26,61</i>	<i>11,15-17.28</i> <i>14,58</i>	<i>19,45-46</i> <i>20,2</i>	2,13-25	63
78. Cuộc đối thoại với ông Ni-cô-đê-mô				3,1-21 <i>3,31.32</i> <i>12,46-48</i>	64
79. Lời chứng cuối cùng của ông Gio-an	<i>3,1.5.6.11</i>	<i>1,4.5.7</i>		3,22-30	65
80. Suy nghĩ về lời chứng của Đức Giê-su				3,31-36 <i>3,11-12.13</i> <i>5,20.22.24</i>	66
81. Người phụ nữ Sa-ma-ri				4,1-42	67
82. Đức Giê-su trở về Ga-li-lê	<i>13,57</i>	<i>6,4</i>	<i>4,24</i>	4,43-45	68
83. Đức Giê-su chữa người mắc bệnh phong	8,1-4	<i>1,40-44</i>	<i>5,12-14</i>		68
84. Đức Giê-su chữa đầy tớ của một đại đội trưởng	8,5-13		7,1b-10 <i>13,28-29</i>	4,46-54 <i>4,50.51</i>	69
85. Đức Giê-su chữa bà mẹ vợ ông Phê-rô	8,14-15	<i>1,29-31</i>	<i>4,38-39</i>		71
86. Đức Giê-su chữa lành nhiều người	8,16-17 <i>4,24</i>	<i>1,32-34</i>	<i>4,40-41</i>		72
87. Người môn đệ phải bỏ mọi sự	8,18-22	<i>4,35</i>	<i>8,22</i> <i>9,57-60</i>		72
88. Đức Giê-su dẹp sóng gió	8,23-27	<i>4,36-41</i>	<i>8,23-25</i>		73
89. Hai người bị quỷ ám	8,28-34	<i>5,1-20</i>	<i>8,26-39</i>		74
90. Đức Giê-su chữa người bại liệt	9,1-8	<i>2,1-12 ; 5,21</i>	<i>5,17-25</i>		76
91. Đức Giê-su kêu gọi ông Mát-thêu	9,9	<i>2,13-14</i>	<i>5,27-28</i>		78
92. Đức Giê-su dùng bữa với những người tội lỗi	9,10-13	<i>2,15-17</i>	<i>5,29-32</i>		78
93. Tranh luận về việc ăn chay	9,14-17	<i>2,18-22</i>	<i>5,33-39</i>		79
94. Đức Giê-su chữa người đàn bà bị băng huyết và cho con gái một vị thủ lãnh sống lại	9,18-26	<i>5,21-43</i>	<i>8,40-56</i>		80

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
95. Đức Giê-su chữa hai người mù	9,27-31 20,29-34	1,42.43-44,45			82
96. Đức Giê-su chữa người cảm bị quỷ ám	9,32-34 12,22-24	3,22	11,14-15		83
97. Đức Giê-su thương dân chúng lắm than	9,35-38 4,23	6,6.34	8,1 10,2		84
98. Đức Giê-su sai Nhóm Mười Hai đi giảng. Nhập đề bài giảng về sứ mệnh truyền giáo	10,1-4	3,16-19 6,7	6,14-16 9,1 ; 10,1 Cv 1,13		84
99. Những chỉ thị kèm theo sứ mệnh	10,5-16	6,8-11	9,2-5 10,3-12		85
100. Đức Giê-su báo trước những cuộc bách hại	10,17-25 24,9.13-14	13,9-13	6,40 12,11-12 21,12-17.19	14,26 15,18.20.21.27 16,2	87
101. Hãy nói công khai, đừng sợ	10,26-33	4,22 8,38	8,17 ; 9,26 12,2-9 ; 21,18		90
102. Đức Giê-su đến để gây chia rẽ	10,34-36		12,51-53		92
103. Từ bỏ mình để theo Đức Giê-su	10,37-39 16,24-25	8,34-35	9,23-24 14,26-27 17,33	12,25-26	92
104. Kết thúc bài giảng sứ mệnh truyền giáo	10,40 – 11,1	9,37.41	10,16	13,20	93
105. Đức Giê-su cho con trai một bà goá thành Na-in sống lại			7,11-17		94
106. Câu hỏi của ông Gio-an Tẩy Giả và câu trả lời của Đức Giê-su	11,2-6		7,18-23		94
107. Lời chứng của Đức Giê-su về ông Gio-an	11,7-15	1,2	7,24-30	16,16	94
108. Đức Giê-su phán đoán về thế hệ của Người	11,16-19		7,31-35		95
109. Khốn cho những thành đã chứng kiến các phép lạ mà không hối cải	11,20-24 10,15		10,12.13-15		96
110. Chúa Cha mặc khải cho những kẻ bé mọn. Chúa Cha và Người Con.	11,25-27		10,21-22		97
111. Hãy mang lấy ách của tôi	11,28-30				97
112. Môn đệ bắt bóng lúa ngày sa-bát	12,1-8	2,23-28	6,1-5		97
113. Đức Giê-su chữa người bại tay ngày sa-bát	12,9-14	3,1-6	6,6-11 14,1-6		98
114. Đức Giê-su, Người Tôi Trung của Thiên Chúa	12,15-21 4,25	3,7-12	6,17-19		100
115. Thân nhân của Đức Giê-su lo ngại		3,20-21			101
116. Đức Giê-su chữa một người bị quỷ ám vừa mù lại vừa câm	12,22-23 9,32-33		11,4		101
117. Đức Giê-su và quỷ vương Bé-en-đê-bun	12,24-30 9,34	3,22-27 9,40	11,15-23		102
118. Xúc phạm đến Thánh Thần	12,31-32	3,28-30	12,10		103
119. Lòng có đầy, miệng mới nói ra	12,33-37 7,16-17		6,44-45		103
120. Dầu lạ ngôn sứ Giê-na	12,38-42 16,1-2.4	8,11-12	11,16.29-32		104
121. Thần ô uế phản công	12,43-45		11,24-26		105
122. Những người thật sự là thân nhân của Đức Giê-su	12,46-50	3,31-35	8,19-21 11,27.28		106
123. Đức Giê-su và người phụ nữ tội lỗi		14,3	7,36-50	12,3	106

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
124. Những người phụ nữ đi theo Đức Giê-su	9,35	6,6	8,1-3		108
125. Nhập đề bài giảng bằng dụ ngôn	13,1-3a	4,1-2	8,4		108
126. Dụ ngôn người gieo giống	13,3b-9	4,3-9	8,5-8		109
127. Tại sao Đức Giê-su dùng dụ ngôn ?	13,10-15	4,10-12 4,25	8,9-10 8,18 ; 19,26	9,39-41 12,37.38.40	109
128. Đặc ân của các môn đệ	13,16-17		10,23-24		111
129. Giải nghĩa dụ ngôn người gieo giống	13,18-23	4,13-20	8,11-15		111
130. Lãnh nhận và thông truyền giáo huấn của Đức Giê-su thế nào	5,15 ; 7,2 10,26 ; 13,12 25,29	4,21-25	8,16-18 6,38 ; 11,33 12,2 ; 19,26		112
131. Dụ ngôn hạt giống tự mọc lên		4,26-29		12,24	113
132. Dụ ngôn cỏ lùng	13,24-30				114
133. Dụ ngôn hạt cải	13,31-32	4,30-32	13,18-19		114
134. Dụ ngôn men trong bột	13,33		13,20-21		114
135. Kết luận về các dụ ngôn	13,34-35	4,33-34			115
136. Giải nghĩa dụ ngôn cỏ lùng	13,36-43				115
137. Dụ ngôn kho báu và ngọc quý	13,44-46				115
138. Dụ ngôn chiếc lưới	13,47-50				115
139. Kết thúc bài giảng bằng dụ ngôn	13,51-53	6,1			116
140. Những người thật sự là thân nhân của Đức Giê-su	12,46-50	3,31-35	8,19-21 11,27-28		116
141. Đức Giê-su dẹp sóng gió	8,18.23-27	4,35-41	8,22-25		117
142. Người bị quỷ ám ở Ghê-ra-xa	8,28-34 ; 9,1	5,1-20	8,26-39		118
143. Đức Giê-su chữa người đàn bà bị xuất huyết và cho con gái ông Gia-ia sống lại	9,18-26	5,21-43	8,40-56		120
144. Đức Giê-su về thăm Na-da-rét	13,54-58 9,35 ; 13,53	6,1-6	4,16.22.24	4,44 ; 6,42	123
145. Đức Giê-su sai Nhóm Mười Hai đi giảng	10,1.5.7.8. 9-11.14	6,7-13	9,1-6 10,1.4-5.10-11		124
146. Vua Hê-rô-dê và Đức Giê-su	14,1-2	6,14-16	9,7-9 9,18-19		125
147. Ông Gio-an Tẩy Giả bị chém đầu	14,3-12	6,17-29	3,19-29		126
148. Đức Giê-su chữa một người đau ốm ở hồ nước tại Bết-da-tha		2,3.4-5.11-12		5,1-18	127
149. Diễn từ về công việc của Chúa Con				5,19-30 3,35-36 5,19.30 8,15-16.28-29	128
150. Các lời chứng về sứ mệnh Đức Giê-su				5,31-47 8,14.18.19.50. 54-55	129
151. Đức Giê-su làm cho bánh hoá nhiều lần thứ nhất	14,13-21 9,36 ; 14,12 15,29-30.32. 33-38	6,30-44	9,10-17	6,1-15	131
152. Đức Giê-su đi trên mặt biển hồ	14,22-33 16,9	6,45-52		6,16-21 6,15-16	135
153. Đức Giê-su chữa nhiều người đau ốm tại Ghen-nê-xa-rét	14,34-36	6,53-56			136
154. Tranh luận về những truyền thống người Pha-ri-sêu	15,1-9	7,1-13			137

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
155. Cái gì làm cho con người ra ô uế ?	15,10-20	7,14-23	<i>6,39-45</i>		138
156. Đức Giê-su chữa con gái người đàn bà Ca-na-an	15,21-28	7,24-30			140
157. Đức Giê-su chữa người vừa điếc vừa ngọng	15,29	7,31-37		<i>6,1,3</i>	140
158. Đức Giê-su chữa nhiều bệnh nhân tại ven biển hồ Ga-li-lê	15,30-31				141
159. Đức Giê-su làm cho bánh hoá nhiều lần thứ hai	15,32-39 <i>14,14,15.</i> <i>19-21,23</i>	8,1-10 <i>6,34,36,38-39.</i> <i>41-44,46</i>			141
160. Người Do-thái xin một dấu lạ từ trời	16,1-4 <i>12,38-39</i>	8,11-13	<i>11,16,29</i> <i>12,54-56</i>		143
161. Men Pha-ri-sêu, men Xa-đốc và men Hê-rô-đê	16,5-12	8,14-21	<i>12,1b</i>		143
162. Đức Giê-su chữa người mù ở Bết-xai-đa		8,22-26			144
163. Diễn từ trong hội đường Ca-phác-na-um		<i>8,11</i>	<i>4,22 ; 22,19</i>	6,22-59	145
164. Kết thúc diễn từ		<i>8,29</i> <i>14,18,20</i>		6,60-71 <i>6,44</i> <i>13,10-11,18</i>	147
165. Ông Phê-rô tuyên xưng đức tin	16,13-20 <i>18,18</i>	8,27-30	9,18-21	<i>6,68,69</i> <i>1,42 ; 20,23</i>	148
166. Đức Giê-su báo trước cuộc Thương Khó lần thứ nhất	16,21	8,31-32a <i>9,31</i> <i>10,32-34</i>	9,22		149
167. Ông Phê-rô trách Đức Giê-su	16,22-23	8,32b-33			150
168. Những điều kiện phải có để theo Đức Giê-su	16,24-28 <i>10,33,38-39</i>	8,34 - 9,1	9,23-27 <i>12,9 ; 14,27</i> <i>17,33</i>	<i>8,51,52</i> <i>12,23,35-36</i>	150
169. Đức Giê-su biến đổi hình dạng	17,1-9	9,2-10	9,28-36		152
170. Câu hỏi về ông Ê-li-a	17,10-13	9,11-13			153
171. Đức Giê-su chữa đứa trẻ bị kinh phong	17,14-21	9,14-29	9,37-43a <i>17,6</i>		154
172. Đức Giê-su báo trước cuộc Thương Khó lần thứ hai	17,22-23	9,30-32	9,43b-45		156
173. Đức Giê-su và ông Phê-rô nộp thuế	17,24-27				156
174. Ai là người lớn nhất ?	18,1-5 <i>10,40 ; 17,24</i> <i>20,27</i>	9,33-37 <i>10,15</i>	9,46-48 <i>10,16 ; 14,11</i> <i>18,17 ; 22,24</i>	<i>3,3 ; 13,20</i>	157
175. Ai không chống lại chúng ta là ủng hộ chúng ta	<i>10,42 ; 12,30</i>	9,38-41	9,49-50 <i>11,23</i>		158
176. Đừng làm cơ cho ai sa ngã	18,6-11 <i>5,29-30</i>	9,42-48	<i>17,1-2</i>		159
177. Muối	<i>5,13</i>	9,49-50	<i>14,34-35</i>		160
178. Con chiên lạc	18,12-14		<i>15,1-10</i>		161
179. Sửa lỗi anh em	18,15-18 <i>16,19</i>		<i>17,3</i>	<i>20,23</i>	161
180. Hợp lời cầu nguyện	18,19-20				162
181. Anh em tha thứ cho nhau	18,21-22		<i>17,4</i>		162
182. Dụ ngôn tên mắc nợ không biết thương xót	18,23-35				163
183. Một làng miền Sa-ma-ri không đón tiếp Đức Giê-su			9,51-56		164

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
184. Người môn đệ phải bỏ mọi sự	8,19-22		9,57-62		164
185. Đức Giê-su sai Bảy Mười Hai môn đệ đi giảng	9,37-38 10,1.9-16	6,7-11	10,1-12 9,1-5		164
186. Đức Giê-su quả trách các thành ven bờ hồ	10,40 11,21-23		10,13-16	5,23 ; 13,20	166
187. Hãy mừng vì tên anh em được ghi trên trời.			10,17-20		167
188. Chúa Cha mặc khải cho những kẻ bé mọn. Chúa cha và Người Con	11,25-27		10,21-22		167
189. Đặc ân của các môn đệ	13,16-17		10,23-24		168
190. Điều răn thứ nhất	22,34-40	12,28-31	10,25-28 18,18-20		168
191. Dụ ngôn người Sa-ma-ri tốt lành			10,29-37		169
192. Hai chị em Mác-ta và Ma-ri-a			10,38-42		170
193. Lời cầu nguyện đích thực : Kinh "Lạy Cha"	6,9-13		11,1-4		170
194. Người bạn quý rẫy			11,5-8		170
195. Cứ xin thì sẽ được	7,7-11		11,9-13		170
196. Đức Giê-su chữa người câm bị quỷ ám	9,32-33 12,22-23		11,14		171
197. Đức Giê-su và quỷ vương Bé-en-de-bun	9,34 12,24-30	3,22-27 9,40	11,15-23		171
198. Thần ô uế phản công	12,43-45		11,24-26		173
199. Thế nào là hạnh phúc thật	12,49-50	3,34-35	11,27-28 8,21		173
200. Dấu lạ ngôn sứ Giô-na	12,39-42 16,2.4	8,12	11,29-32		173
201. Hai lời nói về đèn	5,15 6,22-23	4,21	11,33-36 8,16		174
202. Khiến trách các người Pha-ri-sêu và các nhà thông luật	23,4.6-7.13. 23.25.27. 29-31.34-36		11,37-54		175
203. Men Pha-ri-sêu	16,6	8,15	12,1		177
204. Hãy nói công khai, đừng sợ !	10,19-20. 26-33	3,29 ; 4,22 8,38 ; 13,11	12,2-12 8,17 ; 9,26 21,14-15.18		177
205. Đứng thu tích của cải cho mình			12,13-21		179
206. Tin tưởng vào Chúa quan phòng	6,25-34		12,22-32		179
207. Bán của cải đi mà bố thí	6,19-21 19,21		12,33-34		180
208. Những đầy tớ biết canh thức	24,42	13,34-36	12,35-38		180
209. Người chủ nhà canh thức	24,43-44		12,39-40		181
210. Người quản lý trung tín và khôn ngoan	24,45-51	13,37	12,41-46		181
211. Người đầy tớ bị phạt theo mức trách nhiệm của mình			12,47-48		182
212. Đức Giê-su đến để gây chia rẽ	10,34-36		12,49-53		182
213. Biết nhận xét thời đại	16,2-3		12,54-56		182
214. Làm hoà trước khi ra tòa	5,25-26		12,57-59		183
215. Nếu không hối cải thì sẽ chết hết			13,1-5		183
216. Dụ ngôn cây vả không ra trái	21,19	11,13	13,6-9		183
217. Đức Giê-su chữa một người phụ nữ còng lưng ngày sa-bát			13,10-17		184

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
218. Dụ ngôn hạt cải	13,31-32	4,30-32	13,18-19		184
219. Dụ ngôn men trong bột	13,33		13,20-21		185
220. Cửa hẹp vào Nước Trời	7,13-14,22-23 8,11-12 19,30 25,10-12		13,22-30		185
221. Con cáo già Hê-rô-dê. Đức Giê-su phải chết tại Giê-ru-sa-lem			13,31-33		186
222. Đức Giê-su than trách thành Giê-ru-sa-lem	23,37-39		13,34-35		186
223. Đức Giê-su chữa người mắc bệnh phù thũng ngày sa-bát	12,9-14	3,1-6	14,1-6 6,6-11		187
224. Dụ ngôn về việc chọn chỗ tốt nhất	18,4 23,12		14,7-11 18,14		188
225. Về việc chọn khách mời			14,12-14		189
226. Dụ ngôn khách được mời mà xin kiếu	22,1-10		14,15-24		189
227. Từ bỏ mình để theo Đức Giê-su	10,37-38		14,25-27		190
228. Tính toán hơn thiệt khi phải từ bỏ			14,28-33		190
229. Muối	5,13	9,50	14,34-35		190
230. Dụ ngôn con chiên bị lạc mất	18,12-14		15,1-7 15,8-10		191
231. Dụ ngôn đồng bạc bị mất			15,8-10		191
232. Dụ ngôn người con hư mất			15,11-32		192
233. Dụ ngôn người quản lý bất lương	6,24		16,1-13		192
234. Đức Giê-su khiển trách người Pha-ri-sêu ham tiền	23,28		16,14-15		193
235. Ba lối của Chúa về Lễ luật	5,18,32 11,12,13 19,9 24,34-35	10,11-12 13,30-31	16,16-18 21,32-33		193
236. Dụ ngôn ông nhà giàu và anh La-da-rô nghèo khó			16,19-31		194
237. Đừng làm cơ cho ai sa ngã	18,6-7	9,42	17,1-3a		195
238. Sửa lỗi anh em	18,15,21-22		17,3b-4		195
239. Sức mạnh của lòng tin	17,20 ; 21,21	11,22-23	17,5-6		196
240. Phục vụ cách khiêm tốn			17,7-10		196
241. Mười người mắc bệnh phong	8,4		17,11-19		196
242. Nước Thiên Chúa đang ở giữa các ông	24,23		17,20-21		197
243. Ngày của Con Người	16,21,25 24,17-18,23, 26-27,28, 37-41	8,31,35 13,15-16,21	17,22-37		197
244. Dụ ngôn quan toà bất chính và bà goá quấy rầy			18,1-8		199
245. Dụ ngôn người Pha-ri-sêu và người thu thuế			18,9-14 14,11		199
246. Câu hỏi về việc ly dị	19,1-9 5,31-32	10,1-12	16,18		201
247. Tự nguyện sống khiết tịnh	19,10-12				202
248. Đức Giê-su và trẻ em	19,13-15 18,3	10,13-16	18,15-17		202

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
249. Người (thanh niên) giàu có	19,16-22	10,17-22	18,18-23 <i>10,25-28</i> <i>12,33</i>		203
250. Người giàu có khó vào Nước Trời	19,23-26	10,23-27	18,24-27		204
251. Phần thưởng dành cho ai bỏ mọi sa mà theo Đức Giê-su	19,27-30	10,28-31	18,28-30 <i>13,30</i> <i>22,29-30</i>		205
252. Dụ ngôn thợ làm vườn nho	20,1-16	<i>10,31</i>	<i>13,30</i>		206
253. Đức Giê-su báo trước cuộc Thương Khó lần thứ ba	20,17-19	10,32-34	18,31-34		206
254. Lời xin của hai người con ông Đê-bê-dê	20,20-23	10,35-40	<i>12,50 ; 22,42</i>		207
255. Ai làm lớn phải phục vụ	20,24-28 <i>23,11</i>	10,41-45 <i>9,35</i>	<i>22,25-27</i>		208
256. Đức Giê-su lên Giê-ru-sa-lem dự lễ và giảng dạy				7,1-23	209
257. Dân chúng tranh luận về nguồn gốc của Đấng Ki-tô				7,24-36 <i>7,40-41.44</i> <i>8,15.19-22.26.</i> <i>30.55 ; 13,33</i>	209
258. Ngày cuối lễ hội				7,37-52 <i>7,30-31</i> <i>8,20.30</i> <i>Kh 22,1.17</i>	210
259. Người phụ nữ ngoại tình			<i>21,37-38</i>	7,53 8,1-11	212
260. Tranh luận về nguồn gốc Đức Ki-tô				8,12-30 <i>5,30-32.37-38</i> <i>7,24.28-30.</i> <i>33-36.50.</i> <i>54-55</i> <i>12,49.50 ;</i> <i>14,7</i>	212
261. Người Do-thái và đồng đội Áp-ra-ham				8,31-59 <i>5,31-32.37-38</i> <i>7,19-20.28-29</i> <i>8,14.18.26</i>	215
262. Đức Giê-su chữa một người mù từ thuở mới sinh				9,1-41	218
263. Vị mục tử tốt				10,1-21	219
264. Đức Giê-su xưng mình là Con Thiên Chúa	<i>26,63-64.65</i>	<i>14,61-62.</i> <i>63-64</i>	<i>22,67.70-71</i>	10,22-39	219
265. Đức Giê-su rút lui sang bên kia sông Gio-đan				10,40-42	221
266. Anh La-da-rô sống lại				11,1-46	221
267. Các thủ lãnh Do-thái quyết định giết Đức Giê-su	<i>26,3-4</i>	<i>14,1</i>	<i>22,2</i>	11,47-54	222
268. Người mù ở Giê-ri-khô	20,29-34	10,46-52	18,35-43		223
269. Ông Da-kêu	<i>9,11.13</i>	<i>2,16-17</i>	19,1-10		224
270. Dụ ngôn mười nén bạc	<i>25,14-30</i>	<i>4,25 ; 13,34</i>	19,11-27		225
271. Lễ Vượt Qua gần đến	<i>26,2</i>	<i>14,1</i>	<i>22,1</i>	11,55-57	227
272. Xức dầu thơm tại Bê-ta-ni-a	<i>26,6-13</i>	<i>14,3-9</i>	<i>7,36-38.40</i>	12,1-11	227
273. Đức Giê-su vào Giê-ru-sa-lem	21,1-9 <i>21,15-16</i>	11,1-10	19,28-40	12,12-19 <i>12,13-14</i>	229

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
274. Đức Giê-su khóc thương thành Giê-ru-sa-lem	24,2	13,2	19,41-44 21,6		232
275. Đức Giê-su đuổi những người buôn bán ra khỏi Đền Thờ	21,10-17	11,11 11,15-19	19,45-48 21,37-38	2,13-16 8,1-2	233
276. Cây và không sinh trái	21,18-19	11,12-14	13,6		235
277. Đức Giê-su đuổi những người buôn bán ra khỏi Đền Thờ	21,10-17	11,15-19	19,45-48		236
278. Cây và bị khô héo	21,20-22 5,23-24 6,14 ; 17,20	11,20-25	17,6		236
279. Người Do-thái chất vấn Đức Giê-su về quyền của Người	21,23-27	11,27-33	20,1-8	2,18	237
280. Dự ngôn hai người con	21,28-32				238
281. Dự ngôn những tá điền sát nhân	21,33-46	12,1-12	20,9-19		238
282. Dự ngôn tiệc cưới	22,1-14		14,15-24		240
283. Nộp thuế cho Xê-da	22,15-22	12,13-17	20,20-26		241
284. Kẻ chết sống lại	22,23-33	12,18-27	20,27-38		242
285. Điều răn trọng nhất	22,34-40 22,46	12,28-34	20,39-40 10,25-28 18,18-20		244
286. Đức Ki-tô là Con và cũng là Chúa của vua Đa-vít	22,41-46	12,35-37a 12,34	20,41-44 20,40		245
287. Phải coi chừng các kinh sư và người Pha-ri-sêu dạy dỗ đức giả	23,1-12	12,37b-40 10,43	20,45-47 11,43,46 14,11 18,14,47		246
288. Đức Giê-su khiển trách các kinh sư và người Pha-ri-sêu	23,13-36		3,7 11,39,42,44, 47-52		248
289. Đức Giê-su than trách thành Giê-ru-sa-lem	21,37-39		13,34-35		250
290. Tiên dăng cứng của bà goá nghèo		12,41-44	21,1-4		250
291. Bài giảng về sự sụp đổ của thành Giê-ru-sa-lem. Nhập đề.	24,1-3	13,1-4	21,5-7 19,41,43-44		251
292. Khởi đầu các cơn đau đớn	24,4-8	13,5-8	21,8-11		252
293. Cuộc bách hại các sứ giả Tin Mừng	24,9-14 10,17-22,30 24,14	13,9-13 13,6,9-10, 12,22	21,12-19 12,7,11-12	14,26 15,18,20,21,27 16,2	252
294. Những ngày gian nan tại Giê-ru-sa-lem	24,15-22	13,14-20	21,20-24 17,31		255
295. Những Ki-tô giả và ngôn sứ giả	24,23-25 24,5,11,26	13,21-23 13,6	17,23 ; 21,8		256
296. Cuộc quang lâm của Con Người	24,26-28		17,23-24,37		257
297. Hiện tượng của ngày quang lâm	24,29-31	13,24-27	21,25-28		257
298. Thí dụ cây vả	24,32-33	13,28-29	21,29-31		258
299. Lời Chúa sắp ứng nghiệm cách chắc chắn, bất ngờ	24,34-36 5,18	13,30-32	21,32-33 16,17		258
300. Kết thúc bài giảng theo Mác-cô : Canh thức và sẵn sàng	24,42 25,13-15	13,33-37 14,34,37	12,36-37, 38,41 19,12-13 21,34,36		259
301. Kết thúc bài giảng theo Lu-ca : Phải tỉnh thức và cầu nguyện	13,33		21,34-36		260

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
302. Bất ngờ như thời hồng thủy	24,37-41		17,26-27, 34-35		260
303. Canh thức và sẵn sàng	24,42-44	13,35	12,39-40		261
304. Dự ngôn người đầy tớ trung tín	24,45-51		12,42-46		261
305. Dự ngôn mười trinh nữ	25,1-13	13,35	13,25		262
306. Dự ngôn những yến bạc	25,14-30	4,25 ; 13,34	19,12-27		262
307. Cuộc phán xét chung. Kết thúc bài giảng.	25,31-46	8,38	9,26		264
308. Đức Giê-su giảng dạy trong Đền thờ và qua đêm tại vườn Ô-liu	21,17	11,11,18-19	21,37-38 19,47,48	8,1-2	265
309. Đức Giê-su loan báo Người sẽ được tôn vinh nhờ cái chết của Người		8,34-35,38 14,34, 35-36,41		12,20-36 8,12 ; 9,4-5 13,21,31,32 18,32	266
310. Người Do-thái cứng lòng không chịu tin	13,14-15			12,37-43	268
311. Đức Giê-su, vị ngôn sứ mới				12,44-50 3,16-19 8,28 ; 14,9	268
312. Âm mưu hại Đức Giê-su	26,1-5	14,1-2	22,1-2	11,47,49,53,55	270
313. Xức dầu thơm tại Bê-ta-ni-a	26,6-13	14,3-9	7,36-38,40	12,1-8	270
314. Giu-đa phản bội	26,14-16	14,10-11	22,3-6	13,27	272
315. Chuẩn bị ăn lễ Vượt Qua	26,17-19	14,12-16	22,7-13		273
316. Đức Giê-su rửa chân cho các môn đệ		9,37 14,18,20		13,1-20 6,64-65,70-71 13,27 14,29 ; 15,20	273
317. Đức Giê-su báo trước Giu-đa sẽ nộp Thầy	26,20-25	14,17-21	22,14 22,3,21-23	13,21-30	275
318. Đức Giê-su lập Bí tích Thánh Thể	26,26-29	14,22-25	22,15-20 22,18 1 Cr 11,23-26		277
319. Đức Giê-su báo trước Giu-đa sẽ nộp Thầy	26,23-25	24,19-21	22,21-23 13,26		278
320. Những lời từ biệt				13,31-35 12,23,28 15,12,17	278
321. Ai là người lớn nhất ?	20,25-28	10,42-45	22,24-27 9,46		279
322. Phần thưởng dành cho các Tông Đồ	19,28		22,28-30		279
323. Đức Giê-su báo trước ông Phê-rô sẽ chối Thầy	26,31,33-35	14,27,29-31	22,31-34	13,36-38	280
324. Giờ chiến đấu quyết liệt			22,35-38		281
325. Đức Giê-su báo tin Người sẽ ra đi rồi trở lại				14,1-3 16,6-7	281
326. Ai thấy Thầy là thấy Chúa Cha				14,4-12 8,14,19,28-29	281
327. Lời cầu xin của các môn đệ. Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần sẽ đến ở với các ông.			12,12	14,13-26 15,7-8,10,16 16,12-13,16, 23-24,26-27	282
328. Bình an của Đức Ki-tô		14,36,42		14,27-31 13,19 14,1,2-3 ; 16,33	284

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
329. Cây nho thật				15,1-17 <i>13,10.34</i> <i>14,13.15</i> <i>16,23.24</i>	284
330. Các môn đệ và thế gian	<i>10,18.20.</i> <i>21-22.23.24</i>	<i>13,9.11.</i> <i>12-13.23</i>		15,18-27 16,1-4a	285
331. Đấng Bảo Trợ sẽ đến				16,4b-15 <i>13,33.36</i> <i>14,1-3.25-26</i>	287
332. Đức Giê-su loan báo Người sẽ mau trở lại				16,16-22 <i>14,19</i>	287
333. Các môn đệ cầu nguyện và Chúa Cha sẽ tỏ mình ra cho họ				16,23-33 <i>8,42</i> <i>14,13-14.16.</i> <i>21.27.28</i> <i>15,7.11.16</i>	288
334. Lời cầu nguyện của Đức Giê-su	<i>6,9-12.13</i>			17,1-26 <i>1,10.14</i> <i>4,34</i> <i>6,34.37.38-40</i> <i>10,30.38</i> <i>12,23.28</i> <i>14,3.20</i> <i>15,3.11.18-19</i> <i>16,15.</i> <i>26-27.30</i> <i>20,21.23</i>	289
335. Ra núi Ô-liu	26,30	14,26	22,39	18,1a	293
336. Đức Giê-su báo trước ông Phê-rô sẽ chối Thầy	26,31-35	14,27-31	<i>22,33-34</i>	<i>13,37-38</i> <i>16,32</i>	293
337. Đức Giê-su cầu nguyện tại vườn Ghết-sê-ma-ni	26,36-46	15,32-42	22,40-46	18,1b <i>12,23.</i> <i>27-28.29</i> <i>14,30.31</i> <i>18,11</i>	294
338. Đức Giê-su bị bắt	26,47-56 <i>26,42</i>	15,43-52	22,47-53	18,2-11 <i>16,4 ; 18,20</i>	296
339. Đức Giê-su và ông Phê-rô tại dinh thượng tế	26,57-58	15,53-54	22,54-55	18,12-18	298
340. Ông Phê-rô chối Thầy	<i>26,55.69-75</i>	<i>14,49.65-72</i>	22,56-62 <i>22,53</i> <i>18,17</i>	18,19-27	299
341. Đức Giê-su bị đánh đập	<i>26,67-68</i>	<i>14,65</i>	22,63-65	<i>18,22</i>	301
342. Đức Giê-su ra trước Thượng Hội Đồng	26,59-66	15,55-64	22,66-71 <i>23,9-10</i>	<i>2,19</i> <i>10,24-25.36</i>	302
343. Đức Giê-su bị đánh đập	26,67-68	15,65	<i>22,63-65</i>	<i>18,22</i>	303
344. Ông Phê-rô chối Thầy	26,69-75	15,66-72	<i>22,56-62</i>	<i>18,17.25-27</i>	304
345. Đức Giê-su bị giải đến tổng trấn Phi-la-tô	27,1-2	15,1	23,1 <i>22,66</i>	18,28	305
346. Giu-đa đi thất cổ	27,3-10				305
347. Đức Giê-su ra trước toà tổng trấn Phi-la-tô	27,11-14	15,2-5	23,2-5 <i>23,9-10</i>	18,29-38 <i>19,9-10</i>	306
348. Đức Giê-su ra trước mặt vua Hê-rô-đê	<i>27,12-14.</i> <i>27.28.29</i>	<i>15,3-5.16.17</i>	23,6-12	<i>19,2.9-10</i>	308

STT	Mt	Mc	Lc	Ga	Trang
349. Đức Giê-su lại ra trước tòa tổng trấn Phi-la-tô	27,15-26 <i>27,12-13. 26-27. 28-29,30</i>	15,6-15 <i>15,3-4,15-19</i>	23,13-25 <i>23,11,13,14,20</i>	18,39 <i>19,1-16a 19,4,12</i>	308
350. Đức Giê-su phải đội vòng gai	27,27-31	15,16-20	<i>23,11</i>	<i>19,2-3</i>	313
351. Trên đường lên núi Sọ	27,32	15,21	23,26-32	19,16b-17a	314
352. Đức Giê-su chịu đóng đinh vào thập giá	27,33-43 <i>27,35,38,48</i>	15,22-32a <i>15,24. 26-27,36</i>	23,33-38 <i>23,33,34,38</i>	19,17b-24 <i>19,18-19. 24,29</i>	314
353. Tên gian phi sám hối	27,44	15,32b	23,39-43		317
354. Đức Giê-su và Thân Mẫu	<i>27,55,56</i>	<i>15,40</i>	<i>23,49</i>	19,25-27	318
355. Đức Giê-su chết trên thập giá	27,45-56	15,33-41	23,44-49 <i>23,36</i>	19,28-30 <i>19,14,25</i>	318
356. Đức Giê-su bị môi giáo đâm thấu				19,31-37	320
357. Đức Giê-su được mai táng	27,57-61	15,42-47	23,50-56 <i>23,54</i>	19,38-42	321
358. Lĩnh canh mộ	27,62-66				322
359. Ngôi mộ trống. Thiên sứ báo tin.	28,1-8	16,1-8	24,1-11	20,1 <i>20,11-12,13. 17-18</i>	322
360. Ông Phê-rô và “Người môn đệ kia” ra mộ			24,12	20,2-10	325
361. Đức Giê-su hiện ra với bà Ma-ri-a Mác-đa-la				20,11-18	325
362. Đức Giê-su hiện ra với các phụ nữ	28,9-10 <i>28,5-7</i>	<i>16,6,7</i>		<i>20,17</i>	326
363. Các thượng tế lừa đảo	28,11-15				326
364. Đức Giê-su hiện ra với hai môn đệ trên đường Em-mau			24,13-35		326
365. Đức Giê-su hiện ra với các môn đệ		<i>6,47,48,49,50</i>	24,36-43	20,19-20 <i>20,26-27 21,5</i>	327
366. Những lời chỉ bảo sau hết cho các Tông Đồ			24,44-49 <i>Cv 1,4,8</i>		328
367. Thấy cũng sai phái anh em đi	<i>18,18</i>			20,21-23 <i>17,18</i>	329
368. Đức Giê-su hiện ra với các môn đệ và với ông Tô-ma				20,24-29	329
369. Kết luận thứ nhất của Tin Mừng thứ tư				20,30-31	330
370. Đức Giê-su hiện ra tại Ga-li-lê và sai môn đệ đi đến với muôn dân	28,16-20				330
371. Đức Giê-su hiện ra ở biển hồ Ti-bê-ri-a			<i>5,1,4-7</i>	21,1-14	330
372. Ông Phê-rô lại được tin nhiệm. Được báo trước sẽ tử đạo.				21,15-19	331
373. Vận mạng người môn đệ Chúa yêu				21,20-23	332
374. Đức Giê-su được rước lên trời			24,50-53 <i>Cv 1,9-10,12</i>		332
375. Kết luận thứ hai của Tin Mừng thứ tư				21,24-25	332
376. Phụ trương của Mc : Sứ mệnh đến với muôn dân		16,9-20	<i>8,2 24,13,33,35. 36-43,51</i>	<i>20,18,19-20</i>	332

MỤC LỤC THEO MỖI SÁCH TIN MỪNG

Số câu và trang in đậm : các câu ở đúng chỗ theo thứ tự trong sách Tin Mừng.

Số câu và trang in thường : các câu không ở đúng chỗ theo thứ tự trong sách Tin Mừng.

MÁT-THÊU	trang	Mt	trang	Mt	trang
1	1-17	14tt	5	32	194
	2-16	24tt		33-37	53
	18-25	15tt		38-42	54
	18.20.21	10tt		39-40.42	54
				43-48	54
2	1-12	16		44.45	55
	13-15	16			
	16-18	17	6	1-4	55
	19-23	17		5-8	55tt
	22-23	14		9-15	56
				9-11.13	170
3	1-6	18tt		9-11	289tt
	1.5.6	65tt		9	292
	7-10	20		12.13	291
	7.8.10	61		14	237
	11-12	21		16-18	56
	11	66		19-21	56tt
	13-17	22tt		19-21	180
				22-23	57
4	1-11	26tt		22-23	174tt, 185
	12-17	29		24	57
	18-22	33		24	193
	18	37		25-34	57tt
	19-20	38		25-34	179tt
	23-25	36tt	7	1-5	58tt
	23-24	30		2	113
	23	84		6	59
	24	34, 35, 72		7-11	59tt
	25	46		7-11	170tt
	25	100		12	60
5	1-2	47		12	54
	1	46		13-14	60
	3-12	48tt		13-14	185
	13	49tt		15-20	60tt
	13	160, 190		16-17	103
	14-16	50		16	61
	15	112, 174		19	20
	17-20	50tt		21-23	61tt
	18	194, 258tt		22-23	185
	21-26	51tt		24-27	62
	23-24	237		28-29	62
	25-26	183		28-29	34
	27-30	52	8	1-4	68tt
	29-30	159tt		1-4	39
	31-32	53		4	197
	31-32	202			
			8	5-13	69tt
				11-12	186
				14-15	71
				14-15	35
				16-17	72
				16-17	35tt
				16	36tt
				18-22	72tt
				18	117
				19-22	164
				23-27	73tt
				23-27	117
				28-34	74tt
				28-34	118tt
			9	1-8	76tt
				1	119
				1-8	39tt
				9	78
				9	41
				10-13	78tt
				10-13	42
				11	224
				13	225
				14-17	79
				14-17	42tt
				18-26	80tt
				18-26	120tt
				26	30
				27-31	82tt
				32-34	83tt
				32-33	101, 171
				34	102, 171
				35-38	84
				35	30, 36, 108, 124
				36	132
				37-38	165
			10	1-4	84tt
				1-4	46, 47tt
				1	124, 164tt
				5-16	85tt
				5.6-11.14	124tt
				7	87
				9-15	165tt
				10	87
				15	96

	Mt	trang	Mt	trang	Mt	trang		
10	16	165	12 46-50	116	16 13-20	148tt		
	17-25	87tt	49-50	173	19	162		
	17-22	252tt	13 1-3a	108tt	21	149tt		
	18.20-24	285tt		3b-9	109	21	197	
	19-20	178tt	10-15	109tt	22-23	150		
	22	254	12	113	24-28	150tt		
	24-25	59	14-15	268	24.25	92tt		
	26-33	90tt	16-17	111	25	198		
	26-33	177tt	16-17	168	17 1-9	152tt		
	26	113	18-23	111tt		10-13	153tt	
	30	254	24-30	114		14-21	154tt	
	33	151	31-32	114		20	196, 236	
	34-36	92	31-32	184		22-23	156	
	34-36	182	33	114	24-27	156		
	37-39	92tt	33	185	24.25	157		
	37-38	190	34-35	115	18 1-5	157tt		
	38-39	150tt	36-43	115		3	203	
	40-42	93	44-46	115		4	188	
	40	157, 167	47-50	115		6-11	159tt	
	42	159	51-53	116		6-7	195	
11	1	93	53	30, 123	8-9	52		
	2-6	94	54-58	123tt	12-14	161		
	7-15	94tt	54-58	30tt	12-14	191		
	10	18	57	68	15-18	161tt		
	12-13	193tt	14 1-2	125tt	15	195		
	16-19	95tt		3-12	126tt	18	149, 329	
	20-24	96		3	22	19-20	162	
	21-23	166tt		12	131	21-22	162	
	25-27	97		13-21	131tt	21-22	195tt	
	25-27	167tt	14.15.19-21	141tt	23-25	163		
	28-30	97	22-33	135tt	19 1-9	201tt		
	12	1-8	97tt	23		142	7-9	53
		1-8	43tt	34-36		136	9	194
9-14		98tt	15 1-9	137		10-12	202	
9-14		44tt, 187tt		10-20		138tt	13-15	202tt
15-21		100tt		14	59	16-22	203tt	
15-16		46tt		18-20	61	21	56tt, 180	
22-23		101		21-28	140	23-26	204tt	
22-23		83, 171	29	140tt	27-30	205tt		
24-30		102tt	29	131	28	279tt		
24		83tt	30	132	30	186		
24-30		171tt	30-31	141	20 1-16	206		
30		159	32-39	141tt		17-19	206tt	
31-32		103	32.33-38	132tt		20-23	207tt	
32	178	16 1-4	143	24-28		208		
33-37	103tt		1.2.4	104		25-28	279	
38-42	104tt		2-3	182tt	27	157		
38-39	143		2.4	173tt	29-34	223tt		
39-42	173tt		5-12	143tt	29-34	82tt		
43-45	105	6	177					
43-45	173							
46-50	106							

Mt	trang	Mt	trang	Mt	trang
21 1-9	229tt	24 26-27	197	27 3-10	305tt
10-17	233tt	26	256	11-14	306tt
10-17	236	28	199	12-14	308
12-13	63	29-31	257tt	12-13	311tt
15-16	231tt	32-33	258	15-26	308tt
17	265	34-36	258tt	26	310
18-19	235	33-34	194	27.28-29.30	310
19	183	34-35	50tt	27-31	313
20-22	236	37-41	260tt	27.28.29	308
21	196	37-39	197tt	32	314
23-27	237tt	40-41	198tt	33-43	314tt
23	63	42-44	261	35	316
28-32	238	42	180,259	37	317
33-46	238tt	43-44	181	38	315
		45-51	261	44	317
		45-51	181tt	45-56	318tt
22 1-14	240tt			48	317
1-10	189tt	25 1-13	262	51	318
15-22	241tt	10-12	185	55.56	318
23-33	242tt	13	259	57-61	321tt
34-40	244tt	14-30	262tt	62-66	322
34-40	168tt	14-15	259		
41-46	245tt	14-30	225tt	28 1-8	323tt
46	245	29	113	5.7	326
		31-46	264tt	9-10	326
23 1-12	246tt			11-15	326
4	176	26 1-5	270	16-20	330
6-7	175	2	227		
11	208	3-4	222tt		
12	188	6-13	270tt		
13-36	248tt	6-13	227tt		
13	176	14-16	272		
23	175	17-19	273		
25	175	20-25	275tt		
27	175	23-25	278		
28	193	26-29	277tt		
29-31	176	30	293		
33	20	31-35	293tt		
34-36	176	31.33-35	280		
37-39	250	36-46	294tt		
37-39	186	42	298		
		47-56	296tt		
24 1-3	251	55	300		
2	232tt	57-58	298tt		
4-8	252	59-66	302tt		
5	256tt	61	63tt		
9-14	252tt	63-64.65	219tt		
9.13.14	88tt	67-68	303		
11	256	67-68	301		
14	253	69-75	304tt		
15-22	255tt	69-70	299tt		
17-18	198	71-75	300tt		
23-25	256tt				
23	197	27 1-2	305		
26-28	257				

MÁC-CÔ

1 1-6	18tt
2-3	19
4.5	65tt
7-8	21
7	66
9-11	22tt
12-13	26
14-15	29
16-20	33
16	37
17-18	38
21-22	34
21	29
22	62
23-28	34
28	30, 36
29-31	35
29-31	71
32-34	35
32-34	72
32.34	36tt
35-38	36
39	36
39	30

Mc	trang	Mc	trang	Mc	trang
1 40-45	39	4 36-41	73tt	9 11-13	153tt
40-44	69			14-29	154tt
42.43-44.45	83	5 1-20	118tt	30-32	156
2 1-12	40	1-20	74tt	31	149tt
1-12	76tt	21-43	120tt	33-37	157tt
3.4-5.10-12	128	21-43	80tt	35	208
13-14	41	21	39, 76	37	93, 275
13-14	78	6 1-6	123tt	38-41	158tt
15-17	41tt	1-6	30tt	40	103, 172
15-17	78tt	1	116	41	93
16	224	4	68	42-48	159tt
17	225	6	84, 108	42	195
18-22	42tt	7-13	124tt	43.47-48	52
18-22	79	7-11	164tt	49-50	160
23-28	43tt	7	47, 85tt	50	49, 190
23-28	97tt	8-11	8tt	10 1-12	201tt
3 1-6	44tt	14-16	125tt	4-5.10-12	53
1-6	98tt, 187tt	17-29	126tt	13-16	202tt
7-12	46tt	17	22	15	157
7-12	100	30-44	131tt	17-22	203tt
7-8	37	34	84, 141	23-27	204tt
13	47	36.38-39.41-44	141tt	28-31	205tt
13	46	45-52	135tt	31	206
14-19	47tt	46	142	32	229
14-19	46	47.48.49.50	327tt	32-34	206tt
16-19	85	53-56	136	32-34	149tt
20-21	101	7 1-13	137tt	35-40	207tt
22-27	102tt	9-13	137	41-45	208
22-27	171tt	14-23	138tt	42-45	279
22	83tt	24-30	140	43	247
28-30	103	31-37	140tt	46-52	223tt
29	178	8 1-10	141tt	11 1-10	229tt
31-35	106	11-13	143	11	233tt
31-35	116	11-12	104	11	265
34-35	173	11	145	11-12	194
4 1-2	108tt	12	173tt	12-14	235
3-9	109	14-21	143tt	13	183
10-12	109tt	15	177	15-19	236
13-20	111tt	22-26	144	15-19	233tt
21-25	112tt	27-30	148tt	15-17	63
21	50, 174	29	147	18-19	265tt
22	90, 178	31-32a	149tt	20-25	236tt
24	58	31	197	22-23	196
25	110, 227, 264	32b-33	150	25	51, 56
26-29	113	34-38	150tt	27-33	237tt
30-32	114	34.35	92tt, 266	28	63
30-32	184	35	198	12 1-12	238tt
33-34	115	38	91, 178, 264, 266	13-17	241tt
35-41	117	9 1	151tt	18-27	242tt
35	72	2-10	152tt	28-34	244tt
				28-31	168tt

Mc	trang	Mc	trang	Lc	trang
12 34	246	14 49	300	2 41-52	17
35-37a	245tt	53-54	298tt	3 1-6	18tt
37b-40	246tt	55-64	302tt	7-9	20
41-44	250	58	63tt	7	249
13 1-4	251	61-62.63-64	220	10-14	20
2	232tt	65	300, 301	15-18	21
5-8	252	66-72	304tt	19-20	22
6	254, 256tt	66-68	299tt	19-20	126
9-13	252tt	68-72	300tt	21-22	22tt
9-13	87tt	15 1	305	23-38	24tt
9-10	254	2-5	306tt	23-34	14tt
9.11-13	285tt	3-5	308	4 1-13	26tt
11	178tt	3-4	311tt	9-12	27
12	284	6-15	308	14-15	29tt
14-20	255tt	7	310	16-30	30tt
15-16	198	15	310	16.22.24	123
21-23	256tt	16-19	310	22	146
21	197	16-20	313	24	68
22	254	16.17	308	31-32	34
23	286	21	314	31	29
13 24-27	257tt	22-32a	314tt	32	62
28-29	258	15 24	316	33-37	34
30-32	258tt	26	317	37	30, 36
30-31	50tt, 194	27	315	38-39	35
33-37	259	32b	317	38-39	71
33	260	33-41	318tt	40-41	35
34-36	180tt	36	317	40-41	72
34	225, 262tt	38	318	40	36tt
35	261, 262	40	318	41	47
37	181	42-47	321tt	42-43	36
14 1-2	270	42	322	44	36
1	222tt, 227	16 1-8	322tt	44	30
3-9	270tt	6.7	326	5 1-11	37tt
3-9	227tt	9-20	333tt	1-3.10-11	33
3	106tt	LU-CA		1.4-7	330tt
10-11	272	1 1-4	9	12-16	39
12-16	273	5-25	10	12-14	68tt
17-21	275tt	26-38	10tt	17-26	39tt
18.20	147tt, 275	27.30-31.35	15tt	17-26	76tt
19-21	278	39-45	11	27-28	41
22-25	277tt	46-56	11tt	27-28	78
26	293	57-66	12	29-32	41tt
27-31	293tt	67-80	12	29-32	78tt
27.29-31	280tt	2 1-7	12tt	33-39	42tt
32-42	294tt	8-20	13	33-39	79
34.35-36	267	21-40	13tt	6 1-5	43tt
34.37	259tt	39	17	1-5	97tt
36	284			6-11	44tt
41	266			6-11	98tt, 187tt
42	284			12-16	46
43-52	296tt				

Lc	trang	Lc	trang	Lc	trang
6 12-13	47	9 1-2	47tt	11 24-26	105
13-16	47tt	1	84tt	27-28	173
14-16	85	2-5	85tt	27.28	106, 116
17-19	46tt	7-9	125tt	29-32	173tt
17-19	100	10-17	131tt	29-32	104tt
17-18	37	18-21	148tt	29	143
20a	47	18-19	125tt	33-36	174tt
20b-26	48tt	22	149tt	33	50, 112
27-36	54tt	23-27	150tt	34-36	57
29-30	54	23-24	92tt	37-54	175tt
35	54	26	91, 178, 264	39-42	248
37-42	58tt	28-36	152tt	43-46	246tt
38	113	37-43a	154tt	44	249
39	138	43b-45	156	47-48	249
43-45	61	46-48	157tt	49-51	249
44-45	103tt	46	279	52	248
44	60tt	49-50	158tt		
45	139	51-56	164	12 1	177
46	61	57-62	164	1	144
47-49	62	57-60	72tt	2-12	177tt
7 1a	62			2-9	90tt
1b-10	69tt	10 1-12	164tt	2	113
6	71	1	84tt	7	254
11-17	94	2	84	9	151
18-23	94	3	87	10	103
24-30	94tt	4-12	86tt	11-12	88tt, 252tt
31-35	95tt	1.4.5.10-11	124tt	13-21	179
36-50	106tt	12	96	22-32	179tt
36-38.40	227tt, 270tt	13-16	166tt	22-31	57tt
		13-15	96	33-34	180
8 1-3	108	16	93, 158	33	204
1	84	17-20	167	33-34	56tt
2	332tt	21-22	167tt	33.34.35	61
4	108tt	21-22	97	35-38	180tt
5-8	109	23-24	168	36-37.38	259tt
9-10	109tt	23-24	111	39-40	181
10.18	110	25-28	168tt	39-40	261
11-15	111tt	25-28	203tt, 244tt	41-46	181tt
16-18	112tt	29-37	169	41	260
16	50, 174	38-42	170	42-46	261
17	91, 177, 178			47-48	182
19-21	116	11 1-4	170	49-53	182
19-21	106	2-4	56	50	207
21	173	5-8	170	51-53	92
22-25	117	9-13	170tt	54-56	182tt
22	72	9-13	59tt	54-56	143
23-25	73tt	14	171	57-59	183
26-39	118tt	14	83, 101	57-59	51tt
26-39	74tt	15-23	171tt		
40-56	120tt	15-23	102tt	13 1-5	183
40-56	80tt	15	83tt	6-9	183tt
		16	104, 143	6	235
9 1-6	124tt	23	159	10-17	184
1-5	164tt	24-26	173	18-19	184

Lc	trang	Lc	trang	Lc	trang
13	18-19	114	17	23	256
	20-21	185		26-27.34-35	260tt
	20-21	114		31	255
	22-30	185tt		33	92tt, 150tt
	23-24	60		18	1-8
	25	262		9-14	199
	26-27	61tt		14	188, 247
	28-29	70tt		15-17	202tt
	30	206		17	157
	31-33	186		18-23	203tt
	34-35	186		18-20	168tt, 244tt
	34-35	250		24-27	204tt
	14	1-6		28-30	205tt
		187tt		31-34	206tt
		1-6		35-43	223tt
		44tt, 98tt		19	1-10
		7-11			224tt
		188			11-27
		11			225tt
		158, 200, 247			12-27
		12-14			262tt
		189			12-13
		15-24			259
		189tt			26
		15-24			110, 113
		240tt			28
		25-27			206
		190			28-40
		26-27			229tt
		92			41-44
		27			232tt
		28-33			41.43-44
		190			251
		34-35			45-48
		190			233tt
		34-35			45-48
		49tt, 160			236
		15			45-46
		1-7			63
		191			47.48
		1-7			265tt
		161			20
		8-10			1-8
		191			237tt
		8-10			2
		161, 191			63
		11-32			9-19
		192			238tt
		16			20-26
		1-13			241tt
		192tt			27-38
		13			242tt
		14-15			39-40
		193			244tt
		16-18			40
		193tt			41-44
		16			245tt
		95			45-47
		17			246tt
		50tt, 258tt			21
		18			1-4
		53, 202			250
		19-31			5-7
		194tt			251
		17			6
		1-3a			232tt
		195			8-11
		1-2			252
		3b-4			8
		195tt			256
		3			12-19
		161			252tt
		4			12-17.19
		162			87tt
		5-6			14-15
		196			178tt
		6			18
		155tt, 236			91, 178
		7-10			20-24
		196			255tt
		11-19			25-28
		196tt			257tt
		20-21			29-31
		197			258
		22-37			32-33
		197tt			258tt
		23-24.37			21
		257			32-33
					50tt, 194
					260
					34.36
					259
					37-38
					265tt
					37-38
					212, 234tt
					22
					1-2
					270
					1
					227
					2
					222tt
					3-6
					272
					3
					276
					7-13
					273
					14
					275
					15-20
					277tt
					19
					145
					21-23
					278
					21-23
					276
					23
					275
					24-27
					279
					24
					157
					25-27
					208
					28-30
					279tt
					30
					205
					31-34
					280tt
					33-34
					293
					35-38
					281
					39
					293
					40-46
					294tt
					42
					207
					47-53
					296
					53
					300
					54-55
					298tt
					56-62
					299tt
					56-62
					304tt
					63-65
					301
					63-65
					303tt
					66-71
					302tt
					66
					305
					67.70-71
					220tt
					23
					1
					305
					2-5
					306tt
					6-12
					308
					9-10
					302, 307
					11
					310, 313
					13-25
					308tt
					13.14
					310
					19
					309
					20
					312
					26-32
					314
					33-38
					314tt
					33-34
					316
					36
					319
					38
					314

Lc	trang	Ga	trang	Ga	trang
23 39-43	317	5 19	129	8 55	210
44-49	318tt	20.22.24	67	9 1-41	218tt
45	319	23	167	4-5	267
49	318	30	128, 213, 215	39-41	110
50-56	321tt	31-47	129tt		
54	321	31	213	10 1-21	219
		32.37-38	213tt	22-39	219tt
24 1-11	322tt	31-32.37-38	217	24-25.36	303
12	325			30.38	292
13-35	326tt	6 1-15	131tt	40-42	221
13.33.35	333	1.3	140tt		
36-43	327tt	15.16	135	11 1-46	221tt
36-43	333	16-21	135tt	47-54	222tt
44-49	328tt	22-59	145tt	47.49.53	270
50-53	332	34.37.38-40	289tt	55-57	227
51	333	39	291	55	270
		42	31, 123		
		44	147	12 1-11	227tt
		60-71	147tt	1-8	270tt
		64-65.70-71	274tt	3	107
		68.69	148	12-19	229tt
GIO-AN				12	283
1 1-18	9	7 1-23	209	13-14	230tt
6-7	18	19	216	20-36	266tt
10.14	292	20	216tt	23	151, 289, 296
19-23	18tt	24-36	209tt	23.28	278
24-28	21	24	213	24	113
29-34	22tt	28-30.33-36	216tt	25	92tt
35-51	23tt	28	215, 216	26	92
35-36	22	30-31	211	25-26	150tt
42	148tt	37-52	210tt	27	294
		40-41.44	210	27-28.29	294tt
2 1-11	30	44	214	28	290
12	30tt	53	212	37-43	268
13-25	63tt			37.38.40	110tt
13-16	233tt	8 1-11	212	44-50	268tt
18	237	1-2	235, 265tt	46-48	65
19	302	12-30	212tt	49.50	215
		12	268		
3 1-21	64tt	14.18	217	13 1-20	273tt
3	157	14.18.19	129tt	10-11	147
11-12.13	66	14.19.28.29	281tt	10	284
16-19	268tt	15.19.22.26.30	209tt	18	147tt
22-30	65tt	15-16	129	19	284
31-36	66tt	19.26	213tt	20	93, 158, 167
31.32	64tt	20	211	21-30	275tt
35-36	128tt	26	216	21	266tt
		28-29	129, 217	26	278
4 1-42	67tt	28	128, 269	27	272, 274
34	289tt	30	211	31-35	278tt
43-45	68	31-59	215tt	31	266
44	32, 123	42	288tt	32	267
46-54	69tt	50.54.55	129tt, 213tt	33	210, 287
50.51	70	51.52	151tt		
5 1-18	127tt				
19-30	128tt				

Ga	trang	Ga	trang	Ga	trang
13 34	285	16 12-13	283	19 25-27	318
36-38	280tt	15	290	25	320
36	287	16-22	287tt	28-30	319
37-38	293	16	283	29	317
		23-33	288tt	31-37	320
14 1-3	281	23-24.26	282	38-42	321tt
1-3	287	23	285		
1	284	24	285	20 1	323
2.3	284	26-27.30	290	2-10	325
3	292	27	283	11-18	325
4-12	281tt	32	293	17-18	323tt
7	214	33	284	17	326
9	268			18	332tt
13-26	282tt	17 1-26	289tt	19-20	327tt
13-14.16.21	288	18	329	19-20	333
13.15	285			21-23	329
19	287	18 1a	293	21.23	291tt
20	292	1b	294	23	149, 162
25-26	287	2-11	296tt	24-29	329
26	89, 253tt	11	295	26-27	327tt
27-31	284	12-18	298tt	30-31	330
27-28	289	17	299tt, 304		
29	275	19-27	300tt	21 1-14	330tt
30.31	296	20	298	3.4.6.11	37tt
31	294	22	301, 304	5	328
		25-27	304tt	15-19	331
15 1-17	284tt	28	305	20-23	332
3	291	29-38	306tt	24-25	332
7.11.16	288	32	267		
7-8.9-10.16	282	39-40	309tt		
11	291				
12.17	278	19 1-16a	310tt	CÔNG VỤ TỔNG ĐỒ	
18-27	285tt	2-3	313	1 4.8	329
18-19	291	2	308	9-10.12	332
18.21	89, 254	4	308	13	48, 85
20	88, 90, 252, 274	9-10	307, 308		
27	88, 253	12	311	1 CÔ-RIN-TÔ	
		14	318	11 23-26	277tt
16 1-4a	286	16b-17a	314		
2	89, 254	17b-24	314tt	KHẢI HUYỀN	
4b-15	287	18	316	22 1.17	211
4	298	19	317		
6-7	281	24	315		

ĐỐI CHIẾU BỐN SÁCH TIN MỪNG

Chịu trách nhiệm xuất bản : **Nguyễn Thanh Xuân**
Biên tập : **Phạm Gia Thoan**
Sửa bản in : **Nguyễn Thị Hồng Sen**
Vi Diễm Uyên
Nguyễn Ngọc Phượng
Nguyễn Thái Long
Trình bày : **Nguyễn Anh Tuấn**
Thực hiện : **Nhóm Phiên Dịch**
CÁC GIỖ KINH PHỤNG VỤ

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO
Nhà số 4 – Lô 11
đường Trần Duy Hưng, quận Cầu Giấy
HÀ NỘI

ĐT : 04 556 6701

FAX : 04 556 6702

In : 10.000 cuốn, khổ 21 x 29,7 cm.

Tại : Công ty In Đà Nẵng, 84 Lê Duẩn, Tp. Đà Nẵng.

Số XB : 148 – 466/XB – QLXB

Cấp ngày : 16-04-2004.

In xong và nộp lưu chiểu : tháng 12-2004.

Giá : 30 000 đồng